

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Atisukha, ...	26	Bheda-dīpikā,	195
A'treya, ...	88	Bhoja Raja,	28
Avanti, ...	68	Bhrigu, ...	221
Avanti-khanda,	43, 67	Bhrigu-saṁhita, ...	221
Avimūkta, 48	Bhūdhara, ...	127
Badarikā mahātmya, ...	39	Bhūmi-khanda,	59
Badarikāsrama, ...	39	Black Yajur Veda, 123,	217
Dadarinatha,	39	Brahma, 33, 34, 178,	260
Balabhadra, 103	Buchanan-Hamilton, F,	11
Balavivekīni, ..	278	Budharanyam, ...	8
Bhagvad gita, ..	11	Chandes vara,	304
Bhagavata-purana, 8,	77	Chandesvara Thakkura, 152,	242
Bhagiratha Misra,	224	Chandi, ...	270
Bhagiratha Thakkura, ...	273	Chandi saparyā-brama-	
Dhamatī, .	85	kalpavallī, ...	167
Bhannuchandra Gani, .	263	Chandrachūda Bhaṭṭa,	124
Bhannudatta, ...	266	Chandraloka,	103
Bhannunatha Darvaja,	191	Chandrasekhara Maha-	
Bharadvaja, . 85,	127	mahopadhyaya,	240
Bharadvaja Gotra,	256	Chandra Śiṁha, .	172
Bhāsha-parichchheda, ...	130	Charaka, ...	88
Bhaskara Ācharya, 86,		Chaturbhujā-Mahapan-	
127,	178	dita,	254
Bhaṭṭoji Dīkshita, 89,	127	Chaturvarga chintamani,	246
Baudha, .	48	Chintamani, . . 169,	223
Bhavadova Bhaṭṭa,	144	Chitra-rupa-vichara,	262
Bhavadova Misra, Maha-		Colebrooke, H T,	123
mahopadhyaya,	200	Cowell, E B ,	87, 273
Bhāvagapca Dīkshita,	76	Dakṣa, ...	30
Bhavanātha Misra, Maha-		Dakṣiṇa-kalika, ...	251
mahopādhyaya,	286	Dakṣiṇamūrti, 81,	102
Bhavana, .	19	Dakṣiṇamūrti-atotra-	
Bhavanīśa, ..	11	vartika, ...	102
Bhīra Visvanatha,	76	Damodara Misra, ...	28
Bhavaśa,	225	Damodara Thakkura,	252
Bhaviśya parīṇa, 33,	34	Damayanti,	304
Bhaviśyottara,	33	Danadharmā prakṛiya, .	141

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Dāna pññi, ...	150	Dvaita-nirnaya jñanod-	
Dāna-vākyāvalī,	137	dhara, ...	166
Danda viveka, .	225	Dvaitanirnaya-prakāsa,	281
Darpana, . .	127	Dvaita parisishṭa, . .	186
Dasaputra, . .	267	Ekadashī, ...	210
Dattatreya,	163	Ekaha, ...	6
Dattātreya Tantra, .	163	Ekāhīnām Paddhati, ...	6
Daya-bhaga, 154,	297	Gadadhara, ...	267
Dayabhāga viveka,	154	Gadadhara Bhāṭṭa, ...	177
Dehrinapala,	302	Gaja sutra,	111
Devadāsa Mīra, ...	140	Gaja sutra-vyākhyā, ..	111
Devadāsa prakāsa,	140	Ganapati, . .	182
Devadatta,	127	Gāṅgabhakti-taraṅgini, ..	152
Devagiri, .	178	Gāṅgadhara,	217
Devanatha Thakkura, Tar-		Gāṅgā, 81, 174, 185,	

	Page		Page
Gopalaji,	111	Haris chandra charita,	215
Gopalarāma rūpa Nandisvara Acharya, . .	70	Harita,	9, 88
Gopalendra Sarasvati,	109	Harita -vulutā,*	89
Gotama,	193	Harivansa Kavi,	271
Govardhana,	100	Hastinatha,	10
Govinda,	0	Harivallabha,	127
Govindachandra Deva,	142	Hemādri,	216
Govindadāsa,	10	Himalaya,	39, 57
Govinda Jyotirvit,	214	Hridayanātha Sarma,	200
Grihestha ratnakara,	242	Hridayadhara Bhatta,	142
Grihya paddhati,	207, 236	Indra,	205, 254
Grihya sūtra	185, 207	Indradatta Upādhyaya,	80
Grihya sūtra vivarana,	203	Indrapati Mahamahopādhyaya,	281
Gudha phakṣika prakāsa,	89	Is varakrishna,	125
Guhaka,	1	Jagadbandhu Sarma,	200
Gunankara,	276	Jagaddhara Mahamahopādhyaya,	287, 304
Haladhara,	259	Jagannatha,	109, 193
Hall, F E 76, 107, 117, 119, 145 204, 289,	292	Jagannatha A srama,	292
Hālyudhi,	225	Jagannatha Mahamahopādhyaya,	188
Hanuman,	27	Jagannatha prakāsa,	140
Hanumannataha,	27, 29	Jalās ayotsarga vidhi,	14
Hanumanānataha dipika,	29	Janakinatha Bhatta	
Haralata,	259	charya Chudamani,	170
Hari,	9, 25, 297	Janmashtami,	210
Haribhakti dipikā,	189	Jaimini	48, 106
Haricharana Puri,	105	Jataka tilaka,	212
Harihara	161	Jayadeva, 103 203, 223, 225,	299
Harihara subhasita,	164	Jayadeva Misra,	83
Harilala,	233	Jayalashmi,	271
Harinarayana,	90	Jayarama Nyayapanchānana	189
Harinarajana Mahārāja,	202	Jayaratha,	74
Harinatha Mahamahopādhyaya	230	Jinutavahana,	154, 297
Harirama,	262		
Haris chandra,	215		

	Page	
Kusumanjali vivaraṇa, .	189	Mahasāndhi vīrabhīka,
Kusumanjali vyākhyā	87	Mahesa Kavi,
Lakṣmana Arya .	9	Mahesa Thakura Mahā
Lakṣmana Sena 169,		īnahopādhyaya,
200, 300,	302	Mahesvara Mīra Maha-
Lakṣmi 9,	260	īnahopādhyāya, .
Lakṣmīdhara, 142,	209	Maitreyopanishadsloka,
Lakṣ Thakura,	272	Maitrī Upanishad,
Lilavati śikṣā, .	224	Makarandapāla,
Liṅgārāṇa chandrikā,	267	Mandukyopanishadslo-
Laṅkāśhī, .	106	ka
Mackenzie, Colonel,	11	Mandukya Upanishad,
Mādhava Acharya, 93,	108	Malava,
Mādhava Jyotirvat,	214	Manasollāsa 81,
Mādhava Mahāmāhōp-		Manasollāsa vṛttanta,
ādhyaya, 104,	100	Manasollāsa vṛttanta vī-
Mādhvasūdana Mīra		lāsa,
Māhāmāhōpādhyāya	281	Mantrārtha dīpikā,
Mādanamanohara Mahā		Manu, 33, 220,
māhōpādhyāya,	209	Markandeya,
Mādhvasūdana Mīra	28	Markandeya Purāṇa,
Mādhvasūdana Thakura		Martanda vallabha,
83, 106,	225	Māsa mīmāṃsā,
Mādhvasūdana Mahāmāhō-		Matya purāṇa, 33,
		Māvura Bhatta

	Page		
Sanmisra, . . .	186	Siva, .. 19, 23, 34, 39,	
Santikalpa-pradīpa, .	275	42, 48, 50, 64, 68, 77,	
Sānti-ratna, . . .	270	95, 78, 93, 129, 163,	
Saradā-līlaka, . . .	20	260, .	
Saśiraka-mīmāṃsā-nyāya- saṅgraha, . . .	280	Siva Bhatta, .. 23, 196,	
Sarvadarsana-saṅgraha, .	158	Siva-gītā,
Sarvadars'ana-siromani, ..	158	Siva-mahātmya-khanda,	
Sāstrasiddhānta-leśa, .	145	Siva Sūtra,
Sāstrasiddhānta leśa-vyā- khyā, . . .	145	Sivaramendra Yati, ..	
Satanika, . . .	31	Skanda,
Sati Devi, . . .	23	Skanda-purāna, 30, 39,	
Satrughaṇa Mahāmahopā- dhyaya, . . .	261	42, 48, 50, 53, 57, 59,	
Satyabhāmā, . . .	205	62, 64, 67,
Satyopakhyaṇa, . . .	1	Smṛiti-bhāṣaka,
Saura-bhāṣhya, . . .	147	Smṛiti dīpika,
Saura-saṁhita, . . .	48	Smṛiti-kala-taraṅga,
Sāyana Āchārya, . . .	117	Smṛiti kaumudī, .	
Seshabṛishṇa Pandita, .	90	Smṛiti-paribhāṣa,
Setubandha, 300, 301		Smṛiti-sāra,
Siddhānta, . . .	178	Smṛiti-sāra-samuchchaya,	
Siddhānta-kaumudī, . . .	69	230,
Siddhānta-kaumudī-gūḍa- phakṣika-prakāsa, .	69	Smṛiti-tattva-viveka,
Siddhānta-sārvabhauma, .	171	Soma Bhaṭṭa,
Siddhānta-siromani, . . .	178	Soma Mīra,
Siddhānta sundara, . . .	66	Somakarma-pradīpika,
Siddhānta tattva, . . .	188	Soma Sarmā,
Siddhānta-tattva viveka,		Soma-siddhānta, .	
178, . . .	201	Sphoṭa-chaṭaka,
Siddhasvara Yogivara, ..	262	Sphoṭa-vāda, ..	127,
Sūtra Saṁhita, . . .	131	Srāddha-chintamāni,
Siromani, . . .	153	Srāddha-chintamāni-bhā- va-dīpika,
Śrīsubodhinī, . . .	214	Srāddhadarsa,
Sitikantha, . . .	92	Srāddha-kalpa,
		Srāddha-kāśikā,
		Srāddha-pradīpa,
		Srāddhendu,

	<i>Page</i>		
Trivikrama Sūri,	151	Vallāla,	...
Tulajā,	57	Vālmiki,	1,
Turajī,	57	Vāmadeva,	...
Turajī-māhātmya,	57	Vāmadeva Upādhyāya,	...
Tvaritā,	57	157,	...
Tvāshṭrā,	31	Vaṇśadhara,	...
Udayana Acharya,	87,	Varddhamāna Mahāma-	
180, 273, 284,	289	hopādhyāya,	160, 168,
Uddyotakara,	207	184, 197, 207, 225, 273,	
Ujjain,	68	Varnaratna-dīpikā,	...
Uktha,	113	Varuna,	...
Uktha-paddhati,	113	Vasantarāja,	...
Umā,	68	Vasāntarāja-ṭīkā,	...
Umāpati Bhāṭṭa Sūri,	121	Vāsavadatta,	...
Umāpatidhara Upādhy-		Vasiṣṭha,	77,
āya,	205,	Vaṣiṣṭha-siddhānta,	...
Upadesa-ratnamālā,	114	Vāṣiṣṭhopapurāna,	...
Upādhyaya,	191	Vāśudora,	...
Urdhvaśāmnāya Tantra,	38	Vasudeva Dīksita,	...
Uttara-khanda,	95	Vaṣeśvara Mahāmaho-	
Vachaspati Mīra,	149,	pādhyā,	...
165, 166, 202, 231,	296	Vaṭuka-bhairava,	...

चित्रकूट महापुण्य पर्वतानां हि सुन्दर ।
 वाल्मीकिय महातेजां न्यवमृद्वर्मान्तपर ॥
 दर्शनार्थं मुनेस्तस्य मार्कण्डेयो महाभुनि ।
 आजगाम विरामुर्हि चित्रकूटालय मुनि ॥
 किं मया वञ्छा याच्य सर्वपुण्यफलनिदः ।
 व्यासप्रसादाब्जानामि श्रीरामद्वयं तथा ॥
 इत्थं परमहारम्यं विवाहचरितं शुभ ।
 वर्णयामि महापुण्यं श्रोतुं लाभमोचन ॥

End

Colophon इति श्रीमत्यापाङ्गाने सूतशौनकमुवादे शकौनपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ।
 समाप्तश्च द् पूर्वोद ।

विषयः । १-१० अध्यायः,—सूतेन भद्र शौनकादीनां भवादकथनं । वाल्मीकिसन्दर्शनार्थं
 मार्कण्डेयस्य चित्रकूटमग्नविवरणं । तत्पुत्रता वाल्मीकिना रामचरित्रवर्णनं । रामस्य
 वाल्मीकिलावर्णनव्याजेन संप्रवासि कौशल्यादिभिश्च अन्तःपुरागतस्य वसिष्ठस्य सपर्या-
 विधानादिकथनं । श्रीरामलक्ष्मणादीनां विष्णुशपादिरूपणं कौशल्यादिभिश्च सप्त
 दर्शनदृष्टान्तकीर्तनम् । एकदा कौशल्याधात्रिकायां कैकयीमन्दिरगतस्य दशरथस्य
 समीपे रामनयनदृष्टान्तकीर्तनं । कैकेय्या रामाभिनन्दनादिप्रकारकथनम् । मन्थ-
 रथां च च कैकेय्या भवादकथनं । तत्र विस्तरेण कैकेय्या विवाहदृष्टान्तकथनं । दश-
 रथस्य सत्यपि अन्तःपुरगते तस्यां गितरामनुरागकारणकथनम् । नारदनं च दश-
 रथस्य भवादकथनं ।

११-१६ अध्यायः,—यामिन्या भद्र कैकय्यराजमहिष्या भवादकथनं । गर्भेण च दश-
 रथस्य भवादकीर्तनं । तत्र अज्ञातपुत्रेण दशरथस्य कैकेय्याद्येतं पुत्रो भविष्यति
 तस्मै राज्यं दास्यामीति प्रतिज्ञाकरणदृष्टान्तकथनं । भद्रुद्गादिभिश्च कन्दुकेन ताडि-
 ताया मन्थराया अभियोगार्थं दशरथसमीपगमनं दक्षध्वजनादिकं । लोमशशक्तं
 मन्थराचरितकीर्तनं । तस्यां पूर्वजन्मनि विराचनाभिधानस्य दैत्यराक्षस्य कन्यात्वं
 कथनादिकं । तथा विप्रलतायां क्रतुभुजा दुरवस्थादिवर्णनम् । पराशरस्य वाल्मी-
 किनां रामचरितपाठकथनं । दशरथाद्विद्युतस्य रामस्य विस्मरता रूपवर्णनं ।
 तीर्थदर्शनार्थं सर्वेषां देवानां भारतभूमावागमनदृष्टान्तकीर्तनं । तत्र पैलास्यां
 पुरतः पुरन्दरं तद्वृत्तान्तकथनम् ।

१७-२० अध्यायः,—सावित्र्या पुरतो विधातुरयोधादिमाहात्म्यकथनम् । तत्र न
 दृष्टान्तकथनम् । निशपण्यं यथोपायां ग्रामादिवर्णनं । श्रीरामसन्दर्शनार्थं प्रज्ञादी
 दशरथपुरप्रवेशदृष्टान्तकीर्तनं । रामस्य विचित्रवान्यक्रीडादिवर्णनं । रामदक्षा

शङ्खुलीसाकर्षयतो भूषणनामकस्य काकस्य हत्तानकीर्तनम् । भूषणहतरामसो-
कीर्तनम् । दशरथस्य शनपुत्रे विश्वावधुनामकस्य गन्धर्वराजस्य सतीतालापेन
मोहिताना रासचन्द्रादीना चेष्टादिवर्णनम् । कैकेया आदेशेन भरतस्यानपूर्वकं
दशरथेन रन्द्रपदसि विश्वावधुचेष्टितप्रकाशकपञ्चैकं सह बाणनिक्षेपादिविवरणम् ।
गन्धर्वहृतमोहनादिना दशरथादीना धान्तिवर्णनम् ।

६८-४९ अध्याये,—रत्नकलाया हत्तानकीर्तनम् । रत्नकलानीरर्चिचये' वसिष्ठादम्-
प्रवेशविवरणकथनम् । वसिष्ठस्योपदेशेन तयो कलायनामकयामगमनानन्तरं तत्र
तपस्यादिवर्णनम् । तयो यशोदानन्दरूपेण गोकुले जन्म भाव्येति कथनम् । राम-
नवमीव्रतमाद्यामृकीर्तनम् । अगस्त्यादमवर्णनम् । तस्य तपस्यानुष्ठानप्रकारकथनम् ।
अगस्त्यान्नरामनवमीव्रतानुष्ठानप्रकारकीर्तनम् । तत्र मयकान्तरदेशस्थाना पञ्चपाणि-
नामुपाख्यानकथनम् । विश्वरत्न' रामस्य योगच्छलीलावर्णनम् । दशरथहृतमरुद्वहक-
सोचकीर्तनम् । दशरथस्य पुत्रे भरत्या निजजन्महत्तान्तकथनम् । चारुचन्द्र शत्रुनाश-
सुकृष्ट विजयप्रभृतिरामचन्द्रवयस्यकथनम् । रामचन्द्रादीना कन्दुककर्तादिवर्णनम् ।
तेषा धनुर्विद्यादिशिक्षाकथनम् । कैशोरलीलावर्णनम् । नाविकस्य प्राशनया रामा-
दीना मन्दिपद्मनाथं प्रयाणहत्तान्तकथनम् । त्यक्तमादिपक्षस्य विश्वाभिधानस्य
गन्धर्वराजस्य रामसोचकीर्तनम् । एकदा मृगयार्थं गन्धनमध्ये पविष्टस्य रामस्य
करस्यर्ममावेष्टं वन्मीकदेहं परित्यज्य डिण्डिरनामकस्य किरातस्य आग्रहहत्तान्तकथन-
गुणेन सह रामस्य अखिलधर्मस्थापनादिविवरणकथनम् । वनगमनावर्णनम् । रामनय-
स्येन विदूयकेष वसन्नावर्णनकीर्तनम् । रामचन्द्रादिहृतवसुनोत्खयवर्णनम् । भरतहृत-
मिहृदनहत्तान्तकथनम् । मिहृस्य पूर्वहत्तान्तकीर्तनम् । ऋष्यशृङ्गायायमगमनविवरण
कीर्तनम् ।

No 1724 तैत्तिरीयश्रुतिवार्त्तिकम् ।

Substance country made paper, 11 x 5 inches. Folia, 46. Lines, 10
on a page. Extent, 1,057 ślokaś. Character, Nagara. Date, ? Place
of deposit, Nashipura, Zila Murshidabad, Babu Jagannathaprasada Gupta.
Appearance, old. Verse Correct.

Taittiriya śruti vartika —A dissertation on the theology and philo-
sophy of the Taittiriya Upanishad. By Sures'a Achārya. The work
belongs to the Vedānta School of Philosophy. The author's name is
incorrectly given in the codex, it should be Sures'vara Achārya.

Beginning श्री नमो गणेशाय ।

सत्यं ज्ञानमनन्तमेकमुक्त्वा ध्वस्तान्धकारं परं
निर्द्वैतं हृदि पद्ममध्यजित्तयं निशेषधीमाचिण् ।
वेदान्तोपनिविष्टभोधविषयं प्र+ज्ञया योगिना
भक्त्या तं प्रणिपत्य वेदगिरिभो वक्ष्यामि सद्भार्गिक ॥
यस्यैव सकलाः सैन्दुरकिरणप्रख्यैर्यमारगिभि
र्यत्नं यथ छपास्तुता परवन्धयसो दिप्तं दुःखिना ।
यदाहीकुलिगन्धर्व+भगवत्पेतुर्दिग्भक्तार्किका
भक्त्या पूज्यतमं प्रणम्य तमश्च तद्भाष्यमीतो यतो ॥
तैत्तिरीयकसारस्य मध्याचार्यप्रसादतः ।
विम्पशर्भे रचीना हि व्याख्येयं सम्प्रगीयत ॥ इत्यादि ।

End

तैत्तिरीयकसारस्य चार्त्तिकार्यतमुत्तम ।
सम्पत्तरीन्द्रप्रणीतस्य भाष्यस्यैतद्विवेचनम् ॥
मुमुक्षुचार्यवाचस्पत्य भवनामभट्टनो यते ।
श्रियद्यकार तद्भक्त्या सुरेशाख्यो सचार्यवित ॥

Colophon इति श्रीसुरेशाचार्यविरचितं तैत्तिरीयकमुत्तमचार्त्तिकं समाप्तम् ।

विषयः । पञ्च तैत्तिरीयकोपनिषदो व्याख्यानम् ।

No 1725 प्रपन्नदिनचर्या ।

Substance, country made paper, 12½ × 5 inches Folia, 6 Lines, 9
on a page Extent, 111 s'lokas Character, Nāgura Date, ? Place of
deposit Nashipura, Zila Murshidābad, Bābu Jagannathaprasada Gupta
Appearance fresh Prose Correct

Prapannadina chariya —A manual of the daily religious duties of
the Vaishnavas of the Rāmanuja School Anonymous

Beginning श्रीमते रामानुजाय नमः ।

श्रीगणारक्षपाथप्रपन्नजनसदाता ।
दिनचर्या निरूपयैरपमोय्या निरचयत ॥

यथास्यां लीलाविभूत्या प्रपन्नवीक्ष्यो निरन्तराचार्योभित्तविरत कैङ्कर्य-
वरातिशयेन अपरयासे समुत्थाय गुह्यपरम्परापूर्वकमित्यादि ।

End अथ लक्ष्मीनाथसमारम्भमित्युक्त्योक्त एव प्रमाणीक्रियते । इति ।

Colophon इति प्रपन्नदिनचर्यो समाप्त ।

विषय । रामानुजभक्त्यायवैष्णवानां दैनिकोपासनादिप्रकाररुचयन ।

No 1726 त्रिकाण्डचिन्तामणिः ।

Substance, country made paper, 13½ × 5 inches Folia 250 Lines, 10
on a page Extent, 8092 stokas Character, Bengali Date, Sk 1742
Place of deposit, Nashipura, Zila Murshidabad, Babu Jagannathaprasáda
Gupta Appearance, new Prose Correct

Trikāṇḍa chintāmaṇi — Annotations on the *Trikāṇḍa-sēsha* lexicon
of Amara Sūha By Raghunātha Chakravarti, of the village of Srf-
mantaśra

Beginning नना मिरीमचरान्मुजमाकतथ्य तन्नाति तन्वविदुषां रघुनाथनामा ।

शीलव्यवक्रममहामतिमप्रियोमादीरुसनेति विमतामरकापटीका ॥

याचे विधाय विनय छतिनोऽहेमेतदुष्यं मया यद्विदुषां रघुनाथविदुषुक्त ।

आद्याप्य सम्यग्मथानपरे छतत्रैर्मात्सर्यमत्र रूपया परिहृयमेव ॥

यन्मारेभ निषिद्धविप्रविघाताय अभिमतदेवतानमस्त्यरेण धर्ममुत्पादयत शेष-
वैष्णववैदान प्रवर्तयितुं मिथ्याविचार्यै चादौ निबध्नाति । यस्याति ।

End सयमेव काम इत्यादिप्रयोगात् । पुस्तकित्यादिकमूढ ।

मत्त गुह्यार्थं प्रविचार्य यन्मादालं क्त तन्नाति च काविदाना ।

यतां मुदे श्रीरघुनाथश्रेया त्रिकाण्डचिन्तामणिमातनाम ॥

Colophon इति श्रीरामानुजसमारम्भनिब विद्वीरघुनाथचक्रवर्तिछतमविकारचिन्तामणायमर-

कापटीक्यां लिखादिषुदृष्टव्यंविवरण । समाप्तदृष्ट पुस्तक । शकाब्दाः १७४९ ।

विषय । यमरकोषदाज्ञान । मत्र निषिद्धकायशास्त्रवादन कपूर्वैर्निमित्ता टीका ।

No. 1727. सोमकर्माप्रदीपिका ।

Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 156. Lines, 7 on a page Extent, 2,509 ślokaś. Character, Nāgarī. Date, ? Place of deposit, Nashipura, Zila Murshidābād, Bābu Jagannāthaprasāda Gupta. Appearance, very old Prose Correct.

Somakarṇa-pradīpikā—A guide to the performance of sacrifices with the Soma beverage. By Rāma.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अघ्राजोऽग्निचितो नना विद्याकरुरो पदे ।

राम पदतिमाधत्ते सोमकर्माप्रदीपिकाम् ॥

तत्र दग्धैर्होमाभाविष्ठा वसन्ते होमेन यजेत । अथ सोपमृतमेमो द्विपुत्र-
सोमपीथी, आधानसममन्त्रमेव होमेन यजेत । अद्विपुत्रपीथी अनुप-
मृतमेमो वा आधाप दग्धैर्होमासपूर्वकं यजेत । इत्यादि ।

End. य प्रैष याचयति नमो वक्षणाय पाश दति प्रथमं मूलावभृष्टा प्रायत् + + + +
निटनाने + मन्त्रैर्वा । अवभृष्टेष्टा निटनयन् + + त्यागलाघनवचनात् । तत्र
गार्हपत्यं स्थापयदिति शम् । अन्यसङ्ख्या १८०० ।

विषयः । सोमयामप्रयोगकथन ।

No 1728. एकाक्षानां पद्धतिः ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page Extent, 1,168 ślokaś Character, Nāgarī. Date, ? Place of deposit, Nashipura, Zila Murshidābād, Bābu Jagannāthaprasādī Gupta. Appearance, very old Prose. Correct

Ekāhānām Paddhati.—A manual for the performance of ephemeral or Ekāha rites Anonymous

Beginning. ॐ नमो गणेशाय । अयेकाक्षानां पद्धतिर्लिख्यते । तत्र उदयने पूर्वपक्षे पुण्याहं प्रतिपदि वा शोभने नक्षत्रे अनुकूले चन्द्रे वा एकाक्षा दीक्षा भवन्ति । तेषां मन्त्रादेरे एका दीक्षा निषो वा चतुषो वा द्वादशो वा अपरिमिता वा दीक्षा भवन्ति निष उपपद । इत्यादि ।

No 1730 बुधरञ्जनी ।

Substance, country-made yellow paper, 13 X 5 inches Folio, 35
 Lines, 6 on a page Extent, 841 slokas Character, Bengali Date, ?
 Place of deposit, Nashipura, Zila Murshidabad, Babu Jagannáthprasad
 Gupta Appearance, fresh Prose Correct

Budharanjani —Annotations on the difficult passages in the 10th
 book of the Bhágavata Purána By Vasudava The work is not com-
 monly known

Beginning नत्वा छण्णपदद्वन्द्वं वासुदेवेन यत्नतः ।

क्रियते दशमस्कन्धटीकेषु बुधरञ्जनी ॥

छण्णपदभारचरितप्रवचनानिर्दिष्टम् ।

उक्तानुवादेनोक्तुव्याज्जाना शृण्वन्ति तत्त पुनः ।

यद्यपि जवनखल्वे सूर्य्यवश्वर्णनामकार नामवश्वर्णनं, तथापि सौमवश्वे श्रीछण्ण-
 वतारान् तस्य प्रधानमात्रं प्रथमत उपन्यास । अर्थवर्धितवान् प्राम्भावो वेति ।
 उत्तरवश्वर्णनामिति पाठे सूर्य्यवश्वर्णा पूर्य्याः सौमवश्वर्णाय उत्तरा । तथा च
 सूर्य्यवश्वर्णना श्रीरामाद्यवताराणां चरितं कथितं सौमवश्वर्णना कथयेति ।
 यदे सप्तमं श्रीछण्ण पदोऽथ धर्मशीलस्य इति पाठः । तथागेनापतीर्णस्य विमो-
 र्णीय्याणि शृण्वन् । ननु छण्णसु भगवान् स्वयमित्युक्तवान् कथमग्रेनेति चङ्-
 च्छत । अथ स्वामी, प्रतीत्यभिप्रायेत्येति । केचित्तु प्रतीतिं श्वाति । पुराणा-
 म्नायु अश्ववतारवशात् । परीक्षितं प्रतीत्यभिप्रायेत्यर्थे । तथा च शौनक
 प्रति स्मृतम् कथनम् । छण्णसु भगवान् स्वयम् । न तु परीक्षितं प्रति शक्यं वचनम् ।
 तत्र । प्रथमस्कन्धावधि शक्यमुक्तं परीक्षितवशात् । अथ गुरव । ये अग्रेन
 प्रवान इति शक्यमवाधनम् । इत्यादि ।

Eud. सास्त्री तु अद्यतनं चतुः । यदाद्यतं पीतमेव । तथा च कर्मकाल श्रीछण्णेन
 पीतमिति साव । तथा च वामनपुराणे । सास्त्रापि मातृकं सुप्तं पर्य्यङ्गे स्तन
 पायिनम् । इति वचनात् ।

Coleophon इति स्फापीतितभाऽध्यायः ।

विषयः । श्रीमद्भागवतदशमस्कन्धस्य विषमस्कन्धीयव्याख्यानम् ।

No 1731 प्रपञ्चामृतं वा रामानुजचरित्रं ।

Substance, country made paper, 13 × 4 inches . Folia, 290 . Lines, 7 on a page . Extent, 5,752 sTokaś . Character, Nagara . Date, Sx 1861 . Place of deposit, Japharaganya Bada Akhda, Zila Murshidabad, Gopaladasa Mahanta, Appearance, fresh . Verse . Generally correct

Prapanmanrita alias *Ramānija-charitra* . A legendary life of Ramānija, the great Bhakta reformer, and founder of the dualistic school of the Vedantists . The name of the author of the work is not apparent, nor have I any means of making a guess as to his age . The work extends to 90 chapters . It opens with a scene in Vāikuntha where Hari, anxious to promote the translation of mankind to his favourite region, desires Phanirāja or Ananta to descend on earth as a saviour . The scene then changes to the village of Bhutapuri in the district of Tondula, three Yojanas to the west of the eastern sea . There lived a pious man of the name of Kesava of the Harita family . He once celebrated a rite during a lunar eclipse, praying for a son . The prayer was granted . Ananta informed him in a dream that he would himself become the son of the devotee, and assume the name of Ramanuja . In due course the son was born, and named Lakshmana Arya with the alternative name or title of Ramanuja . On his 16th year, the boy was married to a maiden named Rakshāhām̐ba . Soon after this marriage he lost his father, and repaired to Kanchipur, where he placed himself under the tutelage of one Yādava, a renowned scholar .

While he was at Kanchipur, the daughter of the king was possessed by a Brāhman devil, whom none could drive away . Yādava, with his pupils, went to see her, and on her being touched by the feet of Rāmānija, the devil departed . This pleased the king greatly, and he loaded the youth with rich presents . Soon after, his uncle (mother's sister's husband), Govinda came to the place to carry on a polemical disputation with Yādava . The uncle and the nephew took one side of the question mooted and the teacher the other, and the result was a breach between them . The teacher also coveted the wealth of the pupil, and so the latter, by the advice of his uncle, went away to Prayāga . In the way, when passing through the Gonda forest, he was very much overpowered by fear, when Hari, the lord of Hastinā, and his consort Lakshmi, assumed the form of wild hunters, and advised him to go back to

Kānchipur On his return he was reconciled to his teacher, but after a time he was induced to become the pupil of a Sannyasi named Yamunā Arya who then dwelt at Srirāṅga, and there he also contracted a friendship with one Purna Achārya.

On the death of Yamunā Arya, he returned to Kānchipur, and compiled his great work the *Sribhāṣya*, a commentary on the Vedānta Sūtras of Vyāsa. Here, on one occasion, his wife Rakṣhakāmbā quarrelled with the wife of Purnācharya, and Rāmānuja, taking the side of his friend, sent his own wife away to her father's house. At the same time he himself became a Sannyasi of the Tridandi sect and established a monastery (maṭha) at Kānchipur, and there he consecrated an image of Hastinātha. The people now gave him the title of 'Yatirāja,' and his reputation spread far and wide.

On one occasion his former tutor Yadava came to see him, and, in the course of a long disputation, was so completely overcome, that he became a pupil of his pupil, and forsaking the world, became a Tridandi under the name of Govindadāsa.

From this time forward Rāmānuja was engaged principally in disputations with learned pandits of Southern India who came to him for the purpose, and in making disciples. Among his antagonists there were a few Buddhists but the bulk of them were Śivites. The Chola king of Srirāṅga was one of those whom he converted, and made one of his ardent supporters.

He devoted also much time to travelling and the following are the places he is said to have visited, viz., Dvārakā, Mathurā, Śālagrāma, Śāketa, Vadarikāśrama, the Naumisha forest, Vrindāvana, Saradapīṭha, Jagannātha, Chitralūta and Delhi (whence a Delhi princess is said to have gone away with him as his disciple, and in love with a pupil of his) and most of the leading towns of Southern India.

Rāmānuja is said to have established 72 principal maṭhas, dedicating in each the image of his tutelary deity. Among these, the image established on the Yādava Hill, was the consequence of a dream, in which Viṣṇu inspired him to put up a figure of Nārāyaṇa. This image was consecrated on the 11th of the waxing moon in the month of Chaitra of the Śaka year 1012 = 1090 A. D.

He lived to the age of 120 years, and died on the 10th of the waxing moon of Māgha. Most vexatiously however, the year of death, is not given.

The following are the works he is said to have written (1) *Srībhāṣya*, a commentary on the Vedānta Sūtras, (2) *Vedāntadīpikā*, the essence of the Vedānta, (3), *Vedāntasāra*, the elements of the Vedānta, (4), *Vedārtha-saṅgraha* or the true meaning of the Vedas, (5) *Gītā bhāṣya*, a commentary on the Bhagavad Gītā, all these works are still in existence

The concluding sections (76 to 90) of the work give brief notices of the immediate successors of the reformer, from which it would seem that the work was not written until 150 years after his death. The followers of Rāmānuja are known by the name of 'Śrī Saṁpradāyis,' and their number is very large in the south

It is to be regretted that the work, though very detailed, does not give the year of the pious Yati's birth or death, but the fact of his establishing an image of Nārāyaṇa in Śaka 1012 = A. D. 1090, about the close of his life, would suggest the idea that he lived all through the eleventh century. On this subject I quote the following from Wilson's account of the Vaiṣṇava

"The *Śrīrī Kālā Tarīṅga* places the date of Rāmānuja's appearance in Śaka—1019 or A. D. 1127. A note by Colonel Mackenzie on an inscription, given in the Asiatic Researches IX. 270, places the birth of Rāmānuja in A. D. 1003. Various accounts, collected by Dr Buchanan, make it 1010 and 1025 (Buchanan's Mysore 2, 80) and 1019 (ibid 3, 413). Inscriptions make him alive in 1128, (ibid) which would give him a life of more than a century; according to Col Wilks, in deed (History of Mysore 1, 41 note and appendix), he was alive in 1183. The weight of authority seems to be in favour of the more recent date and we may conclude that he was born about the end of the eleventh century, and that the first half of the twelfth century, was the period at which his fame, as a teacher was established.

Beginning श्रीमते रामानुજ ચ ૪૪ ।

काशिकाभ्ययगधूतं काश्याग्रतमाग्रं ।
 यमिंदाचार्यतनय रामानुजगुरुं भजे ॥
 नाधीतानि च शास्त्राणि न ह्यतः गुरुपूजनं ।
 यस्यामि हृदया विष्णोरनुमृदुल्लसु देशिकाः ॥
 इन्दिरारमणं देवमिभगैलमिवाधिनं ।
 विवस्त्राकोटिचक्रार्म देवराजमहं भजे ॥

End.

अस्ति वैकुण्ठमगरं सर्व्वलोकेषु विद्युतं । इत्यादि ।
 गोदा शठारिपरकालमुखादिमिदैनार्याय्यं पामुनयती सरकूतनाथैः ।
 सार्धं जगत् कवचया कलिदोषजुष्टं स्वाधीनरङ्गमितुषा सकलं ररत्न ॥
 गोदाशरिचं ह्यमहद्विचिचं समस्तमन्त्रसंपूर्णपार्षं ।
 शूलमि ये भक्तिपुता पठन्ति सन्मङ्गलाखे मततं भवेयु ॥

Colophon. इति श्रीप्रपन्नाग्रते रामानुजचरित्रे भट्टाचार्यवेदान्तिसंवादे गोदारकेसरकल्याणं
 नाम अवतित्तमोऽध्यायः । इति प्रपन्नाग्रतं समाप्तं । संवत् १२६१ ।

विषयः । १ अध्याये,—एकदा वैकुण्ठमदने लक्ष्म्या समुपास्यमानस्य “कीमोपायेन वैकुण्ठ-
 मिमान् लज्जन् नृपाम्यहमिति” चिन्तयतो हरेः पुरतः समुपस्थितं कनिराजं
 समुद्दिश्य पुरा किल लोकभरलजाय गया शङ्खचक्राद्यापुधानि दिव्यकर्मदादयश्च
 प्रेरिता, तदधुना भवानपि भूसावयतीर्य्यं लोकान् रक्षितुमर्हतीति समादेशार्दि-
 कथनं ।

२ये अध्याये,—पूर्व्वभागस्य पश्चिमतीरे योजनचरयेण व्यवहिते तोषरीरमण्यले भूतं
 पुरीति नाम्ना प्रसिद्धा पुरी आसीत् । तत्र चारीताम्रच केशवनामकः कश्चिद्
 भागवतोक्तोऽनपत्यतया गिरया निर्बेदनापन्नः प्रतिपद्यति स्म । अथैकदा सभा-
 र्य्योऽसौ चन्द्रयक्षकाले भगवन्ममुद्दिश्य दृष्टिं चकार । भगवानपि तथेव्याया
 प्रसादसमुपगच्छन् “अथ ते पुत्रो भविष्यामीति खल्वे तमेवमब्रवीत् । अथ श्रेयोऽपि
 चैवशङ्कपद्यस्या मत्पुत्रमेनावतीर्य्यै रामानुज इति समाख्यामधिजगाम । ततो
 लक्ष्मणार्य्योपरनामधेयस्य रामानुजस्य अन्यान्यधंकारानन्तरं षोडशे वर्षे रत्नका-
 म्यया सह विवाहकथनं । अथ पितृभरत्तोत्तर तस्य काशीपुरासनपूर्व्वकं धादप-
 नामकस्य विद्वद्वरस्य समीपे शास्त्राध्ययनकथनञ्च ।

३ये अध्याये,—अथ काशीपुरेभकुमारी मङ्गराचकोपद्रुतामुपलभ्य तदुपद्रवशान्त्यर्थं
 धादवस्य सह शिष्यशैलेखन गयानमलनार्थता च । अथ रामानुजस्य चरणस्पर्श-
 साचेष्ट अस्त्रमिनोऽयं प्रहाराद्यस इति विश्राम राजा तस्मै सुवर्णराशिं प्रददौ ।
 अस्मिंश्च समये रामानुजस्य मातृसखीयो गोविन्दमिधान काशीपुरे तेन सह मि-

विषयः । लिप्ता यादवस्य समीपे गच्छार्थं चिन्तयन् तस्यौ । अथैकदा यादवेन मत्पुत्राना-
दिभूतिवाक्यानि अपार्थक्यतया व्याख्यातावीत्याकलय्य तेन रामानुजस्य विवाद-
समञ्जसि ।

४-६ अध्याये,—अथासौ यादव स्नानिकमनागच्छतोऽपि रामानुजस्य गुणोत्कर्ष-
मपहमानस्तन्निघनेन च या भूय एव तं सधुराचरेण वशीकृत्य स्वाभीष्टमिदमे गिद्यै
परावृत्त्य च प्रयागमुद्दिश्य प्रचक्षाल । तत्र गोपशरण्ये गोविन्दस्य उपदेशेन तत्
पञ्चादिनस्यापि तस्य वसुधावतया स्वर्ग्यं भीतस्य ऋद्ध्याय्यं समवान् वल्लिगिरि-
नाथो लक्ष्म्यं सच बाधमिदुनवेगेन तत्र याचिर्भूव । सौऽपि तदनुप्रवेशेन पुन
काशीपुरं प्रत्यागमौ । अग्निश्रेव समये यामुनाचार्योऽभिधेयं कश्चित् मश्यामी रङ्गनगरे
निवासनकरोत् । स हि सर्वशुभचक्षणं चान्तकमेकं प्राप्नुकामं सर्वेषु देशेषु
मिथ्यान् प्रेरयामास । अथ ते रामानुजस्य प्रशस्तिमाकलय्य तत् सर्वं गुरवे श्रुत्वे-
दयन् । अचान्तरे गोविन्दोऽपि प्रयागात् प्रत्यगच्छन् कालवल्लिनगरे शिवमेकं
प्रतिष्ठाप्य नव उवाच । अथ काशीपुरं प्रत्यागतोऽसौ यादवो रामानुजप्रभावाद्
भीत एव शिष्यमुचन पुनरेव रामानुजस्य सच सप्य चकार ।

७-८ अध्याये,—अथ यामुनाचार्यो रामानुजदिदृशया श्रीरङ्गात् काशीपुरं प्रति
प्रययौ । तत्र कियद् र गत्वा वल्लिगिरिं दृष्ट्वा । तत्र लक्ष्मिणेन काशीपूर्णेन सच
मिलित्वा ततो निर्जगाम । अचान्तरे वल्लिगिरिनाथं वरदाभिधानं द्रष्टुकामो
यादवो रामानुजादिभिः मिथ्यै सच तत्र समापयौ । काशीपूर्णेन तद्गङ्गेन
आनन्दमाभायं यामुनाथ मेधा परित्यज्यमान् । अथ सौऽपि रामानुजगौर्व्यां
वृत्तं निषीय भूय एव श्रीरङ्गनगरं प्राप । एकदा रामानुजं तैलेन यादवस्य अश्व-
श्चनं कुम्भं तत्र तत्र 'कष्याम्य'मिति श्रुतेरपार्थं मिथ्यं नितरां मन्तापमविम्य च
विचारपरजिनेन तेन ततो वद्विष्कारितो वल्लिगिरिं जगाम । तत्र च काशी-
पूर्णेऽप्युपदेशेन कैद्वय्येन वरदार्यनाया निरतो भूव । अथ हत्तान्तिममुपपुन्य
यामुनाचार्यं निजनिर्दिष्टा स्तोत्रावली समर्थं स्नानेवाभिन पूर्णाचार्यं तत्र
प्रेरयामास । तथैकदा वरदस्य पुरतः पथमानं तत्तत्तत्पूर्वमिति मन्त्रा गृहीत-
मिदं केनेति जिज्ञासुः रामानुजः पूर्णाचार्येण तदा पथि भङ्गतेन सदापूर्णेन च
समं यामुनाचार्योऽदिदृशया रङ्गनगरमुद्दिश्य प्रचक्षाल । अथ यामुनाचार्योऽपि तत्-
श्रुत्यङ्गमायं कावेरीतीरपर्यन्तमाभायं तत्र देहत्यागेन स्वजनान् शेकुमिथ्यै
निमज्जयादकार । अचान्तरे रामानुजोऽपि तत्रोपस्थाय रत्नजीविनं यामुनदेहं
पथ्यत्रैव तस्य तदानीन्तनाऽस्तिवयपद्मेवकारणं सकर्णवितर्कं श्रीमाध्यात्तनादिव
प्रतिष्ठाप्य तदपद्मेवकारणं च पुनः काशीपुरं प्रत्यागमाम ।

विषयः । १०-१२ अध्याये — रामानुजस्य काशीपूर्वस्य भोजनादिप्रमाणपर्यन्तं । तदुपर-
मेन रामानुजस्य पूर्वाचार्य्यद्वयार्थं पुनरेव रङ्गमङ्गलम् । अथ पूर्वाचार्य्यस्य
पञ्चमकारदीप्तितो रामानुजः यत्कीरेन तेन मञ्च मञ्चस्य प्राप्य तमा द्रविडानामा-
दीन अधीतवान् । एवदा कृपान् जसोभासाकाशे पूर्वाचार्य्यभाष्यया मर एवका-
म्याया कल्लस समजायत । अत एव कारणान् भय्यागद्वार पूषाचार्य्य भूप एव
रङ्गनार प्रतिपद्ये । रामानुजोऽपि रङ्गकाम्यायां यतिराजो बभूव । अथैकदा
चक्षिगिरिनाथमभ्यर्चयन् रामानुजः अभ्युपेत्य कथिद् प्राप्स्ये कुभाषामाग्रभा वि-
नापया 'मद्भूतं मय्यतामिति' तमागुञ्जत तत्र गत्वा च रङ्गकाम्यायां तिष्ठतो-
ऽपि पुनरेव मत्तमीपमाजगाम । अथ विदितप्रमाणानां रामानुजस्य 'भा विप्र-
मतिद् रोचमारुहिनं वमनं मेघ्यदाय भूप एव सत्युरतो गच्छ, कथयस्व चेवं तव
पिष्टाट्ट विवाहमहोत्सवा मयिप्यतीति कथिते विप्रमथा वकार । रामानुज
पत्नी तु तत् शुभा अव्ययमानन्दिता यमेन न भोजयामास । अथाकर रामानुजो
ऽपि क्षाट्टहमागत किमप्यजानन्निव यमीमुखात् सर्वं विज्ञाय तदुपाधेन तां पिष्ट-
वग्निं प्रेरयावकार ।

१२-१४ अध्याये — अथ रामानुजा विगतभुङ्क्तया ऋषयमादिकं सर्वं निश्चाय
चक्षिगिरिनाथाय प्रसादमुपलभ्य च विदग्धादिपक्षया मञ्ज्यां वकार । अत एव
काशीपूर्वस्य सादर ऋचीताप्तेः यतिराज' इति समाख्यान्तरमधिगम्य तत्र मठमासी
बभूव । समयेऽस्मिन् रामानुजस्य भागिनया दाभरचिह्नया अलकभङ्गतमय
कूरमायस्य चक्षिगिरिनाथाय यतिराजस्य अन्तर्धानिचौ बभूवतु । अथैकदा
यादवाचाय चक्षिगिरिनाथदर्शनार्थं रामानुजाश्रमं जगाम । तत्र हि मनुष्यका-
यद्विगत रामानुजकलवटे दृष्ट्वा न प्रोवाच । भो किमिदमवैदिकमनुतिष्ठसि
कुतश्च तमा गिर्गुणं प्रश्नं मनुजतया स्थापितामत्यभिहितो यतिराजसाधुनरदानाय
कूरममादिदेव । योऽपि नृत्यादिप्रमाणैः स्वयं समर्थं यादव पराजिग्ये । ततश्च
काशीपूर्वस्य उपदेशान् यादवाचाय मरणत्वेन रामानुजं कथितवान् । स च
तस्मै सप्राम दत्त्वा नाविन्ददास इति नाञ्चा आमुञ्चान् । अथ गायिन्ददासा
यतिवरभ्यनुजया यतिपक्षसमुच्चयाच्छं ध्वं निर्मोय वैष्णव लोकं प्रयसौ ।

१६-२० अध्याये — अथ यामुनाचार्य्यपना वररङ्गा रामानुजाभ्यर्थं चक्षिगिरि-
प्रजगाम । तत्र चाभिनवप्रदर्शनादिना सन्नापिताद्वरददादभीष्टप्राप्तिपूर्वकं रामा-
नुजं ऋचीना रङ्गमङ्गलं प्रत्यागम्य च रङ्गमाय तमुपदीचकार । अथ रङ्गनाया-
द्विभूतिद्वयलाभपूर्वकं यतिराजस्य अवस्थितिचक्रं । अथावसरे रामानुजमातुल-
पुचस्य शैवधर्मरतस्य नाविन्दस्य बह्वटाद्रिवाहिना श्रीशैलपूषणामधेयेन वैष्णव

विषय । यतिना सार्द्धं श्लाघार्थोऽभूत् । तत्र पराजितस्य गोविन्दस्य सञ्ज्ञामपह्नुरपूर्वकं श्रीशैलपूर्णचरणप्रथमकथनम् । अथ पूर्णश्लाघार्थोपदेशेन यतिराजस्य चरमतत्त्वजिज्ञासया गोष्ठीपुरमण्यद्वयस्य गत्वापि गोष्ठीपूर्णश्लाघार्थादभीष्टमलभ्य परितः प्रत्यक्षं तस्य गोष्ठीपूर्णोद्देशेन पुनस्तत्र गमनपूर्वकं सन्तार्थप्राप्तिकथनम् ।

११-१६ अध्याये,—यथा गोष्ठीपूर्णेन निषिद्धोऽपि रामानुज केचिद्विद्वत्तत्त्व कथयामास । स ह्येतद्विज्ञाय तस्मात् तत्र च प्रोक्तम् । 'मो' कथय मुद्गदोषकरस्य किं फलम् ? रामानुजं प्राप्य जरकगममिति । गोष्ठीपूर्णं पुनराह एव श्लाघा कथयामास तदनुष्ठितम् । यतिराजमोक्तम्,—

'पतित्ये एक एवाह जरक मुद्रपातकान् । सर्वे गच्छन्तु भवता ह्यपदा परमपदम्' ॥ इति । निश्चयेन तु गोष्ठीपूर्णं मितरा प्रीतिमावहनं दर्शनरसं 'सन्नाय' इति तस्य नामान्तरं विधाय व्याजहार,—अद्यारम्य लोकोऽस्मिन् वेद्यवदर्शनमिदं रामानुजाभ्यसिद्धान्तमिति ज्ञातं भविष्यतीति । अथ दामरसि यतिवरस्याद्देशेन पूर्णश्लाघां सुतायां शृङ्गकर्णकरणार्थं तस्यां शय्यरास्येऽवस्थानस्यकार । तदेकदा केचित्तन्मृतिविरुद्धार्थकारिणा वैष्णवेन सङ्घे विचारं स्वभजयश्रीरसौ भूय एव रामानुजस्य चरणप्रभुपेत्य वैष्णवदास इति नामान्तरं प्राप । अथ रामानुजपुत्रस्य सुन्दरवाद्यो मासाधरादीत्यादिप्रवृत्तकथनम् । तत्र मासाधरप्रसूतात् रामानुजेन शठकापाचार्य-कृतसङ्घर्षमीतयोऽव्याजपवणञ्च ।

१४-१७ अध्याये,—रामानुजस्य शय्यपरचनाकथनम् । अथ रङ्गनाथसेवाश्रयापचारकारा बन्धनस्त्रिष्टाभा रामानुजमिधमार्थं तस्मै विद्याप्रदानं, तस्य च तत्परिपालादिकथनञ्च । अदैकदा यज्ञमूर्तोरिति अतः कटिस्त्रापायादी कृतसञ्ज्ञासोऽपि दिग्विजयार्थं प्रवर्तमानं सद्यः रामानुजनं श्लाघार्थं कर्तुमगं रङ्गनाथमाजगाम । स हि अष्टादशदिनानि यावत् श्लाघार्थं कृत्वा रामानुजप्रभावेण विमुक्तोऽनौ तच्छिष्यतां स्वीकृतम् । रामानुजाऽपि ब्रह्मनिर्गुणत्ववादनिरुधनमद्वैतवादादिव्युत्पन्नस्यैवमिदं तं भूय एव शिष्यास्त्यादिकं प्रत्ययामास । अपि च तस्मै देवराज—देवमन्त्राद्य-मन्त्रायति नाम यद्य प्रदाय मठोऽन्यस्मिन् तं स्वामिनं चकार । अथ तत्र पुष्पाध्ययनयरात् वैष्णवानामनन्ताचार्यादीनामगमनकथनम् । ततो रामानुजाश्रया देवराजो द्विविधभाषया ज्ञानभारप्रसयमारत्यभिधानं पञ्चदश चकार । तथा तदाश्रया अनन्ताचार्यो वेङ्कटसिङ्गमनपूर्वकं तत्र हन्दावनं विधाय वट्टटे-प्रस्य रामानुज इति नामान्तरस्य कृत्वा सच वाचमकरान् ।

१८-१९ अध्याये—अथ रामानुज वट्टटाश्रितमनपुरात् वेङ्कटेशं समग्र्यं दिग्भुक्तां गच्छामस्तु यद्यिच्छतां दण्डनीमरी प्राप्य विवित्रमभवत् ।

विषय । ततोऽसा अष्टमदशाष्टं याम प्राप्य वरदाचार्य्यभोगनामानौ स्वशिष्यौ विदित-
प्रवृत्तीं चकार । अथ यतिराजः केनाप्यपराधेन यज्ञेगमुखसम्दर्शनमविधाय वरदस्य
गृहं प्रययौ । तत्र अनुपस्थितेऽपि तस्मिन् सद्गुरुदृष्ट्या भक्त्यतिग्रहदर्शनेन स्वार्थं
सन्तोषमापन्नोऽसौ भोजनादिकं श्रधात् । सममन्तरश्च ततो वृत्तिगिरिं प्राप्य काशी-
पूर्णादिभिः सङ्घं साधान्कारं विधाय च कापिलतीर्थंमुदिश्य प्रचञ्चल । तत्र
चौपरिस्थितोऽसौ कश्चित्कालमुवास । अथ तद्देशाधिपतिं विदुःशदेनो रामानुजस्य
शिष्यत्वमभ्युपगम्य तस्मै तोषवीरमण्डलादिधाममुपजहार । अतश्च यतिवरस्य दृवा-
चल-रङ्गनगरादिदृष्टान्तकीर्तनम् ।

११-१२ अध्याये—अथ यदा रामानुजेन वृद्धोऽनुवर्द्धोऽपि तस्मात्तुल्यपुत्रो गो-
विन्दो गार्हस्थ्या भाष्यनन्दनः, तदा तस्य सप्राधायमग्रहणस्य दृष्टान्तकथनम् । अथ
कूरेगमाजमन्त्रायस्य रामानुजस्य शारदापीठममानन्तरं तत्तत्त्वान् पण्डितान् वि-
जित्य ततो बौधायनछतमस्यस्यवृत्तिपुस्तकमादाय रङ्गनगरं प्रत्यागच्छतस्य अनु-
गमिन् शारदापीठोपविबुधा वलादेव तत्पुस्तकं सद्गुरुं शारदापीठमध्यम् ।
तदनेमात्यर्थं विधादमापन्नस्य रामानुजस्य पुरतः कूरेगेनोक्तं, भगवन् ! मया
अलु राविकालेषु तत् पुस्तकं तज्जतो हृष्टः, भवत्प्रपन्ना तत् सर्वमद्यापि हृदये
लिखितमस्मीति । एतच्छ्रुत्वा रामानुजो बौधायनवृत्तिलिपिकरणाय तस्मादिदेश ।
समनन्तरश्च रामानुजो बौधायनमतानुसारेण श्रीभाष्यं, वेदान्तदीपं, वेदान्तसारं,
वेदार्थसङ्ग्रहं, गीताभाष्यं च रचयाम्भकार । अथ वज्रभिः शिष्यैः परिहृतस्य तस्य
शास्त्रार्थेन दिग्विजयार्थं प्रयागवर्षनम् । तत्र चोलमण्डलं पाण्ड्यमण्डलं कुरका-
मगरादिखितानां पण्डितमण्डलीनां विचारपराजितानां रामानुजसमीपात्
कैङ्कर्य्यधर्मप्रवृत्तकथनम् । ततो रामानुजस्य कुरङ्गनगराधिपतिं दीक्षितं विधाय
कोरलदेशमगमकीर्तनम् ।

१४-१६ अध्याये—अथ रामानुजस्य द्वारकां प्रसूरां साक्ष्ययाम् साकेतनगर-वदरि-
काश्रम-जैमिपारण्यं हृत्वायमादिगमनकथनम् । अथासौ पुनरेव शारदापीठमाज
गाम् । तत्र वागदेवी आविर्भूय 'कप्यास्त्युतितात्यर्थं वदेति' स्वयमेव त
मप्रवृत्तम् । अथ तत्क्षान्तार्थवचनेन प्रसादमापन्ना देवी श्रीभाष्यं स्वशिरसि स्थाप्य
सद्गुरुं च पाणिभ्यां तन्वाङ्गिद्युमलं भाष्यकार इति तन्नामकरणं विदधे । तत्र
भाष्यकारात् तत्तत्त्वानां पण्डितानां पराजयादिकथनम् । अतन्तरं पुरुषोत्तमस्यैव
मतस्य तस्य प्रवृत्तस्यैवमतस्यविजयानन्तरं रामानुजाख्यं भट्टं निर्माय तत्र व्यवस्थान-
कथनम् । अथ स पाञ्चरात्रानुसारेण जगन्नाथस्य नित्यपूजादिकं कारयितुमना
तदर्शकानाङ्गं तथा आदिदिशम् । तेषां तत्रावस्थिता दृष्टान्तनिर्भरं जगन्नाथाय

विषय । निवेदयामासु । अथ भगवान् रामानुजेन पूर्वं तथा सम्प्रार्थितोऽपि तं ततो निवर्तनाय अनुवरोध । यदा खलु क्षिरप्रमिश्रोऽभौ स्वयवधायाम् न निवरोधमूढ । तदा निगाया निद्रितं ये योगमादया पुत्रपोषणमन्त्रेणान् कूर्मैश्च प्रेरया-
चकार । अथ प्रभातकाशे विबुद्धोऽभौ कूर्मैश्चैत्रमिदमिति विज्ञाय विष्णुयमागतः श्रीकूर्मनाथ भगवताऽप्य-सर्व कृतिचित्तदिनानि तस्यो । ततस्तस्य मित्राचक्षाद्यो-
बलमददाचक्षादिशमनकथनं । अथ तेन पुनरेव वेङ्कटाचलग्नमनपूर्वकं ततः शै-
वानां निर्माणकरणकथनं ।

१०-१८ अध्याये,—कूरोऽस्य भवंदध्यन्तरित्यामानकारं श्रीमावमहायस्य श्रीरङ्गनगरे
नित्यशमकथनः । अथ तत्र रङ्गेऽप्रसादान् पराशरव्यासयोर्वंशेन कूरोऽस्य शमजो-
पुत्रावजायताम् । अत्रिसिन्धुपुत्रस्य रामानुजसुतद्वयं तत्रा प्रथमस्य पराशर इति
द्वितीयस्य च श्रीरामदेविक व्यापयेति तयोः नाम अत्रो अत्रावधरे मेविन्दम्याधि
पुत्रो यज्जायत, रामानुजसु पराशुम इति तत्राभकरणं विदधे । अथ रङ्गेऽस्य
अपत्यनिर्मिश्रेषतया प्रतिपालितस्य पराशरस्य विवाहादिकथनम् ।

१०-४६ अध्याये,—अथ रामानुजस्य कृपया मधुरायास्तुतस्य धनुर्दामस्य सप्त
भार्याया वैष्णवनिद्रिबर्धनः । एकदा रङ्गेऽस्य श्रीत्यर्थं सहाज् उत्सव आसीत् ।
तत्र रङ्गीश्वरः स्वयमेव धनुर्दामदासमात्मन्य स्वयमेव सहोत्सव प्रदत्तं च पुनरा-
रम्भनवमये तेन सप्त मन्त्रिणः प्रविशन् । अथ कुताऽथ धनुर्दाम यतिवतिनैव
धम्मानित इति लिङ्गात्तना जेल्लवानां पुरतो यतिवतिना मया तत्पत्न्याः सेमाहवा-
याय गुणल्लोत्कण्ठकथनकथनः । अथ मेह्नीपुरेऽ नूकाय निजद्वयविषयं प्रदत्तं
तथै मेहोपायं कथयामासेति इति लोकीनम् । सेमाहवाधितं क्रिमिकथनम्
उत्पत्त्यादिकथनम् ।

विषय । प्रियविरहमसहमाना नन स्रष्टु यादवाचलमाद्यगाम । अथ तत्र रामप्रियेणैवं गतायास्तस्या अर्चकूपेण अवस्थानादिकथन । अथान्तरे हनान्तमिममद्भुत निशस्य कवीरनामकस्य कस्यचित् यवनपाथे तत्र गमनपूर्वकं द्रुतमोचोपायस्य च पुन्यो-
भमचेवगमनानन्तरं कुतुरूपधरस्य भगवतः प्रसादभाजनात् मुक्तिप्राप्तिकथनम् ।
अधुना यादवाचलस्य 'यतिशेष' इति नामकरणकथनम् ।

४८-१८ अध्याये—अथ कूरगच्छतवैष्णवस्थानविनाशविवरणकथनम् । तिलागोविन्द-
राजप्रतिष्ठाविवरणम् । अथ अम्बीभूतस्य कूरेणस्य रामानुजोपदेशात् भगवत्सत्त्वजन-
पुनश्चतुःप्राप्तिकथनम् । विष्णुचिन्तुताया गोदाया रामानुजादम्बीप्रतिष्ठाकथनम् ।
श्रीरङ्गपत्नये निवसतो रामानुजस्य चतुःसप्ततिसत्त्विकाणां प्रधानशिष्याणां विवरण-
कथनम् । रामानुजाद्येनराजानामालोचकथनम् । रामानुजशिष्यस्य चान्द्रपूर्णस्य
माहात्म्यादिकथनम् । तदनन्तरं अन्तार्याम्यस्य द्वाचल्लवस्थितिकथनम् । कूरेणस्य
भेददशाकीर्तनम्, रङ्गेगच्छपथा परमपदशक्तिप्रकाशनम् । अथ रङ्गे वेङ्कटेश्वर-वरद-
सुन्दर-वक्रान्ताभरणं नाथमुनिं यामुनाचार्यं वरदप्रभृतिप्रकाशितरामानुजवैभव-
वर्णनम् । मठकावाचार्यस्य जन्मादिदृष्टान्तकीर्तनम् । पूर्णाचार्यजन्यरामानुजमाहात्म्य-
वर्णनम् ।

४९-१९ अध्याये,—छण्णामाभिषेकस्य शास्त्रनामिन विवरणम् । अथैकदा कावेरी-
तीरे वैष्णवानां भवती गोष्ठी बभूव । तत्र मोक्षमार्गोपदेशप्रसङ्गेन रामानुज
माद्यग्रजवर्धनम् । नारायणपुराणमिनो 'माममद्र' इति विद्युतस्य वैष्णवस्य विष-
यकथनम् । यथा सत्त्वतीक्ष्णवि भगवद्वतारस्य यन्त्रिषु राम छण्णानां प्राधान्यं,
तथा अष्टावतारमेष्वपि दिव्यदशसु श्रीरङ्गम, वेङ्कटगिरि, हविगिरि, यादव-
गिरिद्येति सत्त्वारेः शृण्या बभूवुरिति यत्नमाकर्ण्य अमिश्रादीनां प्राधान्यं कारणं
जिज्ञासुना पुरता रामानुजेन सन्निधानकथनम् । एवं यावत् पराशर शूक-
शैलकादीनां प्राधान्यं कारणनिर्दिष्टम् । तथा वदामसंयानाश्चतुः षट्कोपाचार्य-
प्राविष्टमाधया चर्माधकारनिर्दिष्टान्तकीर्तनम् ।

५०-२० अध्याये—अथैवम आचार्यैर्मो रामानुजस्य प्राधान्यकीर्तनम् । आचार्यै-
रुद्भिर्भयमादिकम् । प्रपन्नमाधोकर्यादिकम् । रामानुजस्य १२० विष्णुसत्त्व-
वर्णनं विनाशकामिदृष्टम् । अथ रामानुज सज्जनानां चरित्रविशेषां विदुषां कर्तु-
मगां तानाजय भगवद्विदुषेभ्यो मोक्षापाद इति उपदिष्टम् । आदिदेश च तेषां
कर्तव्यं कर्तव्यमिदं पराशर मय्यनुष्ठानम् । अथ न तदनन्तरं भूतजनरे महर्षी-
प्रतिष्ठां विदधितम् । अथ रामानुज रङ्गदास्यमाचार्य पराशरमभिषिच्य माध-
वराजस्य परमं पदं प्रथम् । अतः परं दामरमि पूर्णाचार्यो गोविन्दो नृपक

विषयः । येति चत्वारः प्रधानकल्पा आसन् । गोविन्दस्य परस्त्रेककथनं । पराशरहृतमाया-
 दादिपराशरकथनं । साधवदाम्ना दृष्टान्तकथनं । स हि सद्गुरु-समाधाय विष्णु-
 पूजाक्रमं, षष्ठश्लोकी, श्रीशक्तुति, रत्नकोषयति अन्यत्र च छतवान् । पूर्वोक्तार्थाणां
 द्वाविहभाषया अन्यरचनाकारकथनं । तत्र अगद्विषयकर्मोत्तरान्येभ्यः शापदान-
 दृष्टान्तकीर्तनं । श्रीवैष्णवस्य द्वाविहभाषायपठनावशकमाकथनं । स हि सेवेन पूर्वो-
 क्तार्थां चरितकीर्तनमुखेन स्रष्ट्या द्रविडेषु गोदारुणेन दयसारकथनं ।

०१-६० अध्याये,—अथ कामारादीनां जन्मकथनं । तेषां देवलीनगरे भगव-
 द्दशमदृष्टान्तकथनं । भक्तिभारस्य जन्मादिकथनं । फणिलक्ष्मस्य जन्मादिकथनं ।
 भक्तिभारस्य द्रविडभाषया अन्यत्र कथनकथनं । तत्र भगवता भक्तिभाराय महदाय-
 तत्त्वोपदेष्टृदानकथनं । भक्तिभारात् सद्गुरु पराशरकथनं । भक्तिभक्तानिगद्य-
 यत्तमं । कुण्ठेश्वरस्य जन्मादिकथनं । तत्र तत्कृतश्रीरामप्रयत्नीकरणदिष्टान्त-
 कीर्तनं । भट्टनाथस्य जन्मादिकथनं । पराशरस्य जन्मादिविवरणकथनमुखेन
 तत्समायां दिव्यनक्षत्रनिरूपकदृष्टान्तकीर्तनं च ॥

कक्षारोमनुकैरवाञ्जदत्त++न्दसम्भरी
 कोदण्ड करपङ्कजेन दधती पुष्पेक्षु++द्वय ।
 भौवर्णाङ्गुशपाशपाणिमन्त्रसामारक्तवस्ताहता-
 माताधाम्नुर्जमस्थिता विनयना चन्द्रार्द्धचूडा मजे ॥
 प्रणम्य शङ्कराचार्यचरणाम्बुदहय ।
 श्यामन्दलहरीशोच विष्णुपद्मेऽपि लघयेत् ॥

तत्र भवानीपदे,—ननु हरिहरविरचितादिद्वयद्वयपात्र किमिति कात्यायनी
 क्षुत्तराचरणमिति शिष्यामङ्गासपनिनीपुराह । शिष्य शक्तवति ।

End जगतीति सम्बोधन वा । १०२ ।

अथाक्षदीपसमलोका तताऽपि सम्यगर्थान्तर समधिगम्य न निन्द्यतेतत् ।
 अत्यन्तदुर्गमसदरे पथि सखरन्त आया भवन्ति कदय पुरत प्रयासाः ॥
 भदो न ते जननि चास्ति जनार्दनन वैकुण्ठनाथपरतापि क्षताय तेन ।
 मातर्भयानि करवाणि तताऽव काकु माकुण्डिताऽनु सपि ते कदपाकटाक्ष ॥

Colophon इति श्रीनरहरिविरचिता श्यामन्दलहरीटीका समाप्ता । श्रीरत्न ।
 चवत् १८३६ । फाल्गुने ।

विषय । शङ्कराचार्यकृतश्यामन्दलहरीया भवानीपदे विष्णुपदे च व्याख्यान ।

No 1733 पदार्थादर्श ।

Substance, country made paper, 12½ x 4 inches Folia 112 Lines 8
 on a page Extent 5781 slokas Character, Nagara Date ? Place
 of deposit, Faglara, Post Lalga Zila Murshidabad Dardatta Trevedi
 Appearance, old Prose Correct

Pañthā lārśa A commentary on the Sarāṭī tila n.—a Tantra
 By Raghava Bhatta The Tantra is in great repute in the North-
 Western Provinces and appealed to as an authority of great weight,
 though it forms not one of the 64 original Tantras

Beginning श्रीकृष्ण मिजताण्डयश्चममाग्राहाममादोदयं
 पञ्चम्याः पुनुरादृतत्रियतया चहातमाच भुञ्ज ।
 मन्त्राभ्योऽस्मिन्नुपनिषत्तहरीणीकासम् शेषम्
 चाग्राहोक्तमस्तमागु +++ भूमि भवन्ता यम् ॥

रुचेवनीयस्यपिभि सनकादिमुक्षेयैर्गैरग्रमविनयरसादिभूत ।
 मसारकृत्रिगममारविचारसार धौर मला मनसि मे मृदमाटधातु ॥
 भद्राय भवता सूया भारती मक्तिभाविता ।
 कृतेरक्षन्ते यस्या वाग्विलासोऽतिदुर्लभ ॥
 शारदानिलके तन्त्रे गुरुणामुपदेशत ।
 पदार्थदशंटीक्षेय राघवेण विरचिते ॥
 सम्प्रदायाम्भ किञ्चिद् भणितामसम्पत्त ।
 यदुक्तमत्र तत सत्ता विचारयितुमर्ह्यय ॥
 अथैव सत्ता अपि श्रुती भवपागवद्वाना खगाय मुक्तये च समुपदिशते स्म ।
 अन्येषा कृतिशास्त्रादीना तन्त्रमुक्तत्वेन तदर्थप्रतिपादकत्वेन च श्रमाश्रमिति
 सुप्रसिद्धतर ॥ इत्यादि ।

End मङ्गलादीनि मङ्गलमथ्यानि मङ्गलान्तानि च शास्त्राणि प्रथमे वीरपुरुषकानि
 भवन्ति आद्युपायपुरुषकाणि चेति भगवन्तद्भक्तिवचनान् । सद्धमीयो गिर पूज
 नीया गिरम ।

Colophon इति श्रीराघवभट्टविरचित। पदार्थदशंटीका सम्पूर्ण। । शुभम् ।
 विषय । लक्ष्मणदेविकन्द्रतगरदानिलकवाध्याग ।

ticularly avoided. Then come detailed notes on all the leading places of Hindu pilgrimage in India.

Beginning गैरी इगलोकनधीनलज्ज सञ्ज्ञाननानाविधभाषज्जात ।

बन्दे विरायस्त्रुतिभूतमीत्या पञ्चानन पञ्चशरप्रपथ ॥

सच्चिन्मयासि सतत कमभीयमूर्ति कान्ता कथा श्रुतिपथ मम ते विशन्तु ।

एस्य + + + खलु नाम मदीयमौलो भातर्भवानि करवाणि पदारविन्दे ॥

पुराणश्रुतिसन्तापि बिलोक्य बड्डभङ्गदान ।

मत्ता गणेश वागीशस्तनुते तीर्थकौमुदी ॥

अथ तीर्थेषु । शिवङ्ग । सूत उवाच । सन्तीर्थाणि बहूनि गङ्गा तीर्थानि
मेतानि । इत्यादि ।

End. अथ त्यजन्ति ये प्राणान् मल्लाग्रिस्तमोचरे ।

तेऽपि स्वर्गमवाप्स्यदे । + + + चित्तमर्हति ॥

सन्नाम विविध धनञ्च सुमते य कामरूपेश्वराय

य भ्यान् + + + नितान्तममो नारायण कारय ।

यस्योर्ध्वीकृतिता निसर्गमपरा सत्त्वैश्वर्यो गिरौ-

वागीशस्य भनःरमा छतिरिय तस्यानु सन्तीतये ॥

Colophon एति मङ्गलहोवाधायभङ्गाचार्य्यशीशिरान्तवागीशपरिचिता तीर्थकौमुदी समाप्ता ।
विवरण । तीर्थेनिरूपण । तीर्थेनैर्भाषितनिरूपण । तीर्थेषु वस्त्रोदीकयन । गङ्गागर्भनिरु-

पण । विशेषवाचनकीर्तन । तीर्थेषां विधिकयन । यात्रादिने नाम्दीयाव-

विधानं । तदिने पाप्येकवार कर्त्तव्यमिति श्रवणापकाम् । शेषेश्वरमिष्टविद्यापत्यु-

पाध्यादनामस्तुतिशालां स्तनूपकञ्च । तीर्थयात्रायां शर्माणां । तत्र निवि-

र्यानि च । तीर्थेऽनविधिकयन । तर्पणनिरूपणं । तत्र तिथिविशेषे प्रहणदौ-

च गङ्गादिस्नानविधानकयन । प्रथागादिकञ्च च । अर्द्धाद्यादियेनलपण ।

भीतीश्वर दिक्षुपरिद्वाराकर्त्तव्यविधान । तीर्थेऽनविधानं । तीर्थे उपवाच-

विधिकयन । मुक्ताविधानकयनञ्च । तीर्थयात्रायां तत्र प्रवेशविधिकयन ।

यात्रादन्तं मङ्गलतीर्थविधिकयन । कामरूपतीर्थयात्राकयनं । कामरूप-

निरूपणं । तत्र यात्राप्रद नकयनञ्च । कामरूपयात्रादन्तंतीर्थविधि । एवं तैर्-

भागरादिधातुयतीर्थविधानकीर्तन । तत्र तत्र जयादितोर्थविधानकयनञ्च ।

No 1735 प्रायश्चित्तेन्दुशेखरः ।

Substance, country made paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 92 Lines, 11 on a page Extent, 1,876 ślokas Character, Nāgara Date, Say 1638 Place of deposit, Lālgola, Zilā Murshidabad Kālscharina Ujādhaya. Appearance, fresh Prose and verse Correct

Prāyaścittan in śekhara An epitome of all the offences for which expiations have been ordained in the Smritis, and the nature and mode of performance of those expiations By Nagoji Bhatta, son of Siva Bhatta by Satī Devī The author was a distinguished grammarian, and author of a great number of works on grammar and law, besides several commentaries The offences noticed are all domestic and civil, and not religious arising from omission or flaws in the performance of Vedic rites The work is one of a series of texts on the Smṛiti.

Beginning नमो नमो शिवे दुष्टि मारुती पितरौ तथा ।

नागोजी कुरुते रम्य प्रायश्चित्तशेखर ॥

तत्र प्रायश्चित्तलक्षणं यद् यथाविधनुष्ट भादुपचित्तमग्रम भाग्यत्वेन तत् प्रायश्चित्तम् ।

End. गङ्गास्नानविष्णुस्नानेन तन्नामजपादिकं सर्वपापप्रायश्चित्तमिति सर्वैरुचिदि ॥

Colophon इति शिवभट्टसुतसतीशभजननागोजीभट्टकृतप्रायश्चित्तशेखर समाप्तः ।

मदत १८२८ ।

विषय । प्रायश्चित्तस्वरूपविचारः । भवत्वर प्रायश्चित्ताकरणे स्वयंकारयनम् । प्रायश्चित्तं यथोक्तमेव नाथ खेडलोभादिना अनुग्रहकरणे प्रत्यवाय इति निरूपणादिकम् । कामतः प्रायश्चित्तादिभद्रकथनम् । आतिथ्यकरपायनिरूपणम् । मद्यपातकैरपराधकादिभिरुपपन्नम् । सुरापानमुत्पत्तिरूपमनकक्रियाभिरुपपन्नम् । एवं स्वर्णरुपादिमुत्पत्तिरुपातकादि निरूपणम् । श्रानता प्रशुद्धत्यादिकर्मविपाककीर्तनम् । छच्छादिभद्रलक्षणम् । दशभिधिनिरुपकीर्तनम् । प्रायश्चित्तपूर्वाचरणम् । अनुनापादिविधानम् । सर्वपापप्रायश्चित्तकथनम् । अग्र्यां प्रायश्चित्तविधिकीर्तनम् । गोपधप्रायश्चित्तकथनम् । नीलीरङ्गितवसाधारणादौ प्रायश्चित्तम् । रजमल्लादिगमनं दिनभट्टनं प्रायश्चित्तभेदनिरूपणम् । गर्भाधानादिचूलाकर्णानां भक्तये दिगम्ब्रनप्रशोदनादौ प्रायश्चित्तकथनम् । निषिद्धकाष्ठेन दन्तधावनं प्रायश्चित्तकथनम्, शरीरप्रतप्त्य प्रसादादिना मङ्गे प्रायश्चित्तकथनम् । विप्रस्य शूद्रादिदत्तया धनार्जनं प्रायश्चित्तम् । शूद्रस्य दिग्गजतृ-

विषय । यलम्बने प्रायश्चित्तं । देवागारशिलादिना स्वयत्करणे प्रायश्चित्तं । निषिद्धदिने दन्तधावने प्रायश्चित्तं । विवादात् पूर्वं कन्याया रजोदर्शने प्रायश्चित्तं । सुराघ्राण-सुरापानादौ प्रायश्चित्तं । नित्यस्नानमल्ला भोजनादौ प्रायश्चित्तं । माय्यां घोट-दिना वा चाई भोजने प्रायश्चित्तं । पूर्वदिनभुक्तय वसने प्रायश्चित्तं । गोमासादि-मद्ये प्रायश्चित्तं । पलायुभक्षणदौ प्रायश्चित्तं । भोजनानन्तर विट्स्पर्शादौ प्राय-श्चित्तं । रजककर्मकारादीनामुच्छिष्टस्पर्शे प्रायश्चित्तं । उच्छिष्टभोजनादौ प्रायश्चित्तं । कुष्ठिद्रुमप्यादिस्पृष्टाभोजने प्रायश्चित्तं । रुजोपवीतच्छेदनादौ प्रायश्चित्तं । काष्ठ-यक्षादिना शीमशूद्रस्पर्शे प्रायश्चित्तं । चण्डालादिदर्शनप्रायश्चित्तं । चण्डालस्पर्श-प्रवेशे प्रायश्चित्तं । चण्डालादिभाण्डयस्पृष्टाभुपानादौ प्रायश्चित्तं । मलिका-केशादि-दूषिताभोजने प्रायश्चित्तं । विडाल-काकालुमवायुच्छिष्टभोजने प्रायश्चित्तं । आपदि-विप्रस्य शूद्रस्पर्शभोजने प्रायश्चित्तं । विष्णुनिवेदितमलके प्रायश्चित्तं । शूद्रशस्त्रा-गमनादौ प्रायश्चित्तं । व्याघ्रघातकपुत्रेण प्रायश्चित्तं कर्तव्यमिति कथनं । उच्छिष्ट-विप्रस्य अनुच्छिष्टशूद्रस्पर्शे प्रायश्चित्तं । उच्छिष्टय सूर्यादिदर्शने प्रायश्चित्तं । उच्छिष्ट-तेलाभ्यक्तदीनां मूषत्यागे प्रायश्चित्तं । रजमस्रानियमविधानं । जातिभर-हरपापानुष्ठाने प्रायश्चित्तं । अपापाय कन्यादानप्रायश्चित्तं । गोवधादिप्रायश्चित्तं । रोधादिप्रायश्चित्तकथनम् । गोवधापवादः । मात्यनक्षत्रं । तत्र प्रायश्चित्तविधाना-दिक । देवप्रायश्चित्तं । अश्वानपाकरणप्रायश्चित्तं । पटिवेदनप्रायश्चित्तं । भूतकाथा-पनप्रायश्चित्तं । परदारकरणे प्रायश्चित्तं । मनुष्यादिबधप्रायश्चित्तं । शत्रादिबधप्राय-श्चित्तं । हस्तच्छेदनप्रायश्चित्तं । गुह्यरादिदर्शने प्रायश्चित्तकथनं । व्रतभङ्गादिप्रायश्चित्तं । निष्ठाभिग्रहने प्रायश्चित्तकथनं । पुत्रविक्रयप्रायश्चित्तं । अपाव्यपार्जनप्रायश्चित्तं । मासापिष्टपरित्यगे प्रायश्चित्तं । आध्यायपरित्यागप्रायश्चित्तं । निन्दिताभ्रभोजनादौ प्रायश्चित्तं । उच्छिष्टाभ्रभक्षणप्रायश्चित्तं । अश्वच्छिष्टस्पर्शे प्रायश्चित्तं । वधनायत्र-भोजनप्रायश्चित्तं । आरभोजनप्रयतिनादिकथनं । जातिभगागे । आश्रमभोजनप्राय-श्चित्तं । वधोदरणाभिकारादौ प्रायश्चित्तं । ब्रह्महत्यासुरापाणादिमहापातकप्राय-श्चित्तं । भंगशेषप्रायश्चित्तकथनम् ।

Suddha-vivēka A treatise on impurity of the person arising from birth or death in one's family, or from causes confined to one's person. A Smṛiti compilation. By Rudradhara. The author wrote several other treatises under the generic nature of *Viveka*.

Beginning. परतु दुग्तिजात केगवस्यैकवाडविपुलमन्त्रविज्ञान कमिन मम्मविष्ट ।

अमुपधनमिवान्य ग्रामितु मम्मटस फुवलयदलनील पद्मगीर्ण मृजङ्ग ।

चिरकनामकनिवन्धमिदं सुमुम्भटाद्यानुगत स्फुटार्थ ।

मत्वा हरि वदधरेण सत्यक वितन्वते शुद्धिविवेक स्य ॥

मन्त्रैव एवाकरपाजिजातमिताक्षराक्षारमाद्येऽन्ये ।

तथापि तन्नामममानमाना भवेत् प्रमोहाय भम प्रयाम ॥

शुद्धिलावद्विभक्तकर्मधिकारापादका धर्मविशेष । इत्यादि ।

End अथ च समझे एव प्रकारे तन्मन्त्रार्थविशेषे एव श्रौचाभाव, न मन्त्रकार्ये श्रौचाभाव इत्यवधानायम् ।

Colophon इति वदधरेणैव शुद्धिविवेके जनममरणयो शुद्धिपरिच्छेद । इति शुद्धिविवेक सम्पूर्ण । धनं १८५६ ।

विषय । शुद्धिपदार्थनिरूपण । श्रौचाभावकनिरूपण । सामान्यतयातुर्वर्त्य श्रौचा-
निरूपण । जन्माश्रौचविधिः । यावज्जीवाश्रौचकथन । बान्धवश्रौचविधान ।
पुत्रश्रौचविधि । गर्भवाताश्रौचविधि । मृत्युविशेषाश्रौचविधान । सद्यश्रौच
विधि । सपिण्दाश्रौचविधि । निर्धाराश्रौचविधि । श्रौचाभावकथन ।
अनश्रौचिन ।

No 1737 मार्तण्डविवेका ।

Substance, country made paper 11 x 5 inches. Folia, 120. Lines, 8 on a page. Extent 2,812 slokas. Character Nāgari. Date, S. 1847. Place of deposit, Lālgola Zila Murshidabad, Pandit Kalicharan Upadhyaya. Appearance fresh. Prose. Correct.

Martanda-vallibha A commentary on his astronomical treatise called *Muhurta-martanda*. By Narayana son of Ananta Agnihotri, grandson of Hari, great grandson of Sriyashna, and great great-grandson of Ananta of the Kausika gotra, and an inhabitant of the town of Barasanan, modern Suran. The work was completed in the Saka year 1484—A. D. 1549.

Beginning मार्त्तण्डोऽस्तु वाच न पादैर्जायतमोदर ।

एतवदतनु मेवोऽभीष्टदो विश्वलोचन ॥

यथैद्वयवाची । तत्र प्रथमं सूच्यते । मार्त्तण्ड श्रीसूर्ये नोऽस्माकं वाचमवतु
रक्षतु । किं लक्षणे मार्त्तण्ड । एतवदतनु । एते मण्डले बद्धा तनु यन म
तथा । तथा च स्तोत्र इत्यादि ।

End

यथैतदुपन्यमङ्गीकरणार्थं बुधप्रार्थना । पूर्ववाक्याद्यैर्मिति । सुगम ।

आसीत् सारभौरनाममगरे श्रीकौशिकस्याश्वय-

ऽमनो राजसभेऽपि पूज्यवरणो माध्विन्दुमग्रासमी ।

श्रीकृष्णस्तमय शुतिश्रुतिविदामग्नयेव्यो हरि-

स्तमुष शुतिवित्त तदात्मकवरोऽग्न्याग्निदेवी गुरु ॥

सायुश्चक्षुदनुयदासिधिर्यो नारायणो + पर

यामे शिष्यगणेश्वर्या निजलतप्रत्यस्य टीका सुगुटा ।

चते + कपया परोपलतय शोध दुषस्त बुधै-

+ दक्षस्य विलोक्य भाष्टामपि ते कुप्यन्ति मा सज्जमाः ॥

मुक्तनिधिपुद्गलार्थं सासमाभि समामि •

१५८४ परिमितशककाल जातमार्त्तण्डटीका ।

स्तिष्ठति पठति विप्र सोऽव भूत्वा धरित्र्या

मुक्तनिधिपुद्गलार्थं सासमाभि समामि ॥

Colophon इति श्रीमदनन्ताष्टाचार्यमन्त्र्यादिपुत्रनारायणविरचिते मृगार्त्तमार्त्तण्डे सप्तम

टीका मार्त्तण्डवज्रभा समान्ना । सवत् १८४७ ।

विषय । निजलतमृगार्त्तमार्त्तण्डस्य व्याख्यानं ।

No 1738 आहूकारिका ।

Substance, country male paper 11 x 1½ in lcs. Folia, 60 Lines, 7 on a page Ext nt 1520 slokas Character Nāgari Date Sat 1869 Place of deposit, Lalgaol, Zila Mirzishabad Printed Kālicharana Ujadhayr Appearance, fresh Prose and verse Correct

Sri Ila 1738 A dissertation on the rite of Sri Ila according to the rules of Katyayana By Kṛṣṇa Mīra, son of Vishnu Mīra, grandson of Anukha, and great grandson of Nityamantra. The several ancestors named were great Smṛiti scholars and authors

Beginning यस्य प्रसादपयसा ऋतुपादपात्र कात्यायन मुनिवर निरमाभिवन्दे ।

मिक्ता फलन्ति यजुषामिह याजकानां स्वर्गोद्भवानि विविधानि फलान्यजस्य ॥

कर्कोपाय्य-+-+गभीरवचनै स्तत्र यतोऽग्रादभू-

दुर्वोचस्ततो हलादुच इति व्याख्या तथाप्यस्फुटा ।

भूयोऽपि प्रतिषेधकारित्वमै आनर्भया काशिका

स्तत्रस्यापरिमयौघतिमिरध्वमाय ततन्यते ॥

स्तत्राथैयङ्गकादाकोर्विशयोक्तिप्रकाशनात् ।

अभ्यान्वयेमिह नाम प्रत्यस्य याजकाशिका ॥

नित्यानन्द इतीह याजकवरो जातस्तदीय तुत

आर्त्ताऽगौ विहितमिदोऽतिसुख इत्याद्यो जगत्पुनः ।

तत्पुनोऽप्यभवत् स्तुतो मुचतुर गास्तेष्वग्रीति पुनो

विष्णुमित्र इम निवन्मन्त्रकरोत छण्य हतो ततस्तुत ॥

अथ पूर्वा द्यौर्मातृमीमन्तरामुपवमदित्यादिका यैतन्मन्त्राण्युपदिश्य । अथानो

मृच्छसालीपाकानामित्यादिना आर्त्तान्याख्याय अवशिष्ट याजकर्म कर्त्तव्यमिति

स्तत्रमारभते । अपरपक्षे याज कुर्वीत ।

End प्रत्याम्बिक मिहते तु पद्यान्नित्य समाचरेत् ।

अनयोभिन्नतन्त्रलात आशीपाकाग्रिज्ञाववदिति ॥

Colophon इति श्रीछण्णमित्रविरचिताया याजकाशिकाया स्तत्रवर्णने एकौष्टिथाय समारम्भे ।

संवत् १८३८ ।

विषय । कात्यायनप्रणीतमृच्छसालीपाकप्रकरणस्य व्याख्यान ।

No 1739th हनुमन्नाटक, वा महानाटकं ।

Substance, country-made paper 11 x 4½ inches Folia 46 Lines, 12 on a page Extent, 1,775 ⁴/₁₀ folios Character, Nagara Date Sx 1841 Place of deposit, Lalgola, Zila Murshabad Pandit Kalacharana Upadhyaya Appearance, fresh Prose Incorrect

Hanumannataka alias *Mahanataka* A drama on the exploits of Rāma It is said that this work was originally composed by Hanuman, the monkey general of Rāma, and inscribed on slabs of stone, but Valmīka, happening to read it, thought it too exquisite for human perusal, and, not without some apprehension lest it should supersede his own epos on the subject, caused the stones to be thrown into the sea Thus the

work was lost for a long time. The stones, however, were recovered during the reign of Bhoja Raja of Dhāra, and decyphered and restored by one of his court pandits named Damodara Misra. Its original name was not found out, and so it was called after its author's name. On account of its great excellence it was also called *Mahā nātaka*, 'the Great Drama'. According to popular tradition, Kulāśa of Bhoja's court was the restorer, but this is contradicted by the commentator. Some Bengali pandits believe the restorer to have been one Madhusūdana Misra, two MSS, however, contradict that opinion.

Beginning कन्याकाव्ये निधानं काव्यमस्यैव पावनं पावनानां

पाथेयं यन्मुमुक्षोः नपदि परपदप्राप्तये प्रसिद्धस्य ।

विश्रामस्थानमेकं कनिष्ठरचयसा जीवन् जीवनात्

बीजं यन्मृगस्य प्रभवत् भवता भूतये रामनाम ॥

पातु श्रीरामपवनमद्रमकरीमुद्राङ्कितोर स्थले

देव सर्वजगत्पतिर्भुवधूः प्राज्ञचन्द्रादयः ।

क्रीडाभोगतनोर्नर्तकेषु विभवे दृष्टाक्षुरे यस्य भू

भोति स्य प्रलयाब्धिपङ्कजतलोत्थातैकमुद्राङ्किते ॥

यं शैवाः समुपासन्ति शिव इति ब्रह्मेति वेदान्तिनां

बौद्धा बुद्ध इति प्रसाजपटवः कर्त्तेति नैयायिकाः ।

सर्वप्रित्ययं जैनशास्त्रनिरताः कर्त्तेति मीमांसका

भोऽयं वेदा विदधातु वाच्यतफलं वैलाङ्गनाथो हरिः ॥

आसीदुद्भूतमूर्तिप्रतिभटप्रेम्णाप्यविकान्तिके

भूयः पङ्क्तिरया विभावस्तु कुलप्रप्यतकेतुर्भगी ।

कथां वधैरभूरिमारदतय भूरिववा पुत्रतां

यस्य स्वात्मनो विधाय महिम्नं पूर्ययमुदं विभुः ॥ इत्यादि ।

End

अनुदंशभिरवाहैर्भुवनानि अनुदंशः ।

नरैः सागाटर्कं यथा कथं यथा निश्चये ॥

रचितममिषुवच्छाद्य आग्नीहोत्रं यैः गिरितमटनमुद्रा प्राज्ञादामाटर्कं यतः ।

रुममिषुपतिभोजनोद्भूतं तत् क्रमेण रचितमममम विद्यं निषदाभोदरन ॥

Collection. इति श्रीमद्भूमिद्विषयः गङ्गागाटके श्रीराजद्विजया नमः अनुदंशः ।

भवनम् १८१४ ।

विषयः ।

रामचरितचर्चनं । (अष्टमे तु गद्यरत्नमिश्रमुद्रितं गाटकमिदं परं प्रच-

रति । अनयो प्रतिपाद्यागे एकत्रापि पाठान्तराणि सुवङ्गनि उच्यन्ते, उप
रभ्यन्ते च विभिन्नप्रकृतयो नृपव श्लाका । इति सुधीभिरवश्यम् ॥)

No 1740 हनुमन्नाटकदीपिका ।

Substance, country made paper, 11 × 4½ inches Folia 91 Lines 6
on a page Extent 2700 slokas Character, Nagara Date Sm 1844
Place of deposit Lalqola, Zil Murshidabad, Pandit Kalchurana Upá
dhyāya Appearance, fresh Verse Incorrect

Hanumannataka dipikā A commentary on the Hanumannāṭaka,
the work described under the last preceding No By Mohanadasa
Misra

Beginning इदमेवमग्रेणया समुद्यताऽह विमूढतरपुदि ।

तत्पदकमल वन्दे गोकुलनायक वेदादे ॥

हनुमन्नाटकसंग्रहस्यार्थानाधत्ता + + चत्त ।

नेतु छतमाधत्ता मम सुधिप + + मन्तु ॥

तावत् श्रीरामचन्द्रगुणचक्रबालचर्चनेन्दु खवि खाभीष्टदेवतामासान्तरितागि -
पूर्वा नाम्दीमवतारयति, —कक्षाणानामिति द्वादशपदे । तदुक्त नाटकाव
तारे,—

अष्टाभिर्दशभिर्वापि नाम्दी द्वादशभि पदै ।

आशीर्नमस्क्रिया वस्तुनर्होमे वापि तन्मुच मेति ॥

End

अथेय कथा पूर्वमवद टहैर्येतिगुल्लुखलित, तत्तु वन्मीदिना इप । तदे
तस्य अतिमधुरनमाकलय + + प्रचारमावशद्वा हनुम + + + + म समुद्रे

मिधेहि । तथात तनाम्ने प्रापित । + + मयन भयान इल + + ददुमिति ॥

साधुरकुलमूर्ति विद्वत्तुर्वादिश्रान ।

तन्मुच मयाधो काहनदायनाया विद्वत् ॥

* * * * *

Colophon इति श्रीमन्नमोहनदासविरचिताया श्रीहनुमन्नाटकदीपिकाया चतुर्दशाह ।

प्रथमम् । सवत् १८४४ ।

विषय । दामोदरनिग्रहृहीतश्च महानाटकापरामिधानश्च हनुमन्नाटकस्य व्याख्यान ।

No 1741 स्कन्दपुराणीयशङ्करसंहिताया दक्षकाण्डः ।

Substance, country made paper, 14 x 7 incl's Folio 112 Lines, 8 on a page Extent, 3,024 slokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Nasipura Zila Murshidabad Rājā Rāmachānd Sīnha Appearance, fresh Verse Correct

Saṅkara Saṅhitā An episode of the Skanda Purāṇa, giving an account of the history of Saṅkara. The codex is limited to that portion of the work which refers to the dispute between Saṅkara and his father-in-law Dakṣha, and its consequences. No complete codex of the Saṅkara Saṅhitā has yet been met with, nor is it referred to in the Index to the Skanda Purāṇa given in the Narada Purāṇa.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रवय चक्षुः ।

दक्षाध्वरज्या प्राज्ञः पुरा कृतं तपोधन ।
 जदनायेन्द्रपुत्राय समासेन दृष्टव्यमिति ॥
 प्राज्ञवानिति तं भूयो विश्वराट्कृतमर्हसि ।
 तदेतेषां वचः कर्णे कृत्वा प्राज्ञः श्रुत्वा ॥
 शृणुन्तु ब्राह्मणा सर्वे भवन्तां ब्रह्मविन्मया ।
 सत्यलाकः पुरा ब्रह्मा सर्व्वेदेवैस्तपोधने ॥
 ऋषिभिर्दशभिः पुत्रैः प्रजापतिभिः ॥
 दक्षोऽयं प्रथमस्तस्य पुत्रोऽयं ब्राह्मणेधमा ॥
 प्रथम्यं पितरं भूदां यप्रच्छं जगतां प्रभुः ।
 सोऽपि पितृज्ञानसर्व्वार्थं सर्व्ववेदार्थकोविदः ॥
 का या मध्ये निमूर्त्तीनां वशिष्ठो जगतां प्रभुः ।
 परिपूर्णं परं ध्याति सर्व्वथापी धनातनः ॥
 कर्त्ता भव्यं जगत् पाशुकीं शारङ्गलयाः ।
 सर्व्वजीवेषु सर्व्वेषु साक्षिरूपेण साक्ष्यताः ॥
 इति तस्य वचः श्रुत्वा ब्रह्मा ध्यात्वा ॥
 ध्यानं श्रुत्वा परीताचा श्रयं गच्छद्वाक्यं च ॥ इत्यादि ।
 विराजते महादेवा नित्यं मुदितमानसः ।
 शृणुम्याम्य यदिर्भाते रुद्राक्षिण्णि रत्नका ॥
 यज्ञं यत्तत्प्रभाषमिदं मया कथादितः ।
 तत्र यत्प्रमाणानि यत्तत्तत्तानि भूयसा ॥

End

Colophon. इत्यादिमहापुराणे स्कान्दे महारुग्ंदितायां दचकाष्टे चनारिंशोऽध्यायः ।

दचकाष्टं समाप्तम् ।

विषयः । १-४ अध्याये,—ब्रह्मणा मरु दचम्य संवादेन जगत्कारणं शङ्कुरेवेति कथनम् । तस्य मरुत्यापिलादिनिरूपणं । जगता ब्रह्मात्मकत्वकथनम् । शिवस्य पतित्वकथनपूर्वकं ब्रह्मादीनां सर्वेषां जीवानां पशुत्वकथनम् । दचस्य मातृममरमि शिवापराधनायं गमनादिकथनम् । शिवात्मन्ववरेण दक्षेण पुरीनिर्वाणादिदृष्टान्तकथनम् । दक्षस्योपदेशेन तत्पुत्राणां खड्गत्वमापुमिच्छा मातृममरवरे तपस्यता तत्र मारुदसमागमेन विवेकोदयात् मोक्षाभिप्सापादिभिरणकथनम् । तच्छ्रुत्वा दक्षेण पुनः शतपुत्रदृष्टिकरणादिदृष्टान्तकीर्तनम् । अथ भूयोऽपि मारुदोपदेशेन तेषु मुमुक्षुषा तपसरत्सु क्रुद्धेन दक्षेण पुत्रदृष्टिं विहाय चर्याविमतिरकन्यादृष्टिविवरणकथनम् । अनिष्टानि प्रमुखेभ्यः तासां सम्प्रदानकथनम् । पुनः सप्तविमतिकन्यकात्मजैर्नृपैर्नृक चन्द्रमसे सम्प्रदानकथनम् । अथ कृत्तिकायां नितरामनुरक्ततया 'चयरोमी भूतेति' दक्षमाप-
ब्रह्मस्य चन्द्रस्य शिवापराधमादिदृष्टान्तकथनम् ।

५-८ अध्याये,—शिवशिष्योऽसंवादेन जगत्कारणादिकथनम् । देवानां प्रार्थनया शिवस्योपदेशेन च देव्याः कन्यान्कायाः पद्मवणे श्वस्थानकथनम् । दक्षेण कन्यालेभ तद्ब्रह्मणादिभिरणकथनम् । पशुपति पतिलेन प्राप्तुं दक्षस्येष्टे शिला तपसरन्त्याः गौर्ध्यां पुरतः दृढनाक्षत्ररूपेण शिवस्य गमनरहस्यवर्णनादिकम् । शिवाशिष्योऽविवाद्योत्सववर्णनम् । अकस्मादनादिंते अन्तरिक्षे देव्या पुनस्तपस्यादिकथनम् । शिवसमागतवर्णनम् । एकदा द्रुष्टिजासातरौ ब्रह्मकामेन दक्षेण कैलासमिरि समुपेत्य अनार्यवेषकाले द्वारस्त्रैर्वार्यमाणेन शिवनिन्दमादिदृष्टान्तकथनम् । ब्रह्मणे यज्ञानुष्ठानविवरणकथनम् । तत्र मन्दिना सार्धं दक्षस्य विवादादिवर्णनम् ।

१०-१४ अध्याये,—दक्षकृतयज्ञवर्णनम् । तत्र शिवभक्तानामभारमनमाकलय्य दक्षस्य चेष्टितादिकथनम् । शिवनिन्दाकारिणा दक्षेन सार्धं दधीचे संवादकथनम् । तत्र शिवस्य परब्रह्मत्वादिकीर्तनम् । ब्रह्मभक्तनिर्वधनविवरणकथनम् । दक्षेण शिवस्यो-
रिवेन्द्रादेशपुरस्सरं तत्र तत्र दोषारोपणादिकम् । महादेवः कथं दिग्भर इति कारणम् । पुरा किञ्च दासकवने तपस्यता तपोधनानां मोक्षनाय मोक्षनीवेगधा-
रिणा श्रीधरेण सादरकथयित्वा महादेवा भस्मकपलादिधारणनं विधिवं योगि-
चेरमास्याय तत्र प्रविवेश । अथ भिक्षां दातुं तस्याग्निमुपागतास्तपोधनकानिन्-
कासवाणस्य अप्रतिहतप्रभावतया तत्प्रसर्जितं सञ्ज्ञानभ्रमं पुत्रान्जीवनम् । तदा तत्प्रशस्तिमुपलभ्य ज्ञानमोक्षैस्तपस्विभिः श्रुत्युद्यम्य च नृपमदानेकं शङ्कुं सद्ये

विषय । स चागत एव भगवता निपातितयन्त्रमात्रेण तत्परिधेयतामधिगमः । अथ ते भूयोऽपि परब्रह्मादीन् समन्त्या तदन्तिक प्रेरयामासु । भगवानपि भूपत्या तान् स्वकरे दधारेति निवरणकथनम् ।

१५-२० अध्याये,—विधाष्टन्यवरेण रज्जादुरेण विप्रकृतानां देवानां दुरवस्थां वरेण । विरूपाक्षेण न निपात्य तद्यन्त्रधारणादित्तान्त्रिकयन । विष्णुना वराह रूपेण हिरण्याक्षं विनाशं तदुधिरधारया अत्यर्थं हरेण वराहचरमिदं हन्नाघातेन वधाधे । अथ ब्रह्मादिभिः सम्प्राप्तितो महादेव ता दद्यामुन्माद्य स्वकरे धारया मासेतिहत्तान्त्रिकयन । शिवेन समुद्रमन्थनकाले सन्दराघातेन चक्षुष्यं कूर्मरूपस्य दृष्टाक्षिप्रदृष्टादिविवरणकथनम् । तत्र विद्याग्निदम्बस्य विशो ह्यक्षयकथनम् । शिव हतपान्त्रिकयनम् । देवगणहतभीष्टकण्डलोवकथनम् । शिवस्य भिक्षाहन्त्रवत्स्वन्कारकथनम् । तत्र 'अहम्ब्रह्म जगत्सर्जति' विवदमानयोः पद्मनाभ पद्मजम्बेनो पुरुषं शिवस्य आभिर्भावादिकथनम् । कालभेरवस्य उत्पत्तिकथनम् । तत्तत्तत्रष्ट-शिरन्त्रेदेन । विष्णादीनां वविरपक्षणादित्तान्त्रिकयनम् ।

२१-२५ अध्याये,—दृष्टरूपधारिणां चरिणां चरवाहनलग्ननिविवरणकथनम् । शि-
वस्य कपालभस्मधारणादिविवरणकथनम् । सामराग्नेतिविषेण चररायामस्तेन जाद्वरस्य उत्पत्त्यादिकथनम् । तदुपद्रुतानां केशवादीनां प्रार्थनया महादेवेन तद्वधित्तान्त्रिकयनम् । हन्दाभिधानां जन्तुभरकामिनी कामयमानस्य विष्णोः केशा-
पुपायन अक्षतार्थस्य जलन्तरीयस्तम्भरीर प्रविश्य तथा सद्यः सयोगादिवर्णनम् । हन्दावीजनं ब्रह्मवाक्यतः गूढगानोपरभूमिषु तुलस्या आधिक्यादिविवरणकथनम् । पार्थव्या करतलजातस्वेदसिल्लेन गङ्गाया उत्पत्त्यादिविवरणकथनम् ।

२६-२७ अध्याये,—शुक्राचार्योपदिष्टस्य स्वतन्त्रस्य आदेशेन विभूतिनामिकायां अक्षरकामिन्यां माग-माश्यामिवरभोजनाय सैवप्रदेगमनादिविवरणकथनम् । करिणीरूपया तथा सार्धं करिणीधारिणो मागधस्य विद्यारदिवर्णनम् । तत्र गज मुखस्य दैन्यस्य जग्रादिकथनम् । पार्थवीपरमेश्वरयोः अक्षकीटायां साक्षिरूपेण शिष्टोऽवस्थानविवरणकथनम् । पार्थव्यां ज्ञापेन विष्णोरङ्गरूपेण दृढहीने अक्ष-
स्तानकथनम् । अरेणेन सद्यः रजसुसन्निवस्य स्वतन्त्रस्य पुद्गलधर्म् । गणशङ्का
विहस्य गजमुखस्य सूर्यिकरूपधरणकथनम् । गङ्गेन वाहनत्वेन तदारोहणादि-
कीर्तनम् । शुक्राचार्यस्वतन्त्रेणोपचिन्त्येण तत्र पञ्चादनादिविवरणम् । गङ्गे-
दर्शनं च जगत्पथस्य चर-स्वरूपशक्तिकथनम् ।

२८-३० अध्याये,—शिवमात्राकाशवरेणापि यदा दक्षस्य सुमतिर्न जता, तदा दधीधे तत्र शब्दानकथनम् । नारदमुखात् पिष्टरुहं यज्ञानुष्ठानं तुला शिवस्य

विषय । देशेन दाक्षायण्यास्तत्र ममनादिवर्णनं । तत्र दक्षस्तत्रिवनिन्द्या निशम्य विमाना-
रोहणेन देव्या पुनः कैलाशागमनपूर्वकं शिवसमीपे तद्वृत्तान्तकीर्तनं । शिवाशिवयो-
क्तोद्घेन भद्रकालीवीरभद्रयाराविभां वक्तव्यं । शिवाश्रया डाकिनी गकिनी
दाकिनीप्रभृतिभिः सार्धं तयोः दक्षानुयगमनादिनिवरणकथनं । दक्षस्य शिर-
च्छेदनादिकथनं । वीरभद्रस्तत्रह्येन्द्रादिदुरवस्थानर्चनं । तस्य विद्युना सह
समरसम्वर्णनं । विष्णुस्तत्रतप्तोत्पत्तीर्जनं । अथ तत्र शिवाशिवयोः रागमनन-
देवानां जीवनप्रसङ्गः, दक्षस्य पुनश्च जीवनकथनम् । दक्षसमीपे ब्रह्मणा विस्मृत-
शिवमादात्मककथनं । शशिया संस्थापनादिकथनं । भूगोलकथनम् ।

No 1742 भविष्यपुराण ।

Substance country paper, 14 X 6 inches : Folia, 148 : Lines, 8—9 on a
page : Extent 3497 stolas : Character, Nagara : Date ? : Place of
depos't Nasirpura, Zila Murshidabad Raja Ramachanda Sinha. Age
ance fresh Verse Correct

Bhavishya Purana One of the 18 great Puranas The codex
comprises the third book or *Madhya Tantra* The following is Professor
Wilson's account of the work

“The Purana in which Brahma, having described the great-
ness of the sun, explained to Manu the existence of the world and
the characters of all created things, in the course of the Aghora
Kalpa, that is called the Bhavishya, the stories being, for the most
part the events of a future period. It contains fourteen thousand
five hundred stanzas’ This Purana, as the name implies, should
be a book of prophecies, foretelling what will be (bhavishyati), as the
Matsya Purana intimates Whether such a work exists is doubtful
The copies, which appear to be entire, and of which there are three in
the library of the East India Company, agreeing, in their contents
with two in my possession, contain about seven thousand stanzas
There is another work, entitled the ‘Bhavishyottara,’ as if it was a con-
tinuation or supplement of the former, containing, also, about seven
thousand verses but the subjects of both these works are but to a very
imperfect degree analogous to those to which the Matsya alludes

"The Bhavishya Purāna, as I have it, is a work in a hundred and twenty-six short chapters, repeated by Sumanta to Satānika, a king of the Pāndu family. He notices, however, its having originated with Svayambhu or Brahmā, and describes it as consisting of five parts; four dedicated, it should seem, to as many deities, as they are termed, Brāhma, Vaishnava, S'aiva, and Tvāshtrā; whilst the fifth is the Pratisarga or repeated creation. Possibly, the first part only may have come into my hands; although it does not so appear by the manuscript."

The codex under notice comprises the *Madhya Tantra* or the 3rd, literally the middle, book. It extends to 3,500 verses, divided into 3 parts; the first of which contains 25 chapters, the second 17, and the third 11. The first, after the usual preliminaries, describes some of the higher regions. The duties and characteristics of householders, the qualifications of teachers, and the teaching of the Vedas take up several chapters. Consecrations of tanks and religious gifts are also dwelt upon at length. The second part refers to religious duties, the times meet for performing them, and fasts and feasts on particular lunar days. The third dilates on dedications of alms-houses, tanks, wells, trees, &c., in the usual Purānic style. Nowhere is anything said of future events.

Beginning. ॐ नमः शिवाय । सर्वं सद्भावदातं कटिकरमकरयोगसञ्ज्ञातकेशं

शङ्खोद्भूतिप्रद्युम्नेनैतन्नियमपरैः विहितं विप्रमुख्यैः ।

ॐ काराण्डमुनेन विष्णुवन्मुखायां ब्रह्मणा दत्तम्

सद्योऽप्येवमस्मिन् कालसम्यग्भवेनैवैवम् न पुनस्तु ॥

अयं भुवनहीनो भावरो साकवर्णः अयं च प्रसिद्धे गार्हपत्या मुरारिः ।

अयं च शशिभोजीवदनाभाभिधेया अयं सवसन्तोऽलिभानुमन्दिभानुः ।

ममस्तस्याप्रमेयाय मन्त्राय मन्त्रविधेः ।

पुराणं मन्त्रवर्त्तमानं यदुक्तं ब्रह्मयोगिना ॥

पुराणमर्थिनां पुण्यं यदुक्तं योगवर्त्तकैः ।

अथ यत् । मन्त्रवर्त्तकैः चकार पुराणाय विचारः ।

मन्त्रोऽयं यथा यथा यथा यथा यथा यथा यथा ॥

यथा यथा यथा यथा यथा यथा यथा यथा ॥

यथा यथा यथा यथा यथा यथा यथा यथा ॥

यथा यथा यथा यथा यथा यथा यथा यथा ॥

End. विसदसभागोऽथमादित्याय सप्तमः ।

आत्मकाय तथा दद्यात्तथा धनञ्जयाय च ॥

घटपादिकाष्टपादश्च भवरीकश्चोद्भवः ।

इति मध्यमसन्नेष सम्पूर्णं स्याद्भविष्यक ॥

Colophon इति श्रीभविष्यपुराणे मध्यमसन्नेष द्वितीयभागे एकादशोऽध्यायः ।

श्रीराधाकृष्णभ्या नमः ।

विषय । धत्तन्ने प्रथमविभागे १ २ अध्याये,—सन्नेष सप्त अध्यायानां सवादेन उत्तरविभाग-
प्रतिष्ठादिकथनम् । मार्गच्छायावसप्रमंसाकीर्तनम् । धर्ममाप्ताकाकथनम् । प्रवृत्तिनिवृत्ति-
भेदात् द्विविधकर्मानिरूपणम् । निवृत्तप्रमंसा । शमदमादिषोडशविधगुणनिरूपणम् ।
ब्राह्मणादीनां गुणनिरूपणम् । वृद्धात् जगत्यष्टिप्रवृत्तिकाकथनम् । तत्र विशेषण-
मेयरवाङ्मातृमतेषापदानञ्च । वृद्धाद् ब्रह्मविष्योपन्यतिकथनादिकम् । युगमन्वन्तर-
कांक्षादिनिरूपणम् ।

३ ४ अध्याय,—मन्त्रलोकमन्त्रालोकादीनां सख्यानादिनिरूपणम् । तत्र तत्र अधि-
वासिकथनञ्च । ब्रह्मलोकादिवर्णनम् । इन्द्रलोकावर्णनम् । सप्तपातालावर्णनम् । जम्बू-
द्वीपादिषड्वीपवर्णनम् । जम्बूद्वीपसख्यानादिकथनम् । तत्र वर्षपर्वतादिस्थाननि-
र्देशः । ज्योतिषकनिरूपणम् । तत्र सूर्यवामादीनां त्रीनगामित्वादिनिरूपणम् ।
तथामनुषानीचलादिकथनञ्च ।

५ अध्याये—ब्राह्मणप्रमंसाकथनम् । ब्राह्मणमुखन द्वयपिष्टलाकप्रभृतीनां भाक्त्य-
कथनम् । ब्राह्मण दृष्टा अनाभवादनार्थं प्रत्यवायकथनम् । मनुष्येषु विविधाधन-
लक्षणकथनम् । द्विविधविपत्तिलक्षणम् । चतुर्विधपशुलक्षणम् । त्रिविधपिष्टलक्षणम् ।
विविधपापिष्टलक्षणम् । सप्तविधवृष्टलक्षणम् । पञ्चविधलक्षणम् । द्विविधवृष्टलक्षणम् ।
वृष्टविधदुष्टलक्षणम् । द्विविधपुष्टलक्षणम् । अष्टविधलक्षणम् । द्विविधामन्दलक्षणम् ।
द्विविधकाशलक्षणम् । चरलक्षणम् । विकुष्ठलक्षणम् । अष्ट-चपल-मलीतम्-चतु-
रादीनां लक्षणम् । दृष्ट-पण्ड-खण-भीष-वाचाल-कदम्बप्रभृतीनां लक्षणकथनम् ।
मेषामवस्तरमदनिरूपणञ्च ।

६, ७ अध्याय,—मुखनिरूपणम् । द्वादशसमाख्यादिषु दानविधानम् । अपरपञ्च-
तर्पणविधिः । तत्र पिष्टलाचकथनम् । व्याघ्रस्य धातुं पिष्टतुल्यलक्षणम् । पुराण-
श्रवणफलकथनम् । तत्र क्रमकथनम् । धर्मशास्त्रात्म-तन्त्र-जामल-जामर-पारा-
यणादीनामधिष्ठातृदेवताकथनम् । मधुचीरयवचीरादिपरिमाणाकथनम् । इन्द्रयात्रे-
वायुदेवगुणकीर्तनम् फलकथनम् । दुर्गाप तत्करणं दापकथनम् । पुस्तकादिद्वारे-
क्षेपकीर्तनम् । पुराणादिस्तवमनियमादिकथनम् । अशास्त्रेण लिपितेषु पुस्तकेषु

विषय । निष्कलत्तकथन । लिपिकरणे दिठनिरूपण । निषिद्धदिनकथन । लिपिकरण
वतनपक्षणादौ प्रत्यवायकथन । पुस्तकपरिमाणादिनिरूपण । ताडितामुक्तभुजं
पत्रादिविधान । पुराणपाठे स्रवादिर्वाधकीर्तन । शूद्रस्य धर्मशस्त्रादिवाचन
प्रतिषेध । पुराणवाचकस्य आशोपाधिनकथन ।

८-१२ अध्याय—अनध्यायकालनिरूपण । अत्रिचलचण । अध्यापनाप्रकारकथन ।
सृष्ट्याक्तगतादिपरिचारावश्यकताकथन । कहे । मिगम-ज्योतिष-वेदादीनां
सङ्ग्रह दापकथन । अन्तर्बैदिकविशेषैर्दिकर्मानिरूपण । देवगृहनिर्माणविधि
कथन । पुष्करिणीदीर्घिकादिपरिमाणकथन । प्रमादपुष्करिण्यादप्रतिष्ठाया
अकरण दापकीर्तन । पतितदेवगृहादिसंस्करणे फलकथन । जलाशयदानादि
साहाय्यकीर्तन । म्रियस्त्रिचक्रानादिनिषेधकथन । पुष्करिणीकरणयाम्यस्यान
निरूपणादिक । जलाशयप्रतिष्ठाया यूपान्निरूपण । भूमिमाधमादिविधिकीर्तन ।
मुद्ग साय घाम्य तिल आमाक-सखर कलायस्कपमग्रीहिकथन । जलाशयगृहस्था
रक्ष माभुवन्निदानादिविधिकथन । हस्तरापणादिविधिकथन । नदीतीरे श्रमशान-
गृहस्य दक्षिणस्यां दिशि च तुलसीहस्तरापणे दापकीर्तन । अश्वत्थामाकादिहस्ते-
रापणफलकथन । हस्तच्छन्दे दापकथन । उ कृष्णविदाकथन । तत्र हस्ताणां
दाहदादिनिरूपण ।

१२-२० अध्याय—कूपादिप्रतिष्ठाविधि । प्रतिमासिचणकथन । तत्र अष्टप्रथमा
दिपरिमाणकथनपूर्वक निष्ठाप्रकारकीर्तन । कुण्डनिर्माणप्रकारकथन । तत्र
चामविशेष चाममङ्गान्निकर्ष । कुण्डमन्त्रारविधिकथन । चामविधिकथन । धनि-
जिकाकथन । होमावसाने पूजाविधान । तत्र वेदशेषपचारसम्बन्धकथन । चामभेदे
वर्णनामभेदकीर्तन । चामद्रव्यपारमाणकथन । विप्रभिद्विधस्वपदेन चामकरणे
दापकथन ।

२१-२ अध्याय—प्रतिष्ठायां हस्तदिनिरूपण । तुक्तुवादिनिर्माणप्रकारकथन ।
चाममङ्गाकरणे गङ्गाशुक्लामृष्टिकादिविधान । तत्र चाममादिनिरूपण । हस्त
माभेद मण्डलनिर्माणप्रकारकीर्तन । वदिनिर्माणप्रकारकथन । मण्डपनिर्माण
प्रकारकथन । तत्र द्वारादिकरणाधिकथन । पद्मादिनिर्माणप्रकारकथन । श्लोच
माणनिर्माणप्रकारकीर्तन । ग्रामादे सद्गुरु एवम पित्रादिसूक्तिनिर्माणे फलपति
कथन । मर्धना भद्रमङ्गलादिनिर्माणप्रकारकथन । राजद्रव्यपारमाणकीर्तन ।
पश्चादौ मर्धदक्षिणादिमागकथन । दक्षिणादानस्य आवश्यककथन । पुराणपा-
ठादौ दक्षिणानिरूपण ।

अध्यायान्तो द्वितीयः १-८ अध्याये,—शुद्धग्रामदानादेः दक्षिणाकथन । पूज

विषयः । वाचपरिभाषादिकथन । कुण्डनादिनिर्माणवेतनादिनिरूपण । पुष्करिण्यादिषु
नने परिभाषा—वेतनादिनिरूपण । एव वधनिर्माणेन वेतनकथन । नरवाचनादेः
वेतनादिनिरूपण । शान्तिकलसादिनिरूपण । तत्र पञ्चपञ्चवादिदामावश्यकता
दिकथन । कलसम्भाषनादिविधिकीर्तन । चान्द्रसौरादिचतुर्विधमासमन्वयकथन ।
तत्र कर्माविशेषेषु मासविशेषनियमन । मन्त्रमासे प्रेतक्रियाविधानकथन । तत्र
सपिण्डनादिविधिकीर्तनम् । शुक्रस्य अमोदयादेः काशाशुद्धादिकथन । द्विरा
षाढादिनिरूपणम् ।

५-१० अध्याये,—पूर्वोक्ते दैवकार्यकर्तव्यता । मथाकादौ एकोदिष्टादिकर्तव्यता-
विधायकम् । खर्को द्यो-दिवसेदाम् विविधतिथिकृत्तणादिकीर्तन । श्राद्धकृत्तया
तिथिचयव्याकथन । युष्मादितिथिचयव्याकथन । त्रिषुपवामव्यवधाननिरूपण ।
अम्बुषट्पञ्चविधि । अपूर्णाष्टचन्तारिमहयन्त्रस्य भाष्योपवरचितस्य च यज्ञानु-
ष्ठानादौ नाधिकार इति कथन । कार्तिकमासादौ स्नानदानादौ फलश्रुति-
कीर्तनम् । अशुभप्रथमप्रतनिधान । पावकपक्षमासममापूजाविधान । भाद्रमासे
वष्टीपूजाविधिकथन । जम्भाहनीयवस्त्रादिनिरूपण । इग्ग्वराकथन । एकादश
परापनिरूपणादिक । विष्णुश्राद्धादिनिरूपण । शक्तीत्यागविधिकथन । रत्नो-
त्पत्तिर्गङ्गा । शिवचतुर्दशी । चैत्रादिपूर्णिमादौ स्नानदानादिफलकीर्तनम् ।

११-१७ अध्याये,—काश्यप गौतम सौदाम्नी गार्ग्यप्रभृतीनां गौतमाणां प्रवरकी-
र्तन । बालुयागविधानकथन । तत्र मन्त्रनिर्माणदिकथन । बालुयागोक्तपर्वण-
देवानां ध्यानादिकथन । तत्र पूजाविधिकथन । अर्घ्यदानविधान । गृह्याग्नि-
विधिकीर्तन । होमविधानकथन । वज्रिशिष्टानां ध्यानकथन । देवादिप्रतिष्ठाया-
पूर्वदिने अघिवासनविधिकथन । द्वाष्ट आचार्यादिवरणविधिकीर्तनम् । पर्वण-
यज्ञादौ मन्त्रस्य आवश्यकतानिरूपण । मन्त्रनिरूपणम् । प्रतिष्ठादौ साम-
तिथिनक्षत्रवारादिनिरूपण । कष्टपर्वेद्यादिनिर्माणप्रकारकथन । जलाशयप्रति-
ष्ठादौ दृष्टिप्राज्ञकर्तव्यताकीर्तनम् । जलाशयप्रतिष्ठाविधानकथनम् ।

मध्यतन्त्रे द्वितीये विभागे १-११ अध्याये,—आरामादिप्रतिष्ठाविधिकीर्तन । गो-
प्रचारविधानकथन । अनायमपउपदानविधिकथन । प्रयादानविधिकथन । सुद्रा-
रामप्रतिष्ठाविधिकथन । अश्वत्थप्रतिष्ठाविधिकथन । पुष्करिणीप्रतिष्ठाप्रयोग-
कथन । वटवृक्षानिधिकथन । विष्णुप्रतिष्ठाविधिकथन । शिलादायमयादिमण्डप-
प्रतिष्ठाविधि । पुष्करामप्रतिष्ठाविधिकथन । तुलसीप्रतिष्ठाविधिकथन । सेतु-
प्रतिष्ठाविधिकथन । भूमिदानविधिकथन । सामान्यतः अधिवासनविधिकथन ।
दुर्गमिनिधिकथन । नन्दानुपायकथनम् । इति भविष्यपुराणे उत्तरविभागस्य
विवरणम् ।

No 1743 काल्युर्द्धाध्यायतन्त्रम् ।

Substance, country-made yellow paper, $13\frac{1}{2} \times 11$ inches Folia, 40
 Lines, 4—5 on a page Extent, 488 slokas Character, Bengali Date,
 Place of deposit, Nasipura, Zila Murshidabad, Raja Ramachanda Sinha
 Appearance old, first part destroyed by worms Verse. Correct

Kalyurddhamnāya Tantra One of the Tantras, attributed to
 Siva. It is devoted principally to Śākta rituals and dissertations on
 mantras and mystic doctrines. It is commonly known under the name
 of *Uṛddhamnāya, Tantra* and two extracts from it have been noticed
 under No 356

Beginning श्रीगुरवे नमः । सर्वानन्दसधी विद्या सर्वोच्चायनसंस्तुता ।

सर्वमिद्विप्रदा देवो नमस्तत्त्वितकपिणी ॥

श्रीदेवुवाच । देवदेव महादेव परमेश पुरातन ।

प्रसीद मुञ्च मे ज्ञानं कथयस्व प्रियञ्च ॥

माय सर्वेषु तन्त्रेषु मुञ्च यदूर्ध्ववक्त्रतः ।

ततः प्रकाश्य सत्यं मे यद्यहं तव वक्ष्यामि ॥

वीक्षित उवाच । कथ्यन्ते कथयिष्यामि मुञ्च यद्यहं सात्त्विके ।

कीलभावात्त ज्ञानासि तन्त्रज्ञानं सुप्रद ॥ इत्यादि ।

End मनः कल्पितमूर्तार्जुने तेजोरूपा परापरा ।

परमात्मैव रामोऽयं महाविष्णुर्महामयः ॥

निरञ्जनसवरूपोऽयं छन्दोमयः च तारिणी ।

आत्मप्रकाशनी नित्या नित्यानन्दसकपिणी ॥

Colophon इति काल्युर्द्धाध्यायपञ्चमः पटलः ।

विषयः । १ प्रथमपटलः — शिवाभिवन्दे । उवाच न ऊर्द्धाध्यायप्रस्तावनाकथनम् । देवता
 गुरुमन्त्राणां लोकमात्म भावनाया आवश्यकसंकीर्णम् । शरीरनिरूपणं । विश्व
 सत्ताकथनकथनम् । निर्मुक्तान्ति निर्भिकारान्ति परमात्मनः कथं जगत्सृष्टिरिति
 समाधानम् । प्रकृतितो महातत्त्वादीनामुपनिषद्वचनम् । परा परमकीं वैखरीमेदेन
 चिन्तितमन्तिनिरूपणादिकम् । कर्मेन्द्रियादीनामभिप्रायनिरूपणम् । त्रिषामन्ति
 ज्ञानमन्तिप्रभृतिनिरूपणम् ।

२ये पटलः — पञ्चीकरणप्रक्रियाकथनम् । शरीरस्य प्रकृत्याकारनकथनम् । तत्र
 स्थूलसूक्ष्मादीनां ब्रह्मविष्णुशिवकथनकथनम् । दक्षिणादिमन्त्रस्य कालस्य राम
 सत्यमाराधनायादिकनिरूपणम् । अग्रपत्रा देविपदकथनपूर्वकं तत्त्वकथनम् ।

भेन । इथिंयादीना गुणनिरूपण । पिबवाग्निमन्त्रादीना माहतो सामचक्रां
दीनामपि उत्पत्तिकथन । नाडीमन्त्रिभ्यतीना चक्षुःादिकथन । शरीरस्य
अवयवविशेष सम्विभक्तिनचचासामवस्थानिर्देश, एव पञ्चदशतिथीनामवस्थि
निरूपण । शरीरस्य रागिचक्रनिरूपण । घटचक्रनिरूपण । देहे चतुर्ग
लोकानस्थानस्थानादिनिरूपण ॥

१ ये पटले,—जीवस्थाननिरूपणमुखेन कान्या मन्दगृहे लण्ठल सुन्दर्या एाधिका
ममित्यादियूदेयय्यादिनिरूपण । पञ्चका इन्द्रावगमकथन । तत्र लण्ठादीना
मवस्थानादिनिरूपण । तत्त्वज्ञाननिरूपण । तत्त्वज्ञानसाधनप्रतिपादकथन ।
शायामिद्विप्रकारकथन । योगसाधनप्रकारकीर्तनश्च ।

४, १ मे पटले,—वीजोद्यादिनिरूपण । दैहिकस्थानभेदेन कलम्य गडोदक-
परायत देहरचकादिनामभेदकथन । कान्तीनामभिवर्धन । यागिना मानसी-
पूजाप्रकारनिरूपण । श्रीरामानन्दयज्ञनप्रकारकथन । श्रानाककचमवस्थानादि-
निरूपण । समुत्पत्तिर्युग्मभेदेन विविधग्रामचक्रनिरूपणश्च ।

No 1744 स्कन्दपुराणीयसङ्गाद्विखण्डे बदरीमाहात्म्यविभागः ।

Substance, country made paper, 14 x 7 inches Folia, 102 Lines 8
on a page Extent, 2 091 a lolas Character, Nagara Date, ? Place
of deposit Nasipura, Zila Murshidabad, Raja Ramachand Siūha. Appearance,
fresh Verse Incorrect

Badarika mähātmya —A dissertation on the sacred pools and
temples of a place of great sanctity called Badarikas rama, or 'the hermi-
tage of plum trees.' The place is situated on the west bank of the
Alakanandā river in the province of Srinagar, its modern name being
Badrināth, the famous place of pilgrimage on the Himālaya, its presid-
ing divinity is Mahādeva The work professes to be a part of the
7th book of the Skanda Purāna. It comprises 23 chapters, several of
which are devoted to stories in praise of Siva and Pārvatī, nowhere,
however, is Vaishnavism reviled in it. Like most other Mahātmyas, it
is of modern date The Index given in the Narada Purana does not
name a Sahyādri khanda for the Skanda Purana but there is a brief
note in the Vaishnava-khanda on the Badarikas rama.

Beginning श्रीमन्महाय नम । अथददवहमूलो वेदमन्त्र एतावमाख्या ।

अतुक्पुत्रो मोक्षकला मधुसूदनपादयो अपनि ॥

नैमिषे च मद्याचेवे स्विता वै शैलकादथ ।
 निदेशाद् ब्रह्मणस्तत्र सूत प्रोचु सचर्षिता ॥
 शैलक उवाच । सूत सूत अद्यामाग सर्व्वधर्मोभूतावर ।
 सर्व्वशास्त्रार्थतत्त्वज्ञ पुराणे परिनिष्ठित ॥
 आस सत्यवतीसूनु भगवान विष्णुरव्यय ।
 तच्छिष्य तत पुराण हि सविवेद न कथन ॥
 प्राप्त कलिगुणे घोर सर्व्वधर्मोबहिष्कृते
 जना-+-नकर्मण सर्व्वधर्मोविवर्जिता ॥
 क्षुद्राद्युप क्षुद्रप्राणा +-+वाय्येतप श्रिया ।
 अथर्मनिरता सर्व्व वेदशास्त्रविवर्जिता ॥
 तीर्थाटमनपोदानहरिमतिविषर्जिता ।
 परनिन्दारता सर्व्व परद्रोहपरायणा ॥
 ज्ञानवैराग्यरहिता जपस्त्राध्यायवर्जिता । इत्यादि ।
 पुरा भर्षभिः क्षाम हत प्रत्यक् शिवानये ।
 मम्यसु चर्षिकापे तु पुरतो गिरिकपिण ॥
 यावन् नहुताकरा सर्व्व यावन्नासि सचर्षय ।
 यावन् प्रमथा मिश्रासमिष्टानि शिवानये ॥
 ईदृक् मिश्रास्यस्यैतन्माहात्म्यं ये पठन्ति हि ।
 नित्यं श्ररन्ति शृण्वन्ति तर्थां शृणु फल मय ॥
 सर्व्वेषामपि तीर्थानां फलं तापादमाप्नुयान् ।
 भक्तानां व्रतानाञ्च यत फलं परिपूयता ॥

End

विषय । यत्र वदरिकायमगमनशालकीर्तनं । अग्नितीर्थमाहात्म्यकथनं । तत्र पद्ममिला-
विवरणकथनञ्च । भारद्वाजविष्णुशोचकीर्तनं । विष्णुशीलार्थं भार्कश्येन तपस्या-
दिवर्णनं । गण्डव्या तपस्यावर्णनं । अग्निहोत्रमाहात्म्यकथनं । अग्निगण्डतद्विषय-
शोचकीर्तनं ।

४-८ अध्याये,—विष्णुमाभिधानार्थां पूर्वां भवेन्नमपश्यतां श्रीरोदमागमन-
पूर्वकं ब्रह्मपरमेश्वरमाशुषीणां भारद्वाजस्य श्रुवादकथनं । कसौ भगवतो वदरी-
तीर्थाय चरन्त्यानन्देति कथनं । विष्णुनैवेदभोजनमाहात्म्यकथनं । विष्णु-
वादादकमाहात्म्यकथनं । कपालशोचनतीर्थमाहात्म्यकीर्तनं । तत्र विष्टनीर्थे
पित्रदाभ गदाभोऽपि पद्माधिकाभिरुपपन्नं । ब्रह्मतीर्थमाहात्म्यकथनं । तत्रैकदा
गणानाम् ब्रह्मणो मुपश्रुज्ज्वात्तं बहुकैटभाभ्यां वेदापररक्षणशालकीर्तनं । ब्रह्मणा
मनुतेन विष्णुना बहुकैटभमागमकथनं । सरस्वतीतीर्थमाहात्म्यकथनं । ऐन्द्रतीर्थं
माहात्म्यकथनं । मानसतीर्थमाहात्म्यं । तत्राभिव्यञ्जनञ्च । वसुधातीर्थमा-
हात्म्यकथनं ।

९-१४ अध्याये,—पद्मधारतीर्थमाहात्म्यकथनं । तत्र पद्मनक्षत्रात्माभिपत्य-
लाभार्थं चन्द्रस्य कठोरतपस्यावर्णनं । आसक्तुषतीर्थमाहात्म्यकीर्तनं । वादगादि-
त्यतीर्थमाहात्म्यकीर्तनं । मत्स्यपद्मीर्थमाहात्म्यकीर्तनं । जम्बूतीर्थमाहात्म्यकथनं ।
तत्र ६ संक्रुमारथे नरनारायणयोः तपस्यावर्णनं, अर्धश्रावः सत्त्वकथनञ्च । धद-
व्याधम विष्णुना सुभेदस्थापनदण्डनावर्णनं । तत्र मरुद्वेण नारायणस्य आश्रयान-
कथनं । लाङ्कपालतीर्थमाहात्म्यकीर्तनं । दण्डतीर्थमाहात्म्यकीर्तनं । गङ्गाया-
स्याभिव्यञ्जने भविष्यमाधिरूपप्रकाशकथनञ्च ।

१५-२० अध्याये,—प्रसङ्गेन 'शिवानुदनीर्थमाहात्म्यकथनं । तत्र युगविशेषे तत्र
परिभाषादिनिरूपणं । तत्तीर्थवर्णनं । नन्दासाहात्म्यकीर्तनं । एकदा कैलासे
शिवशिवयोरचकीङ्कारव्यवर्णनं । यत्र पराजिताया देव्या शिवदास्यानुष्ठान-
वर्णनकथनं । पार्वत्या उच्च पराजित विद्योगवर्णनकीर्तनं । देव्या विन्ययर्थेने
श्ववस्थानकथनं । सुखनेष्टरत्निक्रमाहात्म्यकीर्तनं । दक्षिणतश्चरीरविशरणकथनं ।
पटचक्रादिभेदपुष्करद्व्या योऽननुष्ठानप्रकारकथनं ।

२१-२२ अध्याये,—दक्षगण्डतत्रिंशत्तत्परमनामस्तोत्रकीर्तनं । पार्वत्यानय-
नार्थं कालिकाया रुद्र गङ्गाया रुद्रादिप्रमनवर्णनकथनं । गङ्गातत्रगीरीशोत्र-
कीर्तनं । पार्वतीतत्रगङ्गादेवकथनञ्च । क्षीणा पमिरेव देवता, नान्य इति
निरूपणं । पानिब्रह्मयमकथनं । गौर्या व्याधये समुपस्थितस्य रुद्रनामकस्य राक्ष-
सीभवाग्निविवरणकथनं । तद्गर्भे पुष्करवर्गे जम्बूगङ्गावर्णनं । इत्याद्या पुन

विषयः । पुस्तकप्राप्तिकथनं । सामकुष्ठ-वद्रकुण्डादीनां भाषाव्याकथनं । शङ्खोद्धारतीक्ष्णा-
ह्वात्म्यकथनं । शिवस्य कुटुम्बानामप्राप्तिकथनं । अन्नदानमोदानादिफलनिष्-
पन्नं । शिलीकुष्ठविवरणभाषाव्यादिकथनं । ऐम्नानदीवर्णनं । ऐम्नकृतविनायक-
सोचकीर्तनं । श्रीवत्सेश्वरसिद्धभाषाव्याकथनं । समर्थस्य इन्द्रस्य गौरीवनप्रवेश-
हान्तकथनं । गम्पेशभाषाव्याकथनं । विद्युत्तयोः शिवाशिवयोः पुनः संयोगकथनं ।
महाकालतीर्थभाषाव्याकीर्तनं । पौण्ड्रवसतीर्थभाषाव्याकथनं ।

No. 1745. स्कन्दपुराणीयरेवाखण्डः ।

Substance, country-made paper, 12½ x 5 inches. Folia, 324. Lines, 9 on a page. Extent, 9,447 slokas. Character, Nágara. Date, Sx, 1807. Place of deposit, Nasipura, Zilá Murshidábád. Rájá Rámachándra Sūha. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Revá Khanda of the Skanda Purána.—A part of the Avanti Khanda of the Skanda Purána—(see ante, p 210.) In it Śiva recounts to Skanda *alias* Kártika, the religious merits of the sacred pools and temples along the banks of the Narmadá River, which is otherwise called Revá. The sacred places of Puri are also included in it. There are a great many stories recited to illustrate the origin and religious merits of the different places noticed; but they are all of a legendary character, designed to throw a halo of antiquity on temples and localities which are obviously of mediæval origin.

[illegible]

बाण्य वरुणैव कुबेरोऽथ यमसुधा ।
 रुद्राद्या देवनाः सर्वा गजसर्व्वे एव च ॥
 प्राच्याद्या सातरथैव अपयस्य तपोधनाः ।
 सूर्यमग्नि च तीर्थानि चण्डभृशमदायका ॥
 दानवासुरदैत्याश्च पिशाचा भूतराक्षसाः ।
 सूर्य्यकोटिप्रमण्डला मणिनाणिकशोभित ॥ इत्यादि ।

End

तीर्थे तीर्थे च कथित यत् पूर्वे पाण्डुनन्दन ।
 भृशं माहात्म्यकण्ठं तदामेमेव पापव ।
 एतस्मात् कारणाद् दानं युना दानं च कारयेत् ।
 तच्छ्रुत्वा राजमादुल्ल मार्कण्डेयश्च भाषित ॥
 कथ्ये दत्ता यदा न्यायं पूजयेत् सा अपीलदा ।
 शयैर्गजेषु + + लेषु च विभिन्नुदधर्मराट् ॥
 तीर्थेषां च वाराण्श नर्मदाया युधिष्ठिरः ।
 उभरे दक्षिणे तीरे नर्मदाया मन्त्रात्मना ॥

Colophon इति श्रीस्कन्दपुराणे देवासुरे युधिष्ठिरसार्कण्डेयमहादे देवाचरितं धर्माः ।
 शुभमस्तु भवत् १८६० । आषाढवदि ।

(एवं अध्यापयद्भ्यानिर्द्देशो नास्ति ।)

विषयः । शिवेन सह स्कन्दस्य महाद्वन्द्वम् । तत्र स्कन्देन शिवलोचकीर्तनम् । सकृदेन च तेन स्कन्दाय वरदानावसरे उभरस्या दिशि श्रितानां हेमचम्प्येण वृत्तान्तकथनम् । तत्र गङ्गासागरवाराणसीकुवचेनादिव्यानेषु त्र्यम्बकीश्वरानां जीवानामवस्थानकथनम् । एवं पूर्व्वस्या दिशि स्थितेषु हेमचम्प्येण नर्मदारैवादिश्रितानां जन्मानुभव-
 स्थितिकथनम् । मार्कण्डेयचर्मदर्शनम् । तद्दृष्ट्वा कृततीक्ष्णश्रवणस्यैव परिदारस्य युधि-
 स्थिरस्य तत्र आगमनादिविवरणकथनम् । मार्कण्डेयेन स्कन्दपुराणकीर्तनम् । तत्र
 “शष्टल्लक्षणि साङ्गानि शिवलोके समासते । तर्द्ध वैष्णव लेके चर्द्धादे ब्रह्मणा
 पुरे । चतुरशीतिमदृषाणि सत्यलोके च गीयते” ॥ इति स्कन्दपुराणपरिमाण-
 कीर्तनम् ।

देवानाममर्थनया शिवश्च श्रुतज्ञया नर्मदाया प्रथियामवतरणकथनम् । तत्र तद्देव-
 धारणे धर्ममर्थेषु सर्वेषु पूर्व्वतपु पञ्चवता गिराणा धारणवृत्तान्तकथनम् । नर्म-
 दाया पुन स्वर्गलोकव्रमनकथनम् । शिवप्रसादद्वयेन चिरन्तकशिपूना विप्रवृत्ताना
 जलभुजा दुर्द्धमादिवर्णनम् । नर्मदाया प्रथियामवतरणार्थं परवरधसप्तस्यादि-
 विवरणकथनम् । विष्णुशक्तिकुमारस्य पर्यङ्कस्य शिरसि नर्मदा वतरणवृत्तान्तकथनम् ।

विषय । सङ्क्षेपेण महावतरणविवरणकथन । नर्मदासाक्षात्स्यकथन । सूर्य्यचन्द्रकाले
तर्पयता द्धिरण्णनेजोऽभिधानेन सोमवंशजेन राज्ञा सह मिष्टुणा सवादकथना-
दिक । एकदा उदयाचलशिखरिणि नर्मदाया अवतरणकथन । नर्मदायासुतुर्थाव-
तारकथन । तत्र इच्छाकुवशजस्य पुत्रकुत्सेरपाप्यानकीर्तनस्य ।

मिश्रिष्ट वैश्वण मत्तमारसतयमनीयैर्दिमाद्यात्म्यकथन । व्यापतीर्थमासात्म्यकथ-
न । व्यासाष्टकतोषकथन । मन्दापुत्रतीर्थ हरिचोषस्त्राजेन्द्रतीर्थमासात्म्यादिक-
थन । विपरीतीर्थमासात्म्यकथन । अथ चक्रवर्तिनामकस्य नरपतेरपाप्यानकथन ।
मृत्युममस्य प्रजापालस्य पश्चाद् इन्द्रावधारीनामिकाया मर्कटाननलकथनपूर्वकं
तद्विवरणकथन । ज्ञानिभरथा तथा भर्तुं पुरतः पूर्वजन्मकथाकीर्तन । भृगु-
कृतशङ्करभोजकथन । भृगुक्षेपमाद्यत्म्यकथन । तत्र दुर्व्यास शापार्द्रितस्य मोक्ष
शाभिधानस्य अन्वर्थस्य उपाप्यानकीर्तनस्य ।

शोमशोचमासात्म्यकथन । एवं ब्रह्मकुण्ड-सङ्काकाल-माद्यतीर्थं ब्रह्मेयर-समैर्दार-
मिद्वयरप्रभतीमा तीर्थेना साक्षात्म्यकथन । गाङ्गलेखरलिङ्गमासात्म्यकथनप्रसङ्गेन
सप्तशोपालकस्य कन्यदुरपते हरिकमस्य उपाप्यानकीर्तन । बासुकीचरतीर्थमा-
सात्म्यकथन । तत्र मङ्गुकर्णनामकस्य चक्षराजस्य उपाप्यानकथन । पूर्णमन्दार-
मासकतीर्थमासात्म्यकथनमधून विराटनगराधिपस्य हरिचर्मण उपाप्यानकथन ।
नाभात्म्य भूमेरुपाप्यानकथन । तेन गार्गे यावत्सम्यस्य भवाद्देन मासात्म्यकथ-
नस्य । मत्स्येश्वरीर्थस्य च त्म्यकथन । तत्र मिपादाधिपतेरपाप्यानकथनस्य । मात-
ङ्गाप्यानकथन तत्र कनकेशाभिधेदेन देवपिंगा सह शक्तस्य भवादकथना-
दिकस्य ।

पौनतीर्थमासात्म्यादिकथन । एवं भुवतीर्थ-नचवतीर्थ-वाराहतीर्थेदीना साक्षा-
त्म्यादिकथन । एवापा पुनरस्या दिशि प्लितानां तीर्थेना वक्तुं । जगद्देरायमे
मुनीनां मन्त्रमहात्मालोकथन । तपसा प्रमयेन आश्रमाधेन जगद्देये कागधनु-
दानविषयकीर्तन । कालीतीर्थपाप्यानकथन । निषादेरपाप्यानकीर्तन । जामि-
श्वरमाद्यदिकथन । तत्र मन्वन्तरमात्रमध्यमहात्मालोकथन । सप्तमेधसिद्धमा-
सात्म्यकथन । तत्र सूर्य्येन्द्रस्य जनाभिधानस्य राजर्षे सप्तशोपयज्ञानुष्ठानहम म-
कथन । शिवसुषोमिदितुं कैलासशिखरपुस्तताय सप्तपारमर्ताभ्याताय सूर्य्य-
राजाय भविता शापदानहमकीर्तन । तस्य ज्ञानिभरनदेन सप्तशोपयज्ञ-
जन्मपदवादिथन । सप्तपारमर्तजिह्वासाक्षात्म्यकथन । प्रमदवर्तन । तत्र
शिवकिंते नर्मदा जगत् प्रवेष्टवन्नादिक । अष्टावजमतीर्थमासात्म्यकथन ।
तत्र मन्वन्तर हरिवा सह मन्वादेकीर्तनस्य ।

विषय । भास्विन्देशरलिङ्गमाहात्म्यकथनमुत्तेन कार्त्तिकीर्त्यपतेराध्यात्मकीर्त्तन । मृषिकतीर्थ-
विवरणकथन । मधुपानमत्तानामुर्व्यादीनामधुरमा शिव मन्त्रावधितुं ममागताना
मौरीमापेन मनुष्यलोके जन्मादिकथन । पञ्चप्रक्षेत्ररलिङ्गमाहात्म्यकथन । तत्र
मन्त्रकेतुनामकस्य मन्त्रासुरस्य आस्थानकथनम् । तत्र पूषभिधानयोः प्रभूरावधयो
विनाशनेन आतत्रक्षत्रहत्यापातकस्य वासवस्य शिवोपदेशात् काश्यामन्त्रमेधानु
ष्ठानविवरणकथन । ऐवाकुलिकासमागममाहात्म्यकथन । तत्र रत्निदेवस्य उपा-
स्थानकथन । विष्णुसक्तस्य उत्पत्तिकथनम् । बुभुक्षया कातराणां मिश्रमा वदन
निरीक्ष्य मन्त्राकाया निजपत्न्या कर्णविलपितेन अर्द्धितद्वयेन शिखोच्छ्रित्तिना
चरितेगनामकेन ब्राह्मणेन अम्बरीषस्य समीपमनष्टान्कीर्त्तन । कुलिकाया
उद्भवकथनप्रसङ्गेन विशाङ्कदस्य गन्धर्वस्य दमस्तुतुताभिः कामिनीभिः समसाणस्य
विवरणकथन । सुकर्मसुतायाः सुकामायाः उपास्थानकथनम् ।

सूर्यपुत्रस्य मनेः राक्षसात्मनसमये क्ष्माहर्षिविवरणकथन । मार्केश्वरीर्ध्वर्षेण ।
मरुपेश्वरमाहात्म्यकथन । रामतीर्थस्य उत्पत्तिकथन । नर्मदागामीसम्येद्विवरण-
कथन । अग्निमुतायाः आस्थानकथनम् । मौरीखयतीर्थस्य उत्पत्तिकथन । कर-
मेश्वरमाहात्म्यकथनप्रसङ्गेन कुम्भध्वजस्य राज्ञः मैत्रेयायमग्रमनविवरणकथन ।
मात्माश्चरितकीर्त्तन । युवनायस्य वामकुक्षितस्तस्य जन्मादिकथनम् । मन्दाद्वय
विपुर्विजयविवरणकथन । देवमण्डितशिवलाभकथन । असुरेश्वरमाहात्म्यकथ-
नम् ।

हिरण्यवाहो यष्टे दक्षजोत्तमप्रभृतीनां ब्रह्मराक्षसभावप्राप्तिविवरणकथन । पञ्च
लिङ्गमाहात्म्यकथन । भार्यया मरु सुपणनामकस्य ब्राह्मणस्य स्वर्गारोहणहाना-
कथन । अतीपातेश्वर-सावित्रीकुण्डादीनां माहात्म्यकथन । दक्षस्य कुमुदा नमैका
दुहिता आसीत् । सोमाय प्रदत्तायामन्या गर्भे पुत्रजननहहान्कथन । त
क्षित्यनमक शुभःशुक्रमार समाश्रित्य पातुमुद्यमानमशुराणां मन्दादेवोदिताम-
कथन । सोमनाथस्य आभिर्भोगादिकीर्त्तनम् । पातालेश्वरमाहात्म्यकथन ।
अयोध्याधिपतरैन्द्राक्षे यज्ञानुष्ठानहहान्कथन । तत्र ह्वादादमरु-दादशादित्य-
क्षयवत् विश्वेदेव माध्यादीनां नाम कथन । मीलमहाया अवतारविवरणकीर्त्तनम् ।
पुराणसूत्रादिकथन । कलिकालवर्त्तनम् । तत्र खेन्दा राजा भविष्यतीति कथन ।
मराणामवध्यादिकथनम् । वैदूर्यपथैतवर्त्तनम् । तत्र मात्मात्र यज्ञकरणहहान्की-
र्त्तनम् । अयोध्याधिपतः भरतदानस्य राज्यहासे धर्मविजयकारिणां केतुमासि-
शुमालि-शुम्बादीनां प्रभावादिकीर्त्तनम् । तत्र कपिलायाः वधः अवतारकथनम् ।
दाद्यायनीपुत्रस्य मरुताविपते विषवधा राज्ञः उपास्थानकथनम् । मार्कण्डेयस्य

विषय । कल्पान्तदर्शनप्रज्ञानकीर्तन । गैतमेयर-मार्कण्डेयेयर वसिष्ठेयर-भानुजेयररादीनां
माहात्म्यकथन । चक्रव्यामिविवरणकथन । पुष्करवर्द्धनदेशधिपते-वधोराष्ट्रान-
कथन । विमलेयरमाहात्म्यादिकथन । सूत्रयागविविधीकीर्तन । कामेरीमाहात्म्य-
कथन । माण्डूक्यामिनी कामिनी पञ्चतन्त्रपञ्चमेख नरपतेराष्ट्रानकीर्तन ।
चण्डेयरलिङ्गमाहात्म्यकथनस्य ।

भद्रवद्रेयरलिङ्गमाहात्म्यकथनप्रसङ्गे भद्रवद्राभिधानयो गन्धर्व्योदपाष्ट्रानकथन ।
निर्मितामकथपते पत्तियेमौ अग्रादिकथन । निमिपत्त्या चन्द्रमत्या गणपे
श्ववतस्य चक्षुर्धेनवादिविवरणकीर्तनस्य । शरणीमङ्गलमाहात्म्यादिकथन । पिट
भीर्थस्य उद्भवादिकथन । श्रव्यामाहात्म्यकथनमुखेन भरतकृतचण्डोदयशानुष्ठान-
कथन । भद्रपत्त्यादिना प्राणत्यागमाहात्म्यकथन । युगानां चन्त्यातद्वादिनिरूपण ।
कलिप्रभावकथन । श्रीकारमाहात्म्यादिकथन । श्रयोधाधिपते धुन्मारास्य
आष्ट्रानकथन । मुषुकुन्दकुवलायाश्चत्वारोत्पत्तनामकथनस्य ।

विमलेतो मरकथन । यमोक्तकर्मसंविधेचिन्त्यकीर्तन । गेदानमाहात्म्यकथन-
मुखेन हरिचन्द्रोपाष्ट्रानकथन । मातङ्गायनमाहात्म्यकथन । तत्र मातङ्गस्य द्रव्ये
रुपाष्ट्रानकथनस्य । नर्मदासाहात्म्यकथन । तत्र व्याधस्य उपाष्ट्रानकथनस्य ।
मालाशयम्यानकथन । तत्र निशपथ शिवलाकथन । शैवदानधर्मकथन । शिव
माहात्म्यकथनस्य । वैष्णवदानधर्मकीर्तन । तत्र आशान्तिपुत्रेण बानरविग्रहेण
कदम्बम मरु पुत्रायासां उवाकथनस्य ।

पद्मिदेवस्य व्याष्ट्रानकथन । हनवधकांक्षे देवे शार्ङ्गे दधीचिमुने धन्वादि-
कथन । अष्टागरुतभीर्धर्मज्ञानां मातुना भोवकथन । कुशामाहात्म्यकथन ।
विष्णुमाहात्म्यकीर्तन । मातृव्याचमवर्णन । ययातिशुक्रमाहात्म्यकथन । दीर्घके-
यरमाहात्म्यकथन । शम्भुदेवकीर्तन । ययाति हरिहरभयमहीनयशानुष्ठानविग्रह-
कथन । तत्र विष्णुवदननामभोवकथनस्य । मयदानवदुष्टिना भादे रावणस्य
परिणयविग्रहकथन । तत्र मयनादस्य लाञ्छकथन । मयागनिर्धेयन । नर्मदा-
लाञ्छन मयनादेयरलिङ्गज्ञानकीर्तनस्य ।

दाशमीर्धमाहात्म्यकथनप्रसङ्गे सपुत्रं दारकं प्रति मातस्मिता शपदाननिर्वाण-
कथन । दशमीर्धमाहात्म्यकथन । तत्र अष्टाशुरविग्रहनाम मातृभ्यां चरितवर्द्धन ।
वह्ना मयनादस्य अष्टदासविग्रह मरु देवस्य भित्तपतनादिज्ञानकथन ।
तत्र मरुदेवरुपस्य कथनस्य । शरणीश्वरमाहात्म्यकथन । श्वर दन्तुमाहस्य
करुणस्य शक्र विमिवरणकथन । पुत्ररुद्धराहात्म्यकथन । विष्णुदेवमाहात्म्य-
कथनस्य दाशमीर्धममरुदस्य विष्णु देव व्याष्ट्रानकथन । विष्णुदेवमाहात्म्य

विषय । कथन । दानधर्माकीर्तन । तत्र दानविधिकथनम् । गुणनीर्णयविवरणादिकथन ।
 विग्रहरूपलिङ्गमाहात्म्यकथन । तत्र आग्निकाया उप चानकथनम् । पञ्चलिङ्गमहिमा ।
 वृक्षादेयरमहिमा । अथ भयूरकुङ्कुमयोवपाद्यानकथनम् । रमयश्च हरिणेश्च
 सुभ्यश्च धनुषेश्च-वाणेश्चप्रभृतीनां माहात्म्यादिकथनम् । अथकथनलिङ्गमा-
 हात्म्यकथनम् । तत्र अथकथनविवरणम्, तस्मै वरप्रदानवृत्तान्तकथनम् । शुक्लमे-
 दोत्पत्तिकथनम् । आग्ने पाचकरणधर्मत्राक्षलक्षणकथनम् । कथादानफलकीर्तनम् ।
 आद्रकानादिनिष्कषणम् । धाराकमीमांशश्च विचमेनस्य उपाद्यानकथनम् । तत्र दीर्घ-
 तपाव्यानकथनम् । अम्बरसर्गोपादानविवरणकथनम् । भानुमत्या स्तुतिरोपशृङ्खल-
 कीर्तनम् ।

चर्कतीर्थमहिमा । तत्र दृष्ट्या षष्ठ याज्ञवल्क्य सरहाज गगित्य-विमण्डक-
 भामातप्रभृतीनामृषीणां ववादकथनम् । आदित्येश्वरमाहात्म्यकथनम् । तत्र मयू-
 रजतवस्त्रालासोचकथनम् । कमलसतीर्थवर्णनम् । तत्र इन्द्रश्च पुरातनो भारतेन दैत्य-
 भार-नशी-हताया इतिहासपुराणविवरणम् । अमरकलतविन्ध्यगिरिरोधनविव-
 रणकीर्तनम् । भस्माद्दधधिविवरणकथनम् । सतिनामतीर्थवर्णनम् । शत्रुचढतीर्थमा-
 हात्म्यकथनम् । गोपादेयचर्कलिङ्गमाहात्म्यकथनम् । एवं धाराशरेश्वरादितीर्थमाहात्म्य-
 कथनम् । दक्षिणम् मधुसून्दादितीर्थपञ्चकविवरणकथनम् । चन्द्रमणेश्वरमाहात्म्य-
 कथनप्रसङ्गेन शिवशक्तिं प्रसीध तत्कथना कथादिन्या पूर्वं प्रकाशयन्तीति ।

श्रीमन् यतीर्थमाहात्म्यकथनम् । तत्र दक्षशपेन चन्द्रस्य चयनादिविवरणकथनम् ।
 दिङ्मण्डल कपिलेश्वरयोर्माहात्म्यकथनम् । तत्र वज्रतज्जमा मन्त्रस्य चर्कलीयवर्णनम् ।
 चक्रतीर्थमाहात्म्यकथनप्रसङ्गेन श्रीलक्ष्मणतप्तसुभारदि-नपातनश्लाघाकीर्तनम् । आ-
 दित्येश्वरमाहात्म्यकथनम् । तत्र चण्डमुखमन्त्राधामन्त्रवृत्तान्तकीर्तनम् । रमहात्म-
 तीर्थमाहात्म्यकथनमखन नर्मदातीर रत्नकमेक पञ्चम-पञ्चरात्रमाहात्म्यकथन-
 हत्तान्तकथनम् । दीपश्वरमाधतीर्थमाहात्म्यकथनम् । तत्र राजनान्ध्या नष्ट परागारस्य
 ववादकथनम् । आश्वज्या द्वादशवसरकीर्तनम् । प्रभामतीर्थकथनम् । भैरवपदा
 स्थापनवृत्तान्तो महादेवस्य वेदमिथितं अलिप्तं पिबन्तं वायुं कुमुदित्य 'यदधो
 भवेति' मन्दाकिन्या प्रापदानादिश्लाघाकीर्तनम् । एतन्तीर्थमहिमा । तत्र चन्द्र-
 शूषपा भार्गव हरिहरवत्स दीनां ववादकथनादिकम् । करणेश्वरमाहात्म्यकथनम् ।
 श्रीभारगवीयवर्णनम् । महादिलतनयशूषजविवरणकथनम् । नर्मदाप्रान्ते
 ववादकथनम् । तत्कथनमाहात्म्यकीर्तनम् । इति अम् । (दान ववाचकस्य विवरणम्) ।

No 1746 स्कन्दपुराणीयसौरमंहिता ।

Substance, country made paper, 13½ x 6 inches Folio, 54. Lines, 7 on a page Extent, 1,031 s'lokas Character, Nagara Date SM, 1835 Place of deposit, Nasipura, Zila Murshudabad Raja Ramachanda Sābha Appearance, fresh Verse Incorrect

Saṁsa Saṁhita — A part of the Kṛs'i-khanda of the Skanda Purāna. The codex comprises 16 chapters, but as the last chapter breaks off abruptly, the work is obviously incomplete Contents Parānas Upa-Purānas Vyasa's adoration of Siva His compilation of the Vedas, and teaching thereof to Jaimini and others His teachings on the attributes of the Deity The character of the gods and characteristics of Dharma and the Purānas Adoration of Sūrya as the Divinity Creation Planets, their extent and motion Adoration of Sadāśiva. The theory of illusion Condemnation of Bauddha, Arhata, Pañcāpātra, Vināyaka, and other systems of philosophy. Sectarian marks Destruction of sin Praise of Avimukta, Benares, Ganges and other sacred places Metaphysical disquisitions on the power of the soul and its relation to the Divinity Ignorance and knowledge The three essential qualities Various philosophical theories and their value Emancipation Pre-eminence of the Sruti Yjñavalkya's hymn to Sūrya.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । ॐ नमोऽक्षयदायै तत्पदायैसुखिनि

भामकाय नमस्तुभ्यै भवाय भवहारिणे ॥

नमः साम्नाय मन्त्राय सर्वविज्ञानदायिने ।

समस्तैरचितदत्ता दत्ताक्षाय साक्षिणे ॥

समस्तजगदुत्थानिष्ठमिनामैकदमने ।

सद्विष्णुविरिञ्चादिमन्त्राय नमो नमः ॥

प्रसादात्सामग्याय नमः भानाय कवये । इत्यदि ।

End

इत्युक्त्वा भवान् सुत सर्वज्ञ साम्नायैव ।

श्यामा + + मया भक्त्या पयान निवेशो + + ॥

शान्तिस्तथा रुद्राद्यानं वापमिषं कृपाकरं ।

एवार्हं पूजयामास सुत सुमनसा त्रियम् ॥

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे सौरभंदितायां षोडशोऽध्यायः । श्रममस्तु । संवत् १८३५
विषयः । १ अध्याये अध्याये,—सूत्रेण सप्त ऋषीणां भवादेन षष्ठादशपुराणप्रस्तावकीर्तनं ।

उपपुराणकथनं । आसक्ततशिवाराधनविवरणकथनं । तत्त्वतवेदविभागकथनं
तत्र ऋग्वेदस्य एकविंशतिशाखा, यजुर्वेदस्य शनैकशाखा, सामवेदस्य च सप्त-
शाखेति कथनं । विभागपूर्वकं जेमिन्यादिभ्यो वेददानविवरणकथनं । मुनीना
पुरतः कृष्यद्वैपायनेन परब्रह्मस्वरूपकथनं । तस्य शिव-शम्भु-महादेवादिनामकथ-
नञ्च । धर्मस्य षोडशाक्षरफलकथनं । षोडशाग्रामाख्यानिकथनं । पुराणलक्षण-
कथनञ्च ।

२-५ अध्याये, याज्ञवल्क्यलघुसूर्योपासनाविवरणकथनं । तस्य सूर्येण तत्त्वज्ञानो-
पदेशदानकथनं । अभेदेवादकथनं । जगत्कथनं । चिरण्मर्माद्युपाधिभेद-
सम्प्रदायानामा लक्षणकथनं । एव सर्वेषां सस्यानादिकथनञ्च । वर्षादिस्थाननि-
र्देशपूर्वकं जम्बूद्वीपसंस्थानादिकथनं । एवं ब्रह्मादीनां निकषणं । आचक्षुषवादि-
सम्प्रदायनेमिनिकषणं । भस्वमण्डल-सप्तविंशत्यल-भ्रुवमण्डलादीनां छरत्मादि-
कथनं । सूर्य-चन्द्र-मङ्गलग्रहणीनां मण्डलविलारादिपरिमाणकथनं । सदाशिव-
लोकसंस्थानकथनपूर्वकं विलरतः सदाशिवरूपवर्णनं । जगत्कारणनिकषणप्रसङ्गेन
मायावादनिकषणं । वेदान्तप्रवर्णनं । तत्र ब्रह्मकारकतावादस्य अभ्यर्हितत्वकथनं ।
आर्हतवैद-पाहपाववैमायकादितन्त्राणां निन्दाकीर्तनं ।

६-१० अध्याये,—महाविष्णुपञ्चादिधारणमाहात्म्यकथनं । पापघ्नोपायकथनं । अवि-
मुक्तमाहात्म्यकथनं । विश्वेश्वरसहिमा । वाराणसीवर्णनं । शिवगङ्गामाहात्म्यकथनं ।
गङ्गादिनामातीर्थमाहात्म्यकथनं । अधारोपादिसंख्यनिकषणं । अज्ञानलक्षणा-
दिकथनं । आत्मस्वरूपादिकथनं । परमात्मजीवात्मनोरुपाधिको भेद इति निरु-
पणं । विज्ञानमाहात्म्यकथनं । तदुपायकीर्तनं । तत्स्वरूपकथनञ्च । ज्ञानकारण-
निकषणञ्च ।

११-१६ अध्याये,—चत्वारण्यसमोक्त्यानां प्रकृतिनिकषणं । जीवस्वरूपविशेषणं ।
निर्गुणस्य आत्मनो बन्धहेतुनिकषणं । तत्र आत्मनो देह-इन्द्रिय-मन-प्राण-विज्ञान-
भूत्यायात्मकत्ववादकथनादिक । मोक्षोपायकथनं । मोक्षस्वरूपनिकषणञ्च । प्रत्य-
क्षादिभ्यः श्रुतिवैलक्षण्यकथनं । श्रुतिवैलक्षण्ययोग्यविधयनिकषणं । श्रुतिधारकथन
याज्ञवल्क्यलघुसूर्योपासनावीर्तनञ्च ॥

No 1747 स्कन्दपुराणीयसूतसंहितायां शिवमाहात्म्यखण्डः ।

Substance country made paper, 17 x 5½ inches Folia 40 Line*, 6 on a page Extent 780 slokas Character Bengali Date, ? Place of deposit, Nasir-ur-Rahmah Murshidabad Rājā Rāmachand Sinha Appearance new Verse Generally correct

Siva nāṭya Khanda of the Skanda Purāna The Skanda Purāna includes seven parts, of which the Suta Saṁhitā forms a part of the 5th or Nāgara Khanda According to the introduction, the Saṁhitā comprises four books or khandas, of which the codex under notice, which is known under the name given, contains only the first It is divided into thirteen chapters, and devoted to the glory of Śiva The first chapter gives a summary of the Purānas and of the Vedas with their several Śākhās Then follow four chapters on the glory of Śiva, the necessity and propriety of worshipping him, and the rituals appropriate for the purpose The next three chapters are devoted to the adoration and glorification of Śākta divinities, and their relation to Śiva The last five chapters dwell upon Viṣṇu as subordinate to Śiva.

Beginning श्रीगणेशाय नमः । नारायणं नमस्कृत्य नरसैव नरोत्तमैः ।

देवीं परमेश्वरीं शक्तिं ततो जयमुदीरयेत् ॥

एतत् परमं तत्त्वमादिमध्यान्तपरिपूर्णम् ।

आधारं सर्वलोकानामनाधारमविनिर्गमम् ॥

समस्तानामपेक्षान्मुनिभिर्मनुजविभक्तम् ।

कर्मकाममोक्षमोक्षममिदं प्रणमाम्यहम् ॥

नमस्तस्मात् प्रणम्य विष्णुमहेश्वरम् ।

शैविशक्तिं नमस्कृत्य नमस्कृत्य नमस्कृत्य ॥

इहा यदाहं पश्येयं पश्येयमिदमात्मनः ।

यदाहं भवितुं युज्ये यदाहं भवितुं युज्ये ॥

यदाहं भवितुं युज्ये यदाहं भवितुं युज्ये ॥

यदाहं भवितुं युज्ये यदाहं भवितुं युज्ये ॥

यदाहं भवितुं युज्ये यदाहं भवितुं युज्ये ॥

यदाहं भवितुं युज्ये यदाहं भवितुं युज्ये ॥

End

यात्वा ह्यसङ्गमे भक्त्या प्रपद्येन्द्रिमात्मनः ।
 प्रत्ये दृष्टवद्भूतो महादयः कामजुर्ह ॥
 वेदस्यास्य संसारममुदतरकृत्स्नः ।
 दितोऽप मुनिगार्हृता कैलासमवसतः गतः ॥

Colophon. इति श्रीशङ्करपुराणे श्रुतपरिहाराय शिवसाहाय्यस्य च योदयोऽध्यायः समाप्तः
 प्रथमः खण्डः समाप्तः ॥

विवरणः । १-५५ मे अध्याये,—श्रुतेन सह अतीर्णं भगवन् कष्ट-दृष्टपुराणनामकयनपूर्वकं
 तेषां चतुर्लोकलोकवसितनकयनं । एवमहादयः पुरुषनामकयनसङ्केतं तेषां
 लल्लोकापरिमाणनकीर्तनम् । शङ्करपुराणस्य नल्लोकापरिमाणं प्राकृतं वैश्याय ब्राह्म-
 णैरभ्यस्तं चतुर्लोकलोकवसितनकयनं । शाक्येनैषां पञ्चपञ्चाशद्वसितनकयनसङ्ख्याकयनं ।
 तथा प्रत्येकं लोकसङ्ख्याकीर्तनं । श्रुतपरिहाराय शिवसाहाय्यस्य च योदयो मुनि-
 दृष्टवद्भूतो महादयः कामजुर्ह ॥ तत्र प्रत्येकं अध्यायसङ्ख्याकयनं दिनिर्दिष्टम् ।
 अमरादीनां भाषादिकयनं ।

१-५ अध्यायः,—श्रुतसम्पर्शनं यैः केमपादीनां चतुर्लोकलोकवसितनकयनं । तेषां
 कर्तव्येति भक्त्या शिवस्य चर्चनं शीघ्ररूपेण आतिर्भावाद्दृष्टानककीर्तनं । भगवन्
 ऐश्वर्यवर्धकः । एकदा 'अथमेव जगत्कर्ता मय्यवदं क्षितं जगत् । मय्यनया-
 धिष्ठयं पि गच्छि सर्वेषु सर्वदा ॥' इत्युक्त्यात्सङ्गस्य विष्णोः शिवेन शक्तिः सा-
 चरणाविररुदकयनं । सर्वेषां सुराणां पुरतोऽभ्यिन्ता शिवसाहाय्यकयनं । तदा
 तत्र शिवस्य काचित्पदमनेन द्वैलोकलोकवसितनकयनं । शिवपूजाविधिकीर्तनं । तत्र
 सङ्ख्यामितां लीलां विवेककयनादिकः । शिवपूजासाहाय्यकयनप्रस्तावः प्राकृत-
 कुलघातकस्य कर्णवित पुत्रस्य उपाख्यानकयनम् ।

१-५५ अध्याये,—शक्तिपूज विधि-कयनं । तत्र साधारं निरुधारभवाद् विधिपूजा
 निरुदह । शिवमन्त्रस्य विधिपूजाविधि-कयनं । तत्र नारायणीवासिन कल्याण-
 वैश्यास्य आख्यानकयनं । विष्णुसंज्ञेयसाहाय्यकीर्तनम् । चतुर्लोकलोक
 साप्तेन सह शिवलोकलोकवसितनकयनं । तत्र तेषां प्रथमया शिवेन तत्त्वज्ञानस्य
 अभ्यर्चनकयनं । तत्त्वज्ञाने द्विजातीनां मुखाधिकारकयनं । शीघ्रसादीनां
 यानोपायवचनं । मुक्तलोकवसितनकयनं । कालसङ्ख्यानिर्दिष्टम् । तत्र वृद्धाकाष्टादि-
 परिभाषावचनं । माया शक्ति-कृत-चक्राद्विष्णुना प्रकृतनिर्माणकयनम् ।
 शक्तिप्रसादीनां विष्णुनामकयनं दि-कयनम् ।

१-५५ अध्यायः,—नारायणसम्पत्तिवचनः । शिवस्य यथाहृदयधारिणा विष्णुना
 यामयेन विमर्षाया उच्यते उदाहरणविवरणकयनम् । यथाहृदयतयाराधना-

कथन । विरिचिह्नतष्टिनिवरणकथन । तत्र कर्तुं शोभयादिष्टिनिरूपण । वि
रण्यशर्भं सूत्राद्य प्रष्टितिरूपनिरूपण । आतिनिर्णय । सङ्करजातीनामुत्पत्तिक
थन । वाराणस्यादिनीचमाहात्म्यकथन । शिवमाहात्म्यजपश्रवणादिफलश्रुति
कीर्तनश्च ।

No 1748 स्कन्दपुराणीयसङ्घाद्विखण्ड । उत्तरविभाग ।

Substance, country made paper, 14½ x 7 inches Folio, 275 Lines,
8—9 on a page Extent, 4,998 shlokas Character, Nagari Date, SM
1836 Place of deposit Nasipuri, Zillah Murshidabad Raja Ramachand
Sinha. Appearance fresh Verse Incorrect

Schyadri Khanda of the Skanda Purāna This work is devoted
to the sacred places of pilgrimage in western India on the Western Ghats
and along the Godāvari river from its source to its mouth, the sacred
places noticed most in detail being those which exist on the Sahyādri
Hill, whence its name

Beginning ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । सुविष्टिर उवाच ।

कथितानि मुनिश्रुत तीर्थानि भगवता नम ।

शेषाणि चैव भुङ्क्ष्यामि वला + वनवाग्निना ॥

वदस्यादीनि श्यामानि त्रैलोक्य पुष्करक्षया ।

सङ्घादेर्द्वैतक रक्षमाद्याया नह तुलना ॥

मार्कण्डेय उवाच । शृणु वत्स प्रवक्ष्यामि सङ्घादेर्द्वैतके वन ।

देवदेव नम यत्र सदा तिष्ठति दैत्यया ॥

हताकेषा मुनिर्धन यत्र देवी च रेणुका ।

रामानु सन्धेदा यत्र भग्यिनी भगवान् भव्य ॥

यस्मिन् सवे भवाराज द्विगप्रतिचतुर्भुजा ।

भुक्तिं प्राप्नोत्यस्य सन्धेदिदं नमसादय ॥

सप्तधावीर्यलो यत्र इव शिखरि सन्धेदा ।

यत्र ददथ देवाय शिवाय परमेश्वर ॥ रत्यादि ।

पुण्ड्रं सन्धेदाक्षय या ददाति + दिग ।

इतमन्वजरात् पिङ्गव नारदेष्टरकादयि ॥

वेदविदां करोर दक्षा सर्वे कल्पयन् वयम् ।

वाकविद्याय देव ददातस्य शृङ्गा न विद्यते ॥

End

धर्मशास्त्रं नरो बुद्ध्या य कश्चिदर्थमाचरेत् ।

तस्य दत्ता दण्डाश्च पुनर्ग्राह्ये च जायते ॥

Colophon. इति श्रीशङ्करपुराणे मध्वादिनये श्रीश्रीतितमोऽध्यायः ।

समाप्तोऽयमुत्तरविभागः । पंक्त १८१६ ।

विवरणः । १, १ अध्याये,—साकं चेत्येव पञ्च युधिष्ठिरस्य संवादेन दत्ताधेयस्य मुनेर्गण्यत्वान्न-
कीर्तनं । तत्र दण्डाभिर्न दं दण्ड भाष्यस्य श्रुत्यारोपकविवरणकथनम् । अथ
निगीये निविद्वान्कारतया पन्थानं प्राप्तुमशक्यत्वात् कथापित् पतिव्रताया
निरप्यमेव द्वियुक्तिकेरेण भाष्येन सामुद्रिय 'सूर्योदये न विषया भवि-
ष्यतीति' भाष्य प्रदत्तम् । तस्या प्रमाणैश्च दिवाकरो देवभागेन भवति विषयि
नेदं इति दत्तात्मककथनम् । पतिव्रता तस्याः पूर्वजन्मकर्मकीर्तनम् । तत्र
हरिहरादिभिरप्यर्थितया अनुसूयया अनुताया भर्तृत्वात्तदवस्थाभेन प्रीतिमाप्-
न्नाया तस्या अनुमत्या पुनः सूर्योदयादिकथनम् ।

१-२ अध्याये—'पुत्राकथो मे भवन्मिति' देवानां पुरतोऽनुसूयाया श्राद्धादि-
कथनम् । मन्त्रादौ दण्डकारणे अचेतनममोभावर्जम् । अनुसूयायामे विष्णोर्जन्म
पञ्चकथनम् । तस्य दत्ताधेयमाध्याकथनम् । तथा शिवपितामहयोः तद्वर्गे
जन्मपञ्चकथनम् । तयोः दयाकर्मस्य दुर्भाग्यमेवेति भागप्राप्तिकथनम् । सूर्योत्प-
त्त्यनकीर्तनम् । दत्ताधेयस्य चापमे कृष्णभक्तकथनम् अतुभुङ्गस्य विष्णोरवस्थान
कथनम् । कृष्णभक्तकथनम् अर्जुनादिकथनम् । गयेन मन्त्रया कृतं विलुप्तेन । तत्र
तत्कृतनिष्प्रतिभाप्रतिष्ठाकथनम् । धातदर्शनसप्तकथनम् दुर्भाग्यस्य सोमलोकागमना
दिविवरणकीर्तनम् । दत्ताधेयस्य पुरतः परश्वरामेन कर्तव्यार्थोर्ध्वनस्य दुष्टेष्टादि-
कथनम् । तत्र जमदग्निरेणुकयोरेणुहस्तिकायावम्पादनादिकथनम् ।

८-११ अध्याय,—मन्त्रादौ सूर्योत्पत्तिर्वागीर्थात्तदवस्थानकथनम् । भानुतीर्थकथनम् ।
तत्र भानुना निजकन्याहरणत्वान्नकीर्तनम् । ब्रह्मतीर्थमाद्यादिकथनम् । गेताम
नीर्थमाद्यादिकथनम् । अश्वत्थतीर्थमाद्यादिकथनम् । एकदा द्वादशवार्षिक्या
अनादृष्ट्या धीदितानामधीर्षा वैष्णवदर्शनम् अक्षय्यद्वयम् अश्वत्थम् तपोवलेन
प्रीतीन् समुत्पाद्य तेषां भाजनदानदत्तान्नकीर्तनम् । पद्मतीर्थमाद्यादिकथनम् ।
नव शङ्करपुराधीरस्य वज्रवारस्य स्वपतश्चाप्यनकथनम् । गदातीर्थमाद्यादिकथनम् ।
गोमतीर्थकथनम् । पुवतीर्थकथनम् । सखीतीर्थकथनम् । वाणतीर्थकथनम् । इन्द्रतीर्थ-
कथनम् । अङ्गतीर्थकथनम् । गदातीर्थे रामचन्द्रस्य वनवाधगतम् दशरथमुद्रिग्र
पिण्डदानदत्तान्नकथनम् । पद्मेन नाराहरणविवरणकथनम् । गदातीर्थेदीनानामुक्ति
कथनम् ।

विषय । प्रसावेन भगवत्प्रीत्यर्थं रत्निद्वयं तपस्यादिवर्जं । तत्र कपिलाभिधानाया
नया उच्यते कथनम् । कल्पनीयमाद्यात्मकयनं । तत्र त्रिभुद्वयेषु कथिदु
माद्यैश्च आसीत् । तस्य सुमति सुवचिरेति हे। पुत्रौ रभूवतु । कथैकदा वद्या-
द्यन्तेन सुवचिना सुवापानेन उभयतया चोरदुष्टा कथिदु मल्लणो हन्, हन्त
तेन आत्मीयतीव्ररत्न मतिग्यानकीर्तन । कर्षणीय पिङ्गीय दिम द्यात्म-
कयन । रेवुकानीयमाद्यात्मकयनप्रसङ्गेन रेवुकजमद्योऽप्रापनाशनपूर्वक
कार्त्तवीर्याङ्गुनेन धेनुहरपट्टमन्कीर्तन ।

११-१५ अध्याये,—शक्तितीयमाद्यात्मकयन । तत्र चरसती गौरीप्रभतीनां मत्तीनां
ध्यानादिकथनम् । श्रेयतीटकयनं । तत्र श्रेयपर्यङ्कशयामस्य भगवतो ध्यान-
कथन रत्नगिरिवर्णन । साहसतीर्थकथन । मङ्गलतीर्थकथन । सोमतीर्थकथन ।
रामतीर्थकथन । शिवतीर्थकथन । वेनादकतीर्थकथन । फल्गुतीर्थकथन । का-
लिकातीर्थकथनम् । तत्र मल्लकाया कपकथन । सतीर्थमाद्यात्मकयन । अन्ना-
तीर्थमाद्यात्मकयन । दक्षिणमूर्ते मिवस्य रूपवर्णादिक । अष्टवसुकथनं ।
तत्र बहूनां प्रत्येकं ध्यानकथन । आक्षराक्षपतीर्थमाद्यात्मकयन । तत्र विह-
चरिकाया ध्यानादिकथन । धर्मस्य रूपकथन । आसुभेद-धनुर्वेद मिसा-
कल्प धाकरण निवृत्त हन्ते ध्यातिव मीमाम न्याय धर्ममाल पुराणनिषाच वत्य-
माल पञ्चरात्र पाश्चात् पातञ्जल साङ्ग्यादीनां माल शतं ध्यानकथन, तत्र तत्र कवि-
छात्रदेवताकीर्तनम् ।

१६-२० अध्याये,—नारदादीनां ध्यानकथन । आसु निमेष काष्ठा कक्षा च-
तुष्टात् प्रहरादिध्यानकथन । नरसिंहध्यानकथन । अवल विनायक कल्याणा
रूपवर्णन । लङ्कीनारायणरूपवर्णन । बभ्रुद्वय सङ्कर्षण प्रदुस्मानिवदरूपवर्णन
रूपवर्णन । भगवन् मत्स्यावतार इन्द्रिमत्स्यरूपवर्णन । बलराम लण्य प्रदुस्मा
निवद भाम्बप्रभतीनां रूपवर्णन । कलिरूपस्य भगवतो रूपवर्णन । बुद्धस्य रूप
कथन । आसुस्य रूपवर्णन । धम्मकरूपवर्णन । आमनीमानस्य चतुर्दशैषु
स्थितानां चारुकेशदीनां मत्स्यात्मकयन । कपाक्षसाधनतीर्थमाद्यात्मकयनप्रसङ्गेन
मिवलतप्रकाशितरश्मेर्देनदृष्टान्तकथनादिकं । मङ्गलतीर्थववरणकथन ।

२१-२८ अध्याये,—चिदनीयमाद्यात्मकप्रकारादिकीर्तन । मानवतीर्थपावाप्रकारकथन ।
उत्तरमानवतीर्थपावाप्रकारकथन । सप्तकोशीतीर्थमाद्यात्मकयन । तत्र पावा
प्रकारकीर्तनम् । शेषकोशीतीर्थमाद्यात्मनिरूपण । तत्र यत्कीर्तादिलक्षणकीर्तन ।
महाकाष्ठनिरूपणम् । मापकल्लवम् । राजकथनपूर्वकं तदाराधन्यदिनिरूपण ।
वेणीपद्मकीर्तनीनां ध्यानादिकथनम् । चैत्रपञ्चमस्या भगवत्पदे अद्वय

विषयः । अन्धकथनं । कार्तिकपौर्णमास्यां चण्डनामकदैत्यशरीरेण चण्डकाभिधानायाः
बीजायाः उत्पत्त्यादिकथनं । महादेवात् तालोत्पत्तिकथनं । नाट्य मृत्त-मृत्यानां
पार्थक्यकथनमेवमवान्तरभेदकथनम् । ताडवलास्ययोवत्यक्तिकथनं । स्थानविशेषे
मृत्युविशेषनिगमनं ।

४०-४६ अध्याये,—रेणुकासहस्रनामसोचकथनं । रेणुकापूजनविधानादिकीर्तनं ।
चतुरण्णमिच्छितस्य निर्जरेष्टस्य शीरादग्नादिना सह संवादादिकथनं । का-
न्यकुलाधिपस्य रेणुराजस्य कन्यात्वेन अदितेर्जन्मप्रवृत्तकथनादिकं । तस्यां
एकवीरा रेणुका चेति नामद्वयकथनं । अग्निं प्रति 'सर्वभक्षो भवेति' श्लो-
भापदानहन्तान्कथनं । जमदग्नेर्जन्मविवरणकीर्तनं । जकुर्वकथनं । ऋचीकर्तृ-
कीर्तनं । रेणुकासहस्रवर्णनं । तथा सार्धं जमदग्नेः परिणमिवरणकीर्तनं ।
रेणुकहतकाश्वेऽजादिदेवजनककथनं । रेणुकायाः पञ्चपुत्रजननकथनादिकं । परशु-
रामस्य उद्भवादिकथनं ।

४७-५१ अध्याये,—तपस्रथा सन्तोषितात् महादेवात् परशुरामेण पाश्र्वापताम्र-
प्राप्तिकथनं । उष्ट्रे, पूर्वे विद्यमिदं ज्ञात्वा मात्माकुलमासीत् । तत्रैकदा महादेवेन
सह प्रभाङ्गपायाः कस्यायित् नार्याः संवादकथनम् । जमदग्निरूपेण महादेव एव
अवततार इति कथनादिकं । रेणुकावधत्तान्कथनीर्तनं । तस्याः पुनर्जन्मकथ-
नम् । भूनिर्मता मोक्षेन सार्धं जमदग्नेः संवादकथनम् । कालीवीर्योर्जुनस्य उद्भ-
वादिकथनम् । तस्माद् दशवीरस्य निमत्तादिहन्तान्कथनीर्तनम् । अर्जुनहतकामधेनु-
प्रवृत्तविवरणम् । दत्तात्रेयायमेव रामहन्तरेणुकामूर्तिप्रतिष्ठाहन्तान्कथनम् ।

५१-७० अध्याये,—अर्जुनस्य दुर्ज्ञेयिनिर्दग्धमविवरणकीर्तनम् । रामहन्तमादिकर्ता-
पुरीषाहन्तान्कथनीर्तनम् । रामार्जुनयोरद्भुतयुद्धवर्णनम् । परशुरामस्य दिग्विजय-
वर्णनम् । तस्य कैलासगमनहन्तान्कथनम् । राक्षसे सार्धं धमरघरभरणम् । क्षतान-
पक्षकतीयेहन्तान्कथनम् । रामतीयेविवरणकथनम् । प्रत्यवतां गताभ्यां मातां
पितृभ्यां सह परशुरामस्य संवादकथनादिकं । यजमानेन रामेण काश्रपायं प्रथिवी-
दानविवरणकथनम् ।

७१-७५ अध्याये,—विष्णुवन्देधनुष्टयस्य प्रश्नो रेणुकामे तपस्यावर्णनम् । दत्ता-
त्रयप्रसादेन तस्य वेदप्राप्तिकथनम् । पुत्रविरहयजमितापाधेन अजीर्णस्य मित्य-
जमनहन्तान्कथनीर्तनम् । गरुडवर्णनम् । दम्भदुःखस्य उपपत्त्यानकथनम् । वेमकुण्डाभि-
द्यानस्य विप्रस्य प्रदामतीये पितृलोकदर्शनहन्तान्कथनीर्तनम् । विष्णोर्देवदेवेश्वरराम-
प्राप्तिविवरणकथनम् । दत्तात्रेयस्य मार्गस्थादिभ्यः पञ्चमापमाप्रपन्नकथनम् । हृष्टा-
मस्तकहृष्टस्य उत्पत्त्यादिकथनम् । शक्तिव्यस्य द्विजस्य उपपत्त्यानकथनम् । प्रह्लादान-

नीरमादाद्यादिकथन । मूर्तिमता चमगिरिमा मन्त्रि देवाना रेणुकावमगन-
विवरणकथन । शृङ्गेरपुराधिपते वज्रधारस्य रूपतेरपाध्यानकीर्तन ।

०८-८३ अध्याये—वज्रधारणे गङ्गासुखस्य कस्यचित्प्राज्ञस्य प्राणनाम्नतत्तान्-
कीर्तन । शास्त्रास्य जन्मत्तान्कथन । यमकिङ्करतादितम्य अन्तरिक्षस्य
कस्यचित् पुरुषस्य चमस्येन मन्त्र मयादकथन । भास्करालयमाहात्म्यकथन ।
नव रिरमया आगच्छन्त भास्कर दृष्टा उपाया शरीरकेषु प्रसायनतत्तान्कथन ।
चक्रतीर्थमादाद्यादिकथन । नव जम्बूकस्य उपाध्यानकथन । शङ्करतीर्थवर्णन ।
कौटीयरमादाद्यादिवर्णन । पटेश्वरमाहात्म्यकीर्तन । कार्तिकमासमाहात्म्यकथन ।
कन्यादानादिमाहात्म्यकथन । विवाहकालादिकथन । कन्याविक्रये महापाप-
कथन । उपनयनमकारादिकरणे फलपुस्तिकथन । विद्यादागमाहात्म्यकीर्तन ।
इति स्कन्दपुराणीयसप्तद्विखण्डे तुरजामाहात्म्यविभागः ।

No 1749 स्कन्दपुराणीयसप्तद्विखण्डे तुरजामाहात्म्यविभागः ।

Substance, country made paper, 14 x 7 inches. Folio, 67 Lines, 13
on a page. Extent, 4128 stanzas Character Nāgara Date, ? Place
of deposit, Nasipura, Zillah Murshidabad, Raja Ramchand Sinha Appear-
ance fresh Verse Incorrect

Turaja Mahātmya—The history of Turajī *alias* Tvaritī, a goddess
She was the wife of a Rishi named Kardama On his death she was
about to ascend the funeral pile of her lord, but desisted on a celestial
voice preventing her She then retired to the Himalaya to pass the
rest of her life in devotion A demon encountered her on a peak on
the Himalaya, and was so struck by her charms as to be impelled to
offer her violence A goddess descended from heaven, and saved her
In the course of giving this narrative, the author recounts a number
of stories, and the religious merits of a great number of sacred places
in Central India A brief account of the Ramāyana is also given
The work extends to 15 chapters, and professes to be a part of the
Sahyādri Khanda of the Skanda Purāna. The name is sometimes
written Turajī.

Beginning श्रीशेषाय नमः । नारायण नमस्तुभ्य नमश्चैव त्रयोविधः ।

देवी सरस्वतीं याचं नमो जयमुदीरयेत् ।

अथ चतुः । महाभवेन महादेवेनन्दनामस्तुतिम् ।

सर्वज्ञाननिधे सौम्य शिवाङ्गादकर प्रभो ॥
 त्वत्प्रसादेन चास्माभिरितिक्षाया सहस्रशः ।
 पुराणानि च सर्वानपि नृतानि देववत्सल ॥
 न हस्तिमधिगच्छामः सुधासाद् यथाभरा ।
 कथिता या त्वया देव त्वरिता नाम देवत ॥
 अपरं त्वरजा नाम तस्या ज्ञातं कथं विभो ।
 यमुनादौ किमर्थं सा चवतीर्णा विवाशिता ॥
 इतदिच्छामहे श्रोतुमनुशास्त्रा मवाम नः ।
 साकल्येन तु ना ब्रूहि त्वरिताया कथाभिमा ॥
 स्कन्द उवाच । शृणु चतुर्थः सर्वे हवीमाद्यान्मुनिर्भ ॥
 कैलासशिखरासीन शङ्कर पार्वतीपति ॥ इत्यादि ॥
 उक्तवान मुनय श्रेष्ठा तत्सर्वं कथितं मया ।
 अविचारहितो भूला तप्तं सिद्धिं नमिष्यति ॥

End

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे मध्याह्निकखण्डे त्वरजासाक्षात्प्रविभागे शिवविहितसंवादे
 द्वादशतितमोऽध्यायः । शुभसक्तु ।

विषयः । १-२ अध्याये—शिवेन सप्त विरट्टनामकस्य ऋषेः संवादे त्वरितापराभिधा
 मायाः त्वरजाया साक्षात्प्राप्तीर्भनं । पुरा किञ्च कतयुगं कर्त्तव्यं नाम कथिदु
 प्राप्तिः आसीत् । एवंदा कालधर्ममुपागते तस्मिन् तत्पत्नी अचरन्त्यर्थं हत
 निधया आकाशवाणीगुणयुय भनो निवृत्तापि नितरा निर्धेदमापन्ना तप
 स्वरणार्थं त्वरितं सुमेधप्रदेभं प्रययौ । तत्र च कुतुभाभिधानं कथिदु दानवेन्द्र
 स्य यंमागतं तां शीघ्रं सन्तुष्टकामतया तद्भिप्रायमनाकलयैव आगत-
 नाय हतोद्यमो बभूव । आकाशे त्वरितायां देव्या आविर्भावादिकथनम् ।

३-६ अध्याये,—परशुरामं प्रति त्वरितामूर्तेः रेणुकाया रामलक्षणे भावि-
 हतानामर्भनं । तत्र सट्ठपेक्षं रामस्य वनवासवृत्तान्तर्कीर्तनम् । तत्र रामेन
 रेणुकादर्शनानन्तरं तत्तत्प्राप्तकथनम् । पुनश्च रामहतसहस्रनामज्ञापकीर्तनम् ।
 रामं प्रति रेणुकाया वनवासोपशान्तिदेवदानविवरणकथनम् । रामतीर्थहर्षनम् ।
 लक्ष्मणतीर्थहर्षनम् । त्वरिताया देव्या सप्त व्रतान् श्रुत्वा दत्तकम् । चापवादभि
 रण्ये हवे महादिभिश्च सर्वाभि हवीभिर् सार्धं व्रतान् तत्र व्यवधानकथनम् ।
 व्रतानां आशापितृन् विवृणुष्व तत्र शिवाचपुरीनिर्माणकथनम् ।

१०-१३ अध्याये,—त्वरितायाम् तीर्थभूतानां सर्वेषां जदीमामाशमनवृत्तानां
 कथनम् । कलान्तीरमहाद्वारकथनम् । अश्वमेधस्य कथनम् । तत्र तप

खाने मर्त्यभोगान्तिकथन । धारातीर्थस्य उत्पत्तिकथन । तन्माहात्म्यकथनञ्च ।
 धाराया विवेकीलकथन । ब्रह्मकुण्डमाहात्म्यकथन । विष्णुतीर्थमाहात्म्यकथन ।
 गौतमस्य विष्णुश्रीवर्त्य धारातीर्थे तपसरणदृश्यान्तकीर्तन । गौतमव्रतविष्णुलोचन
 कथन । तत्तपसा गौतमस्य इन्द्रधनुस्वरूपेण जन्मप्रदणकथन । शैदुम्बरतीर्थ
 माहात्म्यकीर्तन । मागतीर्थमाहात्म्यकीर्तन । रावणानुजन वरावणेन पातालात्
 निर्वाप्तितेन नागराजन हरितायमममनपूर्वक तपस्यानुष्ठानादिवर्णन । सातग्री
 तीर्थमाहात्म्यकथन ।

१५ अध्याये,—राक्षसाधिपते मत्तङ्गस्य उपाख्यानकीर्तन । तत्पीडितामा दवामा
 कात्यायनीलोचकीर्तन । सिद्धबाहिन्या तया सप्त मत्तङ्गस्य समरसम्भवर्णन । तत्र
 तत्सैनिकस्य मिश्रभक्ष्यधीवयो विनाशादिकथन । सातङ्गा याविर्भावादि-
 कथन । सातङ्गा मरविन्दस्य सतङ्गस्य भुजङ्गादिद्वयप्रहणविवरणकथन । शर्मिष्-
 ठीयमाहात्म्यकीर्तन । मौकुन्तीर्थमाहात्म्यकथन । हरिताया पूजाविधानकी-
 र्तन । सा तु याचिनश्शुक्लप्रतिपद चारम्य नवमीपर्यन्तं वावत—इति कथन ।
 तत्र पक्षपक्षव-पक्षान्त-पक्षमथादीना लक्षणपरिभाषादिकथन । शन्यान्त्यमरुतेऽपि
 तस्या पूजाकथन । दत्तात्रेयपूजाविधिकथन । देवीदग्नाय यावाविधानकथन ।
 षष्ठ्युत्तिकीर्तनञ्च ।

No 1750 स्कन्दपुराणीयशम्भलग्राममाहात्म्यम् ।

Substance, country made paper, 13½ x 7½ inches Folia 7½ Lines 8
 on a page Extent, 1,512 slokas Character Nāgara Date ? Place
 of deposit, Nalpurā, Zillāh Murshidabad, Raja Ramachand Sūha Appear-
 ance, fresh Verse Incorrect

Sambhalagrama Mahatmya—A part of the Bhūmi Khanda of the
 Skanda Purana. It is devoted to the religious merits of the various
 sacred places and pools in the Province of Sambhala grama—modern
 Sambhalpur. As usual, each sacred place has a story attached to it to
 illustrate its virtues and sin removing powers. The work extends to
 24 chapters. It is a local legend, not named in the account of the
 Puranas given in the Nārada Purana.

Beginning ॐ नमः परमात्मने । नारायणं नमस्कृत्य नरक्षेत्रं नराधमम् ।

देवीं सरस्वतीं याम्य ततो जयमुदीरयेत् ॥

+ + + + कङ्कणं ध्यात्वा ।

विषय । मिजयतीर्थमाहात्म्यकीर्तन । एकान्तीतीर्थवर्णनादिक । खन्नीमरसीतीर्थविवरण-
कथन । अथ कौशिकीतीर्थनिवासस्य उपाख्यानकथन । तस्य निर्वे-
दादिवर्णन । तीर्थमगरमाहात्म्यादिकथन । अग्निपञ्चकतीर्थमाहात्म्यादिकीर्तन
यमदण्डकतीर्थमाहात्म्यादिकीर्तन ।

१०-१६ अध्याये,—महोदकीतीर्थमाहात्म्यादिकथन । भणिकर्णिकाया महोद-
कीनामप्राप्तिकारणकथन । तत्र भोमवग्प्रभनस्य पुरजेटनामकस्य राजर्षेर्विवरण-
कथन । शिवेन तस्य पूर्वजन्मकृतानकीर्तनस्य । अणमोचनतीर्थमाहात्म्यादि-
कथन । पापमोचनतीर्थमाहात्म्यादिकीर्तनस्य । कलदकतीर्थमाहात्म्यादिकथन ।
भोमतीर्थमाहात्म्यादिकथन । विश्वरत प्रयागतीर्थवर्णन । शत्रुतीर्थमाहात्म्यादि-
कथन । एव ब्रह्मावर्ष-नर्मदा-चर्मरूपतीर्थानां माहात्म्यवचन । पञ्चद्विपतीर्थस्य
माहात्म्यकथनप्रसङ्गेन विशुणा सह पिण्डलेकानां भवादादिकथन । भविष्य-
गर्ग्या विवरणकथन । तत्र दिग्युना सार्धं स्नापस्य सन्तापादिवर्णनस्य ।

१७-१७ अध्याये,—भोमतीतीर्थमाहात्म्यकथनप्रसङ्गेन तस्या उल्लाहादिहान्तकी-
र्तन । अथ विश्वरालाभिधानस्य यजिज उपाख्यानकीर्तन । गोदावरीतीर्थमाहात्म्य-
कथन । भारतीतीर्थमाहात्म्यकीर्तन । रेवाकुण्डमाहात्म्यादिकथन । अथ चटक-
मिथुनस्य विवरणकीर्तनस्य । तीर्थगोपालमाहात्म्यादिकथन । अथ अश्विभ-
रभूतस्य दत्त भिषेयस्य विद्मस्य उपाख्यानकथन । आनन्दरक्षीतीर्थमाहात्म्यकीर्तन ।
अथ दमार्घदिवसस्य लवणदिग्दिष्टो वादिकाभिधानस्य ब्राह्मणस्य उपाख्यान-
कथन । तस्य पुनर्जन्मनि अविषयवशे जम्बादिविवरणकीर्तनस्य । भद्रकाथममाहा-
त्म्यादिवर्णन ।

१८-१९ अध्याये —अचिकादममाहात्म्यकथनप्रसङ्गेन अन्तपस्यादिर्णन । देव-
तीर्थमाहात्म्यकथन । शिखरीतीर्थमाहात्म्यकीर्तन । यन्नातीर्थमाहात्म्यकथनमुखेन
धनलग्नाभिनीनामिक वा विद्याधर्या उपाख्यानकथन । शरद्वीपतीर्थमाहात्म्य
कथन । तत्र गोधाया उपाख्यानकथनस्य । संचतीर्थमाहात्म्यादिकथन । चक्राक्षद-
तीर्थमाहात्म्यकीर्तनप्रसङ्गेन रैव्यस्य उपाख्यानकथन ।

२०-२४ अध्याये —रुद्रयातीर्थमाहात्म्यकथन । अथ द्विमणिनामकस्य वृषते-
रुपाख्यानकथनस्य । गुप्ततीर्थमाहात्म्यकथनादिक । अथ हरिश्चन्द्रमञ्जुकस्य राज्ञ
उपाख्यानकथनस्य । मयातीर्थमाहात्म्यादिकथन । यज्ञरूपतीर्थमाहात्म्यादिकीर्तन ।
सप्तमगरूपतीर्थमाहात्म्यादिकथन । विष्णुमक्रमाहात्म्यकथन । कलिधर्मकथन ।
तत्र नराणां प्रवृत्तिवर्णनादिक । शम्भुलपामे विष्णुयज्ञाभिधानस्य विद्मस्य पुत्रत्वेन
महायज्ञादिविवरणकथनस्य । कलौ विशेषेण शम्भुलपाममाहात्म्यकीर्तन ।

Ganesa Mahatmya—The life of Ganesa, his birth, loss of human head, wars, sanctity and virtues, as also the ritual of worshipping him. The work extends to 22 chapters and professes to be a part of the Ganesa Khanda of the Shandī Purāna.

१, १ अध्याये,—आदिद्वयं चमिनिद्राद्यं कतिन एतद्विवासीत, न च
चमपदन्या निमरां निर्दिष्टादय दध्या गुरु वरं प्रविशेत् । नच भ्रातृभयम्

विषय । केनचित् मुनिना मरुपदिष्टेऽग्रे नपस्याय मरुसत्यासीरं प्रययौ । अथ मफल-
मनोरथेऽथै स्वराज्यं पुनरागम्य सपुत्र दैवराज्ये अभिविश्रवानिति दृष्टान्तकथनं ।
तत्र मरुसत्या नदीभावप्राप्तिकथनम् ।

४, ५, ६, ७ अध्याये—अभिविश्रुवस्य गणस्य दिग्भिजयोद्यतस्य देवानीकपरा-
जयदृष्टान्तवर्णनं । अथैकदा जगत्प्राय मरुदरागमपागतोऽग्रे भुभुचया पीडितै
रैतिसौ गाई कपिनस्य मुनेरायमं प्राप । स ध्व चिन्तामत्तिमणिप्रभावेण भवन्त्य
तस्य यद्योचितमानस्य छतवान् । गणहृतचिन्तामत्तिहरणविवरणकथनम् । कपिन्-
नपस्यया सन्तोषमापन्नस्य विनायकस्य गणवधार्थमादिभैवकथनम् । गणस्य दुःखप्र-
दर्शनविवरणम् । गणवधदृष्टान्तकथनम् । गणेशस्य चिन्तामणिनामप्राप्तिकथनम् ।

८, ९, १० अध्याये,—वाणवादीनां कपिनायके भोजनविवरणकथनम् । तत्र सुप्रस-
ङ्गेन पुरन्दरेण कपिनाय चिन्तामणिदानदृष्टान्तकीर्तनम् । एकदा जम्भमानस्य
प्राज्ञो भुषान् कथयित्वा रत्नरत्नपुष्पस्य उद्भवादिकथनम् । तस्य सिन्धूरामप्राप्ति-
कथनम् । 'सत्ततवेष्टनेन सर्वं मय्यामविध्यन्तीति' प्रज्ञाया तस्यै वरदानकथनम् ।
तेन हतानुगमनस्य भयाङ्गुलस्य प्रकृष्टो वैकुण्ठरसीये पलायनादिकथनम् । विष्टो-
पदेशेन सिन्धूरस्य विनायकेन छद्मद्वारा कैलासगमनादिदृष्टान्तकथनम् । तद्ग-
याङ्गुलानां देवानां विनायकलोचकीर्तनम् । पार्वतीपुत्रत्वेन अवनतिर्यामीति तात्-
प्रति विनायकस्य आद्याभवाद्यकथनादिकम् । अर्द्धमारीशरूपेण नन्दनकानने
शिवशिवयो विहारकथनम् । गजासुरस्य जकटदृष्टान्तकथनम् । तद्वर्णपरिधानेन
शिवस्य छत्विवागोऽभिधानप्राप्तिकथनम् । तत्फलकस्य पूजनकथनम् ।

११, १२ अध्याये—एकदा गर्भिण्या पार्वत्या वायुरूपेण उदरतश्च प्रविष्टेन
सिन्धूरेण तस्यै गर्भस्थस्य शिशोः शिरःशिला नर्षदाया निक्षिप्तमपि पार्वत्यादीनां
तदृष्टान्ताज्ञानकथनम् । तत्र पार्वतीकुमारदिदृष्टया समवेतानामुपेन्द्रादीनां मल्लक-
चीर्णं कालकं पश्यतां प्रार्थनया विनायकेन शिवदृष्टस्थितं गजासुरमल्लकमेव
शिरलेन स्वीकृतमिति कथनादिकम् । अज्ञाननृपसिन्धूरवधदृष्टान्तवर्णनम् ।

१३, १४ अध्याये,—सौमरिनामकस्य मुनेः शपात् क्रौञ्चपञ्चकस्य गन्धर्वस्य मूढि-
कत्वप्राप्तिकथनम् । ततः तत्तत्कारण्येन सकलवृद्धयः सौमरिणा 'गणेशवन्दने
मविध्यन्तीति' तस्यै वरदानदृष्टान्तकथनम् । इन्द्रस्याश्रया विष्णुरूपेण कालपुत्रेण
अभिष्टपस्य राज्ञ यज्ञवधदृष्टान्तकथनम् । तत्र विष्णुराज्यावतारकथाकीर्तनम् । तेन
यच्च विष्णस्य समररक्षणवर्णनम् ।

१५, १६, १७, १८ अध्याये—गजासुरहतवेदादिहरणविवरणकथनम् । ज्ञानरूपधारिणा
विनायकेन सर्वान्ति शास्त्राणि मृष्टीला वज्रालेति समाख्यामधिगमनेन मुनिभ्यः

विषय । वेदादिशास्त्रदानप्रदानकथन । मयूरेश्वररूपस्य विनायकेन शङ्खगुरमोदरस्य कम-
लाश्वरस्य वधप्रदानकथन । मयूरेश्वरमाहात्म्यकथनम् ।

१८, २०, २१, २२ अध्याये,—विन्ध्यदशाधिपस्य भूसामिधानस्य भूपानस्य भृगुणा
सह महादेवेन राज्ञः पूर्वजमरणान्तर्धानम् । विन्ध्यदशवासस्य माघवाप्यस्य
प्राध्वनस्य पत्न्या अन्नपत्यतया निर्बेदमापन्नाया तपस्याया सन्नापिताया भगवतो
परप्राप्तिप्रदानकथनम् । माघवपुत्रस्या अविद्यतीति आवागवाणी । नगस्य भूमस्य
सूर्यादिविवरणकथनम् । तत्र नीलजाना वादानुवादविवरणकथनम् । माघव
पुत्रस्येण विनायकेन भूमवधप्रदानकथनम् । सस्य भूमकपुत्रमप्राप्तिकथनम् । गणेश
नामनिम्नचनम् । विप्राश्वरस्य परचयनिष्ठायादिष्टान्तकथनम् । पितामहाप्राप्तिकथनम्
विप्राश्वरविवरणकथनम् । विष्णुस्य विनायकमाहात्म्यकथाश्च । इति शम् ।

No 1752 स्कन्दपुराणीयसद्भाद्रिखण्डे रेणुकामाहात्म्यविभागः ।

Substance country nala paper 14 x 7 inches Fols 113 Lines 10 on
a page Extent 2542 folios Character \ in Dile ? Place of
deposit Nasipura / 111 Murelidabad Raja R macleod 111. Appear-
ance fresh Verse Generally correct

Per la Malatya—The history of Renukā, daughter of Renula,
king of Kanyakubja. She was charmed by her beauty and wanted to
marry her. The work extends to 64 chapters, and comprises a great
number of anecdotes regarding various places in Central India, and of
Rāma's peregrinations during his exile. It is said to be a part of the
Śalya-lakṣhaṇa of the Skanda Purāṇa.

Beginning श्री गौरी भगवत वासुदेवाय । नारायण तमस्तुभ्य नमस्तेन नरोत्तम ।

देवी भक्तप्रसीधे तना जयमदीयता ॥

अथ यत् । यत्तमया कथितं स्कन्द भूतिमानुषप्रदम् ।

विष्णुः सत्यं त्रींशं तदष्टाभिः पुनः प्रभो ॥

मत्तनामि न स्यते विमलाद् भूदि यदुच्यते ।

कथं कथं वा देवी तमद्विषया विभो ॥

यत्तमं यत्तमं यत्तमं यत्तमं यत्तमं यत्तमम् ।

अनद्विषयं कथयन्तं वा येन मया वाच्यम् ॥

कान्तवीर्यं स रामेण कथयस्व कथं उत ।
 हृन्द जवाच । देवानां हानवानाञ्च युद्धमानीत् सुदावर्ण ।
 तदैतानजयन् दैत्या मायया बलिन सुरान् ॥
 तत यक्षादयो देवा निर्जितास्तेर्महासुरे ।
 निराहतास्ते त्रिदग्धा मेविन्द मरणं यद् ॥ इत्यादि ।
 दुत्वा साक्षात्पश्यन्तुस्ते दुष्टयोः कलिमुत्त ।
 प्राप्ताणाम् भाजयन्त पश्यन्त दद्याद्दामान्यनैकम् ॥
 ममन्त कामानवाप्नोति नाच कार्यां विचारणा ।
 इति सर्वे मुनीन्द्राय वरिष्ठाय तु गङ्गार ॥
 उत्तवान् कुमय शृङ्गा तन्मूर्धनं कथितं मया ।
 अविद्यारहितो भूया तत निश्चिन्तयति ॥
 इति श्रीस्कन्दपुराणे सप्तद्विंशोऽध्यायः ॥
 नाम चतुःषष्टितमाऽध्यायः । (इति प्रथमो भागः) ।

End

Colophon

विषयः । ११-१७ अध्याये,—रेणुकावधायं आजापितानपि तत्र स्वप्नतान् पुत्रानुद्दिश्य
क्रुद्धस्य जमदग्नेः शापदानादिदृष्टान्तकथनं । परशुरामकृतरेणुकावधत्तान्तकथनं ।
तत्र परशुरामप्रार्थनया जातकण्डणस्य जमदग्नेः प्रमत्ततया सपुत्रायाः रेणुकायाः
पुनर्ज्जीवनदृष्टान्तकीर्तनम् । क्रोधेन सद्य जमदग्नेः संवादवचनम् । रिरंसया हत-
वीर्यमसीपगुपागतया राकावत्या सद्य तस्य संवादकथनम् । तत्र हरेः पूर्ववैरं
संस्तुत्य मधुनामकस्य अतुरस्य हतवीर्यपुत्रत्वेन जन्मपक्षकथनम् । करचीमस्य तस्य
दत्तावेयप्रसादेन सद्यसकरत्नप्राप्तिकथनम् । तस्य करचीमतया जन्मपक्षकरणकथनम् ।
एकदा द्विगिजपोयतस्य दशगुणस्य नर्मदायां लीभिः सार्धं जलक्रीडायामासक्तौ
कार्त्तवीर्यार्जुनेन सद्य संवादकथनम् । तयोः युद्धार्थम् । प्रह्लादीनां प्रार्थनया कार्त्त-
वीर्यार्जुनस्य दशस्य रावणस्य मुक्तिकथनम् ।

१८-२१ अध्याये,—नारदापदमेन सपरिवारस्य कार्त्तवीर्यार्जुनस्य रेणुकादर्श-
नायं जमदग्नाद्यमगमनविवरणकथनम् । जमदग्निना कामधेनुप्रसादेन स्वसस्य
राक्षः आनिध्यकरणदृष्टान्तकीर्तनम् । कामधेनुप्रसूयार्थं शमदानादिप्रयोगेणापि
अहमकार्यस्य अर्जुनस्य यन्त्राकारेण तां नेतुमिच्छतः कलत्रापत्यधैर्यादीनां काम-
धेनुसदृशपक्षगूढेन समूलं विनाशदृष्टान्तकथनम् । धेनुचरणविवरणकथनम् । अर्जुन-
हतजमदग्निवधदृष्टान्तकथनम् ।

२२-२४ अध्याये,—पितरं मितरं दृष्ट्वा परशुरामस्य प्रतिज्ञादिवर्णनम् । ततश्च
तद्दरीरं तुलायामारोप्य भृष्टाग्निप्रदेशमुपागतस्य रामस्य दैवबाणीमाकर्ण्य तत्र
पितुरौर्द्वेष्टिकादिकार्यानुष्ठानविवरणकथनम् । रेणुकायां सद्यमगमनदृष्टान्तकी-
र्तनम् । कार्त्तवीर्यार्जुनस्य हतप्रयाणस्य रामस्य पथि नारदं सद्य संवादकथनम् ।
रामहतपिशुचगणवधदृष्टान्तकीर्तनम् । एकदा मार्कण्डेयसममुपागतौ रामेन
धाम्यमातः कथितं राक्षसः अर्जुनराजधान्यां निपपानम् । तत्र दृष्ट्वा विदितकारणस्य
अर्जुनस्य चेष्टादिवर्णनम् । तस्य दुःस्वप्नदर्शनदृष्टान्तकथनम् ।

२५-२७ अध्याये,—नारदस्य परशुरामचरणद्वयेन भास्विपत्नीपुरीषभेगदृष्टान्तकथनम् ।
रामस्य ध्यागन्धर्वजनैः समवाचिष्य अर्जुनस्य वितर्कादिवर्णनम् । रामार्जुनयोः
विधिष्वरुद्वर्णनम् । वज्रना उपदेयापि तं दभ्य अशमर्षेण रामेण पार्श्वपदेनात्
सुभोदस्वधार्मिणा तद्विनाशदृष्टान्तकथनम् । परशुराममथार्ततामां धपतीनां
परिहाजकादिस्वयेन पथेटनदृष्टान्तकथनम् । एकस्मिन्निधारे परशुरामेन संधिद-
विनाशदृष्टान्तकथनम् । तेन च श्विषो मिथविषां विधाय वृद्धमन्त्रकथनाभिधान-
मोर्धनिष्ठां विवरणकथनम् । तद्वर्णनस्य विवरणदृष्टान्तकीर्तनम् । मातुलिहतराम-
चपट्यवर्णनम् । स्वप्नदृष्टान्तकथनम् । रामहतपिशुचवधदृष्टान्तकीर्तनम् ।

५१-५५ अध्याये,—तत्र प्रसिद्धता गताया रेणुकायाः समादेशत रामेण क्षम-
जालप्रचालनार्थं भागीरथीगमनविवरणकथन । रामतीर्थं च उच्यते कथन । तत्र
दत्तात्रेयायमे शङ्खतीर्थं वक्रतीर्थं दीनामृतिकथन । रामहतयज्ञानुष्ठानमङ्गि-
वर्णन । तेन च दक्षिणान्वेन कथ्यथाय श्रियीदानविवरणकथन । रामहत-
रेणुकाभिषेकगणान्तकीर्तन । तत्र ब्रह्मादिहतरेणुकाशोककथन । ब्रह्मणः पुरतः
हरिणा मायवीरुपाया रेणुकाया सर्वस्यैवमयसकथन । ब्रह्मणो वेदोपदेशप्राप्ति-
विवरणकथनम् ।

५६-६८ अध्याये—आजीमन्तस्य “युगं पुण्यं युगं मेकं युगो जाह्नलस्य” इति
त्रयं पुत्रा आसन् । तत्र दुर्भिक्षनिर्वादिनेन आजीमन्तेन हरिश्चन्द्रस्य राज्ञः मत्तये
युगं मेकं विक्रीय तज्जानतपापेन अधोगच्छता मत्तिकाभिधानस्य त्रयैवपदेशतः
रेणुकातीर्थगमनहान्तकीर्तन । देवमर्धनामकस्य मृगे त्रापेन हतवीर्यस्य इन्द्र-
दुष्यस्य रेणुकातीर्थगमनविवरणकथन । रेणुकावसादिष्टेन ब्रह्मणः वीरसागरात्
आमलकीवृक्षद्वितस्य विष्णोरामघनहान्तकथन । विमर्षेण रेणुकासाक्षात्प्राप्ति-
र्तन । तत्र मन्दिताभिधानस्य ब्राह्मणस्य उपाख्यानम् ।

५९-६३ अध्याये,—रामदीर्घिकाविवरणकथन । भास्करतीर्थसाक्षात्प्राप्तिकथन । भा-
स्करस्य उपाया आनुमतीनात् कन्या बभूव । ता कामयमानस्य तस्य कुष्ठरोग-
प्राप्तिविवरणद्विकथन । पद्मतीर्थस्थापनगणान्तकीर्तन । दिग्गुणा चतुर्विधकथन
कामजिह्वाभिधेयानुरागगमनहान्तकथन । जम्बूद्वीपस्य कर्णधारस्य स्वपतेरुपा-
प्यान्तकीर्तन । शङ्करतीर्थवर्णन । कोटितीर्थसाक्षात्प्राप्तिकथनप्रसङ्गेन मृच्छकुन्दस्य
स्वपतयप्राप्तिकीर्तन । कन्यदुत्तकीर्तनम् । इति रेणुकासाक्षात्प्राप्तिकथनम् ॥

No 1753 स्कन्दपुराणीयावन्तीखण्डः ।

Substance, country made paper, 19½ x 7½ inches Folia, 143 Lines,
12 on a page Extent, 5,315 slokas Character, Nagara. Date, S. 1635.
Place of deposit, Nasipura, Zillah Murshidabad, Rajah Ramachand Saha
Appearance, fresh. Verse. Generally correct

Arants Khanda—The fifth of the seven parts into which the
Skanda Purāṇa is divided. It belongs to the class of works which are
known under the generic name of Mahātmya. Its character may be
best described by comparing it with a modern tourist's guide, though
the authorship of the work is attributed to a divine personage. It

opens with a request from Umā, who desires her lord to describe, for her information, all those sacred pools and rivers on the earth where funeral cakes should be offered to the manes, and in reply to this comprehensive question S'iva gives her an account of all the sacred places, temples, pools and lingams in the city of Aranti, modern Ujjain, and its neighbourhood, and recites a number of stories to account for the sanctity of those places. The names of the places, and abstracts of the stories relating to them, are given below in Sanskrit.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । उमा उवाच । इच्छामि वीक्ष्यामि पुण्यान् चरितव्यान् ।

कथ्यानां तानि ध्वनेन श्रावयेयुः प्रदीयते ॥

ईश्वर उवाच । अलि लोकेषु विख्याता गङ्गा विपथगा नदी ।

मेविता देवगन्धर्वैर्मृनिमिय मिषेविता ॥

नपमस्य सुता देवि यमुना लोकापावनी ।

पिङ्गुणा चक्षुषा देवि सन्धापातकमाश्रनी ॥

चन्द्रभागा पितृक्षा च मर्त्योदाहरणद्वयं ।

कुवचैव गया देवि प्रभातं नैमिष तथा ॥

केदार पुष्करक्षेत्र तथा कापावरोद्धनं ।

तथा पुण्यतमं देवि सन्धाकालवनं शुभं ॥

यवाले श्रीमहाकाल पापेभ्यस्ततामना ।

सर्वे योजनपर्यन्तं मण्डपव्यापिनामना ॥ इत्यादि ।

End. इत्येते चतुरशीतिमहाता ईश्वरास्तव ।

कथिता ये नया + + महाकालवने + + ॥

इतेषां देवि यो यावत् पतिसोमानुलोमतः ।

कर्त्तव्यं नरो भक्त्या न याम्भति परं परं ॥

यदेषां लिङ्गैकैकानु धर्मैस्तथाथ वा पुनः ।

मकुल तारयेद्देवैः सत्यं सत्यं गतं ॥

इव न कथिता देवि प्रभावपापमाशनः ।

चतुरशीतिमहातां किं मूयन्तु मृनिमिषि ॥

Colophon. इति सत्यपुराणे अथानीयते चतुरशीतिमहाताम् । शिवमनु ।

शंभु १८११ ।

विषयः । ईश्वरीश्वरयोः संवादेन चन्द्रभागायाम्भुवनदीपनादिनिर्घणप्रसङ्गात् चतुरशीति-
महाकालवनाद्याम्भुवनं । तथा अथानीयते महाकालवनवर्णनं । अन्त्येष्ट-

विषय । म दाम्पत्यविषयेन । अथ अमुरविप्रश्रुताया देवानां भुवमानस्य गिरिर्ण मसप्त-
 हृदयेन अमुरेण मतेजसा दानवकुल मप्रपञ्चया 'मिमिदमनुष्ठितं विभारुप
 नयन परिमिति' सौदमधिक्यता अमुरेयराभिधाननिष्ठप्रतिष्ठापनानुवचन ।
 गुह्येयरनिष्ठमाद्यजीवनं । अथ मकराभिधानाय मरुपरिष्ठानकीर्तनं । उपरिष्ठ-
 लिङ्गाद्याम् । अथ मलनाद्यस्य उपरिष्ठ हननकथनं । दमनकथरनिष्ठ-
 ताद्याम् । अथपुनश्च सुरपुरास्त्रिभूमितानां वायवादीनां सधराणि मरुद्गताया
 देवाः मगरमण्यो अथपुनश्चगिरिमाशङ्कनानाया मरु कालवन पलायनादिहान्त-
 कथन । अनादिकल्पेयरनिष्ठमाद्यस्य । तत्र अहमेव व्याधानि विवद्वतागदो-
 पपन्नामपेक्षमनोवर्जितोलेकप्रयाणादिकथन । मरुद्वारेयरासाद्यकीर्तनं ।
 तत्र यस्मिन्मुचनिदिमस्य वैवरेतस्य सुवर्णस्य उद्भवादिकथनं । तत्र भाय अम्योस्य
 प्रहरता सुरपुरादीनां निधनादिकथनम् । विष्टपेयरादिमाद्यस्य । अथ देव
 पिंशा मरु अवेभ्यस्य मरु कालवनममनादिहान्तकथन । कपलमुरमाद्यास्यकथन ।
 तत्र कापान्तिकवेगेन मरु कालवने प्रविशन् कपालिन तथैताऽज्ञानता विप्राणा
 लोष्टादिप्रघेपविवरणकीर्तन । मरुद्वारेयरनिष्ठमाद्यस्यकथनं । तत्र मरुमुचन
 विष्णुना सुदर्शनस्य साहितस्य वीरमद्रस्य निधनहतात्ममुपपुत्र्य मूलमादाय
 प्रान्तने दक्षयज्ञप्रवर्गे उपेक्षादीनामन्तर्धानकथन । मरुमहतमरुद्वारेनिरोध-
 हतानकीर्तनम् । कर्णोदयरातिष्ठमाद्यस्यकथनं । तत्र मातु मपन भीतानां
 गेयादीनां तपस्यादिवर्णनं । मरुद्वारेयस्य मरुकात्मनप्रवेगादिविवरणम् । मि-
 षेयरातिष्ठमाद्यास्य । मरुकात्मन प्रविश विज्ञानं तपसरणादिहान्तकथनं ।
 लेकपान्तेयरनिष्ठमाद्यास्यकीर्तनं । दानवकुलाकुलितानां लेकपलानां नाराय-
 णपदभेगेन मरु कालवनममनादिहान्तकीर्तनं । कामेयरातिष्ठमाद्यास्यकीर्तनं ।
 अथ तन्मरुद्वारेन कामस्य उत्पत्तिकथनं । काम प्रति श्रद्धया ज्ञापदानविवरणादि-
 कीर्तनम् । कुटुम्बेयरातिष्ठमाद्यस्य । तत्र नीलकण्ठरुपधारिणा मरुता नीलकण्ठेन
 धमुद्रोत्थान कालकुल मम्योय विप्राप्रयाहण महाकालवन तनप्रतिप्रमित्यादि-
 हान्तकथनं । इन्द्रमुच्येयरातिष्ठमाद्यस्यकथनं । तत्र इन्द्रमुच्यस्य स्वपते विमा-
 लयपथे तपस्यादिकथनम् । ईशानेयरातिष्ठमाद्यस्य । तत्र कुकुराभिधानेन
 दानवेन नादितानां देवानां मारदापदेशन मरु कालवनप्रवेगादिकथनम् ।
 अमुरातिष्ठमाद्यास्यकथनं । तत्रैकदा सुरपदमि सत्यन्त्या रसाया तैर्यन्त्रिकेषु
 प्रमादनाकलय आतकापस्य वायवस्य मरु न मयुरासीत्, समनन्तरम् अमि
 म्प्रायान्तम्या मारदापदेशेन महाकालवनममनादिविवरणकीर्तनम् । कलकले-
 यरातिष्ठमाद्यस्यकीर्तनं । तत्र मिरिक्या मरु मिरिमस्य कलहहान्तकथनम् ।

नियम । चण्डेश्वरलिङ्गसाहाय्यकथन । नारदेन सह देवाना मन्त्राणामनुष्ठानं गच्छता पति
नामचण्डेश्वरमिधानेन गच्छाद्यकेन सम भवादकथनम् । प्रतीक्षारेश्वरलिङ्गसाहाय्य
कथनम् । तत्र दूरपाश नन्दिन वक्ष्यित्वा समभाष्यो शिवशिवश्च माग्नि मुप
स्थित दमरुपधारिणि जातवदभि नन्दिन प्रति विष्णुपक्षेण गणपदानुष्ठान
कथनम् । ब्रह्मदेवश्वरलिङ्गसाहाय्यकथनम् । उपराधौ कुजुटपधारयत कौशिक
नामकस्य राज्ञ उपपात्यानकीर्तनम् । कर्कटेश्वरसाहाय्यकथनम् । तत्र धर्मशूर्ति
नामकस्य शंभुते पुरतः पत्तिठेन पूर्वजन्मनि राज्ञ शुद्धजातिप्रकथनादिकम् ।
शङ्खनादश्वरलिङ्गसाहाय्यकथनम् । सदाश्वनामकस्य श्वरुण उपद्रुतानां द्रुष्टिपाना
भगवद्दर्शनार्थं श्वेतदीपप्रसगादिकथनम् । महालयेश्वरलिङ्गसाहाय्यकीर्तनम् । कुम्भी
श्वरलिङ्गसाहाय्यकीर्तनम् । तत्र मुक्तिनामकेन ब्राह्मणेन मार्कं तं हस्तुकानस्य व्याधस्य
भवद्वयनम् । धामश्वरलिङ्गसाहाय्यकीर्तनम् । तत्र इतरा दक्षकश्य विद्याय
रोहणस्य श्वरुण शोभ प्रति अनुष्ठितकोरेन दक्षेण गणपदेन विवरणकथनम् ।
नरकेश्वरसाहाय्यकीर्तनम् । तत्र पूर्वकल्पीयकल्पियुग जीवना नरकपातनाशपूर्ण
प्रसन्नान निमित्तान्कन शपत्तिना सम यमकिङ्करस्य भवादकथनम् । जटेश्वरलिङ्ग
साहाय्यकीर्तनम् । तत्र रघुनरकल्पीयस्य बीरपन्थाभिधानस्य नरपतेरुपाख्य
कीर्तनाम् । (परम्परा)शिवेश्वरलिङ्गसाहाय्यकथनम् । तत्र अनुष्ठित यमधयन्न परम्प-
रास्य सह नारदस्य भवादकथनादिकम् । श्वनैश्वरसाहाय्यकथनम् । तत्र
वितस्ताया नीरे तपश्वरस्य प्राप्तवन्तीकमाव श्वरन भिक्षुपत्नीना स्वर्गातिकामि
नीनां दण्डनाकथनम् । चण्डेश्वरलिङ्गसाहाय्यकथनम् । तत्र भद्राश्वभिधेयेन राज्ञा
साधमगवस्य भवादकथनम् । पञ्चाश्वरलिङ्गसाहाय्यकीर्तनम् । तत्र दनदेवन सह
द्वयं भवादकथनम् । आनन्देश्वरालङ्कारसाहाय्यकीर्तनम् । तत्र रघुनरकल्प
श्चन मित्रतनयस्य आनन्दमिधानस्य नरपतेरुपाख्यानकथनम् । कट्टेश्वरलिङ्गसाहाय्य
कथनम् । तत्र प्रतराज जगुकास्य दरिद्रद्विजशिरो तपस्यादिवर्णनम् । इन्द्रे
श्वरलिङ्गसाहाय्यकथनम् । तत्र अतस्तनुना स्तननय निहत पुलो कोपभालतस्य
तद् जटामास्थि श्वरौ । शपत्त प्रभावन द्रवस्य उद्भववादकथनम् । मार्कण्डे
श्वरालङ्कारसाहाय्यकथनम् । तत्र पुत्रनामार्थं श्वकपेक्षपत्न्यादिवर्णनम् । शिवेश्वर
लिङ्गसाहाय्यकीर्तनम् । तत्र ब्राह्मकल्पीयरिपुञ्जमाभिधानस्य नरपतेरुपाख्यानकथनम् ।
मुकुटेश्वरलिङ्गसाहाय्यकीर्तनम् । तत्र गणेशस्य कुसुममीढादनर्णनम् । श्वरुणेश्वर
सहस्रं च व्यवधन तत्रेकदा भद्रिराजं शकायात् मर्यादामधिगम्य अधिगत-
रापाय पार्थव्या पुरतस्तन शकायात् साहभाजनपमाशभाषितादिपरित्याग
दण्डनकीर्तनम् । कुण्डलेश्वरालङ्कारसाहाय्यकथनम् । स्तनय बीरक महाकाश्वने

विषय । मपस्यन्त निग्रम्य दिदृक्षया कृतप्रयाणयो पार्वतीपरमेश्वरयो गणाध्यक्षेण कुण्डेन सप्त
 सवादकथनञ्च । सुम्यसरलिङ्गमाहात्म्यकीर्तन । तत्र खेन्दराजस्य सुम्यस्य युयुत्सया
 सागगनामकस्य मुनेरायमप्रनिष्टस्य यन्त्राकारेण द्वाप्तयेनुग्रहादिदृष्टान्तकथनञ्च ।
 गङ्गेयस्मारादात्मकथन । तत्र गङ्गा प्रति समुद्रस्य गगपदानदृष्टान्तकीर्तनञ्च । अङ्गार-
 केयस्मारादात्मकथन । तत्र शिवगरीरादङ्गारकस्य उपपत्तिः, तस्य मङ्गलादिनाम-
 प्राप्तिदृष्टान्तकथनञ्च । उभरेयसरलिङ्गमाहात्म्यकीर्तन । तत्र इन्द्राग्र्या मयनामकाल-
 यर्षणादिदृष्टान्तकथनञ्च । जूपरेयसरलिङ्गमाहात्म्यकीर्तन । तत्र जूपुरस्य तप-
 स्यादिवर्णनञ्च । अमयेयस्मारादात्म्यकीर्तन । तत्र भिक्षुस्य चिन्तावृत्त्यस्य कान्तज्ञस्य
 अयुविन्दुतोः शेरम्बकालकाभिधानयोः दानवयोः उत्पत्त्यादिकथनञ्च । शशुके-
 चरलिङ्गमाहात्म्यकीर्तन । तत्र वेणुगरीरात् प्रथोत्पत्तौ तत्प्राप्तधरादोहनशिव-
 रणकीर्तनञ्च । स्यावरेयस्मारादात्म्यकथन । तत्र ज्ञायाया गर्भे मन्त्रेश्वरस्य उत्पत्ति-
 कथन । तद्भयान देवाना महाद्वयभीषममनादिविवरणञ्च । शूलेश्वरलिङ्गमा-
 हात्म्यकीर्तन । तत्र जम्बासुरमर्मात् वासुशदीना पराजय गौरीप्रार्थनया
 गिरिगस्य समीपे शम्भकस्य दूनप्रेरणादिदृष्टान्तकथनञ्च । ॐकारेश्वरलिङ्गमाहात्म्य,
 कथन । तत्र ॐकाराभिधानस्य कपिलाकनैरुपाख्यानकीर्तनञ्च । शिवेश्वरलिङ्ग
 माहात्म्यकथन । कण्ठेश्वरलिङ्गमाहात्म्यकथन । तत्र सूर्येश्वरीयस्य सत्य
 विज्ञाननामकस्य रूपते महाकालवन प्रस्थितस्य तत्र शिवेश्वर कथन तपस्य
 जङ्घारैरेव अलोकिकवकुलदृष्टिमयै ध्यत उपपत्त्यनकीर्तनञ्च । शिवेश्वरलिङ्ग-
 माहात्म्यकथन । तत्र पत्तिनेत्र पशुपतिमधिगन्तु तपस्यकी पार्वतीमुपत्य प्रजपतौ
 शिपनिन्दनोद्यते तस्या कोपेन मिहस्य उत्पत्त्यादिकथनञ्च । रवमश्वरलिङ्गमा-
 हात्म्यकीर्तन । तत्र बडवाकपाया वस्त्राया गर्भे अश्वमुखकुमारयोः रेशमस्य च
 कम्पद्रवदृष्टान्तकथनञ्च । धष्टेश्वरमाहात्म्यकीर्तन । तत्र घण्टाभिधेयस्य कल्पचित्त
 मथस्य विधातुः द्वारद्वये भवत्वर यावद्वम्भानादिदृष्टान्तकथनञ्च । प्रयागेश्वर-
 माहात्म्यकथन । तत्र प्रियव्रतस्य पुरता नारदेन 'मय' खलु सतद्दीपे कापि
 कामिनी भरोवरादरे दृष्टेति' निवरणकथनञ्च । शिवेश्वरलिङ्गमाहात्म्यकथन । तत्र
 अश्वशिरोनामक ॥ रूपते जैगीपथकपितृभ्या सप्त भवादकीर्तनञ्च । सातद्वय-
 लिङ्गमाहात्म्यकथन । तत्र गर्दभा मानकाभिधानस्य कल्पचित् द्विजकुमारस्य
 पूर्वजमरणान्तकीर्तनञ्च । धौमाग्येश्वरलिङ्गमाहात्म्यवर्णन । तत्र शमञ्जोतिपपुरा-
 धिपते कामिन्या अनङ्गमञ्ज्याः दुर्भशाया अपि पत्तिमौभाग्यप्राप्तिविवरणकीर्त-
 नञ्च । रूपेश्वरलिङ्गमाहात्म्यवर्णन । तत्र एकदा पद्मकस्य पद्माभिधानस्य रूपते
 मययायै गहनमथ प्रविष्टस्य कल्पदुर्चिना सप्त परिरथादिदृष्टान्तकीर्तनञ्च । धनु-

विषय । एतदेवैरलिङ्गमाद्यात्मकम् । तत्र वनमपि दुर्लभाभिधेयस्य दानयस्य गृहविद्व
 दृष्टा शङ्काकुलं विदूरथनामकेन राज्ञा मर्त्ये ब्रह्मचित्तं प्राप्नुयस्व भवादिकथनम् ।
 पशुपालेवैरलिङ्गमाद्यात्मकम् । तत्र पशुपालनामकस्य भूराजस्य दसुभि
 राज्ञमण्डितान्तकीर्तनम् । ब्रह्मेवैरलिङ्गमाद्यात्मकम् । तत्र पुत्रोत्तमोऽभिधानेन
 देव्यनन्तरिमात्रेण गत्वा पञ्चनाभनाभिपद्मस्थितोऽपि पद्मोद्भवः समाकान्तं तपस्याधि
 मत्वाकालेन प्रदद्यादिति विवरणकथनम् । जल्येवैरलिङ्गमाद्यात्मकम् । तत्र
 जल्यभिधानेन राजकुमारणां सुबाहु मधुमत् अथ । वज्रविज्ञानानां हृत्मानकीर्त
 नम् । केदार्येवैरलिङ्गमाद्यात्मकम् । तत्र श्रीतज्ज्ज्ञानानां निर्जराणां ब्रह्मण
 पुरातन्य पुरारिषागीपगमनमण्डितान्तकीर्तनम् । पिशाच्येवैरलिङ्गमाद्यात्मकीर्तनम् । तत्र
 सोमगनामकस्य कथ्यचित्तं गृह्यस्य भाषिकतया जमान्तरे पिशाचत्वमापन्नस्य
 गणकटाक्षनेन सप्त सवादकयथादिकम् । सप्तमेवैरलिङ्गमाद्यात्मकम् । तत्र वलिङ्ग
 निषये सुबाहुनामकेन राज्ञा मर्त्ये पुरतः निजपूज्यजन्मगतकीर्तनम् ।
 दुर्धमेवैरलिङ्गमाद्यात्मकम् । तत्र नेप सद्गुणस्त्वय्य दुर्धमेवैरलिङ्गमाद्यात्मकम् । तत्र

विषय । दत्तानकीर्तनम् । खगोलरत्नसिद्धमाहात्म्यकथनम् । तत्र इन्द्राकुवशीष कन्धापपाद् प्रति
 वभिष्टेन 'राचसो भवेति शपदानविवरणकथनम् । पिङ्गलरत्नसिद्धमाहात्म्य
 कथनम् । तत्र पिङ्गलाया उपाख्यानकथनम् । विल्वेश्वरमाहात्म्यकथनम् । तत्र
 कपिलान् मृद विल्वरत्नस्य सनादकथनम् । काषावरत्नसिद्धमाहात्म्यकथनम् ।
 तत्र दक्ष प्रति चन्द्राय 'कायसीने भविष्यति' इति शपदानदत्तानकथनम् ।
 उत्तररत्नसिद्धमाहात्म्यकथनम् । तत्र पुरा किल परीक्षितित्यभिधाने इन्द्राकुव-
 शीषक कथिते राज्ञा खगोलाया प्रतिवक्ति स्म । स एकदा सन्ताननुसरण
 खगोलप्रसङ्गाय मध्यकाननं प्रविशेत् । तत्र च कुतुमाजि विचिन्वतीं कामपि कम
 नीयदर्शनं कामिनीं पश्यन् तस्य स्मरमार्गणाय खगोलप्रभावतया तस्या हृदय
 सरसमासीत् । सा च 'स्वपतिप्रार्थनया चात्मानं वञ्चयन्त्याना 'तया नादक
 दर्शयत्यस्मिन्ति' श्रुत्वा तन चक्षुः सुखिर रमयाष्टकारं, चकार च चन्द्रान्
 वदन्ति राजप्रेरणायां सलिलमन्दर्शनं तयादिदत्तानकीर्तनम् ॥
 अथ अध्यायसङ्ख्या नास्तीति ज्ञेयम् । इति खगोलीयस्य विवरणम् ॥

No 1754 ज्योतिषकल्पतरुः ।

Substance country made paper, 12½ x 3 inches Folia 45 Lines 10
 on a page Extent 1,350 slokas Character Nagara Date Sm 1896
 Place of deposit Calcutta Government of India Appearance Fre h Prose
 and verse Incorrect

Jyotisha kalpataru The influences of particular conjunctions of
 planets stars months and days of the week on the day of the birth, on
 human destiny By Kavi Chudamani

Beginning दन्दाविधिनिविदादी दीर्घदयालु समस्तजनवश्यम् ।

शिवविधिवन्दितचरण-दीर्घापीरमण पातु ॥

प्रणम्य धर्मिदानम् दशादानमन्दनम् ।

प्रवक्ष्य लौकिककर्म यत्र ने कशुभाशुभ अथ लौकिककर्म निदधने ।

End इति विविधोत्पत्तयन्निर्दिष्टकर्म लिखिता अतस्मिन्निध नि

Colophon इति दीर्घविष्णुदामनिर्विरचिते ज्योतिषकल्पतरौ लौकिककर्म उन्मातकथन
 नामेकादशाध्यायः ॥ ११ ॥

विषय । अत्र एकादशाध्याया सन्ति । तत्र १-से, प्रभवादिपट्टिषवत्परफलकयन ।
 २-से, वर्षयज्ञाकथन । ३-से, सूर्यादिषु चक्रसु वारसु रविचक्रमणफलकयन ।
 ४-से, भौमबुधगुरुचारकथन । ५-से, शनिराजचारकथन । ६-से, मघन
 चरविभागकथन । ७-से, प्रकीर्णयागकथन । ८-से मासफलकयन । ९-से
 मन्थरगर्भाधानादिकथन । १०-से, कूर्वाचक्रादिकथन । ११ से, उत्तम
 प्रकरण ॥

No 1755 तन्त्रालोकटीका ।

Substance country made paper $19\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inch = Fol 1, 35 Lines 12
 on a page Extent 1400 slokas Character, Nagara Date ? Place
 of deposit Calcutta Government of India Appearance Fresh Prose and
 verse Incorrect

Tantrāloka śika A commentary on the *Tantrāloka*, which is a
 work by Abhinava Gupta, on transcendental knowledge and emanci-
 pation By Jayaratha The codex is incomplete, containing only
 the 1st śhika

Beginning एव यद्यपि भर्तृवादिनां मोक्ष इवोपादयः तत्रातिवचभूतस्य भगवतः यय
 तस्या च मिथ्याज्ञान निमित्तं भूतप्रतिबुद्धस्य तत्त्वज्ञानमिति तत्प्राप्तात्कारणेश
 ज्ञानापन्नमात्राद्यावातिरिचयवानिवादः । तथापि नैकलैकविषये ज्ञानाज्ञानयो
 रवर्धं न ज्ञानमिति धर्मयत्येव तान् माया व्यासाद्ये शेषातिवचन्यादि
 उक्तदुग्धा मदभुवता साक्षो माय इव न भवति इति दर्शयितुं ज्ञानान्तर
 नैकलैक्यं तत्परीक्षयस्य यद्यमानज्ञान प्राधान्यमपि कटाक्षविगुणपुत्रत इव
 यत्प्रयोगोपायान्तरादिति पश्यकारः ॥

एव तामस मरुतः प्रमाणपुत्रितीयम् ।

अज्ञानं भयमहेतुर्ज्ञानं मोक्षैककारणम् ॥

न चेतदज्ञानमिदं यद्यपि (१) मया ज्ञानमिदम्, —

मज्जन्तानामिच्छन्ति भगवद्गुणधारकं इति ।

तदा च श्रीकृष्णजीरिष्यमाणः । अज्ञानं निमित्तं एतदेव तत्त्वज्ञानात्
 मरुतः तस्य कदाचिदप्युक्तम् (१) अज्ञानं भयमहेतुः प्रमाणपुत्रितीयम् — ॥ १ ॥
 तदयं अज्ञानं मरुतः न तु भयमहेतुः निमित्तं इति पश्य । तस्य

स्वातन्त्र्यादानिवोधस्य स्वातन्त्र्यास्याप्यवोधता । द्विधाण्वं मनुमिदं स्वस्वरूपाय ।
दानित इति । तच्च कीदृशित्याह ॥ सप्तरेति ।

End.

इति श्रौतस्मृत्यादिनाम्नाम्नाम्नाम्ना परस्परमनुष्ठानाद् दर्शयितुमेकेनैव
स्रोतेन तत्पर्यन्तप्रारम्भयोग्यपञ्चदशोपकमा करानीत्यस्य ग्रन्थकारस्य शैलीति-
श्लोकस्य प्रथमाहर्नाम्नाकार्यमुपपद्यते,—

तन्त्रालोकेऽभिनवविरचिते सूत्रविज्ञानसञ्ज्ञा-

भेदोद्धारप्रकटनपटावाङ्मिकेऽङ्गिन्मुसमाप्ति ।

पटाविति पाचिकान्त पुष्पकावाम इति श्रिय ।

श्रीऽङ्गाद्व्याख्याय छतिनो ज्ञानानवद्यमान

श्रीमन्मनुधरात् पर परिचय विद्यासु धर्मास्तपि ।

श्रीकल्याणतनो शिवादिभिर्मन्त्रैर्वाग्मनामपि

व्याख्यान प्रथमाङ्गिक जयरथेनावावसेध युयै ॥

Colophon.

इति श्रीमद्भिनवमुनिविरचित तन्त्रालोके विज्ञानभेदप्रकाशन नाम प्रथम-
माङ्गिक ॥

विषय ।

अभिनवमुनिविरचिततन्त्रालोकस्य व्याख्यान । तन्त्रालोकं तु सप्तरेखज्ञान-
निरूपण । ओषधेतुज्ञाननिरूपणश्च । “इति श्रीमद्भिनवमुनिविरचिते
तन्त्रालोके विज्ञानभेदप्रकाशन नाम प्रथमाङ्गिक” इति यत् समाप्तिस्त्रयक
वाक्य तत् तन्त्रालोकस्य न तु तन्त्रालोकटीकाया ॥

No 1756 यतिधर्मसमुच्चय ।

Substance, country made paper, 13 x 6 inches. Folio, 39 Lines, 14
on a page Extent, 2310 slokas Character, Nagara Date, ? Place
of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and
verse Correct

Yati-dharma-samucchaya A compendium of the duties of Yatis
and Paramahansas, compiled from the leading Smritis By Vasva-
vara Sarasvati

Beginning प्रथमं विष्णुमाह्वानं सचिदानन्दमुद्दिष्टं ।

गुरुं सर्वज्ञविद्येशं मायया धृतविषयं ॥ १ ॥

विद्येश्वरपरस्वस्या क्रियते वेदभाजनम् ।

यत् परमार्थस्य धर्मोपायश्च सङ्गच्छ ॥ २ ॥

- End. न रत्नमुख्यं वासो न नीलस्रग्भूषणम् ।
मलाजस्रं दशाक्षीनं वर्जयेदम्बरं यतिः ॥
- Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्रजकविशेखरसरस्वतीसंस्कृतिते यतिधर्ममसुखये निवृत्ति-
धर्मानुष्ठानाचाराः सम्पूर्णः (समाप्ताः) । शुभं भवतु ॥
- विषयः । बुद्धिस्तुतिपुराणप्रमाणानि संश्लेष्य यतिः परमहंसस्य धर्मासुखयनिरूपणं ।

No. 1757. 'तत्त्वयाथार्थदीपनं ।

Substance, country-made paper, 10½ × 5 inches. Folia, 14. Lines, 12 on a page. Extent, 494 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Tattva-yāthārthya-dīpana. A commentary on the Tattvasamāsa. It comprises a summary of the leading doctrines of the Sāṅkhya system of Philosophy. By Bhāva Gapeśa Dikṣita, son of Bhāva Viśva-nātha, and pupil of Vijñāna Bhikṣu. Hall's *Contributions*, p. 4.

Beginning. पुरुषः स जयन्त्यायः प्रकृतिः सा जयत्यजा ।

आर्या संसृत्य दृश्यज्ञेन नान्नष्टाण्डकोटयः ॥ १ ॥

कपिलासुरिपद्यश्चिञ्चान् गुरुन् विज्ञानाचार्यवर्षांश्च ।

प्रशंसामि बुद्धिदृष्टौ विद्वौ वा सर्वकार्याणां ॥ २ ॥

समासस्तुवाचालम्बा व्याख्या पद्यश्रितस्तथा ।

भावागणेशः कुरुते तत्त्वयाथार्थदीपनं ॥ ३ ॥

End. पुरुषार्थबुभूक्षुर्ना वैवाच्यैव भवेदिति ।

तेभ्यः समर्पितस्तेतम् तेनापि, प्रीयतां हरिः ॥

Colophon. इति श्रीभावागणेशकृतं तत्त्वयाथार्थदीपनं समाप्तं ॥

विषयः । अथ प्रथमं साङ्ख्यगतविद्वत्सूत्रप्रकृतिनिरूपणं । ततो बुद्धितत्त्वनिरूपणं । ततः अद्वैतनिरूपणं । ततः पञ्चतन्मात्रानिरूपणं । ततः एकादशेन्द्रिय-पञ्चमहा-भूतात्मकषोडशविकारनिरूपणं । ततः पुरुषनिरूपणं । ततश्चैतन्यनिरूपणं । ततः दृष्टिनिरूपणं । ततः प्राकृतिक-वैकारिक-दाचिन् रूपवन्मयनिरूपणं । ततो मोक्षवयनिरूपणं । ततः प्रत्यक्षानुमानशब्दात्मकप्रमाणवयनिरूपणं । ततः आध्यात्मिक-आधिभौतिक-आधिदैविकदुःखवयनिरूपणं ॥

6, Do. of wearing garlands of Rudraksha seeds 7, Rules for repeating the Pranava 8, Religious duties of the four castes 9, Characteristics of the Yogas 10, A story of Sanka 11, Praise of saints. 12, A story illustrating the merits of offerings to Śiva

Beginning. श्रीमत्कैलासमागम्य वसिष्ठो वेदविष्णुनि ।

तपश्चार सत्कर्मानिरतो नियतेन्द्रिय ॥ १ ॥

दिव्य वर्षसहस्रानु आयुर्मध्येऽग्निमध्यग ।

श्रीमत्पञ्चाक्षर साक्षात्तत्त्वद्रियमध्यगं ॥ २ ॥

सर्वपापहर पुण्य प्रणवेन पञ्चवर ।

जगत्प शङ्करं द्रष्टुं बाष्पया मुनिमत्तम ॥ ३ ॥

ततः प्रसन्नो भगवान्ब्रह्मा सख्यं शङ्करतः ।

खिन्नच्योति सख्येण पुरतोऽस्य प्रकाशित ॥ ४ ॥

End. यत्प्रसादेन विज्ञानं यथावकायते तदा ।

तं वन्दे वषट्कारं देव ज्ञानशक्तिधरं पर ॥ ५५ ॥

यस्य प्रसादलोभस्य सर्वलोभलवेन तु ।

सर्वसिद्धिरयमेन तं नमामि विनायक ॥ ५६ ॥

Colophon इति श्रीतपपुराणे वासिष्ठलेखे द्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥ मन्त्रा १०० ।

विषय । अथ १-मे, वसिष्ठशिववर्षवाद । २-ये भाषाया अमकारणकथन । ३-ये, शिवस्यैव परमतत्त्वव्युत्पत्तिकथन । ४-थे, पञ्चदशसु सिद्धिषु शिवपूजायाः फल-कथन । ५-मे, भस्मधारणफल । ६-ठे, वस्त्राधारणफल । ७-ने, प्रह्वजप-नियमादिकथन । ८-ने, ब्राह्मण चरित्र वैश्व शूद्रादीनां वर्णकथन । ९-मे, युगधर्मकथन । १०-मे, भिक्षापण्यदमन्याजेन शङ्करैकमुनिमयोद्भवदत्तान्त । ११-मे, कोभिर्भुनिभिर्ग्रेष्मप्रबोधनादिकथन । १२-गे, सभाय्यैः पलस्य शिव-प्रसादेन पुनरैश्वर्यप्राप्तिदत्तान्त ॥

No 1760 'आगमतत्वसङ्ग्रह', द्वितीयपरिच्छेदमात्र ।

Substance, country made paper, 12½ x 4½ inches Folio, 16 Lines, 12 on a page Extent 900 slokas Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Prose and vers. Correct

Āgamatattva-saṅgraha. A compilation of the three leading doctrines of the Tantra system, including rites, adoration and knowledge. By Kes'ava Viś'varūpa,—an inhabitant of the bank of the Tūṅga-bhadra River.

Beginning. प्रणम्य सर्वोत्तमयोगीं महेश्वरीं मुख्यं सर्वान् विदुषः क्षताञ्जलिः ।

द्वितीयभागं प्रकरोमि मेघप्रकाशकं द्यागमतत्त्वसङ्ग्रहे ॥ १ ॥

प्रथमपरिच्छेदे ज्ञागमनां प्रामाण्यं निर्वाहितं । सम्प्रत्यागमप्रमेयतत्त्वं सङ्ग्रहेण विविच्यते ॥

End. एतेन विपुलां या श्रीयतां सर्वेश्वरीं परां संविन् ।

शुक्तिराममयं यस्यां निवसितश्चापि चोच्छ्रितं ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीगुरुभट्टोपकृतसुवसतिविश्वरूपोपाख्यसर्ववक्ष्यतावागमतत्त्वसङ्ग्रहे द्वितीय परिच्छेदः । समाप्तो धन्यः ॥

विषय । अथ तन्त्रेण काष्ठत्रयेण निरूपितकर्मापासमाप्नानां प्रत्येकसकृदनिरूपणं ।

No 1761. अद्वैतब्रह्मविद्यापद्धतिः ।

Substance, country-made paper, 18 × 5 inches. Folia, 23. Lines, 15 on a page. Extent 780 ślohas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse incorrect.

Advaita-brahma-vidyā-paddhati. An attempt to interpret the adualistic theory in connexion with the supreme divinity of Mahādeva, and to support the Śaiva system of faith. By Gopālāśrama-rūpa Nandīśvara A'chārya.

Beginning. सकलद्वारगर्भं महाराष्ट्रो महेश्वरी गणपतिजनका यः वन्द्यस्तथाहो यः ।

निखिलजनमर्कवो यस्तु शक्तिर्द्युमा तं विनतकरमध्वरुचिन्तय विचरन्त्यो ॥ १ ॥

निष्ठितसुरगणार्थो यस्तु नन्दीश्वराख्यो विविधसुतपदा यः श्रीमिलादेन लभ्यः ।

सुमुनिगणमस्तौ दुर्जयो देवसङ्घे सखनचित्तकरं न यन्दिनं वन्दे गणार्थः ॥ २ ॥

End. पदध्याधीमिमां यस्तु शिवश्रीतिकरी शुभा ।

पठेन्निष्ठश्रुत्यादापि वषेष्टं फलमाप्नुयान् ॥ ७० ॥

अनेन लपया शिष्यः प्रशिक्ष्यः समतारयन् ।

यः श्रेष्ठो परमो मङ्गलदाया तं प्रशौम्यह ॥ ७८ ॥

Colophon. इति श्रीमद्गोपालाग्रमरूपनन्दीचराचार्योपदिष्टाद्वैतनक्षत्रविद्यापद्धतौ षष्ठोऽध्यायः,
समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । खन शिवसैव परमतस्वरूपताकथनं । शैवीविद्यानिरूपणं, शिव एवोपास्य इति
कथनञ्च ।

No 1702. ज्योतिःशास्त्रसमुच्चयः ।

Substance, country-made paper, $12\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches Folia, 120 Lines,
10 on a page Extent, 2,814 stokas, Character, Nāgara Date, ?
Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose
and verse Incorrect.

Jyotiṣ-sāstra-samuchchaya A compilation on civil astronomy and
astrology. By Nanda Pandita. The author was a great Smṛiti
scholar, and compiled several works on the subject. The work under
notice is one of several treatises bearing the generic name of *Samuch-
chaya*, and is designed to afford full information on the selection of pro-
per days for the performance of civil rites.

Beginning. ॐ श्रीमान् सच्चक्षिरणः त्रिपसातनोऽनु युगमभ्यधिकसामतिमात्रलभ्यः ।

शुक्तिं मुमुक्षुरविमर्शति य प्रसाद्य भक्त्या विभूतिसत्तुलामपि शुक्तिकाम् ॥

ॐ अथ ज्योतिःशास्त्रसमुच्चयः तत्र प्रथमं प्रभवादिवर्षविचारः ।

End श्रीनारायणपादपङ्कजननिप्राप्तप्रबोधोद्देशे
वेदान्तयुतान् सभारतखिलान् साहित्यकाव्याम्बितान् ।
मीमांसेश्वरशाङ्ख्यबोधमखिलं चार्थ्याकजैनाभिध
यस्य यो व्यजोत् स पण्डितकवि श्रीदेवशर्माऽभवत् ॥
तस्य श्रीश्रितिकण्ठभक्तिनिरतो नन्दाभिधोऽभूत् युतो
विन्दा देवपदारविन्दशरणा यस्य प्रसिद्धा प्रह् ॥
सोऽय नातिलघुं न विस्तृतं ज्योतिर्विन्दा सेवको
ज्योतिःशास्त्रसमुच्चयं अरचयन्विद्योद्योगप्रार्थितं ॥
विषयश्रद्धमिव शिवराजीननेन भवजलधिवर्धितं दानवानामभिधं ।
विषयपरिपुष्यं देवकीशैरिपुषं गहनतरुपरिव भोमि मायाविधिवं ॥

Colophon. इति श्रीपण्डितनन्दविरचितो ज्योतिःशास्त्रसमुच्चयः समाप्तः ।

विषयः । अथ प्रथमं प्रभवादिषष्टिसंख्याविचारः । ततः अथनविचारः । अधिमास-
विचारः । तिथिविचारः । वारविचारः । नक्षत्रविचारः । -उपयोगविचारः ।
विष्कम्भादियोगविचारः । करकविचारः । भद्राविचारः । चन्द्रविचारः ।
करणप्रसारः । ताराविचारः । ताराप्रसारः । भुङ्गर्नविचारः । लग्नविचारः ।
मोचरविचारः । राजाभिषेकविचारः । वस्त्रादिपरिधानविचारः । वतारम् ।
विद्यारम्भः । धनुर्विद्यारम्भः । श्रुत्यगीतप्रारम्भः । अन्नप्रायः । होमादि-
नक्षत्राणि । वेतालदिशासन । अभिचारछत्वा । अर्घ्यारम्भः । सेवानक्षत्राणि ।
सवारम्भः । सौरविचारः । चूडाकर्षः । अन्नप्रारम्भः । कर्णवेधनं । पुंसवन ।
मानकरण । सूर्य्येन्दुदर्शनिक्रमाणि । अग्राधान । यावणीविचारः । जला-
रम्भनक्षत्राणि । दृष्टरोपणं । गजकार्यनक्षत्राणि । गोनक्षत्राणि । ऋषिस्त-
यादिनक्षत्राणि । अश्विननक्षत्राणि । हलनक्षत्राणि । पक्षविचारः । सूर्य-
दर्शननक्षत्राणि । रोगग्रिहमिलनक्षत्राणि । रोगमुखासननक्षत्राणि । पात्रविधानं ।
दिकषाघनं । उपनयनं । विवाहनिर्णयः । द्विरागमनं । बालुविचारः । गृह-
प्रवेशादिविधिः । देवादिप्रतिष्ठा । सङ्क्रान्तिनिर्णयः । मूलविचारः । मूलाक्षेप-
गणान्तिशान्तिः । गणान्तविचारः । ज्येष्ठान्तनिर्णयः । ज्येष्ठाविचारः । अम-
श्वोदधविचारः । सवस्तरपुत्रफलफलं । असृजानकाध्यायः । सद्योवर्षाध्यायः ।
रविवर्षफलं । चन्द्रवर्षफलं । भौतवर्षफलं । बृधवर्षफलं । जीववर्षफलं ।
श्रावणवर्षफलं । मजिषवर्षफलं । माघफलं । पक्षविचारः । केतुलक्षणं । पितृक-
विचारः । अङ्गभूतविचारः । शनिवर्षः । प्रकीर्णकं । रोचिशीयोगः । पत्नी-
विचारः । पत्नीहरतशान्तिविधानं । संवत्सरमाहात्म्यं । पञ्चदशमफलं ।
• अष्टमदर्शनप्रतीकारः ॥

No. 1763. मानसोल्लासः, मानसोल्लासवृत्तान्ताख्यटीकासहितः ।

Substance, country-made paper, 15 x 6 inches. Folrs, 41 Lines, 14 on a page. Extent, 2,700 slokas. Character, Nagari. Date, " Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct

Mānasollāsa and *Mānasollāsa-vṛttānta*. The first is a metrical commentary on a poem of ten stanzas by Śaṅkara Acārya, in praise of Dakṣiṇāmūrti, a form of Durgā; the second is a prose gloss

on the commentary The first is by Visvesvara *alias* Visvarūpa Acharya, a pupil of Śaṅkara Acharya, the second is by Rāma Tirtha, a hermit of his school

Beginning (210) । श्रीपञ्चायमथायट्टमनटे योगमनसो प्रभु

प्रत्यक्ष मन्त्रबुधुभूमि प्रमिदिशं प्रादीष्टभाषागर्भ ।

मुद्रा तर्कमयो दधानममल कर्पूरगौरं शिव

एवमल कलये स्फुरन्मनसिर्द्रीदविष्णुमूर्ति ॥ १ ॥

मन्त्राय मन्त्रराचार्यमस्यान् सध्यान् मरीचम ।

मानसोक्तममनसो वरुणानि यथावति ॥ १ ॥

इह हि भाष्यकारः श्रीमन्मन्त्रराचार्यनामा मन्दमनीषसज्जिज्ञासूनुमुद्रदीप्त

दक्षिणामूर्तिं साधनाजो नमस्तवेदान्तार्थरहस्यभाष्यकार, दशभिः पद्यभिः

तन्मध्येन विशदपाचार्येण सुरेश्वरापरनाया तत्पदप्रत्ययार्थतत्त्व तात्पर्यतो

मानसोक्तममनसो चार्थिकावगा पद्यमन्त्रैर्भाष्यकुतमिभ घन्य यथावति

विद्वेति । नन शिष्याचार्यरचय चनं मन्त्रराचरणं योगयत्नयोग्य

श्लोकः मङ्गलमिति । १ ।

(मू०) । मङ्गल दिग्गु मे विनायको मङ्गल दिग्गु मे मरुतती ।

मङ्गल दिग्गु मे मरुतरो मङ्गल दिग्गु मे मरुतरी ॥ १ ॥

आत्मालाभान् परो लाभो नास्तीति मुनयो विदुः ।

तन्नामार्थं कविः सौति छात्मान परमेश्वर ॥ १ ॥

शेषेष्टा दृष्टमाविश विद्य यो मनसि स्थित ।

शेषेण भूयते तेन स एव परमेश्वर ॥ १ ॥

अलि प्रकाशत इति व्यवहारः प्रवर्तते ।

तथास्तित्वं प्रकाशित कश्चिन्नर्थं व्यवस्थित ॥ १ ॥

किन्तु तेषु भावेषु किवा सर्वोक्तमीश्वरे ।

ईश्वरत्वस्य जीवत्वं सर्वोक्तमस्य कीदृश ॥ १ ॥

जानीयात्तन् कथं जीव किं तज्ज्ञानस्य साधनं ।

ज्ञानागस्य फल किं स्यादेकलस कथं भवत् ॥ १ ॥

सर्वत्र सर्वकर्ता च कथं जीवा भविष्यति ।

शिव प्रतीत्य दृष्ट्वा वाहुं प्रारभते मुद ॥ १ ॥

विद्य दर्पणदृश्यमाननगरीतुस्य निजात्मगतं

धर्मप्राप्तनि भाषया चक्षुरितोद्भूतं यथा निद्रया ।

यः साक्षात् कुर्वते प्रबोधसमये स्वात्मानमेवाहृत्य
तस्मै श्रीगुरुभूतये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ ८ ॥

End.

(मू०) । प्रकाशादिकया शक्त्या प्रकाशप्रभवोत्पत्तिः ।

प्रकाशयति यो विश्वं प्रकाशोऽसौ प्रकाशता ॥ १४ ॥

Colophon

इति श्रीदक्षिणामूर्तिस्तोत्रार्चप्रतिपादके ।

प्रबन्धे मानसोच्चास्ये दशमोच्चास्ये ॥ १० ॥

(टी) । इति श्रीमानसोच्चास्यप्रबन्धोऽयं सया मतिः ।

आख्यातो रामतीर्थेन गुरुदेवप्रपादतः ॥

अनेन भगवान् श्रीमदक्षिणामूर्तिरीश्वरः ।

गुह्यं व्या प्रीयतां नित्यं तत्त्वज्ञानप्रदं सदा ॥

इति श्रीदक्षिणामूर्तिस्तोत्रार्चप्रबन्धमानसोच्चास्यदशमोच्चास्यसम्पूर्णः ॥

विषयः ।

श्रीमच्छङ्कराचार्येण समस्तवेदान्तार्थरक्षसमाविष्कृतं श्रीमदक्षिणामूर्तिस्तोत्र-
आनेन यानि दशपद्यानि आविष्कृतानि तेषां दशपद्यानां श्रीमच्छङ्कराचार्य-
श्रियेण विश्वरूपाचार्येण सुरेश्वरापरमात्म्या अनेन मानसोच्चास्यप्रबन्धेन तात्पर्या-
विष्कृतम् ।

No 1764. कण्टकोद्धारः ।

Substance, palm leaf, 11 x 1 inches. Folia, 120. Lines, 5 on a page.
Extent, 8,038 slokas. Character, Maithili. Date L S 431=A D 1537.
Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh.
Prose. Correct.

Kantakoddhāra A gloss on the *Pratyaksha Chintāmanyaloka* of
Jayadova Mis'ra. By Madhusūdana Thākura. (*Vide ante*, I, p 298)

Beginning भगवद्भक्त्युत्पत्तिप्रसङ्गादितिकण्टका ।

आलोक्यन्तमार्गेण मणिं गच्छन्तु धीमताः ॥

निश्चयविभागेऽप्येतिषामान्यलक्षणं प्रमाणस्य सूचयति । एवमिति मूलं । यद्यपि
कारणस्य व्यापारवत् कारणत्वमिति शरीराद्यप्राशस्त्यविषयादिषु अतिशयान्ति ।
इत्यादि ।

End

तदवच्छेदकविद्यमानसम्बन्धप्रतियोगित्वमित्यवधानार्थं प्रथममिति वत् ।

Colophon महामहोपाध्यायतद्वर्यश्रीमधुसूदनछतकण्डकोदारे प्रत्यक्षस्य परिपूर्ण ।

* * * * *

चक्रे रामकनीयसोऽवनिपते श्रीमद्भुगुण्डामुधा

चक्रे फाल्गुनसप्तमीरविदिने गङ्गागणेशार्थक ।

विषय । जगद्विनिश्चयप्रत्यक्षचिन्तामणालोकस्य व्याख्यान ।

No 1765 न्यायकौस्तुभ ।

Substance country made paper 9 x 4 inches Folio 186 Lines 12
on a page Extent 4185 slokas Character Nagara Date ? Place
of deposit, Calcutta Government of India Appearance, fresh Prose
Correct

Nyaya kaustubha A gloss on the Pratyaksha Khanda of the
Tattvachintamani of Gangesa By Mahadeva Pandita, son of
Mukunda Pandita

Beginning दासावलीरनकचरणारविन्द प्रज्ञादिभि सुखरैरपि खेयमान ।

धीगौतम मुनिवर मज्झिमसुल्लाम आम्भीधिवीर्यधुर्धाय गमामि भक्त्या

मुकुन्द पितरं जौमि पदभ्रातृत्वसदृशिन ।

यत पुण्यपरिपाकं गाले गतिरभून्मम ॥

पुदलतपुराहित सभायां कविताया किल कालिदाससम ।

निखिलाखिलप्रासनिन्दुरीण शितिकष्यभिध सङ्गुह ममामि ॥

मोक्षदत्तप्रमाणादितत्त्वज्ञानाय सद्विद्या ।

महादयेन सुधया क्रियत न्यायकौस्तुभ ॥

End. मिश्रादीनामस्यैव, यच्च, व्याख्याति, न्यायकौस्तुभस्य, न्यायकौस्तुभस्य
विचारः ।

प्रत्यक्षचिन्तामणिमिवदीधित्यादिप्रबन्धानवलोक्य भूय ।

सदचेदना वर्धितमम सम्यक् प्रत्यक्षतत्त्व वज्रयुक्तियुक्त ॥

Colophon इति श्रीमद्व्यासप्रसादश्रीमद्भुगुण्डपण्डित तज्जपुण्यतामकरे (?) पनामकमध-
द्वयपण्डितविरचित श्रीन्यायकौस्तुभ प्रत्यक्षकौस्तुभ समाप्त ।

विषय । न्यायचिन्तामण्यन्तर्गतप्रत्यक्षचक्षुष्य व्याख्यान ।

Sidhāntasundara alias *Goladhya* An elementary treatise on astronomical geography By Jamarāja, son of Nāga Contents Order of creation, terrestrial sphere shaped like a Kadamba flower floating on vacancy, celestial sphere, situation of the Meru mountain, explanation of the Purāṇic theory about the earth, refutation of the theory of Bhaskara about attraction, the meridian of Lankā, location of mountains; duration of the year, distance of the stars from the earth; orbits, circumference of the earth and other spheres, motions of planets, solstitial motions and crossings, ecliptics, circles, astronomical instruments, causes of seasons

Beginning श्रीगणेशाय नमः । भाले यस्य कलानिधिर्नृधुमिलदृष्टावली गण्डयोः

कण्डेऽद्विचिन्तयन् पदयुगे गीर्वाण-भोजना ।

ब्रह्मापि विजगत् सिद्धचुरभजप्रविंशसिद्धये

श्रीमन्मन्त्रमूर्त्तिमगध तत्रैमि भक्तप्रिय ॥

यद्गमाच्चरन्निभिलगुगतेयस्यकला-भवेत्

भक्त्यान्निभ्यकरो जततमासणेचरन्नि जगताम् ।

मत्वा ना भुवनेचरीमपि गुह्यं सिद्धान्तसुन्दरं

सुशानन्दकर करोमि चतुर ज्ञानाभिराज सुकुट ॥

यद्गारादाय गदित चतुराननेन ज्ञान प्रद्वर्गतिमस्तिरूपमगध ।

भाकल्यसञ्जमुनिना निखिल निबद्ध पदौलदेव विदधेमि सदासन स्वे ॥

इत्यादि ।

End.

इत्थं श्रीमद्गाननामात्मजेन प्रोक्ते तन्मे ज्ञानराजेन रम्ये ।

अन्यागाराधारभूते प्रभूते गोलाध्याये वर्णनं पदयुना ॥

Colophon

समाप्तौऽय गोलाध्याय मिहान्तसुन्दर । सन् १९६६ । आरण ।

विषय ।

सृष्टिकर्मकीर्तनं । कदम्बवृक्षमाकारस्य भूगोलस्य शून्ये अवस्थितिकथनं ।

मध्यक्षरं ज्ञानकथनं । अरक्षितानिरूपणं । भूरादशतलाकारेत्यादिपौराणिक-

माकल्यतापर्यंकथनं । आल्लष्टगतिषु मत्तीत्यादिमास्करमतपरिहणं । लङ्काधम-

कोटिमिहपुररोमकाणां स्थितिकथनं । पर्वतानां स्थानादिकथनं । वर्ष-

निरूपणं । मध्यमपञ्चलादीनां दूरत्वादिकथनं । कक्षादिनिरूपणं । शशियादीनां

परिधिनिरूपणं । यक्षाणां गत्यादिनिरूपणं । ज्येष्ठादिनिरूपणं । कोट्याद्यानां

यन्त्रप्रकारकीर्तनं । मण्डपवर्णनं । एषकथनं । विविधयन्त्रकथनं । चतुरणां

कारणकथनादिकथनं । इति शम् ।

No. 1768. पारस्करगृह्यसूत्रं ।

Substance, country-made paper, 16½ × 6 inches. Folia, 38. Lines, 10 on a page. Extent, 710 ślokaḥ. Character, Nāgara. Date, Sm, 1923. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. In-correct

Pāraskara Gṛihya Sūtra. Domestic rites enjoined to the followers of the Mādhyandini School. By Pāraskara. The work is divided into three kāṇḍas, and treats of the domestic fire, the sacraments, and sthālipāka.

Beginning. अथातो ऋष्याक्षीपाकानां कर्म परिकुरुष्वोपनिषोपनिषोऽदृत्याभ्युपगमिषुष-
समाधाय दक्षिणतो ब्रह्मामनमासीद्यं प्रणीय परिकीर्यायंब्रह्मास्य पवित्रे
हस्ता प्रोक्षणीः संस्तव्यायेवत् प्रोक्ष्य निरुप्याञ्जमधिवित्य पर्यङ्गि कुर्यात् सुव
प्रतप्य समुत्थाम्बुस्य पुनः प्रतप्य निदध्यादाश्चमूहाश्चोत्थूयावेत्य प्रोक्षणीय
पूज्यं बहुपदमनकुशनादाय समिधोभ्यादाय पर्युत्थ्य कुशदादय एव विधिर्यत्र
हविर्दोमः ॥

End. आध्यायस्तु मेऽहानि वाक् प्राकृत्यस्तु गोत्रं धरो वसं यन्मे पुनसवीत तन्मे मननि
निष्ठमु निष्ठमु ॥ १९ ॥

Colophon. इति श्रीऋष्यसूत्रे ऋणीयं काण्ड समाप्तं । इति पारस्कराचार्यविरचितं माध्यन्दिनी-
माध्यामस्यवितं ऋष्यसूत्रं समाप्तं । संवत् १८९३ ।

विषयः । माध्यन्दिनीमाध्यामस्यवित्ऋष्यसूत्राक्षीपाकवर्णनिकवर्ण ।

Beginning चत्वरस्र सता परिमलप्रोद्गोषनक्षोत्तवे
 विस्त्रानो न विसर्देनेऽन्तरस्रप्रस्रन्दमाध्वीकम् ।
 रंशस्यैव निवेशित पदयुगे अङ्गायमान भम-
 येतो मे रमयलविघ्नमनघ न्यायप्रसूनाञ्जलि ॥
 स्वर्गापवर्गयोर्मैर्गमामनन्ति मनीषिण ।
 यदुपास्तिवसावच परमात्मा निरूप्यते ॥

End इत्येपू नीतिकुतुमाञ्जलिः सञ्जयैर्यद्वाचयेदपि च दक्षिणामकौ द्वौ ।
 नो वा तत किमनरेगुगुरोर्गुरुगुगुरीत्याऽप्यनन पदवीठसर्गापंतन ॥

Colophon इत्याचार्यश्रीमदुदयनविरचितन्यायकुतुमञ्जलिप्रकरण समाप्तं ।

विषय । उदयनाचार्यैकतन्यायकुतुमञ्जलियाश्चान् ॥

No 1770 हारीतसंहिता, उत्तमर्द्ध ।

Substance, country made paper, 16½ x 5½ inches Folia 187 Lines, 12
 on a page Extent, 4503 stlohas Character, Nāgā Date, ? Place
 of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Verse In
 correct

Harita Saṁhitā - A supplement to the system of medicine of
 Atreya By Hārīta Atreya was the oldest medical writer among the
 Hindus, older than Dhanvantari and Charaka The latter amplified
 the text of Atreya The text of Harita is exceedingly scarce The
 codex under notice contains only the chapter on anatomy

Beginning नत्वा हि व सकलतत्त्वकलाभिरुद्ध ज्ञानाद्यनैकवशात् परमात्मरूप ।
 रोगाधिराजमनन दमन करण्य इमा यथाकरचर विमलात्मरूप ॥
 हिमवदुत्तरे कूले विदग्धमध्यैवविते । शालग्रमवाकीर्णं नमरादपि शोभन ॥
 तथैव तपसा यत् न भवनादित्यनेजस । शरद्वर्षादिकवधुध भूतिभूतविषय ॥
 लटागुटाटवीभोम्य बाधित शुधकुपस ।
 वाचय वृत्तिशेषेण राजितं तपसा वने ॥
 पश्यद् दिव्या हारीतं यथाज्ञानमिदं भवत ।
 भवत्सर्वं गुणघात चादुर्भेदविद्विर ॥
 दिनयावविमीता हि प्रव्यामि मुनिपुङ्गव ।
 कथं रोगमुत्पत्तिरूपज्ञा शासन कथं ॥

End तस्माद् यत्नेन मद्द्वये सादरार्द्धमानसै ।
 अच्युतास्तु सन्दध्यात तदा स्थानं सुखमम्पद ॥

Colophon इति श्रीमद्वाचस्पतिविरचितेन शरीराध्याय समाप्तः ।

विषय । रोगाणां लक्षणं चिकित्सा च ।

No 1771 सिद्धान्तकौमुदीगूढफल्गुप्रकाशः ।

Substance country made paper 11½ × 8 inches Folia 314 Lines 8
 on a page Extent 7200 slokas Character Nagara Date 9 Place
 of deposit C. I. L. Government of India Appearance old Pro e In
 correct

Siddhanta kaumudi gūḍha phalgu prakāśa, alias *Gīḍha phalgu-
 11 prakāśa* A commentary on the Siddhanta kaumudī of Bhaṭṭojī
 Dīkshita By Indradatta Upadhyāya The work refers to the
 portion extending from Sandhi to Kṛdanta

Beginning सवाच भाष्यकश्चास्ति चरिं हृदयपङ्क्तये ।
 सिद्धान्तकौमुदीगूढफल्गुप्रकाशं प्रकाशयत् ॥
 मर्मवशात्तस्यैवैवैवाकरणकेशरी ।
 उपस्थापयामास हृदयपङ्क्तये ॥

End. हृदयपङ्क्तये विदुषा जगन्नाथ चन्द्रिका मुदा ।
 श्रीलक्ष्मण प्रियतानकन भगवान् भक्तवत्सलः ॥

Colophon इति श्रीमदुपाध्यायचन्द्रिकायाम् सिद्धान्तकौमुदीगूढफल्गुप्रकाशं हृदयं समाप्तम् ।

विषय । सिद्धान्तकौमुदी सन्निप्रकरणानां हृदयपङ्क्तये विदुषा चन्द्रिका मुदा ।

No 1775 प्रयोगदर्पण ।

Substance, country made paper 13 x 4½ inches Folia, 10° Lines 11 on a page Extent 3700 slokas Character, Nagara Date, Sm. 1584 Place of deposit Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose and verse. Incorrect

Prayoga darpana Directions for the performance of domestic duties and sacraments. By Padmanābha Dikshita, son of Gopala by Parvati, grandson of Nārāyana, and pupil of Sitikantha Contents Śrāddha performed before a marriage for the gratification of the manes The tying of the crown locket Necessity of worshipping Ganesa before commencing a domestic rite The adoration of the *Matrikas*, or the eight primary mothers The sacraments from conception to birth. Special rites to be performed in the event of a child being born under inauspicious conjunctions Do for accidents during accouchement. Do for the birth of twins Do for birth with face presentation Sacrament of naming Rules for placing a child on a bedstead. Do for nursing Sacraments from the first eating of rice to marriage

Beginning यो बन्धुसिद्धये सदैव यमिना धनं सदा यमिनां
या विप्रैश्च विनाशनेऽप्यनिष्टको भाग्यप्रदं चेतिनां ।
यो विद्यातिष्ठरक्षयेव सुखदं साहित्यविद्यानिधि-
स्तु बन्धे गिरिजाद्वयं यथपति वाकसिद्धये सर्वदा ॥ १ ॥
बन्धु श्रीमैश्वरीमूर्तिमोहनीं कुलदेवतां ।
प्रचयापास्तुत रम्यं निवासपुरवासिनीं ॥ २ ॥
श्रीमद्भाषास्तपितरं नारायणपितामहं ।
श्रीगुरुं मितिकण्ठार्थं पश्येतीशैव मातरं ॥ ३ ॥
भास्वा च पद्मनाभस्तु दीक्षितं श्रीदयान्वितं ।
भानापन्यासं समास्तास्य विदुषा श्रीतद्वतय ॥ ४ ॥
रम्यां मयीनां सुगमां नानावाक्यसुगामयीं ।
प्रयोगदर्पणाख्यां ये चक्षुः पश्यन्तिमुत्तमां ॥ ५ ॥

End विदुषा चोत्तमप्रिष्ठ विधिना न सुखं पुरीं ।
उद्देष्टव्या नैव पुत्रपौत्रसमृद्धिमान् ॥ इत्यर्चविवाह ।

Colophon इति श्रीमदीक्षितनारायणदासजगत्पद्मनपद्मनामविरचित प्रयोगदर्पणाक्षं
चर्चविवाहप्रकरणं समाप्तं ॥

विप्रदः । अत्र प्रथमं सृष्टिवाचनप्रकरणं । ततः शाम्यदधिकप्रकरणं । ततः शाम्यदधिक-
 शब्ददेवतानिर्देशः । ततः शिष्टादम्बनविचारः । ततः सर्वकर्माभाधारमाश्रयानां
 गणेशपूजादीनां प्रयोगः । ततो मन्त्रकापूजनं । ततो रम्याभाषादिज्ञातकर्मा-
 प्रयोगः । ततो ज्ञातस्य चान्द्रस्य अष्टमविधिनवद्वयेऽज्जनितदोषशान्ति-
 प्रयोगः । ततो वैद्यतप्रदशमान्तिप्रयोगः । ततो यन्त्रजननशान्तिप्रयोगः ।
 अष्टोत्तुष्टप्रदशमान्तिप्रयोगः । मामकरप्रयोगः । पर्यङ्कारोपविधिः । दुष्-
 पानविधिः । अष्टग्रामजपसूत्राकरणादिदिवादानन्दस्वारप्रयोगः ॥

No. 1776. सतमंहिता स्कन्दपुराणीया । सतमंहितातात्पर्य-
 दीपिकाखटीकासंहिता ।

Substance, country-made paper, 12 $\frac{1}{2}$ x 6 $\frac{1}{2}$ inches. Folio, 401. Lines,
 14—15—16—17—18 on a page. Extent, 32,912 slokas. Character, Nāgari.
 Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance,
 old. Prose and verse. Incorrect.

Sūta Saṁhitā, with a commentary entitled *Tālparya-dīpikā*. The
 work professes to be a part of the 5th book or the Nāgari Khandas of
 the Skanda Purāṇa, and comprises, in the codex before me, six khandas,
 each subdivided into several adhyāyas or chapters. The *first*, con-
 taining 8 chapters, describes the origin of all things, sentient or other-
 wise, from Śiva. The *second*, containing 13 chapters, dwells on the
 greatness of Śiva. This is the work noticed under No 1747 (*ante*
 p. 50) but there described as the 'first book.' The *third*, containing
 20 chapters, discusses the means of liberation and the acquisition of
 true knowledge. The *fourth*, comprising 12 chapters, treats of the
 relation of the human to the divine soul, and of the purport of the Upa-
 niṣads. The *fifth*, comprising 9 chapters, discusses the character of
Mukti or salvation. The *sixth*, comprising 47 chapters, gives an
 exposition of the fruits of religious rites and sacrifices performed
 with a view to reward (*linga*), as daily duties (*nitya*)—and as
 occasional rites (*namaskāra*). The commentary is by Mādhava Achārya

Beginning. (टी०) । अथ दिव्यदिना दृष्टव्यमन्त्रादुत्तरी प्रदक्षना कर्त्तव्ये इति द्रुमद्विपु
 एतरीतां दानुषाम्भेनैदिवीरेः हते अन्धस्य दक्षिणी उपविशति ।

(मू०) । ऐश्वर्यं परमानन्दमननं सत्यचिदन ।

आत्मत्वेनैव पश्यन् निस्तरङ्गमुद्रवत् ॥ १ ॥

निर्विकल्पं सुसम्पूर्णं सुप्रसन्नं श्रविक्षितं ।

भासयन् जगत् सा भानुमन्महिमापर ॥ २ ॥

प्रणम्य मुनयः सूतं दण्डवत् प्रथिवीतले ।

हस्ताङ्गुलिपुटा भूत्वा तुष्टुवः परया मुदा ॥ ३ ॥

End (मू०) । इति जनहितमतत प्रोक्तं देव्या प्रसादात् मुद्गगुहमखिलेश भक्तिपूर्वं प्रणम्य ।
मुनिगणमवलोक्य स्वानुभूत्यैव सूतं स्वकपरश्वररूपं लीनबुद्धिर्बभूव ॥

Colophon इति श्रीस्कन्दपुराणे सूतसंहितायां यज्ञनैषधखण्डे सप्तचत्वारिंशोऽध्यायः ॥

(टी०) । तत्र विशेषतः अभियन्तावित्यर्थं यूयतं हि या वेदं निहितं गुहाया परमं
द्योममिति ।

इति श्रीमत्काशीविलासकृतियागृत्तिपरममतश्रीमत्पात्रकपादात्मजनापराधणेने -
पनिषद्भागप्रवर्तकेन भाषयाचार्येण विरचिताया सूतसंहितातात्पर्यदीपिकायां
यज्ञनैषधखण्डे सप्तचत्वारिंशोऽध्यायः ।

विषयः । यज्ञसम्पन्नैरुपपन्नैः षट्खण्डाः सर्वाः । एकखण्डे,—सप्तचत्वारिंशोऽध्यायः
चेतनाचेतनात्मकजगतः आभिर्भावकयमः ।

अपरैकखण्डे,—त्रयोदशभिरध्यायैः, शिवमाहात्म्यवर्णनं ।

अपरैकखण्डे,—विंशत्यध्यायैः, मोक्षसाधनज्ञानापायनिरूपणं ।

अपरैकखण्डे,—द्वादशभिरध्यायैः, जीवब्रह्मक्षेत्रकलज्ञानस्य मुनिपाधमत्वं
मूर्ध्निमाद्यनक्षत्रमिति दर्शयितुं ऐतरेयक तैत्तिरीयकादिउभलापनिषद्व्याख्य
शाक्येन प्रतिपादिकाया ब्रह्मगीताया कथनं ।

अपरैकखण्डे,—नवभिरध्यायैः, मुक्तिनिरूपणं ।

अपरैकखण्डे—सप्तचत्वारिंशोऽध्यायैः काव्यमित्यनेमिभिरुक्तभट्टन विधा विभक्त्या
यज्ञकर्मणः फलदैवसत्त्वादिनिरूपणं ॥

No 1777 शिवगीता, पद्मपुराणोत्तरखण्डाया, सुबोधिन्वाख्य-
टीकासंहिता ।

Substance country made paper 11 x 7½ inches Folia 72 Lines 17
on a page Extent, 1200 slokas Character Nāgari Date, Say 1873
Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Irregular
and correct

S'iva Gītā, with a commentary entitled *Subodhinī*. On the divinity of S'iva. The commentary is by Apyajī Bhatta, of Virapura, pupil of Jñānānanda. Contents : I. The importance of faith in S'iva. II. Dispassion. III. Initiation in the mantra of Virajā. IV. The manifestations of S'iva. V. The gift of the Mahāpāsupat weapon by S'iva to Rāma. VI. The embellishments of S'iva. VII. S'iva imparts to Rāma knowledge of his (S'iva's) pervading the universe. VIII. Origin of the human body. IX. The philosophy of corporation. X. Ditto of the soul. XI. The rise and fall of the soul. XII. Adoration. XIII. Varieties of Mukti. XIV. The origin of the five ceremonies of the soul. XV. Bhakti Yoga. XVI. Persons for whom the work is designed. The colophon describes the work to be a part of the Uttara Khanda of the Padma Purāna, but a different codex with a similar beginning has a colophon in which the work is described to be a part of the Matsya Purāna, ante IV, p. 84.

Beginning. (टी०) । यस्मिन् कालानि भूतानि प्रेतानि च जगत्ते ।

यस्य सर्वान्तरो गीताद्युपनिषद्या मुद्गग्लु नः ॥ १ ॥

अप्याजीभट्टो नेधायी यस्मिन् बीरपुराणिधे ।

ज्ञानानन्देन नृपया प्रेरितस्तस्य मे मुदे ॥ १ ॥

विदितं शिवगीतायास्तमेति सुविबोधिनी ।

मुदे विदग्धकोराणां चन्द्रिका सुविबोधिनी ॥ २ ॥

(मू०) । छत प्रवाच । अप्यातु सन्ध्यायामि शब्द केवलमुत्पन्न ।

अमुदहान्तेनैव भवदुःखस्य भेषज । १ ॥

न कर्मपापानुष्ठानैर्न दानैस्तपसापि वा ।

केवलमुत्पन्नं मर्त्यं किन्तु ज्ञानेन केवल ॥ २ ॥

रामाय दण्डकारण्ये पार्श्वेतीपतिना पुरा ।

या प्रेक्षा शिवगीताया मुद्याद् गुह्यतमा हि वा ॥ १ ॥

अप्या—अवधामात्रेण अत्र मुनिर्भूतं भवेत् ।

पुरा अनन्तुमारय स्वन्देनाभिहितं हि वा ॥ २ ॥

अनन्तुमारय प्रेक्षाया अप्याय मुनिमत्तमा ।

मद्य उपनिषदेकेषु प्रददौ वादरायण ॥ ३ ॥

End. (मू०) । इत्युक्त्वा प्रयत्नं सर्वं साय मन्त्रामुपायितु ।

इत्युक्त्वा इत्युक्त्वा मे सन्तुष्टा योगीश्वर ॥ ४ ॥

Colophon इति श्रीपद्मपुराणे उपरिभागे शिवगीताख्यनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे
श्रीशिवराघवधवादे शिवगीताधिकारिणिरूपेण नाम षोडशे अध्याय ॥ १६ ॥

(टी०) । अतनोच्छ्विगीतापनिषद्दोषसुचन्द्रिका ।

अष्टाजीमट्ट प्रियता ज्ञानानन्दोऽनया गुरु ॥

इति श्रीशिवगीताटीकायां अष्टाजीमट्टविरचितायां सुबोधिन्यां षोडशोऽध्याय ।

विषय ।

अथ षोडश अध्यायाः सन्ति । तत्र १ मे,—शिवभक्त्युत्कर्षकथन । २ ये,—

वैराग्योपदेश । ३ ये,—विरजादीनामिरूपक । ४ ये,—शिवप्रादुर्भाव ।

५ मे,—रामाय शिवेन महापाद्मपतनासकालदानदत्तान्त । ६ छे,—शिववि

भूतियोगनिरूपण । ७ मे,—रामे शिवेनात्मनो विश्वरूपतादर्शन । ८ मे,—

मरीचोत्पत्तिरूपक । ९ मे,—देहलक्षणनिर्णय । १० मे,—जीवस्वरूपकथन ।

११ मे,—जीवमृत्युमतिनिरूपण । १२ छे,—उपासनाविधि । १३ छे,—मुक्ति-

भदनिरूपण । १४ छे,—पञ्चकोशोपपादन । १५ छे,—भक्तियोगनिरूपण ।

१६ छे, शिवगीताधिकारिणिरूपण ॥

No 1778 आद्देन्दुः ।

Substance, country made paper, 13 x 5 inches Folia, 44 Lines, 10
on a page Extent, 1,300 slokas Character, Nāgara Date, Sx 1845
Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose
and verso Incorrect

S'raddhendu A dissertation on the nature of S'raddha, and the
mode of performing it during the new moon Anonymous

Beginning अथ आर्द्र निरूपणे ऋष्या ब्रह्मसूत्रायां यम् विद्वन्विद्युः दीयते ऋष्या आद-
मित्याहुः ।

End विष्णु कृत्वा कथं चरापं कुर्यादिति पुरुषसुतः । इति द्वावध्यायौ ।

Colophon इति आर्द्रेण समाप्तम् ।

विषय । आर्द्रपदार्थनिरूपण । द्वावध्याययोग्यकथनम् ॥

No. 1779. आचारचन्द्रोदयः ।

Substance, country-made paper, $13\frac{1}{2} \times 7\frac{1}{2}$ inches. Folia, 283. Lines, 16 on a page. Extent, 4,500 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1869. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse Incorrect.

A'chāra-chandrodaya. A digest of the diurnal duties of the faithful. By Mahes'a Kavi, pupil of Purushottama of Mithilā, and disciple of Vitthala. The work is divided into eight books, of which the *first* treats of the duties at dawn, immediately after rising from bed. The *second*, the study of the Vedas and the collection of materials for religious rites. The *third*, earning of livelihood for the maintenance of the family, and the duties of faithful women. The *fourth*, of midday duties. The *fifth*, of the five daily sacrifices, including the midday meal. The *sixth*, of duties after the midday meal, and of the nature of food. The *seventh*, of hearing of the Purāṇas. The *eighth*, of nocturnal duties.

Beginning. गोपीवज्रमवतनं नुवतनं दीपादुर्ध्वं विहृतं
 वन्देऽहं पुरुषोत्तमं कविवरं विश्वामृतं मैथिलं ।
 यथादाम्बुजसेवया श्रुतिनरा श्रीकृष्णसेवारति-
 र्गोपीनास्तु सदा सभासु विदुषां विद्याविलासोदयः ॥ १ ॥
 विश्वं यत् कुर्वते विभर्ति हरते शैलपवनं प्रत्यहं
 यच्चाम्रप्रभवजुवन्ति निजमाः शाङ्गाः सुखासामनाः ।
 संसारार्णवतारणाय जगतां यशसि शौका इहा
 तद्वन्दे सद्यजप्रकाशममलं चैतन्यरूपं मयः ॥ २ ॥
 शान्ता मोक्षलक्ष्मिर्दिनं मथयता विश्वायथन् भूधर
 धना वामकरे करीव कमलं योऽपादपाशदुःखज ।
 गुञ्जाधारमयूरमौलिसुरभीपीताम्बुपालकृत्ता
 गोपीलोचनचुम्बितो विजयत गोपालचूडामणिः ॥ ३ ॥
 अक्षयैरावति रोधणीदं गमरं विदध्वनालकृतं
 यथोपवीतदं विदध्वनालकृतं यथादमाश्रुमितं ।
 श्रुत्यायापविधाननित्यनियतेयं चोपवीतं सेवितं
 मायालाङ्घ्रं पुरन्दरदुरीरम्भोऽहं पदिमे ॥ ४ ॥

सेवा यच्च गुरौ चरौ च निरता धर्मोऽप्यकार्यक्षणी-
 सक्तं वादमतिगंजेषु च मदः सारीयु मारोक्तयः ।
 बन्धो वेष्टिषु मानतापनपये स्नेहचये दीपके
 द्वारे देवदृष्टस्य दृष्टघटना मृदुमते नान्यतः ॥ ५ ॥
 तस्मिन् राक्षसमासु सञ्चविभव कालू कवीनां प्रियो
 ह्यासीदुत्पलवग्गपङ्कजस्त्रीराज्यचूडामणिः ।
 येनादायि हिरण्यमग्नसञ्चला गायः सुवसा चरेः
 शीत्यै विप्रवरुषु बभूजनतावर्गेषु मानवैर्यः ॥ ६ ॥
 तत्पुत्रोऽस्मिन् इत्युवर्गनिरतो धर्मैकचित्तोऽग्निर्ग-
 म्महापो गृहदेवपूजनमतो नानूर्मरेन्द्राधारी ।
 येनेदं कुलकैरव विधिवत्ता नित्यं विकाशीकृतं
 यन्माचारपत्र प्रतापविभवैर्वर्षेति धर्मोपरि ॥ ७ ॥
 जातास्तनमयाजयः सुविनया गोपीशपादावयाः
 क्लृप्तस्य परोपकारकुशलं ध्यातः स धारोति यः ।
 चाप्रीकृततामदेवभवमारामादिनिर्भाणकदु-
 दाता बभूजनानयो यदधुमान्येकपूजोदयः ॥ ८ ॥
 सख्यानुग्रहवो बलैकविभयो दाता मदा धर्मधी-
 लोको यो भगवान्(?) इत्यभिहितो यस्यानुजो गायवः ।
 रूपेणानुजगाम यो रतिपति भोजैः सुराणां पति
 भगव्या दैत्यपति मये भद्रपति ग्रीष्मे कुक्कुरा पति ॥ ९ ॥
 तं दर्शयन्ती यमस्तन यमा(?) नारायणानेत(?) जगार्त्नादीन् ।
 सुतान् सुराभान् गृहदेवमज्ञानं यद्येकमक्तिविदितापिज्ञाये न ॥ १० ॥
 तेनाचारमभीष्टतां सुविनयं विज्ञापिता धीमता
 श्रीगारुडगुर्गंशंतेमया नाम्ना मदेशं हतौ ।
 ग्रन्थे यच्च हि साधवादिदमवत् सार्यं प्रकाशमिक-
 मन्दसौ ब्रुवते चित्ताय जगतामाचारचन्द्रोदयं ॥ ११ ॥
 यावत् यो रविचन्द्रतारकण्या दीप्यन्ति दिव्यभ्रा-
 दावत् सप्तधराधरा भूवि गणा धनपट सन्नपेयाः ।
 दातासौ किञ्च कोककूर्मभुजगा यावद् भुवं विधति
 नावमाधवकीर्तिरसु भुवने कोदात्मकारापदा ॥

End.

Colophon. इति श्रीमदुत्पलवग्गपङ्कजमानधराजर्त्तनानुमरेन्द्रप्रतापश्रीरिक्तो मुदी-

विशदीकृतदिग्वलयश्रीसाधवप्रकाशे महेशकविदर्शिते सदाचारचन्द्रेद्योऽयम्-
भाङ्कृत्यपरिच्छेद ।

प्रदर्शितो धीरमहेशमर्शणा सुपूजिता याजमनेयिकर्शणा ।

प्रकाशितो साधवदामवर्शणा प्रदुश्चता सर्वमनेन शर्शणा ॥

इति श्रीसाधारचन्द्रेद्यः सम्यक् ॥

विषय । अष्टाष्टभागा भवन्ति । तत्र प्रथमे भागे,—यादौ धर्माचारप्रश्नमा । ततः सदाचार-
लक्षणम् । ततः सदाचारप्रमाणपरामर्शः । आश्रममुद्भूतकृत्यम् । प्रातर्महालोकन,
मूवेत्तमौदिकविधिषु । शौचाचारविधानम् । कर्मफलमार्जनम् । देहमलशुद्धिः ।
आयुष्मन्निर्णयः । दन्तशुद्धिविधिः । शिवास्तुतविधिः । प्रातर्महालोकनक्रिया,
शौचकालनिर्णयश्च । नित्यदानविधिः ।

द्वितीये भागे,—वेदाभ्यासविधिः । अधिवाद्यक्रिया । कार्याकार्यनिर्णयः । कुम्भ-
सङ्कलनविधिः ।

तृतीये भागे,—पौष्यवर्माभ्यासनम् । धर्माभ्यासविधिः । स्त्रीणां धर्मप्रश्नः । सदा-
शुभमविधिः ।

चतुर्थे भागे,—मध्याह्नान्नकथनम् । स्नानप्रसङ्गक्रियाः । रात्र्यादिस्नाननिर्णयः ।
महानिश्चान्नकथनम् । सुमुद्रस्नानकथनम् । नद्यादिस्नानकथनम् । तडागस्नाननिर्णयः ।
उष्णोदकस्नानविधिः । मज्जस्नानविधानम् । तैलाभ्यासनिर्णयः । गौणस्नानकथनम् ।
नदीलक्षणम् । नदीरजोनिर्णयः । नित्यकर्मपरित्यागनिमित्तानि । धैर्यवस्त्रपरीक्षणम् ।
मानवीयविधानम् । मिलकविधानम् । शङ्खचक्रादिधारणम् । तुलसीमणिमाळादि-
धारणम् । सन्ध्याप्रश्नमाया गौणकालनिर्णयः । पवित्रलक्षणानि । पवित्रधारणविधिः ।
सन्ध्याविधानम् । मायवीजपनिर्णयः । जपमालाविधानम् । वस्त्रावच्छिन्नोदय
लपभेदकथनम् । काम्यजाप्यक्रियादिकम् । सन्ध्याप्रयोगः । ब्रह्मयज्ञविधिः । तर्पण-
विधानम् । भीष्मकनर्पणम् । पञ्चविष्णुपुराणीयतर्पणम् । तर्पणप्रयोगः । अन्तर्गते विष्णु-
पूजाविधानम् । तार्क्षिकसन्ध्याविधानम् । नित्यकाम्यभेदेन देवपूजाप्रश्नः । अगौच-
पूजनविधिः । निर्मल्योद्दामनविधिः । पूजाधिकारिविरूपणम् । दीप्तौक्तिः । प्रतिमा
लक्षणम् । भूतशुद्धिः । अर्घ्यादिविधिः । पुण्यदानविधिः । पूजापचारमन्त्रः । पञ्चदेव-
प्रशंसनम् । विष्णुपूजाधारविधिः । शालग्रामप्रशंसनम् । शालग्रामभेदकथनम् । शाल-
ग्रामपूजाधिकारणम् । द्वारिकाचक्रपूजाः । देवानां वैकुण्ठ प्रतिष्ठात्यागः ।
विष्णुपूजापचारानां फलोक्तिः । घण्टावादनमात्रं च । शङ्खपूजाफलम् । गीतादि-
स्तोत्रमहिमा । अष्टाधरजपमहिमा । पुरुषसूक्त्यादिमन्त्रपूजादिः । आसनविधानम् ।
महापुराणीयपूजा । अष्टाधरपूजनम् । विष्णुवैष्णवकरणम् । पञ्चावतनपूजनम् । पूजा-
पराधकथनम् । वैष्णवकुतिललक्षणम् ।

पञ्चमभागे,—पञ्चयज्ञविधि । मोषाभिविधि । गृहस्थाश्रमकथन । भोजनविधि ।
षष्ठभागे,—भोजनोत्तरकर्माविधान । भोज्याभेदनिर्णय । स्वाभाविकामध्यकथन ।
निमित्ताभ्युपगमन । मासाश्रमविधान । दूषितावशुचिः ।

सप्तमभागे,—पुराणश्रवणविधि ।

अष्टमभागे,—चैत्रादिविधि । नक्षत्रगणनविधि । दारोपमननिर्णय । रजस्रला
गर्भवतीधर्मोक्तिः । शास्त्राधिकारिकथन ॥

No 1780 स्फोटचटकम् ।

Substance, country made paper 14 × 6 inches Folia 17 Lines, 10
on a page Extent 400 stlokas Character, Nagara Date, ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose In
correct

Sphoṭa śhaṭaka On the power of sound in expressing the meaning
of words—a philosophical dogma founded on the theory of eternity
of sound By Krishna Bhaṭṭa, son of Raghunātha, and grandson of
Govardhana, of the clan of Maṇḍi The dogma is held in great repute
by grammarians of the Nyāya school

Beginning पिवो पादयुग नला जानकीरघुनाथयो ।

मौलीनक्षत्रभङ्गेन तस्यैव स्फोटचटका ॥

शाब्दिकानां वाच्यलक्षणव्याख्येप्रतिपादकानां वाचिकलक्षणव्याख्येप्रतिपादकानां शब्दा-

न्तः सान्द्रता जातिर्वा स्फोट इति व्यवहारः ।

End समादेकवर्षाद्यकाष्ठपदावस्थादेः वाचक इति विद ।

Colophon इति श्रीमन्मौलिकुन्तिलकायमाननोपदेनभट्टाख्यजानकीजानिरघुनाथभट्टा
समग्रीलक्षणरतस्फोटचटका सम्पूर्णं ॥

विषयः । अष्टाष्टौ स्फोटशब्दाः । तेषु वर्षपदवाक्यालक्षणपदावस्थाव्याख्येभेदेन व्यङ्ग्य-टा
पद्यः । वर्षपदवाक्यभेदेन जातिस्फोटा त्रयः ।

No 1781 वेदान्तार्थ्या, आर्याव्याख्याभिधृतीकामहिता ।

Substance country made paper, 10½ × 5½ inches Folia 33 Lines 12
on a page Extent, 300 stlokas Character, Nagara Date Six 1775
Place of deposit Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose
and verse Incorrect.

Śrūtmanirūpana-prakarana, or *Śrūtmānanda-prakarana* alias *Pe-
dāntāryā*. A compendium of the Vedānta doctrine, in a set of verses
in the Aryā metre. By S'aṅkara Achārya. Attached to the text is
a commentary entitled *Aryāvyaṅkhyā*, by Sachchidānanda Sarasvatī.
Hall's Contributions, p. 104.

Beginning. (टी०) । प्रथमपापव्यवस्थामेवमनं वधीमिरोऽयं प्रतिपादने रनं ।

बुधैर्नृतं योगकलाभिराहतं जमामि तं मङ्गरं दैमिकं ततं ॥ १ ॥

एव सकलशिक्षापक्षीर्भगवान् मङ्गराचार्यः जिज्ञासुजनानुकम्पया सकलवैदान-
विद्वान् रक्षत्यप्रदर्शनपरं वेदान्तप्रकरणमारभमानस्तथादौ श्रीगुरुमस्तु रक्षतु
सकलशरणमायां रक्षतु इत्येवाकरोत् श्रीगुरुर्विति ॥

(मू०) । श्रीगुरुवरणद्वन्द्वं वन्देऽहं मयि न दुःखद्वन्द्वं ।

धाम्निपदोपशान्तिं पांशुमयं यत्नं भवितुमात्मनुते ॥ १ ॥

दैमिकवरं दद्यात् वन्देऽहं निहतमकलसन्देहं ।

यश्चरणद्वयमनुभवमनुपदिशति तत्प्रदस्यार्थं ॥ १ ॥

संसारदावपावकमन्त्रं सकलवधमोपेतं ।

स्वात्मनिरूपकनिपुणैर्वाक्यैः शिष्या प्रबोद्धते गुरुणा ॥ १ ॥

End.

(मू०) । अज्ञानात्प्रविष्टानां निरचितविज्ञानयद्गोक्षावः ।

मानसमग्नतलं मे भाषयति श्रीनिवासगुरुभानुः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिभाषकाचार्य श्रीमङ्गराचार्यविरचितस्वात्मनिरूपकप्रकरणं
समाप्तं ।

(टी०) । चैतन्ययुतिरुचिराङ्गो दूरनिरस्तस्यामलावहः ।

हृदयचरोऽङ्गे वरुणे धमति धमरो दिव्यलक्षणः कथित् ॥

इति श्रीवशिष्ठानन्दसरस्वतीनिरचिता आर्याव्याख्या समाप्ता ।

विषयः । आत्मनिरूपणं ।

No. 1782. परिभाषेन्दुशेखरकाशिका ।

Substance, country-made paper, 10½ × 6½ inches. Folia, 164. Lines,
11 on a page. Extent, 4,715 slokas. Character, Nāgara. Date, SW 1916.
Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose.
Incorrect.

Paribhāshendu-s'ekhara-kāśikā or simply *Kāśikā*. A commentary
on the *Paribhāshendu s'ekhara*, of Nages'a Bhaṭṭa. By Vaidyanātha
Bhaṭṭa, surnamed *Paṇḍita*, son of Mahādeva by ~~Satya Vira~~

मानमोक्षासनाया चार्त्तिककावना धन्यसन्दर्भेणानिष्कृतं तमिमं धन्यं यथाशक्ति
विदुषामि तच्च शिक्षाचारसररक्षणाय मङ्गलाचरणं योनयत्यपमाद्यं श्लोकः
मङ्गलमिति ।

(सू०) । मङ्गल दिग्गु मे विनायको मङ्गल दिग्गु मे मरुप्रती ।

मङ्गल दिग्गु मे महेन्दरो मङ्गल दिग्गु मे महेन्दरी ॥ १ ॥

यादालाभात परो ज्ञातो मासीति नूनयो विदुः ।

तज्ज्ञातार्थं कविः सौतिः स्नात्मानं परमशरः ॥

End.

(सू०) । प्रकाशद्विकषा गत्या प्रकाशप्रभयाकरः ।

प्रकाशयति यो विद्य प्रकाशोऽसौ प्रकाशता ॥ ११ ॥

Colophon

इति श्रीदक्षिणामूर्तिस्तोत्रार्थप्रतिपादके प्रबन्धे मानमोक्षासं द्दशमोऽध्यायः ।

(टी०) । द्दशमश्लोकव्याख्यानोपसंहारश्चाक इति श्रीदक्षिणामूर्तिस्तोत्रार्थप्रतिपादक
इति ।

इति श्रीमानमोक्षासप्रबन्धोऽयं यथासति ।

व्याख्यातो रामतीर्थेण गुणदेवप्रसादतः ॥

अथ न भगवान् श्रीमदक्षिणामूर्तिं दीदृशत् ।

गुर्व्याख्या प्रियतां नित्यं तत्त्वज्ञानप्रदं वृत्तां ॥

इति श्रीदक्षिणामूर्तिस्तोत्रव्याख्यानप्रबन्धमानमोक्षासहस्रनाम्बिनाम् सम्पूर्णं ॥

विषयः ।

मङ्गलाचार्येण दक्षिणामूर्तिस्तोत्रव्याख्यानं समस्तवद्वान्मार्गदर्शकं यैर्दृशति यस्यै
राविष्कृतं तेषां द्दशपदानां तत्र मङ्गलाचार्येणैव विषयव्याख्यानं यथाशक्ति-
कावना मानमोक्षासपन्नेनाविष्कृतं ॥

or *Mayukhas* Contents I Faulty definitions of poetry II Faults of poems III Characteristics of poetry IV Merits of poetry V. Rhetorical ornaments VI. Taste in poetry VII Rhetorical use of words VIII Irony IX Application of words X Context or relation of words A part of the 5th Chapter has been noticed under No 605 *Ante* II, p 52

Beginning (टी०) । प्रथी पद्मग न च वदति नमस्तुतामुत्तमाकाश

पाणिप्रसेपयोग्य दधति दग्दिग् किञ्च नैवावकाश ।

कुर्या किं बालुकुर्या विपुर्विजयिमस्त्याय विमयेय

यय खगोदिहेतुसिद्धमगन्तुत येयने भेरवोऽस्तु ॥ १ ॥

मम सखलविरोधी जिजितोऽमेन भिक्षा

धनुरिति वक्रता यत प्रीतिभाजा क्षरेण ।

समिध कुवलयानामादरेणोपनीता

जयति जगज्जाया राघवेणाङ्गदधि ॥ २ ॥

अस्य स्थितौ तु नमरी नक्षत्रयोधा भवत्यसिद्धा ।

इति रघुपदादधिको जयति चन्द्रेलाभिधे वर ॥ ३ ॥

देवपतिरिव शक्तिर्षण जये भूधरा प्रपिता ।

श्रीश्रीरमिहदेवस्य धरास्यले जात ॥ ४ ॥

दमरयतो रघुपतिरिव तस्यादिह श्रीरामानुभूषण ।

आवदधर्ममेतुर्जमनि समुद्रे समुद्रत ॥ ५ ॥

मननयो जयनिर्मलकीर्तिं जनिर्मलकमले ।

श्रीरामचन्द्रदेवो दूषणदन्ता समुजयति ॥ ६ ॥

श्रीश्रीरामचन्द्रदेवो वैरिषूरीतपस्वीर्नि ।

जयति नदीपक्ष्मण्य कविमेष्टी देवमाराम ॥ ७ ॥

क्षियते मया मिदंशास्त्राभाकप्रकाशोऽयं ।

अरदाग्म इति विदिता भङ्गचार्यं च यमेन ॥ ८ ॥

विश्वविध्वंसकामना छतं महल मिथ्यामिच्छायै निवर्तति उचैरिति ।

(मू०) । उचैरस्ति इन्द्रतामरधरा जापमल केरव-

ध्वंज जयते च धा पुमनपामुजाविनी मानये ।

धरोपमदमाङ्गादिंरमसा शोकषयोदग्निं वा

धा भेषजितयोव सद्यपरमेष्ठिदेवता दीप्तु ॥ ९ ॥

- इहा चिन्मयचिन्मयचन्द्रमणयः सर्वदेवेष्वरमान्
रे रे सैरिणि निर्विचारकविते माध्यात्प्रकाशीभन ।
उल्लामाय विचारवीचिनिचयानुद्धारवारामिधे-
चन्द्रालोकमथ स्वयं वितनुने धीरूपवर्धं हती ॥ १ ॥

End.

(मू०) । सहादेव सर्वप्रमुखमयविष्येकचतुर-
मुनिचा तद्वृत्तिप्रतिष्ठितमतिर्येष्ट पितरौ ।
प्रणीतलेनाधौ सुकविजयदेवेन रचित-(?)
चिरं चन्द्रालोकं सुसद्यतु मयूषैर्दग्दिश ॥

Colophon.

इति श्रीपीरूपपर्यवर्षितश्रीजयदेवविरचिते चन्द्रालोकेभिधासप्तशो नाम
मष्टके समाप्तमाय पन्थ ॥

(टी०) । श्रीवीरभद्रभूपमिलम्बनिदेशेन यमेन ।
चन्द्रालोकमष्टको दमम स्यादर्थता गीतः ॥

इति श्रीमहात्माधिराजवीरामचन्द्रदेवालयपुष्कराजवीरभद्रदेवादिएमिथ-
वल्लभाद्राक्रमकलमाध्याविन्दप्रद्योतनभट्टाचार्यविरचितचन्द्रालोकप्रकाशे शर-
दागमे दशमो मयूख । समाप्तमायं पन्थः ।

विषय ।

अथ दश मयूखाः सन्ति । मयूख १ मे,—अन्यस्तकायमयूखदूषण । २ रे,—
कायदोषनिर्णय । ३ रे,—कायलक्षणादिकथनं । ४ रे,—कायगुणनिर्णय ।
५ मे,—कायालङ्कारनिरूपण । ६ रे,—कायरमनिरूपण । ७ मे,—शब्दार्थमा-
यल्लमायकथापारमिरूपणं । ८ रे,—अन्यस्तकायमयूखलक्षणा । ९ मे,—गुणीभूत-
शब्दात्मकमयूखकायमयूख लक्षणा, विभजनय । १० मे,—शब्दार्थमां मयूखलक्षि-
निरूपण । १० मे,—शब्दार्थमां अभिधाष्टागिरूपणं ।

Beginning. सहेस्र तातं नत्वा ठाकुरदाममञ्जुकं ।

मुखबोधाय बालानां कुर्वेऽनवभदर्शनं ॥ १ ॥

गुरुं भत्वा विद्यं विविधमतसारशकुमलाः

सुधा निक्षिप्योपरतिकरयैराग्यमननाः ।

ततोऽहं कुर्वे ये निखिलजनमोक्षैकफलदं

चिदानन्दे शुद्धे चमवरतचेतोमननकं(?) ॥ १ ॥

End.

पूर्णानन्दः शबलविषयो ज्ञाततायां शखण्डः

ज्ञातस्तस्यैव जनु फलमाप्नोति ताभ्यां विचारः ।

प्राप्ता येनः कथितविषयोऽस्याधिकारी सकामः

मृत्ता कण्ठे नु हरियस्येयं छानिः प्रायः(?) विन्योः ॥

Colophon. समाप्तिस्तु चकवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अथ विषयप्रयोजनाधिकारिसम्बन्धकपानुबन्धचतुष्टयवद्वेदान्तशास्त्रस्य प्रथमं विषयकपानुबन्धनिरूपणं । ततः प्रयोजनकपानुबन्धनिरूपणं । ततः अधिकारिकपानुबन्धनिरूपणं ; ततः सम्बन्धकपानुबन्धनिरूपणं ॥

No. 1786. मीमांसार्थमङ्गलकौमुदी ।

Substance, country-made paper, 12½ × 6½ inches. Folia, 24. Lines, 4—10—20 on a page. Extent, 1,332 śloka. Character, Nāgara. Date, P. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Mīmāṃsārtha-saṅgraha-kaumudī. A commentary on Laugākṣhi's analysis of the Mīmāṃsā doctrine of Jaimini. By Rāmes'vara, a Ś'ivito mendicant, pupil of Śaḍaśivendra Sarasvatī, who was a pupil of Gopā-lendra Sarasvatī.

Beginning. आद्यो यो हेतुविषययोः सहेस्रः पञ्चादीनां को वदन्ति. सेषदेव ।

कृतानां भर्ता धर्मभूतात्मा च यं मे कार्यं तत्प्रणामः कर्ता ॥ १ ॥

दीर्घमिनिमये द्रव्यः प्रवेशाय निक्षिपितः ।

विदुषा तत्र साक्षानां प्रवेशाय वितन्त्यते ॥ १ ॥

इह यत् परमकार्षिकेन मुनिना श्रद्धाधर्मविवेकाय दादमस्तस्य मीमांसा प्रणीता तत्र हि प्रवेशाय मिथ्यामार्गवद्वेदान्तं प्रकरो प्रारभमानः सेमाधि-

भास्कर शिष्टाचारपरिग्रही प्रथममनादिफलकमिष्टदेवतानमस्कारस्तत्र मद्र
लमाचरयति वास्तुदेवमित्यादिना ।

End

तस्मादेव मुबतरादनीष्टमात्र गोपालादमपदनीयमानदेवान ।

येनोमाधनचरणसेविना + न वन्दे मद्भिन्नुव विशालमुदि ॥ १ ॥

या काशी निखिलमुरोर्मदेचरस्य प्राधाने सकलशिवप्रदा प्रसिद्धा ।

यथाश्च सकलसुरेश्वरलब्धनस्त्रलवेद्य सुजनहितप्रदा निबद्धा ॥ २ ॥

Colophon

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्यगोपालान्धरसूतकीपूज्यपादगिष्पथीषदा
शिवेन्द्रसरस्वतीश्रियेण श्रीरामेश्वरेण शिवयोगिमिश्रुणा विराचिता श्रीमत्पार्थ-
सङ्गचक्रोद्गी चरमसं सममाप्त ॥

विषयः ।

शै मनिप्रणीतपूज्यवेदविचाराम्कदाहमाध्यायकमीयामाशास्य अर्थसङ्ग्रहप्रक
रण यत् लोगधिभास्करश्च छत्त तस्य व्याख्यान ।

No 1787 प्रमाणमाला ।

Substance, country made paper, 12 x 5 inches : Folia 9 Lines, 13—
15—17—18 on a page Extent, 420 slokas Character, Nagara Date,
? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance old
Prose . Correct

Pramana mala A string of Vedantic evidences on the nature of
the Deity, and the relation of the emancipated to Him in refutation
of the Nyaya and other doctrines on the subject. By Anandabodhis
Acharya Hall's "Contributions," p 159

Beginning शानन्दमाकानमसत्यभेद प्रथम्य विज्ञानतनु मुकुलम् ।

प्रधाने(?) तस्य सदापुष्टा प्रमाणमाला रचयामि रम्या ।

शानन्दो दुःखभाषो भवति मदनिरूप्यमान इदित्य तत्तथा यदा घट ।

End

आत्मसमाधमधिकृत्य मुकुलसमाधानाभिधानरत्ने(?) समाप्तमाला ।

शानन्दबाधयतिना निधिना मुक्त नाकानन्दहेतुरस्यसङ्ग्रहधिया रचयामि ।

Colophon

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीमदानन्दबोधाचार्यहोम प्रमाणमाला
प्रकरण समाप्त ।

विषयः ।

शैविक रचयिताकाशानिबद्धानन्दस्य प्रमाणद्वारा भावकपक्षग्राह्य ।

No 1788 स्मृतिभास्करः ।

Substance, country made paper, $11\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches Folia, 136 Lines, 11 on a page Extent, 2,000 slokas Character, Nāgarī Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose and verse Incorrect

Smṛiti-bhāṣhāra On propitiatory and protective rites and ceremonies, a Smṛiti treatise By Nīlakanṭha

Beginning यो क्षीलया सन्तनुते च विच तत्पालयत्यात्मनि विचरूपे ।

लय नयत्याशु च पूर्णरूप मिथ ततोत्थाशु रविर्ममाधौ ॥

मद्यो रुदत्समाराध समकर्णं गुरोर्गिर ।

समुद्यतो नीलकण्ठो बभू भान्तिकपौष्टिक ॥

End धर्मं काम प्रसाधयति तस्य विनष्टि पाप ।

य कारयेत् सकलदोषहरा मद्यार्थे

भान्ति प्रमानहृदय पुरुष सदैव ॥

Colophon इति श्रीनीलकण्ठरचित स्मृतिभास्कराख्यो ग्रन्थ ।

विषय । भान्तिकपौष्टिककर्मनिरूपण ।

No 1789 वैयाकरणमतोन्मज्जनटीका वृत्तुल्लासः ।

Substance country made paper, $13\frac{1}{2} \times 6$ inches Folia, 19 Lines, 0—10—11 on a page Extent 523 slokas Character, Nāgarī Date, ? Place of deposit Calcutta, Government of India Appearance, new Prose and verse Incorrect

Vaiyākaraṇa matonmajjana ṭīkā alias *Vṛttiyullāsa* A commentary on the Vaiyākaraṇa-matonmajjana, a disquisition on the philosophy of grammar The name of the author not ascertained

Beginning अग्नौ धनस्यै नत्वा पार्श्वतीपरेनेस्यै ।

गुरुमिथं कृता श्लोकादीनां नेषो विनश्यते ॥

End सा च त्रयादिकेति तु परमार्थे इत्यवधेय ।

Colophon इति वैयाकरणमतोन्मज्जनटीकायां वृत्तुल्लासे शक्तिसाधुनविदपरोक्षास धर्मत ।

विषय । वैयाकरणमतोन्मज्जनस्य व्याख्यान ।

No 1790 जगन्नाथप्रकाशः ।

Substance, country made paper, 14 X 6 inches Folia, 215 Lines, 8—10—11—12 on a page Extent, 5,136 ślokas Character, Nagara Date, Sat 1838 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose and verse Incorrect

Jagannātha prakāśa A Smṛiti treatise, treating of—1st, virtue, vice and duty II Caste III Sacraments IV Diurnal religious duties V Times meet for fasts VI Loyalty and expiations VII Impurity of the person from birth or death in one's family VIII Śrāddhas and gifts IX Religious calendar X Emancipation By Sura Misra, compiled by order of Jagannātha of the Kamboja clan

Beginning ममजन्मस्य नम सकलविद्विषयादङ्ग

मिषासु सकलैः सुरैर्मंदितपादपद्मसदा ।

सुरद्वन्द्वरोचिषा चक्षलितास्यमीमांसाद्वद्

विभूतिपरिभूषितं बहुलविभ्रविभ्रसर्गः ॥ १ ॥

यस्य मिथ्यासतो ज्ञानात् पुरुषार्थप्रवर्धका ।

चत्वारो निगमा विदा विदिदा सर्वदेहिना ॥ २ ॥

End

अज्ञानध्वाननाय विद्वान्ममकलमनामकलारजान

धर्मानुष्ठानकामी अललतनिधय श्रीशित प्राणिकोर्क (?) ।

प्रत्यादिष्टारिवर्गप्रमुदितमनसा श्रीजगन्नाथनाम्ना

मिदिदेऽस्मै अथ प्रकटितयममा सुरमिदं प्रकाशः ॥ १ ॥

अग्नेषकान्मोज्ज्वलावर्तय श्रीमन्मन्नाथ इति प्रविष्टः ।

कुकारयद्वर्गनिधयमेतं धराधिपेऽर्कः सौ भरेते ॥

Colophon

इति श्रीकान्मोज्ज्वलावर्तयमन्मन्नाथप्रकाशमन्मन्नाथप्रकाशे द्वासी
प्रभा पूर्णः ।

मैत्राग्निबलपुत्रेणमिदंमन्मन्नाथप्रकाशे ।

आकारामेन मिथिगे अद्वयप्रकाशकः ॥

कार्त्तिकप्रदिने यस्य सुधाऽऽपयनं भरे ।

यदी च अपराहे नु जन्मद्वेमेऽथ भरे ।

विषय ।

अथ द्वासी सति । तत्र प्रथमप्रकाशः,—आदौ भगवत्पदं यद्वारत्तानिबद्धं,

ततः सधर्मान्दिन्दया प्राणिजन्मनिरूपणं, ततः धर्मप्रशंसया प्राणिजन्मनिरूपणं,
कर्मप्राधान्यकथनञ्च ।

द्वितीयप्रभायां,—वर्णजन्मनिरूपणं, वर्णानां सम्बन्धे ब्राह्मणस्य स्तुतियोग्यत्व-
कथनञ्च ।

तृतीयप्रभायां,—द्विजशरीरसंस्कारार्थं गर्भाधानादिमुंस्कारविधिः ।

चतुर्थप्रभायां,—सर्वाचारपुर सरमाजिकाचारनिरूपणं ।

पञ्चमप्रभायां,—व्रताचरणश्रीभूतसमयनिरूपणं ।

षष्ठप्रभायां,—राजदर्शनीयव्यवहारनिरूपणं, प्रायश्चित्तनिरूपणञ्च ।

सप्तमप्रभायां,—जननमरणमौच्यशुद्धिनिरूपणं ।

अष्टमप्रभायां,—वाचकस्य-ज्ञानादिविधानं ।

नवमप्रभायां,—चैत्र्यादिद्वादशमासव्रतनिरूपणं, पूर्णारामविधागञ्च ।

दशमप्रभायां,—ईश्वरविचारेण कैवल्यनिरूपणं । काव्येज्जुहावतंसदीजगन्ना-
शाय आदेशेन स्वरमित्रा धन्यमितमकरोत् अतोऽस्य धन्यस्य जगन्नाथप्रकाशेति
शक्तं सिद्धं ॥

No. 1791. सुबिभक्त्यर्थविवेकः ।

Substance, country-made paper, 14 × 6½ inches. Folio, 34. Lines, 4—12 on a page. Extent, 1,051 shlokas. Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Subribhuktyartha-viveka. A dissertation on the philosophy of the inflectional affixes collectively called sup. Anonymous

Beginning. अथ सुबिभक्त्यर्थो विविच्यते । तत्र सुखं सौख्यमौचित्यौदनुमानानुशा-
नितप्रत्ययञ्च । सात्त्विकानु प्रकृत्यर्थेषां सत्त्वार्थेष्वनुमान्यनोच्चकविभिन्नैस्तु ।

End. प्रायेण सात्त्विक इत्यादौ प्रायशब्दव्याप्त्येदकाव्यविषयविद्यावानिति बोधः ।
माया पुनीत्य इत्यादौ मानशब्दगीत्यनवानिति बोधः स— ।

Colophon. (रतः परं चरितं ।)

विषय । सुबिभक्तीनामर्थविवेचनं ।

No 1792 गजसूत्रव्याख्या ।

Substance, country made paper, 14 × 6½ inches Folia, 22 Lines, 6—12 on a page Extent, 692 ślohas Character, Nagara Date, SK 1772, SM 1916 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new Prose and verse Incorrect

Gajasutra ryal hyā. A commentary on a Sutra of Pāṇini which is commonly called Gajasūtra from the circumstance of its referring to elephants for illustration It is the 67th sutra of the 3rd section of the First Book By Sivaramendra Yati

Beginning गिव त्रिविधं नित्यं राम रमयता वर ।

रन्प्रमुखदेवेयं सरसत्यायय भज ॥ १ ॥

सुप्रवर्तिकभाष्याणामाशयं बोद्धुमशकम् ।

इतिहस्तप्रमुखां सर्वे वधममंजसूत्रके ॥ १ ॥

यतो भाष्यमवहस्य सुप्रव्याख्यापुरावर ।

इतिहस्तप्रमुखप्रत्याग द्रुपदे दुष्प्रपूर्वकं ॥ १ ॥

End इत्य भाष्यादिप्रत्याग इत्यादिप्रत्यायासौ को वा भाष्यकारानुमतोऽयं इति मात्सर्यमुत्थायै दुधियौ निदाकुर्वन्तु ।

Colophon हाक नेवाचन्नादीन्ही जयनामकवत्सरे ।

भाषि भाद्रपदे छत्रहादश्या शुक्लवासर ।

परणाविनिर्मुक्त्या व्याख्यानं फलियमान ।

शिवराजेन्द्रयतिना हस्त सञ्चितिभाषित ॥

विषय । गजसूत्रव्याख्यान ।

No 1793 पराशरस्मृति, विद्वन्ननोहराख्यटीकासहिता ।

Substance, country made paper, 14 × 6 inches Folia, 218 Lines, 10—11—12—13 on a page Extent 7,000 ślohas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new Prose and verse Incorrect

Parás'ara Smṛti. The Institutes of Parás'ara, with a commentary by Nanda Pandita alias Vináyaka Pandita The specific name of the commentary is *Vidraṇ manohara* The text is divided into 12 chapters, and treats of—I, characteristics of the present Kali age II, Duties of

householders in that age III, Impurity of person resulting from birth or death in a family IV, Expiations for minor offences V, Obsequies for persons who have cherished the sacred household fire VI, Expiations for manslaughter &c VII, Purity and impurity VIII—IX, Expiations for killing cows &c X, Expiations for incest XI, Expiations for eating rice prepared by a Chandala, and for other offences of the same class XII, Expiations for heinous offences

Beginning (टी०) । श्रीवत्साङ्कितवचस्य प्रथमो नित्याचनं संविधा-

नाधातु निश्चित गिरीन्द्रस्तुतयोत्पत्तेः स्वयं धूर्जटे ।

चूडाचुम्बिकच्छत्रपक्षिककल चन्द्र मृगालभमा-

वादातु करमुन्विपन्नमयच्छत्रुणि विर भावये ॥ १ ॥

य चाद्यात्कर्तुमाद्य पुरुषमविलिप्ति योगिन शुद्धविद्या

मैत्राये कौमकर्मोद्भवविधिविपाकामयेरप्रमृष्ट ।

भद्रव्यामि प्रपद्य प्रकृतिपुद्गयोराचयन्त सवीज

योगे न श्रीसहाय हरिमनिगमद सच्चिदानन्दसीत ॥ २ ॥

धर्मोधिकारिकुलकैरपकामनेन्दुश्रीरामपण्डितपुत्रेन विनायकेन ।

व्याख्यायते कलिपुमोचितवर्णधर्मशास्त्र परागरमुखोद्गतमन्यगदै ॥ ३ ॥

(मु०) । अद्यात्ता हिममैलाये देवदासनालय ।

व्यासमेकापसाधीनमग्रवृद्धपद्यः पुरा ॥ १ ॥

मानुषाया दित धर्मं वर्णमाने कलौपुत्रे ।

भौवाचार यथावत् नद मृत्यवमीतुत ॥ २ ॥

End.

(मु०) । यथाध्ययनकर्माणि धर्मशास्त्रमिदं तथा ।

अभीतय प्रयत्नेन नियत स्वर्गकामिना ॥ २२ ॥

(टी०) । परागरमुखोर्थाप्या ज्ञानाभिप्राया प्रकाशिता ।

दमानराप्रना सोऽद्यमनया प्रियमा हरि ॥ ३ ॥

Colophon

इति श्रीधर्मोधिकारिरामपण्डिताग्रजनपण्डितमापरनामधेयविनायकपण्डित-

ज्ञोः परागरमुखोऽविरतो विद्वन्मनोहरायां द्वादशाध्याय ॥

विषयः ।

अथ द्वादशाध्यायाः वर्णि । मथ १ मे,—कलिधर्मनिरूपणः । २ ये,—कलिपुत्रे

ग्रहग्रहधर्मनिरूपणः । ३ ये,—मादृशविधिविद्वद्भिराकां जननमरणादगोच-

निरूपणः । ४ ये,—श्रीकृष्णादिषाद्यधिकारः । ५ मे,—याद्विनायकपण्डित-

निरूपणः । ६ छ,—प्राद्विद्वत्प्रायश्चित्तनिरूपणः । ७ मे,—द्वयप्राद्विद्वत्प्रायश्चित्तनिरूपणः ।

८ मे,—शोधप्रार्थयितादिकथन । ९ मे,—संरक्षार्थं रोषव्यनादौ भवा मरणे
 प्रार्थयिताभानइत्यादिकथन । १० मे —अगम्यागमनादिप्रार्थयितकथन । ११ मे,
 —चाण्डालाशादिभोजनप्रार्थयितकथन । १२ मे,—महापातकप्रार्थयितकथन ।

No 1794 उक्त्यपद्धति ।

Substance country made paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Foliom, 1 Lines, 12
 Extent 14 s'olas Character, Nagara Date, ? Place of deposit,
 Calcutta Government of India Appearance, old Prose Incorrect.

Uktha Paddhati : Guide to the performance of the Uktha rite
 Anonymous

Beginning अथ ब्रह्मचारिकामच++न्या (?) प्रस्थानविधि आख्यास्यान उद्गपनकाले
 नैम्यं भक्तपाल निर्वपदौपासने वा ।

End. ब्राह्मणापावनेत्य दद्यादन्नं इति दत्तं इति ।

Colophon इत्युक्त्यमल द्वादशम परिशिष्ट ।

विषय । उक्त्यश्लेषनिरूपण ।

No 1795 प्रवराध्यायपरिशिष्ट ।

Substance, country made paper $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 5 Lines, 3—7
 on a page Extent 60 s'olas Character Nagara Date, ? Place
 of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose. In
 correct

Pravaradhyaya Parisishta : A supplement to Kātyāyana's chapter
 on Pravaras, or genealogy of the Vedic Rishis Anonymous Some
 attribute it to Kātyāyana himself

Beginning अथैव्यं करण्य कनाटा भुरावभा योगाक्षपना पुनस्य पुनस्य ऋतुमाहेन्द्रा
 मयोसवा इमे ।

End कात्यायनेन वरचि विराणा दितकाम्यया ।

अध्याय प्रवराध्यायं पुरा ब्रह्मविनिर्मितं ।

Colophon इति प्रवराध्यायसम्पन्नं परिशिष्ट समाप्तं ।

विषय । विराणा प्रवरनिरूपणं ।

No 1796 मूल्याध्यायविवरण ।

Substance country made paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 7 Lines, 4—8 on a page Extent 100 slokas Character, Nāgara Date S.M. 1933 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Incorrect.

Mūlyadhyaṃya vivaraṇa. A commentary on Kātyāyana's rules relating to the valuation of cattle &c, when substitutes for these have to be given in a rite By Gopalajī

Beginning श्रीगोपाल गोपीगोपै परीत भवा सम्यक् श्रीमुदन् जीवदेवाम् ।
 मूल्याध्याये भाष्यसेतुद्विपते गोपाल श्रीयाज्ञिकानां चिन्तायै ॥ १ ॥
 तद्वादावाचार्यो अयमर्थितत्वात् सर्वधामप्रदेयत्वाच्च गोमुखमव वदन्ति ।
 End कर्षमाणेन तावपणो बोध्य इत्यर्थे द्विरभ्यासो ग्रन्थसमाप्तिस्त्वचक ।
 Colophon इति श्रीकात्यायनकृतो मूल्याध्याये गोपालजीकृत विवरणं समाप्तम् ।
 विषय । कात्यायनकृतमूल्याध्यायस्य व्याख्यानम् । मूल्याध्याये तु गोमूल्यादिनिर्दिष्टम् ।

No 1797 उपदेशरत्नमाला ।

Substance, country made paper, $11\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia 85 Lines, 11 on a page Extent, 1156 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance old Verse Incorrect

Upadesa ratnamālā. Lessons on the relation of the human to the divine spirit and on emancipation,—or a summary of the Vedānta doctrine By Vignāna Bhikṣu

Beginning विलाप्याग्रनि यो विद्य नम्राद्ये कोऽवशिष्यते ।
 अदिनीद स एकाद्या भूयात् पतिरीयर ॥
 चान्दाग्याद्यनुसारेण मुक्तिविधानम् ।
 मन्त्राद्यन्तर्विद्येयं विज्ञाननापदिशते ॥
 श्रीमहेश्वरिपर्यन्तपूर्वोपाचार्यक्रमम् ।
 वेदान्तस्य सद्विप्रमिदमाकर्ण्यतां वृषे ॥

End. इति सद्चेपत प्रोक्तं तुभ्यं वेदान्तशामनम् ।

आदेशरत्नमालेयं विदा स्यात् कच्छभूषणम् ॥

साक्षात्भूतसहासायाशक्तिवैभवसाक्षिणे ।

ब्रह्मविष्णुसहस्रादिभूर्तये ब्रह्मणे नमः ॥ दशमखण्डस्य शेषार्थः ॥

Colophon. इत्युपदेशरत्नमालाया विद्याफलोपदेशो दशम खण्डः ॥ इति विज्ञानभिन्नु-
विरचितमुपदेशरत्नमालास्य वेदान्तप्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः । अथ प्रथमे खण्डे ब्रह्मात्मतोपदेशः । १ ये खण्डे,—आवहारिक-पारमार्थिकाक्ष-
दयोपदेशः । २ ये खण्डे,—आवहारिक-पारमार्थिकात्मनो स्वरूपोपदेशः । ४ ये
खण्डे,—जीवात्मपरमात्मनोरन्योन्यविषेकोपदेशः । ५ मे खण्डे,—ब्रह्माद्वैतोप-
देशः । ६ छे खण्डे,—ब्रह्मचिन्मात्रसत्यतोपदेशः । ७ मे खण्डे,—दृष्ट्यादिप्रक्षि-
योपदेशः । ८ मे खण्डे,—ब्रह्मविद्यास्वरूपोपदेशः । ९ मे खण्डे,—विद्याङ्कोप-
देशः । १० मे खण्डे,—विद्याफलोपदेशः ॥

No. 1798. तैत्तिरीयकोपनिषदालोकः ।

Substance, country made paper, 11½ × 8½ inches. Folia, 21 : Lines, 10
on a page. Extent, 651 s'lokas. Character, Nagara. Date, ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct

Taittirīyakopaniṣadāloka. A gloss on the Taittirīya Upanishad.
By Vijnāna Bhikṣu. It forms a part of a comprehensive essay on the
philosophy of the Upanishads, which bears the title of *Pedantāloka*

Beginning शत्रो मित्रं श वदन् इत्यादितैत्तिरीयकोपनिषद्भाष्यायते नित्यकाम्यानि कर्मा-
नि पूर्वमुपदिश्येदाभी ब्रह्मविद्यादौ विचारणे गुरुशिष्याभ्यामनुष्ठेयं महर्षे
निबध्नाति शत्रो मित्र इति ।

End. अतो न चैनदत्त इत्युपनिषत् इयं रक्षयामिदित्यर्थः । इति द्वितीयः प्रपाठकः ।

Colophon इति विज्ञानभिन्नुक्ते वेदान्तालोके तैत्तिरीयकोपनिषदालोकः समाप्तः ॥

विषयः । तैत्तिरीयकोपनिषद्भाष्यानम् ।

No. 1799. प्रतिज्ञासूत्रपरिशिष्टं ।

Substance, country-made paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folium, 1. Lines, 12. Extent, 14 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pratijñāsūtra Parisīṣṭha. A supplement to the Pratijñā-sūtra of Kātyāyana—on the accents of the White Yajur Veda. Anonymous.

Beginning. अथ प्रतिज्ञामन्त्रप्राज्ञयोर्वेदनामधेयन्तस्मिन् शस्त्रे यजुषाम्नाये माध्यन्दिनी-
यके मन्त्रे स्वरप्रक्रिया इत्यनुदानो मूर्ध्नि उदान. युमिमूले स्वरितः ।

End. यदायस्य संयुक्ताकारस्येपदीर्घता च भवतीपदीर्घता च भवति ॥ १ ॥

Colophon. इति प्रतिज्ञासूत्रं परिशिष्टपञ्चकं ।

विषयः । उदानादिस्वरप्रक्रियाकथनम् ।

No. 1800. निगमपरिशिष्टं ।

Substance, country-made paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 14. Lines, 6—7—9 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Nigama Parisīṣṭha. A supplement to the Nigama-sūtra of Kātyāyana. Anonymous.

Beginning. स्थानाहमिजानिगुप्तक्रियाकपरिज्ञेयेभ्योऽन्यथम् । श्रीराघवप्रदीपरागीजनपदक-
विद्वत्प्राज्ञानिषु तिष्ठते ।

End. यज्ञेषु तेषां यथास्मि तदस्मि ॥ २१ ॥

Colophon. इति कात्यायनवर्तनी अतुल्यपरिशिष्टं समाप्तम् ॥

विषयः । निगमकाव्यस्य परिशिष्टम् ॥

No. 1801. ऐतरेयब्राह्मणभाष्यम् ।

Substance, country-made paper, $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 155. Lines, 6—10 on a page. Extent, 12,325 ślokas. Character, Nāgara. Date, 817. 1072. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Aitareya Brahmana Bhasya A commentary on the Aitareya Brahmana of the Rig Veda By Sāyana Acharya The codex comprises the 1st, 2nd 3rd, 4th, and 6th Panchikas

Beginning वागीश्याया सुमनस मन्वायानामुपक्रमे ।

य नत्वा छतछत्वा सुसु नमामि मज्जानन ॥ १ ॥

यस्य निश्चित वेदा या वदेभ्याऽखिल जगत ।

निर्दिष्टे तमस वन्दे विद्यातीर्थमद्वय ॥ १ ॥

यत्कटाक्ष ए तद्रूप द्रवद्रव्यमहीपति ।

आदिगन्ताधवाचार्य्य वदायस्य प्रकाशने ॥ १ ॥

ये पूर्वोक्तस्मीमांस त आध्यायानिमुकुक्षत ।

ह्यपालुर्माधवाचार्य्यो वेदार्थं वक्तुमुद्यत ॥ १ ॥

End तस्मात् कारणात् प्राकृतमत्र सन्धूय न चरयेत् । अथाभाऽवाध्यायसमाश्रये ॥

इति त्रिशोऽध्यायो दशम खण्ड ॥

Colophon इति श्रीसायणाचार्य्यविरचित माधवीये वेदार्थप्रकाश ऐतरेयब्राह्मणे त्रिंश
ऽध्याय । समाप्तेय षष्ठपादिका ॥

निर्णय । ऐतरेयब्राह्मणप्रथम द्वितीय तृतीय चतुर्थ षष्ठपदिकायाऽख्यान । (षष्ठमपदिका
तु ज्ञान लब्धा ।)

No 1802 साङ्ख्यप्रवचनसूत्रवृत्ति, सूत्रसंहिता ।

Substance country made yellow paper 16, x 8 inches Fol a 44
Lines 10 on a page Extent 1720 s'lokas Character Nāgara Date S'r
1860 Place of deposit Calcutta Government of India Appearance, old
I rose Correct

Sāṅkhya pravachana sutra vṛtti An exposition of the Sāṅkhya aphorisms of Kapila The name of its author is not apparent in the codex, but I have been informed that it is Anuruddha In Mr Hall's Contributions p 1, Anuruddha's work is entered under the name of Anuruddha vṛtti

Beginning विनायक नमस्तु विष्णु सूर्य्य सरस्वती ।

सखी महां सदमान इति कर्तुं समारभ ॥

पदं खलु वैराग्यं च साधनमास्ते प्रवचत । वैराग्यं द्विधा स्यात् । शोका

दिना वा जन्मान्तरीयदुरितचयाद्वा । तथा च युतिः यदहरेव विरज्येतदहरेव
प्रज्जेदिति । आक्षेपप्रवृत्तय परमवैराग्यान्मुच्यते । तथाह पतञ्जलिः । दृष्टानु-
श्रविकनिषयविद्वद्भ्यस्तु वशीकारसञ्ज्ञा वैराग्यं । तत्परं पुरुषस्यानेकगुणवैद्व्यं ।
तदेव परं वैराग्यं वक्तुमतिपरमकारणिको मृनिर्जगदुद्दिक्षीर्षुः कपिलो मोक्ष-
शास्त्रसारभमाणः प्रथमसूत्रसंस्कारः । अथ निविधेति ।

End.

यदेति यद्वा तदेति कर्मचयाद्वा ज्ञानाद्वा अन्त्यतो वेति स्वस्वामिभावमन्वन्त्या-
न्दिताया संसारोत्थितिः पुरुषार्थः तदुच्छितिः पुरुषार्थ इति वीष्वाध्यायपरिसमाप्तेः ।
एष महाव्यासिदानीतः पूर्वमेव निरूपितः ।
तन्तस्तः पतिपादिलाभं हि स्यात् पुनरुक्तता ॥

Colophon.

इति साङ्ख्यप्रवचनसूत्रस्यैव षष्ठोऽध्यायः ।

विषयः ।

अथ निविधदुःखान्यन्तनिवृत्तिरन्त्यमपुरुषार्थ इत्यादिषाङ्गुलवयाज्ज्ञानं ।

No. 1803. क्रमसंहिता, पूर्वार्द्ध ।

Substance, country-made paper, $0\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 410. Lines, 7
on a page. Extent, 1,274 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place
of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. In-
correct.

Krama-sāṃhitā, Pūrvārdha. The first part of the text of the *Mādhy-
yandini Sāṃhitā* written in the *Kramapāṭha* form. Vide ante, III,
p. 200. The work is extremely rare.

Beginning. इमे मा । मेते । अमे मा । मा मायवः । मायवः मय । मय देवः । देवो वः ।
वः मरिता । मरिता म । मरिपु । मरिपु मरिताय । मरिताय मरिपु ।
मरिताय मरिपु ।

End.

इवहा मरिता । इवहेति इव । इव । मरिता मरिताय । मरिताय मरिताय । मरिताय
मरिताय ॥ ८९ ॥

Colophon.

इति क्रमसंहितायां क्रमपूर्वसंहितानामाध्यायः ॥ ९० ॥ समाप्तः ॥

विषयः ।

इत्येव क्रमपाठनिबन्धः ।

No. 1804. क्रमसंहिता, उत्तरार्द्धं ।

Substance, country-made paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 239. Lines, 7 on a page. Extent, 1,235 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Krama-saṅhita, Uttarārdha. The second part of the work described under the last preceding No.

Beginning. इमं मे वक्ष्य । वक्ष्यः शुधि । शुधी हव । हवमवा । अवा च । च वृद्धय ।
वृद्धयेति । वृद्धयः नामवस्यु । अयस्युतचके । आचके । चक इति चके ॥ १ ॥

End. योऽसौ । असावादित्य । आदित्य पुष्य । पुष्य. च । सोऽसौ । असावर्च ।
अहमित्यर्च ॥ १४ ॥ ॐ ख । ख मस्य । मस्यति मस्य ॥

Colophon. इति क्रमसंहिताया चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४० ॥

विषयः । यजुर्वेदक्रमपाठनिरूपण ।

No. 1805. पातञ्जलभाष्यशर्त्तिकं ।

Substance, country made paper, $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 177. Lines, 9 on a page. Extent, 6,596 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India, also another copy at Murshudabad, Gopālādīśa Mahanta. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Pātanjala-bhāṣhya-śārttika alias *Yoga-śārttika*. A gloss on a commentary commonly attributed to Vyāsa on the Yoga aphorisms of Patañjali. By Vijñāna Bhikṣu. Hall's Contributions, p. 10.

Beginning. यद्यिमावरमोऽपि नित्यविमलोपाधेर्गुणैरीश्वरो

शेषैः स्नेहमुखैर्गुणैर्विरहितो मुक्तः सदा निर्गुणः ।

योऽस्मान्मुक्तो (?) स्वपरि गदितान् (?) स्वांगान् लपायामरो

दीनान् मोदयतु प्रभुर्गुणमयं पाश दहन् लीलया ॥ १ ॥

श्रीपातञ्जलभाष्यदुष्यञ्जलधिर्विज्ञानरत्नाकरो

वेदस्यासमुनीन्द्रवद्विनितो योऽनीन्द्रपेयायतः ।

भूदेवैरयत तदन्त(?) सधितु विज्ञानमिश्रैरिद

श्रीमद्वाचिकमन्दरो मृतरो मन्यानदधोऽर्थते ॥ १ ॥

End	योगधन्यसदृशाणां सर्वोपनिषदा तथा । सताश्च यव तात्पर्यं योऽर्थो व्याचने भाषित ॥ व्याख्यानस्य यथाशक्ति निर्मातरघिया मया । एतेन प्रियतामीशो यथाह्मा सर्वदेहिना ॥
Colophon	इति श्रीविज्ञानभित्तुविरचिते पातञ्जलभाष्यवार्तिक कैवल्यादयतुर्थ । समाप्तोद्द दर्शन । पराशरीयपुराणे । अस्याचरमसन्दिग्ध सारवद्विद्यते नृब । शक्तोऽममनवद्य तत खलु खलुविदो विदु ॥ १ ॥ खलुयौ वर्षन्ते यव पदै खलानुचारिभिः । खलपदानि च वर्षन्ते भाष्य भाष्यविदो विदु ॥ १ ॥ उक्तानुक्तदुष्टज्ञायां चिन्ता यव प्रवर्तते । त एव चार्तिकं प्र ऊर्वात्तिकज्ञा मनीषिष ॥ १ ॥
विषय ।	आसक्ततस्य धतञ्जलियोगसूत्रभाष्यस्य व्याख्यान ।

No 1806 अनुवाकाध्याय ।

Substance country made paper 10½ × 4½ inches Folia, 8 Lines
3—6—7 on a page Extent 40 slokas Character Nagara Date Svt
1033 Place of deposit, Calcutta Government of India Appearance new
Prose Incorrect

Anuśadhyaja : An index to the Anuvakas of the Rig Veda

Beginning	अथार्थं समग्रस्यादौ देवानामेकपारम् । अनुवाकान् प्रवक्ष्यामि अथवा निश्चितान् पुरा ॥ १ ॥ शिक्षणमुपकाराय यज्ञगौकर्म्यमिदमे । अपयज्ञान् यज्ञकान्ते जपयामाचनान्दिषु ॥ १ ॥
End	एकीकृत्य समाख्यातं विग्रहं व्यधिकं मतम् विग्रहं व्यधिकं मतम् ॥
Colophon	इति श्रीअनुवाकाध्याय समाप्त ॥
विषय ।	अनुवाककथन ।

No. 1807. आपस्तम्बसूत्रवृत्तिः, वा आपस्तम्बसूत्रदीपिका ।

Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches Folia, 37. Lines, 11 on a page. Extent, 1,000 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect

Āpastamba-sūtra-vṛtti alias *Āpastamba-sūtra-dīpikā*. A commentary on the Kalpa Sūtra of Āpastamba. By Rudradatta. The codex contains only the first Prasna. *

Beginning. शुक्लाम्बरचरं देवमग्निवर्णं चतुर्भुजं ।

प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ १ ॥

आश्वा भुक्ति-कृतिर्यस्य यस्य यज्ञाः समाजनाः ।

नमः परस्मै विद्यमानस्मै श्रीवसुदेवाय ॥ २ ॥

आदिमं ब्रह्मणः कोपमथ क्षितिपरिवारं (P) ।

अपास्तरोपपाशानामापस्तम्बस्य भुक्तिं ॥ ३ ॥

आपस्तम्बीयसूत्रार्थेष्वन्यथाज्ञानसंशयान् ।

सूत्रदीपिकया वृत्त्या वदन् प्रकाशयति ॥ ४ ॥

End. आहुवर्णीये प्रचालितायामग्नौ ॥

Colophon. इति भट्टवदन्प्रणीतायामापस्तम्बसूत्रवृत्तौ सूत्रदीपिकायामष्टमः पटलः समाप्तः ।

प्रथमः प्रश्नः समाप्तः ।

विषयः । आपस्तम्बसूत्रीयप्रथमप्रश्नस्य आख्यानं ।

No. 1808 माण्डूक्योपनिषदालोकः ।

Substance, country-made paper, 11½ × 3½ inches Folia, 5. Lines, 10 on a page. Extent, 167 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Māndukyopaniṣadāloka. A gloss on the Māndukya Upaniṣad of the Atharva Veda. By Vijnāna Bhikṣhu. This is a part of the comprehensive work referred to under No. 1798.

Beginning. ओमित्येतदचरमिदं सर्वमित्यादिर्माण्डूक्योपनिषदाख्यायने ओमिति प्रकृतो नाम ।

अदृष्टविषयो देवो मावनाक्षी मनोमयः ।

End	अतएव च शास्त्रीयेणैवाभेदारोपेणानाद्यविवेकाच्छब्दार्थेयोरविभागलक्षणाभेदः शास्त्रोक्त उपपद्यते इति दिक् ।
Colophon	इति विज्ञानमिचुद्धते वेदान्तालोके माण्डूक्योपनिषदालोक समाप्त ॥
विषय ।	माण्डूक्योपनिषद्भाष्याख्यान ।

No 1809 श्वेताश्वतरौपनिषदालोकः ।

Substance, country made paper, $10\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 88 Lines, 11 on a page Extent, 1,023 slokas Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Prose Incorrect

Svetāśvataraopanishadāloka A gloss on the Svetāśvatara Upanishad By Viṣṇuśa Bhukshu Another part of No 1798

Beginning प्रथमपत्र नास्ति ।

End मन्त्रोद्धारवद्व्याख्या(?) वेदान्ता देशकोपमा ।
अथ निर्णीतपिब्रह्ममन्त्रैर्नैषा सुगुहुरिति ॥

Colophon इति विज्ञानमिचुद्धते वेदान्तालोके श्वेताश्वतरौपनिषदालोक समाप्त ॥
विषय । श्वेताश्वतरौपनिषद्भाष्याख्यान ॥

No 1810 कैवल्योपनिषदालोकः ।

Substance, country made paper, $11\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 8 Lines, 10 on a page Extent, 164 slokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Correct

Kaivalyopanishadāloka A gloss on the Kaivalya Upanishad of the Atharva Veda. By Viṣṇuśa Bhukshu Another part of No 1798

Beginning ॐ अथाथस्तपस एत्याद्या केवले उपनिषद्भाष्यायते । इयद्वोपनिषत् शतब्रह्मीय-
नाया वक्तुमशक्तिपूर्वकं स्वस्वपुराणादिभिः सहस्रेष्वपि व्याख्याता यः । अथापि
आत्मेन वक्ष्यामि यः शतब्रह्मीयमधीते इति । दीर्घं शतब्रह्मीयमप्युक्तमन-
वासीति भेदः ।

End अतः केवल्यवदन्त्यादिषु केवल्योपनिषदोदये ।

Colophon इति विज्ञानमिच्छते वेदान्तालोके कैवयोपनिषदालोका समाप्तः ॥ इति कै-
वयोपनिषत् ॥
विषय । कैवयोपनिषद्भाष्यान्तः ॥

* No 1811 मैत्रेयोपनिषदालोकः ।

Substance, country made paper, $11\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26 Lines, 10
on a page. Extent, 800 slokas Character, Bengali. Date, ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose Correct

Maitreyopanishadaloka A gloss on the Maitri Upanishad of the
Black Yajur Veda By Vijnāna Bhikshu Another part of No 1798

Beginning अथ मैत्रेयोपनिषद्भाष्यान्तः अथैव च मैत्रेयोपनिषद्भाष्यान्तः मैत्रेयोपनि-
षदात्मनोऽपि भाष्यान्तः अथैव च मैत्रेयोपनिषद्भाष्यान्तः मैत्रेयोपनि-
षदात्मनोऽपि भाष्यान्तः अथैव च मैत्रेयोपनिषद्भाष्यान्तः मैत्रेयोपनि-
षदात्मनोऽपि भाष्यान्तः ॥ इति ।

End अन्तर्बन्धेति द्विराहतिरुपनिषत्समाप्तः ॥ इति चतुर्थपाठालोकः ॥

Colophon इति विज्ञानमिच्छते वेदान्तालोके कैवयोपनिषदालोका समाप्तः ॥

विषय । मैत्रेयोपनिषद्भाष्यान्तः ।

No 1812 कठवज्रुपनिषदालोकः ।

Substance, country made paper $11\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia 24 Lines, 10
on a page Extent, 626 slokas Character, Bengali Date, ? Place of
deposit Calcutta, Government of India. Appearance old. Prose Correct.

Kaṭharajjopanishadaloka A gloss on the Kātha Upanishad of the
White Yajur Veda By Vijnāna Bhikshu Another part of No 1798

Beginning अथ कठवज्रुपनिषद्भाष्यान्तः अथैव च कठवज्रुपनिषद्भाष्यान्तः कठवज्रुपनिषद्भाष्यान्तः ॥

End तथा मुनिप्रवृत्त्यावाप्तमन्योऽर्थं वा विदित्वापि नैः शान्तिस्तु विषयमनादरात् ॥
इति द्वितीयाध्यायः अन्तीया अधी ॥

Colophon इति विज्ञानमिच्छते वेदान्तालोके कठवज्रुपनिषदालोका समाप्तः ॥

विषय । कठवज्रुपनिषद्भाष्यान्तः ।

No 1813 मुण्डकोपनिषदालोकः ।

Substance, country-made paper, 11½ x 3½ inches Folia, 17 Lines, 10 on a page Extent, 279 ślokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose Correct

Mundakopaniṣadāloka A gloss on the Mundaka Upanishad of the Atharva Veda By Vijnāna Bhikṣu Another part of No 1798

Beginning ब्रह्मा देवानां प्रथमं सम्भूवेत्यादिर्मुण्डकोपनिषत् चयादुक्ता व्याख्यायते ब्रह्मा चतुर्मुखो देवानां स्मृतविग्रहधारिणः प्रथमं प्रथमजो बभूव तत्र ब्रह्मगुणयोगेन गौणब्रह्मत्वं युतिर्दर्शयति ।

End नमः परमर्षिभ्य इति परमं ब्रह्म पाश्चात्पुष्ट्यन्तो ये ननुपदृष्टो ब्रह्मादयस्तस्या नमः द्विर्वचनमुपनिषत्प्रस्तावार्थः ॥ इतीदमुपकालोकः ॥

Colophon इति विज्ञानभिद्युक्तेन वेदान्तालोके मुण्डकालोकः समाप्तः ॥
विषयः । मुण्डकोपनिषद्भाष्यम् ॥

No 1814. पाकयज्ञनिर्णयः ।

Substance, country-made paper, 9½ x 4½ inches Folia, 115 Lines, on a page Extent, 1,500 ślokas Character, Nāgara Date, Sat 1933 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance new Prose and verse Incorrect

Pakayajña nirṇaya Directions for the performance of those Vedic rites which are reckoned under the generic name of Pakayajña, i. e., those in which rice has to be cooked for offerings Seven separate rites are included under this head By Chandrachuda Bhaṭṭa, son of Umāpati Bhaṭṭa Śūri

Beginning. यस्मानुपदृष्टमायेन यज्यते पुण्यकर्म्मणि ।

ब्रह्माद्यज्ञानमुपस्थाप्य यज्यते समवायने ॥ १ ॥

समादित्युपस्थाप्ये भक्तानुपदृष्टकारणं ।

नमामि परमानन्दं ज्ञानविज्ञानविन्दये ॥ २ ॥

उत्तमदेवदेव देवमापस्तम्बं मुनीन्धरा ।

समस्तप्रायश्चित्तकारादीन् पितरो यः पितामहं ॥ ३ ॥

उमापनितनूजन चन्द्रशेखरगर्भा ।
 विलोक्य खूबभाष्यं विविधाः पदतीक्ष्णम् ॥ ४ ॥
 क्रियते पाकयज्ञानां पदतेय विविर्णयः ।
 यदत्र स्तलितं किञ्चित्कोप्यं तद्वज्रवेदिभिः ॥ ५ ॥
 घर्षोच्चरावज्जभीमदुमाशङ्करखनुना ।
 शतोऽयं श्वन्चूदेन पाकयज्ञादिनिर्णयः ॥
 मित्रमाये तथा ह्यस्य मार्गशीर्षे च मेतजे ।
 एकादशमय चन्द्रो वाराण्यां समापितः ॥
 इति पौराणिकघर्षमहच्छुग्रीमदिदम्पुटमाश्लिष्य उमापतिमहच्छुग्रीमचन्द्र-
 चूडमहच्छुग्रीम पाकयज्ञनिर्णयः समाप्तः ।
 विषयः । पाकयज्ञपद्धतिनिरूपणः ।

End.

Colophon.

विषयः ।

No. 1815. साङ्ख्यकारिका, साङ्ख्यचन्द्रिकाखटीकासहिता ।

Substance, country-made paper, 12½ × 5½ inches Folia, 12. Lines, 14 on a page Extent, 1,008 śloka. Character, Nagura Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose. Correct

Sāṅkhya-kārikā. Memorial verses on the principles of the Sāṅkhya doctrine of Kapila. By Īśvarakṛishna. Attached to the text is a commentary entitled *Sāṅkhya-chandrikā*, by Nārāyaṇa Tīrtha, pupil of Rāmagovinda Tīrtha. The text has been published by Dr H. H. Wilson, along with a commentary by a Gaudapāda, an English translation of the text by H. T. Colebrooke, and of the commentary by the editor. German and French versions of the text have also been published.

Beginning. (टी.) । श्रीरामदेविन्दसुतीयेषादहपाविशेषादुपलभ्य वेद्यः ।

श्रीशक्तदेवादधित्य सर्वशक्तानि बहु किमपि सूक्ष्मम् ॥ १ ॥

प्रकृतिं पुरुषश्चैव नवाधार्यान् मन्दसथा ।

माराण्यः साङ्ख्यमूले मनुजे साङ्ख्यचन्द्रिका ॥ १ ॥

(मू.) । दुःखत्रयाभिधानाप्तिज्ञाया नदपयामके जेते ।

दृष्टे यापार्या चैत्रैकान्तात्यक्तमोऽभावान् ॥ १ ॥

End.

(मू.) । यज्ञतया किल येऽर्थोक्तोऽर्थः कृतस्य चहितमस्य ।

आध्यादिकाविरदिताः परवादविचिञ्जितादपि ॥ ११ ॥

Colophon इति साङ्गकारिकायन्य समाप्त ।

(टी०) । तथा चाचैनत् पट्टिपदार्थविवेचनाश्वेद प्रकरण किन्तु तन्तमेवेति
सिद्ध ॥ १२ ॥

इति राममोविन्दतीर्थगिण्यगारायणीर्षलता साङ्गचन्द्रिका समाप्ता ॥

विषय । साङ्गदर्शनस्य मतनिर्णय ॥

No 1816 स्वरोदयटीका ।

Substance country made paper, 11 x 5½ inches Folia, 123 Lines, 18
on a page Extent, 5 000 slokas Character, Nagara Date, ? Place
of deposit Calcutta Government of India, also another copy at Murshidabad,
with Gopaladasa Mahanta Appearance, old Prose Correct

Svarodaya tika A commentary on the Svarodaya which is a
treatise on austromancy, charms and philters By Narahari

Beginning नति हला गणेशाय विद्मविश्वकारिणे ।

निर्विघ्नकृतिसाधाय कमलापतये नमः ॥ १ ॥

चरित्रशकवि स्तार्थ परार्थश्च सरोदये ।

वाच्यान मानकादीना खराणा नामव्यक्तमा ॥ २ ॥

गुरुभ्यो वरुधा युवा यथाज्ञान यथाधिपा ।

नरहरा मिषा(?) टीका इति राज्ञा वितन्यते ॥ ३ ॥

अथ कविरामन्दरूप ब्रह्म ममस्वरुति अव्यक्तमिति ।

End मदीमीरे शुभे देवे भूभागे शुभे दिने रिक्तादर्शान्यतिथौ प्रमिक्तुजान्यवादे
मान्युनरे काले हो-न-म भुवि विपेत् ॥

Colophon इति श्रीनरहरिहरो स्वरोदयटीकाया सत्युद्यमनः । औपपन्नतन्त्रवस्तुनि
समाप्तानि, समाप्तोऽर्थं धन्य ॥

विषयः । ज्ञानि गालाभुसारत भविष्यद्गणनानिषयकसरोदयाख्यपन्यव्याख्यानं ।

Sūrya-siddhānta-tīkā A commentary on the *Sūrya-siddhānta* of Bhāskara Ācharya By Bhūdhara, son of Devadatta, and grandson of Soma Sarmā of the Bharadvāja clan, an inhabitant of Kāmpilya on the banks of the river Sindhu.

Beginning. यत्प्रोदये निखिलविद्यसदृशपत्रमुद्भूतं भवति सङ्क्षिप्तं तदस्ते ।

तं विश्ववन्द्यसुरवन्दितपादपद्मं सत्येतराच्युतद्वयं प्रणमामि स्वर्यं ॥ १ ॥

काम्पिल्ये सुरसिन्धुवन्धुरतटे ज्योतिर्विदामपणी-

मौरद्वानकुलेऽमले समभवन् श्रीसोमशर्माऽयम् ।

तत्पुत्रो ज्योतिर्वन्दितपदः श्रीदेवदत्तामित्र

कीर्त्तया निर्मलयोगज्जलाः समतनोद्य पङ्क्तिमञ्जरा दिशः ॥ २ ॥

भूधरस्ततस्तुत स्वर्यसिद्धान्तं विष्टोम्यहम् ।

गुरुणा पादपुगल-कमल-धनरापितः ॥ ३ ॥

End.

तत्कथमित्युक्ते कदा कान्तिकवर्धे वैशाखे मासि स्वर्यं प्रायेण छानिकानक्षत्रस्यो

भवति तदैव गुरुः छानिकानक्षत्रे रेगदिसीनक्षत्रस्यो वा ॥

Colophon.

खडितमानं समाहिच्छकवाक्यं नास्ति ।

विषयः ।

स्वर्यसिद्धान्तस्य व्याख्यानम् ।

Beginning. (टी०) । रमाप्रेस्वामर्त्त जगदवमदत्तं मधुहृतं

श्रुतीनामादानादधिजनितवेदाननमुद ।

खल्वेकानन्दाद्य निखिलजनहृत्कञ्जनिलयं

रमणीयं वन्दे प्रकृतवृत्तिनिष्प्रच्युतिलते ॥ १ ॥

सत्येकस्मिन्नपि बाधके समवहितसाधकचक्षुषादपि कार्यैः।त्यनेरदर्शनादपेक्षित-
प्रारिप्सुतप्रत्यूहापोहाद्यानुष्ठितं भगवत्स्मृतिरूपमडलं शिष्यशिष्याद्यैः मि-
थ्याभिधीयते ॥

(मू०) । शीलक्षीरमण नैमि गौरीरमणरूपिणं ।

स्फोटकं यतः धर्मं जगदेतद्विचरते ॥ १ ॥

अशेषफलदातार भवार्थितरणे तरिं ।

शेषाशेषार्थेष्टाभार्थं प्रायेथे शेषभूषणं ॥ २ ॥

पाणिन्यादिमुनीन् प्रणम्य पितरं रङ्गोजिभट्टाभिध

दैतध्यानामिवावरादिफलिकां पुंभाववाग्देवतां ।

दुष्टिं गौतमजैमिनीयवचनव्याख्यामिदूषितान्

सिद्धान्तानुपपत्तिभिः प्रकटये मेधां वन्दे चूषये ॥ ३ ॥

प्रारिप्सुतप्रतिबन्धकोपममनाद्य ज्ञतं श्रीरुद्रिप्रकरणं सङ्गलं शिष्यशिष्याद्यैः
निबद्धधिकीर्णं प्रतिजानीते ॥

(मू०) । अशेषभूषणदातारमपि सर्वेयत्तं मुहं ।

श्रीभूषणधारेऽस्मिन् प्रायेथे शेषभूषणं ॥

इति श्रीमत्पद्माकरप्रसादपादावारीचचुरीचरङ्गोजिभट्टायाजकौण्डभट्टकृतं ध्या-
नकरभूषणधारे स्फोटवाद् समाप्तं ॥

(टी०) । पूर्णाम्भे इतीति पूर्णत्वप्रतिपत्तयेत्यन् तेषां रूपेणात्मनो भवितुं निज-
प्रत्ययसारेणाया अपि विषयसिद्धये इति बोध्यं ।

इति पूर्णसंज्ञाभिजनोत्प्रभातीयोपनामकपण्डितवीरब्रह्माजकटिवज्रभट्टिर-
विधे भूषणधारदपेक्षे स्फोटनिरूपणं ॥

अथ यैदाकरजगत्पदार्थविषयीभूतायं प्रकाशनं । तथादेः सङ्कापयननिरूपणं । ततो

मामाद्यनिरूपणं । ततः धर्माधर्माद्यनिरूपणं । ततः शक्तिरूपनिरूपणं । ततो

मन्त्रार्थनिरूपणं । ततः उपपत्त्यनिरूपणं । ततः प्रमाणनिरूपणं । ततो

मताः अर्थैकत्वसङ्गातिनिरूपणं । ततः धर्माधर्माद्यनिरूपणं । ततः प्रमाणनिरूपणं । ततो

मताः अर्थैकत्वसङ्गातिनिरूपणं । ततः प्रमाणनिरूपणं । ततो अर्थैकत्वसङ्गातिनिरूपणं । ततो

पण । ततो आतिस्फोटनिरूपणं ॥

No 1819. प्रयोगोत्तमरत्नमाला ।

Substance, country made yellow paper, 13 x 3½ inches Folia, 295 Lines 7 on a page. Extent, 6,763 ślokas Character, Bengali. Date, SK. 1723 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Incorrect

Prayogottama ratnamālā A discourse on Sanskrit grammar By Purushottama Vidyāvágiś'a Bhattachārya Written by order of king Nandadeva The codex contains six chapters, and extends to conjugations : Something more is wanted to complete the work.

Beginning श्रीमन्दसुनोर्वन्द्यारविन्दमुपास्ये यत्र नितान्तमेव ।
 स्फुरच्छुनीमां परम रदस्य क्षितावयामन्दस्य विभानि ॥
 अमताधिकमाधुरीधुरीकाधरनिर्यावमुकावर्जितेन ।
 वेलेरलितेन जमनि रङ्गदन्त भवन्त घनकान्तमनुमीडे ॥
 श्रीमन्ददेवस्य गुणैकविभोर्ध्वमहेन्द्रस्य यद्यानिदेश ।
 यत्नात प्रयोगोत्तमरत्नमाला वितन्यते श्रीपुरवेषात्मेन ॥

End. सव्यभावा वैनदस्य विभक्तीनाञ्च लोपन ।
 व्याख्येयव्याख्यैरैक्यं सुखबोधलभे कृत ॥

Colophon. द्विजकुलकमलप्रकाशकैकमास्करमहामहोपाध्यायवीविद्यावागीशमहाचार्य्यनिनि
 मप्रयोगोत्तमरत्नमालायां कृतं पठो विद्याय समूर्णम् ।

विषय । यत्र सन्धिप्रकरणावधिलङ्घनप्रकरणपर्यन्त पदानां प्रयोगकथन ॥

No 1820 आनन्दलहरी, सटीका ।

Substance, country-made paper, 13 x 4½ inches Folia, 60 Lines, 11 on a page Extent, 2 000 ślokas Character, Nagura Date, SK 1810 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Verse Incorrect

Anandalaharī, Satika A hymn to Siva with a commentary The text is attributed to S'aṅkara Achārya, the commentary is anonymous. The object of the hymn is to identify Siva with all the other leading gods and goddesses

Beginning शिव शम्भा युक्तो यदि भवति कृत प्रभितु
 न चेद्व दधो न यत्तु कुल सन्दिह्यमपि ।

End.	<p>अतस्त्वामाराध्यो हरिहरविरिद्यादिभिरपि प्रणम्यं शोतु वा कथमकृतपुण्यं प्रभवति ॥ प्रदीपज्वालाभिर्दिवसकरनीराजनविधि- सुधासूनेयन्द्रोपलज्जम्बवैरघण्टना । स्रक्कीयैरभोमिः सलिलनिधिषैहित्यकरणं । स्रक्कीयाभिर्वाग्भिस्तुव कामनि वाचां क्षुतिरित्यं ॥ विषयः । शोचय्याम्येन पार्श्वत्याक्पादिवर्णनम् ।</p>
------	---

No 1821. न्यायसिद्धान्तमुक्तावलीदीपिका ।

Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 52 Lines, 11 on a page. Extent, 2,050 stōkas. Character, Nāgura Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose. Incorrect

No. 1822 अलङ्काररत्नाकरोदाहरणमन्त्रिवह्नुदेवीस्तोत्रं ।

Substance, country made paper, $1\frac{1}{2} \times 7\frac{1}{2}$ inches. Folio, 10 Lines, 15 on a page. Extent, 180 slokas Character, Nigara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose and verse Incorrect

Alaṅkāra-ratnākarodīhaṇa-sannibaddha-deśī-stotra. A hymn to Pārvatī, in course of which illustrations are given of all the rhetorical ornaments noticed in the 'Alaṅkāra-ratnākhara' By Śūhas'ākhara, of Kāśhmīr.

Beginning. एमाकररत्नमन्त्रेऽष्टौदाहरेण्यपि यथाक्रमेण ।

यन्मिव देवा मिरिराजपुण्या करोमि मन्त्रं युतिगोचराणि ॥

चामुखैकार्यपदं पुनस्तद्वदामासम् ।

समायमी लोकजनार्तिहानी युक्तपुष्पैर्द्विषायेदासी ।

यन्मनु भिदामपदाङ्गिबधैरमात्मिकाप्राप्तु महेन्द्रवानपि ॥ ११

यत्र समा श्रवणीति लोकजन इति धार्तिहानीति युक्तपुष्पैर्द्विषायेति

पदाङ्गिरिति अमात्मिकति मन्त्र उच्यते इति चामुखे रकार्यम् ।

End श्रीमोभाकररत्नमन्त्रेऽष्टौदाहरेण्यपि (२)मावर्ण ।

निर्मित एतच्छेन देवीभोवेतिपावणि ॥

Colophon. इति श्रीकाम्यीरदेशवाल्मीकीयमन्त्रविद्विनालङ्काररत्नाकरोदाहरणमन्त्रिवह्नु

देवाभोव यमात्रं ॥

विषयः । देवीभोवदाजेन श्रीमोभाकरमन्त्रविद्विनालङ्काररत्नाकराभ्यकारम्यालङ्कार

पात्रा यथाक्रमेणोदाहरणप्रदर्शनम् ॥

Beginning अनाद्यनन्दवृट्संज्ञानानन्दसदाग्रने ।

अभूतद्वैतजालाय साक्षिणे ब्रह्मण नम ॥ १ ॥

नम श्रुतिशिर पद्मखण्डमार्तखण्डमूर्धये ।

वादरायणसञ्ज्ञाय मुनये शमवेश्मने ॥ २ ॥

नमाम्यभोगिपरिवारसम्पद निरस्तभूतिसनुमार्दविषदं ।

अनुपमनुदितकालस्राव्यन विना विनायकसपूर्वशङ्कर ॥ ३ ॥

यद्वक्त्रमानससरप्रतिलम्बजम्भायारविन्दमकरन्दरस विवर्ति ।

प्रत्यागमुष्णविनीतविनेषटङ्गाखान भाष्यवितकगुह्यन प्रणमामि पूज्या ॥ ४ ॥

पदादिष्टनमारेण गरिमाण विभर्ति यत् ।

भाष्य प्रसन्न गभीरं तद्भाष्या यदयारभे ॥ ५ ॥

End

यथा देहे विमिश्रजातीये तद्वृत्तिरिच्छासक्तौ खच्च मानससम्बन्ध कल्पितो-

ऽपि स्निग्धत्वे लोकशालयवद्धार यथावगमितचेत्तु तथाय कल्पितोऽप्यलौ-

किकात्मकप्रतिपक्षे प्राक् प्रमार्ण निश्चितप्रत्ययोपादनात् बाधामुपलब्धेति ॥

Colophon

इति श्रीपञ्चपादिकाया नवमा सर्गका ममाग्र ॥ इति चतु खची समाप्ता ॥

विषय ।

शङ्कररत्नवेदान्तसूत्रभाष्यस्य चतु खचाक व्याख्यान ॥

No 1824 ग्रन्थोद्यापनकौमुदी ।

Substance country made paper, 11½ x 5½ inches Folia 77 Lines 17 on 2 page Extent, 2037 slokas Character, Nāgarī Dīto, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance old Prose and verse Incorrect

Vratodyajana Samudh A handbook for the concluding ceremonies of certain Vratas By Saṅkara, son of Vallabha Contents Vratas defined, Concluding ceremonies of Vratas, Concluding rites of Vratas which involve a hundred thousand worships, a hundred thousand salutations, a hundred thousand circumambulations, and the dedication of a hundred thousand lamps, concluding rite of worshipping an earthen lingam or an image of Ganesa, the rite of marrying a tulasi plant to an image of Vishnu, directions for rites to be celebrated

in the month of Kārtika, ditto for planting a flagstaff in honour of a divinity, ditto for dedicating lamps to Tripura, ditto for worshipping Vyāsa, ditto for consecrating Asvattha and Vāta trees

Beginning नत्वा गणेशं भक्तुष्ट्या बहुरेष वितन्यते ।

मुदा पुराचविश्रामा वनोद्यापनकौमुदी ॥

तत्र तावत् सर्वत्रतोपयोगिनात् किञ्चित् किञ्चित् निर्णयादिकं लिख्यते ॥

End दीर्घादि आध्याय्येय इत्या मण्डपं मन्द्याय इत्या शताधिकान् प्रादधान् भोजयिष्ये इति मङ्गलम् मन्त्रेण सर्वोच्च आशिषा मृच्छीत्या वनोद्यापनपूर्वतां याचयित्वा दृष्टव्ये च च भुञ्जीत ॥

Colophon इति श्रीमत्साङ्ख्येयं वनोद्यापनं समाप्तं ॥ इति श्रीवत्सालखण्डगङ्गाधरविरचिता वनोद्यापनकौमुदी समाप्ता ॥

विषयः । अथ प्रथमं व्रतमाधारणपरिभाषा । ततः वनोद्यापनानि । ततो लक्षपूजा-लक्षमन्त्रकार-लक्षप्रदक्षिणोद्यापन । ततो लक्षदीपदानविधानादिकं । ततः पार्थिवसिद्धोद्यापनं, गणेशोद्यापनञ्च । ततो विष्णुना मृदं तुलसीविशालविधिः । ततः कार्तिकाद्यापन-ध्वजारोपण-विपुलदीपन-आषपूजनविधानानि । ततः अथर्वोद्यापनविधानं, षडाद्यापनविधानञ्च ॥

End	एषामनुद्धारदोषाणां सत्यपि पूर्वोक्तदोषेभ्यः कश्चिदिद्विशेषेणैवायता इत्य मन्वशीया किन्तु तत्तद्दोषमामान्यनक्षत्रमङ्गलैरेवैषामपि सिद्धिरिति श्रुतं ॥
Colophon	इति श्रीकाव्यप्रकाशनिर्देशनशालाह्वारनिर्णया दशम उद्योत ॥ समाप्तमिति भद्रम् ।
विषयः ।	काव्यप्रकाशस्याख्यान ।

No 1826 ज्योति सङ्ग्रह ।

Substance, country made paper, 12 x 5½ inches. Folio 20. Lines, 11 on a page. Extent, 410 slokas. Character, Nagura. Date P. Place of deposit, Calcutta. Government of India, a second copy at Virabhumia, Pratik Prapatapachandra Bhattacharyya. Appearance old. Prose and verse. In correct.

Jyotihsangraha. A manual of astrology. Contents I astrological calculations for marriage, II ditto for bringing a bride for permanent residence with her husband, III omens and portents, IV omens at the time of starting on a journey, V astrological indications in connection with a new house, VI rites to be observed in consecrating a house, a garden, a tank &c, VII relation of Nakshatras to human destiny, VIII ditto of the passing of the sun from one sign of the zodiac to another, IX. auspicious times.

Beginning पणो वयस तथा तारा येनित्य प्रथमैवम् ।

गणकूट मङ्गलद्वयं जाडी चैते गणाधिका ॥ १ ॥

End वारप्रतिनिर्घटिकादय यत् पुन पुन सार्धैर्मितस्त्रवाद्यात् ।

होरा भवत सूर्य्यऋतुशनेमशनीष्यभोमेपु दिनांशकर्म ॥

Colophon इति शुभाशुभप्रकरणं नवमं ॥ इति ज्योति सङ्ग्रह समाप्त ।

विषयः । अथ प्रथम विवाहप्रकरणं । तत हिरामन्नादिप्रकरणं । तत शकुनप्रकरणं । तत याचाप्रकरणं । ततो वास्तुप्रकरणं । ततो गृहप्रतिष्ठा वाध्याराम तदाम कूप-सुरप्रतिष्ठाप्रकरणं । ततो नक्षत्रप्रकरणं । तत सङ्क्रान्तिप्रकरणं । तत शुभाशुभ-प्रकरणं ॥

No 1827 प्रयोगपद्धति. ।

Sub stance, country made paper, $9\frac{1}{4} \times 5\frac{1}{2}$ inches Folia 52 Lines, 11 on a page Extent, 722 s'lokas. Character, Nagara. Date, Sm. 1897 Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose Incorrect

Prayoga paddhati Directions for the performance of domestic rites in accordance with the rules of Parashara Anonymous The work serves as a commentary on the Grihya Sutra of Parashara

Beginning अनादिताग्नेर्नवप्राशन अनादिताग्निरावचयिक तस्य नवप्राशनमिति नव-
प्राशनाख्य व्याख्यान इति सूत्रमेव ।

End अथ तस्मिन्मैत्रौ अघनदोमपवनपायप्रपिपयिदयप्रपवादापयवादि कुर्यात्
पूर्ववद्गुह्यमिति दृष्टे दिवि विधान ॥

Colophon इत्यग्निहोत्रिहोत्रिहोत्रविहितया पारस्कररथसूत्रव्याख्यानपूर्विकाया प्रयोग-
पद्धतौ द्वितीय काण्ड समाप्त ॥

विषय । पारस्कररथसूत्रव्याख्यानपूर्विकनवप्राशनाख्यकर्मप्रयोगनिरूपण ।

No 1828 नीतिसारः ।

Substance country made paper, $9\frac{1}{4} \times 6\frac{1}{2}$ inches Folia, 190 Lines 17 on a page Extent 3850 s'lokas Character Nagara. Date ? Place of deposit Calcutta Government of India a second copy at Berhampur with Babu Ramadasa Sena Appearance, old. Verse Incorrect

Nitisara The elements of Polity By Sukra Acharya The work contains four chapters of which the first treats of the duties of kings, second those of queens and princes, third of ministers and other officers, and fourth, of the requirements of kings In the last, is given a detailed account of firearms and gunpowder The work is said to be an old one, and quotations from it, or references to it, occur in ancient books, but the last chapter is apparently spurious, as it describes guns as they existed a hundred years ago

Beginning. अथ राजनीतिप्रारम्भः ।

प्रथमं जगदाधारं सर्वव्यवस्थान्तकारिणं ।

सम्पूज्य भागेशं श्रेष्ठो वन्दित पूजित सुत ॥

End. दुष्टता दुष्टसयोगाद्दुष्टोऽपि हि गच्छति ।

दुष्टाविन्दुसमायोगाद् गङ्गापूर्णपयो यथा ॥

Colophon. समाप्तिस्तुतकवाक्यं नास्ति ।

विषयः । राजनीतिसमुदायनिरूपणः ।

No 1829. कामन्दकीयनीतिसारः ।

Substance, country-made paper, $9\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches Folio, 123 Lines, 17 on a page Extent, 1,300 slokas Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Verse Incorrect

Nitisāra The elements of Polity. By Kāmandaki The work has been published in the Bibliotheca Indica of the Asiatic Society of Bengal.

Beginning अथ प्रभावाद् भुवनं ज्ञान्यते पथि तिष्ठति ।

देव स जयति श्रीमान् दण्डधारा सचीयति ॥ १ ॥

End. एकोऽपि वारण्यतिर्दिपतामनीक

शक्तश्चिह्नं सद्(?)सञ्जगुणोपपन्नः ।

नामैष हि क्षितिभुजा विजयो निबद्ध

समाद् गजाधिकबलो ययति सदा स्यात् ॥ १२ ॥

Colophon. इति कामन्दकीये नीतिसारे गजायपतिकर्मणि पदानि रथ इति भूयथो यान-
कल्पना यूद्धकल्पना प्रकाशयुद्धसंजनविश्रुतितमं सर्वं ॥ १८ ॥

समाप्त्याय कामन्दकीयनीतिसारः ॥

विषयः । नीतिशास्त्राभ्यासान् ।

No 1830 दानवाक्यावली ।

Substance, country made paper, 11 x 4 inches. Folio, 76 Lines, 11—
12 on a page. Extent, 2567 slokas. Character, Maithili. Date, S. 1779.
Place of deposit, Muzam Post Tajapura, Darbhanga, Pandit Babulala
Pathaka. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Danavākhyāvalī. An elaborate treatise on religious gifts. By
Dhramatī Devī, daughter of Rāmesvara Rajapandita, and wife of
Rājā Narasīṅha Deva of Mithilā.

Beginning वन्दे मुकुन्दस्य पदारविन्दं वन्दारहस्यारकहृदयम् ।

मन्दाकिनी यन्मकरन्दविन्दुसन्दोहमन्देदधिय ददामि ॥

वैष्णवाधिपते पदचन्दनैर्देव्याधिपयाचनो

• दत्ता सत्त्वमदन तेन वसुधामैवाप्रमो मृतम् ।

देवार्थे नलिन नलि वल्लभताम्यै हरपुष्पत

स्वाराज्यप्रतिभूमविष्णु सपदि स्वस्वचर पातु व ॥

श्रीकामधरराजपण्डितकुलाञ्जलारधार प्रिया-

मरामा नरमिहदेवमिष्टिप्रभूमण्डलाचपल ।

हृदयहरेरैरिहदेहलो भूदपमारायको

विष्णुत मरदिमुकुन्दधनलधाम्यदयशामयण ॥

तस्यादारमुक्तामयस्य मिथिलाकापालबूदामणे

धीमहीरमसि प्रिया विजयते भूमण्डलासङ्कति ।

दाने कल्पतेव चावचरित यावन्वर्तीव स्मिरा

या लक्ष्मीरिव वैभवे मुक्तये गौरीव या मण्डप ॥

वापी पुण्ड्रजलाधिका सुविमला विज्ञानवापीममा

रस्य श्रीदेविवाचिवाक्यमवत नम्राधमर्धमिह ।

उदान कलपुष्पनधविटपच्छायाभिधानन्दन

भित्तुभ्य वरसाग्रदानमनर्थ यस्या भवान्वा हव ॥

सत्कीमञ्ज लताधेनलतलुमनयो या सदादानहेम

पामैराजीवराजीवहृत्तरपरागाग्ररामेष्टामै ।

विज्ञानुग्रहाविद्यापतिमतिभक्तिनं चन्द्रमाचामुदाप

रात्री पुण्याहोका विरचयति नवा दीनवाक्यावली ना ॥

महादे। दामप्रर्षा । तव मरामारमे । इत्यादि ।

- End. यावत् स्वर्गतरङ्गिणी हरजटाजूटान्तमालम्बते
यावद्विचविकाशविकृतकरः सूर्योऽयमुज्जृम्भते ।
यावन्मण्डलमेन्दुं वितनुते शशोः शिरोमण्डनं
तावत् कीर्तितेयमनु भक्त्या देव्याः सतां वेषधे ॥
मिथम्भान् सम्यगाज्ञोऽथ श्रीविद्यापतिस्त्वरिषा ।
दानवाक्यावली देव्याः प्रमाणैर्मिसलीकृता ॥
- Colophon. समस्तप्रक्रियाविराजमानदानदलितकल्पवृक्षाभिमानमवभक्तिभाजितवज्रमानस-
हामहादेवीश्रीश्रीरमनिदेवीविरचिता दानवाक्यावली परिपूर्णा ।
शुभमस्तु श्रीरक्षु । मन्वाब्दाः १००८ ।
- विषयः । दानप्रशंसा । दानकालनिरूपणं । धर्मलक्षणं । दानादौ श्रेष्ठदेवस्य चर्चया-
श्रेष्ठलनिरूपणं । दानविधिः । इष्टदेवतनिरूपणं । प्रतिपदविधिः । प्रयोग-
कथनं । सम्पत्तौ हिरण्यदानविधिः । एवं विष्णुधर्मोत्तरायुक्तहिरण्यदानविधिः ।
हिरण्य-लघुतिलदानविधिः । अलङ्कारदानविधिः । हैमरौप्यभागमादि-
दानविधिः । मलवर्णमैत्रसपाचदानविधिः । पानीयदानादिविधिः । रत्नदान-
विधिः । कपिलादिदानविधिः । समयनेमसुखीदानविधिः । गजाद्यादिदान-
विधिः । गुह्यधेन्यादिदानविधिः । नानादैवतपञ्चदानविधिः । गुह्यभारादि-
दानविधिः । सिन्दूरभारादिदानविधिः । लघ्वाजिनादिदानविधिः । शय्यादि-
दानविधिः । गन्धादिदानविधिः । पादुकाञ्चुकादिदानविधिः । दीपादिदान-
विधिः । फलदानविधिः । शय्यादानविधिः । शिविकादिदानविधिः । दाया-
दिदानविधिः । ताल-हस्तचामरादिदानविधिः । वस्त्रादिदानविधिः । चाविक-
वलादिदानविधिः । उष्णीषदानविधिः । मासनियतवास्तुदानविधिः । सङ्क्रान्ति-
विमितकदानविधिः । नाचविकादिदानविधिकीर्तनम् ॥

No. 1881. पूर्तकमलाकरः ।

Substance, 'country-made paper, 11 x 3½ inches. Folia, 172. Lines, 9 on a page. Extent, 3,270 ślokaś. Character, Maithilī. Date, 1881. Place of deposit, Calcutta, Government of India; another copy in the Library of the Mahārāja of Darbhāṅg. Appearance, old. Prose and verse. Correct

Pūrta-kamalākara. On acts of pious liberality for public good. By Kamalākara Bhaṭṭa, son of Rāmakrishṇa Bhaṭṭa. Contents: Times meet for the dedication of tanks; rules of dedication; differences in

the ritual of consecration according to the four Vedas, rituals common to all Dedication of wells and Bauls Do of trees and gardens Do of asvattha trees Do of five sacred trees Do of buildings in connection with trees Gifts of trees Times meet for commencing a public building Laying the foundation and other details Consecration of sacred images Auspicious and inauspicious marks on images Sex of images Peculiarities of the ammonite stone, Salagrāma, and the rituals for worshipping those stones Rituals for the consecration of temples, images, flags &c Consecration of images after they have been defiled by the touch of Chandalas Repairing of images Expiations for accidental breaking of temples &c Consecration of Durgā Consecration of kings Divination before commencing a tank or well Consecration of Vinayaka Yajnas for the pacification of planets &c The Ganas, their character and worship Imperial consecration

Beginning नारायणात्मजश्रीमद्रामचन्द्राय स्तुतिः ।

कमलाकरश्च्युतेन पत्नी सख्यमिच्छेत्थम् ॥

अथ मातृजातजन्माद्यैवर्गम् । अथ उदगग्रन्थे मातादिषट्पञ्च कार्त्तिक च या
नक्षत्रार्थं सर्वमासेषु वा ————— इत्यादि ।

Ind विद्यन्त्य सभागान् पुरोहितान् दत्त्वा नवस विग्रहं सञ्चोद्य कार्त्तिकश्रापणं
कुर्यादिति ।

Colophon इति श्रीश्रीमत्करामचन्द्रमहात्मजमहापाध्यायकमलाकरभट्टकः पूर्णकम-
लाकरः समप्तः । शुभं भूयान् ।

विषयः । जलाशये तूर्णकरणे ग्रन्थमाप्त्यदिनिकपत्रम् । प्रतिष्ठाविधिकीर्तनम् । तत्र
चतुर्भेदाधाना विशेषकथनम् । जायकजण्डकथनम् । नारपट्टिविधिः । चतुर्थी
कर्त्तव्यकथनम् । वायव्यमन्त्रविधिः । अथ सर्वत्र प्रयोगकथनम् । शपीकृपात्मनो-
विधिकथनम् । ह्यारामात्मनोविधानम् । अथत्यागपत्रविधिः । तत्रपुत्रकविधिः ।
तदुपयोगिग्राहादप्रतिष्ठाविधिः । कलविधायां हस्तदात्रविधिः । शमादात्र-
कात्मनिकपत्रम् । तत्र स्तुत्यमन्त्राध्यायविधिः । त्रिजाल्यायविधिः । मन्त्रोच्चारणादि-
निकपत्रम् । श्राद्धादिप्रतिष्ठाविधिः । कलमग्रापणविधिः । दक्षप्रतिष्ठाविधिः ।
प्रतिष्ठायां शुभाशुभमन्त्रादिनिकपत्रम् । लिङ्गमन्त्रमन्त्रादिकथनम् । पक्षगुण-
निरूपणम् । शालग्रामस्तुत्यादिकथनम् । तत्र तत्र माताभ्यां दिक्कीर्तनम् । इत्य-
धामपूजाधिकारिणः । द्वात्रिंशतीक्ष्णनिकपत्रम् । प्रतिमानिकपत्रम् । कामादि-
मूर्तिस्वरूपकथनादिकम् । तन्प्रतिष्ठायां अधिकारिणः । शमादत्रनादिप्रति-

ष्ठाना विलरेण प्रयोगकीर्तनं । महापूजाविधिकथनं । अथ चतुर्थीकर्त्तव्यविधिः ।
 दण्डप्रतिष्ठाविधिः । अश्वारोपणविधिः । लिङ्गाद्याप्रतिष्ठाविधिः । चण्डालादि-
 मस्यार्थे पुनः प्रतिष्ठाविधिकथनं । जीर्णोद्धारविधिकीर्तनं । अथ प्रयोगकथनं ।
 प्रासादकलशलिङ्गाद्यादिमङ्गे शान्तिकथनं । दुर्गप्रतिष्ठाविधिः । राध्याभिवेक-
 विधिः । तडागवापीकूपखननादौ जलज्ञानोपायकथनं । विभायकस्त्रपनादि-
 विधिः । ईशानयामविधिः । प्रक्षयामविधिः । मत्स्ययामविधिः । दिग्भागविधिः ।
 निर्वृत्तियामविधिः । वेन्द्रीगन्धिविधिः । तत्र तत्र प्रयोगकथनं । शान्तिगण-
 कीर्तनं । आयुष्यगणनिरूपणं । ब्रह्मैवमन्त्रकथनं । धियादिगणकथनम् ।
 राध्याभिवेकप्रयोगकथनं । महाभिवेकविधिकीर्तनम् ॥

No. 1832. देवदासप्रकाशः ।

Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 316. Lines,
 ॥ on a page Extent, 8,518 slokas Character, Maithili. Date, ॥
 Place of deposit, the Library of the Rājā of Durbhanga; another copy,
 Calcutta, Government of India Appearance, old, decayed. Prose and
 verso Correct.

Devadāsa-prakāśa. An elaborate digest of the leading rites of the
 Smritis, with particular reference to the lunations when they should be
 performed. By Devadāsa Miśra.

Beginning. अर्वाचिन्त इत्येकत्र भुङ्क्ते शेषविषयस्तत्तमम् ।

यो देवः विष्णुकथेन न वन्दे यस्तपूदयम् ॥

कथपङ्क ज्ञानार्थव-छन्दोदीप मिताक्षरादीन् पुनरुक्तं प्रवृत्तम् ।

आलोच्य + + + वेदिताश्च तिथ्यादिष्वन्वेषमपाकरिष्ये ॥

मित्रभीदेवदासेन निबन्धोऽयं प्रकाशितः ।

देवदासप्रकाशगण्यः काशता हृदये सतामः ॥ रत्यादि ।

End मन्त्रमात्रं न कुर्वीत व्यासस्य वचनं यथा ॥

Colophon. इति देवदासप्रकाशे सप्तमाध्यायनिरूपणं । समाप्तेऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । तिथिसम्बन्धनिरूपणादिकम् । खण्डनितिथिसम्बन्धानिरूपणम् । नक्षत्रादिपारिभाषिक-
 लक्षणविवेचनम् । दैवपैत्र्यादिकालनिरूपणम् । वेधवाक्यविवेचनम् । प्रतिपद्विषयः ।
 अथ वीरप्रतिपदादिनिरूपणम् । द्वितीयानिरूपणम् । अथ भाद्रद्वितीया-चतुर्थ्य-
 शयनद्वितीयादिनिरूपणम् । तृतीयानिरूपणम् । अथ रक्षाद्वितीयादिनिरूपणम् । एव

विषयः । चतुर्थादिनिर्णयः । नच तत्र त्रैरीचतुर्थीकथनं । नामपद्यमादिकथनं । चन्द्र-
 पद्यादिनिरूपणं । अचलासप्तम्यादिनिरूपणं । अन्ध्याद्यदिनिरूपणं । अगस्त्योदय-
 कालादिनिरूपणं । मन्त्रालक्ष्मीवितादिनिरूपणं । गारदीयापूजाविधिकीर्तनं ।
 अशोककनिकापानादिविधिः । वनिदानकालकथनं । अपराजितापूजाविधिः ।
 दण्डरा । मोक्षैकादश्यादिनिरूपणं । पारस्यवस्त्रादिकथनं । भोजनविधिः ।
 अत्यन्तपीडायामेकादश्यां अलपाने गोपबामहानिरिति निरूपणं । हविष्यद्रव्य-
 निरूपणः । रक्षादशीद्वैधनिर्णयः । विद्याव्यवस्थाकथनं । जया-विजयाद्यष्टविधमन्त्रा-
 द्वादशीनिरूपणः । अवष्टवादशीनिरूपणः । सूर्यैकादशी । रन्ध्रद्वादशी । महान-
 चयोद्दशी । यमघृतुर्द्वादश्यादिनिरूपणः । शिवघृतुर्द्दश्यां । आरणीपूर्णिमा । नदीरजो-
 योगादिनिरूपणः । काजामरविधिः । जैलिकाविधिः । अमावस्याया आहविधि-
 कीर्तनं । दीपावलिताविधिः । आनाम्यतः आहप्रक्रियानिरूपणः । आहलक्षणादि-
 निरूपणं । पञ्चविधआहनिरूपणः । आहकालादिहापनिरूपणः । आहकालादिनि-
 रूपणं । दर्शनिकेयः । प्रतिपद्युगान्तनिर्णयः । आशेषयोगिकृतपाष्टकनिरूपणः । अष्ट-
 कामिर्णयः । एहिश्रादनिरूपणः । कन्यादिविवाहकालनिरूपणः । अपरपञ्चआह-
 विधिः । सङ्क्रान्तिनिरूपणः । रात्रिचक्रमणविचारः । युगाद्याविवेचनं । मन्त्रकारा-
 दिनिरूपणं । ग्रहणनिरूपणं । निधिवारमयवादिनिमित्तकर्मनिरूपणः । वारमयव-
 आहनिरूपणं । एकोद्दिष्टकालादिनिरूपणः । आवाधिकारिनिरूपणं । मयात्राहादि-
 निरूपणं । शलादिचनानां आहकालादिकथनं । आहदेयनिरूपणं । आहनिर्णयो-
 माहंश्राद्धमपरीक्षाकथनं । पञ्चिपावनादिलक्ष्यं । वर्जनीयम्राज्ञलक्षणं । नाम-
 परिभाषानिरूपणः । कूपमाशोदके ग्रामे रुद्रस्य निवसतो म्राष्ट्रण्य दापकथनं ।
 आहयोग्यद्रव्यनिरूपणः । मासविशेषे द्रव्यविशेषदाननादाव्यवधानं । आहार्ह-
 क्रमादिनिरूपणं । अर्घ्यपावननिरूपणादिकं । दम्भपुण्यादिनिरूपणं । विधिपरिभा-
 षादिविचारः । पित्राहुमनिरूपणं । आहदिमात पूजैदिवल्लभ्यकथनं । भूमिशो-
 धनविधिः । निमन्त्रणप्रयोगादिकथनं । आहदिमहत्त्यनिरूपणः । आहप्रयोगः ।
 विशिष्टेन पित्रदानविधिकीर्तनं । आहदिमहिममात्रवैधदेवनिर्णयः । पित्रादिह-
 यज्ञादिप्रयोगः । आहपार्थक्यत्रादिविधिः । मित्यत्रादिविधिः । आमत्रादिविधि-
 मीर्यत्रादिविधिः । सौरनिधिविवेचनं । जीवनिष्ठक द्विविधकक्रियमाणत्रादिविधि-
 श्रुतपदविधिः । श्रुतविहतादिलक्षणनिरूपणः । अहममनविधिः । श्रान्तादिविधिः ।
 आवाधिकारविवेचनं । दण्डपिष्टदानादिविधिः । अष्टिपक्षपविधिः । ह्येयमन्त्रो-
 दिविधिः । कपिलादिदानविधिः । मासिक मणिभीकरणादिविधिः । मत्प्रयोगः ।
 काश्यां शुभश्रीर्हर्षदिकर्दिकरणव्यवधाननिरूपणं । अशुद्धविकारादिविधिः ।

यशोचित्ररूपं । पतितादीनां दादादिनिषेधः । महापातकिनिर्णयः । नारायण-
चित्रविधिः । पर्णश्रवविधानम् । यतिभस्कारादिविधिः । मन्त्रसामय्यादिविधिकीर्त-
नम् ।

No. 1833. व्यवहारकल्पतरुः ।

Substance, country-made yellow paper, 10 × 4½ inches. Folia, 250
Lines, 6 on a page Extent, 5,031 stōkas Character, Maithili. Date,
B S. 1231. Place of deposit, Magrání, Post Madhubani, Darbhāṅgá, Pandit
Kánálāla Jhá. Appearance, fresh. Generally correct.

Vyavahāra-lāpataru. An elaborate treatise on Judicature, inclu-
ding constitution of courts, administration of justice, and the pains
and penalties for civil and criminal offences. By Lakshmidhara, son of
Hridayadhara Bhaṭṭa, minister of war and foreign affairs of Mahá-
rájádhirāja Govindachandra Deva of Kanauj. The digest was com-
pleted by order of the king, and dates from the 12th century. The
work is rare, but appears to be a very complete digest.

Beginning. नानाशास्त्रसंक्षेपविचारचतुरप्रश्नावलयापित-

व्याप्तादिव्यवहारमार्गविनिर्दिष्टाः प्रगल्भा गिरः ।

यस्याकर्णं विपर्ययतां प्रतिपद्यते रोमाञ्चमानस्यते

काण्डे च व्यवहारमयं तन्मते लक्ष्मीधरो द्वादशे ॥

प्रथमं तत्र भूपत्य व्यवहारविलोकनम् ।

प्राड्विधाक सभासंख्योपदेशसदनकरम् ॥ इत्यादि ।

End.

सुधन्व्योपपन्नं सुकर्णपरिषज्जैरुत्तमाचार्यान्तं धर्मम् ॥

Colophon.

इति व्यवहारकाण्डौ वर्षाबुल्लोमलक्षणादिनिर्णयः । प्रदर्शिता ।

इति श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीमद्भोजिन्दचन्द्रदेवादिष्टेन महाशान्तिविप्रद्विकेन
भद्रहृदयधराज्यजीमलक्ष्मीधरेण विरचितो व्यवहारकल्पतरुः समाप्तः ।

सन १२९१ ।

विषय । व्यवहारनिरूपणम् । देशाचारादिकथनम् । प्राद्विवाकलक्षणादिकथनम् । सभानि-
रूपणम् । सभ्योपदेशकीर्तनम् । व्यवहारलक्षणम् । विचारविधिः । मायाविधानम् ।
उत्तरविधिः । प्रतिनिधिनिरूपणम् । प्रत्याकलितविधिः । तत्र दुष्टलक्षणम् । हीनलक्षणम् ।
सन्धिलक्षणम् । क्रियादानविधिः । क्रियायादिविधिः । साक्षिनिरूपणम् । अमाक्षि-
लक्षणम् । साक्षिश्रवणविधिः । साक्षिदूषणविधिः । शपथविधानम् । साक्षिवाद-
विधिः । साक्षिपरीक्षाविधिः । साक्षिदण्डविधानम् । मत्यापवादनिरूपणम् । साक्षि

नियम । अन्वयनिरूपण । साधननिर्गदकथन । साध्यनिर्गदकथन । लिखितविधिकथन ।
 गाननपत्रविधि । सप्तम्यनिरूपण । दुष्टलेखनिरूपण । दूषणलेख्यशरीचाविधि ।
 लेख्यदलकथन । लेख्यदोषनिरूपण । भुक्तिनिरूपण । अनुपभागेन अग्निदि-
 कथन । अन्यप्राप्त्याप्त्यन्वयादकथन । विविधभागनिर्णय । युक्तिनिरूपण । दिय-
 निरूपण । वर्णविशेषे दिव्यविशेषकीर्तन । द्रव्यविशेषे दिव्यविशेषकथन । अथ-
 एवादिनिरूपण । देशकालनिरूपण । दिग्निर्वाहकथन । तत्र घटविधि । अग्नि-
 विधि । तोयविधि । विदविधि । कोशविधि । तपनविधि । तपनाधिविधि ।
 धर्मज्ञानविधि । उपयविधि । निर्णयप्रकारकीर्तन । निर्णयव्यवहारादिनिरूपण ।
 निर्णोतकन्यनिरूपण । अग्निप्रतिपत्तिकथन । छतनिर्वाहकथन । स्वतन्त्रावतन्त्र-
 लक्षण । अष्टादानविधि । हृदिनिरूपण । अलतहृदिकथन । परमहृदिकथन ।
 हृदिनिषेध । आधिविधिकथन । आधिमिद्विनिरूपण । प्रतिभूविधि । उद्गाढन-
 विधि । निरुद्धविधि । अन्वयविवक्षितविधि । मन्त्रमन्त्रमुत्थानविधि । दत्ता-
 प्रदानिकविधि । भूतकाम्यपत्रशुद्ध्याविधि । दामविधि । दाम्याधिकारिक ।
 वतनम् अनपक्रिया । पञ्चश्रीविधि । स्नातिसाम्यविवादनिरूपण । मन्त्रदुर्गमि-
 क्रमविधि । विनायासमन्त्रदानविधि । स्त्रीनानुश्रवविधि । श्रीमाविवादानक-
 पण । भेतुविधि । ललाटविधि । मन्त्ररसाविधि । मन्त्रज्ञानकण्डविधि ।
 अक्षयनिरूपण । मेघनिरूपण । मेघकथन । प्रदामतन्त्ररक्षणविधि । अत्रकाग-
 दन्विधि । साहसविधि । ज्ञानकाम्येष्टविधि । शीघ्रपुष्टकविधि । तत्राभि-
 रम्यकथन । कन्यादूषणविधि । बन्धनविधि । दण्डादिनिरूपण । श्रीरक्षण-
 विधि । श्रीधर्मविधि । प्रोपितमहोपाधि । विधवाविधि । निधोमविधि ।
 देवदण्डविधि । परदूषाविधि । दण्डविधौनिरूपण । तत्र जीवत-
 पित्रकविभाजकथन । प्रतीतपित्रकविभाज । विभाजानुश्रवविधि । अमरुततन्त्र-
 विधि । विभाज्याविभाजनिरूपण । श्रीधनविभाज्यादिकथन । अथभूतविभाजविधि ।
 विभक्तविभाजविधि । विराजतविभाजविधि । वैराज्य अथैवादिपुत्रकण्डविभाज-
 विधि । पुत्रानिर्देशनिरूपण । पुत्ररक्षानिर्वाहकथन । निश्चितपुत्रलक्षणकथन ।
 अपुत्रधनविभाज । अष्टहवनविभाज । विभक्त्यनिरूपण । दूतधनानुश्रवविधि ।
 त्रिपदेविधि । प्रकीर्णनिरूपण । आनन्दशुद्धादिविधि । निरुद्धादिविधि ।
 दण्डादिपुत्रकण्डादिविधि । तत्र मन्त्रादिपुत्रकारविधि । दण्डपुत्राकीर्णन । आन-
 न्दकथन । दण्डादिपुत्रकथन । तत्र दण्डादिकथन ।

No 1834. दानधर्मप्रक्रिया ।

Substance, country made paper, 10 x 4 inches Folia, 42 Lines, 10 on a page Extent, 1,575 slokas Character, Maithili Date, SK 1558 Place of deposit, Muzrai, Post Madhubani, Darbhanga. Pandit Kanailal Jha. Appearance, fresh Prose and verse Correct

Dānadharma-prakrtyā. On religious gifts, their merits, time, nature, &c. By Bhavadeva Bhatta, son of Krishnadeva Misra.

Beginning दाम देयच दाता च सम्प्रदानं षष्ठं तथा ।

फलदाता पिधाता च य एकश्च नानाम्यह ॥

भवदेवा हरि नत्वा लण्डदेवतनृप ।

कूपते दानधर्म्मस्य प्रक्रिया मत्क्रियावता ॥

तथादो दानप्रशमा । जन्दिपराणे । दानं पर प्रशंसनि इत्यादि ।

End दशधा इति भूपाल । इति महाभूतघटदानविधि । षोडशमहादानप्रकरणस्य
सम्पूर्णम् ॥

Colophon इति मैथिलसम्प्रदायी ऋष्यदेवतमयमहामहापाध्यायसम्वत् १९११ भवदेवमिदं रचितं
 * दानधर्मप्रक्रियानामक चतुर्थं काण्डं सम्पूर्णं । महाष्टकं १५५८ ।

विषय । दानप्रश्ना । दानलक्षण । प्रतिग्रहीक्षकस्य । योग्यपक्षस्य । उत्थादिलक्षण ।
वशानिकपण । द्रव्यनिकपण । देशनिकपण । कालनिकपण । इतिकर्मयत्तानि-
कपण । प्रतिग्रहीक्षकस्य । वारनियतस्यदिशप्रदानदानवचन । सङ्क्रान्तिविहित-
दान । आमदान । ऋतुदान । अयनदान । आरोग्यदानप्रकार । अमय-
दान । पुत्रकदान । ज्ञानाविधदानफल । रत्नादिदान । गृहदान । भूमि-
दान । श्रद्धादान । दीपामादिदान । वस्त्रादिदान । वस्त्रदान । निकषेण-
दान । अक्षधनु मृदुधनुदानादिक । वाहनादिदान । पाषाणदान । लवणा-
मिश्रदान । पक्ष्मादानानि । गुणादामादिस्वादानविधिकीर्तनम् ।

No 1935 शास्त्रमिद्धान्तलेख्याख्या ।

Substance, country mail paper, 11 x 4 inches. Folia, 227. Line, 4 on a page. Extent 5170 alokas. Character Manthali. Date ? Place of deposit the Library of Raja of Darbhanga. Appearance, destroyed by worms. Proc. Correct.

Sastra Siddhanta lesa nyakya A commentary on the *Sastra sidhāntaśāstra* of Apyaya Dikshita By Achyuta Krishnananda, pupil of Srayamprakāśananda Sarasvatī The text treats of the Vedānta doctrine Hall's 'Contributions,' p 153 The codex contains only the first chapter of the work *Vide ante*, Nos 60, 1496 and 1573

Beginning ये म विश्वशरच्च विश्वशरम्मो मुख ।

समप्राप्ते स्वयन्मतिर्वाणीसञ्ज्ञा म + + + ॥

स्वयम्प्रकाशमरक्षतीवञ्च इत्यर्थः ।

आचार्यवरणद्वन्द्वकृतिर्लेखकपिणी ।

या हत्वा कुर्वन् व्याख्या नाहमव प्रभुर्यत ॥

अथ व्याख्याने प्रभु स्वयम् इत्यर्थः । प्रथमपरिच्छेदे ब्रह्मलक्षणविचारानन्तरं लक्ष्यस्य मतभेदेन—इत्यादि ।

End वेदान्तानामयमेव परमतान्यर्थविषयीभूतार्थं न तु उपायादिरिति प्रवृत्ति-
मित्यर्थः । अत्रापि कुतो न प्रपञ्चस्तत्राह विसरति । अन्यद्विस्तारमंशा-
दित्यर्थः ।

Colophon इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्यश्रीमत्सयम्प्रकाशानन्दसरस्वतीवरणरवि-
न्दसहस्ररत्नामृतस्य अक्षुत्तल्लघ्नानन्दस्य कृतौ शास्त्रासङ्गान्तलक्षणाध्याया प्रथम
परिच्छेदे समाप्तः ।

विषयः । अक्षयदीक्षितकृतगणेशविद्वान्कृष्णविभानवेदान्तप्रकरणस्य व्याख्यानम् ।

No 1836 प्रमाणपत्रम् ।

Substance country made paper 12 x 4 inches Folia 96 Lines 6
on a page Extent 612 ślokas Character Maithili Date 9 Place
of deposit Magrān Post Madhubani Darbhanga Pandit Kana Lal Jha
Appearance fresh Prose and verse Correct

Pramana pallava A summary of the leading rules regarding
Āchāra or religious duty By Nrisinha Thakura. The codex con-
tains only the first chapter of the work

Beginning श्रमो मुद्रितस्तपनस्य निश्चय युक्तस्य वशीवत्

इत्यादि मूललीकया सरसया नीतान्वनमन्दम् ।

निद्राकस्य अनादिस्य क्लृप्तधाविन्द निद्रायादिन

नामीपद्मजवर्तिनो विजयत इत्यर्थः अन्तम् ॥

नरसिंह नमस्तु नरसिंहेन धीमता ।

पञ्चव क्रियते मय्यक प्रमाणाना प्रियद्वार ॥

तत्र प्रथमसाधार । मनु । इत्यादि ।

End,

सुवत्सर द्विमासेन पुनस्तौर्ध्र वज्रोद् युधि ।

मुष्टनश्चापवायस्य तता यत्नेन कारयेत् ।

Colophon

इति महाभट्टोपाध्यायद्वारनरसिंहविरचिते प्रमाणपञ्चवे प्रथम परिच्छेद ॥

विषय ।

आचारनिरूपण । मन्व प्रात उत्थादिनिरूपण । शौचविधि । ओषध्या-
न्यायन्यादिक न कर्मण्यमिति निरूपण । स्नानतर्पणादिविधिकथन । सत्या-
करणादिविधिकथन । दर्भप्रच्छन्नादिनिरूपण । शिष्टाश्वनादिविधि ।
भोमप्रयोद्ग्रादौ तिलतर्पणानुष्ठेयकथन । पञ्चयज्ञविधिकथन । नित्यप्राद-
विधि । भोजनविधि । मासभक्षणविधि । एकहस्तादिप्रणामनिषेध ।
उद्वाहयोग्यकन्यादिनिरूपण । ज्ञातायाः कन्याया दासीत्वकथन । अनध्याय
निरूपण । उद्वाहकालानुरूपण । अकान्तादिनिरूपण । प्रतिपदादितिथीना
प्रसङ्गकालनिरूपण । कन्याद्विनिर्णयः । एकादशीव्रतनिरूपण । शिवरात्रि
निरूपण । अर्द्धाद्यादियोगनिरूपण ॥

No 1837 जलाशयोत्सर्गविधि ।

Sub stance country made paper 11 x 4 inches Folio, 24 Lines 7 on
a page Extent 1840 slokas Character Nagara Date ? Place of
depos't Magra, Post Madhubani Darbhanga Patil Kanailal Jha
Appearance, fresh . Prose and verse . Slightly correct

Jalasayotsarga vidhi . On the consecration of reservoirs of water
for public use By Nārāyaṇa Bhaṭṭa son of Ramesvara Bhaṭṭa
Contents Merit of consecrating reservoirs of water Ditto of making
bridges and embankments Selection of places for such works Pro-
portions of wells, tanks, &c Times meet for commencing excavation and
for consecrating tanks &c Necessity for consecration Purification of
tanks, &c Expiation for drinking water from a tank defiled by a
corpse or other causes Extent of impurity of tanks excavated by
Mlechhas Worshipping of Varuṇa in connection with the consecra-
tion of tanks, wells and baols Rules for excavating tanks &c Direc-
tions and rituals for consecration and the differences in the rituals cur-
rent in Bengal and the North Western Province.

Beginning सरस्वती नमस्याम प्रत्यक्षयुद्धानये ।

यदेकज्ञानचित्तानां चित्ते मयितिरुत्तमा ॥

विष्णाधिप नमस्तुभ्यं विष्णुमङ्गलविधातये ।

प्रबन्ध रचयाम्युच्चैर्बुद्धिमुद्धि विधेहि मे ॥

उद्भिद्रपत्रं तपत्रमगात्रनेत्रं सुधीवमित्रमतिधिवचरित्रपात्रम् ।

उशीलनीजमलिवर्णमवर्णनावं रामं भजे कृष्णपति कमलाकलुषम ॥

विद्यामिवकुलोदधौ विधुरिवाशुष कलाना मिथि-

धामाप्ते निश्चितोऽपि अन्य वस्तुधा मित्यै प्रमित्यै सिता ।

विद्यापद्मविक्रमनैकतरणि श्रीमद्भगोविन्दस्य

सहायद्वयनायणीविंशत्ये श्रीमहरामेश्वर ॥

गच्छेत्तुभीती पितुरेव च युता सृता समानोक्त्य च वेशरीती ।

नारायणस्तुत तनयोऽविभुक्ते जन्ममयोऽहर्गं विधि विधत्ते ॥ इत्यादि ।

End

भोजनं तेभ्योऽन्येभ्यश्चान्यतस्तदगोत्सर्ग्यत । इति वापीकूपोत्सर्गं विशेषविधिः ।

Colophon *

श्रीभट्टरामेश्वरकृतश्रीनारायणमहविरचितो जन्माश्रयोत्तुर्गविधि समाप्त ।

विषय ।

अलाभयोगस्यैवाऽऽवश्यक्यम् । हेतुबन्धनादिकलनिकपणः । अलाभप्रकरण-
योग्यदेशनिकपणः । कृपादिपरिमाणकथनम् । अलाभप्रकारभेदात्सर्वेण कालनि-
कपणः । हतजलाशयस्य उत्सर्गकरणावश्यकता । अथ अक्षीयरश्मिरूपानि-
श्चिनायोपाध्यायादीनां ज्ञानार्थे । उपर्याते अलाभप्रशङ्गनिकपणः । श्रवण-
मह्युत्कृष्टादिजलपाने प्रायश्चित्तादिकथनम् । स्रव्यादिहतपृष्ठादिनां जानु-
द्वयजलस्य पवित्रता, तदधस्तात् अपतनमिति निरूपणम् । वापीकूपतडागादौ
वाह्यनिष्करीर्णम् । तत्र स्नानादिविधकीर्णम् । उत्सर्गविधिकथनम् । प्रयोग-
कथनम् । प्रयोगस्यैव बौद्धदशप्रचलितप्रथागाद्भिन्न अतिविद्युत्तमस्य इति
शेषम् ।

No 1838 सौरभाष्यम् ।

Substance, country made paper 7 x 4 inches Folia 121 Lines, 11
on a page Extent, 3655 slokas Character Maithili Date, H B 1197
Place of deposit, the Library of the Rajá of Darbhanga Appearance,
decayed. Prose. Correct

Saura śhaśhya A commentary on the *Sūrya Siddhānta*. By
Nṛsiṃha Dāsaśya

Beginning प्रत्युद्धूहविश्वधकारणाय महात्मने ।

गणेशाय नमस्तस्मै जगन्नामेकमाधिपे ॥

हरिहरकमलासन + + चन्द्रचित्तिजबुधामरवन्द्यदानवे + + न् ।

उद्धगणमभिवन्द्य वक्षमि मम्यम् दुमणित्तपदमाघनोपपत्तिम् ॥

मयैरधोवबोधार्थमुपाया वदन् छता ।

बाधनावगमार्थाय हस्तिदेम वितन्त्यने ॥

दुमणिवागम्य सपकर्षयोर्निहितमुष्णकराम्बरणे धन ।

मुनिवरैरधिगत्य ततो भुवि प्रकटितं भुक्तिकर्षं फलाग्रये ॥

धीला वागम्य यदीयममल + + गतास्तर्पय-

न्त्यामन्दैरपि पूरयन्ति विबुधान + + वितन्त्यन्ति च ।

लोके भास्कररामि + + रमलो आगर्भि माहेश्वरो

दैवज्ञान्मुधरा परोपलतिना मध्ये प्रसिद्धि गता ॥

+ + मन्त्रमुद्गणकायैवराक्षससत केशवाचार्यमुदय्यमुक्तेस्वराम ।

धीमास्वरस्य विनिधानं गणितप्रवन्तान् चम्यस्य मे मनि + + सावित्रसेव जाता ॥

धीमिष्णुसञ्चकपिष्टयमुखारविश्वान्नकारिणश्च वदनादधिगत्य विश्वाम् ।

धैरागमाभ्यन्तरणाय नृणां करोमि भायं + + + + विचारविशेषरम्यम् ॥

यच्च किल विद्वन्मरम्यैश्च इत्यकथा ज्ञयते । इत्यादि ।

एव सर्वे श्लोकाः स्मरार्थाः ॥

धीमन्मृदिदेव विदाम्बरणे विद्वान्तमायं यदकारि भैरम् ।

सयामन तत्र समाग्निमागन्तानाधिकारः सकलेष्वपुत्र ॥

इति सूर्यविद्वान्नाभायै मानाधिकारयत्तुर्दशः ॥

भारद्वाजमहर्षिवशज + + स्त्रीरे क्ष + दोनरे

गोत्राग्रामममाकृत्ये शुभगरे देगे च पर्याविधैः ।

आर्धान्नं गृहगमश्चकुरोर्लब्ध्याश्रयोधागको

महाचार्यस्ततो दिनाकर इति स्थानं चित्तीगर्भितम् ॥

गणायाम्नां पञ्च भूगुरेषां चोष्ठु छथो गृहकायवन्द्यः ।

सुखात्मकं धीमन्कारि येन न विष्णुनामा गणको द्वितीयः ॥

यः मन्त्रमुद्गणकायैवराक्षसकीकेशवाचार्यमुदय्यमुक्तेस्वराम् ।

धीमास्वरस्य च धर्मं गृहका वदन्ति मन्त्रारिणश्चकुरतोऽपि सप्तमाश्रको ॥

पुत्रे तथान्ये ॥ दिवाकरस्य मन्त्रारिणश्चानुसमृद्धौ च ।

धीकेशवे दैवविद् वरिष्ठ धीविद्वानापसदमुद्रिष्ट ॥

End

देवज्ञार्थं दिवाकरात्मजवर श्रीलक्ष्मणामा दिवो
 योऽभूत्तमनसो यमिदृशक धृदुमुक्तिमाय यथात ।
 प्रक्षेपानजनाईनप्रभृतिभि यत्नेन तिम्याशना
 त्रिज्ञानस्य मयासुराय कथितस्याज्ञानदापापहृम ॥
 दुर्बोध यदतीव तद्विजयति स्यष्टार्थमित्युक्तिभि
 स्यष्टार्थं लतिविमृति विदधने यथै समासादिभि ।
 अस्यामेऽनुपयोगिभिश्च वड्भिमज्जैभैश्च मन्त्रै
 योऽनुपयोगिभिश्च वड्भिमज्जैभैश्च मन्त्रै
 इह कीदृशमिति प्रौढेर्विलोक्यते ।

Colophon इति श्रीसूर्यमिद्वानो यमिदृशदेवज्ञविरचित भौरमाय पूर्वम् ।
 तुरगनवविमर्शच्छादिते यावनेऽप्ये चरमश्रवित्तुर्था लक्ष्मणस्यैव ।
 जनकविपराजोऽस्याज्ञानाज्ञानियायात् मुकरश्चक्रुस्तमसा बुद्धिनायो लिखेत् ॥
 विषय । सूर्यमिद्वानस्य व्याख्यानम् ।

No 1839 तिथिनिर्णय ।

Substance, country made paper, 7 x 8 inches . Folia, 30 Lines, 6 on a page Extent 622 stōkas Character, Maithili Date SK 1705 Place of deposit, Magrari, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Kanānila Jha Appearance, old Prose and verse Correct

Tithi-nirnaya On the Lunar days fit for the performance of sacrificial rites and fasts By Vāchaspatis Mīśra Mahāmahopādhyāya Two other works of this name have already been noticed. *Title* Nos 964 and 1689

Beginning अद्वैताद्वैतप्रथम्याय निर्गुणस्मिन्निर्गुणे ।
 जगत्समादिभूताय नमस्त परमात्मने ॥
 विभोक्तुं मुनिवाक्यानि सम्यदायानुसारतम् ।
 तिथिर्द्वैतविधौ यत्नान् क्रियन्ति तिथिनिर्णय ॥
 विप्रतिपदवचनानां परस्परविराधपरीक्षारा निर्णय ।
 तिथिस्तःस्त देवा यदा विदा य । इत्यादि ।
 End काम्यत्वं नाम पञ्चापेक्षत्वं । न शुद्धश्रवणं नमस्य पञ्चापेक्षनमिति ।

Colophon इति श्रीमन्महात्म्ये पाश्चात्त्याचार्यस्य निमित्तविरचितस्य चिन्तनस्य समाप्तः ।
शके १७०५ ।

विषय । सामान्यतस्त्रिचिह्नरूपनिरूपणादिक । उपवासादिसाधारणयुग्मनिरूपण । प्रति-
पदादिपौष्पेमास्यन्तनिधिविधान । अमावस्यानिरूपण । अष्टादशतिथ्यवि-
धान । शिवरात्रिव्रतविधि । जन्मव्रतविधि । उपवासनिधमकीर्तन । प्रति-
निधिविवेचन । नारीणां व्रतविधि । अन्ध्यायनिरूपण । सुखरात्रिव्यवस्था ।
उपवासानुक्त्यवयव । जयन्तीव्रतनिरूपण । आकाशदीपदानविधि । हा-
लिकानिरूपणादिकम् ।

No 1840 दानपञ्जी ।

Substance, country made paper 7 x 3 inches Folia 45 Lines 7 on
a page Extent 97½ slokas Character, Maithili Date, ? Place of
deposit Magram Post Madhubani, Darbhanga Paudit Kanailal Jha
Also another copy, Calcutta Government of India Appearance, old
Prose and verse Correct

Danapañjī An epitome of the rules regarding religious gifts.
By Navarāja, of the family of Drona

Beginning द्वाकावर्गमुत्तमो द्वाविंशतमोऽथ ।
धर्मकर्मोऽथ श्रीमान् भवराजा विराजते ॥
श्रीमता भवराजस्य सर्वपापप्रणाशनी ।
क्रियते दानपञ्जीर्यं कलौ नष्टेव निर्गमे ॥
तथाहो दानप्रशंसा । विष्णुधर्मोत्तरे ।

End. २२८० धर्मद्वैतस्य चतुर्दश द्विजाध्याय ।
अथ महिषासुरवधस्य चतुर्दश विष्णुधर्मोत्तरे ॥

Colophon इति श्रीमन्महात्म्ये पाश्चात्त्याचार्यस्य निमित्तविरचितस्य दानपञ्जी समाप्तः ।

विषय । दानप्रशंसाकीर्तन । देवगुणकीर्तन । दानविधि । दानकालनिरूपण । युगा-
द्यादिनिरूपण । दानप्रदायक्यवन । अथ धर्मेषां दानार्थां प्रत्येक प्रयागकीर्तन ।
धान्यादिदानं । मृष्टमधोश्च दानादिकथनं । कपिलादित्रेदानं । अद्यादि-
दानं । वरदोष्ठादिदानं । शम्पादिदानं । इक्ष्वाकुनदानादिकं । मैत्रस्यवना-
दिदानं । मुद्गरकंठादिदानं । जलपाशादिदानं । धर्मोपशान्तिदानं । विष्णु-

रादिदान । आषलव—कदलीमहसदिदान । आषट्चादिदान । रक्तादि-
दान । पुस्तकदान । भूम्यादिदान । गृहादिदान । शिलापक्तादिदान ।
स्वर्ग्यप्रतिमादिदान । आपकादिदान । तिलपुष्पादिदान । एव कालपुष्प-
मुष्पापुष्पादिदान । सत्वत्वर्गविधि । कूपोत्थर्गादिकथन । सप्तसप्तशदान ।
धर्मगद्यादिदान । आकाशदीपदान । श्रीरकादिदान । सामान्यतः अन्नदाना-
दिकीर्तनव ।

No 1841 प्रतिष्ठापद्धतिः ।

Substance, country made paper, 9 × 3½ inches : Folia, 94 Lines, 12
on a page Extent, 2,244 s'lokas Character, Nagara Date, S. 1785
Place of deposit, the Library of Raja of Darbhanga Appearance, old
Prose and verse : Correct

Pratishtha paddhati Rituals for the consecration of houses,
temples divine images, tanks, wells, and gardens. By Trivikrama
Suri, son of Raghun Suri.

Beginning प्रथमं गुरुपादाल सप्तमश्वत्थिना ।

क्रियते सर्वदेवानां प्रतिष्ठापकतिर्मेधा ॥

प्रासादस्य तद्वानामादौ कथं क्रियामतम ।

मन्त्रिपापरिचार्यैस्तान् ध्वजादीनां तथानन ॥

समाहृत्याव्यतन्त्रानि ततःप्रतिष्ठापद्वैतया । इत्यादि ।

End मन्त्रमूर्तिप्रतिष्ठाया प्रवरा धेनुमादिता ।

एतेन विधिना कुर्वन् सर्वं भवति साधनमिति ॥

Colophon इति श्रीरघुनन्दरिच्युनविचित्रमन्त्ररिचरचिता प्रतिष्ठापकति भगवता ।

संवत् १७८५ ।

विषय 1 आचार्यजनपदादिकथन । भूमिपरीक्षाविधि । आतिष्ठयणादिनिरूपणं । भू-
जात्यनिश्चये प्रक्रियानिर्देशकथन । भूमिग्राहिनिरूपण । शालुपूजाविधि ।
प्रासादे करिष्यमाण भूमिपरिपटनविधिकीर्तन । तत्र काष्ठादिनिरूपण । प्रा-
सादादीनां स्तम्भपानविधिकथन । भूमिस्तम्भविधि । शिलाग्राहविधि । प्रा-
सादादश्वविधि । श्वोच्छ्रयविधि । प्रासादप्रतिष्ठाविधि । तत्र अधिवास-
विधि । प्रपादकथन । शूलसारापकविधि । मानसश्वप्रतिष्ठाविधि । सर्व-
देवप्रतिष्ठाकालनिरूपण । देवप्रतिष्ठायां यमापकृत्वादिश्रवण । वत्पादि-

श्रीचण्डेश्वरमन्त्रिका मतिमत्तानेन भगवत्प्राप्तना
नेपालासिन्धुभूमिपालमपिमा पुष्पाक्षना कर्षणा ।
वाग्व्या मरितस्तुट सरधुनीपाम्य दधत्या शुचौ
मार्गं भासि यथोक्तपक्षमये दधन्मुलापूरप ॥

श्रीमद्विवादपददुग्गतिपातकानामुद्धारहेतुस्तननिर्णयसम्पुष्ट ।
चण्डेश्वर चचिवरममिन् विवादरत्नाकर रचयति श्रुतिशास्त्रविद्वत् ॥

अज्ञादानं भना दृढिरक्षता दृढरप्यय । इत्यादि ।

End

कल्पद्रुम चाप्यय पारिजाते इत्यादिषु चाप्यय वा प्रकाशे ।

यत्त भारमत्तादधिक्य यत्त सत्त दधाति रत्नाकर एक रत्न ॥

ये कामधनुरनुपाति सकल्पदृष्टा य मेवमे निजपक्षाय स पारिजात ।

त वैरिगात्रभिदम्बमदनद्विष्टं चण्डेश्वर तुल्यपितु कृतमा भवति ॥

श्रीकृत्यदानमन्त्रकारश्रीद्विपूजाविवादेषु तथा गृह्ये ।

रत्नाकरा चर्मभुवा निबन्धा कृताम्बुलापूरपदेन मत्त ॥

रसगुणभुजचन्द्रै मन्त्रिने शाकबर्षे स्रष्टि धवलपत्र वाग्वीमिभुतीरे ।

अदित तुलितमुचैराक्षना स्वर्णरात्रि निधिरखिलगुणानामुत्तर वाग्वीमिभुतीरे ॥

इति मन्त्रिजयमन्त्राभाविषयिकठकुरशीरीरेचराक्षजयमन्त्रिजयमन्त्राभाविषय-
दिकठकुरशीचण्डेश्वरविरचित्ता विवादरत्नाकर पूर्णिसमाप्त ।

अज्ञादानविवादपदमिरूपण । अज्ञातद्विकयर्ष । परमद्वि । द्विभिषेव ।

आधिनिकपक्ष । आधिसिद्धि । प्रतिभूविधि । अज्ञादानविधि । उद्बुद्ध

विधि । निधनविधि । अज्ञाविनिर्णय । मन्त्रयधन्याम । दत्ताप्रदानकनिर्ण-

पण । अशुभपक्षगुणविधि । दाक्षमायनविधि । दास्याधिकारिनिकपण ।

वतनम्यानपक्षिणा । पक्षीविधि । सामिपालविवाद । धविद्युतिजम् । विज्ञी

धासम्प्रदान । श्रीमानुशय । वीमाविवाद । भेत्तुविधि । कृताकृष्टविधि ।

मन्त्ररचानिधि । मन्त्रयानविधि । अद्वैतकथन । वाकपादयविधि । दध

पादयविधि । क्षेत्रविधि । क्षेत्रनिकपण । प्रकाशतस्करविधि । चैराभ्यषणाव

धि । स्नानदिश । वधस्त्रयविशेष । सादसदष्टनिकपण । घातकान्यपणविधि ।

उद्बुद्धविधि । आभिज्ञमदष्टविधि । कल्याणद्वयविधि । क्षीपधर्मान्तरण ।

क्षीरचाविधि । क्षीपक्षकीर्तन । पञ्चपञ्चाविधि । दायभागकथन । तत्र जीवत

पिटक—प्रमीतपिटकक्षीपनादिविभागनिकपण । अथलुगविभागकथन । नाना

वर्णविभाग । पुत्रान्तरैर्विभागनिकपण । पुत्रनविचारकथन । दृष्टदधनविभा-

गः । दूतसमाकुर्यनिरूपणं । क्रियाभेदनिरूपणं । आतरशुक्लादिनिरूपणं ।
दण्डप्रणयनविधिः । दण्डोत्कर्षापकर्षादिनिरूपणं । ब्राह्मणपरिहारकथनं । नगर-
परिहारकथनं । दण्डसञ्चानिरूपणं । मानसञ्चाकथनं । नैगमादिसञ्चा-
कथनं ।

No. 1843. दायभागविवेकः ।

Substance, country-made paper, 10 x 4 inches. Folia, 82. Lines, 7 on a page. Extent, 2,296 s'lohas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, in the Library of the Rájá of Darbhāṅgá. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Dáyabhāga-vivēka. A commentary on the *Dáyabhāga* of Jímúta-vāhana. By Rāmanātha Vidyāvāchaspati Bhaṭṭāchārya.

Beginning. ब्रजजिष्णुद्वयस्य चतुर्तमपास्य विट्छादेः ।

वेदाविद्विगच्छस्य गिरिभनमस्य जमस्याम ॥

गन्धादिशास्त्रमवलोक्य मिथो विवर्तं यत् सञ्चन्द्रेणिविदुषां मतमाकलय्य ।

दायस्य भागमधिल्लस्य समाह किञ्चित् श्रीरामनाथ इह तथ रमन्ता सुताः ॥

प्राचीनमैरवमिवारितधर्मोऽस्मत्स्वादबोधजनरक्षणमत्यगंव्यम् ।

* किम् प्रमाणपरतन्त्रधियां बुधानां मनोपसाधनये हत एष एव ॥

तत्र दायमात्रपदार्थमात्र नारदः । इत्यादि ।

End. निरुद्धः सदा सर्वं विद्या यन्त्र परमरी ।

दीक्षावध्यातिमा तेने मेवेदं सन्तमुत्तमम् ॥

Colophon इति श्रीरामभाष्यनिष्ठाभाष्यप्रतिभट्टाचार्यविरचितोः द्वायनामविशेषः समाप्तः ।

विषयः । श्रीमत्पादमहतदायभावनया व्याख्यानम् ।

No. 1841. वेदान्तमञ्जादीपिका ।

Substance, country-made yellow paper, 7 x 4 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 275 stokes. Character, Manthili. Date, ? Place of deposit, Muzam, Post Mall ulani, Darbhanga. Papdit Kānāilala Jī. Appearance, new. Prose. Correct.

Vedāntasañjñā-dīpikā. A commentary on the Vedānta-sañjñā, a treatise on the terminology of the Vedānta. By Aditya Puri, disciple of Haricharana Puri.

Beginning. ननु श्रीहृष्यदत्ताख्यशेखरीयमुनीयरो ।

सञ्ज्ञापन्यस्य चास्मैव क्रियते पददीपिका ॥

मङ्गलं दिग्गु मे विनायको मङ्गलं दिग्गु मे परस्वरी ।

मङ्गलं दिग्गु मे महेयरो मङ्गलं दिग्गु मे महेयरी ॥

चिकीर्षितप्रत्यपरिचयमात्रार्थमिष्टदेवतानमस्तारुचयं मङ्गलं निबध्नन् चिकी-
र्षितं प्रतिजानीते गणेशमिति । इत्यादि ।

End. पदाद्योनामधारोपमाश्रित्य सञ्ज्ञाः प्रतिपादिता इत्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीहरिचरणपुरीमिच्छादित्यपुरीविरचिता
वेदान्तसञ्ज्ञादीपिका समाप्ता ।

विषयः । वेदान्तसञ्ज्ञामिधानप्रकरणस्य व्याख्यानम् ।

No. 1845. तत्त्वनिर्णयः ।

Substance, palm-leaf, 8 x 2 inches. Folia, 157. Lines, 6 on a page. Extent, 2,025 śloka. Character, Maithili. Date, Sk. 1661. Place of deposit, the Library of the Rājā of Darbhāṅgā, also another copy with Pandit Nana Dīksita of Darbhāṅgā. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Tattva-nirnaya. Disquisitions regarding various topics of Smṛiti ritual. By Pakshadhara Misra, son of Vates'vara Mahāmahopādhyāya.

Beginning. अथ सतत शिवाह्वया श्रीगुरुकञ्जीकृतदासवारियम् ।

तदनु कमलमूलतपसाभो विरितनयार्धितपादपद्ममालः ॥

अथ संनारपायोधितापवधहर हर ।

मरण्य केसरस्यापि परार्थैकप्रयोजनम् ॥

मार्थार्थवपरिग्रहान्तरितारणसेतवे ।

गुरवे श्रीवटेमाय हरकर्मतये नमः ॥

श्रीमत्पद्मधरैरेव प्रणम्य पितरं मुमुक्षुः ।

वटेहरविमूढानां क्रियते तत्त्वनिर्णयः ॥

नवादी नामस्वरूपनिरूपण । तत्र ब्राह्मणस्य शर्मेति नाम कर्तव्यमिति गृह्य-
दमनात् । इत्यादि ।

End

छत पक्षधरेणैव मातृविश्वतो मुदम ।

तनोतु मूढमनसो मननसुत्तनिर्णय ॥

Colophon इति श्रीमद्वामहोपाध्यायश्रीवटेश्वरात्मजमहामहोपाध्यायश्रीपक्षधरछत तत्त्व-
निर्णय समाप्तः । शके १६६१ ।

विषय । ब्राह्मणादीनां नामस्वरूपकथनादिकं । भूमिस्तुषादिमासनिष्कर्ष । प्रमादहत-
चक्षुःशामनपृथक्कीर्तनादिकं । सन्ध्यासंज्ञादिनिरूपण । आभ्युदयिकनिरूपण ।
आभ्युदयिकक्रमकीर्तनम् । न्युक्तीहमाद्यं पाचय्य अमृतानीकरणकथनम् । घर्म्मलक्ष-
णस्वरूपादिविवेचनम् । शूद्रप्रकर्तयधर्मनिरूपण । होमपरिभाषाकथनम् । होमस-
न्वाणामगरे प्रणवनिषधकथनम् । प्रतिपद्यविधिकीर्तनम् । भूपान्नात् प्रतिपद्यप्रति-
षेधकीर्तनम् । भोजनविधिः । दद्यामुद्यमनिषेधः । सङ्कल्प विनापि एकादश्यादि-
व्रतमिद्विर्भवेतीति निरूपणम् । प्रायश्चित्तापदम् । सपिण्डमन्वाहादिनिरूपणम् । त-
श्चाह्नादिनिरूपणम् । मासिकादिव्यवस्थानिरूपणम् । एकादमास्यवस्था । पतिपुत्र-
हीनायाः सपिण्डमनिषेधः । लीकदेकदृष्टपातसर्गविधिः । शौचद्विधाधिकाधिकारिनि-
रूपणम् । नवाव्रज्यवस्था । अमावास्यादित्रास्रनिरूपणम् । अपरपक्षत्रास्रकथनम् । तीर्थ-
त्रास्रविधिः । पुण्यवेनैव अन्यस्नानिकननिषधः । सपिण्डमनियतकामुनिरूपणम् । त-
र्धनविधिः । अशौचनिरूपणम् । शिखावन्नादिविधिः । पविषधारणविधिः । पाद-
शौचं विना आचमनादिनिषेधः । आचमनविधिकथनम् । परनिषाम स्नानादि-
विधिः । नदीरक्षायोगनिरूपणम् । मन्वादीनां लक्षणकथनम् । मासस्वरूपादिविवेचनम् ।
क्रूरलक्षणानि निरूपणम् । त्रास्रधिकारिनिरूपणम् । त्रास्रकर्तुं नियमादिकथनम्
शङ्कानिर्णयः । कन्यादानाधिकारिनिरूपणम् । ब्राह्मणैवत्य द्विजस्य मद्यपान-
प्रायश्चित्तकथनादिकं । पक्ष्मे भोजनादिव्यवस्थानिरूपणम् । भूकम्पाद्यशुद्धिनि-
रूपणम् । एकादश्यादिव्यवस्थानिर्णयः । विषवाहस्यनिरूपणम् । धौनभवादिनिरूपणम् ।
नार्द्रवाससा जपादिकं कर्तव्यमिति कथनादिकम् । प्रातः स्नानविधिः । द्वायाधिकारि-
निरूपणादिकम् । पक्षीग्रहान्तपनिषनाधिकारिनिरूपणम् । विभागान्तर्गतं जातस्य
व्यवस्थाकथनम् । दत्तात्रेयानिकनिरूपणम् । दिव्याधिकारिनिरूपणम् । दिव्यकान्ति-
रूपणादिकम् । निष्टमव्यवहारस्य प्रमाद्यनिर्णयकथनम् । उपयादिनिरूपणम् । मुक्ति-
निरूपणादिकम् । अथर्विकपाठिकथनम् । विभक्ताविभक्त्यवस्थानिरूपणम् । महाष्ट-
म्यादिव्यवस्थाकीर्तनम् । पूजायां पूज्यादिनिरूपणम् । आमाम्यतो विविदानि । जम्बा-
द्व्यादिव्यवस्थानिषधः । परिभाषाकथनम् । तत्र अष्टादशधादानि । विधेदान

निरूपण । सर्वगतनिरूपण । सर्वधातुनिरूपण । द्रवियद्रव्यनिरूपण । धर्मोच
सङ्हरादिनिरूपण । त्रिविधक्रियानिरूपण । याद विवादिना मयद्वादिनस्तथा
सत्ते व्यवसायकथन स्तमोचादिनिरूपण । सत्यविशेषाशौचनिरूपण । अनशौचि-
न । द्वाचारधर्मस्य प्रामाण्यकीर्तनम् ॥

No 1846 स्मृतिदीपिका ।

Substance, country made paper 10 x 4 inches Folia 212 Lines 7
on a page Extent 5722 slohas Character Maithili Date ? Place
of deposit, Magram Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Kanailala Jha
Appearance fresh. Prose and verse Correct

Smṛiti dipikā A Smṛiti compilation treating of times meet for
domestic rites rituals for worshipping various divinities, daily religious
duties, S raddhas, &c By Vamadeva Upadhyaya

Beginning गोविन्दचरणद्वन्द्वमाधाय इदमात्मजे ।

वामदेवेन उधिया कृता मूढार्थदीपिका ॥

चरित्रसादादन्यवामवेद्यार्था निरूपिता ।

इह मात्सर्यमुत्सार्य विदाहुन्मया पठिता ॥

तत्र वर्षछत्य चित्रातिथिघटितैर्होदशभिर्मार्गैर्मेलमासपात त्रयादशनिर्वर्णमा-
सि । इत्यादि ।

End

वामानकर मूढार्थप्रदानेन चतुर्कर । बालभ्य ऊर्द्धाधामुखाभ्या कराभ्या
बलाभ्या स्पृष्ट्वा चतुर्गुण इदमग्रमिमांसां आप इदं चित्तरत्नमलङ्कृतादिषु
प्रपन्निति शम् ।

Colophon. इति उपमाध्यायश्रीवामदेवकृता स्मृतिदीपिका समाप्ता । समाप्तप्राय प्रत्य ।

विषय । छत्यचित्रेण वर्षशतनाविग्रहनिरूपणं । धर्मकार्येषु पञ्चविधमाननिरूपणपारिक ।
अथ सर्वत्र नैवाधिकसम्पदानुसारितर्केण दूषणभूषणपरिकरणं ज्ञेयम् । मलमास-
विधानम् । तिथिरूपकथनप्रसङ्गेन युष्मादिनिति विवेचनम् । एकादशीनिर्णयः ।
पारणनिरूपणम् । चैत्रादमासछत्यनिरूपणम् । जन्माष्टमीनिर्णयः । महाष्टमीविधाना-
दिकम् । शिवरात्रिविधिः । यजमानस्य कर्त्तव्यनिरूपणम् । जननमरणप्रणालौच-
विषयस्य शिवादिपूजने नित्याधिकारकथनम् । अश्वे विना शालपामशिमिष्टायांमपि
क्षीरद्राव्यां पूजा कार्येति निरूपणम् । व्रतपरिभाषाकीर्तनम् । व्रतपदार्थनिरूपणम् ।

मन्त्रादिरूपण । अर्द्धादययोगनिरूपणप्रसङ्गेन गौडदेशीयमतद्रूपण । पुण्य
 कालविवेचन । विविध कर्तव्यार्थदीपदानविधिकथन । अक्षरावक्याचारनिरू-
 पण । मन्त्र सूत्रपुरीषोत्सर्गोदिविधिकथन । शौचविधिकथन । आचमनविधि-
 कीर्तन । दन्तधावनविधिकीर्तन । स्नानादिविधिकीर्तन । तर्पणविधि । सन्ध्या-
 पासनविधि । पवित्रनिरूपण । वस्त्र परिधानविधि । शिष्टावभ्यन्तादिविधि ।
 पञ्चयज्ञविधि । देवपूजाविधि । इष्टदेवतापूजाविधि । पार्थिवशिवलिङ्गपूजा-
 विधि । अक्षतदानविचार । पुण्यविवेचन । जैवद्वयविधि । विष्णुपूजाविधि ।
 वैद्यदेवविधि । आतिथ्यविधि । नित्यप्रादिविधि । भोजनविधि । सामवस्त्रोत्त-
 निरूपण । अस्त्र प्रतिग्रहकथन । सत्स्रभोजनविधि । पश्चिभोजनविधि । प्रात्य-
 भिक्षकपान्नादिभोजनविधि । माहिपदुग्धस्य आभिपन्नकथन । सामान्यतो सत्स्र-
 भक्ष्यनिरूपण । शयनादिविधि । अशौचनिरूपण । अस्थुश्रनिरूपण । ज्ञानाश-
 र्क्य आर्तस्य शौचविधिकीर्तन । आचमनशुद्धिकीर्तन । उष्णितनिरूपण । जनन
 मरणाशौचनिरूपण । घातितनिरूपण । बालाशौचनिरूपण । विदेशस्त्रा
 शौच । अग्निभ्रमादिभिर्भेदो अशौचकथन । अशौचापवादकथन । प्रेम्हास्य
 निरूपण । अग्निमन्त्रविधि । कलपुनिसहित दशपिण्डदानविधिकीर्तन । त्र्यहा-
 शौचादौ दिनविशेषे पिण्डदानसङ्घातकथन । देवभेदे शौचाद्याचारस्य वैधर्म-
 यकथन । भूजल तजनी शुद्धिनिरूपणादिक । सामान्यतो द्रव्यादनिरूपण । अष्टा-
 द्दोषापवादकथन । सुमुखंश्रुत्यकथन । द्वादशविधश्राद्धसूचककथन । आददेग
 निरूपण । आह्वाननिरूपण । आह्वयश्राद्धविधानम् । आह्वयश्राद्धकथन । अग्ने देवा
 इति । निमन्त्रणविधि । सङ्कल्पविचार । उपस्थीकरणादिविधि । आद्यश्राद्ध
 विधानकीर्तनम् ।

नव फलान्नेराप्रवचनाद्वा अर्थप्रमिति । तत्र प्रत्यक्ष बन्वद् विशेष्टेण स्वरूप-
मिति करणत्वात् । इत्यादि ।

End

नापक्षेद्व्याघेन नृतिशब्ध सत्यानियतपौर्वापर्यविषयसञ्चारान्, ॥ स्नेहार्थ-
मिदम्—अतिप्रसङ्गात् द्वयोर्विषयव्यवस्थया निरोधोपशमने अन्यतराधस्य
अन्याय्यत्वात्—इति श्रमः ।

Colophon इति शिरोमणिहस्तमन्त्रदर्शनशिरोमणि भूम्भू ।

विषय । महत्त्वेन कथायित् दर्शनानां तात्पर्यकथनं । तत्र प्रथमतः प्रमाणप्रमेययोः स्वरूप-
निरूपणं । आध्यात्मिकदर्शनमतकीर्तनं । साध्यात्मिकमतकथनं । ऐश्वर्याचारमतकथनं ।
भौतिकमतकथनं । वैसायिकमतकथनं । आर्हतदर्शनमतः । स्नेहदर्शनमत-
कथनं, तन्तु—अतन्त्राव्यन्तर्भेदेन द्विविधप्रमेयः, स्वतन्त्रो भगवान् महेश्वरः,
तदधीनचैष्टान्दर्यं अस्मत्तन्त्रः । यच्च द्विविधः,—विद्या, कला, पशुचेति । तत्र-
पशुगणकथा विद्या द्विविधा—बाधकथा अवोधकथा चेति । मोक्षबोध
चतननिष्ठः, अवोधस्तु अचेतनमष्टतिरिति । चेतनपरतन्त्रा कला द्विविधा,—का-
र्याख्या कारणाख्या चेति । तत्र भूततन्त्रावरुपा कार्याख्या, कारणाख्या तु ब्रह्म-
दर्शनविषयकवरुपा । अथ पशुगणस्यैव पशुः,—यच्च द्विविधः, साङ्गानां निर-
ञ्जनयति—तत्र शरीरादिष्वन्वयी प्रथमः, रुद्रचित्ते द्वितीयः । तत्र महेश्वर-
जीवात्मसम्बन्धरूप क्रियापालक्षण, क्रियोपरमसङ्घर्षयेति द्विविधो यागः । तद-
भ्यासेन हि आत्मरतिदुष्टभावस्य चक्षुष्य मलस्य अपगमे समाजविह्वलकामफल-
विकरणधर्मिण्यस्यैव मुक्तिः विज्ञानीति ज्ञेयं । शैवदर्शनमतः । श्वाक्यदर्शनमत-
कथनं,—तन्तु शक्तिरेका प्रमेया, सा च अजडा प्रवृत्तिरित्यभिधीयते । तत्र प्रह-
तिरेकापि स्रष्टव्या द्विविधा भवति—पराची प्रतीचीभेदात् । पराची खलु
परिणामस्रभावाः, तथा अस्तन्त्रा शिवाद्य अजडपरिणामाः । अथेष्टया चि-
त्ताद्या अजडपरिणामाश्च । अतः शक्तिरेकापि वज्रया अभिधीयते । तन्त्राक्तयोग-
मुष्टानेन अडलनिष्ठनौ सत्या पराया परिणामस्रष्टेय्यै च सति प्रतीचीस्रष्टव्योत्पत्तौ
या सम्पत्तिः सा मुक्तिरित्यवदेष्टुं । कापिलदर्शनमतः । कौशारिलदर्शनमतः । तथा
हि,—अस्तु यथाप्रसिद्धिः प्रमाणप्रमयजातं यथोनुष्ठानादेव निश्चयमाधिगमः,
काम्यप्रतिमिदयोरनारम्भात् आरम्भस्य च उपभोगचयान्नित्यानुष्ठानन प्रत्यवाय-
पदवेदनीयप्राप्त्यमानपापस्य पुण्यस्य च अनारम्भकर्मण निश्चेषण विध्यमान-
स्वात्मन्यवस्थानमात्र इति । काणाददर्शनमतः । अक्षपाददर्शनमतः । पातञ्जल-
दर्शनमतः । पाणिनीयदर्शनमतकीर्तनञ्च । (येषां दर्शनानां मतप्रसिद्धिः, नात्र तेषां
तात्पर्यं विवृतमिति ज्ञेयम् ।)

No 1848 स्मृतिपरिभाषा ।

Substance, country made paper, 10 × 4 inches Folio, 56 Lines, 6 on a page Extent, 1,237 slokas Character, Marathi Date, ? Place of deposit, Nagran, Post Mirdhubani, Durbhanga, Pandit Kanailala Jha Appearance, old Prose and verse. Correct

Smṛti-paribhāṣā Dissertations on the principal technical terms used in Smṛiti works and general rules regarding Smṛiti rituals By Vardhamāna Mahamahopadhyāya

Beginning साधस्य च च सर्वेषां चैधर्म्यं चापि सर्व्वतः ।

पारवाक्यमस विष्णु त कथञ्चिदुपास्यते ॥

अथ सार्व्वैविकी परिभाषा । तत्र विष्णुः—

स्नातोऽधिकारी भवति दैवे पथ्ये च कर्मणि ।

पवित्राणां तथा जप्ये दाने च विधिदेशिते ॥

पवित्राणां मन्त्राणां मन्त्र पवित्रमुच्यते । इति स्वरकारवचनात् ।

End विधिना तु यदा दत्ता घाने घेमु सदस्त्रिणा ।

दाता तारयते जकून् फलानामयुनै मने ।

अयुनै मनेरिति उच्यते इतीया ।

पाषाण्याभ्यामिकी सुख्या विशुद्धायाग्निहोत्रिण ।

देवताश्च तथा मुखा गोदान द्योतदुत्तम ॥

Colophon इति महामहोपाध्यायवर्द्धमानकृता स्मृतिपरिभाषा समाप्ता ।

विषयः । स्नानदानजपादे सार्व्वैविकीपरिभाषाकथन । कर्तुरज्ञादिमियमकथन । विविध-
क्रियानिरूपण । इतिहिसर्गकथ । कार्यविशेषमनोनाविधान । ब्रह्मप्राजापत्या-
दितीर्थनिरूपण । व्रतस्थाय कदाचित् प्राणरचार्य जलपानादिविधिकीर्णन ।
उपवासमियमकथन । कुशनिरूपणदिक । पवित्रादिकथन । परिसाधन-
पणादिक । सप्तग्रीहिकथन । श्रामाकादिचतुर्दशविधप्रायश्चित्तविधिकथन ।
अष्टादशधान्यकथन । गन्धादिकथन । सर्व्वग्रन्थपरिभाषाकथन । घात-
निरूपण । मुख्यालाभे प्रतिनिधिविधान । अविष्यद्रथनिरूपण । श्यामीपाक
विधिकीर्णन । होमद्रव्यनिरूपण । होमविधान । चतुर्विधसामनिरूपणानन्तरं
कर्त्तव्यविशेषे नम्रियमन । तत्र मसमापविचारादिक । विष्णुनिरूपण । तत्र
विहितकर्त्तव्यविशेषकथन । पक्षनिरूपण । पक्षस्थानविधान । तिथिदेशे अथ
स्थानरूपण । एकादशपञ्चाथनिरूपण । पौर्णमासीनिरूपण । दशायानिरूपण ।

पर्वनिरूपण । समावस्थानिरूपण । सर्वत्र व्रतसु इतिकर्तव्यतानिरूपण ।
 व्रतप्लानि । भानाभावविषयभेदाद् व्रतस्य द्वैविध्यनिरूपण । सामान्यव्रतकी-
 र्णन । सक्त्यमासादिभोजनादिनिषेधकथन । माघस्नानादिविधि । दानविधि ।
 नव दानसूचनादिविवचन । विद्यालवत वक्रवृत्तादिमुच्यते । गोदानविधाना-
 दिकीर्तनम् ।

No 1849. सङ्ख्यापरिमाणनिबन्धः ।

Substance, country made paper, 10 x 4 inches : Folia, 33 Lines, 7 on
 a page : Extent, 1,608 slokas : Character, Muthla : Date, ? : Place of
 deposit, Nagaria, Post Muddubani, Darbhanga. Pandit Kanadala Jha
 Appearance, old : Prose and verse : Correct

Sāṅkhyā parimāṇa nibandha An essay on 'number and weight'
 with reference to Smṛiti rites and domestic rules and observances. Every
 injunction in the Smṛitis involving a question of weight, or number, or
 dimension, or time is taken up and discussed with a view to a settle-
 ment of the purport of the injunction. The size of the tooth-brush, the
 number of days a cow should not be milked, how many days she should
 be milked partially and when fully, the length and the number of threads
 meet for a Brāhmaṇical cord, the quantity in which particular offerings
 are to be made, the number of days for mourning for particular castes,
 weights, their standard and calculation, periods of time, and how to
 calculate them, &c, &c, are taken up seriatim and specific rules laid
 down to prevent misunderstanding and mistakes. By Kesava Kavina-
 dra. The work was compiled in the city of Benares.

Beginning राधापीमपयोधरभूधरधाराधर ह्यम् ।

शेषकथावलीकामन्त्रकमन्त्रवनीषटपद पायात ॥

देवतामणकिरीटान्मन्त्रमन्त्रारिजातमकरचतुर्द्विस्तो ।

दूरचारितममलकलपौ द्वाष्टराजचरणौ सुवीमदि ॥

काशीविद्यया दण्डपाणि श्रीकालभैरव ।

महा मवानी विज्ञेय प्रयच्छन्तु समीधिनम् ॥

गीर्मुक्तिमधीपालपरिपणुद्धरिणा ।

श्रीकेशचक्रवीन्द्र निबन्धेऽयं विधायते ॥

सङ्ग्रहानामगुणत्वादेर्विधायकनिषयको ।

श्रुतिस्मृतिपुराणादिवाक्यैः स्थलीकरोम्यक्षयम् ॥

नचादौ मूलपरिभाषा । तत्र सङ्ग्रहाया तावद् यल्लुब्धं दे । इत्यादि ।

End उशना । द्वौ मासौ पापयेद्वत्स्य द्वितीये दिगुणं दुहेत् ।

चतुर्थे त्रिखनं दुष्टाद् यथान्यायं यथावलम्बम् ॥

Colophon इति समिश्रश्रीकेशवविरचित सङ्ग्रहापरिभाषानिबन्ध समाप्तः ॥

विषय । तत्रादौ मूलपरिभाषाया सङ्ग्रहानामकीर्तनम् । हस्तादिपरिमाणनिरूपणम् । काल-
परिमाणकथनम् । अस्त्रादिपरिमाणकथनम् । तत्र त्रैणाटककादीनां लक्षणम् । गुण-
निरूपणम् । तत्र चरणादिलक्षणम् । अथ शास्त्रे सङ्ग्रहापरिमाणयोः विषयप्रदर्शन-
प्रपञ्चेन 'एका निन्दे मुदे तिस्रः' तथा दत्तकाष्ठमधिकृत्य 'द्वादशाङ्गुलान् विप्राणाम्'
इत्यादिभिः सूत्रपुरीषात्म्यभेदादत्तकाष्ठविचारादिकम् । पञ्चविंशोद्धारपूर्वकं स्नान-
विधानम् । तर्पणविचारः । सन्ध्यावन्दनकालविचारः । सन्ध्यावन्दनयोग्यदेशनिरु-
पणम् । प्राणायामविवेचनम् । गायत्रीजपव्यवस्थाकथनम् । जपमासानिरूपणम् । यज्ञो-
पवीतविवेचनम् । शिखावन्धनविधिकथनम् । कुशनिरूपणम् । कुशप्रतिनिधिकथनम् ।
गृहे स्थापनयोग्यप्रतिमालक्षणम् । तन्निर्माणप्रक्रियादिकथनम् । देवतास्त्रानेष्टता-
दिपरिमाणकथनम् । गन्धादिनिरूपणम् । पुष्पादिविधानम् । पद्मपञ्चनिरूपणम् । आ-
तिथ्यनिध्यादिकथनम् । पञ्चाङ्गलक्षणम् । पञ्चिजातिषु तिथिरिमयूरादिषट्कस्य
भौत्यत्वकथनम् । जम्बूषु रोहितपाटीनादीनां वर्षा भष्यत्वकथनम् । शम्भकादिषट्कस्य
भष्यत्वकथनम् । पलाशुलसुखादीनामभौत्यत्वकथनम् ॥ पलाशार्क भोजने दोष-
कथनम् । अन्नजाया कन्याया जामाढ्यदे भोजनविषयः । दानविधिकीर्तनम् ।
प्रतिपक्षविधिः । अतिपातगजव्याधादिषु दानमाहात्म्यकीर्तनम् । मन्त्रारानिरूपणम् ।
काष्ठादिमहानीषेष्टकथनम् । धान्यादिद्वादशकस्य सर्वतोऽप्यष्टालकथनम् ।
ब्रह्मपयदानादिषाट्कमहादानविधानम् । अष्टकाश्रादकाशादिनिरूपणम् । सर्व्व-
दधिषाविधिकीर्तनम् । अष्टविधनिष्ठुवनकथनम् । श्रवदाहविधिः । अष्टमरणविधिः ।
होतृशर्मफलपुतिः । व्रतयासानि । मीर्षेनिरूपणम् । गङ्गादिमाहात्म्यकीर्तनम् । गङ्गाया
गर्भनिरूपणादिकम् । अयायां प्राददेशादिनिरूपणम् । काशीप्रयागादौ कर्त्तव्यानि ।
जमघ्रायत्वेनादिनिरूपणम् । अथोभ्यादिमाचपुरीषपञ्चकथनम् । प्रतकालनिरूपणम्
मुद्गेन मासादिलक्षणकीर्तनम् । पक्षरमादिकथनम् । षट्तिक्षुपञ्चकथनम् । षोडश-
चक्रादिकथनम् । विनाह वरकन्याया वयस्यादिनिरूपणम् । ब्राह्मणानां षट्कमादि-
निरूपणम् । चतुर्दशमिधनरककीर्तनम् । ऋषयिष्कयविधिकीर्तनम् । प्रायश्चित्तविधिः ।
भ्रमर्दोषाभावनविधयनिरूपणम् । आत्मनायिनिरूपणम् । अलतप्रशाम् शूद्रमुद्रिण्य का-

श्रीवाङ्मयं दोषकथनं । कन्यादिविग्रहे दोषाधिक्यकथनं । भस्मस्नानादिदग्-
विधस्नानकथनं । पञ्चगव्यपञ्चरत्नादिकथनं । केषांसिद्धिद्रव्याणां मूत्रनिरूपणं ।
पुष्करिण्यादिखनने पुष्पाधिक्यकथनं । निधिनृत्ताभे विधानकथनं । व्रीह्यादिगण-
कथनं । व्यवहारनिरूपणं । दोषद्रव्यप्रमाणादिकथनं । पूर्णपावनिरूपणं । अष्टौ
वधवः । चतुर्दशविद्याकथनं । सप्तर्षि-सप्तार्चवादिदिकथनं । देवानां त्रयस्त्रिंशत्कोटि-
सङ्ख्याकथनं । दशविधधर्म्यकथनं । नवविधविषकथनं । राज्याङ्गानि । सप्त्यास-
हस्यनिरूपणं । प्रतिनिधिविधिवेचनं । अत्रादीनामसृग्मसृग्मर्गे दुष्टकथनं । गौदोह-
नकास्तनिरूपणं ।

No. 1850. दत्तात्रेयतन्त्रं ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 87. Lines, 7
on a page. Extent, 644 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of
deposit, Magrāni, Post Madhubani, Darbhānga Paudit Kānāulā Jhā.
Appearance, old Prose and verse. Correct

Dattātreya Tantra. A Tantra related by Śiva to a sage named
Dattātreya, to instruct him in mystic, magic and demoniac rites. Con-
tents : incantations and necromantic rites for bringing on the death of
an enemy. Ditto for bringing on dementation. Ditto for bringing on
inertness in intelligence, arms, affection, men, clouds, winds, &c. Ditto
for bringing on enmity between particular individuals. Ditto for bring-
ing on the ruin of a person. Ditto for securing the good-will and
favour of a king, a husband or a woman. Ditto for attracting atten-
tion. Ditto for effecting magical exhibitions. Ditto for bringing
demons under one's controul. Ditto for alchemical preparations.
Ditto for ascertaining the past and the future. Ditto for eating and
digesting enormous quantities of food. Ditto for overcoming hunger
and thirst. Ditto for producing aphrodisiac effects. Ditto for chang-
ing the colour of grey hair. Ditto for bringing on grey hair or bald-
ness. Ditto for finding out hidden treasures. Ditto for bringing on
pregnancy. Ditto for preventing abortion, miscarriage and childless-
ness. Ditto for bringing on success in warfare. Ditto for aphrodisiac
medicines. Ditto for alchemical solutions of metals. Ditto for the
destruction of manliness. Ditto for overcoming malevolent imps.
Ditto for overcoming evils likely to result from ferocious animals.
Ditto for preventing mischief from evil dreams and portents.

Beginning श्रीदत्तात्रेय उवाच । कदाचित् पथ्यन् योगी दत्तात्रेयः महाशुनिः ।

कैलासगिरिमूर्धन्या गतवान् योगराट् प्रभु ॥

कैलासशिखरासीनं देवदेवं महेश्वरम् ।

दत्तात्रेयो महायोगी पथ्यन्वृक्षन् शङ्करम् ॥

छतामालिपुटो भूना वृक्षति भक्तवत्सलम् ।

मङ्गलमाद्यं चिन्तायाय कल्पतन्त्रं पुनिश्रितम् ॥

कसौ सिद्धिमहाकल्पतन्त्रविद्याविधानकम् । इत्यादि ।

End.

रविवारे मृदोत्वा तु येनकरवीरमूलकम् ।

धारयेदक्षिणे हस्ते अग्निधाधाय न हि ॥

Colophon इति श्रीदत्तात्रेयनन्ते ईश्वरदत्तात्रेयमहादे सिद्धादिभयनिवारणं नाम द्वाविंश
पटल समाप्तः ।

विषयः । मारुतोपायकथनम् । तत्र द्रव्यादिनिरूपणम् । एवं परम् प्रियम् । मोक्षनोपायकथनम् ।
कृष्णनोपायकथनम् । तत्र आसनकथनम् । बुद्धिकथनम् । शक्तिकथनम् । मेनाकथनम् ।
नरककथनम् । मेघकथनम् । गर्भकथनम् । विद्वेषणोपायकथनम् । उषादनोपायकीर्तनम् ।
मणीकरणोपायकीर्तनम् । तत्र स्त्रीवशीकरणम् । पतिवशीकरणम् । राजवशीकरणम् ।
आकर्षणोपायकीर्तनम् । इन्द्रजालकौतुकप्रदर्शनोपायकथनम् । यक्षादिमन्त्रमाधन-
कथनम् । रसायनविधिकथनम् । कालज्ञानोपायकथनम् । प्रभूताहारकरणोपायकथनम् ।
सुधापिपासाजघोपायकथनम् । वाजीकरणादिकथनम् । केशरत्ननोपायकथनम् । केश-
पातनविधिकथनम् । निषिद्धदर्शनोपायकीर्तनम् । गर्भाधानविधिकथनम् । वृत्तवत्या-
काकवत्यादिदापणान्त्युपायकथनम् । जपसादकथनम् । वाजीकरणोपायकथनम् ।
द्रावणविधिकथनम् । वीर्यश्लथनम् । भूतघ्ननिवारणोपायकथनम् । सिद्धयाम्नादिमप-
नामनम् । सर्पाग्निभयनिवारणोपायकीर्तनम् ।

No 1851 हरिहरसुभाषितम् ।

Substance country made paper, 8 x 3 inches Fols, 40 Lines, 6 on a page Extent, 629 slokas Character Maithili Date, Sk 1641 Place of deposit, Chaturi Grama, Darbhangi, Pandit Mangaladatta Misra Appearance old Verse Correct.

Harishara subhashita Short poems on various subjects By Harishara. The poems are of high merit

Beginning पाणञ्जापा पथेजानजन्मनो मन्त्रनोमुद्गम् ।

भारदा भारदाभारदुद्ययारस्यभारिणी ॥

गोविन्दाख्यानपीथूपपञ्चवैरिव मितोक्तताम् ।

यासादिवदनाभोजधमरी भारती भणे ॥

गौरीगिरिशयोरेकमङ्गलद्वारकारिणम् ।

मदनारि + रोद्गारमय वन्य यय सुम् ॥ इत्यादि ।

End तत्तत्रवीनगुणगुम्फनिषक्तसृष्टि सुक्तावली चरिचरण चिरेण चीर्णा ॥

Colophon इति श्रीचरिचरणभाषिते परमार्थप्रकरणम् ।

विषय । मङ्गलाचरणप्रकरण । बालविनयप्रकरण । सुहृदुपदेशप्रकरण । प्रवासप्रकरण । राजप्रगल्भप्रकरण । राजोपमेवनप्रकरण । राजनीतिप्रकरण । समयवर्णन-
प्रकरण । वृद्धाररुमप्रकरण । भायकनादिकाप्रभेदवर्णनप्रकरण । प्रकीर्णक-
प्रकरण । परमार्थप्रकरण । प्रबन्धेऽस्मिन् सर्व्वं श्लोका अतीव रमणीया ।

No 1852 आरुचिन्तामणिभावदीपिका ।

Substance, country made paper, 8 x 3 inches Folia 82 Lines 10 on a page Extent, 3158 shlokas Character, Maithili Date, ? Place of deposit, Chaturī Grama, Darbhanga, Pandit Mangaladatta Misra. Appearance, old Prose Correct

S'rāddha chintāmaṇi bhāva dīpikā A commentary on Vāchaspati Misra's treatise on the S'rāddhas, called *S'rāddha chintāmaṇi*

Beginning वाग्देवता प्रख्यादौ वामदेवन धीमता ।

आरुचिन्तामणेर्भाषो बालबोधाय नम्यते ॥

पितृदेवताक पित्रुदेशक, इत्यपद भक्ष्यकीर्तनम् । इत्यादि ।

End श्रीरा मदीया कृतिमाकलय्य विष्णुनमन्द + + + कारम् ।

निष्कण्टकेनाव विभावितम् यथा पितृणा प्रियमाचरन् ॥

Colophon इति महामहाभाषाय श्रीवामदेवविरचितेन आरुचिन्तामणिभावदीपिका समाप्ता ॥

विषय । वाचस्पतिमित्रकृत आरुचिन्तामणिभाष्यम् ।

No 1853 दैनर्णयजीर्णहार ।

Substance, country made paper 10 x 4 inches Folia, 121 Lines, 7 on a page Extent, 3176 shlokas Character Maithili Date, ? Place of deposit, Magraś Post Madhubani Darbhanga, Pandit, Kāśīśala Jha Appearance, fresh. Prose Correct

Dvaita-nirnaya-jīrvoddhāra. A commentary on Vāchaspati Miśra's *Dvaitanirnaya*, on the dualistic theory of the Supremo and the human souls. By Madhusūdana Thakura.

Beginning. चत्वनव्यक्षकीकुम्भप्रचलानपि चालयन् ।

इन्द्रावेनविद्यारी सान्तापयारी हरिर्मेम ॥

रतिपदस्तरमेनेति । इन्द्रानामौत्सर्गिकार्थपरममित्यादिपदसमभिव्याहारेण—
इति ।

End. लिखनान् न दृष्टिदिने निषिद्धमिति जग्यसे ।

Colophon. इति मद्यमहोपाध्यायश्रीमधुसूदनठक्कुरत्नो द्वैतनिर्णयजीर्णोद्धारः समाप्तः ।

विषयः । वाचस्पतिमिश्रतद्वैतनिर्णयस्य व्याख्यानम् ।

No. 1854. त्रिलक्षणीभावप्रकाशः ।

Substance, country-made paper, 8½ × 4 inches. Folia, 87. Lines, 10 on a page. Extent, 1,017 ślokas. Character, Maithilī. Date, ? Place of deposit, Magrání, Post Madhubanī, Darbhāṅgá, Pandit KánáHála Jhá. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Trilakṣhaṇī-bhāṣhya-prakāśa. A commentary on the aphorisms of Śaṅḍilya. The commentator adopts the dualistic theory for his standpoint.

Beginning. नित्यानुपूर्वोद्देशाय शुद्धचक्षैकमूर्धये ।

अमाद्यु हरये नित्यमचिन्त्यगतये नमः ॥

नित्यं शुद्धिर्हितं यव ब्रह्म भक्तिस्तुष्टात्मकम् ।

तदभेदनिदानाय तस्मै रामाय ते नमः ॥

साधित्यपरिपाकेन साधित्येन विमिश्रिता ।

विनिश्चयते भक्तिपरा शतसूत्री विलक्षणा ॥

योऽष्टमवधायितुं प्रतिजानीते ज्ञेयानो भक्तिजिज्ञासा । इत्यादि ।

End. अथापनेर्विजातीयत्वेऽपि तर्कोपाधनादेरिव न ज्ञानात्मकदृष्टित्वमित्याशयः ।

Colophon. इति द्वितीयस्य द्वितीयमाह्निकम् । इति द्वितीयं सूत्रं समाप्तम् । समाप्तं
त्रिलक्षणीभाषणं । इति त्रिलक्षणीभावप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । परात्मजीवात्मनोरभेदमङ्गीकृत्य साधित्यशतसूत्रीयस्य व्याख्यानम् ।

No. 1855. चण्डीसपर्याक्रमकल्पवल्ली ।

Substance, country-made paper, 11 x 3 inches. Folia, 75. Lines, 10 on a page. Extent, 1,516 ślokaś. Character, Maithilī. Date, ? Place of deposit, the Library of the Rājā of Darbhāṅgā. Appearance, decayed. Prose and verse. Correct.

Chandī-saparyā-krama-kalpavallī. A digest of the rituals of the Tantras on the adoration of the Devī in her different forms. By Śrī-nivāsa Deś'hendra.

Beginning. वन्दे चिन्मुराजवन्धुरमुत्तं वन्दुकपुष्पप्रभं

चिन्मुरावणकुम्भदुग्धविलासचन्द्रार्द्ययुक्सेखरम् ।

गण्डद्गुम्भलम्बद्वयमिलनौल्लोन्दुहन्दं शनैः

कण्ठाभ्यां विनिवारयन्ममनिर्गं प्रत्युदविच्छिन्त्ये ॥

श्रीदेमिकेन्द्रं शिरसा प्रणम्य श्रीश्रीनिवासो द्विविदोद्भवोऽहम् ।

श्रीमत्सपर्याक्रमकल्पवल्याः श्रीचण्डिकाया यजनं प्रवक्ष्ये ॥

सर्वांगमाख्यायरहस्यभूतं सर्वैर्भूतार्थप्रदमाद्य लोके ।

सुन्दार्य यजुस्मरतन्मन्त्रादे प्राक्तं पुरा दृष्टवने शिवेन ॥

— — — — —

तत्र श्रीमार्कण्डेयपुराणे लिखे मेवमं प्रति सुरयवाक्यम् । इत्यादि ।

End. श्रीश्रीनिवासेन विनिर्गतायां श्रीमत्सपर्याक्रमकल्पवल्याम् ॥

मत् किञ्चायं लघुकस्तु पद्यम् सुव + + + + टप्पैरभावात् ॥

Colophon. इति श्रीश्रीनिवासभट्टविरचितायां चण्डीसपर्याक्रमकल्पवल्यां पद्यमल्लवकः ।

समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । महासरमन्त्रनिरूपणमुखेन देवा माहात्म्यादिकथनं । देवीमाहात्म्यं च मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतमेऽपि विललमिति निरूपणं । एवमध्यायप्रक्रमवि देवीमाहात्म्या महाभालासन्नेपासनायां त्रीनियुक्तोक्तं निरूपणं । कार्यविशेषे वषट्कारादिपुस्तक्य इत्यन्त्यस्य पुष्टादिमाघकलनिरूपणं । चण्डीसपर्यायां स्वागतपैण्णादिविधिकीर्णं । चर्चनाविधिकथनं । तत्र आसनादिनिरूपणं । विविधन्यासकथनादिकं । पीठपूजाविधिः । देवीमाहात्म्यीयप्रश्नादिचरितस्य अपिबन्द्यादिनिरूपणं । चण्डीसपर्याप्रश्नेजकीर्णं । मानसपूजाविधिकथनं । मन्त्रप्रक्रियाकीर्णं । त्रैलोकिकाचनविधिः । दसनकपूजाविधिः । मदनवस-

नयोः पूजाविधिकथन । पविचारोपणविधि । काम्यपूजाविधिकथन । ध्यान-
भेदे फलभेदकथन । नित्यचष्टिकाध्यानकथनादिक । नवदुर्गाविधिकथन ।
आश्विने नवदुर्गामहोत्सवादिविधान । अतचण्डीविधिकथन । अनाट्टाया-
खिलदुरितशान्त्युपायकथन । मण्डपरचनार्थ प्राचीमाधनविधिकथन । कुम्भ-
निर्माणविधिकथन । अग्निस्थापनादिविधिकथन । अथ सर्व्व प्रयोगकथन ।
कुमारीपूजाविधिः । पूज्यापूज्यकुमारीलक्षणकथन । बुक्खुवादिनिर्माणप्रति-
यादिकीर्तनम् ।

No 1856. आह्वप्रदीपः ।

Substance, country made paper, 13 x 4 inches . Folia, 74 Lines, 9 on
a page Extent, 2,646 slokas Character, Maithili Date, Place of
deposit, Magruri, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Kāmalā Jī
Appearance, fresh Prose and verse Correct

Siddha pradīpa. A digest of the rules for performing *Siddhas*.
By Vardhamana Misra

Beginning अभिन्नवरसनेन आदपद्ये सुरारे-

मैदनमयनमोक्षेर्माप्स्यतीत्यमान्ता ।

अयमि जयवाताका कायसो नाथनमः ।

कलिकल्पमिदानीं आरुपी न पुनानु ॥

अरि प्रलय भयंभू मीक्षेतलदलनिधम् ।

आन्तेऽप्य मुनिवाक्यानि आदम्न विधिरच्यते ॥

ननु किं आह नावत्, विशदेवताको द्रवत्याम् । पितृपितृपुत्रे तपेते अति-
योगे, न च प्राप्तेभोजनमप्यंजनम् न च विरोध, शुद्धकर्मकथावाद्याम् ।
इत्यादि ।

End तत्पुत्रादभावे ममीति मन्त्रदम् ।

धृती दुराणानि च शपसाजानं ज्ञाना विचार्योपि च न वदन्त्या ।

श्रीवर्द्धमानेन हत प्रदीपः स्यात्तु ममीति शपसाजानं नो ॥

Colophon इति महामहोपाध्यायश्रीवर्द्धमानविरचित आह्वप्रदीप समाप्तः । प्रथमम् ।

विरच्य । अन्तिममहादलपञ्चपुष्पक 'वेदेनेतिपञ्चमपुष्पक' इत्यादि आह-
मिति आह्वप्रदीपविषयम् । आदम्नविषय इति निर्णयः । आह्वप्रदीपः ।

साधिनिरग्निभेदान् अथस्यादिनिरूपण । काव्यत्रादिकालनिरूपण । राशौ आद-
 करणादिनिषध । मलमासविवेचन । अद्भुतगनिरूपण आदाधिकारिनिरूपण ।
 आद प्रमत्तत्राख्याननिरूपण । निषिद्धकथनञ्च । आदविहितद्रव्याणि । निषिद्ध-
 द्रव्याणि च । कुम्भविवेचन । निमन्त्रणविधि । अर्घ्यदाने पावविशेषनिरूपण ।
 गन्धादिपञ्चकनिरूपण । मौढीप्रयोगाद् विशेषकथन । परिवपणविधिकथन ।
 तत्र काव्यद्रव्यदानविधिकीर्तनञ्च । लपविधि । आदपरिभाषाकथन । पार्श्व-
 आदप्रयोगकथन । अमयादविधि । रक्तोद्दिष्टविधान । सपिण्डीरक्तकाङ्गादि-
 निरूपण । आदभोजननियेषविवेचन । पुनरावस्य घनहरत्वात् अद्भुतधिकार-
 कर्तृत्वञ्च इति निरूपण । रक्तोद्दिष्टद्रव्यप्रयोगकथन । आभ्युदयिकआदप्रयोग-
 कथन । निष्पत्त आदाधिकारिनिरूपणञ्च ।

No 1857 'आचारचिन्तामणि' ।

Substance country made paper 10 x 8½ inches. Folia 121. Lines 10 on a page. Extent 4128 slokas. Character Maithili. Date, A D 1437. Place of deposit Mujna Grama Post Tajapura, Darbhanga, Pandit Babulala Patbaka two other copies Post Madhubani Magrani Grama, Zila Darbhanga Pandits Kanailala Jha and Chhotulala Jha. Appearance new. Prose and verse. Correct.

Aelara clintamani. A digest of the rules regarding Achāra. By Vachaspati Misra Mahāmahopādhyāya. The author compiled a series of digests, under the generic name of Chintamani on the different topics treated in the Smṛiti and also wrote commentaries on several philosophical works. The codex is dated in 433 of Lakshmana Sena's era.

Beginning आनीरदारकमुद्वितकिङ्किनीकमानावपाविचरण पुरुष पुराणम् ।

मञ्जीरमञ्जुमङ्गलाधरमम्युआधमदैतचिन्त्यमनादिमननमीड ।

अधारावाप्रितो यथा इह वाजसनेदिनाम् ।

निबन्धते हरिं नत्वा श्रीवाचसनिमर्कणा ।

उद्भवैवगौषामि तथाचमनकारणम् । इत्यादि ।

End यदाह आपसम् । दत्तम सन्निपातस्य सङ्ख्या । समो मानावसिपात इति-
 २२ । नामा भिन्नभिन्नेत्यर्थे ।

Colophon इति श्रीमन्महाभारताध्यायसन्निवर्तनीवाचसनिविरचित आचारचिन्तामणि-

सम्पूर्ण । लक्षणभूषणसम्बन्धित्यदिशङ्कितचतुष्टयाब्दे कार्तिककृष्णप्रथमा
शुक्ले मितथीदेवनाथमन्त्राश्वानामाज्ञया मितथीचरित्रमर्णा लिखितमाचार-
विनिर्माणपद्धतिरिति ।

विषय । राजधनेयिनामाचारादिरूपण । तत्र सदाचारशब्दनिर्वचन । सदाचारलक्षण-
दिव्यनक्ष । उद्घाटनान्तरविधिकथन । मूचपुरीषादित्यागविधि । पापकर्म्मफल-
निवृत्तुपायकीर्तन । अशुभकर्म्मणा देववित्तयप्राप्तिकथन । तत्र आतिथ्यादिकभोग
वायुनुसारिदक्षाना लक्षणकथन । किञ्च नरकानुभूतदुःखाना तिर्य्यगर्थेनित्यमनुभूय
उत्तीर्णाना मनुष्यलोकेषु केषांचित्त पापाना लक्षणानि ज्ञायन् इति तन्निरूपण । मार्गा-
दौ मूत्रोच्चारान्निषेधकथन । विशेषेण शौचविधिकथन । शृङ्गिकापक्ष्णस्थानादि-
निरूपण । कस्तूरलुनिर्ग्राह्यतन्माज्जनादिविधिकथन । विश्वरेण आचमनविधि
कथन । जीशूद्रयोराचमनविधि । इन्द्रियमाज्जनविधि । आचमनगमिमित्तनिरू-
पण । द्विराचमनगमिमित्तनिरूपण । दन्तधावनविधि । दन्तकाष्ठनिरूपण । तद-
भावे मुखशुद्धिकथन । प्रातः स्नानादिविधिकीर्तन । स्नानानन्तरं केशप्रसाधना-
दशोद्धानादिविधानकथन । मङ्गलाचारलक्षणतद्विधायादिकथन । वैष्णवैसित्तिका-
दिस्नानविधि । स्नानयोग्यस्नाननिरूपण । भस्मादिस्नानविधि । सामान्यतः स्नान-
प्रक्रियाकथन । सर्वश्राविकसम्बन्धसाधारणस्नानविधि । स्नानोत्तरकर्म्मविधानं ।
तिष्ठककरणविधि । मन्त्रोपासनविधिकीर्तन । तत्रप्रयोगकथनादिकं । गायत्री
जपादिविधि । जपमालानिरूपण । ब्रह्मयज्ञविधि । विशेषेण तर्पणविधिकथनं ।
कातीयतर्पणप्रधानकथनं । एवं यमिष्टमाभिलासुक्ततर्पणविधिकथन । तर्पणान्तर-
कर्म्मकथन । तत्र सामान्यतः पूजाप्रकारकथन । देवपूजाविधि । पूजाधारनिरू-
पण । अर्घ्यदाने विशेषविधिकथनं । पद्मोपचारविधिकथन । एवं दशपादश
वृष्टादश पटविभ्रापचारविधानकथनं । सूर्यपूजाविधि । अथ पुष्पविवेचन ।
धूपनैवेद्यादिरूपण । दुर्गापूजाविधि । अथ पुष्पविवेचन । शिवपूजाविधि ।
अथ पुष्पविधि । शूरादिविधानक्ष । विष्णुपूजाविधि । शङ्करादिविधानक्ष । पुष्पादि-
विधानं । विष्णुनैवेद्यार्घ्य मांसादिकमपि दानुमर्चनीयानि निरूपणं । अष्टाष्टरपूजा-
विधि । विष्णोरपराधनिरूपण । पद्मसहाय्यविधि । वसन्तप्रयोगकथन । तत्र
मनुष्यपञ्चविधि । नित्यप्रादिविधि । अतिथिपूजाविधि । सामान्यतः भाजन
विधि । विशेषेण भाक्षाभाष्यनिरूपण । तत्र शम्भोद्भाष्यानि । दुग्धानि । पक्षि ।
पशव । कृत्वाद्य । मांसभक्षणवर्ज्यमया विधिविवेचन । भोजनान्तरकप्रविधानं ।
उपनविधि । दादोपमविधि । रणवसाननिरूपण । तस्या नियमादिकथन ।

No. 1858. सिद्धान्तसार्वभौमः ।

Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 48. Lines, 12—13 on a page. Extent, 1,966 slokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Raghavapura, Post Madhubani, Darbhanga. Pandit Śrinātha Jhā. Appearance, new. Ver.e. Generally correct.

Siddhānta-sārvabhauma. A digest of the several Siddhāntas on Indian astronomy. By Munisvara Śārvabhauma, son of Rāṅganātha. Contents. Measurement of true solar year &c.; duration of Yugas; motions of planets; measures of months and years and the mode of reckoning them; nodes of planetary orbits; measures of bulk; diameter and motions of the earth; equatorial regions; calculation of latitudes and longitudes; calculation of the apparent motion of planets; zenith and nadir; curved motions of planets; nodes; position of the earth; the orbits of the planets; arcs between the vernal equinoctial point and the equator, &c., &c.

Beginning. विश्व व्याप्य स्थितो यः सकलपुनरपेक्षितः श्रीनिवास-

खेजो मूर्तिः लघुलुप्तनिवरनिकरैस्तान्दष्टैव मयः ।

ध्यान्त इत्या स बोधं सुखकरमस्मिन् सच्चिदानन्दस्य

स्थाने तद्गतिरुक्ते अप्रमत्तदुरिते सर्वदा मे भवन्तु ।

मन्त्राद्या विषयनशा स्वकार्यविहो ये विप्रद्रुमदन्तनोदुर प्रथम्य ।

नीयन्ते सपदि ज्ञानाखिलाचर्चन-तं दक्षावलिबद्धन मन्त्रानि नित्यम् ।

यस्याः प्रकादमासाद्य कार्यं लक्षणलचिनम् ।

कुर्मन्त्यपि जडाः सा मे कुलाक्षेण मरुतनी ।

मन्त्रेऽप्यहं यच्चरन्त्यमेवा—मन्त्रावबोधामभवान् शुधीभिः ।

सिद्धान्तसाधिकाः स्वयम्—कुक्षोः जगते मुरवे जयन्ति ।

मूढं स्थून् अविद्वान् मत्वा यत्प्रतिरोमतिम् ।

स्तनयान् मनुजन्मायादसौ जयति भास्करः ।

देवद्वयमङ्गनस्तनमेवपायं श्रीरत्नायननयोऽप्य मुनीचरोऽयम् ।

एवम् न विभाव्य सकलायपि सार्वभौमसिद्धान्तपूर्वमपरं सधिया करामि । इत्यादि ।

इति सिद्धान्तसाधिका मुनीचरस्तनोऽयम् ।

सिद्धान्तसार्वभौमोऽयं ज्ञानियाम्याधिकारकः ।

अयं जयत्यै पञ्चतन्परीक्षाद्वेष्टति + मन्त्रोऽयं दानः ।

मन्त्रातिरेकान् परपातकनः श्रीगार्ग्येभ्यः पुनरा विभाति ।

End

Colophon. इति पूर्वार्द्धम् ।

विषय । कालमानकथन । सौरवर्षादिनिरूपण । युगपादादिनिरूपण । प्रदाणा वखोन्नत-
निरूपण । भासादिनिरूपण । अथ सर्वत्र उपपत्तिकथन । वर्षकालनिरूपण
दिक । वर्षगणनप्रकारादिकथन । यदाणा पानानयनप्रकारकथन । परमाणादि-
परिमाणकथन । भूगोलस्य व्यासाद्यानयनप्रकारकथन । निरुद्धदेशादिनिरू-
पण । ज्ञानयनप्रकारादिकथनमुखेन भुजशिक्षिनीकोटिशिक्षिनीप्रभृतीना लक्षण-
कथन । प्रदाणा स्फुटक्रियापपत्तिकथन । प्रतिहतभङ्गीनिरूपण । गीषोत्तमतभ-
ङ्गीकथन । प्रदाणा मन्त्रगत्यादिनिरूपण । खेडाद्यानयनप्रक्रियाकथन । भूगोल-
मस्यानादिकथन । विषयस्य छलक्रान्तिहतादिनिरूपण । अर्धनाशनिरूपण । अथ
यवनादीना मतकथनम् । उद्यागनिरूपण । अथ सर्वत्रोपपत्तिकथनम् ।
मित्रप्राधिकार । तत्र प्रदाणा कलाविद्याद्यानयनप्रक्रियाकथन । शशिपूर्व्यकार्णा-
यणा प्रदाणा भानिमित्तकथनादिक । तेषा मानयनप्रक्रियादिकथनम् । खेडमा-
नमप्रकारकथनम् । ऋद्धेतिनिरूपण । तत्र सूर्यपमीये प्रदाणानयस्यानादिनि-
रूपणमुखेन उद्यनीपदूरत्नादिज्ञानसाधनकर्तव्यम् । प्रदाणानसौदयज्ञानप्रकार-
कथन । चन्द्रपदसङ्गणनाप्रक्रियादिकथन । पानाद्यानयनप्रकार । स्मरौदिज्ञा-
नोपायकथनम् । एव सूर्यपदसङ्गणनाप्रक्रियाकथन । क्रान्तिसाम्यनिरूपण । व्यासा-
यनाद्यादिनिरूपणम् ॥

No 1859 विवादचन्द्रः ।

Substance, country-made paper, 10 x 3 inches. Folia, 60 Lines, 8 on a page. Extent, 2,202 slokas. Character, Maithili. Date, Sv 1119. Place of deposit, Magrām Grama, Post Madhubani, Darbhanga, Pradyt Chhoti-lāla Jhā. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Vivādachandra. A summary of the laws of inheritance, judicature, sale, barter, &c. By Mahādevī, wife of king Chaudra Sīsiha, under the advice of Mīsarā Mīsarā—Contents. Laws regarding loans, possession, mortgage, interest, bail, repayment of debts, legal position of the born-blind, loans for trade, ditto contracted under pressing wants, pledges, sale without proprietary right, coparcenary in trade, gift, servants, manumission of slaves, hire, disputes regarding ownership, delivery after sale, purchase, boundary disputes, laws regarding ridges, treasure trove, protection of crops. Law of inheritance, division of

a deceased father's estate, disqualification to inherit, indivisible property, woman's property, lapsed inheritance, estate of childless persons, joint property. Judicature, defence, rejoinder, evidence, documentary evidence, evidence of possession, witnesses, interrogatories, ordeals, judgment, decision, execution : Twelve kinds of sons

Beginning. वन्दे श्रीकृष्णवैकुण्ठावकुण्ठौ नतनन्दने ।

विष्णुविष्णुदकुमलौ गिरिजाजलजान्वितौ ॥

श्रीचन्द्रमिहस्पतेर्हृदिता क्षपिमा मन्त्रादेवी ।

रक्षयति विवाहचन्द्र मिश्रमित्रोपद्वेजेन ॥

विवाहे व्यवहारे च व्यवस्था यस्य यादृशी ।

निष्कृति कृता पाथ लिख्यते स्वरिणां मुदे ॥

तथादा अनादानव्यवस्था । यथा व्यवस्था अथमृगमधमणौ गृह्णाति तच्चिरकालं
विना तदैव दद्यात् । इत्यादि ।

End.

ग्राह्यस्य चविद्यादिषु भौरसमापनौ परितगतं मुख्यकल्पनासाधनाय सर्वेषां
सर्वसाध्या व्यवहारयोगिर्विरोधापनोति ।

Colophon

विषय ।

इति सप्तमोपाध्याय श्रीमिस्रमित्रकृते विवाहचन्द्र समाप्त । मन १११८ ।
अनादानव्यवस्थाकथन । भोग्याधिनिकृपण । दान्यकनिकृपण । दानिनिषेध ।
प्रतिभूतिकृपण । अनादानविधि । आताम्बानव्यवस्थाकथनादिक । आनि-
ष्यार्थ अकृपणो व्यवस्था । कन्याविवाहाद्यापतकालकृतकथनव्यवस्था । व्याघ्र-
निकृपण । अस्त्राधिनिकृपण । धन्युपसमन्धानविधि । दानाप्रदानिकविधि ।
भृतकविधि । दान्यभोग्यविधि । भाटकविधि । आनिषास्त्रविवादनिकृपण ।
विक्रीयामन्त्रदानविधि । श्रीमानुशयविधि । शीमाविवादनिकृपण । भेतु-
विधि । गृहाष्टविधि । गृह्यारविधि । दान्यभोग्यनिकृपण । प्रतीतिपिङ्ग-
विभाग । भागानर्हविधि । अविभक्तविधि । लोपनविधि । अथलुगविभाग-
विधि । अपुत्रघनविभागः । मृष्टदण्डविभागः ॥ व्यवहारविधि । तथ उत्तर-
विधि । प्रत्याकलितविधि । सन्निविधि । क्षिपादानविधि । मुक्तिवि-
विधि । प्रातिविधि । प्रयविधि । दियविधि । जयपराजयपराधारविधि ।
निर्णयविधि । निर्णयविधि । दादगविधिपुत्रनिकृपणादिक ।

No 1860 तर्कतत्त्वनिरूपणम् ।

Substance, country made paper, 11 × 4 inches Folia 42 Lines 11 on a page Extent, 1,476 ślokas Character, Maithili Date ? Place of deposit Magrání Grama Post Madhubani, Darbhāngá, Pandit Chhotilala Jha Appearance, old Prose Correct

Tarkatattva nūtpana An enquiry into the principles of dialectics By Gokulanātha Mahamahopādhyaya

Beginning कथं तर्कमनिरूप्य सांकेतिकानुपासना ।

अतो नाथन हे नाथ तर्कतत्त्व निरूप्यत ॥

अथ यास्यानयदानानुपहरणद्वारा पुरुषार्थानामसाधारण साधन । इत्यादि ।

End तस्मात् ।

अनाद्यर्थ्याद् व्यापकतानिर्णयायो ह्यवधिना ।

तर्क उपपन्न किन्तु पर्यन्तस्य विपर्ययम् ॥

Colophon इति महामहोपाध्यायमैकगुलनाथविरचितं तर्कतत्त्वनिरूपण ।

विषय । तर्कस्वरूपविवेचनम् ।

No 1861 न्यायकौस्तुभे शब्दपरिच्छेद ।

Substance, country made paper, 11 × 4 inches Folia 269 Lines 9 on a page Extent 3601 ślokas Character Nagari Date Sm 1811 Place of deposit Magrání Grama Post Madhubani Darbhāngá Pandit Chhotilala Jha Appearance fresh Prose Correct

Nyaya kaus'ubha A commentary on the Tattvachintāmani of Gaṅgeśa By Mahadeva Pandita surnamed Ponattakara and son of Mukunda Pandita. The codex contains the chapter treating of Śabda

Beginning मला गाम्मगिब मुकुन्दवितरं श्रीकण्ठमग्नं मुख

भूय मुख्याध्याय विभाष्य च तदुद्गाय ममलं हृदि ।

इष्टे मासवत् विजिह्वनिविधमुत्पाद्य मय दत्ते

मूढार्थप्रतिपत्तय वरविधौ कुर्वे प्रबन्धे वरम् ॥

अथ मध्ये निरूप्यते । अथ उपजीव्यादजीवकभावमद्वयता उपमानगिरूपणम्

अतः शब्दनिर्दिष्टमिति वदन् वदन्ति । इत्यादि ।

End यथाश्रुतानां सन्निर्वाचराणां निष्कर्षबोधाय यत्कृत्तियुक्तम् ।
 अथ महाद्वयबुधेन यन्नाच्छब्दोद्देशातो रचितो निबन्धः ॥

Colophon इति श्रीमत्तद्वाक्यप्रमाणपारावारीणश्रीमन्मुकुन्दपण्डिताय जपुष्पताकरोपासक-
 महाद्वयपण्डितविरचिते न्यायकौस्तुभे शब्दपरिच्छेद- समाप्तः । अथ १८३१ ।

विषयः । शब्दचिन्तामणित्याख्यानम् ।

No 1862 न्यायसिद्धान्तमञ्जरी ।

Substance, country made paper, 8 x 3 inches Folio, 53 Lines, 9—10
 on a page Extent, 1992 slokas Character, Maithili Date, ? Place
 of deposit, Magrari Grama, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Chhoti-
 lala Jha Appearance, old Prose Correct

Nyāyasiddhanta mañjarī An elementary treatise on the Nyāya
 philosophy By Janakinatha Bhattacharya Chudamani A work of
 this name by Śrīkrishna has been noticed under No 1408, Vol IV,
 p 31, and a commentary on it under No 1452 Vol IV, p 56

Beginning प्रथम परमाप्त्यर्थं ज्ञानकीनायमर्थाणां ।

क्रियते बुद्धिमुक्ताभिर्न्यायसिद्धान्तमञ्जरी ॥

इह किन्तु निमित्तान्नाकविमोक्षमुक्त्वा वाच्यमनन्तज्ञानसाधनमिति । तच्च प्रमा-
 नाधीनम् । प्रमाणं निरूप्यते । इत्यादि ।

End तच्चैव किं ज्ञानमिति चेत् । मतं प्रकारिकाप्रकृतं + + + इति संक्षेपः ।

Colophon. इति श्रीज्ञानकीनायमहाचार्यबुद्धामणिकृता न्यायसिद्धान्तमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । प्रमाणस्वरूपनिरूपणम् । करणजनितरूपम् । प्रत्यक्षलक्षणम् । वैशिष्ट्यान्तरमादिज्ञानं
 (माहात्कार) इति कथयतो भाषिकस्य मतव्युत्पन्नम् । निव्यानिमित्तभेदाद् द्विविधमा-
 हात्कारनिरूपणम् । निमित्तकल्पकविकल्पकभेदेन अनित्यस्य द्वैविध्यकथनपूर्वकं
 तथैव स्वरूपविशेषणम् । वैशिष्ट्यान्तरनिरूपणम् । प्रकारताविशेष्यतादिस्वरूपनि-
 रूपणम् । ज्ञानो घट इति प्रतीतेः ज्ञानजन्यो विषयनिष्ठ प्रकारतापरनामा पदार्थो
 ज्ञातता धैव विषयता—इत्यादिभाद्रमतव्युत्पन्नम् । भाषणानवैशिष्ट्यप्रतिरोधिनं
 प्रकारजनितवादव्युत्पन्नम् । इन्द्रपदप्रक्रियानिरूपणम् । उद्भूतलक्षणम् । द्रव्यसु-
 कर्मादीनां सामान्यलक्षणम् । समवाया न प्रत्यक्ष इति वैशिष्ट्यमतव्युत्पन्नम् । ध्वनि-
 कर्षेणिरूपणम् । द्विविधविशेष्यतालक्षणविशेषणम् । अभावाधिकारस्वरूप इति
 स्वप्नदर्शनां प्राभाकराणां मतव्युत्पन्नम् । अभावरविभागतत्त्वम् । अभावे वैशिष्ट्यपाप्ता-

इति भाट्टमतखण्डन । योग्यानुपलब्धिसंस्वरूपचिन्तन । इन्द्रियाणां लक्षणं ।
 आत्मनः सयोगविवेचन । अन्तर्मानलक्षण । आश्लिषलक्षणादिचिन्तन । अथ
 भीमासकादिमतखण्डन । चार्वाकमतनिरूपण । पञ्चधर्मात्मनिरूपण । परामर्श-
 निरूपण । केवलान्वयि केवलव्यतिरेकि-अन्वयव्यतिरेकिभेदादनुमानस्य वैविध्यनि-
 रूपण । ज्ञेयाभासविवेचन । उपाधिसंस्वरूपचिन्तन । अवयवसंस्वरूपविवेचन । उप-
 मानलक्षण । उपमितिसंस्वरूपकथन । शब्दप्रमाणलक्षण । शब्दस्य अनुमानेऽन्तर्भा-
 स इति कथयता वैशेषिकाणां मतखण्डन । शक्तिवादः । शक्तिप्रत्यूषापकथनं ।
 ईश्वरनिरूपण । मन्वादिपदार्थां गोलै रव शक्ति आचेषात्तु शक्तिलाभ इति कथ-
 यतां भाट्टाणां मतखण्डन । आचेषसंस्वरूपकथनस्य । कार्यान्वितशक्तिवादखण्डनं । लक्ष-
 णाविचारः । समासवादः । अङ्गनाष्टमिखण्डन । कारकवादः । आध्यात्मवादः ।
 अथ व्यापभाक्करादिमतखण्डन । आकाशसायोग्यतादिनिरूपण । विधिसंस्वरूपविवे-
 चनं । अपूर्ववादः । अयोग्यतादिनिरूपणं । शब्दस्य नित्यत्वमभ्युपगच्छता गुरुणा
 मतखण्डन । प्रत्येकज्ञानविचारः । स्तोत्रवादनिरूपणः । अर्थापत्त्यादीनामनुमाना-
 दाधनार्थकथन । क्रमाख्यवादः ।

No 1863 तर्कप्रकाशिका ।

Substance, country made paper, 10 × 4 inches Folio, 125 Lines, 18
 on a page Extent, 1,551 slokas Character, Nāgara Date, ? Place
 of deposit, Vāgrāni Grāma, Post Vadhūbāni, Darbhāngā, Pandit Chhotāilāla
 Jha Appearance, old Prose Correct

Tarka-prākāśhika A commentary on the chapter on Śabda in the
 work noticed under the next preceding No By Śrīkaṇṭha Dikṣhita,
 son of Vīraṇṇath Dikṣhita, of Kāśī :

Beginning अटाजुटलमद्राहजलभूषितमलकम ।

पुनस्तु तिरिजतिमपावमकमकथा ॥

उपजीकोपजीवकमावमहत्या उपममनिरूपणानमरं शब्दं निरूपयन् निश्चय-
 यामास प्रसिद्धानोक्ते अचेति । इत्यादि ।

End

इदं ज्ञाततथा ज्ञानमीतुमुपमाय+पि शक्तिमोक्षरक्षणसंस्कारको + वमय
 इति ।

अतिवर्धमानं यत् इदं स्फुरितं मम ।

पिरेखरीपददृष्टवरीतीतिदिशमम् ॥

योगो काश्च समुत्पादि विद्यनाथन धीमता ।

तस्य श्रीकण्ठकृतिन कृति कल्पयता मुद् ॥

Colophon इति श्रीकाशीगुरुसम्भवदीप्तनविद्यनाथस्य जदीचितश्रीकण्ठशर्मविरचिता तत्त्व-
प्रकाशिकाभिधा हिदाम्भमध्वरीयाख्या समाप्ता ।

विषय । ज्ञानकीर्त्याद्यतन्त्रायविद्वान्मध्वरीनामकन्यायप्रकरणाग्रतश्चन्द्रपरिच्छेदस्य
आख्यानम् ।

No 1864 शब्दालोकरहस्य ।

Substance, country made paper, 10 x 4 inches Folio, 312 Lines, 14
on a page Extent, 16327 s lokas Character, Vastilil Date ? Place
of deposit, Magrani Grama, Post Madhubani Darbhanga Pandit Chhoti
lul Jha Another copy at Mujana Grama Post Tajapura, Dvarbhanga,
Pandit Babulala Jha Appearance, old. Prose Correct

Sabdaloṅka rahasya A commentary on the *Sabdaloṅka* of Paksha-
dhara Mīra By Gadadhara Bhaṭṭa The *Sabdaloṅka* is itself a com-
mentary on the *Sabda Khanda* of Ganges'a's *Tattvachintamani*

Beginning प्रथम्य श्रीभागवतकवचस्य पादारविन्द पुद्गोलमय ।

निगूढकविपुत्रते प्रथमाद्गुग्गुदाधर पञ्चधरस्य भाव ॥

सहस्रप्रदर्शने नूनस्य श्रुता न्यादित्ययमब्दा निकष्यत इतिप्रतिज्ञावाक्यादेव
सहितरिपि सभ्यते इत्याद्य अद्यति । इत्यादि ।

End इत्यादिना ज्ञानेशादेस्तत्त्वकण्ठकवचमध्वरिचित्यागङ्गा निराकुरते अमित्या-
दिना ।

Colophon समाप्ता शेषसमूहबादालोकरहस्यमादाधरी ।

विषय । पञ्चधरमिश्रतश्चन्द्रमराओकस्य आख्यानम् ।

Siddhānta-tattva creeka A summary of the different Siddhāntas, or original texts on astronomy By Kamalākara, son of Nṛsiṅha, of Devagiri on the banks of the Godāvāri river Contents Time defined, cycles of Brahmā, Devas &c, measure of time of day and night, effect of longitude on the duration of day, durations of the Yugas, of various eras, current down to the time of the Śaka era, refutation of the opinion of the author of the Siddhānta siromani, science of astronomy, excellence of the Surya siddhanta, motion of the stars in space, creation, destruction, refutation of the opinion of Bhāskara Acharya on the subject, the poles, mythical character of the signs of the Zodiac, the positions of the Nakshatras, refutation of the opinion of Arya Bhaṭṭa regarding the motion of the earth, the blueness of the sky accounted for, (due to the quality of darkness *Tamah*), the shape of the earth (like a Kutubela fruit,) supported in space by divine power, the opinions of the Yavanas on the subject, equatorial regions, position of the terrestrial sphere, longitudes of different places, eternity of the Mera mountain, diameter and circumference of the earth, calculation of the motions &c, of the earth, solstitial movements, driklānas, coldness of the air in high places, conversion of vapours into clouds, causes of rainbows, meteorites &c, cause of earthquakes, (action of subterranean vapours on stones), cause of plagues (foul vapours), orbits of planets, calculation of the discs of heavenly spheres, zenith and nadir, instruments for ascertaining sankrantis centripetal force, cause of circular motion, of spheres, apparent motion of the celestial spheres, chords of arcs, diagrams, &c, &c

Beginning प्रश्नाद्येदमध्यायनिष्ठायाश्चैतदुद्दिष्टम्—

सौम्यप्रवृत्त्यान्नास्तरचना दृष्टिपथावस्थिता ।

कास्तेऽस्मिन् नदन्तेऽप्येवमिह घटत यथादिय + + +

यन्निर्गुणगीश्वरययवर् प्रदीकतत्त्व इति ॥

यदुत्पत्तिस्तथैवास्या दृष्टिपथाव दृष्टिर्ना ।

प्रज्ञादीनां विभु साध्य व्यतीतान् यथातन ॥

प्रज्ञायास्तत्त्वमेवमा भवतिस्तथा निधि ।

मायाऽनिदर कासाया इत्येवमिह यन्निधि ॥

मयसात्तत्त्वमेवमा भवतिस्तथा निधि ।

जसमेवमिह सात्तत्त्वमेवमा भवतिस्तथा निधि ॥

मायाप्रवृत्त्या इत्येवमिह सात्तत्त्वमेवमा भवतिस्तथा निधि ॥

विषय । कालस्वरूपादिकथन । प्राज्ञादैवादिमानकथन । अक्षरावमानादिनिरूपण । सचक्र-
 धमणेन लङ्कादौ दिनरात्रिविभागादिकथन । छत्तादिद्युग्पादनिरूपण । वर्षनिरूपण ।
 आद्यपुद्गलान् स्थायभ्रुवमगारारभ्य शालिवाहनशाकेन्द्र यावत् यावन्तो वत्सरा
 अनीमा । तन्निरूपण । अथ विद्वान्तश्चित्तोमाशिमताद्येप । ज्योतिषशास्त्रागमकथन ।
 सूर्य्यसिद्धान्तप्रशङ्गा । प्रवृत्तानिन्देन भवक्रभ्रमणकथन । इति भगवन्मानाध्याय ।
 दृष्टिप्रलयचिन्तन । अथ भास्कराचार्याक्तोद्घातारवामनानिराकरण । भ्रुवस्थाना
 दिनिरूपण । सैपादिशशीर्षा कल्पितत्त्वकथन । नक्षत्रचक्रसंस्थानादिनिरूपण ।
 प्रवाहमस्त्रीकुर्वन्तो भूधमणस्त्यभ्युपगच्छत आर्य्यभट्टस्य मतखण्डन । नील नभ इति
 प्रतीतेर्भूतलकथन । अम्बरस्थित तम एव नीलतया सदृश्यते इति निरूपणम् ।
 कपित्थफलवद्भुत स्थिराऽय भूगोल परेगमज्ञैश्च योस्ति तिष्ठतीतिनिरूपण । अथ
 यावन्मतकथन । निरुद्धदशनिरूपण । भूगोलसंस्थान । धनकोटिरोमकसिद्ध
 पुराणामवस्थित्यादिकथन । सेदस्थानादिनिरूपण । भूगोलपरिधिमासादिनिरूपण ।
 गणितप्रक्रियाकथन । दिनाद्यनयनप्रक्रियाकथन । दक्षकथनिरूपण । भूगोलात्
 ऊर्द्धस्थितस्य वायो प्रीतत्त्वकथन । तत्र वाय्वादीनां सेधादिकपेयैत्यनिकथनम् ।
 इन्द्रचपित्कपात्मादीनां कारणकथन । पाषाणादिभिः कठिमाया भूम वाय्वमि
 सरणकाले कस्य शब्दस्य जायत इत्यनेन भूमिकम्पकारणनिरूपण, भूस्थविषयस्यैवात
 दूषिता वाय्वाः शब्देऽलुप्रा महामारी जनयन्तीति सारीभयकारणनिरूपणम् ।
 प्रक्षणा कक्षमानकथन । विम्वज्ञानार्थं गणितप्रक्रियाकथन । प्रक्षणा जीर्ण-
 कर्षननिरूपण । विषयभक्तान्तादिज्ञानार्थं यन्त्रादिकथन । भुवाकपणतो गोलधमण
 कथन । प्रवृत्तयावयवशान् भवक्र गच्छतीति वादाद्येप, अस्मात्मानयनादिप्रक्रिया-
 निरूपणम् । ज्ञानयनादिप्रक्रियाकथन । खेददर्शमविधि । खेवाणामुत्पत्तिकथन ।
 छतक्रमशिश्रिग्नादिप्रक्रियादिकथन । आद्याद्यानयनप्रकारकथन । गणितमाधन
 प्रकारकथन । कुप्यविचार । यनावनशब्दकथनिरूपणम् । केन्द्रानयनप्रकारकीर्ण ।
 शालाणां भ्रमणानादिकथन । प्रतिमण्डलाध्ययननिरूपणम् । प्रतिमण्डलादिज्ञान-
 साधनादिप्रक्रियाकथन । सूर्य्यस्य विम्वमधारज्ञानोपपत्तिकथन । स्पुटार्कसिद्धये
 साकाराज्ञासंरूपसम्दर्शनप्रक्रियाकथन । एव चन्द्रमस्तादीनां छलपथप्रदर्शनम् ।
 पक्षानामुच्चनीचत्वादिज्ञानसाधनकीर्णम् । तथा यक्रमत्यादिज्ञानप्रक्रियाकथन ।
 पक्षानां पतनज्ञानप्रक्रियाकथन । दृष्टाद्यकाले भगवत्सत्य ग्रन्थादिकथन ।
 अयनाङ्गनिरूपणम् । यक्रान्तिनिरूपणम् । शिरासन्निविद्वान्मागार्वाभोगाद्युत्कर्षमाध-
 नप्रक्रियादूषणम् । दृष्ट्यष्टाधिकारप्रक्रियाकथनम् । विप्रश्नाधिकारकथनम् । निरुद्ध
 देशादिनिरूपणम् । विप्रवृत्ताद्यानयनप्राप्त्यादिकथनम् । अर्धदीनां भुजमासा

नयनप्रक्रियाकथनं । दिग्देहकालानां ज्ञानोपायकथनं । अक्षियन्त्रादिनिरूप-
कथनं । यन्त्राश्चतुर्धाणां वैचित्र्यकथनं । सवासनपदाणां विग्रहरूपकथनं । सूर्यो-
विम्बादम्बुगोलकानां पदाणां प्रमाणादिकथनं । सूर्योदीनां व्यासादिनिरूपणं ।
विम्ब चेचमंस्थानादिप्रक्रियाकथनं । अक्षविम्बवर्गेण नक्षत्रविम्बज्ञानोपायनिरूपणं ।
सूर्य्येकसादिज्ञानोपायकथनं । चन्द्रार्कविम्बान्तराक्षत्रयुक्तिरूपकथनं । वायाद्येवदर्श-
नप्रक्रियाकथनं । चन्द्रश्चक्रोत्पत्तिप्रकारः । पदाणामुदयास्तमानुपायनप्रक्रियाक-
थनं । चन्द्रार्कयोः पदजनसंश्लेषकथनं । द्रव्यरचनादिप्रकारादिकथनं । धर्मवि-
भुक्तिकाम्नाद्यानयनप्रक्रियाकथनं । तत्र सम्बन्धमाधनार्थमुदयास्तसंज्ञितस्य शेषम-
ध्यानादिकथनं । धरिणेशाधिकारः । प्रथमसप्तपुत्यधिकारः । विविधचन्द्रादिना-
विम्बादिज्ञानमाधनप्रक्रियादिकथनं । प्रयादिनिरूपणञ्च ।

No. 1866. मुद्राप्रकाशः ।

Substance, country-made paper, 13 x 4 inches. Folio, 20 Lines, 9
on a page. Extent, 405 s'lokas. Character, Muthuli Date, ? Place
of deposit, Mujana Grama, Post Tajapurá, Darbhanga, Pandit Babulála
Páthaka. Appearance, fresh. Prose and verse Correct.

Mudrá-prakāśa. Descriptions of the various kinds of gesticulation
required when worshipping particular divinities. By Kāmalas'ora
S'armā.

Beginning. इतिपरिहाराद्यैर्वैवर्धनैर्नैकैश्च द्वादशभिर्मतस्य मन्त्रिभाजां जनानां ।
परिहृतमकलार्थैर्ध्यायिभिर्ध्यायमानं चत्वारण्यवरोजं चैवकामा भवार्थं ।
मत्वा मुखपदं ताम्रकिंशोरेणैवमिदं ।
माधकानां मुदे मुद्राप्रकाशोऽयं विवक्ष्यते ।
देवानां मुदं र्थं यानि दृशनीति मुद्रा । तथा च मन्त्रदण्डे
रक्षणां मन्त्रेण ज्ञानां ध्यानां दर्शयेद्मुद्रां ।
तदियं मुद्रा कथिता देवभ्यां दम्पदं यानि । इत्यादि ।
यो जप्ते सुसमी धराधरवरादृषीरोत्तमादृषावन्
मन्त्राङ्गमकिमोर हंसरममादृया वरनावावनात ।
जामो दृष्ट्वास्मिन्नावराधनामेव च ये जप्ते
तेनापि विदुर्गतिरन्त्यमरे मुदं देवैश्च हतम् ।

End

Colophon. — इति श्रीरासविशोदरगर्भविरचितमुद्राप्रकाश ममाप्त ।

विषय । तत्रादौ मुद्राशब्दनिर्वचनपुरस्च मुद्राणां प्रमाणावयवमुत्तेन मुद्रास्तत्तन्व्याख्यानं ।
तत्र अङ्गुलमुद्राकरणं । कुक्षमुद्रा । पुष्पमुद्रा । तत्त्वमुद्रा । कालकर्णीमुद्रा ।
वासुदेवाख्या मुद्रा । सौभाग्यदण्डिनी मुद्रा । रिपुजिकाप्रगा मुद्रा । कूर्ममुद्रा ।
विषया मुद्रा । गालिनी मुद्रा । मत्स्यमुद्रा । आवाहनीमुद्रा । स्थापनीमुद्रा । मन्त्रि-
धापनीमुद्रा । मन्त्रिरोधनीमुद्रा । सम्पुष्पीकरणीमुद्रा । सकलीकरणीमुद्रा । अश्व-
गुच्छनीमुद्रा । अश्वतीकरणीमुद्रा । धेनुमुद्रा । परनीकरणीमुद्रा । लेलिहानमुद्रा ।
गन्धमुद्रा । पुष्पमुद्रा । धूपमुद्रा । तत्त्वमुद्रा । प्राणमुद्रा । अपानमुद्रा । ध्यानमुद्रा ।
उदानमुद्रा । समानमुद्रा । प्राणमुद्रा । लिङ्गमुद्रा । योगिमुद्रा । विश्वमुद्रा ।
मालामुद्रा । वरमुद्रा । अभयमुद्रा । शमीमुद्रा । खड्गमुद्रा । कपालमुद्रा ।
उमरुमुद्रा । शङ्खमुद्रा । चक्रमुद्रा । गदामुद्रा । पद्ममुद्रा । वेणुमुद्रा । श्रीवत्समुद्रा ।
कौस्तुभमुद्रा । वनमालामुद्रा । ज्ञानमुद्रा । विष्वमुद्रा । गावस्त्रमुद्रा । अविहमुद्रा ।
वाराहमुद्रा । हयग्रीवमुद्रा । धनुमुद्रा । बाणमुद्रा । गरुडमुद्रा । परशुमुद्रा । भोजनी-
मुद्रा । वाममुद्रा । गणेशमुद्रा । हस्तमुद्रा । पाशमुद्रा । अङ्गुलमुद्रा । विघ्नमुद्रा ।
लङ्कुकमुद्रा । वीजपूरमुद्रा । लङ्कगमुद्रा । चर्ममुद्रा । मुण्डमुद्रा । दैवीमुद्रा ।
सद्योभमुद्रा । द्वावकमुद्रा । आकर्यणमुद्रा । वगीकरणमुद्रा । अम्नादनमुद्रा ।
महाङ्गुलमुद्रा । खेचरीमुद्रा । बीजमुद्रा । योनिमुद्रा । अचमुद्रा । नाडामुद्रा ।
बीजामुद्रा । भूतिनीमुद्रा । मद्यायोगिमुद्रा । दैत्यभूतनीमुद्रा । लेलिहानामुद्रा ।
लङ्गीमुद्रा । सप्तजिकामुद्रा । शूकरीमुद्रा । हनीमुद्रा । शमीमुद्रा । प्रार्थनामुद्रा ।
सहारमुद्रा । अर्धामुद्रा । नादमुद्रा । विष्णुमुद्रा । विन्दुमुद्रानिरूपणम् ।

No 1867 गङ्गाभक्तितरङ्गिणी ।

Substance, country made paper, 12 x 3 inches Folia, 26. Lines, 11 on a page. Extent, 1,322 slokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Majana Grama, Post Tajapura, Darbhanga, Pandit Babulala Pathaka. Appearance, old. Prose and verse Correct.

Gaṅgabhakti-taraṅgīnī A dissertation on the sanctity of the River Ganges, and the various forms in which it should be adored. By Gaṇapati, a resident of Mithilā, and a scion of the family of the King of Dhara.

Beginning रूप साक्षात् प्राप्तमैश इवत्वं पुञ्जीभूत सधर्मगोचरोज ।
 व्यञ्जीभूत ब्रह्मविघ्न निहन्त्य दारुणोऽस्मिन् गङ्गाभक्तो मदीय ॥
 सद्विद्याकुलयोगिर्ब्रह्मपथिन् विप्राय नान्या ददौ
 इति यस्य पितामहाय मायज्ञाभूम्यष्टलाष्टल ।
 श्रीधारेयस्त्वनुरन्वहसभावश्च भद्रं सत
 गङ्गामङ्गितरङ्गिणी गङ्गपतिर्भूते सता प्रीतये ॥
 प्रमाणमात्र प्रथम व्यवस्था मदमकर ।
 ततः प्रयोग अक्षेपात् तरङ्गोपबर्धने ॥
 तत्रादौ प्रथमप्रकरण । विष्णुपुराणे । इत्यादि ।

End अतः तु यदेव यत् फल भुक्तं सदेव तत्र सङ्गुणवाक्ये योग्य । सुगुणमन्यदिति ।
 ज्ञानविशेषरचनापरिचयस्य पन्थस्य गौरवमयात्र कृत प्रथम ।
 दिङ्मात्रमेतदुपदर्शितमित्यनेन विज्ञैर्विचिन्त्य ब्रह्मनाम्नसूचनीय ॥
 एतद्विषयमुपासनाभिरमकृतकिञ्चित् प्रपञ्चादि चे
 न्नाद्य देवि तदा कृताञ्जलिर्दत्त नामस्य याचे वरं ।
 श्रीयोगीश्वरसम्भवस्य कृतिना कीर्तिप्रसूक्तं यत्
 विद्वद्भिः परिगृहीता कृतिरिह कल्पानरस्याधिनी ।
 श्रीगङ्गा विजयतेतराम ॥

विषय । गङ्गामाहात्म्यकीर्तन । तत्र गङ्गातीरनिवासकथं । गङ्गामङ्गिफलं । अक्षुपानफलं ।
 गङ्गादर्शन-लघन स्नानादिकलकथनं । अयमविषयसम्प्राप्तिनाम तिस्रिणवत्तद्वि-
 स्नानफलकथनं । अष्टश्रुत्योपरागादौ स्नानविधिकथनं । दमस्तारविधिकथनं ।
 देवविशेष गङ्गास्नानविधिकथनं । अक्षरपयिमहादिव्यादिस्नानफलकथनं ।
 गङ्गाधर-सङ्गमस्नानविधि । एवं गङ्गाकौमिकीसङ्गम गङ्गागङ्गाकौमिकीसङ्गम हरिद्वार-
 प्रथम गङ्गागङ्गास्नानादिविधिकथनं । गङ्गाया मरण-वाद्यादिकलकथनं । तत्र
 अर्द्धादिकलकथनं । अश्विप्रसवादिविधि । गृह्येन दीदिविधिकथनं । अर्द्धा-
 द्यादिविधिकथने गङ्गास्नानसङ्गमवाक्यादिकथनं । एवं सर्वेषु सङ्गुणवाक्य
 कथनम् ।

No 1868 स्तुतितत्त्वविवेक ।

Substance, country made paper, 14 x 4 inches Folia, 93 Lines 7 on
 a page Extent, 2 759 slokas Character Maṅḍali Date, ॥ Place of
 deposit, Magrāni, Post Madhubani Darbhanga, Pandit Chhotā Jha
 Appearance, fresh. Prose and verse Correct.

Smṛiti-tatva-tiśeka. A summary of the Smṛiti rules regarding domestic rites and ceremonies. By Vardhamāna Mahāmahopādhyāya Mahādharmaśādhikārī. He was chief judge in the court of some king whose name is not given.

Beginning. पाणिभ्यामुपजातनेपद्यतया यस्येन यः कम्पितो

येन खेदजलोघपूरिततया नापेक्षितोऽङ्गपदः ।

संन्यास्यत्वमवेक्ष्य यो सङ्कुलितः सद्ये करे कम्बुना

सादृश्यं गमवान् स पातु + + + भायस्तमेर्घाञ्जलिः ॥

अमेकार्थैः वेदः प्रतिष्ठापयिभिर्ज्ञाः स्मृतिगिरौ

निबन्धः खं खं मतमनुमत्तो विचरन् ।

यथा द्वे द्वे नरि नरि तथा सम्प्रति पृथक्

सदाचारसुखादनवद्वन्द्वः सौ विधिपथः ॥

तथाभूने चाणिम् परिमितमिदो यद्यपि यथ

महिर्दासिदान्तस्थितिसमुपपन्न्यायचपितुं ।

तथापि क्षेत्रानामुभयमतयुक्तिप्रणयना-

दपि म्यादस्याप्या इति कुमनिदत्तमपति नः ॥

मुला वडभ्या वडभ्रा मुदभ्या विधाय्य मुदया विविधान् निदभान् ।

पुतिभिपतिद्वेननिद्विहेतुः श्रीवदमानेन लुतो वियेकः ॥

— — — — — ६६ यद्यपि बुद्ध्यादीनां स्वपरविरोध उप-

चित्रः तथापि घर्मविष्वारे न ह्य उपायः न ह्य नदेकनामकत्वान् । इत्यादि ।

End. शङ्काः प्रायेण सप्तम्यै निपद्यन्ते विमुच्यन्ते ।

अथैव त्रिभिराशेषैश्च कृतिरेवा मया कृता ॥

Colophon. इति महाभारताधिकारिणश्चामरचोपाध्याययौ वर्धमानशौभो धृतिरत्नविशेकाः समागताः।

विषयः । युष्मादीनां विरोधे बलाभसन्निकषणं । आधारादीनां विरोधे बलीयत्वादि-

कथनम् । मूलद्रव्यसुमानप्रक्रियादिविवेचनम् । तुल्यवस्तुविरंभि विकल्पादिकथनम् ।

श्रुतिविहितप्रकरणदीनां विरोधे ब्रह्मावलम्बिकपक्षमुत्तमं तेषां स्वस्वपादिकथनं ।

अथान्तरभेदप्रदर्शनं प्रत्येकं स्वीकृतव्युत्पत्तिः । यन्मन्त्रपवित्रेण । तदनुष्ठान-

फलसादिनिरूपणश्च । नित्यनैमित्तिककाम्यकर्मस्वरूपव्यवहारादिकं । अथ सधर्मः ।

ताहिं कथयामसारेण अतीव सुखानुमन्त्राणेन विषया निरूपिता एमि श्रेय ।

विधिनिधाय । धर्मो नृतिनृतिमदाधाराणां प्रामाण्यदर्शनं । धर्मोऽक्षानिन्दपक्षः-

दिक् । मेघां चन्द्रादिनिक्षपक्ष । शिष्टाचारनिक्षपक्ष । द्वैतविषयकः प्रकीर्णकश्च-

नमुनेन श्रुत्यादिविधान । नवाग्रश्रुतादौ ग्रीष्मादिविधिचिन्तन । मलमासगिर-
पण । नतछत्यविधानश्च । अक्षरपत्रश्रुतिविधि । सधित्वादिश्रुतिरूपतादिक ।
मासपत्रादीनामुक्तकृत्तव्यकृतानिरूपण । चान्द्रमासादल्लक्षण । अक्षरपत्र
श्रुतिविधि । सामान्यतः श्रुतिवस्तुनिरूपण । प्रतिमासिष्याणविधानकीर्तन ।
सचेपतो मन्त्रोपदेशप्रकारकथनश्च ।

No 1869 प्रत्यक्षमणिर्गमिचक्रं ।

Sub stance country made paper 11 x 4 inches Folia 166 Lines 10
on a page Extent 626 folios as Character Maithili Date 9 Place
of deposit, Magrání, Post Madhubani Darbhanga Pandit Chhotulala Jia
Appearance, fresh Prose Correct

Pratyaksha manirasmī chakra A commentary on the 'Pratyaksha
khanda' of the 'Tattva chintamani of Gangesa By Gokulanātha
Upadhyaya

Beginning दिवि वचनं सखे विष्णुर्महेश्वरदत्तं च ।

चिन्तामणीश्रुत्याय रमिचक्रं प्रकाशयत ॥

मुक्तातीत इति । मृगयदस्य प्रकृतितत्त्वपरिणामम्—इत्यादि ।

End

पुरोवर्तिरजतमिति व्यवसायादिवत् तस्या न प्रतियोगित्वर्थे । बाधेनति सचेति
शेष । धान्तिमाणादिति श्रुति ।

'Colophon

इति महापाध्यायश्रीमद्विष्णुश्रुतिपरिचयः प्रत्यक्षमणिर्गमिचक्रं समाप्तम् ।

विषय ।

महापाध्यायश्रुतिपरिचयः प्रत्यक्षमणिर्गमिचक्रं समाप्तम् ।

समलक्षणमल्लावादिना समे भवत्येवमेव सद्विषयलक्षण प्रामाण्यमिति शून्यता
वादिर्निरसि भार निक्षिपति माध्यमिक इति । इत्यादि ।

End तदा भक्त्यु सकलामावसाधारणसमावन्मज्ञान स्वल्पेण प्रकारादिति दिक् ।
Colophon. इति सहासचापाध्यायश्रीमोक्तुलनाद्यविरचिता प्रत्यक्षप्रामाण्यालोकटिप्पणी
समाप्ता । श्रीरक्षु ।
विषय । पञ्चधरमिश्रकृतप्राज्ञाशदासकृतनामकटीकाया व्याख्यान ।

No 1871 दैतपरिशिष्टं ।

Substance country made paper, 12 x 4 inches 1014 292 Lines, 11
on a page Extant, 3535 Slokas Character, Mutilia Date, 9
Place of deposit, Magaram Post Madhubani Darbhanga, Pandit Chhotilala
The Appearance old Prose and verse Correct

Draita parisishita A digest of Hindu Law By Kosava Mahamahopadhyaya, of the clan of Sanmis'ra The work treats of all the
leading topics of the Smṛiti, dwelling at great length on the Śiṣṭ-
dhas

Beginning. चलामण्यचलीकुर्वन्चलानपि वासयन् ।

हन्वानमनिचारी स्वातन्त्र्यहारी चरिर्नमः ॥

तत्रादौ व्यवहारो निरूप्यते । इत्यादि ।

End. धनूराभिधित्तद्वययोगात् सौपादिग्रहणौ सकलानुगतविरोधान् । अत एव
प्रकृते सौपरयोपादिधनो ज्ञेय इति दिक् ।

Colophon इति सहासचापाध्यायसम्प्रियकृतविरचिते दैतपरिशिष्टे द्वितीय परिच्छेद
समाप्त्याय धन्यः ।

विषय । कर्तव्यद्वयवर्गादभिरूपणम् । तत्र पञ्च । उत्तराणि । उत्तराणि । उत्तराणि । उत्तराणि ।
धादौ । अनेकाद्याभियोगविधि । सपथविवादविधि । अथपचलुचलादि
निरूपणम् । सन्ध्यागर्जनादिव्यवस्था । विवादानधिकारिणः । कन्याविवाहकाला-
दिनिरूपणम् । नामकरणादिव्यवस्थाकीर्तनम् । दानभक्षणदिकम् । यज्ञादौ दक्षिणा-
दिनिरूपणम् । तडागविधिः । एकादशीव्रतविधिः । दुग्धस्य प्रथमनिवादे कर्त्तव्यता-
निरूपणम् । स्ववर्त्तमानानिनिरूपणम् । कन्यादानविधिः । स्त्रीणां व्रतभिराख्यानविधिः ।
श्रद्धाश्च अचिह्नानिनिरूपणम् । दिनरात्रिश्रादिनिरूपणम् । श्रद्धाश्च अचिह्नानिनिरूपणम् ।
दत्तधापनस्तानादिविधिः । पञ्चयज्ञादिविधिः । उदकपापादौ तर्पणनिषेधः । राय-

विषय । औजपादिविधि । तर्पणेनिकर्तव्यता । पञ्चदेवतापूजा । श्रुताया शर्ववर्णाधिकार-
 कथन । पुण्यपक्षणादिनियम । सिद्धाश्रेण विश्वदेवकर्मविधान । नित्यश्राद्धादिविधि ।
 पशुचरननविधि । अङ्गुष्ठा दन्तधापनादौ दोषविधि । शूद्रै कपिनाहुम्भ न
 पेयमिति कथन । कलूरीभवणादिविधि । प्रेताधिकारे पिण्डदानादिविधि । पूर्व-
 माया मत्स्यमासादिज्वलननिषेधकथन । अशौचनिरूपण । शूद्रेषां पिण्डदानं पायमम
 पिण्डा देया इति निरूपणं । रात्रौ पिण्डदाननिषेध । सपिण्डने प्रेतपदोक्ते
 कर्तव्यता । अशौचविधि । देशान्तरलक्षणनिरूपण । परिवेषनादिविधि-
 कथन । सपिण्डतान्त्रलक्षणनिरूपण । अरदि शूद्रपशुपार्श्वविधि । वैश्वान-
 कपार्श्वविधि । आहविधि । पाकादिविधि । निविडमघवे सपिण्डनाकर्तव्यता-
 विधि । आहोमर विश्वदेवशक्तिविधि । पाकस्य आहोमनामिकथन । श्राद्धभा-
 लनविषेधन । आहदिने आतामौषविधिकथन । धातुपुष्पस्य मान्यं लविम पुत्र
 कार्यं इति निरूपण । शीशा वैधस्वमविधि । तासा वैधस्वमेष द्विषासुविधि
 धिकथन । उपनयनादौ पित्रादिना आभ्युदयिक कर्तव्यमिति निरूपण । घात्रौ
 सवेष्टजाभ्या मृताहे पार्श्वमेव कार्यमिति कथन । आतामौचे चतुर्थदिने आह-
 याह विपद्यादौ सपिण्डनमिति श्रवणादन । तीर्थयात्राविधि । एकाहे मृतपौरपि
 पित्रो भय्यादानादौ विषयकथन । भीलज्वलन । कात्ययनाङ्गवोत्सर्गविधि ।
 अन्धजन्मपदविवरण । शूद्रस्य अमन्त्रवत्कर्मविधान । अपरपञ्चयात्रविधि ।
 श्राद्धादिश्राद्धविधि । पार्श्वणान्तर नित्यश्राद्धकर्तव्यता । रात्रे पशुघातो न
 दोषायेति निरूपण । दत्तकस्य सपिण्डनविधि । श्राद्धादौ श्राद्धार्थमविधान ।
 आभ्युदयिके पिण्डदाने विशेषकथन । प्रजापतिहोमे मनपैत्र कर्तव्य इति कथन ।
 पायमग्नौ होमविधि । अनुपनीतेन वैश्वदेवहोमे न कार्यं इति निरूपण ।
 पित्राद्यर्चने ऋषाधिकारकथन । कुसीदन्तवणादिकथन श्राद्धदानादिविधि । आ-
 त्रविक्रयादिनिरूपण । दायपक्षविषेधन । अकालश्राद्धादिविधिकथन । मल-
 माससप्तमाद्यादिविचार । श्रत सङ्कल्पस्य अङ्गकथन । मज्ज दन्तधापनादिविधि-
 कथन । उपयासादौ जलादिविधि । शीशा रजोपात्रे पुत्रादिना पूजादिक ।
 कारयितव्यमिति कथन । श्वश्राद्धविधि । हरिश्चयनविधि । श्राद्धन्यसनव्रत-
 कथन । आश्विननिरूपण । महाष्टमीलन्य । पूर्णिमाकृत्य । पतिव्रताशर्मानिरूपण ।
 मन्वन्तरायुगाद्यादिनिरूपण । सत्राप्तातत्कृत्यनिरूपण । पक्ष पुण्यकात्यादिविषयन ।
 कल्पपादपकामधेन्यादिसंवादानविधिकथन । कुण्डलचरणकथन । प्रयागे मुण्डननि-
 र्णय । प्रोचनकुम्भावाटनादिविधि । सावनमासस्य द्वैविध्यकथन । सङ्क्रान्त्यादिषु
 आहिनिरूपण । श्रावणस्यातर्पणादिकसङ्कीर्णन । अन्तराहविषेधन । अभपदिने

सलक्षणमन्त्रायादिना मते स्वस्वम्भसम्भ भद्रिपयत्नलक्ष्म प्रमाणमिति शून्यता
वादिगिरिषि भार निचिपति साधमिक दान । इत्यादि ।

End	तदा भवतु सकलाभावसाधारणमभावत्वमज्ञान स्वरूपेण प्रकारादिति दिक् ।
Colophon	इति महामहापाध्यायश्रीमैकुलनाथविरचिता प्रत्यक्षप्राप्ताष्टाश्लोकटिप्पणी समाप्ता । श्रीरक्षु ।
विषय ।	पञ्चधर्मविग्रहप्रमाणवादाश्लेषनामकटीकाया व्याख्यान ।

No 1871 द्वैतपरिशिष्ट ।

Substance country wide paper 12 x 4 inches Folia 232 Lines 9
on a page Extent 3535 *lokas Character Matih Date ?
Place of deposit Magran Post Madhubani Darbhanga Pmht Cllofshla
The Appearance old Prose and verse Correct

Draṭṭa parīkṣā A digest of Hindu Law By Kṛṣṇa Mahā
mahopādhyaya of the clan of Saṁmisra The work treats of all the
leading topics of the Smṛiti dwelling at great length on the Śra-
ddha

Beginning अज्ञानपक्षलीकृत्यं प्रज्ञानमपि चासुखम् ।

एन्दःवनविहारी स्यात्तापहारी हरिर्भक्तः ॥

तथादेः व्यवहारा निष्पद्यन्ते । इत्यादि ।

End धनूराभिधित्तुर्ग्यपादान दौषादिप्रहर्षौ नक्तान्भुजासननिरोधान् । अत एव
प्रकृत भौत्वेपादिधमा जय इति दिक् ।

Conclusion इति नरु मन्त्रेऽप्याध्यायसन्निवकमविरचितं हेतुपरिमिते द्वितीय परिच्छेद ।
समाप्त्यर्थं धन्य ।

विषयः । चतुष्पादशब्दचरानि रूपम् । नञ् पञ्चा । उभराणि । साधिका । त्रियादौ
धादौ । अत्रकायाभिधेयविधिः । अवलम्बितविधिः । लक्ष्यवस्तुकादि
निरूपणम् । अग्राह्यनादिव्यवस्थाः । विवाहनाधिकारिणः । कन्याविवाहकाया
दिनिरूपणम् । नामाकारकादिव्यवस्थाकीर्तनम् । दातृपुत्रादिकः । दत्तार्हः । दत्तिका
दिनिरूपणम् । मताङ्गविधिः । वकादङ्गीकृतविधिः । दुर्गमप्रदमविवाहकर्मण्यता-
निरूपणम् । सप्तर्षिसंज्ञानिरूपणम् । कन्यादानविधिः । कीर्णकृतविवाहानविधिः ।
ग्रहमाहासिद्धिजनिरूपणम् । दिनसंज्ञा निरूपणम् । ग्रहव्यग्रहौचामुष्टानविधिः ।
हस्तप्राप्त्यनादिविधिः । पञ्चमादिविधिः । उदकपात्रादौ लक्षणविषयः । दातृ

सलक्षणमन्त्रायादिना भवे भयमेवमेव उद्दिष्यन्तलक्षण ग्रामाणामिति ग्रन्थता
यादिगिरिभि भार निचिपति माध्यमिक इति । इत्यादि ।

End तदा भवतु भक्तलामानसाधारणमभावत्वमज्ञान स्वरूपेण प्रकारादिति दिक् ।
Colophon. इति महाभारतप्राध्यायश्रीभोक्तुनायविरचिता प्रत्यक्षग्रामाणालोकटिप्पणी
समाप्ता । श्रीरक्षु ।
विषय । पञ्चधर्मविहङ्गमप्राप्त्यावादास्तकनामकटीकाया व्याख्यान ।

No 1871 दैतपरिमिष्टं ।

Substance, country made paper, 12 x 1 inches Folio 232 Lines, 9
on a page Extent, 3,535 stobas Character, Maithili Date, ?
Place of deposit, Magram Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Chhottilala
The Appearance old Prose and verse Correct

Daata-paris'ksha A digest of Hindu Law By Kesava Mahā-
mahopadhyaya, of the clan of Sammis'ra The work treats of all the
leading topics of the Smṛiti, dwelling at great length on the Śi-
kdhṛas

Beginning. चन्मनष्यचक्षीकुर्वन्मन्त्रानपि वाञ्छयन् ।

हन्दावनविहारी ध्यात तापहारी हरिर्भवे ॥

तथादौ व्यवहारे निरूप्यते । इत्यादि ।

End. धनूराभिस्थितसूर्ययोगान दौषादिग्रहणौ भक्तलानुगवन्विरोधान् । अत एव
प्रकृते सौरयोपादिधर्मो ज्ञेय इति दिक् ।

Colophon इति महाभारतप्राध्यायसम्पन्नकेशवविरचिते दैतपरिमिष्टे द्वितीय परिच्छेद ।
समाप्तप्राय एव ।

विषय । अतुल्यादव्यवहारनिरूपण । नव पञ्चा । उत्तराणि । साक्षिण । श्रियाहै-
धादौ । अनेकार्थभियानविधि । उपपन्नविधिविधि । जयपन्नचक्षादि-
निरूपण । सन्ध्यागर्जनादिव्यवस्था । विवाहानधिकारिण । कन्याविवाहकाला-
दिनिरूपण । नामकरणदिव्यवस्थाकीर्तन । दानव्यवस्थादिक । यज्ञादौ दक्षिणा-
दिनिरूपण । तहागविधि । एकादशीव्रतविधि । दुर्बला प्रथमविवाहे कर्तव्यता-
निरूपण । स्वर्गलज्जानिनिरूपण । कन्यादानविधि । स्त्रीणां श्रवभियानविधि ।
ग्रहस्थ ग्रहचिह्नव्यनिरूपण । दिनरात्रिग्रहव्यनिरूपण । गृहस्थाश्रमेषामनुष्ठानविधि ।
दशषापनस्नानादिविधि । पञ्चयज्ञादिविधि । उदकपाषादौ मर्षणविधि । गाय-

विषय । शीघ्रपादिविधि । नपेनेतिकर्तव्यता । पञ्चदेवतापूजा । पूजाया मन्त्र्यवर्णाधिकार-
कथन । पुण्यपदवादिनियमः । भिक्षाग्नेन विद्यदवकम्पविधान । नित्यश्रादादिविधि ।
पशुहन्तनविधि । शङ्खुत्था दन्तधापनादौ दोषविधि । शुद्धै कपिसादुभ्य न
पेयमितिकथन । कलूरीभक्षणादिविधि । प्रेताधिकारे पिण्डदानादिविधि । पूर्व-
माया मन्त्र्यमासादिभोजननिषेधकथन । अग्नौचनिरूपण । शुद्धेणापि पापमेव
विद्या देण इति निरूपण । राधौ पिण्डदाननिषेध । सपिण्डने प्रेतपक्षेण
कर्तव्यता । जग्नौचविधि । देवान्मत्तचकारिकथन । पवित्रापनादिविधि-
कथन । सपिण्यन्तचकारादिरूपण । भरदि शुद्धपक्षपात्येकविधि । वैमनि-
कपार्थविधि । श्राद्धविधि । पाकादिविधि । निषिद्धनचने सपिण्डनाकर्तव्यता-
विधि । आदोत्तर विद्यदेवमन्त्रिविधि । पाकस्य श्राद्धान्नानिरूपण । श्राद्धभा-
जमविनेचन । श्राद्धदिने जानामौचविकथन । श्राद्धपुरवर्त्तनं मान्यं हविम पुत्र
कार्यं इति निरूपण । शीघ्रा वैधस्तनविधि । ताम्रा वैधकर्मणि द्विचामन्त्रवि-
धिकथन । उपनयनादौ पित्रादिना आभ्युदयिक कर्तव्यमितिनिरूपण । साष्टांग
मन्त्रजपाभ्यां श्रुताश्चे पार्थिवमेव कार्यमितिकथन । साष्टांगौघे चतुर्थदिने श्राद्ध-
श्राद्ध विपक्षादौ सपिण्डनमितियवम्यापन । तीर्थश्राद्धविधि । एकादे घृतयोरपि
पित्रो श्रद्धादानादौ विग्रहकथन । गीजहवस्तन । कात्यायनाश्राद्धोत्सर्गविधि ।
कन्यजमन्त्रपदविवरण । शुद्धस्य अमन्त्रवतकर्तव्यविधान । अष्टपक्षपादविधि ।
श्राद्धदादिश्राद्धविधि । पार्थिवानन्तर नित्यश्राद्धकर्तव्यता । वाहे पशुपामो न
दोषायेतिनिरूपण । दन्तकस्य सपिण्डनविधि । कार्त्तिकपादो ह्यश्राद्धविधान ।
आभ्युदयिके पिण्डदाने विग्रहकथन । प्रजापतिहोमे मनमेव कर्तव्य इति कथन ।
सायमग्नौ होमविधि । अनुपमीतेन वैश्वदेवहोमो न कार्यं इति निरूपण ।
विषादचर्चने श्रेष्ठाधिकारकथन । कुशीदन्तचकारादिकथन अश्वदानादिविधि । आ-
त्मनिरूपणादिरूपण । श्राद्धपक्षविषयकथन । अश्वपक्षविधि । अश्व-
मानस्यमासादिविचार । व्रत पदस्य अश्वकथन । तथ दन्तधापनादिविधि-
कथन । उपशमादौ जप्तादिविधि । शीघ्रा श्रेष्ठोपाये पुत्रादिना पूजादिक ।
कारादिनिरूपणकथन । श्वश्राद्धविधि । हरिश्चन्द्रविधि । अश्वान्यगपनवत-

विषय । चयाहलाभे व्यवहारकथन । मूलभाषाव्याजविचार । आदिकालदर्शनरूपणादिक ।
 गद्याद्याधिकारे पुत्रपदश्रविविचार । जलपानानन्तर नित्यकर्मोपनिवारककथन ।
 प्रपादिजननविचार । अग्रेष्वप्युक्तविधि । एकमन्त्रादिव्रतकथन । पुत्रिकापुत्रेण
 मातुः सपिण्डनविधिकथन । छविमपुत्रकर्तृकसपिण्डनविधिकथन । दत्तकस्य सपि-
 ण्डनादिविवेचन । चतुर्थीहोमात् प्राक् स्त्रीकरणे ततः पितामहेणैव पत्या सपिण्डना-
 न्न कार्य्यं एकोद्दिष्टं स्वभावमतिनिरूपण । पर्जन्यदासविधि । सौवर्णादिपानेन
 शपनविधि । आभ्युदयिककालनिरूपणादिक । तर्पणनित्यकथन । पञ्चमहापञ्चवि-
 धिकथन । भगवन्मैत्रेयविधि । अपुत्रस्त्रीपुत्रयोरपरपञ्चम्यथोरेकोद्दिष्टं न तु
 पार्थिवमिति निरूपण । अनुपमतीतकर्तृकव्याजविधि । समयाग्न्युदयिविवेचन । पार्थि-
 वनाधिकारिण । नित्यव्याजादिनक्षण । प्रातः स्नानादिकालनिरूपण । केशवपनना-
 पनयोर्भेदकथन । स्त्रीणां प्रयागे मुग्धनविधिकथन । अर्द्धादयामविधि । हिरा-
 वाधमन्त्रार्थनिरूपण । अर्धोपासनाभ्यासकथन । जप्युक्तविचार । सपिण्डना-
 पकर्मसात्त्विकापकर्तृकविधि । सम्राट्कर्तृक आग्नीयव्याज कर्मव्यभिचिन्तिर्नियं । सपि-
 ण्डनात्तत्त्वनादिकथन । गजध्यायाद्याजविधि । पाकयने शुद्धस्यायधिकार इति
 कथन । पाकयज्ञमन्यादिनिरूपण । सप्तविंशतिसा धर्मो रत्यादिविवेचनम् । इति ।

No 1872 सिद्धान्ततत्त्व ।

Substance country male paper 12 x 3 inches Folio 32 Lines, 9
 on a page Extent 997 slokas Character, Mathurā Date ? Place
 of deposit, Magrān Post Mathurā Darbhāṅgā Pandit Chhotilāl Jha
 Appearance free Prose Correct

Sūtrāntaśāstra The philosophy of Grammar By Jagannātha
 Mahāmahopādhyāya

Beginning सुब्रह्मणि प्रथमादिभेदेन सप्तविधा । प्रथमार्थे व्याख्यातकदाचित्पञ्चनैकवचन
 इत्यनुशासनात् प्रतिषेधकं च प्रथमानिधायिना अथ क्लृप्ताभावश्च । इत्यादि ।

End स्वधर्मोत्तमो भवितुमर्हति न मर्त्यं मारुतिकं प्रदेत ।

Colophon इति महामहोपाध्यायश्रीमद्वाचस्पतिरचितं सिद्धान्ततत्त्वं अष्टादशमोऽध्यायः
 समाप्तः ।

निर्देश । प्रथमादिविभक्त्यर्थभेदश्च । अन्त्यतत्त्वनिर्णयः । मम सप्तविंशतिर्नमः । उपम
 मेरुः शक्यः । दत्तात्रेयनिरूपण । जगन्निर्णयः । अष्टादशमोऽध्यायः ।

No. 1873 कुसुमाञ्जलिविवरणं ।

Substance, country-made paper, 13 × 3½ inches. Folia, 68. Lines, 10 on a page. Extent, 1,340 ślokas Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Magrām, Post Madhubani, Darbhāṅgā, Pandit Chhoṭilāla Jhā Appearance, old. Prose Correct.

Kusumāñjali-vicāraṇa. A commentary on the 'Kusumāñjali' of Udayana Achārya. By Jayarāma Nyāya-pañcānana.

Beginning. न त्वेवं जयराभाःपौ न्ययपञ्चानन इती ।

वितरेति बुधधीत्यै कुसुमाञ्जलिकारिका ॥

विद्वत्तये विदित मङ्गल व्याख्याद्वयादुक्तमनूपदतोऽपि मङ्गलाय च निबन्धन-
प्रयोजनानभिधेयसम्बन्धन्यमामान्याह । सत्यप्रसर इत्यादि ।

End. स एवानेन प्रीतो भविष्यतीति ध्वनित ।

कुसुमाञ्जलिकारिका. समाम्ना वितता श्रीजयरामेन

कुसुमाञ्जलिमञ्जनाभिमुखेदृषदि पश्यदिह देवतापि चिते ।

Colophon. इति कुसुमाञ्जलिविवरणं सम्पूर्णं ।

विषयः । उदयनाचार्यकृतकुसुमाञ्जलिकारिकाभाष्य व्याख्यान ।

No. 1874 हरिमक्तिदीपिका ।

Substance, country-made paper, 10 × 3 inches Folia, 81. Lines, 10 on a page. Extent, 3,133 ślokas Character, Maithili. Date, Sk 1700. Place of deposit, Magrām, Post Madhubani, Darbhāṅga, Pandit Chhoṭilāla Jhā Appearance, very old Prose and verse Correct

Haribhakti-dīpikā On the philosophy of the Bhakti doctrine, and the duties enjoined to the followers of that doctrine By Ganesa Mahāmahopādhyāya. This is a text book for Vaiṣṇavas

Beginning. सकलपुण्यंकार श्रुतिकलकषीविद्वत्सदकारं ।

अदेतराजदधीतमसाकरमेकमद्युतं वन्दे ।

येनैव + + + रत्रं शनवटितलपुम्नामनेम्नादुमीकं ।

भक्त्यामयाभदेने (२) वितरति + तद्यन्त्रियमाभविताये ॥

रकारे + यैकं पदमितरपदे भविभक्तिविषयोः ।

रक्षिरदंभरागो विद्वत्तु हृदये जीनिमा श्रीकृष्णो नः ।

किमिदं पदार्थविचारैर्ममयथ समर्थं मुधा विवृथा ।

कुतश्च पुनरर्थस्तुष्टयसाधनमारोधनं विधेः ॥

तथाच प्रस्ताववचनं । इत्यादि

End

तस्मात् कर्मकाण्डप्रस्तावप्रस्तावनाक-+पथिकत्वमिति मिदं मुक्ते परम-
पुदपार्थत्वमिति ।

Colophon

इति महाभारतपाश्चात्यश्रीमहाभारततत्त्वविवेचिनीदीपिका समाप्ता । भागे १००० ।

वपयः ।

भगवद्भक्तिनिरूपण । भगवद्भक्तानि । विष्णुपूजायां भव्यवर्णनात्मिकारकचर्चनं ।

श्रीशूद्रयोः भगवद्व्याख्यामर्थमनिवेष्ट । विष्णुपूजायामानां शूद्राणां भगवानादिति

पेधकचर्चन । श्रीशूद्रयोः भगवद्व्याख्यारेण विष्णुपूजानिषेधकचर्चनं । विष्णुपूजानेनैव

तत्त्वव्याख्यापूजानिषेधकचर्चनं न पृथक् करणमावश्यकमिति निरूपण । विष्णुपूजा-

फल । अर्घ्यादिपरिमाणकचर्चनं । दक्षिणावर्तशब्दमाहात्म्यं । गवदोपरिपूजाफल

घण्टामाहात्म्यं । प्रतिमास्नाने दद्यादितिपरिमाणनिरूपण । पूजाकर्मणि तिलका

वर्णकता । महाभारतिका-तुलसीदासिकादिफलकीर्तनं । शालग्राममाहात्म्यं ।

शिलाचक्रपरीक्षा । तत्र वर्णपरीक्षा । पूजायां अनुलपन-पुष्प-धूप दीप-नैवेद्या-

दिनिरूपण । दत्तनैवेद्यभक्षकविचार । पादोदकमाहात्म्यं । कीर्तनध्यानादिमा-

हात्म्यकीर्तनं । माताया भगवत्पत्न्या । अपमाहात्म्यम् । अविद्यामाहात्म्यं ।

वैष्णवसङ्घ । विष्णारपराधा । तुलसीमाहात्म्यं । तुलसीसौत्र । रामनवमी

व्रत । शिवशिवतुर्दशीव्रत । एकादशीव्रतनिरूपण । उपवासानुक्तनिरूपण ।

विष्णुव्यासकृत्यनिरूपण । अनन्तशततुर्दशीव्रत । द्वादशीव्रत । अश्विनशयनव्रतं ।

धरणीव्रत । भगवद्वादशीव्रत । कूर्मद्वादशीव्रतं । वराहद्वादशीव्रत । मरिचि-

द्वादशीव्रत । वासनद्वादशीव्रत । परशुरामद्वादशीव्रत । लव्यद्वादशीव्रतं ।

मुचद्वादशीव्रत । कल्किद्वादशीव्रत । पद्मनाभद्वादशीव्रत । योगीश्वरद्वादशीव्रत ।

तीर्थयात्रादिविधि । तत्र यात्राप्रयोगविधि । अर्घ्यादिशस्त्रपूरीयात्रादिविधि ।

अजनीर्घ्यायादिविधि । अग्निनीर्घ्यादिविधि । दक्षिणिकुण्डविधि । दक्षिणिकुण्डवि-

धि । सप्तर्षिनीर्घ्यादिविधि । चामुण्डनीर्घ्यादिविधि । विष्णुमुद्राधारणविधि । कामना-

यज्ञेवमाहात्म्यं गङ्गादर्शनादिफल । गोदावरीमाहात्म्यं । मिच्छादक्षयनी गौत-

मीमाहात्म्यं । सरस्वतीमाहात्म्यं । कुवचेवमाहात्म्यं । काकामुचमाहात्म्यं ।

कौशिकीमाहात्म्यं । तटाराधनादिविधि । कूपविधि । श्वारासप्रतिष्ठाविधि ।

विष्णुप्रतिष्ठाविधि । सूर्यप्रासादफल । प्रासादनिर्माणविधि । प्रतिष्ठाविधानं

प्रतिष्ठाप्रयोगकीर्तनम् ।

No 1875. व्यवहारवं ।

Substance, country made paper, 13 x 4 inches Folia, 46 Lines, 6 on a page. Extent, 844 slokas Character, Maithili Date, ? Place of deposit, Palkhayād, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Babu Jhānjhā Appearance, new Verse : Correct

Pyārakura-ratna Civil astrology, domestic rites, omens, portents, divinations By Bhānnunatha Daivajña, son of Upadhyaya.

Beginning. नमो भुक्तुन्मय पदारविन्दं स्वर्गोपगर्गोद्गमराजवन्दः ।

श्रीमानुनाथं हतचादयम् कराम्यहं सदावधारणम् ॥

ललितपरलताभ्यां सद्गुणैः सदीयं

सुललितपदस्य सुल्लोकाभिरमम् ।

निखिलवरकुलाम्भौ मैथिलानामिदानीं

कामधतिं परितोषं त्यक्तानि शेषदे ॥

काव्य श्रीमानुनाथस्य प्राचीनमहकव्यं च ।

माधुर्यमनयोक्तैश्च शकं राचीरयोदिव ॥

दुर्जनैरपि कलकलमपराधद्वयं मनः ।

मञ्जुमाना विमोदाय यमो धन्यं करोम्यहं ॥

विमोपदेशं कलु बाणकानां चेतोविशुद्धिर्न विधानपूर्वका ।

यत्नस्तुतं प्रागुपदेशमेव ज्ञानेन वक्ष्यामि रित्युच्यते ॥

इतिपि नमरे मासाद्यैवाद्या दादमेव हि ।

तेपि नायः प्रभद्वनं चकार स्युः प्रकारकाः इत्यादि ।

माधीनें शब्दशाला नवरसचरितं काव्यरसादिकं च ।

कीर्तिं वाददृष्टिर्वा क्षतिरपि सकला तन्निश्चयि मेव ।

वाचीमात्रप्रसादाद्विकलमनसा शासनात् निवर्तते

प्रभद्वनं न च यदु यत्नस्तुतमनुपदिष्टा मन्त्रे चरन्ती ततः ॥

End.

विषय ।

जिता धामराशिज्ञाननिरूपण । गृहकारणे मासपञ्चतित्थिगणनादिविवचन ।
 गृहे शिल्पादिक्रियाविचार । गृहप्रवेशविधि । गृह देवीस्थापनविधि । गृह-
 समीपे शुभाशुभग्रहचरोपणादिविधान । जलप्रवाहे तित्थादिनिरूपण । नवाग्र-
 भचणादिविचार । गृहादौ धान्य दिस्त्रापनविधि । भंजान्तिव्यवस्थानिरूपण ।
 ऋषिविज्ञापविचार । अस्यादियानारोक्ष्णदिनकथन । गजदन्तच्छेदनदिननि-
 रूपण । हीक्षापक्ष नक्षत्रादिनिरूपण । यन्त्रलक्षणदिनकथन । पाणिपद्मे
 तित्थादिनिरूपण । हिरण्यमनादिविचार । नवीनगव्याद्यारोक्ष्णदिनकथन ।
 नैलाभ्यङ्गादिविधि । वस्त्रादिपरिधानदिनकथन । क्रीणा कोशधन्यादिवि-
 चार । प्रथमरजोदग्ने परिधानवस्त्रफल । शोणितवर्णफल । स्नानादिफल
 कथनम् । गर्भाधानादिकथनम् । पुत्रवमसीमन्ताग्रयनादिदिनकथन । स्तुतिदा
 गृहनिष्क्रान्तादिदिनकथन । जामस्य स्नानपाननामकरणदालाद्यारापणदिन-
 कथन । अन्नप्राशन । आद्यचौर । विद्यारम्भकर्णवेधोपमघनादिकालविचार ।
 याविकतित्थादिनिरूपण । शकुननिरूपण । नौकायामराजदर्शनादिदिनक
 थन । परदेग्न कदा भस्मगमिष्यति इति प्रयोगरकथन । पुष्करिणीखनन-
 देवतागठननमस्तिष्ठादिदिनविचार । रोमात्यनैर कृष्णादिदिनविचार ।
 निधनकारकयोगनिरूपण । उपासननिरूपण । भेषज्यारम्भादिकालकथन । निपि
 क्षदिमाद्युत्पन्नरोगप्रतीकारकथनम् ।

No 1876 दूर्गाभक्तिरङ्गिनी ।

Substance, country made paper, 12 x 3½ inches Folio Gl. Lines 10 on a page Extent, 2200 a lokas Character, Maithili Date ? Place of deposit, Magrām, Post Madhubani Darbhanga, Pandit Chhotilala Jla Appearance, old Prose and verse Correct

Durgabhai tarāṅginī A guide book for the Durga Puja By Naraṅgīha Deva, a Rājā of Mithila

Beginning अमिताम्बिकासिद्धार्थं वन्दितो य सुरासुरै ।

सर्वविघ्नहर्त्रे तस्मै नमो नमो नमो नमः ॥

भक्त्या नमसुरेन्द्रैर्भक्तिमुकुटप्रागभारतारसुर-

आणिक्यद्युतिपुञ्जस्त्रिपदद्वन्द्वारविन्दाय ॥

देशास्तस्यैवददर्पदलना + + प्रकृष्टामर

स्वाराश्रयप्रतिभूमविष्णुकवणमभीरदकपातु व ॥
 धमि श्रीनमि हृदवमि यिन्नाममण्डलाखण्डला
 भूम्यौलिकिरीटरत्ननिकरप्रत्यर्चिताब्जिद्वय ॥
 आपूर्वापरदक्षिणोत्तरगिरिप्राप्तार्थिवाङ्माधिक-
 लणैशैषिमणिप्रदानविजितश्रीकर्णकल्पद्रुम ॥

— — — — —

द्वीभक्तिपरायण शुभिरुच्यपरायणाय
 मङ्गले रिपुराजकथदलनप्रत्यनारायण ।
 विन्दतु हिमसाक्ष्या अपवराऽनुज्ञाय विद्यापति
 श्रीदुर्गासुवपदति वितनुत हृष्टा निबन्धन्यति ॥
 तवादैः द्वीपूजाश्रयनिर्माण । रत्नाकरादितिकल्पे देवीपूराण ।
 मरित सगरा ग्रीलामीयानि जलदा नदा ।
 एते लामभिविद्यन्तु सर्वकामार्थैर्मिद्वय ॥

End

Colophon

विषय ।
 रति दुर्गाभक्तिरद्वितीय वमात्रा ।
 द्वीपूजाश्रयनिर्माणविधि । प्रतिमानवेग्ननविधि । प्रतिमाशुद्धा । चण्डि
 कारूपकथन । चामुण्डाकथन । सर्वमङ्गलाकथन । प्रतिमाभ्यङ्ग्य ।
 पञ्चोपचारकथन । अनुत्प पुष्पभूषणदीपादिकथन । द्वीपदेवतावपूजा वधान ।
 आधिमत्यनवद्यादिपूजाकथन । आधिमत्यनवद्यादिपूजाकथन ।
 प्रतिपदादिप्रतिदिमत्य । तत्र तिथिमद्यनवद्यावन्निकथन । अद्वयमविधि ।
 पूजाप्रयोगकीर्तन ।

तत्त्वं गूढमपि स्वभावमजने न्याये परीचिचिणे

श्रीमद्भगवदस्य भेदेन शरणं सर्वार्थचिन्तामणिः ॥

मातृसुखीजगन्नायादधीत्य न्यायदर्शनम् ।

श्रीमद्भगवदस्य तत्त्वं सम्यक् परीक्ष्यते ॥

भाषादेः तावत्प्रयोजनोपायतावगमादेव प्रवर्धने प्रेक्षावन् इति । शिष्याणां प्रहाराय भगवान् सद्दयिः गीतम् प्रयोजनानभिधेयसम्बन्धानाह-प्रमाणप्रमेयेति । इत्यादि ।

End श्रीश्री प्रथमाध्याये द्वितीयाह्निकमोक्षराः ।

तत्त्वं परीक्षिताः सम्यक् श्रीभगवदभिरूपाः ॥

Colophon. इति न्यायतत्त्वपरीक्षाया प्रथमोऽध्यायः ॥ सन १९८० ।

विषयः । न्यायसूत्रस्य प्रथमाध्यायान्त व्याख्यानम् ।

No 1878 दुर्गाभक्तिरत्नशिखी ।

Substance, country-made paper, 10 × 3 inches Folia, 22 Lines, 9 on a page Extent, 59½ slokas Character, Maithili Date, ? Place of deposit, Magrām, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Chhoti Jha Appearance, old Prose and verse Correct

Durgābhaktirāṭhī A manual for the performance of the Durga Puja By Mādhava Mahamahopādhyāya

Beginning दुर्गादेवी नमस्कृत्य सुखैर्भाग्यदायिनी ।

क्रियते साधवेनेय दुर्गाभक्तिरत्नशिखी ॥

तन्नाचिनप्रसन्नप्रतिपदि कलशस्थापनम् । नव दृश्यति । इत्यादि ।

End ततः शान्तिकलशजलेन चात्मानमभिमिश्र्य दक्षिणा दद्यादिति नवरात्रविधिः ।

Colophon इति नवरात्रोपायसूचीसमस्तकृत्य दुर्गाभक्तिरत्नशिखी समाप्ता ।

विषयः । उपरमाण नवरात्रपूजाविधिकीर्तनम् ।

No. 1879 भेददीपिका ।

Substance, Palm-leaf, 11 × 2 inches Folia, 60 Lines, 5 on a page Extent, 1,113 slokas Character, Maithili Date, L. S. 602 Place of deposit, Magrām, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Chhoti Jha Appearance, old Prose. Correct.

Bheda dipikā : A refutation of the non dual theory of the Vedānta in course of which most of the leading systems of philosophy are discussed By Madhava Miśra Mahamahopādhyāya

Beginning अन्योन्यास्तिकमिदं यद्विद्यमेति

जीवातिरेकनिधिरपि पदभिधेय ।

सत्याभिरामगुणवास स रामचन्द्र

सत्यप्रपञ्चसविता जयता सदा न ॥

य श्रीमती श्रीरघु गद्याधरादख्य ग्राह्याम्बुधिपारद्वयम् ।

श्रीमाधवो न्यायमहाटवीतटे प्रविश्य सिद्धान्तपथं स खलति ॥

साधवन् हारभक्तिभङ्गिताशेषकित्तिवभारेण तन्यत ।

भेदवस्तुनि धिवकदीपिका साधिमाहनिमिरापनुत्तय ॥

अथ कश्चिद्वचुरनिर्व्वचनीयं मित्येवेदमाविशकं प्रसूयिष्यामीत्यत इत्यादि ।

End सर्वशून्यता च सशून्यताशून्यताया आहतिमाद्धत्ती पूर्णतामेव विवक्ष्य
आद्धत्ती—इत्युक्तमामविस्तरण ।

Colophon इति महाभारतापाठ्यायश्रीमाधवमिश्रकृता सद्दीपिका समाप्ता । लघु ५०९ ।
भाद्रपद १४ ।

विषय । मायावादविज्ञानवादादीनामुपन्यासपूर्वकं प्रत्यक्षं खण्डनम् । मिथ्यात्वमुप-
मिथ्यात्वमुपन्यासदिविराषविवचनम् । अन्यथाह्यति—अन्यतयाति—अप्या-
ति—अपरोक्षव्यति—परोक्षव्यतिवाद्दूषणम् । अद्विष्टव्यतिमेव अद्विष्टमि-
ति निरूपणम् । यस्य हि अद्विष्टपरिरेभ्युपगतं तन्निवर्धनैव तस्य मिथ्यात्वनिर्दि-
ष्टपक्षस्य मानाभावादेवानिर्देरित्यादिना मिथ्यात्वसम्पत्कथनम् । अत-
स्त्वाभावस्यैव विवेचनम् । उपकारकप्रतिपत्त्यावयवत्वमनिर्व्वचनीयत्वमिति वाद्दू-
षणम् । चिद्विषयत्वं दृश्यत्वमिति पक्षास्यकीर्तनम् । फलव्याप्यत्वं वदन् अमुञ्च
विषयवच्छिन्नात्करणवृत्तिप्रतिफलतयैवत्वमिति मतविरसनम् । एव जाड-
त्वादीनां व्युत्पादविवचनम् । भिन्नलक्षणादिचिन्तनम् । प्रपञ्चसत्यत्वं प्रमाण-
निरूपणम् । प्रमादत्वादीनां स्वरूपविवचनम् । प्रमादिनिरूपणम् । प्रपञ्चस्य सत्यत्वं
सम्पादनम् । अत्र बाधस्यतिमिव हतमात्मन्या दूषणादिकम् । न च प्रत्यक्षमपि
आवधारिकमन्त्रविवचनान् आवधारकं आवधारिकमन्त्रं हि सत्त्वाकारमहा वा
अध्वानधिकरणत्वं सति प्रतीयमानत्वं वा इत्यादिना आवधारिकमन्त्रवादवच्छेदम् ।
तन्मन्त्रादियुक्तवाक्यानां द्वैतपरत्वं तत्पक्षानिरूपणम् । प्रत्यक्षानुमानोपमान-
मष्टप्रपञ्चसत्यत्वं प्रमाणाङ्गं बाधापक्षस्य मिथ्यात्वप्रमाणत्वाभिमतकमिषय-
वेदोक्तमन्त्रादिव अन्यपरत्वकथनं च्याद 'तथाहि एकमवादिनीदं प्रपञ्चि-

विषय । द्रुतो ऽद्यमेव इत्यनेन प्रज्ञानान्तरविषय एक एव राजा इत्यनेन राजनान्तर-
निषेधवदित्यादिना अद्वैतवादखण्डनं । निधिंशेषवादखण्डनं । विषय मित्या-
त्मसपि मत्य मित्या वा आद्ये अपरिदान् । अन्त्ये मित्यात्वाभाये सत्यत्वमवर्ज-
नीयमित्यादिना विशय सत्यत्वनिरूपण । जीवादीना सत्तणादिविवेचन ।
एकजीववादखण्डन । निहगरीरस्य अश्वन्यले अनादिभाषत्वेन नित्यत्वापत्तेः
मुक्तावपि मत्तप्रसङ्गः, सत्तगरीरे मानाभावयेत्यनेन निहगरीराभ्युपगमाद्ये-
कीर्तन । निर्गुणवादखण्डन । अतिगिज्ञानवादखण्डनं । ईश्वरीयादानक-
मित्यत्र किमुपादानत्वं न तावत् समवाधिकारणत्वं खनोऽप्रमिदे समवायस्येवा-
भ्युपगमाच्च । नापि परिणामित निर्विकारत्वप्रवणवाद्यादित्यादिना प्रकृषादा-
नत्ववादखण्डन । सत्तणाविचार । खण्डनसत्तणाद्यकारमताद्येः । ज्ञानत्वक-
पविवेचनं अवेद्यत्वं सति अपरोक्षव्यवहारयोग्यत्वं सप्रकाशत्वमित्यभ्युपगमदू-
षणकुक्षेन सप्रकाशवादखण्डन । किञ्च नित्यज्ञानामन्दकपस्य सप्रकाशत्वे ज्ञानत्वे
इव मित्यानन्दादिरूपत्वे उज्ज्यादिकसाधरणञ्च न स्यात्—इत्यनेन तन्मताद्ये-
कीर्तनञ्च । आत्मा वारे योतय इत्यादीना तात्पर्यकथनमुत्तेन विधिसरूपादि-
विमर्शेन । मित्याज्ञानसूक्ष्मचिन्तनं आत्मव्याख्यादीना सूक्ष्मनिर्दिष्टम् ।
शून्यतावादनिरसनञ्च ।

No 1880 स्फोटवादः ।

Substance country-made paper, 11 x 3 inches. Folio, 19 Lines 9 on
1 page Extent 512 s'lokas Character Maithili Date Sk 1720 Place of
deposit Magri Post Madhubani, Darbhanga Pandit Chhoti Jha Appear-
ance, fresh Prose Correct

Sphoṭavada On the philosophy of grammar By Nagesa Bhaṭṭa,
son of Siva Bhaṭṭa 'Descriptive Catalogue of Sanskrit Grammars in
the Library of the Asiatic Society of Bengal,' p 123

Beginning अनु क स्फोटनामति चेत्—११७ । वर्णस्फोट पदस्फोट वाक्यस्फोट इत्यादि ।
End इत्यत्र सूत्रादिप्रत्याक्षराक्षिकान्तादिस्वभावाद्यैकैकैषादिषु तत्र तत्र आकरपन्था-
दिषु सूत्रादृष्टा स्फुटा एव ।

Colophon इति श्रीमदुपाध्यायोपनामकशिवभट्टसुतनामेशमहोदयविरचित स्फोटवादः सम्पूर्णः ।
शकाब्दा १७९० ।

विषय । स्फोटशब्दविवेचन । वर्णस्फोटनिरूपण । पदादिस्फोटनिरूपण । अक्षिप्त-
टनिरूपणसूचन व्यायमीमाणादिमतखण्डन । आनिरूपण ।

No 1881 मासमीमांसा ।

Substance, country made paper, 11 × 4 inches Folia, 18 Lines, 9 on a page Extent, 452 ślokas Character, Maithili Date, ? Place of deposit, Magrani, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Chhoti Jha Appearance, fresh Prose Correct

Māsāmīmaṃsā A dissertation on months, and their relation to religious rites By Gokulanatha Upadhyaya

Beginning मोस मसन्त नत्ता मासिमावतमिन(?) ।

मसामाग्रासमीमामसि वस्तु शब्दस्यत ॥

मासमावततुर्दा भवति । चान्द्र चौर भावयो मासवयेति । इत्यादि ।

End तथा सप्तमावति वर्षे श्रावदी कम्पनीये इति निश्च ।

Colophon इति महामहोपाध्यायश्रीगोकुलनाथेपाध्यायप्रणीता मासमीमांसा परिपूर्ण ।
महाप्रचार्य मन्त्र ।

विषय । चान्द्रादिमासानां स्वरूपादिक्रान्तनपुनरुपकरणविशेष तन्निर्माणन । तत्तत्काल-
क्षत्यनिरूपकम् ।

No 1882 परिभाषाविवेकः ।

Substance, country-made paper, 12 × 4 inches Folia, 102 Lines 7 on a page Extent, 2,828 ślokas Character, Maithili Date, ? Place of deposit, Magrani, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Chhoti Jha. Appearance, fresh Prose and verse Correct

Paribhāṣā vivēka A dissertation on the different observances and rites which form parts of sacrificial ceremonies By Varddhamaṇa Mahamahopadhyaya

Beginning. एकस्य प्रथमसि मासपतयस्तानि चावेति च

प्रस्ताव्य पदमादधाति पुनपदुमट च विद च य ।

सर्वे तावत्साम्यपारमिनयत्येकेन यमेन दो

व्यादुत्रयनिभेदमुदमिवदोर्ष देहयमे नृम ॥

परिभाषायाः परिभाषाप्रदीपवत ।

प्रकारयन्त्रकदमस्यतापि मकटं हि मा ॥

तत्तत्तत्तावत्प्रीतिना विवे + + चतुर्भिः ।

याया यायावती या स्तान् प्रविने + छि मय मा ॥

विषय । श्रुतौ एकमेव इत्यनेन ब्रह्मनामानलनिषेध एक एव राजा इत्यनेन राजनामानल-
निषेधवदित्यादिना अद्वैतवादखण्डन । निर्विशेषवादखण्डन । विश्वस्य मिथ्या-
त्वमपि सत्य मिथ्या वा आद्ये अपसिद्धान्त । अन्त्ये मिथ्यात्वाभावे सत्यत्वमप्यर्थ-
नीयमित्यादिना विश्वस्य सत्यत्वनिरूपण । जीवादीना लक्षणादिविवेचन ।
एकजीववादखण्डन । लिङ्गशरीरस्य अजन्मत्वे अनादिभावत्वेन नित्यत्वापत्तौ
सुक्तावपि मत्त्वप्रसङ्ग, तद्दृग्शरीरे सानाभावस्येत्यनेन लिङ्गशरीराभ्युपगमाद्यैव
कीर्तन । निर्गुणवादखण्डन । अतिरिक्ताज्ञानवादखण्डन । ईश्वरोपादानक-
मित्यथ किमुपादानत्व न तावत् समनाधिकारत्वेन सत्तोऽग्रमिदं समवायस्यैवा-
भ्युपगमाच्च । नापि परिणामित्वं भिन्निकारत्वप्रवणत्वाद्यदित्यादिना मत्तोपादा-
नत्ववादखण्डन । लक्षणाविचार । खण्डनखण्डखाद्यकारमत्ताद्यैव । ज्ञानत्वक-
पाविवेचन अवेद्यत्वं सति अपरोक्षव्यवहारयोग्यत्वं सप्रकाशत्वमित्यभ्युपगमदू-
षणमुक्तेन सप्रकाशवादखण्डन । किञ्च नित्यज्ञानामन्दकपस्य सप्रकाशत्वे ज्ञानत्वे
इव नित्यानन्दादिरूपत्वे धृष्ट्यादिकसावरणञ्च न स्यात्—इत्यनेन तत्कताद्यैव-
कीर्तनञ्च । आत्मा धारे आत्मव इत्यादीना तात्पर्यकथनमुक्तेन विधिसरूपादि-
निराकरणम् । मिथ्याज्ञानसरूपविस्तारं आत्माख्यात्यादीनां खकपनिर्दिष्टम् ।
शून्यतावादनिराकरणञ्च ।

No 1880 स्फोटवादः ।

Substance country-made paper, 11 x 3 inches . Fols 10 Lines 9 on
a pag . Patent 612 s'okra Character Mutild Date 5k 1720 Place of
Post Magr na Post Madhubani Darbi aiga, Pandit Chhoti Jia . Appear-
ance, fresh . Price . Correct

Spl ofarada On the philosophy of grammar By Nágésa Bhatta,
son of Siva Bhatta 'Descriptive Catalogue of Sanskrit Grammars in
the Library of the Asiatic Society of Bengal,' p 123

Beginning भनु क स्फोटनामति चम—एतत् । अर्धस्फोट दृष्टव्यं च वाक्यस्फोट इत्यादि ।
Lud एतत् स्फुर्वादिप्रत्ययकारादिकानादिसंभवाच्चैदद्यादिपुनस्तत्र चाकरपद्या-
दिपु स्फुटवती स्फुटा एत ।

Colophon इति श्रीभट्टपाध्यायि पत्र सकलविषयवृत्तनाथेश्वरभट्टविरचित स्फोटवादः मद्रूपः ।
महाब्दा १०९० ।

विषय । स्फोटवदतिशेचनम् । अर्धस्फोटनिरूपणम् । पदादिस्फोटनिरूपणम् । अतिशयो-
क्तिरूपमप्युक्तं अद्वैतमीमांसादिमतविरुद्धम् । आतिशयः दर्शितव्यः ।

Mānimañsa A dissertation on months, and their relation to religious rites By Gokulanatha Upadhyaya

Beginning भोग समस्त मत्वा अभिभोभावतनिम(?) ।

सुसामान्नाममीमांससि वाक् शब्दस्थितः ।

नामस्त्वावशतुर्द्धा भवति । चान्द्रः सौरः माघनो माघश्चेति । इत्यादि ।

End तथा मल्लमांभति वर्षे श्रावट्टी कल्पनीये इति लिख ।

Colophon इति महाभारतसंस्मृत्युक्तं नाम्नायाः प्रणीतम् ।
समाप्तम् ।

विषय । चान्द्रादिमासानां स्वस्थादिचिन्तनपुरस्सर कर्मविशेष तन्निर्णयार्जम् । तत्तन्मास-
कृत्यनिष्पत्तयः ।

No 1882. परिभाषाविवेकः ।

Substance, country made paper, 13 x 4 inches Folia, 102 : Lines, 7
on a page Extent, 2628 slokas Character Marathi Date, ? Place
of deposit Nagpur, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Chhoti Jha. Appearance, fresh Prose and verse Correct

Paribhasha nirṇāya. A dissertation on the different observances and rites which form parts of sacrificial ceremonies. By Varddhamaṇa Mahamahopadhyaya

Beginning एकस्य प्रथमनि माकपतयप्तातति चाम्मेति च

प्रश्नात् पदमादधाति यूपदमः च हि च य ।

रूपे ताण्ड्यवत्तास्य धारमिदमप्येकेन दमेन द्या

यथाह्यतिभेदमुपस्थितान् देहवत्त्वं नमः ॥

परिभाषायाः परिभाषाप्रदीपवत् ।

प्रवाचयन्त्यकदम्यमित्रतापि नकस्ते हि मा॥

महानुसाधारणीकेमा विवे + + अङ्गिनि ।

याथा भाषारणी या अत्र भू प्रविष्टे + किं न प नो ।

इह त्रिविधं कर्म काम्य नित्य नैमित्तिकमिति । इत्यादि ।

End

वचनं सौत्तिकञ्चैव साण्डिक्य नीलनेव च ।

तथा भरकत ज्ञेय सद्धारवानि पञ्चधा ॥

शीर्विष्यपञ्चकमद्वाकुलपञ्चवेन विद्वन्महाकविमवेश्मननूज्ञवेन ।

शीर्वर्जमानविदुषाऽविदुषा परेषामिष्टैषिणा विविधे परिभाषितोऽर्थः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायमहाकवि श्रीमवेश्मनजीवर्जमानकृतौ परिभाषाविवेक-
धमाप्तः ।

विषयः ।

नित्यनैमित्तिककाम्यानां लक्षणादिकथनपूर्वकं तत्तत्कर्मानिरूपणं । कर्मोपाध्याय-
मतेन द्विविधकर्मस्वरूपविवेचनं । कर्मोधिकारिनिरूपणं । प्रवृत्तकर्मकथनं ।
निवृत्तकर्मनिरूपणं । कर्मोक्तानियमादिकथनं । शिखासूत्रविधिविधानं ।
शिखाध्वन्यनवत केशध्वन्यनवत कर्मोक्तमिति तद्विवेचनं । आचमनविधिः । शङ्क-
लप्राक्षविधेचनादिकं । स्नानादिविधिविवेचनं । दैवे कर्मणि साष्टपूजनादि-
करणावश्यकताकथनं । सामान्यतः पूजास्थाननिरूपणं । पूजाविधानञ्च । वस्तु-
धारादानविधिः । श्राद्धविधिविवेचनं । निमन्त्रणादिविधिः । पाकादिविधिः ।
अनुपनीतद्विजानीनां क्रीडाञ्च प्रवृत्तकल्पविधानं । सधुपकविधिनिरूपणं । मन्त्र-
पाठादौ ऋष्यादिज्ञानावश्यकताकथनं । इन्द्र आदिकथनं । तद्देवतादिकथ-
नञ्च । होमपरिभाषानिरूपणं । होमद्रव्यपरिमाणकथनं । प्रदक्षिणविधिकथनं ।
अग्निनामानि । उपेतिकर्तव्यता । मासासंस्कारविधिः । दानपरिभाषाकथनं ।
तत्र दानस्वरूपादिविवेचनं । ब्राह्मणादीनां धनादिकथनं । द्रव्यदोषादपा-
यताकीर्तनं । द्रव्यदेवतानिरूपणं । देवकालादिकथनञ्च । दानविधिः । प्रति-
पञ्चविधिः । कन्यादानादिविधानकथनञ्च । युगादिदुर्गास्तस्मिन्मन्त्रादिव्यवस्था-
निरूपणं । व्रतपरिभाषाकथनं । तत्र व्रतस्वरूपादिनिरूपणं । व्रतारम्भप्रार्थनादि-
कथनं । एकादशादिव्रतव्यवस्थाकथनं । शिवादिपूजनविधिः । प्रादक्षिणव्रतेषु
विशेषकथनं । अजित्यादिषु श्वकस्यानिरूपणं । अक्षमये तीर्थादिनिरूपणं । दर्भा-
दिनिरूपणं । प्रतिनिधिविधिरूपादिविवेचनं । पूर्णप्राशननिरूपणमुपेतं सामपरि-
भाषाकथनं । दक्षिणामन्यकथनादिकं । भूमिमानादिनिरूपणं । वृक्षदण्डविध-
प्रीतिवचनं । चतुर्भुज-पञ्चभुजचक्रहस्तादिगन्धर्वकथनं । अर्घ्यधातुपूजननिरू-
पणं । कर्पूरादिनिरूपणं । पञ्चमहानिरूपणं । पञ्चायतपञ्चमयादिनिरूपणं ।
पञ्चरमादिकथनञ्च ।

इह विविध कर्म काम्य नित्य नैमित्तिकमिति । इत्यादि ।

End

वयं च भौतिकस्यैव साणिक्य नीलमेव च ।

तथा भरकत ज्ञेय सत्त्वारत्नानि पञ्चधा ॥

श्रीवल्लभपञ्चकमहाकुलसम्भवेन विद्वत्सहाकविमवेश्मनूद्भवेन ।

श्रीवर्द्धमानविदुषाविदुषा परेष्टमिष्टैषिणा विविधे परिभाषितेऽर्थे ॥

Colophon

इति महाभारतपाश्चात्यसहाकविश्रीमवेश्मजश्रीवर्द्धमानकृतौ परिभाषाविवेक
समाप्तः ।

विषय ।

मित्यनैमित्तिककाम्यानां लक्षणादिकथनपूर्वकं तत्तत्कर्मनिरूपण । कर्मोपाध्याय-
मतेन द्विविधकर्मोत्तरूपविवेचनं । कर्मोधिकारिनिरूपण । प्रवृत्तकर्मकथन ।
निष्पन्नकर्मनिरूपण । कर्मकालनियमादिनिरूपण । मिथ्यासूत्रविधिचिन्तन ।
मिथ्यासूत्रनवतः केशवन्धनमपि कर्माङ्गमिति तद्विरूपण । आचमनविधि । मङ्ग-
लप्राप्त्यविवेचनादिक । स्नानादिविधिविवेचन । दैवे कर्मणि भाद्रपूजगादि
कारणवशकताकथन । मासान्धतः पूजाभ्यागनिरूपण । पूजाविधामञ्च । मनु-
धारादानविधि । आदिविधिविवेचन । निमज्जनादिविधि । पाकादिविधि ।
अनुपनीतहिजानीनां शीलाच्च ब्रह्मकर्मविधानम् । मधुपर्कनिधिमिरूपण । सन्त-
पादादेः षष्ठ्यादिज्ञानावशकताकथन । अन्ध आदिशयन । तद्देवतादिकथ-
नञ्च । ह्यमपारभाषानिरूपण । ह्यमद्रव्यपरिमाणकथन । प्रदक्षिणविधिकथन ।
अग्निनामानि । जपेति कर्मव्यता । मात्मासंस्कारविधि । दानपरिभाषाकथन ।
तत्र दानलक्षणादिविवेचनं । ब्राह्मणादीनां धर्मादिनिरूपण । द्रव्यदोषादप्रा-
प्तताकीर्तनं । द्रव्यदेवतानिरूपण । देशकालादिकथनञ्च । दानविधि । प्रति-
पद्यविधि । कन्यादागादिविधानकथनञ्च । युगादियुगान्तरसम्भारविधयश्चा-
निरूपण । व्रतपविभाषाकथनं । तत्र व्रतस्वरूपादिनिरूपण । व्रतारम्भधर्मादि-
कथनं । एकादशादिव्रतसंयमस्याकथन । मिवादिपूजनविधि । प्रादक्षिण्यव्रतेषु
विशेषकथनं । अक्षिष्यादिषु यजुःश्रान्तिरूपकः । यजमानेषु तीर्थैर्दिनिरूपण । दर्भो-
दितिनिरूपण । प्रतिनिधिसंस्थादिविवेचनम् । पुण्यपावननिर्णयसंग्रहः भागपदि
भाषाकथनम् । दक्षिणामूर्त्यपकथनादिकं । भूमिमानादिनिरूपण । मत्तद्विधि-
प्रीतिरूपकम् । अतुल्यम-भर्षगमयचकईमादिग्रन्थकथनम् । अर्थधाम्नागतनिर्ण-
यः । कर्पणादिनिरूपण । पञ्चमहानिरूपण । पञ्चाध्वन्यध्वन्यादिनिरूपण ।
पञ्चरत्नादिकथनञ्च ।

No. 1883. अधिकरणकौमुदी ।

Substance, country-made paper, 15 × 4 inches Folia, 52. Lines, 7 on a page. Extent, 1,562 ślokaś Character, Maithilī. Date, 9 Place of deposit, Magrāni, Post, Madhubanī, Darbhāṅga, Pandit Chhotī Jhā Appearance, new. Prose. Correct

Adhikarāṇa-kāumudī. A dissertation on the philosophy of sacrifices. By Devanātha Thakura, pupil of Soma Bhattacha.

Beginning. पुराणमन्त्रे देवं कामद कामरूपिणः ।

अग्निदान मिदामन्त येमिन् भोमिन् जुम ॥

आले देव अरपरवन्न अरतावण्यत्त

ब्रौह्मोस्तुहस्तमभरन्तमन्त्रात्मिणीकामकलि ।

अन्त्रात्मिवापरवगमना कि मगन्नाय तावदु-

भायी भावयद्वकनले तावके मामकीन ॥

यमैगमैऽधिकरण विचारैरूदकारक ।

विदुषा देवनाथेन निर्धयेन निबध्यते ॥

परिमप्यानिधमदोस्तथा विध्यनुवादयोः ।

भेदकं कथ्यते मय्यक् पय्युद्दामनिधयोः ॥ इत्यादि ।

End. रत्नाकरे कम्पतरौ श्रीदत्तहरिनाथयोः ।

बाधस्पतौ, निगूढं यत् नम्राबन्धि मुबकमान् ॥

सोमभट्टोपदिष्टेन यथा कथरतो मत्त ।

सीमास्तविषयारण्ये शरणं यत् भारती ॥

Colophon. इति महामहापाध्यायश्रीदेवनाथद्वयूरनिर्मिता अधिकरणकौमुदी समाप्ता ।

विषयः । अधिकरणकथविशेषः । आत्म्यादयान्त्रेऽप्यप्यसकृत्कालवशात् यथात-प्रतिवर्ति-
विनिर्गमनाभिर-उत्थय-अनौचित्य-कन्दनादीनां द्रव्यक लक्ष्यनिरूपणं । तर्क-
प्रशङ्गा । धर्मलक्ष्यनिरूपणादिकः । वेदलक्षणादिनिरूपणं । आचारादीनां-
लक्षणं । विधिलक्ष्यनिरूपणं । एवं परिमप्यानिधमनुवादानां मरुपादिचि-
त्करणं । अर्थादामरुपादिजन्यं । पय्युद्दामनिधमनिरूपणं । द्रव्यतन्त्रयोः मरु-
पादिकजन्यं । आदित्यमदनयोः लक्षणादिकीर्तनं । प्रतिभिन्नादिनिरूपणं ।
एवं वस्तुलक्ष्यनिरूपणं । विकल्पादिमरुपकजन्यं । इत्यादिवर्त्ये कश्चिदप्यु-
निरूपणादिष्वं । यामनिधिमरुपणं । परिमदधिकरणमरुपादिविशेषः । मन्त्र-
धिकरणं । समदाधिकरणं । अर्थादविधिष्वं । यैधत्यादिनिरूपणं । पागाधि-

करण । सर्वशक्ताधिकरण । कपालाधिकरण । भवामयने गेहाधिकरण ।
निषादस्वपतौ बीजविवेचन । हविस्त्रयलाधिकरण । विद्युजिह्वाधनिरूपण ।
वर्णवादादुविधिकल्पनाधिकरण । तदायन्तापकर्षन्यायकथन । सर्वग्राह्याप्रत्य-
याधिकरण । प्रायणीयोदयनीयाधिकरण । युतिध्यात्ये । विरोधे युतेर्गरीयस्त्वाधि-
करण । रात्रिसवाधिकरण । कपिद्वलाधिकरण । सूक्तवाकादिवदुवाक्यभेदाधि-
करण । आरम्भविज्ञानाधिकरण । पदावनीयाधिकरण । खल्लेवाक्षीयूपाधिकरण ।
आर्यक्रमेण शब्दक्रमवाधाधिकरण । आर्यनीत्याय । पदपाश्यापविशेषन ।
सामान्यविश्वन्याय । आश्रयिन्याय । शब्दधिकरण । प्रतिनिध्याधिकरण । अश्रु-
दितेश्चधिकरण । क्रमशाधिकरण । दन्ताधिकरण । सामान्यविधिकल्पनाधि-
करण । सभाधिकरण । अधिकारवलापलाधिकरण । भयोमश्रयतात्याय । गौणमु-
ष्ट्याधिकरण । गुरुलोपे मुष्मलोपाधिकरण । आश्रितप्रदाधिकरण । स्वग्राहि-
ष्ट्याधिकरण । तच्चाधिकरण । अधिकरणादीनां प्रत्येक सकृदपकथनपूर्वकमुदा-
हरणप्रदर्शनञ्च ।

No 1684 पातञ्जलसूत्रभाष्य ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia 41 Lines 10
on a page Extent 1211 s'lokas Character, Nagari. Date Sm 1852
Place of deposit Magraji, Post Madhubani Darbhanga, Pandit Chhoti Jha
Appearance, fresh Prose Correct

Patāñjala-sūtra Bāshja . A commentary on Patāñjala's aphorisms
of the Yoga system By Bhavadēva Mīśra, Mahamahoj Śhry Śyn, son of
Kṛishnadeva Mīśra The work is very scarce, but not much quoted.

Beginning पतञ्जलि नमस्तस्य योगिनाम्नाय योगिन ।

भवदेवम नमस्तस्याध्यात्मं त्रिदशध्ना ।

महसं दुर्धमेव गिष्यावधानाय प्रतिजानीते अथेति ।

Eud.

इदमभिनवभाष्यं पूर्वभाष्यात् प्रयुज्यते

दिग्निं दिग्निं चन्द्र दीपदीपयन्ताकसीति ।

सुगममिति सुधीर्भर्तृप्रतीकप्रसादाद्

भवतु च भवतीति ध्वनित्वादि विधेयता ॥

महातटे धूम्रवर्णभाषिणम् विश्वं वसुविंशत्यजा मसीत्य ।

निरौप्य भाषादिद्यत प्रवीणे रम्येनैवा भाष्यमिदं कथापि ॥

Colophon इति मैथिलसन्निधयथील्लणदेवतनयमहामहोपाध्यायसन्निधयश्रीमददेवकृतपात-
 श्लोकाभाष्ये कैवल्यनिरूपणे चतुर्थवर्णन्याख्या सम्पूर्णा । शुभमस्तु । स्वत्
 १०५२ ।
 विषय । यागसूत्रस्य व्याख्यान ।

No 1885 सिद्धान्ततत्त्वविवेकः ।

Substance, country-made paper, 16 x 4 inches Folia, 172 Lines, 11
 on a page Extent, 5,776 a lokas Character, Nagara Date, ? Place of
 deposit, Calcutta, Government of India A second copy at Magrani Post
 Madhubani, Darbhanga, Pandit Chhoti Jha Appearance, old Prose
 Correct

Siddhanta tattva viveka A disquisition on the eternity of matter.
 By Gokulanatha Mahamahopadhyaya

Beginning प्रवक्ष्यमवमवेगघटितोऽपि स्थिति मयममदण्डपिण्डभार ।

लघुगुणतुलनातुलाप्रकाशद्रविसमुच्चय मयदुग्धवयस्य ।

द्विरण्यमर्भन्त्य गुह्य गरीर- संख्यालघुर्भ्यं पुन्य पुराण ।

अथोरणीयान् मद्यतो मदीयान् पश्यत्यचक्षु म प्रशोत्यकर्ण ।

सकलाङ्गुरकारिणीजालुगम मदकारिण्यश्न कुर्वन्पुन नाम सामान्य म कल्पयि
 तुमुचित गोरवान् । इत्यादि ।

End अनन्यस्त्वचिना मार्यासकांथमपदर्शिताः ।

अमेन सद्य रेवेष्ट हूरे तत्त्वविनिर्णय ।

Colophon इति महामहोपाध्यायमाकुलनाथनिरचित सिद्धान्ततत्त्वविवेका नाम व्यापनि
 मन्त्रविशेष समाप्तः ।

विषय । सामान्यादिरूपणमन्त्रेण साधवगौरवस्वरूपविवर्धनं । दिक्कालयोः स्वरूप-
 विवेचनं । अथ दिक्कालयोः मयरादनिरिक्ताविमं तथा मयकारणभावस्य
 ईश्वरस्यैव मन्दममगायिलमिति मिरामलिसमस्तघटनं । द्रव्यपदार्थविवेचनं ।
 द्रव्यमात्राकारप्रकारकघटनकुलन इन्द्रियादिघटनविनिर्णयः । अन्तरिन्द्रियमा-
 धनस्य । प्रत्यागतिस्वरूपविनिर्णयः । परिमाणनिरूपणं । प्रत्यक्षप्रतिपादमाधनः ।
 पुदेव भूतानं तदेव भूतत्वमिति मयाचार्यमनस्यघटनं । प्रत्यक्ष गुणत्वमनङ्गी-
 कुर्वन्तं मतघटनं । परत्वापरत्त्वस्वरूपविवर्धनं । विमेषपदार्थविवर्धनं । नीला-
 दीनौ सर्वेषां गुणानां स्वच्छिन्नवृत्तिकलनिरूपणं द्रव्यमात्रे कारणघटनं ।

धातुविवेचन । शब्दबोधप्रक्रियाविवेचन । सम्कारानुभवादिस्वरूपविवेचन ।
 अभावप्रत्ययचतामनङ्गीकृत्यता मतखण्डन । कारणसास्त्ररूपनिरूपण । यागादिध्व
 सेनैव स्वर्गादिकमुपपादयतां धर्माधर्मभावावद्देशिण मतखण्डन । सगणकारण-
 कथनमुखन चित्तुखादिसतखण्डन । अनुगतचणव्यवहारकारणनिरूपण सत्त-
 स्तामत्वादिलक्षणविवेचन । मध्या खल शक्तिप्रधतीना पदार्थान्तरत्वाद्ध
 षण ।

No 1686 . उत्थमहारणव. ।

Substance country made paper, 12 x 4 inches Folio, 122 Lines, 7 on
 a page Extent, 3811 slokas Character, Maithili Date, . ? Place of
 deposit Magrani, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Chhoti Jha : Appear-
 ance, old Prose and verse Correct

Kṛitya maharnava A philosophical disquisition on sacrificial rites
 By Vachaspati Misra,—compiled under the patronage of Maharajā
 Harinarayana, of Tirhut

Beginning श्रीभारदारकमुद्विगतकिङ्किरीकमाताघपाशिचरणी पुरुष पुराण ।

सहोरमकुमवणाधरमज्जुगाघमद्वैतसिग्नयमगादिमनन्तमीदृ ॥

आधीन्मैथिलमेदिनीशातमल प्रत्यर्थिमीनमिनी-

मित्ये।ङ्गीतभुजप्रतापतपनप्रेमप्रमत्तार्कवा ।

राजन्मदीभिर्कुमद्वतीपनिमलप्रागभाविभूषणल्लो

राजा गोविन्दमङ्गभूषणमणि श्रीमान भवेश हती ॥

अद्यान्ववायमसं विमलीकरिष्यम कीर्त्ता दिगा दग मुञ्चर्थवलीकरिष्यन् ।

मधामलीममि भङ्गादिद्वीकरिष्यम आविर्बभूव तनयो परमिदद्व ॥

रतप्राद्विजवज्रभूषणमणि मय्यार्थेधिमामणि ।

पटमकौपरणि प्रतापतपनप्रारम्भशुद्धारणि ॥

प्रत्यर्थिचितिपात्रकारतगणि यीदपंनारागजो ।

राजाभीदयनीविभूषणमणिभूषास्तूकामणि ॥

आमन्दपम दिगजुर्ध पिङ्गुल्लङ्घनीसपद्मविसे ।

रतप्राद्वजनि हतो यीदरिनारादण मयति ॥

दीवापुदेवभल श्रीभारदापां प्रसादसाधय ।

शीमानय मरेन्द्र श्रीलक्ष्मणसहायं ननुते ॥ इत्यादि ।

End

मिथिजायन्तविधाज श्रीहरिनारायणस्य कीर्तिरथा ।

नायद्विक्रमगु भवने यावद्विक्रमविरोचनो गगने ॥

Colophon

इति सप्रक्षिपमहाराजाधिराजश्रीहरिनारायणनिर्देशात्मकमहोपाध्यायमन्त्रि-
श्रीयाचक्ष्मतिविरचितं लक्ष्यसहस्रार्णव समाप्तिमगम ।

विषय ।

धर्मस्वरूपविशेषण । धर्मशास्त्रनिरूपण । सामान्यतः परिभाषाकथनं । मनुमा-
यादिस्वरूपकीर्तन । वैशाखलक्ष्यनिरूपण । तत्र विशेषण ऋषयः ऋषीणां लक्ष्य-
कथनं । औष्ठलक्ष्य । आषाढलक्ष्यनिरूपण । चातुर्मास्यव्रतक्रमनिरूपण । आ-
षणलक्ष्यनिरूपण । तत्र विशेषण चतुर्मास्यव्रतक्रमनिरूपण । भाद्रलक्ष्यनिरूपण ।
तत्र लक्ष्यपक्षे पुष्यपक्षे चतुर्मासानामुत्तमोऽन्यत्तमविधानकीर्तन । महालक्ष्मी-
व्रतनिरूपण । आश्विनलक्ष्यनिरूपण । ज्येष्ठलक्ष्ये चतुर्मास्यव्रतनिरूपण । देवी-
पूजलक्ष्यनिरूपण । पूजलक्ष्यनिरूपण । कार्तिकलक्ष्य । मार्गशीर्षलक्ष्यनिरूपण ।
पौषलक्ष्यनिरूपण । माघलक्ष्यनिरूपण । फाल्गुणलक्ष्य । विश्वपक्ष शिवरात्रिवि-
धानकीर्तन । वैशखलक्ष्य । तत्र महावाक्यादिविधान । भोजनचतुर्दशीविधि ।
सामान्यतः वारलक्ष्यनिरूपण । विजयादियोगलक्ष्यनिरूपण । गणेशव्रतविधान ।
शिवव्रतनिरूपण । देवीव्रतानि । सौरव्रतानि । सामान्यव्रतानि । शिवव्रतानि ।
विष्णुव्रतानि । काम्यैकादशीव्रतानि । द्वादशीव्रतानि । तत्र कूर्कैकादशीव्रत । वरा-
हद्वादशीव्रत । वामनद्वादशीव्रत । परशुरामद्वादशीव्रत । राघवद्वादशीव्रत ।
शुद्धद्वादशीव्रत । कर्त्तिकद्वादशीव्रत । पञ्चनाभद्वादशीव्रत । चरणीव्रत । जम्बूदिन-
लक्ष्य । पक्षीपूजाविधान । सर्वगणकथन । सर्वलोककथन । सर्वधातुम-
कथन । सर्वपञ्चकथन । अष्टादशपञ्चकथन । कार्तिक दीपदानविधिक-
थन । तिथिदैधव्यवस्थाकथन । संक्रान्तिनिर्णय । पक्षयादिनिरूपण ।

No 1887. न्यायरत्नमाला ।

Substance country made paper 12 x 3½ inches Folia 95 Lines 7
on a page Extent, 1,985 slokas Character, Naxara Date ? Place of
deposit Ujana, Post Madhubani Darbhanga Pandit Yogadatta Jha Appear-
ance, fresh. Prose and verse Incorrect

Nyayaratna mala. A metrical epitome of the *Mimamsā* doctrine
inculcated in the *Tantra śāstra* alias *Nyayaratna* of Bhaṭṭa Kumāra

Swami By Pārthasarathī Mīśra A corrupt collex of this work has been noticed under No 1557 (IV, p 134). The description there given is incorrect Hall's 'Contributions,' pp 170-172

Beginning आनन्दमयत ज्ञानमज साक्षिणमीश्वर ।

प्रज्ञा सर्वमर्थ्यं च वन्द्यं दत्तं हरि विभ ॥

मीमांसागर्भमभूते कुमारव्यामिनादृतै ।

न्यायरसैरज मानां मध्यानि मगारमा ॥

तत्र स्वाध्यायविषयं प्रथमं तावदुच्यते ।

आचार्यदृष्टिमादित्य प्रतिपद्यमिरासत ॥

तत्र तानदिमं कश्चित् पूनंपच प्रपद्यते ।

आचार्यैकं मध्यागर्भैः स्वाध्यायस्तत्रयुक्तिः ॥

प्रथमावगतत्वेन तद्धि युक्त प्रयोजन ।

तत्र वाक्यार्थविज्ञानं तद्धि पद्यान प्रतीयते ॥

तत्र विवचितार्थत्वाद्दृष्ट्यार्थविचारः ।

न कथयन्त ग्राह्य मीमांसार्थमनर्थकं ॥

आचार्यैकराकविभिप्रयुक्तस्य हि स्वाध्यायाध्ययनस्य प्रयोजनापेक्षाया पुद्गला-

कारणमित्यन इत्यादि ।

End तस्मान् विद्व काल्यमित्यदोर्विशेष इति ।

पार्थसारथिना सम्यक् विग्रहे नित्यकाल्ययो ।

आचार्यमतमाश्रित्य न्यायस्तत्र प्रदर्शित ॥

Colophon इति पार्थसारथिनिप्रविरचिताया न्यायरत्नमालाया नित्यकाल्यादिविवेक ।

विषयः । प्रथमतः स्वाध्यायोऽध्येतव्य इत्यध्ययनविधिवर्षा । मीमांसाग्राह्यत्वात्प्रयोजन-
नं दिनिकपणः । अध्ययनविधौ कलायुतत्वात् विद्यागमनायनं न स्वार्थेति-
निर्णयः । तत्र अर्थज्ञानाद्यत्वाद्ध्ययनस्य तस्य च विचारसम्भारणामप्यन्तत्वात् तद्व-
त्कार भक्तविज्ञानाया कर्तव्यतिनिरूपणश्च । विज्ञानस्य स्वतः प्रामाण्यं न तु परत-
इति निरूपणः । तत्र प्रामाण्यादिदृष्टव्यमिदं । यदस्य उभयवादिष्विदं प्रामा-
ण्याभावनं विचाराविषयप्राप्तस्य स्वतः प्रामाण्यं सिद्धासीति तेषां सिद्धतकथनं ।
वेदप्रामाण्यनिरूपणः । परत एव अथतयात्वरूपं प्रामाण्यं निरूपयते इति परमत-
स्य उच्यते । विविधरूपविवचनं तत्र प्रथमैकज्ञानादिनिरूपणः । भावनादि-
स्वरूपकथनं । अन्यान्यमतखण्डनपुरस्सरं तदिदं कर्तव्यत्वरूपं प्रवर्तनारूपं, या
समीहितसाधनत्वमत्र सिद्धादिभिरभिप्रीयते इति निदायार्थनिरूपणश्च । आ

प्रिवादकथन । अत्र कार्यकारणभावादविनाभावनिवृत्त्यया समावात कार्य-
कारणभावादविनाभावनियम इत्यादिकाणाद्-शास्त्रादिभिद्वान्द्रुपसपूर्वक वा
प्रियदोषादकथनम् । वाक्यार्थनिरूपण । नच शक्तिवादकथनम् । आकाङ्क्षायो-
ग्यतादीना स्वरूपादिनिरूपणम् । अन्त्यान्त्यमतसङ्गनपुरस्सरमभिहितान्वयवाद्-
सम्प्रापनम् । अपि च न वाक्य पदानि वा आचादाकार्यद्विजनयनि किन्तु
पदस्वरूपाभिहितै पदार्थै वाक्यार्थं सञ्जयत इति मीमांसकमत वाक्यार्थो-
क्तादधिक इति मस्यापनम् । नित्यकाम्ययो वैषम्यं नास्तीति कपाहिनतखण्डन-
पूर्वकं तदर्थान्येन्य वैषम्यनिरूपणम् ।

No 1888 पारिजातहरण । (नाटक) ।

Substance, country made paper, 10 x 3 inches. Folia, 20 Lines, 5
on a page Extent, 237 slokas Character, Maithili Date, ? Place of
deposit, Dharmmapura, Post Madhubani Darbhanga, Pandit Gopala Thakura
Appearance, old. Prose and verse Correct

Paryata harana A drama of the class called Rūpaka founded on
an incident in the life of Krishna By Umapatidhara Upadhyaya The
story runs that on one occasion Krishna was engaged in a picnic with his
family when Narada paid him a visit, and presented him a celestial flower
called *Paryata*, which he had brought from the Nandana garden of
Indra. Krishna gave the flower to his chief queen Rukmini. Satya-
bhamā, another queen, who was present at the place, took this as a slight
upon her, and was offended. To pacify her, Krishna sent for another
flower, but Indra declined to give it. Thereupon Krishna, with the aid
of Arjuna, assailed Indra, overcame him in battle, and brought away a
number of the rare flower from his garden. The author was a poet of
high rank in the court of Lakshmana Sena of Bengal, and Jayadeva, in
his Gitagovinda, eulogizes him highly. An inscription composed by the
author is still extant

Beginning चौथी यक्ष रदे रक्षासुरकल मूलार्जन पक्ष
सर्पशा वधन विभाति गगन कमलिका लपन ।
चन्द्रपल्लवाटचन्दनमुदयेनी गता काशता
तन श्रीहरणीधरे हरिरा द्विपति पावता ॥

अपि च ।

पय्यास्य पूर्णचन्द्र सुवचनममृत दिग्गजयथीय लक्ष्मी-
 रौमलपारिजातो धुकुटिकुटिलिका मङ्गर कान्तकूट ॥
 तीव्र मेगाप्रिरोम्भं पदमजनपरा राजराजलटिन्य ।
 पारावारो मुणानामयमनुसरम पातु चिन्दूपतिर्वे ॥
 मान्दुल्ल सुवधार ॥

अक्षमतिविस्तरेण । आर्य्ये दहागम्यम् । प्रविश नदी । अक्ष चाणवेदु । हन ।
 आदिष्टोऽग्नि यववर्गव्येदगकरणकराक्षेव विष्येदगतचतुर्भेदपयप्रकाशक
 प्रतापेन भगवत श्रीविष्णोर्दंशमावसारेण चिन्दूपतिहरिहरदेवेन । यथा उमा-
 पत्युपाध्यायविरचित नवपारिजातमङ्गलमभिनीय श्रीररावेण गतयन्तु भगवन्ता
 भूपालमण्डलम् । इत्यादि ।

End

उर्वो मध्येन गुर्यो विलसत सुखिन सन्तु मूर्खे च लोका ।
 चौकीपास समन्तात् प्रकितरतु मुग्धे भावयित्वा यक्षनि ॥
 साधूना मद्रिवास सचविग्रमजनेरे + + केपि भाग्
 दाश्रद्राजं कवीना धमति भगवती भारती मद्रिभदै ॥

Colophon

इति महामहोपाध्यायकविपठितमुष्णशीमदुसापत्युपाध्यायविरचित पारिजात-
 हरणव्यनाटक समाप्तं ।

विषय ।

एकदा मधुमाने वकिष्ठा मद्य वसन्तोत्सवमाधुर्यमनुभवन् श्रीलक्ष्म प्रमदोद्याने
 समुपस्थित आसीत् । अद्य तत्र सुमुखीसहाया सत्यभामापि समुपस्थाय तनुसुखं
 भवर्द्धयाभास । अत्रान्तरे पारिजातमञ्जरीसनायकरेण नारदेन भगवन्तमभ्युपत्य
 मञ्जरीतानापन भगवतः प्रीति जमयता पारिजातमञ्जरीय वकिष्ठा करे सम-
 पिता । अद्य सत्यभामा तद्दर्शनेन नितरा सन्नायमापन्नपि, सुमुख्यालिरम्भा-
 रेण मञ्जुकिताभिमानानला अन्तर्द्वारादिक विहाय रोषागार प्रविशत् । अद्य
 विदितहेतावता समवानपि चरणसनाहनादिना तस्या प्रीति मञ्जनयमेव पारि-
 जातमञ्जरीलाभार्थं नारदस्य पुरन्दरपरं प्रेरयासास । अद्य नारदमुक्तं अम-
 रेभदुष्येष्टितमाकर्ण्य अज्जुनसहायन उपेन्द्रेण इन्द्र परामूय पारिजातमञ्जरी
 समानित्य ॥ एतान्निमित्तमवलम्ब्य निरचितमिदं रूपक ।

No 1889 न्यायनिबन्धप्रकाशः । (चतुर्थाध्यायः) ।

Substance, palm leaf, 12 × 1½ inches Folia, 71 Lines, 5 on a page.
Extent, 1,312 ślokas Character, Marthuli Date, L Sen's, E 355 Place
of deposit, Ujana, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Yogadatta Jhā
Appearance, old Prose Correct

Nyāya mbandha prakāśa A commentary on the *Nyāyamābandha*,
alias *Nyāyatārtika-tatparya*, of Uddyotakara By Vardhamāna Upa-
dhyaya, son of Gangasvara Upādhyaya. The work is exceedingly
rare, and of high repute. The codex contains only the fourth chapter.

Beginning अनादिभवसम्भूततापचदविनाशस्त ।

तत्तत्प्रतिभेदीया न कार्यमेव शिवं नमः ॥

नतस्कारस्तुनरपि नमस्तस्मान्नोचदेतुतत्तज्ज्ञानविषयमीश्वर इति ।

यामासनेति । यथा पत्तिकीश्वरमय राजानं नमः नमः, ईश्वरपदे याम नमनं
चेष्टा । इत्यादि ।

End न तु च एवैतदाकार इत्यत आह इत्येवमिति ।

यत्कर्तव्यतपसपदस्वरिग्यं ईश्वरः सुकविकैरव + + + + ॥

+ + + + पितृरवीत्य निबन्धमित्य प्राकाशयत् कतिमुदे वृषवर्द्धमानः ।

Colophon इति महामहोपाध्यायश्रीगङ्गेश्वरराजगङ्गोपाध्यायश्रीवर्द्धमानविरचिते न्यायनिब-
न्धप्रकाशे चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः । शुभमस्तु । ल-स. १२११ । आश्विन शुद्धि ।

विषयः न्यायनिबन्धस्य आख्यानः ।

No 1890 गृह्यपद्धतिः ।

Substance, country made paper, 10 × 5 inches Folia, 60 Lines, 8 on
a page Extent, 1,534 ślokas Character, Nagara Date, ? Place of
deposit, Ujana, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Gosai Jhā Appearance,
new Prose Correct

Grihya padhhati Detailed descriptions of the domestic rites enjoined
in the Grihya Sūtra of Parashara By Vasudeva Dikshita

Beginning अथानो गृह्यसूत्रविहितानामाधानादिसर्वकर्माणां साधारणो विधिदण्डते ।

नवावसथाधानादिषु यस्यानाद्येषु सर्वकर्मास्तु यजमानस्यैव कर्तव्यं । इत्यादि ।

End	चक्षु चोर्ध यमो वक्ष । यमो पुनमधीनं यमो मनसि निष्ठसु तिष्ठन्ति ॥
Colophon	इति श्रीदीक्षितवाद्युदेवविरचिताया ऋक्षपद्धतौ द्वितीयं काण्डं समाप्तम् ।
निपट ।	अथ पारम्पर्यऋक्षानां कर्माणां पद्धतिकथनम् । तत्र पञ्चभूषणकारवि- धिकथनम् । आनन्दस्युपाधनविधिकथनम् । मधुपर्कविधिकथनम् । विवाहविधानम् । राशो रथाचभेदकर्मविधिकथनम् । चतुर्थिकर्मकथनम् । ऋक्षकान्ताभिगमनवि- धिकथनम् । पुनवमविधिकथनम् । भीमकाशयनविधिकथनम् । ज्ञानकर्माविधिः । निष्कृतकविधिः । अन्नप्राशनविधिः । चूडाकरणविधिः । व्रतधर्मविधिः । वेदा- रणविधिः । व्रतविमर्गविधिः । स्वातकक्षा समनियमादिविधिः । पञ्चमहापञ्च- विधिः । उपानयनविधिः । उत्सर्गविधिः । जात्रालोचनविधिः । यमकाकर्मा- विधिः । इन्द्रपञ्चविधिः । दृष्टातकाकर्माविधिः । शीतायनविधिः । आपदायनी- कर्माविधिः । खलुरारोहणविधिः । चतुर्विधाष्टकाविधिः । श्राद्धाकर्माविधिः । कविकावधानविधिः । श्रीधरोत्तमैष्यविधिः । शुभगवविधिः । नैयमविधिः । दृष्टाशुभविधिः । उदककर्माविधिः । अर्घ्यपञ्चविधिः । वभाप्रवेशनविधिः । रथा- रोहणविधिः । वक्षारोहणविधिकथनम् ।

No 1891 ऋक्षसूत्रविवरणम् ।

Substance, country made paper, 10 x 4 inches : Folia, 64 Lines 8 on a page Extent, 1,270 slokas Character, Nagura Date, ? Place of deposit Ujana, Post Madhubani Darbhanga, Pandit Gosain Jha Appearance new Prose Generally correct

Grihya-sūtra vīcarana : A commentary on Parashara's aphorisms on domestic rites By Karṇa Upadhyaya

Beginning पारम्पर्यऋक्षकर्माणां सूत्रव्याख्या मुकुटितम् ।

कर्माणां व्याख्यानं यत्र तत्र नमो अमरुदम् ॥

श्रीतापानादीनि कर्माणि उक्तानि ।

तद्वन्तरं आर्त्तानि अनुविधीयन्ते ॥

तत्रैतदादिम् सूत्रम् ।

अथातो ऋक्षसूत्रालीपाकानां कर्माणि । व्याख्यास्यते—इति सूत्रशेषः । इत्यादि ।

End अथातो सभाप्रवेशनमित्यादि यत्र तत्सर्वं निगदव्याख्यातम् ।

Colophon इति कर्णापाषाण्यकृतं ऋक्षसूत्रविवरणं समाप्तम् ।

विषयः । ऋक्षसूत्रसंज्ञादीवपारम्पर्यऋक्षसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 1892. नान्दीमुखनिरूपणं ।

Substance, country made paper, 10 × 2 inches. Folia, 15 Lines, 5 on a page. Extent, 148 s'lokas. Character, Maithili. Date, ? Place of depo-it, Ujāna, Post Madhubani, Darbhāngā, Pandit, Bholi Jhā. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Nāndī-mukha-nirūpaṇa. On the propriety of performing a S'rāddha on joyous occasions, such as marriages, initiations &c., to invoke the blessings of the *manes*, and the details thereof. By Hridayanātha S'armā, of Mithilā.

Beginning. मित्रिजादग्निस्त्रयोऽक्षेऽपुनः पुरतस्त्रिणी ।

ततोऽतु मे भवामीहपदोऽनापहारिणी ।

अथाम्युदधिकत्राह निर्णोयते ।

न ह्यपूजाऽप्येकनाम्युदधिक मध्येष ।

वर्मादिषु च मध्येषु मातरः सज्जगधिपाः ।

पूजनीयाः प्रथमेन पूजिताः पूजयन्ति ताः ॥

अमीहसम्यादनेन अनुसृष्टानि—इत्याद्यं ॥

अथ पूजयन्तीति फलप्रवणान् प्रधानमेव माहपूजयन्तीति । इत्यादि ।

End. सत एव दयामीहः सक्तः भवोऽपकारकाः ।

इत्येव हृदय नूनमवसृतमनसि मे ॥

Colophon. इति माहहृदयपुस्तकमुद्रितकैयिलयीहृदयनामसंस्तुतनाम्नीमुखनिरूपणं समाप्तं ।

विषयः । अथाम्युदधिकत्राह सत्राद्येतिहभक्तानिरूपणं ।

gifts S'raddha before marriage Weights Lunar months Intercalary months Rites during such months Mourning Rites on the day after mourning Persons entitled to perform S'raddhas. Rules regarding S'raddhas Adoption The rite of Vrishotsarga Bathing and offering of water to the manes Use of Darbha grass Time meet for S'raddha S'raddhas during the wine S'raddhas on the day of Navanna Do during eclipses The fast of Janma-shuklam The fast of Ekadasī Purifications Rules regarding Sapindas Inheritance

Beginning अनादावाचारे वज्रतरनिचारोत्तमस्तरे ।

परेश केषाहिनं प्रवरति हया दूषमग्नः ॥

मुकुट्रत्ना नत्तावगतिशरणं तानचरण ।

हरेर्भक्त्या युक्त्या परिहरति न भीरुहरि ॥

नवाद्यौ नामनिर्णयः । शुभद्वयस्याद्येव शर्मादिविनिर्मुक्तं नाम द्वाष्टा चतुर
चरमित्यादि शृङ्गादमंगलम् ।

End

या चावय निरख्यैव इति प्रकामयाज्यैव वेद्यमीति रत्नाकरः । धनिपुत्रद्वारावि
माश्रयं कालं सौदायिकतया आकाङ्क्षातेत्याद्याकामिदं ज्ञानमिदं ॥

Colophon

इति महाभारतवाचस्पत्यमीनरहरिस्तो द्वैतनिर्णयः समाप्तमंगलम् ।

विषयः ।

ब्राह्मणादीनां नामनिरूपणम् । कर्णविशेषं नायि प्रथमावष्टादिविभिन्नप्रयोग
नियमनम् । दक्षिणादिनिरूपणादिविवेचनम् । दानादिदत्तव्यनिरूपणम् । आश्रय-
यिकनिर्णयः । धनद्वयवैषम्येऽभिमाननिरूपणम् । आश्रयादिमाननिरूपणम् । सक्तिपुत्र-
शुक्लादिमासरीत्येव व्यवस्थाकरणम् । अधिमासादिनिरूपणम् । तथैव हस्तनिरूपणम् ।
अशौचनिरूपणम् । अशौचादिदिने चतुर्दिना नृपिते ऋते कनिष्ठेमासि ३ तथा
हानि कार्यानीतिव्यवस्थाकरणम् । आश्रयधिकारिण्यवस्थाकरणम् । नादविधिकरणम् ।
दत्तकपुत्रवधनविधिकरणम् । हवैत्यवधिधिकारिण्यवस्थाकरणम् । दत्तविधानकरणम् । श्राम
नर्पणादिविधिकरणम् । दत्तनिरूपणम् । दत्तपूजाविधिकरणम् । आश्रयेषाननिरूपणम् ।
अपरपदनादादिविधानकरणम् । द्वैतनिरूपणमाश्रयादिविधिकरणम् । परपदनि-
मित्तकथादिविधिकरणम् । आकाङ्क्षाननविधानादिविधिकरणम् । वृद्धादमंगलविधानादि-
करणम् । शुद्धिनिरूपणम् । तथैव आश्रयादिविवेचनम् । दायविभाजनकरणम् । दत्त-
ऽङ्गिन् सभ्यं द्वैतविषयः इव मनीषेयवद्वैतकरणमिति श्रवम् ।

No 1891 छणार्चनचन्द्रिका ।

Substance, country made paper, 12 x 3 inches Folia 4S Lines, 5
on a page Extent 646 slokas Character, Maithili Date, ? Place
of deposit, Ujana, Post Magarani Darbhanga, Pandit Bholi Jha Appearance,
Fresh Prose and verse Incorrect

Krishnārchana chandrika Directions for the worship of Krishna
By Ratnapani Compiled by order of a king of Mithula

Beginning विष्णारण्यदेव नमः युगयुगे भक्तानुकम्पाकर ।

अन्यादिभिरनुष्ठानैः सारकमसु ध्यानाद्ये भक्तिर ॥

श्रीकृष्णार्चनचन्द्रिका वि कलये श्रीमैत्रयेणप्रया ।

प्राद्यतपश्चित्तमङ्गलीषु विमत श्रीरूपपाणिं सुधी ॥

अथ प्राप्तादाये समोरण चतुर्दशैः षोडशैः सप्तप । इत्यादि ।

End अग्रधानप्रतिमाया चन्द्रज्ञान प्राणप्रतिष्ठासु कृता पूजन कुर्यादिति बाध्य ॥

Colophon इति छणार्चनचन्द्रिका समाप्ता ।

विषय । विष्णुप्राप्ताद्विप्रदादप्रतिष्ठाविधानकथन । नव प्रयामकथनम् ।

No. 1895 तिथिनिर्णय ।

Substance country made paper 12 x 4 inches Folia 20 Lines 7 on
a page Extent, 515 sloka Character Maithili Date ? Place of
deposit Dharmanigra Post Malhiani Darbhanga Pandit Gopala Thakura
Appearance, old Prose and verse Correct

Tithi nirṇaya A dissertation on the lunar days and the religious
duties appertaining thereto By Subhankara This is different from the
work described under No 1837 p 119

Beginning अद्वैतादुपाधसम्याय निर्मुक्तमितिहसव ।

अन्यमादिभूतमथ नमन परकायम् ॥

विशेष्य मुनिवाक्यानि सप्त + + नुसारम् ।

तिथिर्द्वैतविधौ अग्रतः क्रियते तिथिनिर्णय ॥

[व्यतिथिप्रमाण] परस्परविरोधपरिहारा निर्णय । इत्यादि ।

End	एतदेव सुजनस्य लक्षणं दूषणेऽपि भूषणेऽपि पश्यति । एतदेव पिशुनस्य लक्षणं दूषणं किञ्च भूषणेऽपि पश्यति ॥
Colophon	इति श्रीशुभद्वारकतन्त्रिनिर्णयसमाप्तं शुभमस्तु ।
विषय ।	निर्णयलक्षण । तिथिद्वैधे व्यवस्थाकरण । तत्र पञ्चदशतिथिषु पञ्चादिभेदेन युग्माद्यादरादिभिरेयनिर्णयः । क्षयावृत्तिविषयवस्था । नक्षत्रतन्त्रिनिर्णयवस्था । उपधासे नियमादिकथन । अन्ध्यायनित्यादिलक्षणकीर्तनम् ।

No 1896 जातकतिलकं ।

Substance, country made paper, 9 × 4 inches Folia 124 Lines 10 on a page Extent 8078 slokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit Ujjain, Post Madhubani Darbhanga, Pandit, Yogadatta Jha Appearance, old Verse Correct

Jataka tilaka A comprehensive treatise on the casting of horoscopes By Kamalakra Acharya

Beginning महादेवहृषीकेशलोकेशाखण्डसादय ।

स्मरन्ति य विजयते स देवो वारणामन ॥
प्रवाद्यतिशयनैर्घण्टाधीनमिदं जगत् ।
य एक एव विश्रामा विभाति रविरीश्वर ॥
नराचमिहिराचार्य श्रीमानार्यभट्टः कृती ।
मङ्गमुक्ताऽतिमतिमान जयन्ति गणकेश्वरा ॥
विद्येश्वरं गुह्यं बन्धुमन्वेतरमहामति ।
गङ्गीरमणनाम्नेर्घिमुद्रितमयमहाशय ॥
प्रथम्यं यनचामुखीं विह्वलं पुम्भुदेवतं ।
शारंगशालमतिस्फुटं कुदमं कमलाकर ॥
पुराणमनगल्लानां ररक्ष यदनाकुलं ।
भूयोऽनुभवमशुद्धं तत्पूर्वमिदं कथ्यत ॥
हयभो मिथुनं कर्कं मिह कन्या तुलाघर । इत्यादि ।

End मेघान्ध कपिल क्रूरपण्डित उद्यतदण्डेश ।

सप्तहस्तकलाभिज्ञ क्रियाधीं सौमिन्याशुक् ॥

Colophon इति कमलाकराचार्यविरचितं जातकतिलकं द्रष्टव्यमाधाय । श्रीरङ्ग शुभं भवतु ॥

No 1897 केशवपद्धत्युदाहरण ।

Substance, country made paper, 11 x 4 inche Folia, 44 Lines 9 on a page Extent 1790 slokas Character Maithili Date, ? Place of deposit Ujana Post Madhubani Darbhanga Pan lit Yogadatta Jhá Appearance old Prose Correct

Kes'arapaddhatyudaharana Exercises for the illustration of the rules laid down in Kesava's treatise on the casting of horoscopes By Visvanatha Daivajna, son of Divakara Daivajna

Beginning श्रीगणेश नमस्तस्य कश्चनीगामपद्धते ।

गणितं विद्यमायनं क्रियते बालपुत्रये ॥

मला विघ्नति । अथ कश्च आतकपद्धतिं कुर्वे । आतस्यद आतक आतम्य बालकस्य अज्ञानराजितस्यदसनकर्मागमितशुभाशुभफलमिहपक शास्त्र आतक मित्युच्यते ॥ इत्यादि ।

End अस्या वक्तृणा वाक्याच्च शुभं भवति । ये सुबोधानितिसंशय । इति ग्रन्थपाठकस्य फलपुतिद्वारा ग्रन्थप्रशंसा ।

Colophon इति श्रीदिनाकरदैवज्ञाज्ञानविश्वनाथदैवज्ञविरचित कश्चपद्धत्युदाहरणः आदेश-माध्याप । समाप्तेऽयं ग्रन्थः ।

विषय । कश्चपद्धतआतकपद्धतेत्याख्यान ।

No 1898 शिशुवेत्ताधिनी ।

Substance country made paper 11 x 1 1/2 inch : Folia 108 Lines 10—14 on a page Extent 5919 slokas Character Maithili Date Su 1788 Place of deposit Ujana Post Malluhani Darbhanga Pan lit Yogadatta Jhá Appearance old 1 ro o Correct

Shishuvettadhini A commentary on Nilakantha's 'Tayakkabhi dhana,'—a work on horoscopy By Madhava Jyotirvit, son of Govinda Jyotirvit Nilakantha was the son of Ananta of the Gargya clan An astrological work of this name occurs under No 120, (I, p 239) but it is totally different, and by a different author

Beginning. हेरम्भ भुवन्मयीकेनयु नृवर्धनप्रसादात्मजः ।

मैत्रीहृदयमन्त्रप्रसारतरणि विघ्नघटीपावक व

हयद्वैरिद्रुनान्तकं शुभनसा मिहि x + दिपद ।

भिन्दुरावणमष्टदुग्धमनिम्भं भानौषधीम्भं मये ॥

— — — — —

नव तावत् सकलमृनिषेष्टमास्यैर्वसतिन्तुको निखिलदैवज्ञमुकुन्दीर धनस्य
ज्योतिर्वितन्तूज श्रीनीलकण्ठज्योतिर्वितन्तुमातन्त्रवर्षतन्त्रप्रश्नतन्त्ररूपप्रकरणा-
वयात्मकस्य श्रीनैताजिकशास्त्रस्य प्रथम प्रकरणे सञ्ज्ञाविवेकनामक — —
ताजिकपण्यमुपजातिकया प्रतिलानीते प्रकाशयति ॥

End शक्तपद्यगगुथौ मिषपूर्था धन्यपूर्तिमगात् । तन्नाम्नस्यमिष्टफलदो गणमायक
रति ।

Colophon इति विद्दैवज्ञमुकुन्दमूषणमोविन्दज्योतिर्वितन्तुमाधवज्योतिर्विद्विरचिता मिश्र-
वाधिनी सभाया ।

विषय । नीलकण्ठतमाजिकामिधानज्योतिर्वितन्तुस्य व्याख्यान ।

No 1899 हरियन्त्रचरित्रं ।

Substance, country made paper, 11 x 2½ inches Folia, 40 Lines, 11
on a page Extent, 570 slokas Character Mañili Date, ? Place
of deposit Ujāna Post Madhubani Darbhanga Pandit Yogadatta Jhā
Appearance, old Verso Correct

Harischandra charita An epic poem on the life of Harischandra,
a pious king of remote antiquity, who was, for his virtues, translated
along with all his subjects to heaven, and there recounting his mu-
nificence and liberality in a vaunting style, was hurled to mid air, where
he exists with his subjects The story is given in the Vishnu Purana.
The codex breaks off at the end of the 5th canto, and the author's
name has not been made out

Beginning अयं हि कर्मजन्मपरसादयन्त्यस्य म दधयन्नाभि ।

चरं हि निरिच्छन्त्या मनेजिता यम्य तनयस्य ॥

मार्दवीरदमयधरचन्दनयनभारकामनीकामा ।

दिग्गजममाजहताद्विनी म भारदा विषया ॥

वासीद्वैषयिष एकमेव रमाकर श्रीनिमाकरस्य ।

कन्ययाधारण राजविश्वधारी हरियन्त्र इति विनीतः ॥ इत्यादि ।

End रदानीयविज्ञानानां कार्यं किञ्चन दृश्यते ।
 धनेन तदिदं राजग्रन्थं भवति सिद्धताम् ॥
 तथेति नामद्वयं शिरच्छतसद्विभक्तम् ।

— — — — —

Colophon इति हरिचन्द्रचरित्रे धीरचिन्ते पञ्चमं सर्गं । इतः परं खणितम् ।
 विषयः । प्रथमो सर्गो हरिचन्द्रस्य शौर्यशालीयं दिगुलवर्णनम् । तस्य रूपवर्णनम् । प्रज्वाल-
 नवर्णनम् । वैभववर्णनम् । दैनिकलभ्यवर्णनम् । द्वितीयो सर्गः,—खल्लतपरिलयस्य
 तस्य पुरतः खराणां शक्तिस्त्राभिधानाया राजपुत्राणां रूपवर्णनम् । तया सप्त तस्य
 परिलयसम्बन्धवर्णनम् । विवाहोत्सववर्णनम् । पुरकामिनीनां विभववर्णनम् । तृतीयो
 सर्गः,—विनायकानामिषाणादिवर्णनम् । शक्तिस्त्राया शौभ्यादिवर्णनम् । केलिव-
 मादौ विज्ञानवर्णनम् । षडष्टतुविहारवर्णनम् । अलक्ष्मीदावर्णनम् ।
 चतुर्थो सर्गः,—हरिचन्द्रस्य नायकसमाजस्य राजस्य नामाख्यायनाविवर्णनम् ।
 हरिचन्द्रस्य पुत्रशालावर्णनम् । विश्वामित्रसमाजवर्णनम् ।
 पञ्चमो सर्गः,—हरिचन्द्रस्य समाजनाथे नारदस्यावतारवर्णनम् । तथारव्येभ्यः
 उपायपादिवर्णनम् । नारदोपदेशेन हरिचन्द्रस्य यज्ञानुष्ठानविधिवर्णनम् । इतः
 परं नास्ति ।

No 1900 कारकवादः ।

Substance, country made paper, 10 × 3 inches : Folia, 20 Lines, 7 on
 a page Extent, 319 śloka Character, Muthuli Date, ? Place of
 deposit, Dharmapura, Post Madhulau, Darbhāṅgā, Pindit Gopala
 Thakura, a second copy at Gaptipada, Pandit Khudrama Nyāyabhāṣana
 Appearance, old. Prose Correct

Karakarāda. A philosophical dissertation on the use of the case-
 affixes By Kṛishṇa Bhāṭṭa

Beginning कादृशवर्णनं फलं तपसा यमा ।

नीलोत्पलदलश्यामं निर्माय घाम कामदम् ॥

नर्कजातनिमीमासापरिणीतवशाक्षिणा ।

गौलिनीलवर्णमद्वेन विभक्त्यर्थो विरच्यते ॥

तत्र सुविशङ्गीनामर्थो विरच्यते ।

End प्रकृतिविलयसदृशस्यैव तु स्वायत्त्यर्थेयोल्लिख्यवार्त्ताय दक्षिणदिशा भोः

Colophon इति कारकवादः समाप्तः ।

विषयः । कारकविभक्त्यर्थवर्णनम् ।

No 1901 कर्कानुगपदाद्यदीपिका, पूर्णमासेष्टि ।

Substance country made paper 10 x 4 inches Folia 44 Line 6—7
on a page Extent 577 sloka Character Nagara Date ? Place of
deposit Ujana Post Madhubani Darbhanga Pandit Yogaditta Jia Appearance
fresh Prose : Correct

Karkana gupadadya dipika A manual for the performance of
Vedic rites according to the rules of Karka Upadhyaya, who explains
the Sūtras of Apastambha on the rituals of the Black Yajur Veda By
Narayana son of Ramachandra Yajnika Pithaka, and younger brother
of Gaṅgādihara The codex is incomplete and contains only the section
on the Full moon rites, Purnamaseṣṭi

Beginning प्रणम्य विष्णुर्होतारं मुख्यं पितरं तथा ।

कर्कानुगपदाद्यदीपिकां तन्वते मया ॥

छतं प्राधय उदग्धनं मन्त्रमामनुष्यक्रमेण वादक्यं शैशवं सूक्तकादिरक्षितं
प्रथमपौर्णमासी इत्यादि ।

End आह वल्लीयं पम्याने वा कर्त्तव्यमनन्वैव मन्त्रेण श्राद्धाकारस्तथापि ॥

Colophon इति श्रीमन्महापात्रश्रीकपाठकरामचन्द्रदुतश्रीमन्मन्त्रयज्ञगान्धर्वशास्त्रपाठक
श्रीशङ्करानुजनायकलौकिकानुगपदाद्यदीपिकाया पूर्णमासेष्टि समाप्ता ।

विषयः । पूर्णमासेष्टियज्ञकथनम् ।

रसपतु कमला-ने सप्तनि प्रीतिकान्ते-
र्द्धरिचरणरजोभिदासितं मे मनोऽसु ॥

— — — — — ।
वागीप्रमादमासाय शास्त्रगृहिं निश्चोक्त च ।
भाधि भाधि लियेखत्वं महेष्टेन विविच्यते ॥
स्मार्तोः पञ्चस्तु सात्त्विक्यमुत्साह्यं विधिसम्मतं ।
अमाश्रयो विपीदस्तु सत्पणितकुसूलैः ॥
श्रद्धा मित्रा मिथिः प्रोक्ता द्विविधा चर्माश्रयैः ।
संशयस्यापनोदाय विशेषोऽस्मिन् प्रदर्श्यते ॥
तत्र मिथिर्हि इत्यादि ।

End.

भोक्ष्यामि शक्त भूश्यां करिष्ये प्राणिनां दयां इति नक्तत्रतन्नात् सायाह्न्यापिनी
पाद्येति ।

Colophon.

इति नक्षत्रमहापाठ्यायपीमहेमठपुस्तकौ तिथितत्त्वविज्ञानागमि समाप्तः ।

विषयः ।

तिथिसंस्कृतकथनं । चान्द्रादिमासभिरूपणं । पक्षभेदेन तिथियवस्थाकथनं ।
प्राच्याप्राप्तिविधिप्रापनविभागनिर्णयः । प्रातःमहवादीनां लक्षणादिभिरूपणं ।
अवश्यादयकास्तविशेषणं । सामान्यतः कर्मयोग्यकास्तभिरूपणं । तत्र शुद्धावि-
द्याभेदेन द्विविधितिथिकथनं । आवणमासादारभ्य प्रतिपदादिषु मर्ष्याणु मिथिषु
विहितानां कर्माणां क्रमेण व्यवस्थानिरूपणं । अथ मर्ष्येन गौडवाचिणात्यगतपना-
लाचनरूपैकं व्यवस्थाकथनमिति श्रेयं । तत्र पावणे अनेकचतुर्थी । नागपक्षमी ।
हयभीषपूणिमा । शंक्रान्तिव्यवस्था । भाद्रे कञ्जली इतीया । वज्रणा चतुर्थी ।
शीतलाश्रमं । जम्बाहमी कुशेनवाठनविधिः अस्तिशक्तिक्रमः । रक्षाश्रमं ।
महद्वचतुर्थीश्रमं । गौरीचतुर्थीश्रमं । नष्टचन्द्रश्रमविधिः । अष्टमिपक्षमी ।
पुष्यपक्षी । दूभोष्टमीश्रमं । मघमीप्रमद्वेन रामनवमीव्यवस्थानिरूपणं । तथा
दशमीप्रमद्वेन दशहरनवम्याकर्माश्रमः । विष्णुदेन एकदशीनवम्यानिन्दनं ।
नक्षत्रनवम्या । एकदशीत्रनाश्रमस्य कर्माश्रमावयवम् । एकदशीश्रमविधिः । अश-
्वश्रमं । अश्वद्वयोदयविधिः । आश्विने अश्वदुकुलद्वयव्यवस्था । चन्द्रपक्षी । मघा-
लक्ष्मीश्रमं । अष्टमिकापारदं । कृषापरोदमी । विषम्यादिदत्तानां प्रादविधिः ।
शुक्लश्रमपदि मातामहवाहकनवम्या । मकरावविधिः । अशीषाठविधिः । शिज-
पादश्रमीकृत्यं । कोजामरविधिः । शमःश्रमविधिः । कार्तिके मीयंतिश्रेयदर्शनं
अमलशिशेवकथनं । माघाधारनविधिः । दुष्यविशेषमाहवाकथनं । आश्वि-
दीपदानं । अष्टादशविधिः । अमावास्याश्रमं । प्रतिपदि मोक्षीदुगविधिः ।

दूतप्रतिपत् । श्राद्धद्वितीया । मुग्धायास्तन्य । भीष्मायुक्कृतविधि । चरेत्स्नान
 कृत्य । वैकुण्ठचतुर्थी । मार्गशीर्ष, —कालाष्टमीकृत्य । नागपञ्चमी । दन्तात्रेय
 याविधि । शृङ्गायाद् । पौष, —मन्वादिस्तन्य । अर्द्धाष्टकृत्य । माघे —स्नान-
 विधि । मणश्चतुर्थी । समतर्पण । तिलचतुर्थी । कुन्दचतुर्थी माघी मगमी ।
 भीष्माष्टमी । महासाधीकृत्य । फाल्गुने, —शुक्लएकाविधि । गिरवावि । होमि-
 कोत्सव । चैत्र, —वसन्तोत्सवकृत्य । चारणीविधि । गौरीचष्टमीया । गौरी-
 व्रत । दशवतारकालादिनिरूपण । अष्टोकाष्टमी । सौन्दर्यस्नानविधि ।
 श्रीरामनवमी । कामदेवाष्टमी । अनङ्गव्रत । वेश्यामे, —षष्ठात्यगविधि । अक्ष
 दष्टतीयाकृत्य । ज्येष्ठे, —दशहराकृत्य । निरञ्जनेकादशीकृत्य । माघीव्रत ।
 आपाटे, —येऽग्निनीव्रत । रथयात्राविधि । हरिश्चयनविधि । चातुर्मास्यव्रत ।
 तत्र यज्ञावज्ञानकपलम् ।

वमिष्ठ उवाच । साधु साधु महाभाग यन्मो न परिश्रुह्मि ।

विकृतेण प्रपञ्चासि यथाज्ञान पितामहान् ॥ इत्यादि ।

End सायन नन्द्वाराच सूर्यादेरशुभकथ ।

श्रेय मध्यममानन वामदेव द्विजोत्तम ॥

Colophon इति श्रीव्यासैष्टवसिष्ठप्रणीत विश्वप्रकाश पञ्चकषाष्ट्यायस्त्रयादश । श्रीरम् ।
विषय । वामदेवेन सप्त वमिष्ठस्य सवादन आतिथ्यकसम्प्रापनकालकथन । पञ्चाणा
भक्षणकथन । प्रातःपल नाडीप्रवृत्तीनां लक्षणकथन । चतुर्दशमानकथन ।
मनुस्मृतिनिरूपण । जन्मज्ञानकालाभिरूपण । एतन्मु सत्ययुगम् १०९६०००
वष सप्त—इति श्रव । पञ्चाणा पातादिनिरूपण । तथामन्त्रावादिनिरूपण ।
रागिनिरूपण । चान्द्रमास दिनरूपण । श्रुतिरिति निरूपण । शङ्का यमकीटि
विदपुत्र-रामकाणां सन्निवेशनिरूपण । सूर्यादयकालनिरूपण । अधिमासमिह
पण । अधिमासनिरूपण । पञ्चाणा परिधिनिरूपण । पञ्चाणा बहुचलपामनिरू-
पण । छेदनिरूपण । नन्दानयनप्रक्रियाकथनस्य । आकर्षणन पञ्चाणा यन्त्रा गति
भवेतीतिनिरूपण । ज्ञानयानयनप्रकारकथन । अधिमासयनप्रकारकथन ।
दिक्साधनप्रक्रियाकथन । उदयास्तमयनिरूपण । कालान्मोपायकथन । शङ्ख
मृनिधिनयन । कालज्ञानार्थं मयूर मर-वानर-कीरयन्त्रादिनिधनकथन । पञ्चन-
ज्ञानापायकथन । अथ सर्वेष उपपत्तिकथनस्य । सूर्यादीनां विन्मययनप्रकार-
कथन । परि-पानिरूपण । मीलनोमीलनकथन । यामावशेष वर्षावशेषात्
पातकथन । तारापञ्चाणां दुष्टकथन । मयूरशुभर्तनादीनां लक्षणकथनस्य ।
मयूरकाणां स्वप्नराशिबले श्रितिनिरूपण । तारापञ्चाणां मुदयास्तमयज्ञानकथन ।
गुहाश्रितिकथन । अग्निपातस्य प्रमाण । तन्माह-रूपकथनस्य । प्रमाणभङ्गा-
नादिकथन । अग्नि नयलाया इत्येता अवस्थाणादिकथन । यमकाटि विद-
पुरादीनां दूरत्वादिनिरूपण । निरुद्धदेहादिनिरूपण । भूगोलविवरण । दिन-
रात्रिश्च गृहदिकारणकथन । पञ्चाणां कथनं दिग्निरूपणस्य ।

Soma-siddhanta. An original treatise on astrology. Attributed to Soma, the moon. The codex is defective.

प्रथमपत्रं नानि ।

Beginning. — — — तं विज्ञेयं तच्चतुर्थम् ।

हतादीनां व्यवस्थेयं धर्मोपादयवस्यया ।

चतुर्थ्युगानां मैका स्यात् पञ्चतिथ्यनुभवः । इत्यादि ।

End. तदेव देव तद्ब्रह्म वेदचतुः परं शुभम् ।

अथैतत्तं कदा विप्रैः कर्मभेदे देवादिभिः ।

Colophon. इति श्रीमत्समिद्धो नो चतुर्थे मालाध्यायोद्गमः । समः प्रिमममदयं पन्थः ।

ध्वनत् १८४०—

विषयः । युगधर्मोदिनिकषणं । मन्वादिनिकषणं । जलवायनकालनिकषणं । कालादिपरिभाषा । पञ्चाङ्गां पातकषणं । सङ्गादिपञ्चाङ्गाद्यदिष्टसूर्याभ्योदयकालनिकषणं । सूर्यादीनां परिधिकषणं । प्रहमङ्गनिकषणं । ज्ञानयनयनप्रकारादिकषणं । ज्ञानयनमादिप्रकारकषणं । करलनिकषणं । अयनादिनिकषणं । दिक्पाधनादिपरिधिकषणं । विज्यादिकषणं । पञ्चननिकषणं । परिकेलादिनिकषणं । पञ्चाङ्गानुदयास्तमयादिनिकषणं । शुद्धोद्गतिनिकषणं । अतिपातादिनिकषणं । मन्वाप्यमंशानादिकषणं । आकाशे भूमेऽजगन्मात्रादिकषणं । निरयदेगादिनिकषणं । भुवमंशानादिकषणं । पञ्चाङ्गां गतिनिकषणादिकषणं । पञ्चाङ्गां अक्रान्तनादिकारणकषणं । दिक्पाधनयनादिकषणम् ।

विशद्वैसहस्राणि मग्नलघुगणनवय ।

येताभुगमते यथै योगसागरसम्पद ॥

भगुनवाच । युगवेदाष्टति मष्ट्या ७ अक्षत प्रयत्नाऽपिवा । इत्यादि ।

End पञ्चलघुलको साया षाट्कं मग्नसापक ।

षष्टलघुलको साया रजस दशसापिक ॥

Colophon इति भगुनवृत्तिताया भगुनगणनवादे भानायोगफल सम्पूर्ण ।

विवद । शृङ्गेर सद्य भगो सवादेन लोकाणा शुभाशुभज्ञानसाधनयोगनिरूपण । तत्र
योगफलकथन । तत्तत्रातिकारकीर्तनञ्च । अथ योगा,—ननोन्मयाग । विभव-
योग । धैर्ययोग । धातुधान्ययोग । मीनयोग । जीमूतयोग । विजययोग ।
आमन्दयोग । पिङ्गलयोग । विकलयोग । सप्तयोग । सहादधियोग । विगा-
नयोग । दामिनीयोग । वागसवयोग । धीमखयोग । दूरयोग । मञ्जयोग ।
लङ्घनयोग । अर्द्धादुतयोग । निपातयोग । विलसयोग । मष्टिपयोग । द्वेवेन्द्र-
योग । राजयोग । द्रुलयोग । भास्करयोग । चन्द्रास्तयोग । दारुणयोग ।
अम्भयोग । चतु सागरयोग । सागरयोग । धाट्टा योग । निष्वहा योग ।
सथयोग । वलयोग । जगन्मनियोग । कलापयोग । मानसयोग । अनुत्तर-
योग । शुक्रयोग । शुभयोग । वेगानिकयोग । अङ्गुतयाग । द्रुम्ययोग ।
नन्दयोग । जीवयोग । श्रीपुष्टयोग । कार्मुकयोग । उन्नतयाग । कल्लयोग ।
आकृत्ययोग । कार्ययोग । विगतयोग । कर्भूरयोग । चन्द्रयोग । मुद्रित-
योग । यवयोग । साधारणयोग । श्रीवत्सयोग । राक्षसयाग । भैरयोग ।
भीषणयोग । मरुपयोग । केन्द्रयोग । कुलयोग । सातगयोग । पूजकयोग ।
पावकयोग । सर्पयोग । दूतयोग । चतुरयोग । बह्वंशगयोग । धीरयोग ।
प्रभायोग । बर्बरयोग । गोत्रयोग । ध्वजयाग । कुबेरयोग । केदारयोग ।
कारकयोग । भट्टिरीटयोग । वल्लयोग । समरयोग । यवयोग । शत्रुयोग ।
लैङ्गितयोग । अमलयोग । पाशयोग । प्रजापतियोग । विलासदानिधाय ।
खेटाचयोग । सांझायाग । प्रमोदयागकथनञ्च ।

No 1906 प्रायश्चित्तपाणिनात ।

Substance, palm leaf, 12 x 1 inches Folio, 8 1/2 Lines, 11 on a page
Extent, 1,680 = lokas Character, Maithili Date, 2 Place of deposit
D) armmapura, Post Madhubani Darbhanga, Pundit, Gopala Thakkura
Appearance, old. Prose and verse - Correct

Prayaschitta paryaya A dissertation on expiations or Prayas-
chitta for accidental or voluntary transgressions of the rules of the
Smṛiti. By Ganesa Misra, Mahamahopadhyaya

Beginning नत्वा रामपदद्वन्द्वं मन्त्राचार्यवतारण ।

प्रायश्चित्तपरिजातेऽगणग्रन्थं दितन्वते ॥

न च दारीतः । प्रयत्नलाक्षापचित्तमशुभं नाशयतीति प्रायश्चित्त । अग्न्याय ।
इत्यादि ।

End अथ एव हतस्य मन्त्रीर्गोपपातकानुपातकं महापातकं मृतस्य + + मृत
लुप्तमायत्रीजप । इति सर्वमवदान् ।

Colophon इति महामहापायायत्रीगणमन्त्रिहृतं प्रायश्चित्तपरिजातं समाप्तम् ।

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणम् । उपपातकानुपातकं महापातकानुपातकम् । समर्गविधिकथनम् ।
धेनुसूक्ष्मव्यवस्थाकथनम् । प्रायश्चित्तपूर्वार्चनलक्षणम् । व्रतनिरूपणम् । गोक्षयप्राय-
श्चित्तवचनम् । पक्षविधयश्चनिरूपणम् । आश्विनमादिप्रायश्चित्तम् । चान्द्रायणमादिप्राय-
श्चित्तमादिनिरूपणम् । प्रायश्चित्तपरीक्षविधिः । अर्चिषादिबध्नाप्रायश्चित्तम् । स्त्रीबध्ना-
प्रायश्चित्तम् । चाण्डालाद्यशुभजन्मादिप्रायश्चित्तम् । अश्वमेधजन्मादिप्रायश्चित्तम् ।
भार्य्यामाहृत्यशुभजन्मादिप्रायश्चित्तम् । मातृभ्रातृभ्रातृप्रायश्चित्तम् । ऐतानुपात-
पातप्रायश्चित्तम् । गन्धादिप्रायश्चित्तम् । मातृभ्रातृभ्रातृप्रायश्चित्तम् । रजस्रव-
गमनप्रायश्चित्तम् । पिष्टवस्त्रादगमनप्रायश्चित्तम् । सुवर्णमणिमुद्रादिस्रवप्रायश्चित्तम् ।
श्लेष्मवधप्रायश्चित्तम् । घृतापातप्रायश्चित्तम् । अश्वमेधप्रायश्चित्तम् । अपघ्नपूर्वकमाहृत्य
दानादिप्रायश्चित्तकथनम् ।

No 1907 शब्दपरिच्छेदालोकः ।

Substance, palm leaf 11 x 1½ inches. Folia 151 Lines, 11 on a page
Extent, 11825 folios. Character Marathi Date L Sen & F 435 A D
1547 Place of deposit Sarvaśrama, Po. Madhubani Darbhanga, India
Srinivandana Thakura Appearance old decayed Prose. Correct

Atla A commentary on the Chintāmani of Gaṅgeśa By Jaya
deva The codex contains only the chapter on Śabda. It is three
hundred and thirty nine years old

Beginning न ज्ञाने श्रीजाने निश्चरितुमिदं पन्थमवधम्

सम + ने वार्धनधिमविर्जु निश्चरितुमिदम् ।

महाप्रेताभ्यामपि किञ्चिन्निगत्यासङ्गिच

— — — — — ॥

अथेति । इत्याद्यशब्दस्याननाय्यवचनत्वेन तद्वचनधित्वेन उपस्थितस्य उपमान-
निर्णयस्यैव इत्यादि ।

End. तदेव विभाजकोपाधित्वेन उच्यतामनेन न विभागव्याघात इत्यपि निरस्तं सति
प्रमाणभेदे अनुगमकमवेषणादिति ॥

Colophon इति महाप्रेताभ्यामपि किञ्चिन्निगत्यासङ्गिच शब्दपरिच्छेदाभ्यां समाप्त इति ।
सप्त ४२३ । यावत्तद्वदि ।

विषय । तत्त्वचिन्तामण्यन्तर्गतशब्दसम्बन्ध आख्यान ।

No 1908 लीलावतीटीका ।

Substance palm leaf, 11 x 1½ inches Folia, 190 Lines, 6 on a page
Extent 5,241 slokas Character, Maithili Date, ? Place of deposit,
Barvasima Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Śrīnandana TLakura Ap-
pearance, old, decayed Prose Correct

Līlāvatī ṭīkā A commentary on the *Nyāya līlavatī* of Vallabha
Acharya By Bhagīratha Mīśra The codex is defective

Beginning सदादलितदैत्येन्द्रदलद्वयदिदृशया ।

विरुद्धारित चतुर्दिक्षु नरमिह नमाय्यते ॥

आसविना गुणवतापि निमूढभावा

लीलावती गुणवती न मुदं तनोति ।

एतत्तत्र + + + + + गुणवत्तद्वत्त्वा

भाव भगीरथसुधी सरलीकरोति ॥

अन्यारम्भे विध्वन्विघाताय कृतं महत्तु तत्र शिष्याणां सिद्धाचारविषयलक्ष्मि-
ज्ञानाय निवर्तते—एकचेति ।

End अनुव्यवसायाविरक्तस्यैव आमान्ययोगजमिश्रस्य सम्भारम्यैव प्रत्यामलितमित्य
भिमान—

Colophon इत्यतः खडितलाल परिसमाप्तिरुद्धर्कं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । न्यायलीलावत्या आख्यान ।

No. 1909 कण्ठकोट्टारः ।

Substance, palm-leaf, $12 \times 1\frac{1}{2}$ inches Folia, 174 Lines, 11 on a page.
Extent, 5,579 s'lokas Character, Maithili Date, L. S. 459 Place of
deposit, Sarvasīmā, Post Madhubani, Darbhāngā, Pandit S'rinandana Thākura
Appearance, old. Prose Correct

Kantakoddhāra. A gloss on Jayadeva's commentary on the
'Anumāna-khanda' portion of the 'Tattva-chintāmaṇi' of Gaṅgeśa
By Madhusūdana Thākura. The codex is over three hundred years
old.

Beginning. मधुसूदनसद्वृत्तिप्रमुखादितकण्ठकाः ।

आले कथञ्चामेव मणि मृदुलु पण्डिता ॥

अथ मधुसूदनीया मङ्गतिमाह प्रत्ययेति । यद्यप्युद्देशेन प्रस्तादिव्यवहृत-
यपि यद्येद्देशं जिज्ञासौचित्यात् । इत्यादि ।

End. तत् स्वाद्ये नुमानप्रकरणार्थं नुमाने तव साधविशेषतयापि — —

Colophon. इति महाप्रदेशाध्यायसद्वृत्तिप्रमुखादितकण्ठकाद्याः सप्तमः ।
सर्ग ४५९ चैवशुद्धिः ।

विषयः । तत्त्वविज्ञानप्रणालीनामुमानप्रकरण-
अश्वेवविषयता आत्मकनाम्नी या टीका
तस्या आख्यायनम् ।

No 1910 दण्डविशेषः ।

Substance, Palm-leaf, 11×2 inches Folia, 157. Lines, 11 on a page
Extent, 3,063 s'lokas Character, Maithili Date, L. S. 655 Place of
deposit, Sāñi, Darbhāngā, Pandit Madhava Jha. Appearance, old. Prose
and verse. Correct

Beginning. पालिभ्यामुपजातवेपथुतया यत्नेन य कल्पितो-
 येन खेदजलौघपूरिततया नापेक्षितोऽभ्युपच ।
 सन्ध्यार्थैतन्नयेत्य घो मुकुलिते सये करे कम्पना
 सादृशं गतवान् स यातु शिवयो सायन्तनोऽर्ध्याञ्जलि ।
 सार्द्धं राधिकया वनधु विहरत्तस्या कपोलखले
 घर्भाभोयिस्वर प्रवारिणसपाकर्तुं करेण शशन्न ।
 तत्र प्रत्युत सात्त्विकान्मुमिलनादौ जायमाने जवा-
 दद्याद्दो विफलप्रयासविकलो गोपालरूपो हरि ॥
 दण्डस्यादौ परिकरस्तत्र पटतस्य दैनव ।
 अक्ता दण्डविवेकोऽस्मिन् परिच्छेदेषु सप्ततु ॥
 तत्र दण्डप्रशमाया मनु । इत्यादि ।

End. न शब्दमन्योन्मदिवद्व्यभिर्णो गणे + ऐर्भक्तुमसीप्रकीर्णकाः ।
 उदाहृतास्तानुपाधिकल्पनामप्यभीष्टार्थे + चित्यवाप्तये ॥

Colophon इति मन्त्रमहापाध्यायधर्माधिकरणिकदीप्यमानस्तौ दण्डविवेके प्रकीर्णकद-
 षडपरिच्छेदा सप्तम ।

भग्न्यादिविधिकथनं । मध्येपदेशकीर्तनं । मय्याना मनुदोषकथनं । दण्डभेदनि-
रूपणं । तत्र वागदण्डनिरूपण । धिगदण्डनिरूपणं । धनदण्डनिरूपणं । विविध-
बधदण्डनिरूपण । मानपरिभाषाकीर्तनं । व्यावहारिकीर्तनमादिष्टानिदण्ड-
दण्डनिमित्तनिरूपण । तत्र मनुष्यभारणश्रेय-परदारभिमर्षक वाक्पाददण्डपा-
ददण्ड-प्रकीर्णकानि दण्डस्थानानीति निरूपण । तत्र अधिभ्यताभिद्रादिरूपदण्डपाददण्ड-
द्वैविध्यनिरूपण । दण्डनिमित्तेषु दण्डभद्वयवस्थाकीर्तनं । तत्र साधारणसाधारण-
भेदाद् द्विविधबाधकीर्तनं । चदण्डकथनं । दण्डापकर्षकथनं । दण्डमाप्यनिरूपण ।
दण्डोत्कर्षनिरूपण । शरीरदण्डविधिकथनं । दण्डपगिनिष्ठाकथनं । तत्र दण्ड-
नियमकथनं । दण्डप्रकारनियमकथनं । दण्डसमुच्चयकथनं । एकदण्डोत्तरमनुजन-
विधिकथनं ।

१०० परिच्छेदे,—मनुष्यभारणदण्डनिरूपण । तत्र अविज्ञाते वस्त्रे तद्विज्ञातोपाय-
कथनं । तत्र प्रत्यप्रकारादिकीर्तनं । ज्ञातस्य वस्तुदण्डकथनं । मर्मापातदण्डकथनं ।
प्रेरकस्य दण्डकथनं । साक्ष्यदण्डकथनं ।

१०१ परिच्छेदे,—श्रेयदण्डनिरूपण । तत्तदण्डादिकिरूपणं । राजदण्डकथनं ।
प्रकाशतत्त्वदण्डनिरूपणं । तत्र जयविजयादेः कूटयवस्थायां दण्डकथनं । राज-
मय्यापित्तजदीनमयमंतममंदायधिकरणकगुणकादनदण्डकथनं । गुणकापवाद-
कथनं । कूटकारायेः बलिभो दण्डकथनं । पद्मनिर्वाणेपञ्जीविनो बलिभोः दण्ड-
कथनं । अग्निसम्यक् चिकित्सकस्य दण्डकथनं । विषमयवस्थानां दण्डकथनं । मय्या-
नामय्यायथादिना तथा उक्तोपाधिना दण्डकथनं । उक्तोपाध्यायिना दण्ड-
कथनं । कूटमय्यमात्तना दण्डकथनं । धूमकारदण्डकथनं । कूटयवस्थायां दण्ड-
कथनं । अग्निसम्यक् क्षीतिर्विदे दण्डकथनं । राजकस्य दण्डकथनं । बलन पानम्
वचनं दण्डकथनं । दूयमादायावि शिष्टमय्ययथा दण्डकथनं । अधिचार-
शीलतानिकथेदण्डकथनं । अज्ञानदण्डकथनं । दण्डतत्त्वविशेषायां दण्डकथनं ।
कुशीलवर्तिना दण्डकथनं । अग्रकाशतत्त्वराणां दण्डकथनं । अग्निश्चदण्डमय्य
विशेषकथनं । मार्जतत्त्वराणां दण्डकथनं । इत्यविशेषदण्डे दण्डविशेषकथनं ।
धनदण्डदण्डे दण्डविधेयं ।

१०२ परिच्छेदे,—परदारभिमर्षकदण्डकथनं । तत्र दण्डोत्कर्षाभिमतभेदेन तस्य
द्वैविध्यनिरूपणं । अदण्डे दण्डकथनं । दण्डोत्कर्षादीनामय्यभारणदण्डनिरूपणं
प्रत्येकं दण्डविशेषकीर्तनं । बधदण्डादिना अधिभ्यता दण्डकथनं । तत्र अधिभ-
याया मनुष्यामनुमत्त तद्विज्ञाते मय्युक्ते मनुष्यदण्डविशेषकथनं । अन्याभि-
यमदण्डकथनं । अज्ञाना भक्त्ये राक्षसगादिजनने च दण्डकथनं । अन्यादण्डकथनं ।

कथन । कन्याहरणदण्डकथनं । विवाहयितुर्विवोदय कूटकारिणो दण्डकथन ।
क्षिया अपि कन्यादूषणदण्डकथन । वनक्यायमिगमदण्डकथन । पशुयोनिः
गमनादिदण्डकथनश्च ।

५३ परिच्छेदे,—वाक्पावण्यदण्डकथनं । तत्र लक्षणादिविवेचन । देशजाति-
कुलाक्षेपे दण्डकथन । प्राप्तिनादीना परस्परलोचनदण्डकथनं । पावण्यविशेषेषु दण्ड-
विशेषकथनं । मिथ्याक्रोमदण्डकथनं । राजाक्रोशे दण्डकथन । विगम्य अनुपदि-
ष्टाना वाक्पावण्याणा दण्डनिरूपणश्च ।

५४ परिच्छेदे,—दण्डपावण्यदण्डनिरूपण । तत्र दण्ड-लगुण-पापघात-कर्म-
पाश-भक्तादिभिः प्रचरणे प्रत्येक दण्डकथनं । पुत्रादीन् पावण्यान् प्रेरयत एव
पिवादेरपराधो भ भ्रम्यथेतिनिरूपण । अदण्डनिमित्तनिरूपणं । लगुणादिना भुजि-
पूर्वकमारणे दण्डकथन । मार्यापुत्रदायादीना निरतिप्रचारे दण्डकथनं । दृष्टो
प्रचर्यते दण्डकथनं । आततायिनिरूपणानन्तर तत्र तत्र दण्डकथनम् । यज्ञमारके
प्रचरतां प्रत्येक दण्डकथन । प्रहारायैमुद्यतस्य दण्डकथनं । भस्मादिप्रसेपदण्डकथन ।
भस्मादिकरणप्रचारदण्डनिरूपणश्च ।

५५ परिच्छेदे,—प्रकीर्णकदण्डकथन । प्रकीर्णकभेदनिरूपण । तत्र विचिन्ताकरण-
निषिद्धाद्याचरणदण्डकथनं । मर्यादाभेदनदण्डकथनं । कूटभाषणप्रयोगदण्डकथन ।
राजाशाप्रमीषातदण्डकथनं । पुरवासिजन-प्रकृतिप्रवृत्तीनाः समेदने दण्डकथनं ।
विषा पुत्रस्य विषादे दण्डकथन । प्रतिप्रदविशेषादिदण्डकथन । पापघादिधर्मवि-
पर्यये दण्डकथन । प्रायश्चित्तयनिक्रमे दण्डकथनं । वर्षसङ्करदोषे दण्डकथन ।
अशुभकृत्याने तदुपपन्नदण्डकथनम् । गणघातनदण्डकथनं । निधिप्रदनादौ दण्ड-
कथनादिक । पाददण्डकथनम् । गृहादौ कण्डकादिनिषेधे दण्डकथन । मार्गाद्यु-
पघातदण्डकथनम् । गृहकुत्यादिभेदनदण्डकथन । पूज्यातिव्याजदण्डकथन । अम-
र्यादिना प्राप्तिनादिदूषणे दण्डकथन । अहेतुकप्रतिप्रदत्यागदण्डकथनं । अग्नि-
ज्वालाहिंसकथनं । अदुष्टदूषणदण्डकथनम् । जलं क्षौरक्षेत्र कथयते दण्डकथनम् ।
अग्निकेयविक्रये दण्डकथनम् । भक्तमादिभेदने दण्डकथनम् । तदभादिभेदादौ दण्ड-
कथनम् । विषाग्निप्रयोगशीलायाः क्षिया दण्डकथन । राजकोपापचारादौ दण्डकथ-
नम् । अदायीदायीकरणदण्डकथनम् । राजानिष्टप्रकाशमदण्डकथनम् । सप्तहर्षादिनादने
दण्डकथनम् । आत्माधामे ततो रचिते च दण्डकथनम् । पुत्रादिस्त्रीनाम्ना धनं गृहण-
परस्य दण्डकथनम् । विविधेन श्रद्धया निधमातिव्याजे दण्डकथनम् । अथप्रथम-वधनो-
पधनभेददण्डकथनम् । नादिन प्रतिनिधिविषये व्यवहारे परार्थेनादिभेदा दण्डकथनम् ।
श्रुतार्थाचमिर्दण्डकथनम् । दूतस्य चिदण्डकथनम् । जानता सावित्रः कैटिल्या

दनिगदहो टणवचन । लेखकान्ते दणवचन । निर्णयोत्तरकते दणकयन ।
 निष्ठाभियागदो दणकयन । पुनन्यायविषये दणकयन । मंगरपरविवादविषय
 दणवचनश्च ।

No 1911. अधिकरणचन्द्रिका ।

Substance, country-made paper, 14 x 3½ inches. Folia, 112 Lines, 11
 on a page Extent, 2,164 ślokas Character, Maithili Date, ? Place
 of deposit, Sāñ, Darbhāṅga, Pandit Madhava Jha Appearance, old Prose
 Correct.

Adhikaraṇa-chandrikā On syllogisms with explanations and bear-
 ings of the various illustrations usually cited by authors. By Apadera
Mahāmahopādhyaya.

Beginning. इन्दिराहृदयानन्द मुनेन्द्रीवरलेखनः ।

मानन् परमानन्दं चन्द्रं नन्दनन्दनम् ॥

अथ अधिकरणनिबन्धि, यथा —

विषयो विषयदेव पूर्वपक्षस्तथापरं ।

निर्णययेति यथाह शाली अधिकरणं श्रुतम् ॥

इत्युक्तमभिपुक्ते । अस्यार्थः । यस्मिन् शाली विषयादिकं विचारस्य यथाहमभि-
 प्रियते तन्नाम्न अधिकरणं श्रुतमित्यर्थः । इत्यादि ।

Lud. प्राप्तत धर्मि कविद्वन्द्वययति कविपुन्यति च । यथा इवशाने भूपति इत्यप-
 चर्हिर्भक्ततीति ॥

तत्र सामान्यत दर्भमावस्यातिदेशप्रपौ मरस्य विरचित एव उपद्रव । तया
 मरुभेधिगानिधिवपये अतिदेशप्रपौ इत्येकान्ताप्रमाणादौ शर्मस्य प्राप्तने
 विशेषोपदेश इति विवचनीयं ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायमीमांसकश्रीवापदेवकृता अधिकरणचन्द्रिका सम्पूर्णः ।

विषयः । अधिकरणनिबन्धि । तन्त्रप्रपञ्चन्यायनिरूपण । रसकाराधिकरण । निषाद-
 पत्यधिकरण । यद्वैकल्यधिकरण । इतिवचनान्याधिकरण । अन्वयिधिकरण ।
 कलकलमाधिकरण । शालाकाधिकरण । शर्मस्यद्विषयधिकरण । साविषयाधि-
 करणं । परिषदधिकरण । कलकलमाधिकरण । प्रतिलिख्यधिकरणं । विरोध-
 करणं । अर्थसाध्याधिकरणं । कलाकाधिकरण । कलकलमाधिकरण । श्यायिद्व-
 यधिकरण । इतिवचनान्याधिकरण । इत्येकान्ताप्रमाणाधिकरणं । देवताधिकरणं ।

सृष्ट्यस्य गन्तव्यं प्रायश्चित्त । अगम्यागमनं प्रायश्चित्त । निन्दितविषादप्रायश्चित्त । समर्ग-
प्रायश्चित्त । मृच्छकूर्कव्रतनिरूपण । दृष्टोत्सर्गविधिनिरूपण । तत्र दृष्टोत्सर्गप्रयोग
कीर्तनञ्च ।

No 1913 स्मृतिभारसमुच्चय, विवादप्रकरण ।

Substance Palm leaf 13 x 2 inches Folia 171 Lines, 5 on a page
Extent, 2918 slokas Character, Maithili Date L S 863 Place of
deposit, Darbhanga Babu Gunes vara Sinha Appearance, very old Prose
and verse Correct

Smṛitisāra samucchaya Part second of the work noticed under the last preceding No It treats of Judicature

Beginning प्रथमस्तोत्रं पञ्चाङ्गं न सन्ति ।

— — — सर्वेषु युक्तियुक्तस्य पदणान् ।

न हि कश्चिद्वर्णविज्ञायादेव कुर्वन्नि । इत्यादि ।

End अपि द्रव्यविभागो भवत्यस्य न स्वेष्टया पारतन्त्र्यात् । तदुक्तम् ।

यदि ह्ययं समान सा पक्ष कार्यो समाश्रिता । इति ।

Colophon इति महामहोपाध्यायनीधरिभाष्याभाष्याधिरचिते छुतिवार विवादप्रकरण
परिष्कारे । मस २ २ पाल्मगन शब्दि ।

[illegible]

यनं । कुत्तयपवादकथनं । युक्तिनिरूपणं । शपथविधिः । इत्यमंश्यातो दिव्यवि-
शेषविधिः । वर्षादितो दिव्यविशेषकथनं । जयपराजयावधारणविधिः । शपथे-
जयमङ्गप्रकारकथनं । सावित्रावणविधिः । स्त्रीनसाविनिर्णयः । घनादिविधि-
कथनं । छतनिरुक्तिविधिः । स्वतन्त्राछतन्त्रलक्षणनिर्णयः । उदकपरीक्षाविधिः ।
शूद्रधनविभागे विशेषकथनञ्च ।

No. 1914. आचारदीपिका ।

Substance, country-made paper, 15 x 5 inches Folia, 52 Lines, 10 on
a page Extent, 1,593 ślokas Character, Nagara Date, ? Place of
deposit, Darbhāṅgā, Babu Guneśvara Śūha. Appearance, new. Prose.
Incorrect

Āchāra-dīpikā A commentary on the *Āchārādarsa* of Śrīdatta.
By Hanilāla.

Beginning. मन्दाधोधिमाधमाय नततं नविश कुर्ध्वनि ये
मन्मथे सद्मन्स्फूर्तं धिपक्षया धर्मोधिनेतोषी + वा ।
धन्या एव तान् प्रवक्ष्यमकलैलैरेव मन्ये + +
देवा देवममस्तता + मुदिता यास्यन्ति मोक्ष वरं ।

— — — — —

नमस्तस्य मधेशान श्रीगुरुं नमतावर्ष ।

वटिस्तात सुबोपाय करोत्याचारदीपिका ।

प्रतिष्ठितप्रतिवन्धकीभूतोपशमाय आशीर्वादाद्यकमलममो मिथमिच्छाये
तिवशानि — दीक्षितोरचयमे । इत्यादि ।

End. तथा मनुज मन्वादिबन्धनायित मनुजमान्त्रियं ।

तथा वि यथा यथा धर्ममनुष्टुतं गहादिमोक्षाय मल्लिप्त — — — तीर्थ-
लिप्तामगंत + आरामित्यर्थः । — — — ।

Colophon. इति वटिस्तामलता आचारदीपिका समाप्ता ।

विषय । आचारादर्शनाय आच्छात्रं ।

No 1915 पूर्णचन्द्रः, प्रायश्चित्तप्रकरणं ।

Substance, country made paper, 16 x 4 inches Folia, 142 Lines, 0 on a page Extent, 3384 slokas Character, Muthuli Date, Sk 1641 Place of deposit Darbhanga Babu Gunes'vara Sinha Appearance, old Pre e and verso Correct

Purnachandra An elaborate treatise on Smṛiti rites : The codex comprises only that portion of work which treats of expiations, *Prayas'chitta*, giving details of all the various offences, faults and omissions for which expiations have been ordained, and directions for performing such rites By Ripunjaya

Beginning वाणी विराजते यस्य चन्दनेऽलक्षिता सदा ।
श्रीं स्थिरा हृदये यस्य न श्रीकान्तस्य मजे ॥
सरस्वतीच पितर गता नीधे + + + + ।
+ + + + + दास्य वज्रदासवसोपय च ।
धारमुद्धृत्य त्रियते प्रायश्चित्तनिरूपण
तत्र प्रथम परिचल्लिख्यते । इत्यादि ।

End चारोत्त ।^१ चाह प्रात चाह सायमद्यादिप्रो व्रत चरेत् ।
चाह पिवेत् पञ्चम्य चाहवापवमेत् क्रमात् ।
प्राजापत्यव्रतचैतत् लच्छ्व घ्नतसशक ।

Colophon इति श्रीरिपुम्रयणतैः पूर्णचन्द्रनामपत्रे प्रायश्चित्तप्रकरणे लच्छ्वपरिच्छेद समाप्त ।
शकाब्दा १९४१ ।

विषयः । परिषद्दुर्घर्षनिरूपण । चारिभाषिकवज्रदासकल्लसक । निमिजिनोऽदि वयभागि
ननिरूपण । प्रथोऽजकानुपासकादीनां लक्षणादिकथन । ज्ञानता माचाद्ब्रह्म
वधे छत सर्वेषां वर्णानां प्राकानिर्द्ध प्रायश्चित्तमिति निरूपण । सरस्वतिचिकथन ।
अग्रान्तोः द्वादशवार्षिकव्रतविधान । प्राजापत्यव्रतविधान । मद्रस्तो धेनुदा
नविधि । रूप प्रथोऽजकदीनां प्रायश्चित्तविधान । निमिजान्तरेण प्रष्टव्ये
प्रायश्चित्तकथन । पिष्टमाहमेन्द्रधृष्ट आचर्य्ययागिषादिनाप्रोनामज्ञानत प्रत्येक
वधे प्रायश्चित्तविशेषनिरूपण । स्त्रीवधप्रायश्चित्त । गर्भवधप्रायश्चित्तकथन । शभि
चारिपादिवधप्रायश्चित्त । अविषयैश्चादिवधप्रायश्चित्त । र्षां स्त्रीवधे प्राय
श्चित्त । आद्यद्वन्द्वानामुपगतस्य प्रायश्चित्त । प्रायश्चित्तभावकथन । यदि पलाय
नादियकारान्तरे च आग्रहस्य कर्तुं न शक्यते तदैव ज्ञानतादिवधे दोषभाव

यदितं । पुनर्भूतप्रायश्चित्तं । मर्त्यविशेषेण नात्यप्रायश्चित्तकथनं । निषिद्धदिवसे चर-
वाचनप्रायश्चित्तं । अविज्ञेयद्रव्यविकृतप्रायश्चित्तं । कन्यादिविकृतप्रायश्चित्तं । एतद्विधा-
चकर्मस्य प्रायश्चित्तकथनं । देवाग्रज-पुष्करिण्यादिविकृतप्रायश्चित्तं । गृहादिग्राहि-
निरूपणं । द्रव्यशुद्धिनिरूपणं । क्रियाचीनस्य प्रायश्चित्तकथनं । कांश्रपाथे नारिके-
लजन्तादिपानप्रायश्चित्तं । केशाकर्षणप्रायश्चित्तं । पादाघातादिप्रायश्चित्तं । मवादि-
स्नानप्रायश्चित्तं । यज्ञोपवीतच्छेदनप्रायश्चित्तं । श्लेष्मकथनप्रसङ्गेन श्वरगोपकादीनां
श्लेष्मकथनं । विद्वयज्ञोपवीतिनाः अस्त्रग्रासार्जनप्रायश्चित्तं । त्यक्तयज्ञोपवीतिनाः
प्रायश्चित्तं । प्रायश्चित्तहोमविधिकथनं । प्रायश्चित्तकुशष्टिकाविधिकथनं । छप्प्राणां
क्षयपादिकथनम् ।

No. 1916. गर्गपद्धतिः वा गृह्यपद्धतिः ।

Substance, country-made paper, 9 x 4 inches. Folia, 72. Lines, 10 on a page. Extent, 1,597 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sat. 1713. Place of deposit, Darbhāṅgā, Bābu Guṇeśvara Sūlha. Appearance, old. Prose. Correct.

Garga-paddhati alias *Gṛhya-paddhati*. An epitome of the domestic rites of the Yajur Veda. By Sthapati Garga. The author professes to follow the rules of one Yajñamata, who however, was, apparently, a compiler, and not an author of an original and distinct school. The school to which the work belongs is not named.

Beginning. स्वपतिगर्गे अथाध्यायपादौ प्रथम्य भर्तृयज्ञमतानुसारेणानुष्ठानेन गृह्यपद्धतिं
करोति । तत्र सर्वकार्यपरिभाषा क्रियते । तत्र विहितकामानां कर्माणामुद्-
गमन आचर्यमाणेषु पुण्याहैः अनुष्ठानम् । इत्यादि ।

End. अथानोऽधीत्याधीत्यनिराकरणं । प्रतीकं ते निचक्षते जिह्वा ते मधु यद्वचः ।
इत्यादिनिगदध्याख्यानम् ।

Colophon. समाप्तेयं गर्गपद्धतिः । खलि मवत् आषाढादि १७१२ । आषाढमासे शुक्लो पा-
त्रनिष्कृतवाचरे लिखितेयं पद्धतिः ॥

विषयः । भर्तृयज्ञमतानुसारेण यजुर्वेदीयगृह्यपद्धतिकथनम् । तत्र परिभाषाकथनं
विवाहनिरूपणं । अथ यदि उदाहितायाः स्त्रियाः प्रथम भर्तृगृह्यनयने रथाच्च
मेदादिरूपं किञ्चिद्ग्रामं भवेत्, तदा पूषाप्रायश्चित्तविधानम् । चतुर्थीकर्मनिरु-
पणम् । आवसथ्याधानविधिः । आवसथ्ये महिकावध्नानविधिः । वैश्वदेवविधिः

विषय । भूतयज्ञविधि । पिष्टयज्ञविधि । ब्रह्मयज्ञविधि । शैषाग्नपरिचरणविधि ।
 पचादिकर्मविधि । पिष्टपिष्टयज्ञविधि । उपकर्मविधि । अवशकर्मविधान ।
 इन्द्रयज्ञपायसविधि । यथातककर्मविधि । आपयज्ञविधि । तत्र यवाग्रयणवि-
 धि । श्वाभाकाग्रयणविधानम् । ह्योत्सर्गविधि । अग्रदायणीकर्मविधि । यस्तरा-
 रोहणविधि । प्रथमाष्टकाविधि । द्वितीयाष्टकाविधि । तृतीयाष्टकाविधि । चतुर्थी
 षष्टका । शुक्लमन्त्रविधि । अवदानघोमविधि । गेययज्ञविधि । उद्दककर्मविधि ।
 अर्घ्यपञ्चविधान । अर्घ्यकीर्णपञ्च । विज्ञेयकथन । गार्हपत्यधर्मविधि । गर्भाधानवि-
 धि । पुष्यव्रतविधि । सीमन्तोद्घपनविधि । सोम्यन्तीकर्मविधि । मेघाजमनविधि ।
 आद्युक्तरणविधि । सव्यदानविधि । कुम्भपिक्काविधि । यमजननविधि । नाम-
 करणविधि । अन्नप्राशनविधि । काश्यप्राशनविधि । चूडाकरणविधि । उपनयन-
 विधि । सान्निव्रतोत्सर्गविधि । आग्नेयव्रतविधि । ब्रह्मचर्यव्रतविधि । दर्शनमेव
 परिधानवस्त्रविधान । एवं क्रमेण रज्ज्नादङ्गादिविधान । ब्रह्मचारिण्यर्चकथन ।
 ब्राह्मविधिकथन । आग्रयव्रतविधिमविधि । सोदानवतोत्सर्गविधि । बद्धाग्रयमाननर-
 त्वानविधि । अन्ध्यापासमादिविधि । स्वातकल्य नियमादिकथन । अन्नध्यानि-
 कथन । सीतायज्ञविधि । शालाकर्मकथन । शीघ्ररोगमैद्यकथन । दुर्लभमीतानी क-
 रणविधि । सभाप्रवेशविधि । रथारोहणविधि । वज्राचारोहणविधि । मघश्चा-
 यमितनन्त्रविधिकीर्णम् ।

No 1917 स्मृतिकौमुदी ।

Substance, country made paper, 12 x 6 inches : Folia 122 : Lines, 6 on
 a page Extent, 1815 slokas Character, Maithili Date ? Place of
 deposit, Darbhanga, Babu Ganes vara Sinha Appearance, fresh Prose and
 verse Correct

Smṛiti kaumudī A summary of Smṛiti rites By Devanātha
 Thakura, Tarkapanehanana Mahamahopadhyaya

प्रथमपत्र नास्ति ।

Beginning. तत्र भन्तु, वेदादिस्तोत्रे धर्ममूल स्मृतिशीले च तदिदा ।

आचारधेयं चाधूनामात्मनस्तुष्टिरेव च ।

वशिष्टः । स्मृतिपट्टविधिदिता धर्मः, तदर्थं मिष्टाचारः प्रमाणम् । इत्यादि ।

End. तेन प्रतिपत्तिरोगत्वेऽपि त्यक्तद्रव्यापचारेऽपि द्रव्यान्तरेऽपि चतुरवस्थापिदेम-
चमायन ।

अन्यथा दिनानीति द्वितीयायुपपत्तेरिति ॥

Colophon इति तर्कप्रमाणमन्वयमन्वयपाठ्यायदेवनायकपुराणायां धृतिकामुद्या दैतवि-
शेषे दानपरिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । धर्मस्य आचारमूलत्ववचनं । आचारस्वरूपादिकथनं । प्रधामकर्मतद्वादिनि-
रूपणं । चातुर्यार्थनिरूपणं । तत्र श्रुतमन्वीर्षभेदेन तस्य द्वैविध्यनिरूपणं । यज्ञोपवी-
तविधिः । नराणां भारीणां च श्रुतद्वयधारणानुश्रवताः । अन्वयमन्वयविधिः ।
द्वारपरिषदात् प्रागपि मार्गस्याप्रमत्तिर्भवतीति निरूपणं । रत्नपातादौ आशौच-
निरूपणं । स्नानविधिः । तर्पणविधिः । एतपाद्प्रचालनविधिः । पवित्रवस्त्रनिरूप-
णादिकं । कुशनिरूपणं । तदाहरणकालादिकथनं । पौर्णमिकमन्त्रपाठादा
श्रद्धादीनामधिकारोऽस्ति न चेत्तच्च समाधानं । सौरादिमासविवेचनं । मलमासादि-
निरूपणं । तत्र विहितविहितकर्मनिरूपणं । अकारहृद्यादौ कालाग्र्यदिविवेचनं ।
यज्ञीयदेशनिरूपणं । खेन्ददेशादौ आद्यादिकरणप्रतिषेधकीर्तनं । ब्राह्मणादीना
पुनः स्मृत्कारकाद्ये वपमभेदलादण्डभेदस्यार्थाणां निषेधकथनं । स्त्रीशामुपमनयनानि
विवाहानि शक्यं । गौरी-रोहिणी-कन्यारजसुलादीनां स्तव्यादिकीर्तनं ।
निवाहयोग्यायां स्तव्यादिकथनं । भस्मरूपदार्थनिरूपणं । दृढिनाद्विधानं । गि-
ह्याप्रमाणादिकथनं । शिखामन्त्रादिनिधिरूपणं । उपनयनकालादिनिरूपणं । अय-
नादिकं चान्द्रमासघटितं सौरमासघटितं तत्तत्र समाधानं । अनयायकान्ननिरूपणं ।
सन्ध्यापदार्थनिरूपणं । मलमूत्रोत्सर्गादौ दिङ्निरूपणं । शौचविधिकथनं । आचम-
नविधिवचनं । प्रातःस्नानकालादिनिरूपणं । गार्गनीजपादिविधिकथनं । तर्पणवि-
धिकीर्तनं । देवपूजायां सर्वेषामाधिकारकथनं । स्वधर्मत्यागिनोऽपि शिवपूजायास-
धिकारकथनं । देवपूजायां पौर्वापर्यनिरूपणं । पुण्यादिचयनविधिकीर्तनं । देव-
देवविधिकथनं । नित्यश्राद्धं कृत्वा त्र्यम्बकमिदं काव्यमिति निरूपणं । श्रद्धास्यप्रि-
पञ्चाधिकार इति निरूपणं । ब्राह्मणादीनां पञ्चयज्ञाभक्तौ तर्पणमन्त्रायन्मासश्च कर्त-
व्यमितिकथनं । गोश्रावदानविधिः । पेयदुग्धनिरूपणादिकं । विकारलक्षणादिकी-
र्तनं । भूद्रेण कपिल दुग्धेन सूर्यया पातव्यमितिनिरूपणं । सन्ध्यामासादिभाष-
नविधिकथनं । श्राद्धपदार्थनिरूपणं । नित्यश्राद्धादिकालनिरूपणं । नवाग्रश्राद्धादि-
निधानं । पार्वणादिविधानं । तत्र अग्रादिपरिवेषणविधिः । विघ्नपतिसत्याद्यादि-
विधिः । अनुपमोक्तकृतं कथाद्विधिकीर्तनं । उपिष्वीकरणविधानं । आश्रावदवि-
धानं । तत्र अधिकार्यादिनिरूपणं । श्रद्धिपदार्थनिरूपणं । अशौचनिरूपणं । चापि-

एयनिरूपण । देशान्तरसमागौचनिरूपणसुखेन देशान्तरलक्षणादिनिरूपण । विद-
 ष्टिमन्यासिना मरणोत्तर एकादशाष्ट धार्वाणविधानकथन । एकदण्डस्य ॥ सर्वथैव
 न थाय किन्तु नारायणवल्लिरेवतिनिरूपण । यपनादिविधिकीर्तन । श्रद्धादृष्ट-
 जातामा पयानिकारादीना भोज्यलक्षण । ब्रह्मद्वयामुरापाणादिमहापातक
 निरूपण । तत्र तत्र प्रायश्चित्तकथन । व्यवहारनिरूपण । दायभागनिरूपण ।
 दत्तकविधिकथन । विधवाहात्यनिरूपण । व्रतानुष्ठानविधि । उपवासविधिकीर्तन
 तिथिद्वैधव्यवस्थानिरूपण । एकादशीविधानकथन । अष्ठाष्टमीविधानादिकथन ।
 मन्त्रादौ कर्तव्यादिनिरूपण । पतिव्रताधर्मकीर्तन । तीर्थयात्राविधिकथन । तत्र
 यज्ञादिविधानकीर्तन । स्त्रीणा मुष्टनादिविधिकथन । गयायादिविधि । दानवि-
 धिकथन । दानयाग्यदेशकालपाषादिविवचन । उत्सर्गविधिकथन ।

No 1918 कुण्डतत्त्वप्रकाशिका ।

Substance, country made paper, 10 x 4 inches : Folia 26 : Lines 8 on
 a page : Extent 571 slokas. : Character Maithili : Date ? : Place of
 deposit Darbhanga, Bābu Guneśvara Sinha : Appearance, new : Prose and
 verse : Correct

Kunda tatva-prakasika : On the formation of various kinds of
 fire altars : By Ramananda Tirtha

Beginning सन्दिग्धमेकविधुपासनार्धाक्षापशान्तये ।

रामानन्दस्य हि कुर्वे कुण्डतत्त्वप्रकाशिका ।

तत्र कुण्डपदयुक्तिमाह विवधार कौ श्रिया विल यस्मादुसते तुमनाहर-
 मित्यादि ।

End अथ वा पञ्चपवाग्ना सचित्रे होमकर्माणि ।

सुकमुवधारणप्रकारचाममुद्रादिक तन्त्रसारे ज्ञेय ।

Colophon इति श्रीरामानन्दीयकृताया कुण्डतत्त्वप्रकाशिकाया पञ्चमोऽङ्ग समाप्त ।

विषय । कुण्डपदनिर्वाचनकीर्तन । कुण्डयोग्यभूमिलक्षणादिकथन । तत्र मातृलक्षणा-
 दिभूलक्षण । कुण्डपरिमाणकथन । होमविग्रह मानभेदकथन । कण्डपनिर्माण-
 विधिकथन । तत्र तोरणध्यज्यादिनिर्माणदिविधिकथन । मानपरिभाषक-
 थन । कुण्डपादिकरके नागमिर आदिनिरूपण । सशुद्धदेवनादिपुण्यनिर्माण-

End. तेन प्रतिपत्तिरोगोऽपि त्यक्तद्रव्यापचारेऽपि द्रव्यान्तरेऽपि चतुरस्रस्यापिचोम-
यमापन ।

अथथा दिगानीति द्वितीयागुपपन्नोरिति ॥

Colophon. इति तर्कपञ्चाननमहाप्रज्ञापञ्चाशदध्यायसप्तपुराणमायां श्रुतिकान्त्यां द्वैतवि-
वेके दानपरिच्छेदे समाप्तः ।

विषय । धर्मस्य आचारमूलत्ववचनं । आचारस्वरूपादिकथनं । प्रधानकर्तृतदनादिनि-
रूपण । चातुर्भुजनिर्गुण । तत्र शुद्धमहोपनिषदेन तस्य द्वैतविधिनिरूपणं । यमोपनी-
तविधि । नरालं भारीणां च शुद्धकृत्यधारणावग्रहना । अनाथसमाप्तविषय ।
द्वारपरिषदात् प्रागपि आर्षस्यापममिदंभवतीतिनिरूपणं । रत्नपातादौ आभौच-
निरूपण । स्नानविधिः । तर्पणविधि । दक्षपादप्रधासुनविधि । पवित्रवसनिरूप-
णादिकं । कुम्भनिरूपणं । तदाहरणवासादिकथनम् । पौराणिकमन्त्रपाठादा-
शुद्धादीनामधिकारोऽपि न वेत्यत्र समाधानं । सौरादिनासुविषयम् । मलमासादि-
निरूपणं । तत्र विदितविहितकर्मनिरूपणं । अकालहत्यादौ कालाशुदिविवेचनं ।
यज्ञीयदेमनिरूपणं । श्वेतदेशादौ आह्लादिकरणप्रतिषेधकीर्तनम् । ब्राह्मणादीना-
मुन सखारकाष्टे वपनमेखलादण्डभैक्ष्यचर्याणां निषेधकथनम् । स्त्रीणामुपनयनस्याने-
विवाहानिषेधकथनम् । गौरी-रोहिणी-कन्यारजस्रजादीनां लज्जादिकीर्तनम् ।
विवाहयोग्यायां लज्जादिकथनम् । मल्लारपदार्थनिरूपणम् । इतिषावविधानम् । शि-
खाप्रभाणादिकथनम् । शिखावन्मनादिनिषेधकथनम् । उपनयनकालादिनिरूपणम् । अय-
नादिक चान्द्रमासघटित सौरमासघटित वेत्यत्र समाधानम् । अन्त्यापकालनिरूपणम् ।
अन्त्यापदार्थनिरूपणम् । मलमूत्रोत्सर्गदौ दिङ्निरूपणम् । शौचविधिकथनम् । आचम-
नविधिवचनम् । प्रातःस्नानकालादिनिरूपणम् । मायवीजपादिविधिकथनम् । तर्पणवि-
धिकीर्तनम् । देवपूजायां अर्घ्यपानधिकारकथनम् । स्वधर्मत्यागिनोऽपि शिवपूजायास-
धिकारकथनम् । देवपूजायां पौर्वापर्यनिरूपणम् । पुण्यादिषडमविधिकीर्तनम् । वैश्व-
देवविधिकथनम् । नित्यश्राद्ध कृत्वा देवपूजादिकं न काव्यमितिनिरूपणम् । शुद्धस्यादि-
पञ्चाधिकार इति निरूपणम् । ब्राह्मणादीनां पञ्चयज्ञाग्रजौ तर्पणपञ्चयज्ञमाश्रय कर्त-
व्यमितिकथनम् । गोधासदानविधि । पेशदुग्धनिरूपणादिकं । विकारलज्जादिकी-
र्तनम् । शुद्धेण कापिलं दुग्धं न सर्वथा पातनमितिनिरूपणम् । मत्स्यमासादिमेख-
नविधिकथनम् । अक्षपदार्थनिरूपणम् । नित्यश्राद्धादिकालनिरूपणम् । नवग्रहाद्यादि-
निधानम् । पार्वणादिविधानम् । तत्र अद्यादियरिषेयविधि । विप्रपतितप्राद्यादि-
विधि । अनुपनोतकधुं कथादिविधिकीर्तनम् । यषिष्ठीकरणविधानम् । आयथादिवि-
धानम् । तत्र अधिकाव्यादिनिरूपणम् । शुद्धिपदार्थनिरूपणम् । अमौचनिरूपणम् । चापि-

एदनिरूपण । देवान्तरयन्त्रादीचनिरूपणमुनेन देवान्तरलक्षणादिनिरूपण । विद-
 त्तिष्ठत्यासिना भरणीतरे एकादश्यात् पार्वणविधानकथनं । एकदशस्य तु मर्त्ययैव
 न चाह किन्तु नारायणवल्लिरेवेतिनिरूपण । वपनादिविधिकीर्तनं । श्रद्धास्त-
 ज्ञातानां पथोविकारादीनां भोजनकथनं । मन्त्राद्यन्तारापानादिसंज्ञापातक-
 निरूपणम् । तत्र तत्र प्रायश्चित्तकथनम् । व्यवहारनिरूपण । दायभागनिरूपण ।
 दण्डविधिकथन । विधवाश्रयननिरूपण । व्रतानुष्ठानविधि । उपवासविधिकीर्तनं
 मिथिद्वैधस्यनिरूपण । एकादशीविधानकथन । जन्माष्टमीविधानादिकथन ।
 भवशास्त्रे कर्माद्यादिनिरूपण । पतिव्रताष्टकीर्तनं । तीर्थयात्राविधिकथन । भव
 शास्त्रादिविधानकीर्तनं । स्त्रीणां मुष्णमादिविधिकथन । गद्याद्यादिविधि । दानवि-
 धिकथन । दानयोग्यदेशकालपात्रादिविवेचन । उत्सर्गविधिकथनम् ।

No 1918. कुण्डतत्त्वप्रकाशिका ।

Substance, country made paper, 10 × 4 inches Folia, 26 Lines, 8 on
 1 page Extent, 571 slokas Character, Marathi Date, ? Place of
 deposit, Darbhanga, Bibu Ganesvara Saṁha Appearance, new Prose and
 verse Correct

Kunda tattva-praśika . On the formation of various kinds of
 fire altars By Rāmananda Tīrtha

Beginning सन्दिग्धानेकविदुषामसर्ध्वान्तापमानये ।

रामानन्दयति कुर्वे कुण्डतत्त्वप्रकाशिका ॥

तत्र कुण्डसद्व्युत्पत्तिमाह विचक्षारे कौ शचिशा विल यस्मादुत्पत्ते सुतनोहर-
 मित्यादि ।

And अथ वा पद्मपत्रायां सन्धिषु दोमकर्मणि ।

सुकुम्भधारणप्रकारदामसुद्रादिक मन्त्रधारे श्रेय ।

Colophon. इति श्रीरामानन्दवीर्यकृताया कुण्डतत्त्वप्रकाशिकाया पञ्चमोद्देश समाप्त ।

विषयः । सुपपदनिर्णयचकीर्तनं । कुण्डयोग्यमूलिलक्षणादिकथनं । तत्र प्रादुर्गच्छविधा-
 दिभूषणम् । कुण्डपरिमाणकथनं । दोमविशेषे मानभेदकथनं । मण्डपनिर्माण-
 विधिकथनं । तत्र तोरकध्वजादिनिर्माणविधिकथनं । मानपरिभाषाक-
 थनं । मण्डपादिकरूपे नागशिर आदिनिरूपणं । दत्तुरसार्द्धचन्द्रादिकुण्डनिर्माण-

प्रकारकथन । कष्ठादिलक्षणकथन । मेखलानिरूपणं । चोन्मादिलक्षणं । सुक्खुव-
लक्षणकीर्तनञ्च ।

No 1919 धर्मविवेकः ।

Substance, country-made paper, 10 x 4 inches Folia, 65 Lines, 6 on 7
page Extent, 1,253 s'lokas Character, Maithili Date, ? Place of
deposit, Darbhanga, Bibu Gunes'varaa Siñh's Appearance, fresh Prose.
Correct

Dharma-viveka. Explanations, apphortion and bearings of stock
illustrations of the Mīmāṃsā doctrine By Chandraśekhara, Mahi-
mahopadhyāya The author is the same whose work on Smṛiti has
been noticed under No. 650. (*Ante* II, p 77)

Beginning अथ धर्मसंविधानमुपक्रमते जैमिनि । अथानो धर्मोऽभिज्ञातेति प्रथमस्तुल्येषु
अथ शब्देऽनङ्गल । अतो महत्त्वानन्तर धर्मप्रत्यय इति । अतोऽनन्तरं दद्यात् चोदना-
लक्षणोऽयौ धर्म इति । अथ महत्त्वमते चोदना प्रेरणा फलभावनेति यावत्
इत्यादि ।

End किन्तु रेखे परि दर्भास्तरणेन प्रकृतिवश्यायावगतादृष्टार्थरेखादृष्टावाधे सति
वाधानौचित्यात् रेखाप्राप्तिर्भावनेजनाधारणे समुच्चय इति शेषः ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीचन्द्रशेखरकृता धर्मोदीपिका समाप्ता ।

विषयः । धर्मलक्षणानिर्णयः । अर्थवादादिप्रामाण्यनिर्णयः । अदृष्टनिर्णयः । कर्मभेद-
प्रतिपादनः । फलनिर्णयः । मन्त्रादीनां लक्षणादिनिर्णयः । प्रधानाह्लादिलक्षण
विधिलक्षणरूपनिर्णयानन्तरं तद्भेदनिर्णयः । परिसंख्यानियमादिनिरूपकथनं ।
क्रमप्रमाणबलावस्तनिर्णयः । अधिकरणनिर्णयः । पुनिलिङ्गाधिकरणनि-
र्णयः । दद्यादधिकरणनिर्णयः । आदिरन्यायकथनं । द्यौर्देहाधिकरणः । विक-
ल्पविशेषणः । कपालाधिकरणः । वेदो वेतिन्यायनिर्णयः । पागाधिकरणः । आश्र-
यिन्यायनिर्णयः । सर्वदृष्टाधिकरणः । त्वविश्वभयनाधिकरणः । प्रतिनिध्याधिक-
रणः । फलधर्मसंन्यायनिर्णयः । आह्वानन्यायनिर्णयः । प्राजापत्यन्यायनिर्णयः ।
मदादिमदभन्यायनिर्णयः । भुक्तार्थन्यायनिर्णयः । मन्निपातन्यायनिर्णयः ।
सर्वशक्त्यधिकरणः । योगविद्याधिकरणः । मन्त्रप्रवृत्त्यधिकरणः । तत्र कर्मन्या-
यन्यायनिर्णयः । यशुपुरोडाशन्यायनिर्णयः । कौष्यादिनामपन्यायनिर्ण-
यः । शलाधिकरणः । अज्ञाधिकरणः । मन्त्राधिकरणः । धर्ममयीन्यायनिर्णयः ।

द्विरष्टाधिकरणं । रोदनार्यनादन्यायनिरूपणं । पूषाधिकरणं । पूषाहवनीयन्या-
यनिरूपण । खड्गेवासीन्यायनिरूपणं । षट्पाशुन्यायनिरूपण । पदाहवनीयन्या-
यनिरूपणं । उषाशुभान्यायनिरूपण । विश्वजिज्ञास्यनिरूपण । त्रिव्यंगधिकरणं ।
अग्निविचारः । आरभकास्तनियमेभ्युदयेष्टाधिकरण । गुर्वनुगमाचरणन्या-
यनिरूपण । मरोगशृङ्गन्यायनिरूपणं । योगशृङ्गन्यायनिरूपण । आरभनीयेष्टि-
न्यायनिरूपणं । स्यासिष्टेष्टाधिकरणं । मासौषिकं लौकिकेऽमिति भवस्त-
न्यायनिरूपण । रात्रिपञ्चन्यायनिरूपण । विरेधाधिकरण । आचारप्रसङ्गन्याय
निरूपण । विश्वनुवाहकचयनं । वैकृतविमोपपदेमफलनिरूपणम् ।

No 1920 आह्लादर्थः ।

Substance, country made paper, 14 x 5 inches. Folio, 132 Lines, 11 on
a page. Extent, 3,000 stlokas. Character, Maithili. Date, ? Place of
Deposit, Darbhanga, Pandit Kanailal Jha. Appearance, old. Prose and
verse. Correct.

S'raddhādarśa A summary of the various rites included under
the name of *S'raddha*. By Mahes'vara Misra, Mahamahopādhyāya.

Beginning. महेष्टर नमस्तस्य महेष्टरेण धीमता ।

आदर्थेण च माह्लाषा आह्लादर्थो विरच्यते ।

तत्र कलाभक्त्याह्लादपदश्रुतावच्छेदक इति निरूप्यते । तत्र केचित् सप्तमश्व-
होपमीतान् पिबन्तु इत्यदिदिश्याम आह्लादमिति । तत्र । इत्यादि ।

End. अत एव देहाश्रयावपि गृहाश्रादपि खदानादिक कथयामिति सर्व्व समग्रं ।
Colophon इति महाभक्त्याह्लादपदश्रुतामहेष्टरमित्येतत् आह्लादर्थं सम्पूर्णं ।

विषय । आह्लादकपरिवेचनम् । तत्र भर्त्स्येण मुष्टनामवधिकथनम् । कुशोत्पादनविधिः । प्रणम्य
सतोद्भूतताकथनम् । रोदिष्टकाननिर्णयः । भवशराभ्यन्तरे भलमासपान आह्ला-
दविधिः । मलान्निश्रादविधानम् । लक्ष्मिमतया सपिण्डेन कृते दाहकर्त्ता प्रेतपदे-
नीव पित्रा देवा इति कथनम् । रात्रिआह्लादविधिः । नवमदिने पिबमरणे भ्राते
दग्धेऽपि सर्व्वपिण्डदानविधिः । मुष्टनामान्नितिकथयना । दक्षिणापपविचन-
विधिः । मन्त्रोक्तविचारः । चमयदिन चर्द्धेऽह्लाद विधानकथनम् । दिनपद-
विधौ मन्त्रिरिति विवेचनम् । आह्लादकनिरूपणम् । आह्लादेऽगुर्वविचारः । अ. २-

धिरण्याधिकरणं । रोदनार्थवादव्यायनिरूपणं । पूषाधिकरणं । यूपारुचयनीयव्या-
 यनिरूपणं । खलेवाग्नीव्यायनिरूपणं । पदपांशुव्यायनिरूपणं । पदाचयनीयव्या-
 यनिरूपणं । उपपाशुयामव्यायनिरूपणं । विश्वजिज्ञास्यनिरूपणं । तिर्यगधिकरणं ।
 यज्ञविचारः । आरम्भकालनियमेऽभ्युदयेष्टाधिकरणं । गुर्वनुगमाचरणव्याय-
 निरूपणं । सरोमशयज्ञव्यायनिरूपणं । योयङ्गज्ञव्यायनिरूपणं । आरम्भनीयेष्टि-
 व्यायनिरूपणं । सङ्ग्राह्येष्टाधिकरणं । मासैकिकं लौकिकेऽहमिति मयस्त्व-
 व्यायनिरूपणं । रात्रिसवव्यायनिरूपणं । विरोधाधिकरणं । आचारप्रवृत्तव्याय-
 निरूपणं । विद्यनुवादकथनं । वैद्वत्तविशेषोपद्रष्टृणनिरूपणं ।

समाधानादिविधि । योगिप्रशमा । अवननेजनविधि । आद्यान्नादिपरिवेषणव्यव-
स्था । भौगर्जादिपाचविधि । दक्षिणादाननिवारण । पर्जन्यदाहविधि । चा-
भुदक्षिकश्राद्धकाला । परभूमौ श्राद्धकरणे भूस्त्राय्यदानविधान । तर्पणविधि ।
श्राद्धाधिकारिनिर्णयः । श्राद्धदिने पुनर्भोजनादिविधेयम् । शमावास्याश्राद्धादि-
श्राद्धविधि । श्राद्धे आनाशोचे विधिनिरूपण । अनाशोचे चतुर्थदिन श्राद्ध ।
विपश्चादौ सपिण्डीकरणमितिकथन । ह्योत्सर्गविधि । शुद्धस्य अमन्त्रवत् कर्मक-
थन । अपरपञ्चश्राद्धविधि । शस्त्रादिहस्तश्राद्धविधि । श्वादिहविधि । श्राद्ध
पञ्चयाने होपानाचकथन । तीर्थश्राद्धविधिकथनम् ।

No 1921 गृहसूत्रद्राकर ।

Substance, country made paper, 18 x 4 inches Folia, 131 Lines 12
on a page Extent 5070 slokas Character Marathi Date ? Place
of deposit, Darbhanga Babu Gunesvara Saha Appearance old Prose and
verse Correct

Grihastha ratnakara A digest of the duties of householders By
Chandesvara Thakkura, son of Viresvara Thakkura Both the father
and the son have the title of Mahāsāndhi vigrahika, or 'minister of
peace and war,' but to what ling they rendered their services as foreign
ministers does not appear in the text . Contents the characteristics
of household (*grihasthya*) duties Marriage, selection of brides bride-
grooms, ages of bridegrooms and brides donor of brides, *Stayam*
rara or selection of the bridegroom by a bride, prohibited degrees
of relationship, different kinds of marriage, good and evil of marriages,
polygamy, marriage by a junior before an elder brother or sister
domestic penalties performance of and officiating at sacrifices, Brahmans
for whom sacrifices should not be performed Daily duties (*Ahika*),
discharge of overtions, purification washing of the mouth Morning
duties of Sudras necessity for washing of the mouth a second washing
required, when it is not required, brushing of the teeth, morning
bath, ceremonial bathing prayers at the three diurnal conjunction
ingvents The object indicated by Om repetition of particular mantras
number of times offering of water to the manes, rites which should
it, the five daily *yajnas*, hospitality to beggars, meals, articles
food, birds, beasts, fish propriety of abstaining from flesh meat,

discussion on the propriety of abstaining from injury to animals, wine, duties after meals Duties of women while in their courses, duties on festive days Duties of Brahmanas, religious duties, earning of livelihood, livelihood in times of distress, agriculture, commerce, rearing of animals for sale, interest, duties during famines, &c., acceptance of gifts Duties of Kshatriyas and Vaisyas, religious duties, earning of livelihood, proprietorship Duties of Sudras, religious duties, earning of livelihood Theft, penance, purification Duties of pupillage (*Brahma-
w/arya*), restraint of the passions, abjuring of family ties, dwelling with a tutor, regulation of speech, travelling, abstinence from assaults and worldly objects, abstinence from looking at particular objects, and from gifts to Sudras, suppression of anger, &c, abstinence from human society, what to be forsaken and what not.

Beginning गते त्रिरीश्वरन्दिनीपदारविन्दरेखे ।

उज्ज्वला दिग्भस्वर वरनरं वामोवशावधि
दितः मैत्र्यमनागुरो रतिकरं स्थान समालम्बित ।
तत्ता भक्तताङ्गरामपुरभि चीनखशारद्वै
दैव पातु हिमाद्रिजापरितोषं कृत्वा गृहस्थः सन् ॥
अथाप्य मुनिमङ्गवद्वक्तृवर्तिनां च मन्त्रव्याख्ये-
गार्हस्थ्य समयोग्यद्विजगणान विनैः क्षतार्थोक्तान् ।
स श्रीमान् उचितं समस्तमधिभवेणीयं च यद्वरा
मीमांसाशरणं गृहस्थविषयं प्रक्षीति रत्नाकरं ॥
गार्हस्थ्याप्युत्तराङ्गस्य प्रथमं परिकीर्तयेत् । इत्यादि ।

End न पितृक्याग । पुण्यस्यैव । विष्णु ।

भार्योपवस्य सख्यस्य सख्यस्य पापकर्मभि ।
परिभाष्य परित्याग्या पतिताऽपि तथैव च ॥

Colophon इति सप्तत्रिंशत्तमोऽध्यायः । इति सप्तत्रिंशत्तमोऽध्यायः । इति सप्तत्रिंशत्तमोऽध्यायः ।
द्विकृतद्विकृतोच्यते इति विरचिते गृहस्थरत्नाकरे त्याग्यात्याग्यनरः समाप्तोऽयम् ।
विषय । गार्हस्थ्यधर्मनिरूपणं । दारपरिपक्षविधिकथनं । विवाह्याविवाहकन्यानिरूपणं ।
वरनिरूपणं । कन्यावरवयक्रमनिरूपणं । दाहनिश्चयकथनं । कन्यासूयवर-
विधि । सम्बन्धननिरूपणं । विवाहभेदकथनं । प्राश्नादिविवाहलक्षणं । विवा-
हगणाननिरूपणं । अधिवदनविधिकीर्तनं । परिवेदननिषेधः । आवध्या

धानविधिकथनं । यजनयाजनविधिकथनं । अयाच्यप्राप्तादकथनं । आश्रित-
 छत्यनिरूपणं । मूत्रपुरीथात्मविधिकथनं । शौचविधिकथनं । आचमनविधि-
 कथनं । शूद्राधिकारे प्रातः छत्यादिनिरूपणं । आचमनमिमित्तनिरूपणं । द्वाप-
 धमनविधिकथनं । आचमनापवादकथनं । दन्तधावनविधिकथनं । प्रातः स्ना-
 नादिविधिकथनं । क्रियास्नानविधिः । सन्ध्यापाठनविधिः । भ्रातृजनविधिः ।
 शोद्धारस्वरूपकथनादिकः । जपविधिः । तर्पणविधिः । तर्पणोत्तरकर्मनिरूपणं ।
 पञ्चमहायज्ञविधिः । तच्च स्तुतिधूपजाविधिः । भोजनविधिः । भोज्याभोग्यगि-
 षणः । भोज्येषु पक्षिनिरूपणः । पशुनिरूपणः । मत्स्यनिरूपणस्य । सासभक्षणदर्श-
 नकथनं । पशुहंसविधिनियेषविवेचनं । मद्यादिनिन्द्याकीर्तनं । भोजनोत्तर-
 कर्मनिरूपणं । रत्नसंस्कारकर्मनिरूपणं । पथ्येष्ट्यनिरूपणं । माघशान्ता कर्मनि-
 रूपणं । धर्मकथनं । हतिविधानस्य । आपहृतिनिरूपणं । हविकार्यविधिः ।
 वाहिन्यविधिः । पाशपाख्यविधिः । कुशीदविधिः । अग्न्यविधा आपहृतिः ।
 प्रतिग्रहविधिः । चक्षियवैश्ययोः कर्मनिरूपणः । धर्मकथनं । हतिविधानस्य ।
 द्रव्याणां धर्मासत्त्वनिरूपणं । शूद्राणां कर्मनिरूपणं । धर्मकीर्तनं । हतिविधा-
 नस्य । श्लेषापवादकथनं । यमनिरूपणं । शौचविधिः । प्रक्षाल्यविधिः । निर-
 मादिकथनं । कुलनाशनकथनं । निवासविधिकथनं । वाच्यावाच्यनिरूपणं ।
 जमनप्रवेशनविधिः । अनाक्रमणीयनिरूपणं । अमघिष्ठेयनिरूपणं । अनवलोका-
 नीयनिरूपणं । शूद्राय अग्रदयानि । शोभादीनां परिवर्त्तनविधिः । चक्रपरि-
 वर्त्तनविधिः । त्याग्यात्याग्यनिरूपणस्य ।

श्रीरेषु मान्य बुधिर्या वरेणो विद्यावन्नामादिविलेखनीय ।
 श्रीदेवमिदचित्तिपान्छनु-ज्ज्वीयाविर श्रीशिवमिददव ॥
 शिशुना सिद्धार्थ नयपरिचितेनूतनमिथा
 मुदे पौरुषीणा मनमिनकलाकौतुकजुषा ।
 निदेशात्रिगृहं सद्मि शिवमिदचित्तिपते
 कथाना प्रस्ताव विरचयति विद्यापतिकवि ।
 मयानुरोधेन गणन वाचि कथारसस्यापि कुतूहलन ।
 बुधोऽपि वैदम्याविशुद्धचेता प्रबन्धमाकर्षयिता न कि म ॥
 पुण्या परिचीयने युक्तरस्या परीक्षया ।
 तत पुद्गलपरीक्षाया कथा मर्षमन प्रिया ॥
 आशीदासमुद्भूतिपरिमिदवमिरोमासारजोरञ्जितपादपद्मश्रद्धातपाया पुति
 हत्यादि ।

End

भुक्ता राज्यसुख विजित्य परितो ज्ञाया रिपून् यद्वरे
 कृत्वा चेव कृतात्मन मलविधौ भूत्वा चमैरर्थिन ।
 नावस्था भवमिददवच्छपतिष्यज्ज्ञा शिवाये वपु
 पूतो यस्य पितामह सारमहारहस्यालङ्कृत ॥
 सङ्करीपुरचरोवरकर्णो जेमदभिरयदानविद्वत् ।
 भक्ति यस्य लज्जो रज्जोता देवमिददवपतिर्गुणराशि ॥
 यो गौडेश्वरसज्जनेश्वररक्षोणीषु जगद्धा यज्ञो-
 दिक्षामाचयकुलक्षेपु मयते कुन्दसज्जामास्यद ।
 तस्य श्रीशिवमिददेवच्छपतेर्विज्ञप्रियस्याज्ञया
 प्रम्य धन्यलददनीतिविषये विद्यापतिर्यातनोत ॥

Colophon

इति सप्तमप्रक्रियाविराजमानरूपनारायणमहारामाधिराजश्रीमच्छिवमिददे-
 वपादानामाज्ञया श्रीविद्यापतिविरचितार्था पुद्गलपरीक्षाया पुद्गलार्थपरिच्छे-
 नात् सप्तमं, —परिच्छेद । समाप्तार्थं प्रम्य ।
 वेदपञ्चमने गौडे सप्तमे च प्रथमे तिथौ
 नारायणेन लिखिता पुष्टी विद्यापने कने । अठ १०० ।

विषय ।

चन्द्रागपाया पुति धारावारानाम राजा आसीत् । तस्य चन्द्रारयवसुन्दरी
 पद्मावती नाम कन्यका बभूव । तस्य राजा तस्याः शैशवापममवस्थाया तदनु-
 रूप मरमनमुद्धाना कि करवाणीति चिन्तयमान सुबुद्धिनामानमविमृ-
 षत् । भगवन् । कमेतस्या वरं करवाणीति । कुत्रिपद । राजम । पुद्गलं वर

कुद । तेनेयमभिहितो राजा श्रद्ध । अये कथनपुद्गोऽपि सर ममयति । मुनि-
 दयाच । मयाराज । श्रद्धया नन्दन पुदपा पुदपाकाराय मन्ति । तत पुदपा-
 कारान् परित्यज्य पुदप सरय इति प्रवीमि । अय राजनयनया मुने पुदप
 लक्षणादिकथनं । तत्र गौर्याविवेकोत्पादादिमम्यग्र एव पुदप इति निरूपण ।
 गौर्यादीनां लक्षणकीर्तन । क्रमेण दानवीरकथाकीर्तन । दयावीरकथ ।
 युद्धवीरकथा । सत्यवीरकथा । चौरकथा । भीरकथा । छपणकथा । अलसकथा ।
 अप्रतिभकथा । मेधाविकथा । सुपुडिकथा । यज्ञकथा । पिशानकथा । अद्वि-
 कथा । भयनेवर्चकथा । शलविकथा । शास्त्रविकथा । वेदविकथा ।
 लोकविकथा । उभयविकथा । उपविकथा । गीतविकथा । नृत्यविक-
 कथा । इन्द्रशालविकथा । पूजितविकथा । अममृदविकथा । अविद्य-
 कथा । उणितविकथा । दाम्यविकथा । मासिकविकथा । तामसकथा ।
 अनुशयिकथा । महेच्छकथा । मूढकथा । बकाशकथा । सावधानकथा । अनु-
 कूलनायककथा । दक्षिणकथा । विदम्बकथा । भूतकथा । घण्टकथा । निर्वै-
 न्किकथा । निःस्पृहकथा । लब्धसिद्धिकथाकीर्तनश्च ।

No 1923 चतुर्वर्गचिन्तामणिः, प्रायश्चित्ताध्यायः ।

Substance, country-made paper, 10 x 5 inches : Folio, 287 : Lines, 11
 on a page Extent, 8, 426 slokas Character, Nagara Date, ? Place
 of deposit, Darbhanga, Babu Ganesvara Saha Appearance, new Prose
 and verse Generally correct

Chaturvarga chintamani A complete digest of all Smṛiti rules.
 By Hemadri The codex contains the part which relates to expia-
 tions

Beginning कमलादयित + + कमलासनमस्तु ।

कमलाचमय वन्दे कमलाकरमायिन ॥

अथेदानी हेमाद्रिकारिण लोकोपकारार्थ सर्वपुण्यश्रुतिसंहितावेदव्योतिष-
 वैद्यामयोतस्मान्मुखेषु यस्यामालोय मन्त्रचविधविशा श्रद्धादीनाञ्च मन्त्र-
 त्यासमानि वाटमन्त्राद्यमन्त्रानि हिंसादीनि सम्भवन्ति तेषा पापानामपनोदन-
 प्रायश्चित्ताध्याये लिख्यते । इत्यादि ।

End. चर्मणाश्रमागैश्च उक्तप्रत्याख्यायकपेक्ष्यैश्च सम्यं च उक्तं प्राथोदीयाङ्गद्वित्त
 चाचरिष्ये-इति संकल्प्य उक्तमागैश्च कुर्यादिति । छत्वार्यंशमस्त ।

Colophon पौषमासे शुक्लपक्षे एकादश्या गोमनासरे निश्चित ।

विषय । वर्णाश्रमभेदेन प्रायश्चित्ताकरणे दोषकीर्तन । अनेकप्रकारप्रायश्चित्तकथनं ।
 ब्रह्मचर्यादिमहापातकादिनिरूपण । ब्रह्मचर्याप्रायश्चित्तं । गृह्यत्याप्रायश्चित्तं ।
 अनेकविधमुद्दिष्टपक्ष । अविषम्य विप्रवत्या-प्रायश्चित्तं । वैश्यास्य विप्रवत्याप्रा-
 यश्चित्तं । शूद्रस्य विप्रवत्याप्रायश्चित्तं । ब्राह्मणस्य अविष्यत्याप्रायश्चित्तं । तस्य
 वैश्यशूद्रवत्याप्रायश्चित्तं । अविष्यस्य वैश्यवत्याप्रायश्चित्तं । वैश्यस्य अविष्यव-
 त्याप्रायश्चित्तं । शूद्रस्य वैश्यवत्याप्रायश्चित्तं । वैश्यस्य शूद्रवत्याप्रायश्चित्तं । चाण्डाला-
 द्दिहवप्रायश्चित्तं । ब्रह्मचाण्डालमासचाण्डालवधप्रायश्चित्तं । चाण्डालभक्षणकारण-
 कथनं । मासचाण्डालादिकथनं । सुरापानप्रायश्चित्तं । एकादशप्रकारसुरापकथनं ।
 स्तेयप्रायश्चित्तं । तुल्य-रजतमास-कास्य धान्यवस्त्रादित्येयप्रायश्चित्तं । गुरुतन्मगमन-
 प्रायश्चित्तं । समग्रप्रायश्चित्तं । उपपातकप्रायश्चित्तं । तत्र गोवधप्रायश्चित्तं । गोवत्स-
 हपथ-वल्लीवर्हादिहमनप्रायश्चित्तं । गजाश्वोद्वृजतक्षिपी-महिषान्न-मेघादिवधप्राय-
 श्चित्तं । इक्ष्वेदप्रायश्चित्तं । आश्रमराहित्यप्रायश्चित्तं । भृतकाव्यधनाभ्यापनप्राय-
 श्चित्तं । गुरुभिक्षेयप्रायश्चित्तं । अनश्रावप्रायश्चित्तं । अनश्रातलक्षणे । पराविक्रय-
 प्रायश्चित्तं । निन्दितार्थोपजीवनप्रायश्चित्तं । छपिवनप्रायश्चित्तं । विषाद्यन्त्रविधान-
 प्रायश्चित्तं । भार्दयजीवनप्रायश्चित्तं । मनुष्यविक्रयप्रायश्चित्तं । आत्म-पुनः पत्नी मज्ज
 पुनः विक्रयप्रायश्चित्तं । धेनु गज दमदुह महिषी-महिष चान्न खर-उष्ट्र-चरिए-वध-
 अश्व-शारण्यव्यादिविक्रयप्रायश्चित्तं । माध्व-मुद्ग-तण्डुल-धान्य-गुड-जवण-का-
 र्पास-मीली-पलायु लश्मन-मृद्वन- विद्रु-रस-हरिद्रादिर्गुलपान्यकादिफल-धर्म-
 दासी-दन्त-नख-उपवेश-अन्न-गो-तधु-मास गालयामादि-पुण्य-तुल्यधी-रवादि-
 ब्रह्मास्त्र-मुवर्त- रजत-मास-कासादि-इक्ष-मृदापकरण-कनूय्यादि-वस्त्र-धर्म-कृति-
 नातप्रभृतिनानाबलुपिक्रयप्रायश्चित्तं । सकलीकरणप्रायश्चित्तं । मल्लिकीकरणप्रा-
 यश्चित्तं । निक्षेपहरण-धेनुहरण-मावतमहरण-चमदुह-महिषी-महिष-गज-अश्व
 उष्ट्र-खर-अज स्रग-भूमि-नन्दन-रत्न-कन्या-नारी-वग्ना-पुष्य-दासी-रप्या-पान-पा-
 दुका-दन्त-चामर-पुण्य फल-कन्द-दि-कोपशाक-पत्र-रत्न-जल-भक्ष्य-भोज्य-वा-
 श्मकद्वाराच-गुड-चीर-धिकटु-रसौषधि-मृदापकरण-शल्मादिहरणप्रायश्चित्तकथनं ।
 मार्गानरोधप्रायश्चित्तं । तटमादिहरणप्रायश्चित्तं । परिधानमतिप्रहरणप्रायश्चित्तं । कूट-
 सास्यप्रायश्चित्तं । पुष्पकादिहरणप्रायश्चित्तं । शालग्रामहरणप्रायश्चित्तं । खरावीक-
 रणप्रायश्चित्तं । चाण्डालक्षी-रजकी-चर्मकारक्षी-मटक्षी वददलो-क्षेत्रं क्षी-मेद-

स्त्री-भक्तस्त्री-स्वर्णकारस्त्री-भौतिकस्त्री-तत्त्वस्त्री-मांसविभक्तस्त्री-कुलालस्त्री-गौणिक-
स्त्री-काश्मीर-वापितस्त्री-रजस्रला-विधवा-वेष्टा-दासी-पापपञ्चमितादिस्त्रीगमनप्राय-
स्थितं । कन्यागमनप्रायस्थितं । कन्यादूषणप्रायस्थितं । पुमैश्वर्यप्रायस्थितं । खराष्ट्र-
वहवा-वत्स-महिषाजादिभैश्वर्यप्रायस्थितं । श्ववकीर्णप्रायस्थितं । भिष्यारोपप्रायस्थितं ।
श्वभिषयप्रायस्थितं । कुपामवासप्रायस्थितं । कुत्सितसेवाप्रायस्थितं । खरोष्ठानदुग्ध-
हृष्यवत्सारोष्ठप्रायस्थितं । कदाप्य पुनरुदाहृतप्रायस्थितं । मातृसख्यभुषणप्राय-
प्रायस्थितं । सदारपरित्यागप्रायस्थितं । पितृगृहे श्वसक्तकन्यारजस्रलाप्रायस्थितं ।
कारागृहनिवासप्रायस्थितं । बन्दिगृहीताया गारीया प्रायस्थितं । रोगनिवृत्त्यर्थ-
मद्यादिपानप्रायस्थितं । जातिधमकरप्रायस्थितं । पराश्रमभोजनप्रायस्थितं । दीर्घ-
सर्वभोजनादिप्रायस्थितं । शुद्धसर्वभोजने प्रायस्थितं । शुद्धगृहे वेष्टागृहे च छप-
पाकादिभोजने प्रायस्थितं । एकादश्या भोजने प्रायस्थितं । नम्रपादनप्रशङ्कयो-
प्रतिषेधादिप्रायस्थितं । स्त्रीताम्रादिभोजनप्रायस्थितं । पथ्युपिताश्रमभोजनप्रायस्थितं ।
दुग्धभक्षणप्रायस्थितं । दुग्धमासभक्षणप्रायस्थितं । कारण विना छपरात्रपर-
माश्रमभोजनप्रायस्थितं । प्रात्यकुटि-कुण्ड-गोष्ठक यति-दम्यति-मिष्टान्नादिभोजनप्रा-
यस्थितं । पक्ष्याश्च भोजनप्रायस्थितं । शुद्धभाष्यभोजनादिप्रायस्थितं । पतितदु-
ष्टाज्ञानावच्छिन्नभोजनप्रायस्थितं । पलायुल्लुग्यादिभक्षणप्रायस्थितं । श्वेतवस्त्रक-
वस्त्र-शिमुष्टाकादिभक्षणप्रायस्थितं । ताम्रपात्रे मद्यादिभोजनप्रायस्थितं । पीतश्रेय-
जलपानप्रायस्थितं । खरी-उट्टी-हरिणीशृङ्गानां शीरपानप्रायस्थितं । मनुष्यपशुप-
क्ष्यादितल्लभूवादिभक्षणप्रायस्थितं । भोजनकाले दीपमिर्वापणप्रायस्थितं । एक-
वृत्तवामवृत्तादिना भोजनप्रायस्थितं । ग्रहणकाले भोजनादिप्रायस्थितं । सन्ध्यादि-
कर्माकाले भोजनकाले च चण्डालधर्मिषवणप्रायस्थितं । सत्कर्मोपकरणे शुकरा-
दिदर्शनप्रायस्थितं । रजस्वलासुष्टाश्रमभोजनप्रायस्थितं । द्विर्भोजनप्रायस्थितं । देव-
पूजाया वैश्वदेवपरित्यागप्रायस्थितं । उद्योदक-भूषोदकस्नानप्रायस्थितं । यतिव्हा-
रिणशैथिल्यप्रायस्थितं । भोजने दूतापानवायुत्वर्गादौ प्रायस्थितकथम् । शन्योन्यम्पुष्टा-
श्रमभोजनप्रायस्थितं । शिवलिङ्गान्वेषणजन्य प्रायस्थितं । मीलनसमयप्रायस्थितं । दुर्गा-
नप्राप्त्यपराधविशेषा प्रायस्थितं । दुर्गुपवासकालां प्रायस्थितं । सूक्ष्मगृहीता-
श्रमवदनप्रायस्थितं । यनिष्ठापदकनरप्रायस्थितं । नन्दादितिविधिरप्रायस्थितं ।
शपतनादिप्रायस्थितं । दहनयोग्यस्य निषेधकप्रायस्थितं । एवं यमज-
योग्यस्य दहनप्रायस्थितं । दहनमात्रप्रायस्थितं । पिष्टोपहृतिप्रायस्थितं । शम्यि-
यदयमान् प्राक् प्रेताग्निमात्रे प्रायस्थितं । श्वसुपदनप्रायस्थितं । परिषेधप्रायस्थितं ।
विधादकप्रायस्थितं । चमूनादकप्रायस्थितं । देशान्तरनरप्रायस्थितं । देशान्तर-

विषयः ।

रस्यतानामस्त्रिहारीरामावे प्रायश्चित्तं । अने कस्युत्पाने प्रायश्चित्तं । सतस्य पुनर्जीविन
प्रायश्चित्तं । देशान्तरयात्रिने डादशवर्षादूर्ध्वं परलोकक्रियानन्तरं पुनरागमन-
प्रायश्चित्तं । सतकद्वितये सतस्य प्रायश्चित्तं । सहस्रमनभीतायाः प्रायश्चित्तं ।
अन्यादिताग्रैर्नैकिकाग्रिना दहने प्रायश्चित्तं । गर्भिण्या मरणे प्रायश्चित्तं । सुनिका-
रजस्रस्योर्मरणे प्रायश्चित्तं । आदितः प्रैर्दुर्घरणप्रायश्चित्तं । शृगालादिदृष्टप्राय-
श्चित्तं । मिश्राणां गर्भाधानादिपोहशकसंपरित्यागप्रायश्चित्तं । वेदाभ्यासपरित्याग-
प्रायश्चित्तं । अन्धध्याये वेदपाठप्रायश्चित्तं । राक्षसादिनिवारणप्रायश्चित्तं । प्रतिनिधि-
प्रायश्चित्तं विवाहमध्ये रजोदर्शनप्रायश्चित्तं । खालीपाककाले अग्निमान्निप्राय-
श्चित्तं । आग्नेयखालीपाकादूर्ध्वं औपासनलोपप्रायश्चित्तं । अन्वारक्षणीयलोपप्राय-
श्चित्तं । प्रतिपदोमलोपप्रायश्चित्तं । आपयकलोपप्रायश्चित्तं । गृहस्थानां व्रतपक्ष-
लापप्रायश्चित्तं । देवतार्चनपरित्युक्तप्रायश्चित्तं । वैद्यदेवपरित्यागप्रायश्चित्तं । एको-
द्विष्टशस्त्राकरणप्रायश्चित्तं । पार्ष्णीपादौ अर्घ्यपादादिविस्मरणप्रायश्चित्तं । पार्ष्णीवि-
स्मृतिप्रायश्चित्तं । अग्निहोत्रत्यागप्रायश्चित्तं । उपवासप्रायश्चित्तं । गृहस्थस्य धर्मा-
तिरस्ते प्रायश्चित्तं । मानसिकस्नानविधिकीर्तनं । निषिद्धदिवसे ताम्बूलभक्षणप्रा-
यश्चित्तं । तुलादिपोहसमवादाभानामितरेषां दानानां प्रतिगृहीतृषामाचार्या-
दीनां प्रायश्चित्तं । अपवृत्त्युत्तरकमाज्जनविधिः । केषुचित्पापेषु नदीस्थानेषु
प्रायश्चित्तं । नव पुण्यनद्यादिनिरूपणं । यज्ञाद्यादिप्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । तुलादिपु
प्रतिगृहीतृणां प्रायश्चित्तप्रयोगकथनं । धर्मविरुद्धिषु प्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । नाम-
विरुद्धिषु प्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । स्मृति-नोसादिविरुद्धिषु प्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । पुरो-
डागभक्षणप्रायश्चित्तं । अघात्रयाजनप्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । गङ्गमुद्राधारिभ्यः प्रतिपक्ष-
प्रायश्चित्तं । छिद्रधारिणां प्रायश्चित्तं । गायत्रीप्रदातुः प्रायश्चित्तं । परार्थं गाय-
त्रीमपकृत्यां प्रायश्चित्तं । घामप्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । कुप्याण्डप्रतिपक्षप्रायश्चित्तं
गो-भूमि-तिल-सर्प-घृत-वस्त्र-धातु-गुह-रजत-क्षुण्णदिप्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । केश-
वादिचतुर्विंशतिभूमि-प्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । दशोक्तारप्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । राम-
लक्ष्मण-श्रीभूमि-चक्रपाणि-शिवसिद्ध-भक्त-धर्मादि-नाथ-कांक्ष-तिलपावादिप्रतिपक्ष-
प्रायश्चित्तं । हरिहर-अर्जुनारीश्वरप्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । दुर्जमान् प्रतिपक्षप्राय-
श्चित्तं । दुर्जानलवर्णः । आतनायिनः प्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । पापजान् प्रतिपक्षप्रा-
यश्चित्तं । पापजलवर्णः । ब्रूय-जालकयोः प्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । वेज्ञा-अभिचारि-
णी-भर्तृप्रीयः प्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । आमा लक्षणश्च । चाण्डालदर्शनदिप्रायश्चित्तं ।
परिवेषप्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । पुष्टकादिप्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । दान्यनरादिभ्यः प्रति-
पक्षप्रायश्चित्तं । आभीरान् प्रतिपक्षप्रायश्चित्तं । चातुर्मास्यशमादिषु प्रतिपक्षप्राय

विषयः । धित । कार्तिक माघ वैशाखप्रसादिय प्रतिपदप्रायश्चित् । नानाविधफलप्रतिपद-
प्रायश्चित् । सकरसंक्रान्तौ प्रतिपदप्रायश्चित् । कारण विना सप्ततीपक्षीत्याम्
प्रायश्चित् । अथ संहिष-धेनुप्रति-पदप्रायश्चित् । सन्यासिन प्रतिपदप्रायश्चित् ।
पतितान् प्रतिपदप्रायश्चित् । मठपते सन्यासिन प्रतिपदप्रायश्चित् । महापात-
किमर्गप्रायश्चित् । रक्षसकृत ब्रह्महत्याप्रायश्चित् । रक्षसकृतसुरापानप्राय-
श्चित् । रक्षसकृतसुवर्णलेपप्रायश्चित् । रक्षसकृतगुरुनक्षत्रगमनप्रायश्चित् । चान्द्रा-
यणादिलक्ष्मणशृङ्गादिकीर्तनम् । यक्षमध्य-पिपीठिकादिचान्द्रायणलक्षणम् । महा-
चान्द्रायणादिविधिकथनम् । प्राजापत्यलक्ष्मणादिलक्षणम् । नक्षत्रलक्ष्मणादिलक्षणम् । पराक-
यायक-मानपन-महामानपनान्तिलक्ष्मणादीनां लक्षणम् । माहेश्वर प्रण-धान्य-सुवर्ण-
लक्ष्मणादीनां लक्षणम् । चान्द्रायणादीनां सूर्येणां प्रत्याग्रायकीर्तनम् । फट्ठी-
विवाहकप्रप्रायश्चित्कथनम् । माह्वयणसलिविधिकीर्तनम् । वैष्णवशास्त्रविधिः ।
प्रायश्चित्तादौ शनिलक्ष्मणादावशक्तताकीर्तनम् । आम्बीशास्त्रविधिः । प्रायश्चित्तलक्षणादि-
कीर्तनम् । अथमर्गलक्षणविधिः । महाभक्त्यलक्षकप्रप्रायश्चित् । अधिकादिभेदेन
प्रायश्चित्तसंख्यादिकथनम् । मुष्टनादिविधिकथनम् । सुवादिनीप्रायश्चित्तकथनम् ।
विधवाया प्रायश्चित्तोपकथनमुपार्थक प्रायश्चित्तकीर्तनम् ।

No 1921 पिप्रभक्तिः ।

Substance, country-made paper, 12 x 4 inches Folia, 56 Lines, 6 on a page. Extent, 1,155 stlokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Muzoni, Post Tappura, Darbhanga, Pargut Bahadur Pithaka, no other at Magranganigram, Post Madhulani, Darbhanga, Pargut Chaiti Jha. Appearance fresh. Prose and verse. Correct.

Piprabhakti. The duty of a son to the manes of his father,—
treatise on various kinds of Sradddhas. By Srihatta.

Beginning कालीकर्मं यद्वदन्माह, मूपाक शेषाकथनादि दृष्टम् ।

कलाह वाक नि निरुद्ध गद्यक पञ्चभिर्द्वि वादविधि विषये ।

नव पूर्वदिने कलाहद्वयश्च द्वि त्रयोदशदिन कर्मका । नितामिदमेकमुत्तम् ।

निताममनु पूर्वदिनद्वयोपान्तरे वा वादविधि वा । इत्यादि ।

1.1.1

विष्णुमन्त्रेण कलाहद्वयं कुरु, वाक दत्तविषयद्वयं अन्विष्यताम् ।

अनन्तमुत्तममनु पूर्वदिनद्वयोपान्तरे वा वादविधि वा । इत्यादि ।

ननु गौरवमात्रेण कार्योपेक्षा च पठिते ।

यत आह अनुयायि वालादपि सुभाषितं ॥

Colophon इति महाभद्रोपाध्यायस्य पण्डितश्रीदत्तविरचिता पिटमन्त्रि समाप्ता ।

विषय । यज्ञार्थेदिना यादविधानकथन । तत्र निमन्त्रणादिनिधिकथन । धातुप्राक-
लीनशब्दादिनिरूपण । आहपरिभाषाकथन । पार्श्वेणप्रादप्रयोगकथन ।
शब्दलक्षणविवेचन । आहानिरूपण । पार्श्वेणोद्दिष्टादिषु इति कर्त्तव्यता-
भेदनिर्दिष्ट । अपिच्छीकरणयादविधिकथन । श्रीगुरुकृतकथादिविधिकथन ।
अपुत्रस्य पार्श्वेणयाह न कर्त्तव्यमिति कथन । श्रौतान्तरिकनृताहयादप्रति-
पत्त्यर्थे विवेककथन । गुरुलोकादग्राह्यपि पठितशब्दकर्त्तव्यतानिरूपण । पाष्ठा-
निकृतादिविधिकथन । विषयपिटयज्ञप्रकारकथन । पतिपुत्रविरचिताया लिपा
अपिष्मन्निषेधकथन । प्रेतयाहधर्मकथनादिक । आत्मयादविधिकथन । ना-
म्नीययादविधि । तत्र अपिच्छीकरणानधिकारिणा कनिष्ठेन अपिष्मन्तिपि-
पितरि नाम्नीयाह कर्त्तव्यमिति निरूपण । श्रोत्रोद्दिष्टयादप्रयोगकथन । आद्ययाह-
विधिकथन । अपिष्मन्यादप्रयोगकथन । आभ्युदयिकयादप्रयोगकथन ॥

No 1925 काव्युपनिषत् ।

Substance, country made paper, 9 x 3 inches . Folia, 11 Lines 7 on a page . Extent, 45 slokas . Character, Maithili . Date, ? Place of deposit, Muzona, Post Tajapura, Darbhanga, Pandit Kageshvara Pathaka . Appearance, new . Prose . Correct

Kalyupaniṣad On the divinity of Dakṣiṇa kalikā alleged to be a part of the Atharva Veda, but not included in the collections of the Atharva Veda Upanishads ordinarily met with—most probably a forgery.

Beginning अथ हैना ब्रह्मरूपिणीशोभति कामं रोषा दीर्घनवविन्दुरपिर्णी ता ।
विष्णुनामादौ कूर्चद्वय कूर्चवीजं योगमष्टधरमेतन्नरूपं तदुद्दयं भुवनाद्योगम-
न्त्रं दक्षस्यमेतन्नरूपं तदुद्दयेति दक्षिणकालिकेति च इत्यादि ।

End न ममाराण्यं नीर्त्वा सर्वमन्त्रविद्धि सत्त्वा केवलमैरवो भवति ।

Colophon इत्यर्थवेद काव्युपनिषत् समाप्ता ।

विषय । श्रीदक्षिणकालिकाया ब्रह्मरूपलक्षणपूर्वकं तदुपासनप्रकार-माहात्म्यादि-
कीर्तनं ।

No 1926 गङ्गोपनिषत् ।

Substance, country made paper, 11 × 3 inches Folia, 8 Lines, 7 on a page Extent 43 slokas Character, Maithili Date ? Place of deposit, Muzona Post Tajapura, Darbhanga, Pandit Yages varā Pāṭhaka Appearance, new Prose Correct

Gaṅgopaniṣad An eulogium on the river Ganges called an Upaniṣad, but not affiliated to any of the Vedas

Beginning या देवा देवधरित पितरश्च पर्युपासते । याम्यस्य सा नो देवधरिदेवाना वाप
दधु धर्मसावित्री । या मुनिं धत्ते ईशानोऽस्यतत्त्वाय शितिकण्ड परात्मन ।
तानह देवीमुपायधे । मातेव सा नामवतु । इत्यादि ।

End य इमा विद्यामधीते तरति ब्रह्महत्या तरति श्रेय तरति पारदारिकस्य तामते
ऽभिमत सर्वमधीयानो भावमकनिति ॥

Colophon इति श्रीगङ्गापनिषत् समाप्ता ।

विषय । गङ्गाया उगमत्वादिकथनपूर्वकं माहात्म्यकीर्तनम् ।

No 1927 सूर्योपनिषत् ।

Substance country made paper 11 × 3 inches Folia, 8 Lines 6 on a page Extent, 36 slokas Character, Maithili Date, ? Place of deposit, Muzona, Post Tajapura, Darbhanga, Pandit Yages varā Pāṭhaka Appearance, new Prose Correct

Suryopaniṣad On the adoration of the Sun as the supreme divinity called an Upaniṣad, but not affiliated to any of the Vedas

Beginning अथ सूर्योपनिषद्गीर्ध्र्याद्याद्याः । ब्रह्मचरिर्गोपनीचम् आदित्यो देवता
हमाद्यग्निमारुतयुग्मं वीजं हज्जेलाग्निर्यस्यदादिभर्मसंयुक्त कीलकं ययौ-
रं काममोक्षमिन्द्राग्ने कथं विनियोगः । यदधराहदवीजम् यदधराहदवीज-
स्थितं यज्ञादधरिर्न इत्यादि ।

End असादित्ये जयति स महायन्त्रो तरति य एवं वेद । इत्युपनिषत् ।
ॐ सह नावतु सह मे । भूनाहु सह वीर्यं करवावहे । नेमिनापधीतमनु
मा विद्विषावहे । ॐ शान्ति १ ।

Colophon इति सूर्योपनिषत् ।

विषय । सूर्यस्य परमपूजकम् । तन्मन्त्रादिकथनपूर्वकं माहात्म्यकीर्तनम् ।

No 1928 गणेशोपनिषत् ।

Substance, country made paper, 11 x 8 inches Folia, 3 Lines 6 on a page Extent 34 ślokas. Character, Maithili Date, ? Place of deposit, Muzona, Post Tajapura, Darbhanga, Pandit Jagesvara Pathaka Appearance, new Prose Correct

Ganesopaniṣad On the adoration of Ganesa as the Supreme Divinity—an apocryphal work.

Beginning अथ गणेशायर्चनीयं व्याख्यास्यामः । ॐ नमस्ते गणपतये । अनेव प्रत्यक्षं तव नमि त्वत्तैव केवलं कर्त्तामि त्वमव केवलं कर्त्तामि । अथत्वत्प्राप्तं त्वमव कवम कर्त्तामि त्वमव केवलं सर्वं उल्लिखं ब्रह्म वि त्वव आकाशाद्याधि नित्यवृत्तं वक्ष्मि नित्यं वक्ष्मि । इत्यादि ।

End. अद्यानया प्रतिमावर्धयौ लक्षा विडमन्तो भवति सद्धारिविज्ञानं प्रमुच्यते सदादे। पात प्रमुच्यते स सर्वविद्भवति य एव वेदः । इत्युपनिषत् । ॐ सह नादवामि-
त्यादि । ॐ शान्ति २ ।

Colophon इति गणेशोपनिषत् ।

विषयः । गणेशाय परब्रह्मरूपवक्त्रधनः । आद्याद्यादिकीर्तनम् ।

No 1929 दुर्गोपनिषत् ।

Substance, country made paper 11 x 3 inches. Folia 2 Lines 6 on a page Extent, 20 ślokas Character, Maithili Date ? Place of deposit, Muzona, Post Tajapura, Darbhanga Pandit Jagesvara Pathaka Appearance, new Prose Correct

Durgopaniṣad On the adoration of Durgā as the Supreme Divinity alleged to be a part of the Atharvaśātras Upaniṣad of the Atharva Veda

Beginning अद्यानो दुर्गा व्याख्यास्यामः । अद्यानयादये। अत्रवत् परमेष्ठिनं परिचिन्त्य। वाच । किं अद्यत्कारणं किं अद्यमाद्ययोः किं अद्यानां दुर्गायां प्राद्यावन्प्राद्याणां किं दृशानतापराणां इत्यादि ।

End. अने दुर्गेनैव परब्रह्म भवतीत्याह परमेष्ठी अद्यवनाद्यत्तापनं भववत् ।
ॐ सह नादित्यादि । ॐ शान्ति २ ।

Colophon इत्युपनिषत् ।

विषयः । दुर्गाया परब्रह्मकीर्तनं चिन्तनं ।

No 1930 अद्भुतसागरसार. ।

Substance country made paper, 12 X 4 inches Folia, 96 Lines 8 on
 1 page Extent, 1816 slokas Character, Maithili Date ? Place of
 deposit Mujana, Post Tajapura, Darbhanga Pandit Lagesvara Pathaka. Ap-
 pearance fresh Prose and verse Correct

Adbhuta sāgara sara Portents their consequences, and the means
 of obviating the same By Mahapandit Ohaturbbuja Contents Fall
 of vultures and hawks Portents in connection with celestial lumina-
 ries, meteors, rainbows, &c Appearance of cities near those objects
 Portents in connection with the rising and the setting of the sun Ditto
 with the moon Ditto with Rahu, the ascending node, and other planets
 Wars of planets Portents in connection with rains, with Nakshatras,
 with winds, with fires, with dawn and vesper, with shadows Recondite
 peculiarities in earthquakes, reservoirs of water, conflagrations, sacred
 images, Indra's flag,* vegetables, houses, music, dress, arms, men,
 boils, tremors, dreams, the human body, parturition, elephants, horses,
 cattle, dogs, jackals, crows, and herons, their effects on human destiny,
 and the mode of obviating those effects

Beginning अद्भुत + चिह्न कपोतोलूकचानका ।

बाहुलीयककह य पतन्ति यस्य वग्गनि ॥

ध्वज इव मद्योत्पान्ना नालीक जायन्ते मधु ।

शूनां प्ररोदनस्यैव हारश्च कटकटाधने ॥

इधमज्ञातमायस्य ततश्चैव दन्तदर्शनम् ।

जमनं जातदन्तस्य सुतोयति गिरो विना ॥ इत्यादि ।

End विष्णुधर्मोत्तरे । अद्भुते तु मममते यदि हृष्टि शिवा भवत ।

मन्नाद्याभ्यन्तरे शेषमद्भुतं निष्कलं हि तत् ॥

कटकलिकायां, यदि विकारमग्न्य पञ्चलस्यजति मन्त्रराचात प्रमृष्टमुपगच्छतीति ॥

Colophon इति मन्त्रावधितचतुर्भुजविरचितादद्भुतसागरसार समाप्तम् ।

विषयः । अद्भुतसागरसारविषयः । अद्भुतसागरसारविषयः । अद्भुतसागरसारविषयः ।
 अद्भुतसागरसारविषयः । अद्भुतसागरसारविषयः । अद्भुतसागरसारविषयः ।
 अद्भुतसागरसारविषयः । अद्भुतसागरसारविषयः । अद्भुतसागरसारविषयः ।

* Something like a May pole set up on the 12th of the waxing moon in the month of
 Bhādra, on the occasion of a festa in honor of Indra.

सूर्याहुतादिकीर्तनम् । तत्र उदयादिफलवर्णनम् । एव चन्द्रस्य अहुतादि-
 कथनम् । राशेरहुतादिकथनम् । तत्र अथन भास दिक् पान्न वर्णं पश्यन्मा-
 द्यहुतकथनादिकम् । पञ्चमङ्ककथनम् । एव भङ्गलवृथादीनां ज्ञेयम् । प्रहयुदाह-
 तवर्णनम् । रव्यादिवर्णाहुतकीर्तनम् । नक्षत्राहुतवर्णनम् । निर्घाताहुतकथनम् ।
 दिक्दाहाहुतवर्णनम् । सन्ध्याहुतवर्णनम् । श्यावाहुतकथनम् । भूकम्पाहुतकथनम् ।
 जलामघाहुतकथनम् । अग्राहुतकथनम् । देवप्रतिष्ठाहुतवर्णनम् । मन्त्रध्वजाहुत-
 कथनम् । हवसनाफलपुष्प रस्यामाद्यहुतकथनम् । गृह्याद्यहुतकथनम् । वाद्याद्य-
 हुतकथनम् । वस्त्राहुतकथनम् । मन्त्राद्यहुतवर्णनम् । सामुपाहुतवर्णनम् । पिटका-
 हुतकथनम् । श्रान्दाहुतकथनम् । खग्राहुतवर्णनम् । कापारिष्टाहुतवर्णनम् ।
 प्रमवाहुतवर्णनम् । गजाहुतवर्णनम् । अद्याहुतवर्णनम् । ह्यमहिषाद्यहुतवर्णनम् ।
 कुक्षुराहुतवर्णनम् । गृह्मालाहुतकथनम् । काकाहुतकथनम् । कट्वाद्यहुतकथनम् ।
 एतथा मान्युपायकथनम् । अङ्गुमाना फलपाकसमयकथनादिकम् ।

No 1931 अष्टविहति ।

Substance country made paper, 10 × 3 inches Folia 12 Lines 6 on
 a page Extent 147 slokas Character, Muthuli Date ? Place of
 deposit, Mujoi a Post Tajapura, Darbhanga, Pandit Yāgesvara Paṭhaka Ap-
 pearance new Verse Correct

Aṣṭa vīhritiḥ : On the eight different artificial forms in which the
 texts of the Vedas are written, and the merit of getting them by heart
 and reciting them under particular restrictions Anonymous (Vide
ante, Vol III, p 199)

Beginning अथ जटादिविहतीनां सप्तदशानि विधयः । तत्र विहतीनां पाठ फल पठनि
 पावनम् ।

जटादिविहतीनां ये पाठयश्चपरायणा

मन्त्रादीनां द्विजा वेदास्ते ज्ञेयाः पठन्निपावनाः । इत्यादिन्युराणां ।

अन्यान्यपि विष्णुलोकादीनि फलानि इत्यादि ।

End विहती धूम्रोक्तानुसार्यं निषय्योभयं तानि पदानि उच्चार्यं पुन क्रमेण तानि
 पदानुचरयत । अथ विहतिविधयः अथ इति षोडश अधिभिः ।

Colophon इत्यष्टविहति समाप्ता ।

No 1930 अद्भुतमागरमारः ।

Substance, country made paper, 12 × 4 inches Folia, 96 : Lines 11 on a page Extent, 1,816 slokas Character, Maithili Date, ? Place of deposit Muzona, Post Rajajura, Darbhanga, Pandit Yagesvara Patilaka Appearance, fresh Prose and verse Correct

Adbhuta sigara sūtra Portents, their consequences, and the means of obviating the same By Mahapandit Chaturbhuj Contents Fall of vultures and hawks Portents in connection with celestial luminaries, meteors, rainbows, &c Appearance of cities near those objects Portents in connection with the rising and the setting of the sun Ditto with the moon Ditto with Rahu, the ascending node, and other planets Wars of planets Portents in connection with rains, with Nakshatras, with winds, with fires, with dawn and vesper, with shadows Recondite peculiarities in earthquakes, reservoirs of water, conflagrations, sacred images, Indra's flag,* vegetables, houses, music, dress, arms, men, boils, tremors, dreams, the human body, parturition, elephants, horses cattle, dogs, jackals, crows, and herons, their effects on human destiny, and the mode of obviating those effects

सूर्याहुतादिकीर्णम् । तत्र उदयादिफलवर्णनम् । एव चन्द्रस्य अहुतादि-
कथनम् । राहोराहुतादिकथनम् । तत्र अथन मास दिक् प्रामे वर्णं प्रदत्तमा-
सहस्रकथनादिकम् । पञ्चमङ्गकथनम् । एव मङ्गलबुधादीनां श्रेयम् । पञ्चयुगाह-
नवर्णनम् । रव्यादिवर्षाहुतकीर्णम् । नक्षत्राहुतवर्णनम् । निर्घाताहुतकथनम् ।
दिकदाहाहुतवर्णनम् । धन्यहुतवर्णनम् । श्रायाहुतकथनम् । मूक्याहुतकथनम् ।
जलाशयाहुतवर्णनम् । अग्राहुतकथनम् । देवप्रतिष्ठाहुतवर्णनम् । शक्रध्वजाहुत-
कथनम् । हस्तसन्तापलप्य गन्धाम्राहुतकथनम् । गृहस्थहुतकथनम् । वाद्याद्य-
हुतकथनम् । वलाहुतकथनम् । शक्राद्यहुतवर्णनम् । मानुषाहुतवर्णनम् । पिटका-
हुतकथनम् । मृन्दनाहुतकथनम् । सप्राहुतवर्णनम् । कायारिष्ठाहुतवर्णनम् ।
प्रसवाहुतवर्णनम् । गजाहुतवर्णनम् । अद्याहुतवर्णनम् । हस्तसहिपाद्यहुतवर्णनम् ।
कुक्षुराहुतवर्णनम् । श्रमाहाहुतकथनम् । काकाहुतकथनम् । कङ्काद्यहुतकथनम् ।
इतेषां गन्धुपायकथनम् । अहुतानां फलपाकधनयकथनादिकम् ।

No 1931 अष्टविहतिः ।

Substance, country made paper, 10 × 3 inches - Folia, 12 Lines, 6 on a page Extent, 147 slokas Character, Maithili Date, ? Place of deposit, Muzona, Post Tájapura, Darbhanga, Pandit Yágesvara Paṭhaka Appearance, new Verse Correct

Ashṭa-vihṛitī. On the eight different artificial forms in which the texts of the Vedas are written, and the merit of getting them by heart and reciting them under particular restrictions Anonymous (*Vile ante*, Vol III, p. 199).

Beginning अथ अष्टाष्टविहतिर्नाम लघुषानि लिखन्ती । तत्र विहतीनां पाठे फलं परब्रह्म
पावनम् ।

जटादिविहतीनां ये पाठादक्षपरादक्षा

मदाद्याना द्विजा वेदास्ते श्रेयाः परब्रह्मपावनाः । इत्यादित्युपराधनम् ।

अन्यान्यपि विष्णुशेकादीनि फलानि इत्यादि ।

End मिथ्यां पूर्वोक्तानुशार्यं विपर्ययात्मन तानि यदापि उपाख्यं पुनः क्रमेण तानि
यदाभ्युचारयन् । अथ विहतिकिञ्चिदेषां धनं इति श्लोकः अथिभिः ।

Colophon. इत्यष्टविहतिः समाप्ता ।

विषय । अग्राचारविहारीनां पाठारण्य फलजुनिकीर्तनं । अग्राभक्षणादिकथनं । विहारी
निषेधमभ्युपगम्यमानं । भाषासूचनादिकथनं । एवं शिष्या-रेखा ध्वज दण्ड
रथ घण्टायां भक्षणादिकथनं । गर्भेय उदाहरणप्रदर्शनम् ।

No 1932 वर्णरत्नदीपिका, शिवा,।

Substance, country made paper, 10 X 3 inches Folia, 24 Lines 6 on
a page Extent 276 slokas Character, Maithili Date, ? Place of
print, Muzona Post Tyaipura Darbhanga, Pandit Jagadvara Pathaka Ap-
pearance, new Verse Correct

Varnaratna dipika, Śikṣā : On the pronunciation of letters and
syllables their accents, quantities, and powers—an abstract of one of
the *Prātisakhya*s, but the school to which it belongs is not mentioned
By Amareśa, of the Bharadvāja Gotra

Beginning. चेदो दिशतु न लब्ध कसमात्तद्विकेसरी ।
राधाकेलिकलाभिज्ञा नोपीवादकुपूवसी ॥
उत्पन्नो यं कुते वशं बुद्धिमान् छतनिधय ।
यस्यरेण इतिष्ठानो भरहामकुसीदह ॥
सोऽहं शिष्या प्रवक्ष्यामि श्रुतिगोष्ठ्यानुसारिणो ।
बालानां पाठश्रवणार्थं वर्णज्ञानादिहस्तवे ॥
लपादिश्रुतकार्येषु पुमाश्चाभिलक्षितो भवेत् ॥
सम्यक् पाठं विना यस्मात् तन्निमित्तं वदाम्यह ॥ इत्यादि ।
End अमरगणनामेता शिष्या यो धारयेत् सुधीः ।
विद्वज्जनसभासम्यक् अयं स लभते भुवः ॥

वादे यस्य चतुर्मुखोऽपि लज्जता यमं चक्षुः विक्षितो
वर्णोच्चारणकौतुकं पुनरर्थं वाचस्पतिमुक्तता ।
मोक्षाय वादिमनानिलं प्रमुदिनो वाधासुदर्पहरण
भूमीन्त्रैरभिपूजिता विजयत नाम्नामरणं सुधीः ॥

Colophon. इत्यमरेश्वरज्ञाना वर्णरत्नदीपिका शिष्या समाप्ता ।

विषय । वर्णज्ञान-विक्रिया खरादिनिरूपणं ।

No 1933 छत्त्यतत्त्वार्णव ।

Substance, country made paper, 12 x 3 inches Fols, 112 Lines 11 on a page Extent 4426 s lokas Character, Maithili Date ? Place of deposit Darbhanga, Pandit Madhava Jha Appearance, new Prose and verse Correct

Kṛtīya tattvārṇava On fasts, penances, pilgrimages and other religious duties enjoined on householders By Śrīnātha Acharya, son of Śrīkara.

Beginning श्रीगोविन्दपदाभोजद्वन्द्वमद्वन्द्वसाधन । वन्द हन्दारकपुनीमकरन्दमन्त्राक्षर ॥
 श्रीकराचार्य्यपुत्रेण श्रीमच्छ्रीनाथगर्भका । श्रीनये विदुषासक्त छत्त्यकालविनिर्णय ॥
 यैते विधौ कालकृता विरोध प्राय भद्वैव प्रथितो बुधाना ।
 अतस्तदुच्छेदकृते भुनीना विचार्य्य वाचो विदधामि तत्त्व ॥
 नानाविदेशिविदुषा अतमाकलय्य 'चोदयन् यदभिलिख्य मनर्पयामि ।
 यदा बुधा विषयगुस्तिकाप्रवाहे दुरादिष्वयं कुर्वतादमच गाढ ॥
 इह खलु नित्यनैमित्तिकादिष्वयदैदिककर्माणि इत्यादि ।
 आगमोक्तमन्त्रोऽपि विधिबन्तास्त्वय एव पठनीय । अधिक विवेकागौरे प्रथमिति ।
 विचार्य्य वाचा मुनिपटवानां निबन्धजातश्च महाचर्चाय ।
 मया हत कालविनिर्णयोऽयं सदा बुधानां + + सातनात् ॥
 छत्त्यतत्त्वार्णवा नाम निबन्धो रचितो मया ।
 श्रीयन्मानव विबुधा व्यबस्यारत्नराशिभिः ॥

Colophon इति श्रीनाथाचार्य्यकृतछत्त्यतत्त्वार्णव समाप्त ।
 विषय । कर्माण्य प्राधान्यकथनपूर्वकं त्रिचिन्तयन्महारादीनामङ्गलनिरूपण । सर्वसुरनिरूपण । तत्र मासपदमक्यतावच्छेदकनिर्णय । अथनादिनिरूपण । कृत्यौमितिकादिनिवेचन । वाष्पाधिकवादकालविवेचन । सौम्यादिमासलक्षण । अथ विविधसत्तापन्यासपूर्वकं तत्त्वखण्डन । अधिमासनिर्णय । अथ कर्तव्याकर्तव्यनिरूपण । मन्त्रान्निरूपण । मन्दा मन्दाकिन्यादिभूतविषयमन्त्राभिलक्षणरूपकथन । पक्षनिरूपणादिक । सामान्यनिधिषु कर्माङ्गलनिरूपण । प्रतिपदादिषु निधिषु निश्चितानां कर्माणां व्यवसादिकथन । एकादशीत्रयविधिकथन । तत्र दशमीद्वादश्याभिर्धमकीर्तनश्च । वैशाखमासछत्त्यनिरूपण । तत्र महास्नानविधिकथन । युगादिष्वयद्विधानं । युगादिनिरूपणश्च । श्रेष्ठछत्त्यनिरूपण । तत्र छत्त्याष्टम्यां विषयपूजनविधान । सावित्रीपूजनवर्णादिकथन । शक्यवस्तुव्याभुषापूजनविधि ।

विषय । अरण्याष्टीविधान । दशहराष्टत्यनिरूपण । पुरुषोत्तमदर्शनविधानम् । आषाढ
 छत्यनिरूपण तत्र हरिश्चयनविधान । चातुर्मास्यप्रतविधि । तत्र द्रव्यविशे-
 षदर्शने फलविशेषनिरूपण । आनणछत्यनिरूपण । मनसापक्षमीविधिकथन ।
 अशुभग्रहयनप्रतविधान । भाद्रछत्यनिरूपण । तत्र अन्माष्टमीविधान । अष्टा-
 चतुर्दशीविधान । चन्द्रादर्शनविधान । हरिनाम्निकानिरूपण । दुर्वाष्टमीदश-
 विधि । अमन्तव्रतविधान । अगस्त्योदयविधिकथनम् । आश्विनछत्यनिरूपण ।
 तत्र गजपञ्चायादिनिरूपण । दुर्गास्त्रादिविधिकथनम् । महाष्टम्युपवासविधि ।
 खल्लनदर्शनविधिः । ग्रीष्माकषादिविधि । कोजागरछत्यनिरूपणम् । कार्ति-
 कछत्यनिरूपण । तत्र सुखरात्रिपूर्णादिविधानम् । उल्कादानादिविधि । द्युत
 प्रतिपद्धिभिः । आश्विनीया । अत्यनविधान । वक्रपञ्चकविधिकथनादिकम् ।
 मार्गशीर्षछत्यकथनम् । तत्र नवारात्रादिविधानम् । पौषछत्यनिरूपण । तत्र अष्टका-
 न्नादादिविधानम् । महाभद्रादिविधिकथनम् । अश्वयुजायादिविधानम् । माघछत्यनि-
 रूपणम् । तत्र दधिपञ्चकान्तिव्रतविधानम् । प्रातःस्नानविधि । पञ्चम्या श्रीपूजनवि-
 धि । माघीव्रतमीविधि । भीष्माष्टमीविधि । भैमीविधि । शिवरात्रिछत्यकथ-
 नम् । फाल्गुनछत्यनिरूपण । चैत्रछत्यनिरूपण । वादण्यादिविधिकथनम् । जूति
 व्रतविधि । अशोककलिकापानविधि । अनन्तरात्रनविधानम् । प्रकीर्णकविधि ।
 तत्र तिथ्यादिषु मध्याह्न्यनिरूपणम् । महास्नानपञ्चकयनप्रसङ्गेन महाभौतनिरू-
 पणम् । तिथिषु पुष्यतरादिनिरूपणम् । भोजनादिविधिकथनम् । महानिमादिका-
 लनिरूपणम् । महागुर्वनिपाते कर्त्तव्याकर्त्तव्यनिरूपणम् । आगतपर्यणपादिविधि-
 कथनम् । दानादिविधिकथनम् । पतिव्रताष्टत्यनिरूपण । श्रद्धाष्टत्यनिरूपणम् ।

No 1934. शुद्धिविवेकः ।

Substance, country made paper, 12 x 3 inches. Folio, 61 Lines, 8 c
 a page. Extent, 1656 slokas. Character, Maithili. Date, ? Place,
 deposit, Muzón, Post Tárapura, Darbhanga, Pandit, Bábulala Páthaka
 another copy at Vágrani, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Chorí Jha, an
 another at Muzhúdábád, Raja Rámachand Sāha. Appearance, fresh. Pros
 and verse. Incorrect.

Sudha-treka. An essay on impunity of the person resulting from
 birth and death in one's family, or from other causes. By Rudradhara

son of Lakṣmīdhara, and younger brother of Halaḍhara. Both the father and the brother had the title of Mahāmahopādhyāya. The author says that "though there are current the Ratnakara, Panjāta, Mitāksharā, Hārātā and others, his work would be gratifying to those that did not delight in them." This affords a clue to his date.

Beginning *इत्यु दुरितघात केशवशैकबाहुविपुलगुहविद्यान्त कश्चिन् समप्रविष्ट ।*

मुत्तमधनमिवाग्रा प्राप्तिमु चप्रष्टम कुवस्तपस्तमीन पद्मगीर्षो भुजङ्ग ॥

धिरन्तनामेकनिबन्धनिक स्वमुत्पदायामुगतसुगुणये ।

मन्त्रा हरि चन्द्रचरेण सम्यक् विज्ञाने शुद्धिविज्ञेक एव ॥

मन्त्रेव रत्नाकरपादिनाममिताचराचारसमादृष्टेऽन्य ।

तथापि तत्वात्तुमानसाना भवेत् प्रमादाय सम प्रपन्न ॥

शुद्धिस्तपश्चिन्तनविचिनकर्मभित्तिकापादको धर्मविज्ञय । इत्यादि ।

End *ततो रजस्तलाशुद्धिबन्धितस्मरने च सा ।*

समाप्तशुद्धिय तथा क्रमेणाव प्रकीर्तिता ॥

Colophon *इति महामहोपाध्यायलक्ष्मीधराजगन्नाथमहोपाध्यायश्रीदत्तभरानुगतमन्त्रीदत्त-*

चरुतत शुद्धिविज्ञेक समाप्त ॥ शुभम् ।

विषय । *शुद्धिपदार्थविवचन । सामान्यत सर्ववर्त्तमा जननमरत्ययो शुद्धिनिरूपण ।*

तत्र यमौषधनियमवचन । यमौषमहत्त्वव्यवस्थाकथन । क्षात्रेवाधिकथन ।

मृत्युविज्ञेयशौचनिरूपण । निर्धारादिनिरूपण । तदधिकारिनिरूपण । शैत-

सपुत्रादिलक्षण । सापिण्डनिरूपण । देहाशुद्धिनिरूपण । स्नानशुद्धिकथन ।

तेजसादिद्वयशुद्धिकथन । यक्षाद्विषशुद्धिकथन । भूमिशुद्धिकथन । जल-

शुद्धिकथन । रजस्तलाशुद्धिकथन । उन्विष्टादिसंस्मरणशुद्धिकथन । समा-

प्तशुद्धिनिरूपणश्च ।

No 1935 समयप्रदीप. ।

Substance, country made paper, 14 × 4 inches / Folia 60 / Lines, 11 on a page Extent, 1,327 slokas Character, Maithili Date, ? Place of deposit, Mujoua, Post Tajapura, Darbhanga, Pandit, Babulala Jha Appear-
ance, new Prose and verse. Correct

Samaya pradīpa Descriptions of some of the leading fasts, pe-
nances, and periodical optional rites, Vratas By Śrīdatta Mahamahopā-

विषय । अरुणधारीविधान । दण्डराज्यनिरूपण । पुरुषोत्तमदर्शनविधानम् । आशाढ्यनिरूपण तत्र हरिशयनविधान । चातुर्मास्यव्रतविधि । तत्र द्रव्यविशेषयर्जने फलविशेषनिरूपण । आवण्णहृत्यनिरूपण । मनसापञ्चमीविधिकथनम् । अशून्यशयनव्रतविधान । भाद्रहृत्यनिरूपण । तत्र जन्माष्टमीविधानम् । अष्टार-चतुर्दशीविधान । अम्बादर्शनविधानम् । हरितालिकानिरूपण । दुर्वाष्टमीव्रतविधि । अन्नकव्रतविधानम् । अन्नक्षयोदयविधिकथनम् । आश्विनहृत्यनिरूपण । तत्र गजस्त्रायादिविधिकथनम् । दुर्गास्त्रायादिविधिकथनम् । महाष्टम्युपवासविधि । खड्गनदर्शनविधि । श्रीहृषिकेशविधि । कौजामरहृत्यनिरूपणम् । कार्तिकहृत्यनिरूपणम् । तत्र सुतराविपूजाविधानम् । उत्कादात्राविधि । दूतप्रतिपद्विधि । भाद्रहिनीया । अत्यनविधानम् । वक्रपञ्चकविधिकथनादिकम् । मार्गशीर्षहृत्यनिरूपणम् । तत्र महाप्रयागविधानम् । पौषहृत्यनिरूपणम् । तत्र अष्टकाश्रादिविधानम् । महाभद्राविधिकथनम् । अश्वयुजाश्रादिविधानम् । माघहृत्यनिरूपणम् । तत्र अधिपक्षान्तिव्रतविधानम् । प्रातःस्नानविधि । पञ्चम्या श्रीपूजनविधि । माघीव्रतविधि । मीमांसाष्टमीविधि । भैमीविधि । शिवरात्रिहृत्यनिरूपणम् । फाल्गुनहृत्यनिरूपणम् । चैत्रहृत्यनिरूपणम् । वादण्यादिविधिकथनम् । भूतिव्रतविधि । अशोककलिकापानविधि । अन्नहोत्रविधानम् । प्रकीर्णकविधि । तत्र तिथ्यादिषु भक्ष्याभक्ष्यनिरूपणम् । ब्रह्मास्त्रानक्षत्रकथनप्रसङ्गेन तद्गर्भादिनिरूपणम् । तिथिषु पुण्यतरादिनिरूपणम् । भाजनादिविधिकथनम् । महाभिमादिकालनिरूपणम् । महागुरुनिपाते कर्तव्यकर्तव्यनिरूपणम् । स्नानवर्णश्रादिविधिकथनम् । दानादिविधिकथनम् । पतिव्रताहृत्यनिरूपणम् । शुद्धहृत्यनिरूपणम् ।

No 1934 शुद्धिविवेकः ।

Substance, country made paper, 13 x 11 inches. Folia, 64. Lines, 8 on a page. Extent, 1856 slokas. Character, Mathurā. Date, ? Place of deposit, Mujonī, Post Tājapūr, Darbhāṅg, Pandit, Bābulā Pathak, another copy at Māgram, Post Madhubanī, Darbhāṅg, Pandit Choti Jhā, and another at Mursidābad, Rājā Rāmchānd Sūta. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Sudhā rīcā. An essay on impurity of the person resulting from birth and death in one's family, or from other causes. By Rudradhara,

No 1936 मन्त्रार्थदीपिका ।

Substance country made paper, 11 x 3½ inches Folia, 92 Lines 10
on a page Extent ॥ 202 śloka Character, Maithili Date, ? Place
of deposit Mujona, Post Tajapura, Darbhanga Pandit Kagesvara Paṭhaka
Appearance, old Prose Correct

Mantrartha dipika Explanations and uses of the mantras used
during daily worship By Satrugṇa Mahāmahopādhyāya, by order
of Maharajādhiraja Dharmachandra.

Beginning तमाकालालायां भयस्कित्तमोपासतवशी-

दमनैरनीक्षितकुचतयदस्तपेक्षितुभ्यो ।

वडादापूर्णायां तपनतनयानीरनिवद ॥

धमन प्रसेधु छनकरपुटो रघुतु हरि ।

पुला तानपठ मुदादधनर कामाभिरासाछति-

जामका निगडनातिकातरदशा पाङ्कतमासाक्षित ।

श्रीराम स पुनातु धूर्जटिधनुर्भेद यदङ्गेभवदु

रोमाच्छय निघण मुग्धद्वयनिन्दादमन्दाङ्कुर ॥

आदेमादय राजसल्लय श्रीधर्मचन्द्रस्य ।

मन्त्रार्थदीपिकय क्रियते शत्रुघ्नमर्कणः सम्यक ।

उच्यते मन्त्रव्याख्या गुणविभ्यो ब्राह्मणसर्वस्य ।

वेदविलासिन्यामपि कैःश्लोकीय तथापि मे सङ्गि ॥

— — — — प्रथम वेदार्थज्ञानप्रमथा । तव कूर्फ-

पुराणे । इत्यादि ।

End वल्लभ-उच्यतेपि चायसतो विधेयो मयि नावलेष ।

रत्नाकरे कि मणयो न सन्ति तत समार्कयति य स धन्य ॥

Colophon. इति महाराजाधिराजश्रीमदसौ चन्द्रकारितमहामहोपाध्यायश्रीशत्रुघ्नविरचि

ताया मन्त्रार्थदीपिकाया ज्ञानकाण्डविवरण समाप्त ।

विषय । ज्ञान सन्ध्या-देवार्थेन आद्य शतब्रह्मीय-पैवाचिकादीनां मन्त्राणां विविधानादि-

कथनपूर्वक व्याख्यान ।

dhāya. Contents: Commencement of Vratas; duties on the day of a Vrata, effect of mourning on the day of a Vrata; meaning of the word Vrata; rules regarding fasting; the fast on the 11th of the moon; rules regarding Vratas to be performed at night. Effect of intercalary months on Vratas; Vratas in honor of Ganesa, ditto of Sūrya; ditto of Śiva; ditto of Viṣṇu; Vrata on the 12th lunation of Śrāvaṇa; Vrata of sleeping on the ground for a fixed period; Vratas in honor of Brahmā; ditto of Nāgas; Vrata on the 5th lunation of Māgha, "the nonwriting fifth," *Ālekhya-pañchamī*; Vratas in honor of the Devī (Durgā); minor fasts and penances; the adoration of Lakṣmī on the 5th of the waxing moon in Chaitra; the Vrata of Damannabhanjīkā, or thyme festival, on the 14th of the same month; calendar of fasts for the 12 months of the year, rites for the day when the sun passes from one to another sign of the Zodiac; ditto for the commencement of a Yuga, a cycle of Manu, and other cycles.

Beginning. नैव समादिशतु मानसवक्ष्याने निद्राधिते अपि इमो भद्रमुत्तमम् ।

सवाक्षमानचरवाञ्जुजज्ञातर्ष्यैकक्षीमुखेचक्षरा परमेश्वरो व ॥

निष्कषु निश्चानि वचनानि निश्चिन्त ॥

श्रीदत्तेन प्रतादीना सारमाह्वय लिख्यते ॥

नच पूर्वदिने स्नानादिना शरीरशुद्धिं कृत्वा निराभिषेकवारं भुक्त्वा दन्तान्
मशोष्य—इत्यादि ।

End. अपचक्षु नम सकल सम्यक् कर्मप्रचारमुपनयतु ।

समयप्रदीप एव स्थितिमेतु सतां गृहे नम ॥

Colophon इति महाभारतवाक्यायश्रीदत्तकृतो समयप्रदीपे प्रकीर्णक परिच्छेद सम्पूर्णः । श्रमं ।

विषय । प्रतारभविधानकथनं । प्रतदिनकर्तव्यताकथनं । जननमरणश्रीच पूर्वगृही-

तप्रतानुष्ठानं तत्र आरभनिषेधश्च । प्रतशब्दार्थविवेचनं । उपवासविधिकथनं ।

एकादशादिप्रततिकर्तव्यताकथनं । नवप्रतविधिकथनं । अधिमासविवेचनं ।

गणेशव्रतकथनं । ह्ययव्रतकथनं । शिवव्रतकथनं । विष्णुव्रतकथनं । अथवा-

दशीव्रतकथनं । अशुक्लव्रतकथनं । ब्रह्मव्रतकथनं । नारायणव्रतकथनं ।

आलोकापसमीव्रतकथनं । देवीव्रतकथनं । सामान्यव्रतादिकथनं । चैत्रशुक्ल

पञ्चम्या लक्ष्मीपूजनविधिकथनं । नच चतुर्दशा दसनभङ्गविधिकथनं । एव

द्वादशभाष्येषु प्रत्येक छत्यविविकीर्तनं तत्रन्कालनिरूपणश्च । संक्रान्तिकृत्य-

कथनं । युगाद्यामन्त्ररादिनिरूपणश्च ।

No 1936 मन्त्रार्थदीपिका ।

Substance country made paper 11 x 3½ inches Folia 9° Lines 10
on a page Extent 3702 slokas Character Maithili Date ? Place
of deposit Muzona Post Tajapura, Darbhanga, Pandit Jagesvara Patbaka
Appearance, old Prose. Correct

Mantrārtha dīpikā : Explanations and uses of the mantras used
during daily worship By Satrugna Mahāmahopādhyāya, by order
of Maharajādhiraja Dharmachandra.

Beginning तनावाञ्जलाया भवचकितमापालतदशी-

दगन्नेदन्नीकतकुवन्त्यदलशनिमुभये ।

वडादापूजाया तपनतमयामीरनिवह ॥

धमन प्रचक्षु छतकरपुटो रचतु हरि ।

श्रुता तानपक्ष सुदादवन्तर कामाभिरामालति

कौमल्या निवृत्तान्तिकातरद्वय साकूतमाञ्जलित ।

श्रीराम भ पुनातु भूर्भुवः स्वः यदङ्गेभवद्

रामाञ्जल भिषक् गृह्णद्दधनिन्दादमन्दाङ्कुर ॥

आदमादय राञ्जलस्य श्रीधरधन्वस्य ।

मन्त्रार्थदीपिकय क्रियत मधुप्लवङ्गका सम्यक् ।

उच्यते मन्त्रवाक्या शान्तिव्योः प्राज्ञस्यध्वज ।

वद्विलसिन्त्यानपि कौमलमीक्ष्य तथापि ते सद्भिः ॥

— — — — — प्रथम वदायज्ञानप्रमत्ता । तत्र ब्रूयं

पुराणे । इत्यादि ।

End.

इत्याद्युक्त-उच्यतेपि चाञ्जलौ विधया भवि नावलेपः ।

रमाकर कि सद्यः न सन्ति तत समकथयि य स यन्त्र ॥

Colophon

इति महाराजाधिराजश्रीमद्व्याचन्द्रकारितमहामहोपाध्यायश्रीमधुप्लविरवि

ताया मन्त्रार्थदीपिकाया ज्ञानकाण्डविवरण समाप्त ।

विषय ।

स्नान सन्ध्या द्वाचन आद शतब्रह्मीय वैशाखिकादीना मन्त्राणा विविधानादि-

कथनपूर्वक व्याख्यान ।

No 1937 चित्ररूपविचार. ।

Substance country made paper, 10 x 3 inches Folia 24 Lines 10 on a page Extent 615 slokas Character, Nāgarī Date, ? Place of deposit Mujona Post Tajapura Darbhanga, Pandit Lagesvara Paṭhaka Appearance, old Prose Correct

Chitrarūpa vichāra A Nyāya disquisition on colors as a characteristic of species By Harirama

Beginning कपल नीलादिषट्कान्यगति न चा । खड्ग प्राच । नामाजानीकपदद्वयवार
आवयवी नीलपीताद्याप्यष्टतिक्षपवान नविषयादधीत्यादि ।

End नीलादिभेदेन विभिन्नचक्रिकर्षेदुताया याज्ञवत्याप्यष्टतिक्षममेव साधीय

Colophon इति हरिरामकृतचित्ररूपविचार ।

विषय । कपलजातिमिरूपप्रसङ्गेन गवीनमतखण्डनपुर पर प्राचीनमतभ्यर्चितनकीर्तन ।

No 1938 ज्योत्स्ना ।

Substance, country made paper, 11 x 4 inches Folia 92 Lines 7 on a page Extent, 901 slokas Character Nagara Date ■ Place of deposit Mujona Post Tajapura Darbhanga Pandit Lagesvara Paṭhaka Appearance fresh Prose Correct

Jyotsna A commentary on Katyayana's Vajrasaneyi Prātisākhya By Rāmachandra Paṇḍita, son of Siddhesvara Yogivara The work was completed on the 10th of the waxing moon in the month of Aśvina, in the Śaka year 1736

Beginning यस्य भद्रावलि कथे ज्ञानदानाम्बुपूरिनि ।

भाति वद्राचमालेव स च पायाद्गुणधिय ॥

श्रीराम मद्गुण नत्वा याज्ञवल्क्यमुनि नथा ।

कात्यायनकृत प्रतिशास्त्र वाजसनीयके ॥

भाष्यन्दिनानुसारण ज्योतस्त्राव्या विष्टितिल्लेषु ।

क्रियत सुखवाचाय मन्दाना रामशस्त्राणा ॥

जपादौ नाधिकारोऽस्ति सम्यकपाठप्रधानतः ।

प्रतिशास्त्रमतो ज्ञेय सम्यकपाठस्य सिद्धये ॥

स्वरमहाराजोऽयं वि नियमः । १ । प्रतिस्वरमेतत् । स्वराणामुदात्तादीनां
संस्काराणां लोपागमवर्गविकाराणाञ्च नियमो वक्ष्यमासस्त्वैर्विहितानां नियत
पठनं सन्दर्शितं साधुचिन्तयेत् स्मृतम् । इत्यादि ।

End

कानिचित् शास्त्रान्तरविषयाणि नाम च इत्यादीनि कानिचित् व्याकरणमि-
दानीं स्थितोपस्थितादौ विशेषप्रदर्शनाय लिखितानि । अष्टपत्तौ रेफमित्या-
दीनि । अष्टाप्रश्नप्रकुम्भिते १७१६ मन्त्रेश्वरवत्सर दशमस्कन्धमय्या श्रीसिद्धेश्वर-
नमस्तुभ्यो रामेश्वरिणा प्रातिभाष्यश्रोतस्त्रा समर्पिता श्रीरामसिद्धेश्वरगुरुवत्सरणा-
मुत्सृज्यते ।

Colophon.

इति श्रीमद्विद्वत्कुटरमश्रीसिद्धेश्वरयामिषरत्ननूरामचन्द्रपण्डितविरचिता श्रो-
त्राष्ट्या प्रातिभाष्यवर्णिताः समाप्ताः ।

विषयः ।

कात्यायनछन्दसराजभगविप्रातिभाष्यस्य व्याख्यानम् ।

No 1939 वसन्तराजटीका ।

Substance, country made paper, 18 x 3 inches. Folia, 220. Lines, 7
on 1 page. Extent, 2,082 slokas. Character, Nagara. Date, 9. Place
of deposit, Muzona, Post Tajapura, Darbhanga, Pandit Bābulala Pathaka. Ap-
pearance, fresh. Prose. Correct.

Vasantarāja tika. A commentary on the *Vasantarāja*, a work on
omens and portents. By Bhānuachandra Gani.

Beginning खल्वि श्रीमद्म यदीयवद्म वेधा विधायाद्भुत
वीक्ष्याद्यर्थमवाप सस्पृष्टतया लक्ष्मार्ज्यम वापसा ।
लेभु तच्च तस्याविधैरनुभुक्तेर्वैषम्यमापादित
मन्य मम्रति लक्ष्मणे + + पश्ये हीतयुतेर्मण्डले ।
थानमपिदशेन्द्रमौलिमुकुट इदमरत्नाशमि
र्यतपादद्वितय विचित्ररचनामहीमिरहीलत
दिङ्नामैय यदीयवीर्निरलुला कर्णावतधीलता
॥ श्रीवीरमिमुर्दयात् मयता हस्त्यन्नावाभिक्षितं ।
यसौ लोकरमाभिरसृज्यतया आनन्दमालोकित
हीहरे खर्गवधूकटाचविशिष्टैर्धौ लक्ष्मणां नाममन् ।

म्याभेदात्प्रमुन्यनैय निखिस्तान् मा-न समानेदधन
 भु श्रीमान भवनावतसकमणि पाथादपाथात् प्रभु ।
 नद्वुद्विवैभवस्तत्र वसन्तराजमन्त्राकुनस्य विवृति प्रणयत्यभिज्ञा ।
 श्रीसुरचन्द्रचरणाम्बुजचक्षुरीकः श्रीमद्विराजस्तनलनिभानुचन्द्र ॥
 इह हि पन्थलशिभिर्गुणमाग्निकाभो मङ्गलमाधरदित्यादि ।

End वसन्तराजेति । पूर्व्याख्यातविशेषविशिष्टे वसन्तराजमाकुने पश्यस्य प्रभाव-
 कीर्तनं कृतं ।

Colophon इति श्रीमत्सुब्रह्मपदरघोषनादिपुलककारिणोपाध्यायश्रीभानुचन्द्रमणिविरचिताया
 वसन्तराजटीकायां प्रभावकथनं नाम विवृतितमोऽर्धम् । श्रीरक्षु । शुभमस्तु ॥
 वषट् । वसन्तराजीयमङ्गलमाग्निकाभो व्याख्यानम् ।

No 1940 वाक्यवादः ।

Substance, foolscap paper, 12 x 2½ inches Folia 5 Lines 7 on a
 page Extent, 140 slokas Character, Maithili Date, ? Place of
 deposit Mujona Post Tajapura, Darbhanga, Pandit Bābulāla Patṭhaka Ap-
 pearance, new Prose Correct

Vakyarada On the Philosophy of grammar, or the relation of
 words and their contexts By Achala Upādhyaya

Beginning अथ किमिदं वाक्यम् । एकतिङ्वाक्यमिति भाष्यम् । एकतिङ्गन्तार्थमुप्यविशेष्यक-
 बोधजनकपदसमुच्चयं वाक्यमिति वैयाकरणस्य । इत्यादि ।

End परन्तु पदार्थतावच्छेदकव्यतिशयणस्य क्वचिदपि न परामर्शः ॥

Colophon इति वाक्यवादावच्छायाध्यायकृत समाप्तः ।

विषयः । वाक्यरूपपरिचयसमुच्चयनं पदानां कुत्र शक्तिरिति समाप्तेन तत्रिशेषकथनम् ।

No 1941 पदार्थखण्डनव्याख्या ।

Substance, country made paper 11 x 2 inches Folia 57 Lines 6 on a
 page Extent 1,779 slokas Character, Nagari Date Sk 1641 Place
 of deposit Mujona, Post Tajapura, Darbhanga Pandit Bābulāla Patṭhaka
 another at Magraṇi Post Madhubāni, Darbhanga, Pandit Chhoti Jhā Appear-
 ance old Prose Correct

Padārtha-khaṇḍana-rāṣīḥya A commentary on Raghunātha Sromani's *Padārtha-khaṇḍana*—a Nyāya treatise By Raghudeva Nyayālaṅkāra Bhaṭṭācārya.

Beginning. नन्दछनुपददन्द निधाय हृदि चिन्तया ।

तनैति कुतश्चिद् रघुदेव समासत ॥

कामरुषतमस्तयुग्धनुषौष्यमदुभुतमुदीक्ष्य कुण्ठत ।

घुञ्जन्नेवमग्रेः + + + + रघु सम्भोजतामुपह्व ।

पदार्थतत्त्व यदिदं शिरोमणिर्निर्णीतवान् श्रीरामतम्य दूषणे ।

तदेव तर्केश विचारयाम सदर्पकेनेतरस्यधनेन ॥

अथसरसहत्या पदार्थतत्त्व निर्वन्तु शिष्यावधानाय प्रतिजानीते अथेत्यादि ।

End.

पदार्थतत्त्वनाकूतपुष्कतपुरोहितं ।

शिरोमणिमहं वन्दे शिरोमणिमिवाद्भुत ॥

श्रीमदीक्षितिकारकम्पितघटाकोलाहलयाहूले

मार्गे सहरणाय यन्निर्दिष्ट सिद्धान्त मदतरत ।

द्वैवापेन भवेदुद्यदीष्ट सद्गता प्रौढापराधे सम

बलस्य क्षतिभि + + यदि भवेदुद्यमानुरूपो वन्ति ।

Colophon.

इति श्रीरघुदेवश्यायानङ्कारमहाचार्यविरचिता पदार्थतत्त्वतम्य श्या ममता ।

शके १९४१ ।

विषय ।

रघुनाथशिरोमणिकृतपदार्थतत्त्वतम्य व्याख्यानं ।

Colophon इति श्रीकान्धोपनामकशिवभट्टसुननागेश्वरभट्टकृतो रघुमञ्जरीप्रकाश समाप्त ॥
विषय । ' मानुद्वज्जतरघुमञ्जर्या व्याख्यानम् ॥

ॐ

No 1944 लिङ्गार्चनचन्द्रिका ।

Substance, country made paper, 18 X 5 inches Folia, 120 Lines, 8 on a page Extent, 3,932 slokas Character, Maithili Date, ? Place of deposit, Nadayar grām, Post Madhubanī, Darbhanga, Pandit Nandilala Jha Appearance, new Prose and verse Correct

Liṅgārchana chandrikā A digest of the rules for the adoration of Śiva, giving all the rituals in detail By Śaḍāsiva, son of Gaḍādhara, and grand-son of Viṣṇu, of the race of Daśaputra Computed under the auspices of King Jayasinha

Beginning उमाकटितटस्थित करिवराननालोकन

प्रपञ्चद्वय विद्या सद्यस्मिन्दुष्ट भजे ।

प्रपञ्च गिरिजाधर भजनमाधदनेष्मिन्

क्षितामनमनामय प्रियमुभासदाय मुदा ॥

स गेहक्षिन् दमपुत्रनामनि सदान् विष्णुर्दिशायास्त्वभूत्

स्वमुद्यत्य सुधीर्गदाधर इति ज्ञातो जगत्प्राप्तया ।

तत्पुत्रेण सदाप्रियेन विदुषा दृष्टा निबन्धन पुरा

श्रीलिङ्गार्चनचन्द्रिका विरचिता विद्वत्कारेण ॥

विविध गुणगौरव गणविवेक + कथर

विद्याय कदम्बम् तदुपदिष्ट दूषत सज्जना ।

न कल्मसजनदूष्टैः किमपि क्षीयत मामक

दिनाम्भगरमर्चया किमु दिनमधदावध ॥

तत्र पूज्यस्य कथापरिज्ञाने पूजाया कफलत्वादादौ आत्मसदा विषय बुतिश्रुत्यादौ

सम्भूतलक्षण सम्प्रभाषितपदमद्य प्रदर्शयते । सया च बुति । इत्यादि ।

End.

मीमांसानसम्प्रदायानिविधत्ता प्रथा तथा भूषणी

हृदि धैतनिसम्प्रसारचतुरा देशा सदाधारिणम् ।

तेषां हृदिपथं प्रयातुं उद्दृष्टां सन्दर्भ एव क्षित

किं बान्देर्निजदोषदुष्टमनिभि प्राप्तेतरौ प्रार्थितौ ॥

राज श्रीजयमिहनामयपमेहोपाय या निर्मिता
 श्रीलिङ्गार्चनचन्द्रिकातिविमला विद्वत्कारेष्टदा ।
 तः पश्चात् परीक्षकाः सद्यदया निष्पद्यता युधा-
 स्तेनैर्धं गुणयन्तार हि भविता गौरीपतेस्तुष्टये ॥

Colophon. इति पदप्रमाणेन श्रीमद्भगवत्कृत्यायतनेन भद्राग्निनेन विरचिता लिङ्गार्चन-
 चन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । युतिस्तूर्तपुराणप्रमाणेन सर्वेभ्यो देवेभ्य शिवस्य यैष्ठ्यनिरूपण । एकत्रैऽपि
 देवस्य भूमिभेदेन सन्त्यवस्थाकथन । शिव विद्याय अन्यदयभगने दोषकथन ।
 शिवाचनमात्राकीर्तन । लिङ्गमाद्यात्मकथन । पञ्चरात्र काश्मीर-पुष्करा-
 विदूषादिमहालिङ्गभेदेन फलभेदकथन । पारद-वाण्यैश्च शिलामयलिङ्गानां
 क्रमेण आख्यादीनां शुभदात्मकथन । अधिकारिभेदात् अन्यविधलिङ्गपूज-
 नावश्यकतानिरूपण । कसौ पार्थिवलिङ्गस्य प्रधान्यकथन । कामनाविशेषे
 लिङ्गपूजाया विरोधकथन । नित्यं शिवपूजाया अकारणे प्रत्यवायकथनमुख्येना-
 ख्यापिकाकथन । शिवपूजाधिकारिनिरूपण । स्त्रीशूद्राभ्या प्रतिष्ठितलिङ्गस्य-
 र्मे दोषकथन । वद्राक्षयतिरक्तेन शिवपूजन दोषकथन । विपुष्टविधिः । भय-
 चारणविधिः । भयभेदानां वर्षभेदेन फलविशेषकथन । गौरीरे लिङ्गाद्यङ्गना-
 दात्मकीर्तन । तत्राङ्गधारणे दोषकथन । नैमित्तिकादिभयस्त्रानविधि ।
 वद्राक्षयचक्षादिकथन । एकमुखादिवद्राक्षमाद्यात्मकीर्तन । शिवस्य यैष्ठ्या
 पचारेण पूजाविधिः । विष्णुपवनिरूपण । पुण्यादिदानविधिः । लक्षविष्णुपवै
 पूजनविधिः । शिवपूजनवाग्यपुण्यादिनिरूपण । पुष्पविशेषदाने फलविशेष-
 कथन । लक्षपुष्पपूजाविधिः । गन्धनिरूपण । जलनिरूपण । नैवद्यनिरूपण ।
 मन्त्रनैवद्यलक्षकथन । अभिषेकविधिः । हविषाविधिः । मन्त्रकारविधिः ।
 शिवपूजायामदष्टदुष्कृतमावश्यकमितिनिरूपण । शिर्षास्त्रपट्टणविधिः । प्रसाद-
 भक्षणाधिकारिनिरूपण । लिङ्गनिर्माणादिविधिः । लिङ्गस्थापनविधिः । तत्र
 शूद्रस्य नाधिकार इति निरूपण । प्रतिष्ठाकालादिनिरूपण । लिङ्गप्रतिष्ठा-
 प्रयागकीर्तन । जीर्णोद्धारविधिः । अथ प्रयोगकथन । लक्षपार्थिवलिङ्गप्र-
 क्रियाकथन । काश्यपूजाविधिः । शैवमतविधिः । उदयापनविधानकथन ।
 भौषाद्यनोक्तनित्यपूजाविधानकीर्तन । श्रीशूद्रयोगोत्तमन्त्रेण पूजाविधानं ।
 पूजावन्तिक्रमे प्रायाश्चतकीर्तनम् ।

No 1945 पलपीयूपलता ।

Substance, country-made paper, 11, x 4 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page Extent, 95 ślohas Character, Maithilī Date, ? Place of deposit, Naduār-grām, Post Madhubani, Darbhāngā, Pandit Manulāla Jhā. Appearance, old. Prose and verse Correct

Pala-piyūsha-latā. A treatise on the canonical use of flesh-meat. By Madanamanoḥara, Mahāmahopādhyāya, son of Madhusūdana, Mahāmahopādhyāya, Panditarāja. The work is divided into seven chapters fancifully named stavakas or "clusters of flowers." Contents : I, Propriety of offering flesh-meat to gods and the manes,—it ensures the fourfold blessing,—impropriety of guests not accepting flesh-meat II, Patina, rohita, and other kinds of fish fit for use. III, Turtles, sheep, &c., fit for food ; opinion that sheep is fit for offering to Pārvatī. IV, pigeons, peacocks, wild fowl, larks, dadhigrīva, partridges and other land birds fit for food. Birds unfit for food, characteristics of kids fit for use. V, Spotted deer, black antelope, solid-hoofed boar, fit for food according to some ; wild boars, though not solid-hoofed, fit for use ; buffaloes fit for food in Nepal. VI, Characteristics of Vār-dhrinasa, castrated, white, old goat, and the kinds fit for food, meat of this animal especially fit for the gratification of Viṣṇu. VII, Opinion that flesh-meat was fit for food only in former ages, refuted. Days when flesh-meat should not be used, philosophy of sacrifices.

Beginning. संसारसाधनये श्रुदये जिज्ञाय श्रीरामचन्द्रचरणद्वयमादरेत् ।

वाक्यानि सत्यमवधार्ये नृनीचराणां कथादिनिर्णयवचापि विचारयामि ॥

येनाचार सत्सामुक्त सन्निवर्तयन्मायत ॥

आद्योऽधिप स लोकाणामाज्ञा मस्याशितुं पलत ॥

तत्र वादव्याकृत्य देवपितृकर्मणि प्रतिपादयामास पुद्गलार्थचतुष्टये साधननिर्देदधिक, पशुशक्ते वायवानारण्या यास्याथ ये इत्यादि । तेन देवाः क्षयजन् इत्यन्त्युने । अग्नीषोमीय पशुमालभेत । वायव्य पशुमालभेत । इत्यादि ।

End.

प्रवर्तको वापि निवर्तको वा ज्ञास्य कस्याप्यधर्माय यद्यपि ।

तद्यपि विचारधिका प्रथममेव समालोकयितुं यतन्ताम् ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायपण्डितराजमधुसूदनाद्विजयमहोपाध्यायश्रीमद्वनरुने-
श्वरचरित्राया पलपीयूपलतायाः सप्तम खण्डक । मैत्रीपतिना लिखितमिदम् ॥

विषयः ।

प्रथमस्तवके,—दैवपित्रकर्मणि दीयमानस्य सामादे पुरुषार्थचतुष्टयसाधनस्य कथन । आश्वादौ निमन्त्रितस्य सामाद्यभाजने निन्दार्थवादकथनञ्च ।

द्वितीयस्तवके,—पाठीनरोहितादिविहितमतस्यनिरूपण ।

तृतीयस्तवके,—कूर्मसपादीना भक्ष्यत्वकथन । मेघसु पार्श्वेति केषाश्चिन्मत कीर्तनञ्च ।

चतुर्थस्तवके,—विषयीयमयूरवमकुङ्कुटादीना स्तवचराणा पक्षिणा भक्ष्यत्व-कथन । भारद्वाज-दधिप्रीव-चकोरादीना स्तवचराणा भक्ष्यत्वकथन । निषिद्ध पक्षिनिरूपण । विहितआगनिरूपणञ्च ।

पञ्चमस्तवके,—चित्रस्य-हृष्यसार-एकमफवराद्याणां भोज्यत्वनिरूपण । आरण्य-धराहोऽपि भक्ष्य इति केषाश्चिन्मतकथनञ्च । नेपालदेशे एव सन्निधौ भक्ष्य नान्यवेतिनिरूपण ।

षष्ठस्तवके,—वाभीणस्तवचरणकथनपूर्वकं तस्य भक्ष्यत्वकीर्तन । तस्य विष्णुप्री-तिजनकत्वकथनञ्च ।

सप्तमस्तवके,—सामादिभक्षणविधिर्युगात्कारीय इति मतव्यञ्जन । सामभक्षणादौ निषिद्धदिनकथन । वैषद्विसाविशेषन ।

No 1945 शान्तिरत्नम् ।

Substance country made paper 12 x 4 inches Folio 2° Lines 8 on a page Extent 251 slokas Character Nigra Date Sat 1015 Place of deposit Navani grām Post Mādī eura Darbhanga Pap hit kala Jīā Appearance new Prose and verse Generally correct

Sanskritatna Pūles for the reading of the Chandī section of the Markandeya Purāna By Kumbhānura Bhāṭṭa son of Rāmānandana, grandson of Rājānā Bhāṭṭa great grandson of Rimeśvara Bhāṭṭa

Beginning मत्वा भीतापतिं रामं भवाम्भितरणं तस्मिन् ।

ऋद्धमानो हितार्थं शान्तिरत्नं विनम्यते ॥

एव चाराधितम्—अष्टोपादे फलदायं ऋद्धमं गदनेः ॥

मङ्गलपूर्वकं मङ्गलं न्यासाय मनून कर्मात् ॥

पठनादुत्पत्तिदानादि विदिताग्नेमि साधकः । इत्यादि ।

End

विशेषज्ञं मतान्तमिदं विदितं भवराजमिदं प्रेक्ष ।

श्रीमन्नारायणव्यास समञ्जसि विबुधे रासकृष्णमिधान
स्तस्यनु सर्वविद्याजलनिधिनिचुलीकारत कुम्भजम्बा ।

दृष्ट्वा नामानिवन्मान वरचयदतुल्य प्रत्यमञ्जाकराव्य (?)

पिचा पादाब्जङ्को रघुपतिपदयो सयय प्राप्य यन्मान ॥

यो माहृतन्मयदमार्णवकर्षधारः शास्त्रान्तरेषु निखिलेषु च सम्प्रवेत्ता ।

यो ऽव श्रमोऽस्ति विदित कमलाकरण प्रीतोऽमुनाक्षु सुलली वृषरामकृष्ण ॥

Colophon इति श्रीमत्पदवाक्प्रमाणपारीणरामेश्वरभट्टकृष्णनारायणभट्टकृतमीमांसकरामकृष्ण-
व्यासश्रुत्यजमलकरभट्टकृत शान्तिरत्न समाप्तम् । शुभमस्तु । धनत १९१५ ।

विषय । चण्डीपाठविधिकयम् । तत्र पूजाविधिकयम् । पूजापदविकयनम् ।

No 1947 जयलक्ष्मीः ।

Substance, country made paper 15 x 5 inchess Folia 130 Lines, 11 on a page Extent, 5137 slokas Character, Nagara Date ? Place of d post, Navami gram, Post Madhepura Darbhanga Pandit Lala Jha. Appearance new Prose Slightly correct

Jayalakshmi: A commentary on the Starodaya—a work on divination by the voice By Harivallisa Kavi

Beginning मति लला मन्त्रेण विप्रविध्वज्चेतने ।

निर्विघ्नकृतिचार्याय कमलापतये नमः ॥

हरिवरकवि सार्धं न परार्थे खरादये ।

वाङ्मयान म ललादीना खराणा नामञ्जना ॥

गुरुभ्यो वड्ढा दुला यथाज्ञान यथाविद्या ।

जयलक्ष्मीर्मया टीका रात्रीतुल्या विरचयत ॥

यद्य कविर्वाकस्वरूप प्रष्टुं नमस्तरोति । अथस्त मतिः । अथर्त करचरणादि घितलक्ष्यादिरहित । इत्यादि ।

End पुस्तकप्रवाजानिपुण्यानि मितमर्षणा ।

मध्वाव्यभिचिन खान जीवन्मुनिभाषितम् ॥

Colophon इति श्रीहरिवरकविविरचिता खरादयटीका जयलक्ष्मी समाप्तम् ।

विषय । खरादयाभिधानश्रुतिनिर्देशस्य वाङ्मयम् ।

No 1948 आङ्गिकसंक्षेप. ।

Substance, country made paper 12 x 4 inches Folia 10 Lines 11 on a page Extent 175 slokas Character, Maithili Date ? Place of deposit, Navani gram Post Mādhepura, Darbhanga, Pandit Lala Jha. Appearance fresh Prose and verse Correct

Ahuka saṅkshēpa A summary of the rituals for daily worship according to the rules of the Yajur Veda. By Vāmadeva Upadhyaya, compiled for the use of Lala Thakkura

Beginning आराध्य हरिपादाङ्ग वामदेवेन धीमता ।

आङ्गिक लिख्यते लालाढकुरस्य प्रसादम् ।

प्राञ्चे मुञ्चते ज्ञेयं मेने सुखं प्रसाद्य मनुष्येन चिन्तयेत् । तद्वया —

प्रातः आराधनं भवभीतिमन्त्रार्थमात्रेण मारुतं गन्धर्वान्मनुष्यान् ।

प्रातः अभूतवद्वारं मुनिवत् चक्रायुधं नववद्वारं नववत् ॥ इत्यादि ।

End

अनुगमनेन च प्रीतिं स्वाभेन धर्मात्वाचमनमाचमं श्रुवाति ।

Colophon

इति शत्रुगर्भहर्त्रिपादाङ्गवामदेवोपाध्यायविरचितं श्रीलालाढकुरप्रसादकं आङ्गिकसंक्षेपं समाप्तम् ॥

विषय ।

दशदिना संक्षेपेण आङ्गिककृत्यनिरूपणम् ।

No 1949 यवनजातकम् ।

Substance, country made paper, 12 x 5 inches Folia 21 Lines 8 on a page Extent 461 slokas Character Maithili Date ? Place of deposit Navani gram Post Mallapura Darbhanga Pandit Lala Jha Appearance fresh Verse Correct

Yavana jataka On horoscopy for women Anonymous

Beginning श्रीभारती गणपति रविचन्द्रभोग्योन्मेषश्चन्द्रमाखरिपञ्चकम् ।

जन्मा जन्मार्थपितामहमहाराज रम्यं पुत्रपुत्रिजननम् अस्ति काराणि ॥

नद्यापनफलम् । ऐश्वर्यं यथा + + कानिधनुः शम्भोपयुक्ता भित्तोः सुवेगा ।

नारी सदाचाररता प्रपन्ना भैरवायने चन्द्रमुखी सुमित्रा ॥ इत्यादि ।

End

शेभाम्येवे + विद्याङ्गना यत्तं यदा भवेत् मन्त्रनयनं वदी ।

य + + यमेरु शत्रुभूते या रागपत्नी अनिता पुत्रिणी ।

Colophon

इति यवनजातके श्रीजातकर्तृमाध्यायः । शुभम् ॥

विषय ।

श्रीराज्यात्मिकापदम् ।

No 190 साधकसर्वस्वम् ।

Substance country made paper 12 x 5 inches Folia 16 Lines 7 on a page Extent 219 slokas Character Nigara Date ■ Place of deposit Naváni gram Po t Madhepurá, Darbhanga Pandit Lala Jha Appearance new Prose and verse Incorrect

Sadlaka-sarasa Rituals for the worship of Vāṭulabhairava By Prananátha, of Malava

Beginning श्रीद्वाय । भगवन् द्वादशेश रक्ष्य बटुकस्य म ।

मूचि येन वशीकुर्यु साधका भैरव शिवम् ॥

श्रीशिव उवाच । शृणु द्वि पर माय कथयामि सुशोभन ।

रक्ष्य सिद्धि साक्षाद् बटुकस्य महात्मन ॥ इत्यादि ।

End विवार प्रासयेद्बिद्वान् देवयदित्तिरिता ।

पद्यमहि विधादन्व पद्याद्व्यजनमाचरेत् ॥

Colophon इति श्रीमालवीयशास्त्राचार्यविरचित साधकसर्वस्वे द्वितीय परिच्छेद समाप्त ।
ग्रन्थमस्तु ।

विषय । १ म परिच्छेदे बटुकस्य वीरसाधनविधिकथन । तत्र प्रयागकथनम् । बटुकभैरवस्य दीपविधिकथन । मृग्राविधिकीर्तनम् । २ वे परिच्छेद,—शासनादिनिर्णयः । पद्यमदिविधिकीर्तनम् ।

No 1951 कुसुमाञ्जलिप्रकाशप्रकाशिका ।

Substance country made paper 12 x 4 inches Folia 50 Lane 21 on a page Extent 500 slokas Character Maithili Date SK 1713 Place of deposit Naduyara grām Post Madhubani Darbhanga Pandit Kantu Jha Appearance fresh Prose Correct

Kusuma-jali prakāśa kāsika A gloss on the commentary of Vardhamāna on the Kusumanjali of Udayana By Bhagiratha Thakura The work of Udayana has been edited and translated into English by Dr E B Cowell

Beginning भावयद्भक्तजनताचनकमनकारकान् ।

वन्दे सम्पत्तिमिरदिच्छन्निदिर मम ॥

य कैशारे विश्वविद्यातकर्मो वसोचाय्यं श्रीमहादेवशर्मा ।

ततमोदय्यो वरुमानस्य सृष्टो भाव मघ सम्यगादिष्कराति ॥

कामद इति । काम काम्य काम्यत इति कर्मवृत्त्यन्ता । अथ च काम कर्मप
दक्षप्रति कामद इति विरोधस्योत्तनायापि । ज्ञानमय इत्यभिव्याप्तौ मयट दया
जन्ममयो देश इत्यत्र व्याप्तिर्य देशकालाभ्यां । इदञ्चमस्य ईश्वराभिप्रेतवत्ते ।
अन्यथा शिवस्य मसरित्तेनामुपपत्तेः । स्रष्टु स्रष्टा । स्रष्टुर्देवविष्णवे ज्ञानमय
इति विरोधस्योत्तनायापि—इत्यादि ।

किञ्चित् प्रवक्तुमेति । सामान्य प्रत्ययार्थ इति नाध्यापकेगार्थान्तरमिति शेषतः ॥
धीरा धरणिभवानी धमजनि चन्द्राद् भगीरथे तमयम् ।

तस्य कृतावतस्या मन्त कृतापराचरत ॥

आसीदनुपम प्रययो महादेव कृतापणी ।

अनुजलस्य जनना इमा आख्या भगीरथः ॥

End

श्रीलङ्कविद्यावागीशभट्टाचार्येण भीमता ।
 म्रियते विदुषां प्रीत्यै छत्यपत्रप्रदीपिका ॥
 भोधाज्जलमो वल्लन वमर्णां छलिं दहन्ती दितिर्जं पमन्तीम् ।
 भीमं नदन्ती प्रणमामि छत्यां राक्षसमाणां सुधयापकातीम् ॥
 उग्रमभेरवीतन्त्रम फेल्कारी डामरी तथा ।
 तथा च माञ्जिनीतन्त्र तेभ्य काञ्चासरादपि ॥
 विजयेनेत्यरीतन्त्राद् योमिनीजालमाचरात् ।
 सर्वतन्त्रान् समालप्य षट्कर्म्मविधिरूपते ॥ इत्यादि ।
 गवां सुवर्णनिष्कार्णा भूमि वा शस्त्रमाञ्जिनीम् ।
 सर्व्यग्रास्मिमकाप्राप्ति सर्व्यरचास्तन भवेत् ॥

End.

Colophon इति श्रीलङ्कविद्यावागीशभट्टाचार्येणान्न मानिकल्पप्रदीप प्रस्ताव । पृ० वन ।
 १८५१ । आषाढ शुदि ।

विषय । शक्ति-वज्र सङ्गम विद्देष्टावाक्यन-सारथानां लक्षकथन । तत्र वर्षादिभेदेन
 वाक्यनादिनिरूपण । समिपारविधिकीर्तन । तदुपशमनादिविधिकथनञ्च ।
 नरमान्निविध । मन्त्रसङ्गीतविधानं । शूलरोमादिमान्निविधान । आकर्ष
 णविधिकथन । सङ्गमकथाविधि । एव विदपचादीनां विधानकीर्तनञ्च ।

No 1954 योगरत्नमाला वृत्तिषहिता ।

Substance, country made paper 11 x 4 inches. Folia, 24 Lines, 12 on
 a page. Extent 705 slokas Character Nagara Date Sar 1800 Place
 of deposit, Nad yar gram Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Manilala
 Jha Appearance, fresh Generally correct

Yoga ratnamala alias *Ascharya ratnamala* Magical rites incan-
 tations and sorcery By Nagárjuna Acharya, with a commentary com-
 posed in the Samvat year 1295 = A D 1233, by Guṇakara, a śvetām-
 bara Yati Contents Rites and incantations for bringing persons under
 one's control, injuring enemies, making them absent minded, produc-
 ing images of absent persons, making pictures cry, making oneself
 invisible, producing amusements, stopping the burning effect of fire,
 making water immovable, producing hobgoblins, causing the falling
 of hairs, making arms innocuous, causing vagabondism, producing
 eclipses, bringing on frenzy, poisoning and its antidotes, jugglery

with balls, cure of quarternary fevers, exorcising devils, overcoming
 malific influences of demons, planets producing extraordinary lights,
 magic collyrium, moonlight, curing barrenness, producing sights
 of tigers, causing barrenness, multiplying objects, causing stoppage
 of several secretions, causing colic, causing leprosy, preventing
 longevity in cattle, causing abortion, blowing out lamps, cure for
 scorpion bites, preventing clouds from raining, producing magic
 pictures, jugglery with conch shells, destroying the firmness of busts,
 causing shrinking of particular parts of the body, causing hemorrhage,
 producing magic pustules, causing blindness, causing disputes,
 disappearing from the sight of people, causing exudations to flow from
 the temples of fictile elephants, bringing on flowers and fruits on trees,
 converting milk into butter converting whey into curds, bringing
 the dead to life, producing magic lights in darkness

Beginning हत — मुद्राचरकमलमल प्रथम नामार्जुनप्रणीताया ।

विदति सुखानुदौ वक्ष्यते दोमरमालाया ॥

इह शास्त्रेण आचार्यनामार्जुनपादाः । शस्यमयपालार्थं भाग्यशपादपादा
 दर्शयितुं मुद्रापादनं कुर्वन् प्रथममार्जुनाय । विमलान् ।

मूलस्य,—विमलमातकिरकनिकरप्रतिष्ठितश्चिह्नकमलमलान् ।

सकलभुवनैकदीपा अयं मुद्राभास्करा भुवने ॥

आद्याचरकद्वयैर्मुद्राभास्करात्तु सन्निवृत्त ।

पाद्यता परिसुरती निरुद्धत आद्यरमालेय ॥ इत्यादि ।

End. मूलस्य,— आचार्यपाद्यरमाला नामार्जुनविरचितानुभवविद्या ।

यकलजनहृदयदयिता समर्पिता छत्रता अयता ॥ १३० ॥

Colophon इति श्रीनामार्जुनाचार्यविरचिता आद्यरमाला समाप्ता ।

हत,— आद्यरमालाया मया विदता नामार्जुनप्रणीतया ।

आचार्यरमाला कथितमद्वैतज्ञानम् ॥

श्रीशिवविष्णुसमये द्वादशजनव्यवहृतिषु वर्षे ।

राचता मुद्राचरक अनाम्बरमिच्छुषा विदति ॥

इति । उद्घटनीयतान्त्रिकविष्णुशुद्धाकराचरिता नामार्जुनप्रणीतपाद्यर-
 मालाया समाप्ता । अथ १८८५ । आद्यिन इति ।

विषय । नमीकरणावधिकयन । विदुष्यावधि । उवाचनविधि । रूपदमनावधि । चित्र
 रोदनविधि । अन्तदानविधि । कुतूहलजननविधि । अग्रिस्तथानावधि ।

श्रीकृष्णविद्यावागीशभट्टाचार्येण धीमता ।
 क्रियते विदुषा प्रीत्यै कृत्यपञ्चवदीपिका ॥
 श्रोधाञ्जलिनी ज्वलन वमन्ती दृष्टि दृढनी दितिज प्रसन्तीम् ।
 भीम नदनी प्रणमामि कृत्या राक्षसाणां क्षुधयोषकाञ्चीम् ॥
 उन्मत्तभैरवीतन्त्रम फेल्कारी डामरी तथा ।
 तथा च मान्तिनीतन्त्र सेभ्य कालाचरादपि ॥
 सिद्धयोगेश्वरीतन्त्राद् योगिनीआलम्बावरान् ।
 सर्वतन्त्रान् समाकृत्य षट्कर्माविधिकव्यते ॥ इत्यादि ।
 गवा सुवर्णनिष्कापा भूमि वा शस्यमान्तिनीम् ।
 सर्वग्राप्तिमवाप्नोति सर्वैरचाकृत भवेत् ॥

End.

Colophon इति श्रीकृष्णविद्यावागीशभट्टाचार्यैकत आन्तिकल्पप्रदीप समाप्त । संवत् ।
 १८५१ । आषाढ शुद्धि ।

विषयः । आन्ति-वग्ग खड्गन विद्वपाचाटन-मारणाना लक्षणकथन । तत्र वर्णादिभेदेन
 आचनानिदिनिरूपण । अमिचारविधिकीर्तन । तदुपग्रमनादिविधिकथनम् ।
 अदमान्तिविधः । अतसङ्गीवशीविधान । शूलरोयादिमान्तिविधान । आकर्ष
 एविधिकथन । खड्गनकर्माविधि । एव विद्वपादीनां विधानकीर्तनम् ।

No 1954 योगरत्नमाला वृत्तिसहिता ।

Substance country made paper 11 x 1 inches. Folia, 24 Lines, 12 on
 a page. Extent, 700 slokas Character, Nagara Date Sat 1890 Place
 of deposit, Nagujar gram Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Manilala
 Jha Aligarh, fresh Generally correct

Yoga ratnamala alias *Ascharja ratnamala* Magical rites, incan-
 tations and sorcery By Nagarjuna Acharya, with a commentary com-
 posed in the Samvat year 1295 = A D 1238, by Gopalra, a Sretan-
 bara Nati Contents Rites and incantations for bringing persons under
 one's control, injuring enemies, making them absent minded, produc-
 ing images of absent persons, making pictures cry, making oneself
 invisible, producing amusements, stopping the burning effect of fire,
 making water immovable, producing hobgoblins, causing the falling
 of hairs, making arms innocuous, causing vagabondism, producing
 eclipses, bringing on frenzy, poisoning and its antidotes, jugglery

with balls; cure of quarternary fevers; exorcising devils; overcoming
malific influences of demons; planets producing extraordinary lights;
magio collyrium; moonlight; curing barrenness; producing sights
of tigers; causing barrenness; multiplying objects; causing stoppage
of several secretions; causing colic; causing leprosy; preventing
longevity in cattle; causing abortion; blowing out lamps; cure for
scorpion bites; preventing clouds from raining; producing magio
pictures; jugglery with conch-shells; destroying the firmness of busts;
causing shrinking of particular parts of the body; causing hemorrhage;
producing magio pustules; causing blindness; causing disputes;
disappearing from the sight of people; causing exudations to flow from
the temples of fictile elephants; bringing on flowers and fruits on trees;
converting milk into butter; converting whey into curds; bringing
the dead to life; producing magio lights in darkness.

Beginning. दसो,— मुखरत्नकमलममलं दध्म्य नामान्त्रप्रणीतायाः ।

विहति सुखायुद्धौ वक्ष्येद्यं योगरत्नमालायाः ॥

रश् मास्यारणे आचार्येनामाज्जुनमादा मिष्टममपलावार्थं मास्योपादेयताय
दग्नेयितुं मुखपादनतिं कुर्वन्मा प्रथममाय्यमाङ्गः । विमलेति ।

मूलस्य,—विमलमतिकिरणनिकरप्रभित्तसञ्चिद्यकमलसंघातः ।

चकलभुवनैकदीपा जयनि मुखभास्वरा भुवने ॥

क्षयाचरपदस्यैर्गुणनतरमाकरान् समुद्धृत्य ।

पयिता परिसुरक्ती नियमते योगरत्नमालेय ॥ इत्यादि ।

End. मूलस्य,— आचार्ययोगरत्नमाला नामाज्जुनविरचितानुभवविद्या ।

चकलजगद्दृश्यदयिता समपिता खनतो जयनि ॥ १५० ॥

Colophon. इति श्रीनामाज्जुनाचार्यविरचिता योगरत्नमाला समाप्ता ।

दसो,— आग्रजराशय मया विहता नामाज्जुनप्रणीतेषु ।

आचार्यरत्नमाला अप्रितनहृदयोक्ता ॥

श्रीरूपविमलममये हृदयममपदुक्तिर्मे वषे ।

रचिता मुखरश्च योगरत्नमाला विहतिः ॥

इति शिखरीयसेताम्बरपञ्चिदश्रीमुखारविचयिता नामाज्जुनप्रणीतयोगरत्न-
मालार्थाः समाप्ता । संवत् १८८५ । आश्विन शुद्धि ।

विषयः । समीकरणविधिकथनं । विद्वेषविधिः । उपादनविधिः । रूपदर्शनविधिः । चित्र-
रोदनविधिः । अन्नदानविधिः । कुतूहलजननविधिः । अग्निस्तम्भनविधिः ।

जनुसुधनविधि । पिशाचीकरणविधि । लोमशाननविधि । ब्रह्मसूत्रविधि ।
 देशान्तरधर्मविधि । अकालप्रवृत्तदर्शनविधि । आवेगविधि । विषययोग-
 विधि । विषापहारविधि । गुटिकासिद्धिकथन । चातुर्थिकचरापहारविधि ।
 भूतनाशनविधि । पद्मोचनविधि । व्याभिर्दर्शनविधि । अन्नविधि । आ-
 त्माविधि । बन्धापवर्जनविधि । व्याघ्रदर्शनविधि । बन्धाकरणविधि ।
 हृदिकरणविधि । शुक्रसूत्रविधि । शुक्रकरणविधि । कुष्ठीकरणविधि ।
 काकपातादगकरणविधि । मोघनजीवनविधि । गर्भमोक्षविधि । दीपनिर्वा-
 णविधि । हृत्चक्रविषापहारविधि । मेघादिजलसूत्रविधि । पटमतचित्रदर्शन
 विधि । शूद्रशक्त्याकर्षणविधि । कुचनाशनविधि । अङ्गविशेषसङ्कोचविधि ।
 रक्तप्रवाहनविधि । रात्रिमोक्षमधूपविधि । अन्वीकरणविधि । कलत्रकरणवि-
 धि । अन्नहानिविधि । मृत्तयमजमदविधि । ऋतुचक्रपुष्पाकर्षणविधि ।
 दुग्धस्य हृत्पापादनविधि । तक्रस्य हृदिकरणविधि । मृतसज्जीवनविधि ।
 नारीपुष्पपुष्पबन्धासविधि । आसनव्यविधि । अम्बुकारे आतिर्द्शन-
 विधि ।

No 1955 बालविवेकिनी ।

Substance country made paper, 12 X 8 inches : Folia, 16 Lines 6 on 1
 page. Extent, 360 slokas Character, Maithili Date, ? Place of
 deposit Nadayara gram Post Madhubani Darbhanga, Pan lit Manilala Jha
 Appearance, fresh Pres. Correct

Balarivakmi A commentary on Kālidāsa's *Srutabodha*—a
 manual of versification By Tarachandra, a Kayastha

Beginning यत्पुत्रैव समस्तं पश्यन् सन्तुष्टो दृष्ट्वा
 यत्पादाब्जराज्यं न पुनराहर्षि न भवति नमः ।
 एतन्निर्दिष्टोक्तोक्तोक्ति विमला मन्त्र लोकावयं
 तं दीपप्रमत्तं सन्तुष्टं सन्तुष्टं सन्तुष्टं नमः ।
 ताराचन्द्राभिधनं सन्तुष्टं सन्तुष्टं ।
 विषयः पुत्रवोधस्य टीका बालविवेकिनी ।

अन्वेषणं कथं मे आदिति कथा विषयस्य परिशेष्य काशिसामग्र्यं पुन
 अन्वेषणं प्रवृत्तिवशात् कथं विधानि । अं प्रत्ये वत्सल जना काशिसादि
 ५ कथयिहानाम आदीनां वत्सल जना वत्सलानां वत्सलानां । इत्यादि ।

End	अ ज्ञाने दुतबोधस्य मयवर्षविवचनम् । महर्षे तत्र मे ह्यस्य परमात्मा प्रसीदतु ।
Colophon	इति कायस्कन्धबालङ्गारताराचन्द्रिका श्रुतबोधटीका बालविवकिनी समाप्ता ।
विषयः ।	कान्तिदासकृतश्रुतबोधाभिधानध्वन्यालोकस्य व्याख्यानम् ।

No 1956 आचारादर्शः ।

Substance, palm leaf, 13 x 2½ inches. Folia 100 Lines, 5 on a page
Extent 2420 slokas Character Maithili Date, ? Place of deposit,
Pilkhojad gram Post Malhubani Darbhanga Pandit Babu Jha another
copy at Magrana gram, Post Madhubani Lallah Darbhanga, Pandit Chhoti
Jha another copy at Benares Babu Haris'chandra. Appearance, old.
Prose and verse Correct

Achāradaśa A digest of daily religious and quasi religious
duties *Achāra* By Śrīdatta, Mubamrhopaddhyaya. It includes all
the leading topics of Achara A commentary on this work had been
noticed under No 1914 (*ante*, p 233)

Beginning दीक्षिता दण्डकस्य तनुधानन्ददायिषु ।
चरितस्मिन्नुतावन्न कामपीती मुनातु न ।
अक्षोपायिताभर्षे ह्य वाचयनेयिना ।
निवधने निवध्य ये यर्गमास्तनिवधुभिः ॥
नव ननु । प्राज्ञ भूतार्थे बुधन समर्थे ज्ञानुचित्त्वयत् । इत्यादि ।

End समूहवचनाभारो मीमांसाव्यापनिर्गमः ।
श्रीदान कनारुप आचार दण्ड कृतः ।
दुर्गासिद्धि स्तुति मे सन्नादिवचनादितः ।
अपि यर्गोदक तीर्थयज्ञिनाकनस्य स्तुतिः ॥

Colophon इति श्रीमहाश्रीपादश्रीदीक्षित आचारदण्ड समाप्तः ।
विषयः । प्रातःकृत्यनिरूपणं । तत्र मूलपुरोपास्यार्थविविधयः । शेषविविधयः । आचमन-
नविधियः । आचमनविधियः । द्विपञ्चमविधियः । आचमनानु-
ष्ठानविधियः । आचमनापवादकयः । दण्डकयः विधियः । दण्डकाना-
दिविधियः । अक्षोपायिताभर्षे दण्डकयः । अक्षोपायिताभर्षे-
विधियः । यन्महाश्रीपादश्रीदीक्षित आचारदण्ड समाप्तः ।

अलुलक्षनविधिः । पित्राचीकरणविधि । लोमशाननविधिः । शल्लक्षनविधिः ।
 देशान्तरधर्मविधिः । अकालप्रदणदर्शनविधिः । आवेशविधिः । विषप्रयोग-
 विधि । विषापहारविधिः । गुटिकाभिरुद्धिः । चातुर्थिकन्यापहारविधिः ।
 भूतनाशनविधिः । प्रहमोचनविधिः । ज्योतिर्दर्शनविधिः । अन्नविधिः । ज्यो-
 त्नाविधिः । बन्ध्यापूवजननविधिः । व्याघ्रदर्शनविधिः । बन्ध्याकुरणविधिः ।
 हृदिकरणविधिः । शुक्रलक्षनविधिः । शुक्रकरणविधिः । कुक्षीकरणविधिः ।
 काकघातोद्देशकरणविधिः । गोघनजीवनविधिः । गर्भमोचनविधिः । दीपनिर्वा-
 णविधिः । हृदिकविषापहारविधिः । मेघादिअलुलक्षनविधिः । पटगतचित्रदर्शन-
 विधि । शङ्खशुक्लाकर्षणविधिः । कुचनाशनविधिः । अङ्गविशेषसङ्कोचनविधिः ।
 रक्तगण्डविधिः । रात्रिमोचनधूपविधिः । अन्धीकरणविधिः । कलचकरणवि-
 धिः । अन्तर्धानविधिः । मृन्मयमजमदविधिः । इन्द्रवज्रपुष्पाकर्षणविधिः ।
 दुग्धस्य घृतापादनविधिः । तक्रस्य दधिकरणविधिः । खनमञ्जीवनविधिः ।
 नारीपुष्पगुच्छवन्धोपविधिः । आसनवन्धविधिः । अन्धकारे ज्योतिर्दर्शन-
 विधिः ।

No 1955 बालविवेकिनी ।

Substance, country-made paper, 12 × 8 inches. · Folio, 16 Lines, 6 on a page Extent, 360 Slokas Character, Mathili. Date, ? Place of deposit, Nadayāra-grām, Post Madhubani, Darbhāngā, Pundit, Manilāla Jhā Appearance, fresh. Prose Correct.

Bālavivēkinī A commentary on Kālidāsa's *Srutabodha*—a manual of versification. By Tarāchandra, a Kāyastha.

Beginning. यत्कृत्यैव समस्तं समस्तं यत्ते देहिना

यत्तादात्तरजोऽपि न पुनरावृत्तिं लभन्त जना ।

यत्कीर्तिर्विमलीकरोति विमला गङ्गेव लोकत्रय

तं श्रीवज्रमसञ्जुञ्जामनघ बन्धेनवस्यं गुहम् ॥

ताराचन्द्राभिधेयेन बालविवेकिनी ।

क्रियते श्रुतबोधस्य टीका बालविवेकिनी ॥

बन्धेऽज्ञानं कथं मे स्यादिति कथयतिप्रियतमस्य परिग्रह्य कालिदासस्य श्रुत-

बन्धेऽपन्यासैः प्रवृत्तिज्ञानेवाह बन्धसामिति । त्वा प्रत्यये बन्धमाज्ञाना कात्यादिपु-

लोकप्रसिद्धानामायादीनां बन्धस्य लक्ष्यमहं भवत्यस्यमीत्यन्वयः । इत्यादि ।

- End आख्यानं द्रुतबोधाय गणवर्णविवेचनम् ।
सकलं तेन मे कृणु परमात्मा प्रसीदतु ।
- Colophon इति कायस्कन्धनालद्वारताराचन्द्रकता द्रुतबोधटीका वाचनिवकिनी समाप्ता ।
- विषय । कालिदासकृतबोधोपाभिधानचन्द्रोपन्यास आख्यानम् ।

No 1956 आचारादर्शः ।

Substance, palm leaf, 13 x 2½ inches Folia 109 Lines, 5 on a page
Extent 2430 slokas Character, Maithil. Date, ? Place of deposit,
Pilkhoyad gram, Post Malhubani Darbhanga Pandit Babu Jha, another
copy at Magrara gram, Post Madhubani Zillah Darbhanga, Pandit Chhoti
Jha, another copy at Benares, Babu Haris chandra Appearance, old.
Prose and verse Correct

Acharadarsa A digest of duly religious and quasi religious
duties *Achara* By Sridatta Mahamahopaddhyaya It includes all
the leading topics of *Achara* A commentary on this work had been
noticed under No 1914 (*ante*, p 233)

Beginning दीक्षिता रक्षयन्ते विमुखा नन्दद्विषु ।
चरिरन्विष्टावक्र सामवीनी पुनातु न ॥
अचोरावापितामर्क इव वाजसनेधिना ।
निबध्यते निबन्धा दो यर्मोक्षास्तनिबन्धिनः ॥
नच मनु । माझे भूष्टते बुध्यत भवार्थं चागुचित्तयेत । इत्यादि ।

End समूलवचनाभोगो भीतावात्यायनिकैल ।
श्रीदत्तन कृतमथ आचारे दर्पण कृत ॥
दुष्टकर्मणि सूक्त मे सन्नादिवचकाशित ।
अपि चर्मोदक तीर्थसलिलाकर्मत श्रुति ॥

Colophon इति श्रीमदमहोपाध्यायश्रीदत्तकृत आचारादर्श समाप्तः ।

विषय । प्रातः कृत्यनिरूपणं । तत्र मूचपुरीषात्म्यनिषिद्धकथन । श्लोचविधिकथन । आचमनविधिकथनं । आचमननिमित्तकथन । हिराचमननिमित्तकथनं । आचमनाभु-
कल्पविधिकथनं । आचमनापवादकथन । दन्तधावनविधिकथनं । प्रातः स्नाना-
दिविधिकथनः । अचिरादिनक्षत्र्यदर्शनमाहात्म्यादकथन । कर्मप्रपाधनादि-
विधिकथनं । श्रमाश्रमभजनफलकीर्तन । ज्ञानमहाद्वारादिदर्शनं नमस्कारकथन-

यथाकथनं । वदपाटादिविधिकथन । विशेषण स्नानविधिकथनं । मरोवरादौ स्नाने फलविशेषकथन । नदीलक्षणादिकथन । नेमिभित्तस्नानविधिकथन । द्वायस्यस्नान स्नानविधान । काम्यस्नानविधि । कात्यायनाक्तस्नानप्रयोगकथन । सन्ध्यापासनविधिकथन । जपादिविधिकथनं । कुम्भनिरूपण । तदाहरण-कास्तादिनिर्णय । उपवीतादिविधिकथनं । तर्पणविधिकथनं । जीवतपिड-कनापि यमतर्पणपर्यन्त कर्तव्यमिति निरूपण । देवतर्पणादिविधिकथन । का-त्यायनोक्ततर्पणप्रयोगकथनं । तर्पणान्तरकर्मानिरूपण । पूजादिप्रकारकथनं । देवपूजायां पूजाधारादिनिरूपण । पुष्पधूपादिनिरूपण । वैश्वदेवधत्तिकर्मावि-धिकथन । पञ्चपञ्चविधिकथन । नित्ययाज्ञविधिकथनं । तत्प्रयोगकथनञ्च । भिक्षादानादिविधिकथन । अतिथिपूजादिविधिकथन । भाजनविधिकथन । पक्कभोजनविधिकथन । भाजनान्तरकर्मनिरूपण । अयनविधिकथन । द्वाप गमनविधिकथनञ्च ।

No 1907 शारीरकमीमांसान्यायसङ्ग्रहः ।

Substance country made paper, 12 x 4 inches. Folia, 5 Lines, 8 on a page. Extent 1139 slokas. Character, Nāgara. Date, 9. Place of deposit Pūkhoryaḡ gram Post Madhubanī Darbhanga, Pandit Babu Jhānjlā. Appearance, old. Prose. Correct.

Sārīraka mīmāṃsā nyāya saṅgraha. An epitome of the Vedānta doctrine, explaining briefly the leading topics of the different Adhikāraṇas, and supplying all the *pros* and *cons*. By Prakāśatma Yati.

Beginning चयाता प्रह्लाजिज्ञासा । प्रह्म्य प्रणतामीना हकार विष्णुनचय ।

शारीरकस्य सचपात् क्रियत न्यायसङ्ग्रहः ॥

एव विधि खलु सर्वत्र विनिश्चयाकार्येनोपप्राप्तविषयतत्वात्पुनश्चानुबन्धवयमप्यस्य प्रतिपर्यन्ता भवति । इत्यादि ।

End तस्मात् कार्यब्रह्मप्राप्तिं समुपविद्याविषयिककथनमिति धिदः ॥

Colophon इति श्रीभगवत्प्रकाशात्मविरचिते शारीरकमीमांसान्यायसङ्ग्रहे चतुर्थोऽध्यायः । चतुर्थे पादे । समाप्तम्य ग्रन्थः ॥

विषयः । ब्रह्मसूत्रप्रकरणपूर्वपक्षोत्तरपक्षाधिकरणप्रतिपादिनामनेकसूत्राणां मध्ये तदधिकरणप्रथमसूत्रपरिच्छेदपूर्वकं सचपेश समवाधिकरणार्थनिरूपण ।

No 1958 द्वैतनिर्णयप्रकाश ।

Substance, palm leaf, 12 x 2 inches Folia, 107 / Lines, 5 on a page
Extent 2,153 slokas Character Maithili Date, ? Place of deposit,
Pilkhojad gram, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Babu Jhāṅṅha
Appearance, old. Prose and verse Correct

Dvaitanirṇaya-prakāśa A commentary on Vachaspati Miśra's
work on duality, named Dvaitanirṇaya By Madhusudana Miśra,
Mahamahopadhyaya

Beginning चक्षानयचक्षीकुर्वन्चक्षानयि चक्षयन ।

इत्यादयविहारी स्यात् तापहारी हरिर्भक्तम् ॥

इति पादस्य रसमेति । शब्दानामौत्सर्गिकपरममित्यादिषट्चमभिव्याहारस्य
उपादाने गौरित्यादौ स्वरूपपरमस्य निकटत्वादिति भावः । इत्यादि ।

End उपनयनकालनिर्णयः आर्जुनाच्चे,—दृष्ट्वा तदुत्तरेतिरत्नाकरलिङ्गनाम् दृष्टिदिनं
निर्दिष्टमिति नम्यते ॥

Colophon इति महात्महोपाध्यायश्रीमच्छुद्धदेवमित्रविरचिते द्वैतनिर्णयप्रकाशे समाप्तः ।

विषयः । वाचस्पतिमित्रविरचिते द्वैतनिर्णयस्य व्याख्यानं, तदनुज्ञात्मनिरूपणम् ।

No 1959 मीमांसापल्लवः ।

Substance, country made paper 11 x 4 inches Folia 60 Lines 7 on
a page Extent, 1680 slokas Character Maithili Date S.E. 1667 Place
of deposit, Pilkhojad gram Post Madhubani Darbhanga Pandit Babu
Jhāṅṅha Appearance old Prose Correct

Mīmāṃsā pālala A dissertation on the philosophy of religious
rites By Indrapati, Mahamahopadhyaya

Beginning जिला मन्त्रपुरद्विष्य दृष्टवन्ते यदान् नमस्त्रां शरा-

मुद्धर्तुं कमठावति छतवन्ते कालावति कुप्यन् ।

देवारातिहरिष्यदेत्यदक्षने मेधो तन् विधत्

विद्वद्गर्भवाङ्मयावतिष्ठत जुष्य नमः श्रीपते ॥

विद्वान्मयावतिष्ठत जुष्य नमः श्रीपते ॥

मधेपतयावतिष्ठत जुष्य नमः श्रीपते ॥

य लेभे इविमसी देवी सुरेशचिपते सुत ।
 स तनोति शिव बला भीमाभारमुपल्लव ॥
 अविवेका निचिन्ताया मिशुरेको धीरमर्थयति ।
 पालकछेलनछेलनमुद्धा कोपो मयि न्याय ॥
 इह खलु चिविधा विधयो भवन्तीति । इत्यादि ।

End. तथा च तत्र रागप्रग्ननिषेधवन् भान्तिप्राप्तस्य बाधमङ्गीकृत्य न विकल्प इति ।
 Colophon. इति मत्तोपाध्यायश्रीमदिन्द्रपतिलनं मौमासापल्लव समाप्तं । माके १६१० ।
 विषय । विधिरूपविवेचन । श्रुति-लिङ्ग-वाक्य प्रकरण-स्थान-प्रमाणाणां स्वरूपादिनि-
 रूपण । मन्त्राक्षरार्थप्रकाशकल भक्त्यैव न तु लक्ष्यदेतिनिरूपण । शौचाश्रम-
 श्रायकर्मनिरूपण । अहविवेचन । आवाहनमन्त्रादावनूचकयम । व्रत-याज्ञ-
 धान-इष्टि दान स्नान पूजादीनां प्रकृतिकथन । एकादशीप्रसूतेन काम्योपवास-
 क्रमकीर्तन । अधिकाराकाङ्क्षाभदन द्विविधप्रकरणनिरूपण । पार्वत्यश्राद्ध-
 प्रकृतिविवेचन । इत्युष्णादीनां विरोधे इत्यादीनामुपादयन्निरूपण । शौच-
 यागप्रकृतिविवेचन । ह्योत्तमैर्निकर्तयताश्चिन्तन । निषेधनिरूपण । परिमृष्ट्या-
 निरूपण । प्रधानस्य विकल्पनिरूपण । तस्य अनूक्त्यचिन्तनम् । प्रधानादर्थो-
 सद्भावेन विरोधपरीहारसम्भवे अङ्गसद्भावेन उचितत्वकथन । उद्देश्यविधेय-
 तादिविवेचन । श्रुतिलिङ्गादीनां बलाबलनिरूपण । अतिदेशनिरूपणम् ।

No 1960 दिव्यदीपिका ।

Substance, country-made paper, 1½ × 4 inches Folia, 20 Lines, 8 on
 a page Extent, 600 slokas Character, Maithili Date, Sk 169½ Place
 of deposit, Pilibhoat gram, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Babu
 Jhánjha Appearance, old Prose and verse Correct

Dīya dīpikā A digest of the laws regarding oaths, affirmations,
 and orders By Damodara Thakura The work was compiled under
 the auspices of Muhammad Shah

Beginning श्रीमद्भगवद्गीतासुपाख्यानस्य सारम् ।

दामोदरेण क्रियते दिव्यानामच निर्णय ॥

तत्र याज्ञवल्क्य । तुलाग्रापो विष कोमो दिव्यानीह विग्रहये । इत्यादि ।

End

नाष्टमात्रं चतुर्दश प्रायश्चित्तपरीचयम् ।

Padārthīya-dnyā-chaṭṣhu. An elementary exposition of the categories of the Nyāya Philosophy. By Umāpati Upādhyāya, son of Ratnapati Upadhyāya.

द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाः पदार्थाः सन्त । इयिचत्तेजोवाय्वाकाश-
कान्तदिगामलनवि द्रव्याणि नव । रूपरसगन्धस्पर्शसंख्यापरिमाणप्रयत्नसंयोग-
विभाजपरत्वापरत्त्वगुणद्रवत्वखेदसंस्कारमन्दबुद्धिसुखदुःखेत्यादे प्रप्रयत्नकर्मोपमां
गुणान्स्त्विति श्रुतिः । इत्यादि ।

Colophon. इति वेदवेदाङ्गपारमशीरत्नपत्रपाध्यायान्तमश्रीमदुमापति अपाध्यायविरचितं
पदार्थोपदिष्टं च. सम्यक् ।

विप्रथ । द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमावायाभावरूपसम्प्रदार्थनिरूपण । एतद्गूढाधिक्य-
महानिरसमय ।

No. 1963 द्रव्यकिरणवर्गीप्रकाशः ।

Dravya-kirānāvālī-prakāśa A commentary on Udayana Achārya's *Dravya-kirānāvālī*—a treatise on the Nyāya doctrine. By Vardhamāna, Mahāmahopādhyāya, son of Gaṅgeśvara.

Beginning मिलन्त्याकिनीमहोदयां मूर्ध्नि पुरदिप ।

विश्ववीजादुरप्रस्था वैधयो ता कला नम ॥

कर्मविविधविघातकं रविनमस्कार निवधति । विधेति । यदि तिसामान्यतोऽपि कर्तुं निर्देशं विद्याविषयो सन्धारजनीत्या रूपका + + + ता लभ्यते । विधेयं या पूर्वसन्ध्या तदुदयोदेकादशियेव या रत्ननी नतचये सति यदुदति उदयगिरिशिखरमधिरौदति । सन्ध्या च रात्रेर्न भागविशेष । निरन्तेतद्गुणीषम-
गिरिविरग्निकालस्य कालविमपस्य रात्रिस्थान सन्ध्यायाश्चान् द्वीपे कतिपयतल-
सत्त्वान् । अत एव रात्रिसन्धयोः सम्यग्ज्ञाने द्वयमभिधान । इत्यादि ।

End.

यत्कर्मतन्ममपवमहसरगिर्गङ्गेयरा एतद्विकैरवकाननेन्द्र ।

तस्याकृतोऽतिगङ्गा किरणावली ता प्राकाशयत तन्निमुदे बुधवर्द्धमान ॥

Colophon

इति महामहोपाध्यायश्रीमद्वराहजमहामहोपाध्यायश्रीवर्द्धमानविरचिता द्रव्य-
किरणावलीप्रकाश सम्पूर्ण इति । वर्ष १९११ ।

विषय ।

उदयनाचार्येण तद्व्यक्तिरणावलीग्रन्थस्य व्याख्यान ।

No 1964 कुमारव्याख्यासुधा ।

Substance, palm-leaf, 11 x 2 inches Folia, 190 Lines 5 on a page
Extent, 3,108 slokas Character, Maithili Date, ? Place of deposit,
Pilkhoyad gram, Post Madhubani, Darbhanga Pandit Babu Jhanyba. Ap-
pearance, old, decayed. Prose Correct

Kumāravyākhyā-sudhā. A commentary on Kālidāsa's Kumara-
sambhava—an epic poem By Raghupati The commentary extends
to the 8th canto of the work, though an opinion seems to prevail that
Kālidāsa stopped his work at the close of the 7th canto

Beginning — मित्र सञ्ज्ञातविश्वजडा

सम्यग्ब्रह्म नवीन + + + + सन्ध्यापथीवासू ।

धेवानसमुदेन्द्र + + मुकुटप्रत्युग्ररत्ननिधि

प्रेोद्भिन्नामलपत्रछापलिपिरक्षा पातु महाभर ॥

+ + + + + विदुषे कृतान् जीका प्रविद्यार्थविरहितेद्य ।

इयन्तु ब्रह्मार्थविवेचनाय वितन्यते श्रीरघुणा प्रथमान् ॥

परमोपनिषौ दद्या छानिभिः शिष्येते छानि ।

अस्माकन् पलादगतार्जनार्थव्यवहार ॥

इव तावत् सकलसुरसार्थं दुर्दण्यतारकास्यमघासुरपराभूतवैलास्यार्थकदर्थोपनो-
दाय कुमारजन्म । तस्य च पार्श्वतो नन्दनत्वा तस्या अपि हिमालयसुतात्वेन
हिमालयादिवशना रूपवन्निर्देशं भवाकविचक्रचूडामणि कालिदाममिष कु-
मारसम्भवकाव्येन चारभते । तथा च दृष्टी । सर्ववशो भवाकाव्यमित्यादि
प्रविष्टमेव । सरस्वतीकण्ठामरण्येऽप्युक्तं । निर्दोष गुणवन्काव्यमसङ्कारैरलङ्कृतं । —
— — — अस्तीति । उत्तरस्या दिशि । इत्यादि ।

End श्लोकस्यास्य मालिनीचन्द्रः । तल्लक्ष्यं । नममयमयुतेषु मालिनी भागिलोकैः ॥
Colophon इति कुमारव्याख्यानुवाया श्रीरघुपतिविराचिताया सुरतवर्जना नामाद्यत समं
सम्पूर्णं । शुभमस्तु ।
विषय । कालिदासकृतकुमारसम्भवकाव्यस्य अष्टमसर्गात्त आख्यानं ॥

No 1965 प्राच्यचित्तप्रदीपः ।

Substance, palm leaf, 12 x 2 inches Folia, 86 Lines 5 on a page
Extent, 1593 slokas. Character, Muthuli Date, ? Place of deposit,
Pilkhojad grām Post Madhubani Darbhanga Pandit Babu Jhunjhi Ap-
pearance, old Prose and verse Correct

Prajaschitta pradipa A digest of the laws regarding expiations
for various offences By Sankara Misra son of Bhavanātha Misra,
Mahamahopādhyāya Contents The philosophy of expiation Dif-
ferences in expiations on account of differences of age, sex and
condition of offenders Shaving off the hair of the head as an expia-
tion, prohibited in the case of learned men Rules for calculating the
price of cattle when the gift of it is prescribed as an expiation but
it cannot be had Rules for the expiatory rite called Prajāpatya
Expiation on the part of a Brāhman owner for the killing of cows
Observances enjoined for the day preceding the day of expiation
Expiation for the killing of pregnant cows Expiation for accidental
death of cows Expiation for killing by one act more than one cow
Expiation for killing of one cow by several persons Expiation for the
death of cattle resulting from neglect in keeping them. Accusation of
killing a cow Expiation for selling cattle Expiation for castrating
cattle Brief notes on expiations for killing Brāhmans, drinking spiri-
tuous liquors, and other heinous offences Expiation for eating forbidden
food Expiations for incestuous connexions Fine meet for expiations

Beginning. अहं ब्रह्म जगत्सृष्टोद्भासक इत्युराधनं ।

नमामि यामिनीकान्तकान्तभालम्बुधरं हरं ॥

अथ प्रायश्चित्तकूपं निरूप्यते । तत्र चारीतः । प्रयत्नद्वेषचित्तमित्यादि ।

End. अत एव रात्रौ कथमपि प्रायश्चित्तं कर्तुं न शक्यते इति सुधीभिश्चित्तनीयं ।

Colophon. इति महाभक्तोपाध्यायमित्रश्रीमदनाथाध्याजमित्रश्रीमद्वररत्नः प्रायश्चित्तप्रदीपः समाप्तः ।

विषयः । प्रायश्चित्तस्वरूपविशेषनं । शान्त्यादिभेदेन प्रायश्चित्तविधिरूपनं । विद्वदादीनां मूढनादिनिषेधः । धनुर्मूचनिरूपणं । प्राजापत्यादिव्रतानिर्णयः । प्रादुर्गतादि-
कादिशोभप्रप्रायश्चित्तं । प्रायश्चित्तपूर्वकृतनिरूपणं । अभिषेकादिशोभप्रप्रायश्चित्तं ।
गर्वा निपातने प्रायश्चित्तकथनं । एकप्रयत्नकृतवृद्धेश्वरप्रायश्चित्तकथनं । वृद्ध-
शरीरकैकेश्वरप्रायश्चित्तं । अपातननिमित्तशोभप्रप्रायश्चित्तकथनं । शेषप्रायश्चा-
दकथनं । गोविन्द्यादिप्रायश्चित्तं । मुष्कशोषणादिप्रायश्चित्तकथनं । अन्वेषक-
प्रप्रायश्चित्त-पुरापानादीनां प्रायश्चित्तकथनं । अमृतमलकप्रायश्चित्तकथनं । अम-
र्यामृतनादिप्रायश्चित्तकथनं । प्रायश्चित्तकालनिरूपणम् ।

No. 1966. रसदीपिका ।

Substance, palm-leaf, 11 × 1½ inches. Folia, 50. Leaves, 5 on a page. Extent, 978 shlokas. Character, Maithili Date, ? Place of deposit, Palkhoyād-grām, Post Madhubanī, Darbhāṅgā, Pandit Babu Jhāṅghā. Ap-
pearance, old, decayed. Prose. Correct.

Rasa-dīpikā. A commentary on the 'Meghadūta' of Kālidāsa. By Jagaddhara, Mahāmahopādhyāya.

Beginning. महाकान्तकान्तये पुरुषोत्तमकाव्यरसदीपिका-

उन्मूलनाभालविभूतयेऽतद्वरकान्तकान्तप्रदीपिका ।

तत्पदीयतदर्थसर्वविधो यस्मिन् प्रपूरायते-

नित्यं विदुर्गदगदराय विभवे ततो नमः प्रथमे ॥

अभ्यासकृते कोषान् भर्तुं पाणिनेर्मते ।

विभाज्य क्रियते शीका श्रीशिवदेवदेविका ।

भक्तकालिदाशकविनिर्मितमद्वय-

शीका कणाभ्युदयिनीवि विनन्दने दत्ता ।

एषा एव दुर्लभकव्य भवति श्रेष्ठतुल्ये परं परमिहास्तेन न भवेत् ॥

इष तावदेवं श्रूयते यन्मानभे सरसि कनककमलकाननरत्नराय धनाध्यक्षेण यच्च
एको निरुद्धः । स च कदाचिदतिविषमकुण्डुमवाणवाणवेदनादीनमनसा निज-
मानिनीमानापनादनाकृत भावयतीति विभावितचेतसा मम नियोगोऽवधी-
रित इति तथैव समभेकवत्त्वरं तव वियोगो भवन्निति त श्रवन्निति । तामेता
प्रसिद्धिमनुष्यस्य कालिदासमित्रा उपकाय कर्तुमुपक्रमतः । कश्चिदित्यादि ।

End

नानालङ्कृतमुन्दरीरसवशा नामागुणाना निधि-
नानाभाषविभाषनैकचतुरा नानार्थसम्बोधिनी ।
तप्तदूषणशून्यतोऽल्लसतनूरन्याऽनेव स्थिरा
ढीक्षेय परिशीलयन्तु छतिनल्लभ्यो मतिर्मांसकी ॥

Colophon इति महाभद्रापाध्यायश्रीजगद्विरचिता रघदीपिका समाप्ता ।

विषयः । कालिदासछन्दमेघदूतकाव्यस्य व्याख्यानम् ।

* No 1967 गोभिलगृह्यभाष्यम् ।

Substance, palm leaf, 11 x 2 inches Folia, 201 Lines, 6 on a page
Extent, 4060 slokas Character, Maithili Date, L S 431 Place of
deposit, Palkhoyad gram, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Babu Jhangha
Appearance, old. Prose Correct

Gobhila-grihya bhashya A commentary on the Grihya Aphorisms
of Gobhila By Narayana, son of Mahabala The extent of the
work is described to be 4,966 slokas

Beginning विश्वस्य कारणं विश्वं प्रणम्य क्रियते मया ।

गृह्याध्यायाः स्मृतेर्भाष्यं विवेकार्थमनेषया ॥

अथातो गृह्याकस्याणुपदस्याम । अथ कोऽस्य सञ्जम् । अथ ते धर्मार्थकाम
माप्ता इतीवाखिलं पुरुषार्थं । तेषां धर्मं प्रधानम् । तन्मूलावयवकामौ । तथा
च शान्तिः । इत्यादि ।

End

यस्य कीर्तिरकीर्तिर्नित्यानिमयापि न चर्चन्ति ।

महाबलः सुविख्यातो वामदेवभुतोऽभवत् ।

नारायणश्चास्यस्यपि नारायण इवापरः ।

पुत्रो महाबलस्याभूत् सदा साध्यायवत्सलः ॥

तत्र सन्देहनाशाय कर्मणां तुष्टिकल्पना ।

गोमिलाचार्यमीनाया स्मृतेर्भाष्यमिदं छतः ॥

तदे + + + + द्वेधैर्विद्येर्मध्यस्तृतिभिः ।
 बलापहो विद्यायास्तृतीया मदनकर्मया ॥
 न चावातीव कर्मस्य दोषदृष्टिपर मन ।
 दापो अनियमानादपि दुर्वृत्ताना प्रकाशने ॥
 छाभिप्रायक हि सया किञ्चिदप्यत्र नेरित ।
 प्रधानवाण्या नास्त्येव कल्पनस्यादिनाशया ॥
 यदुच्यते साधु तस्याधु यथासाधु क्वचित् छत ।
 यतामास्याज्जमयागत साधु तदु भवति भुव ॥
 नदीपते पय यथै यथा + + नदीपत ।
 यथादकमुत्सृष्ट तद्वत् साधुतामिदम् ॥
 साधुप्राप्तुता न च्छदसता मुपमइमान् ॥
 यथा + + मपेय म्यात परिदम्बलु यानरे ॥
 यत्र लोकसदस्याणि यत्र पद्यगतानि च ।
 यत्र यद्विद्य तथा लोका मस्या मारायकोदिता ॥
 + + + + + + +

Colophon इति श्रीनन्दमोगिलाचार्यविरचितमध्यमभाष्ये चतुर्थं प्रपाठकं परिपश्ये इति ॥
 लघु ४३९ चौदमास ।
 विषय । गोभिलमध्यमवक्ष्य यास्याम् ।

No 1968 किरणायली ।

Substance palm leaf 12 x 1½ inches Folia 80 Lines 5 on a page
 Folio 1938 s'lokas, Character Maithili Date, L 9 E 568 Place of
 deposit, Pithkhorad gram, Post Madhubani, Darbhanga Parishat Babu Jijayal
 Aligarh, old. Prose Correct.

Kiranayali. A brief exposition of the categories of the Vaisheshika
 doctrine By Udayana Acharya A commentary on this work has
 been noticed under No 1080, Vol III, p 50 The text itself is
 accepted as a commentary on the Padārthoddeśa of Prasastapada
 Acharya Mr Hall says that Udayana compiled only two books.
 Hall's Contributions, p 65

Beginning विद्यामन्यादयाम्कादविद्यारब्धनीचये ।
 यदुदित नमस्तस्मै कथोपदिष्टमस्ति ॥

यतो द्रव्यं मृणा कर्म तथा जातिः पराऽपरा ।

विशेषाः समवाया वा तन्मीश्वरमुपास्यते ॥

अथैवम् प्रविवेचनाय अगतामन्तस्तम आन्तये-

सम्भारं विच्छेदनाय मन्त्रं स्यात्कस्य यावार्थिनः ।

तत्तन्नामसम्भूतभीतय इमां विद्यावतां प्रीतये .

व्यासेने किरणावलीमुदयन सत्कर्तृतेजोमयो ॥

अतिविरसमसारं मानवार्त्ताविहीनं प्रचिततबद्धवेलप्रक्रिपाजाम्बुम्भ ॥

अद्विषमसमन्तं तन्त्रमेतद्वदन्ति प्रबलजनधियो ये तेऽनुकम्प्यन्त एते ॥

शास्त्ररत्ने सदाचारपरम्परापरिप्राप्ततया कायवाटसनेभि छत परापरगुह
नमस्कार शिष्यान् शिष्यायतुमादौ निबध्नाति प्रथमेति । कर्मव्यापेक्षया प्रणामस्य
पूर्वकालत्वात् क्लानिर्देशः । इत्यादि ।

End.

न हि मूर्खैकमात्रेण क्रिया इत्यत एव प्रथमादृष्टपरिपक्षादिति । कश्चित् प्रथम-
परिपक्षान् क्वचिददृष्टपरिपक्षादित्यर्थः ॥

Colophon

इतिशब्दाद्द्रव्यपरिसमाप्तिः । इत्युद्यनाचार्यविरचिताया किरणावल्या द्रव्य-
पदाय समाप्त इति । लस ५१८ ॥

वषय ।

प्रसक्तपादाचार्यछतस्य वैशेषिकसूत्रमन्त्रविज्ञानाख्यानरूपस्य पदार्थधर्मसङ्गुहाभि-
धानस्य ग्रन्थस्य द्रव्यपदाद्यविवेचनान्त व्याख्यानं ।

No 1969 आरव्ययामिनीप्रथमखण्डः ।

Substance, country made yellow paper, 11 x 5 inches Folia, 475
Lines 9—10 on a page Extent 15,841 slokas Character, Nagara. Date,
Sh. 1800 Place of deposit Madhubani Darbhanga, G. A. Grierson, Esq.,
C S Appearance new Prose and verse Incorrect

Aravyayamini A translation from the English of the Tales of the
“Arabian Nights Entertainments” By Jagadbandhu Sarma. The
work extends to the first fifty nights, and was prepared under the
patronage of the late Raja Sambhuchandra, a zamindar of Kikiniya,
in the district of Rangpur It must have been prepared within the last
fifteen or twenty years

Beginning. ज्ञानं तुरीयमद्वैतं शिवं ब्रह्म सनातनम् ।

अनन्तचिन्मयं नैमि सान्दानन्दं परात्परम् ॥

सान्दानन्दप्रदा या कल्पवृक्षवरा धामरोपीवमग्ना

विद्योतस्तीरजसा निखिलभयदरा भीमरूपा सुरपा ।

भूगोलोकाभिधान नरपतिनगर सर्वैत पाति पूर्ण
ब्रह्मा आनन्दमय्या पदकमलयुगेऽभीष्टसिद्धे क्षराम ॥

भूपं श्रीमद्युचन्द्रो मुष्णिग्वक्षित पण्डित श्रीयुत +
भूगोलोकाभिधाने + तनगरसमे काकिनापवनऽग्निन् ।
दीनानां दैन्यरोमान मदमिव + धनान् दापयन् दुर्मतेभ्यो-
नित्यं क्षमन्तरे + सुविमलयमसा नाशयन् भाति भूमे ॥

तस्य भूपतिवर्ग्यस्य छपाहन्दवग्रन्ध ।
आदरेण समभ्या + विज्रमाभ्यपुरस्त्रितः ॥
श्रीजगद्गुर्विप्रोऽहं दाज्ञाज्ञप्त प्रवर्णित ।
सन्दर्भरक्षणे तस्मिन् निर्जल्प इव माम्भत ॥

श्रीगुरो कवसासङ्गाद् भूपवाक्यादिव भूवि । •
सारव्यामिनी भातु ज्ञानोद्बिबर्द्धिका ॥
पुरा किन्नाश्वरस्यधमवायमयनसुयोभितविलसितकुलुमकुलचक्षितमधुतस-
चयमकुलगुञ्जितभाषितमनोरञ्जितकोकिलकुललपित—इत्यादि ।
अकाशधरणीतल भवति यस्या भूपम्य भो
मनुष्यनिवहै मुदा प्रथिनकीर्तिसङ्कीर्तन ।
श्वस्य विमल यशो लसति माय नित्य दशा
सुपूर्णरजनीपति शरदि भाति नि सन्निभः ॥
श्रीमत्श्रीमद्युचन्द्रा नरपतिविलक सर्वदेशप्रसिद्ध
काकीनाथा नगर्ग्यो विलसति सुकृती योऽग्निभीमान् वरीशान् ।
आर आर तदाश्री तनुत इति मुदा श्रीजगद्गुर्विप्र-
विज्ञाऽस्या पुस्तिकाया निजमुक्तवशत ज्ञानदेशावसङ्गान् ॥

End.

Colophon. इत्यारव्यामिन्या सङ्घरीषारसङ्ख्यादियन्मादे प्रथमखण्ड नाम यद्यदद्यात्तम-
सर्ग ॥ प्रथम भूगत । आगे १८०० ।

विषयः । (खेच्छभापीसारव्यामिनीयन्मादेवतारितोऽय यन्) । तत्र प्रथमे सर्ग,—
पारस्यदेशे सङ्घरीषार सङ्घजनाश्वयोदयत्यादिकथन । नव मखनभापया पा
रधिकशब्दानां व्युत्पत्तिकथनश्च । तथाराज्याभिरकादिवर्णन । सङ्घजिनाश्व
भार्यायां व्यभिचारोदिवर्णनश्च । ९ ये सर्ग,—सङ्घजिनाश्व दुष्टिनादिवि-

रक्षकीर्तन । सहरीपारस्य स्रगवादिदृष्टान्तकथन । २ ये सगे,—सहजिनाष-
सहरीपारयोरन्योन्य दर्शनन क्षमुतापादिवर्षन । सहरीपारमन्त्रिणा दृष्टान्त-
कथन । काफ़िपुरुषस्य दृष्टान्तकथन । सहरीपार सहजिनाषथोराज्यदर्शनपूर्वक
धमकदृष्टान्तकथन । चतुर्थादि-सगे,—उभयोर्दैत्यदर्शनविवरण । प्रसूते दैत्ये-
ताभ्यां दैत्यकामिनीप्रसादनात् अङ्गुरीयप्राप्तिकथन । स्वदेशगमनपूर्वक प्रत्यक्ष-
विवाहवर्षनादिक ।

No 1970 अद्वैतदीपिका, द्वितीयपरिच्छेदः ।

Substance, country made paper, 12 x 3 inches : Folia, 58 : Lines, 8 on
a page Extent, 1668 shlokas Character, Maithili, Date, : Place of
deposit, Magrant, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Kanai Jha
Appearance, old : Prose : Correct

Advaita dipika A dissertation on the non-dual theory of the
Vedantists in refutation of the Nyāya doctrine of the duality of the
soul By Nṛsiṃha Asrama, pupil of Jagannātha Asrama The codex
comprises only the second book of the work *Hill's Contributions*,
p 107

Beginning नरवरिवपुषा यो हारयन दानवोऽऽ प्रकटयन्ति पुमर्थो भेदद्वयाविति ॥
निजगुणमदमायासाधमावादिभेदे गुणतरदयथा सा पातु लक्ष्मीपुत्राय ॥
अमन्नायायममृताय चरणरेख बाचामयोचरेण्यर्थं मूर्धं वाचालयन्ति मां ॥
अथास्य परस्मादिभाग परीक्ष्यते । तत्र जीवपरयेऽऽ साभाविको भेदः पारमा-
यिक इति केचित् । इत्यादि ।

End. तदुक्तं गर्भं यस्तु ज्ञाततयाज्ञाततया वा साच्चैतन्यस्य विषय इति । मन्नात् ।
विष्णोर्विषयाधारमज्ञान भेदविधौ ।
चेदुदंषेकवत्तस्य निश्चयोऽऽनल्यता ॥
यस्याप्या दृश्यभूत सदानन्दैकविषय ।
परिरण्यसमीक्षा न तं यज्ज पदयोक्तम् ॥

Colophon इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्यभक्तव्यसङ्गाथायमथीवरचन्द्रिष्यधीश्वरिभिरा-
यनलताद्वैतदीपिकाया विभाजयन्निपात्यो द्वितीय परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । प्रथमपरिच्छेदोभाति । द्वितीये तु,—जीवपरये पारमार्थिक योपाधिका सा
भेद इति जिज्ञासायां प्रत्यक्ष तावज्जीवमनुष्योर्भेद प्रमाणं, नाहं मय्येवा नाहं

निर्दुःख इत्यनभवान् । तथा अनभानमपि जीवब्रह्मभेदे प्रमाणं नद्यादि ब्रह्म-
जीवप्रतियोगिकवर्गमिषत्तासमानमनकभेदवत् तु खाननभवितात् अमानतात्
अमपारित्याच्च घटवन जीवा ब्रह्मप्रतियोगिकवर्गमिषत्तासमानमनकभेदवान् अ-
सर्वज्ञत्वात् असर्वज्ञान्तमत्तात् असुखतन्त्रत्वाच्च घटवदित्यादिना पारमार्थिकतया
जीवब्रह्मभेदमङ्गीकुर्वता मनस्पृश्यस्य एतत्तत्त्वमनपरस्पर जीवपरयोरोपा-
धिकोऽनिर्वचनीयस्य भेद इति भगवदाचार्यमनमस्योपम ।

No 1971 अद्वैतदीपिका, (द्वतीयपरिच्छेद) ।

Substance, country made paper, 11 x 3 inches . Folia, 85 . Lines, 8 on
a page . Extent, 8127 slokas . Character, Maithili . Date, ? Place of
deposit, Magram, Post Madhubani, Darbhanga . Pandit Kanai Jha,
Appearance, old . Prose . Correct

Advaita dipika . The third book of the work described under the
last preceding No

Beginning. उपनिषद्बोधोद्योगसमानकल्पं निजमुपमनकान्तं कान्तमप्याजयाने ।

परिहृतपरमत्तं पञ्चमेतस्य नूनं नरकारणपूर्वैर्धनं कामं प्रपद्ये ॥
गुणस्वरूपत्वात् मे कस्यकीकुर्वन्ती वा नरकारणपूर्वेष्वप्यारयत्यात्मदुर्गं ।
अज्ञानमिति विव्रताधि सच्चिदानन्द्याद्याश्च कपटमतिविज्ञासेर्भेदभिर्भ्रमाभ्याम् ॥
निरवधिनिर्मलवर्णिप्रकटनशीलप्रभो ज्ञेयवान् ।

औपनिषदाद्वैतं कुर्वतात कल्याणकारिणे विया ॥

अथ भवनाकालं सत्यदार्थं ब्रह्म निरूपयत तद्व्याप्रेरेव मुमुक्षुकाद्विपुल्या-
यंतया तद्व्यमगं विना जिज्ञासाऽनिहतं प्रकृतवाक्यार्थज्ञानायागाच्च । इत्यादि ।

End तस्मात् सत्यज्ञानान्वाद्यकं निर्मुक्तमुदासीनं ब्रह्म वेदाद्य इति विद् ।

सत्यज्ञानपुष्कररूपमद्वैतं शुद्धाद्वितीयं परं

वेदान्तैकविनिश्चयं हरिहरभृतादिसम्बन्धिनम् ।

ब्रह्मात्म्यायवसानिचारयिदितं यद्रूपमन्याहम्

तदेव्या विभव परं सवयस्कृतं दुर्लभं हरम् ॥

Colophon इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्यभगवत्समन्नायकश्रीचरणनिधायीशमिहा
यमलनाद्वैतदीपिकायामौपनिषदीयकाण्डमृतीयं परिच्छेदम् ॥

विषय । मुमुक्षुषा ब्रह्माजिज्ञासा कथय्या, तत्र ब्रह्माद्यं तावत् न प्रत्यक्षं प्रमाणं, तस्य रूप-
स्वरूपदिहीनतया बाह्यप्रत्यक्षमाचरन्तान्, तथा मनस्यैव कवचस्य बोधतत्त्वम्

भावयादिकत्वात् तद्विषयत्वं स्फुटम् । ननु कार्यत्वहेतु कर्तृजन्यत्वनियत
 चित्यादिकर्तारमनुभाषयतीति चेद्विदमपि न विचाररमणीय, तथाहि न तावत्
 कार्यभावे कृतिमत कारणत्वस्य सम्भवति, घटादे कृतिजन्यत्वे अवधत्ते हि
 तत्तत्कार्यत्वत्वं न दृष्टान्निग्रह, तत्र च तद्व्यवधारणमन्यव्यतिरेकाभ्यामेत कलहि-
 काय्यव्यतिरेकप्रयोजक कृतिव्यतिरेक, समर्थाभाव इति चेत् तदपि न चाद-
 श्यम्, तथाहि कृत्यत्वभावावस्थ कार्यव्यतिरेकप्रयोजकत्वादित्यनया दिशा ब्रह्मणो
 मानाकारागोचरत्वं सुप्रसङ्ग प्रदर्श्य तस्य सौपनिषदज्ञानमात्रावस्थानिरूपण ।
 ननु उपनिषदुपजीवकानुमानगम्यत्वे ब्रह्मण सौपनिषदत्वं विहन्यतामिति चेन्न
 उपनिषद्विज्ञेय मानाभावकृततदसम्भवादिनिवृत्ते । वस्तुतस्तु अनुमानात् कर्तृकत्व
 सिद्धावपि नकारमिदं तत्र सम्यक्त्वसम्बन्धमिति चेत्तद्विद्वत् । अतएव सुप्रसङ्ग ।
 ब्रह्मण उदासीनतया काय्यल्लिङ्गात् तत्त्विति, न हि कार्याप्रयोजकौपि धर्म
 कार्यल्लिङ्गेन भिद्यति । उपल्लिङ्गिमात्रं तत्त्वित्वा धर्मान् रासभादेरपि सिद्धि-
 प्रमत्तादिति निष्कर्षः । तथा तत्त्वमस्यादिवेदान्तवाक्य न अपरोक्षज्ञानजनक
 वाक्यत्वात् व्यातिशेयादिवाक्यवदित्यादिना आद्यप्रदर्शनपूर्वक वेदान्तानाम्
 परोक्षज्ञानवस्तुत्वनिरूपण । ब्रह्मसाक्षात्कारा भिदिधामनयस्यकृतं न मनसा जा-
 यते, धन्यमसा न मनत इति श्रुतिस्तु मनमैवानुग्रह्यमिति श्रुतिविरोधेन अपक्व
 मनाविषया, अन्यथा शब्दस्य कर्णत्वे यतो वाचो निवर्तन इति श्रुतिविरोधान्
 तस्मात् न वेदान्तादपराधधीरिति कस्यचिदाद्येवोपन्यासपूर्वकं तत्त्ववृत्तम् ।
 अपराधज्ञानलक्षणादिविवेचन । विधादिनिरूपण । लिङ्गाद्यर्थनिरूपण । यव
 कादीनां लक्षणादिकथन । ब्रह्मणा जगदुपादानकारणत्वसंस्थापन । अविद्यादि-
 लक्षणादिकथन । कर्तृत्वादिविवेचन । अद्वैतवादसंस्थापन । अध्यासापादिभ्यश्च
 कथन । मित्यालम्बकनिरूपण । जडत्वादीनां लक्षणादिकथन । आकाशादेः
 धर्मिणादिकमानविविधभन्तवादस्य ३म् । कालादेरभावे ब्रह्मणोऽपि अस्तिनाभिदि-
 रित्याद्यपरिहृत्यमन्त्रं अस्तिनादीनां लक्षणादिकथन । ब्रह्मलक्षणादिनिरूपण ।
 वेदस्य अपौरुषेयत्वकथन । ब्रह्मसा निर्वृत्त्यादिप्रस्थापनम् ।

Aṭṭaṭṭa dīpikā The fourth book of the work described under
No 1970

Beginning यद्यिन्द्रसहस्रमसोऽहमहिमस्मानन्दमन्दीकृतं
मन्त्रानन्दमहादेवे महति न प्राचीनवाचापि ।
इति सत्यचिदात्मके नरद्वैतो बोधा + + + रवौ
तन्मे तापनिवृत्तये पुतिगत भूषादखण्ड महा ।
जगन्नाथायमगुरो लोपावाक्यपुष्पाकरा ।
स्योदीकृतु मे स्यात् मा + ब्रह्मपुष्पाकर ।
अथ वाक्यार्थो ब्रह्म निकष्यत । इत्यादि ।

End. • कियदपि परिपीतं यत् कदाचित् प्रपञ्चा-
द्विमलपदभरोजवालनामो गुरोर्न ।
• श्रमयति हृदि ताप बदेयत्यात्मविद्या
अलनिधिमपि विद्यो भक्तिमेतद्विषये ॥
अथ किंपात्रमगुरो प्रसादं स्यात् यामरन्त्रैर्मनवाप्यन्तुथ ।
प्रसादिते देववर गुरोरौ न किञ्चिदप्यभिहितं मन्ये ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिज्ञानकाचार्योपश्रवणशशाङ्कभट्टीवरहस्यप्रदीपविद्या-
वमलताद्वैतदीपिकायामावन्ददीपिकाख्यतुर्थे परिच्छेदे । समाप्ता अयमद्वैत
दीपिका ।

विषय । • वाक्यार्थं ब्रह्मणि पदान्तादतिरिक्तं न वेति चिन्तनं । तच्च न ब्रह्म सर्वशब्दवाच्यं
अवाच्यपदमभिधानात् । अत्र तेनापि लक्ष्यते, अवाच्यरूपमुक्त्वा र्थस्य अभा-
वात् । एवं निर्दिश्य सप्रकाश परमाद्यसदित्यादिशब्दैर्ब्रह्म उच्यते चहाच्यत्व-
विधिः । न च तैर्लक्ष्यत, निर्दिश्यसप्रकाशादिरूपमुक्त्वा कस्यस्य अभावादि-
त्यादना विप्रतिपक्षानां मतमुत्थाप्य तत्तत्तद्वचनं । न यत्किं शब्दार्थो जातिस्वरूपा-
नमिति मतेन, यथा आतिविशिष्टा यान्ति शब्दार्थ इति मतमत्र च आचपकीर्तन-
पूर्वकं समाधानकथनं । लक्षणाविशेषः । वेदान्तवाक्यस्य ब्रह्म प्रतिपादयती-
तिनिरूपणं । तच्च वदान्तवाक्य द्विविधं । एकं पदाद्यनिष्ठं यथा मत्तं ज्ञानमि-
त्यादं स्वशब्दार्थपरं, तथा बोध्यं विज्ञानमयं इत्यादि लपदाद्यपरं । द्वितीय-
मभेदरूपवाक्यार्थनिष्ठं, यथा तत्त्वमसीत्यादि । द्विनिघण्टव्यस्य अखण्ड एव वा-
क्यार्थ इति भविस्वरनिरूपणं । अखण्डार्थनादिरूपकथनं । सावपाधनतत्त्व
ज्ञानरूपकथनादिकं । सावस्वरूपादिनिरूपणं ।

No. 1973. द्वैतनिर्णयः ।

Substance, country-made paper, 15 × 3 inches. Folia, 80. Lines, 11 on a page. Extent, 2,160 ślokaś. Character, Maithilī. Date ? Place of deposit, Magrání, Post Madhubaní, Darbhāṅgá, Pandit Kánú Jhá, other copies at Magrání, Pandit Chhoṭí Jhá, at Calcutta, Bhavaśaṅkara Vidyáratna, and Hon'ble Maharájá Jatindramohana Tágora, Bahádur, C. S. I. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Dvaita-nūnaya. A digest of several topics of the Smṛiti. By Vāchaspati Mīśra. A commentary on this work has been described under No. 1853 *ante*, p. 166. Contents: On names appropriate for Bráhmaṇas; religious gifts; consecration of tanks; doubts, regarding Achára; bathing; daily prayers; homa offerings to the Viśvedevás; sacrifices; offerings to the manes; disputes; interest; duties; Judicature, purification; penances; fasts; the fast on the 11th of the moon (*ekádaśī*); ditto on the 8th of the wane in Śrávana on the anniversary of Kṛṣṇa's birthday; possession; personification of Śráddhas; consecration of bulls (*crishotsarga*); Śráddhas; canonical injunctions; rite of offering new rice, or the festival of harvest-home; bathing on the occasion of an eclipse; shaving off the hair of the head at Prayága (Allahabad); proper places for making Śráddhas; Kuśa grass; success and failure, women prohibited to perform Párvana rites; Śráddha in the case of childless widows; proper time for marriage; intercalary months; investiture of the Bráhmaṇical cord.

Beginning. श्रीभीरदारकमुदक्षितकिञ्चिबीकमानाचपाणिचरण पुरय पुराय ।

मङ्गीरमञ्जुनवषाधरमम्बुजाचमद्वैतचिन्मयमनादिमनन्तनीद्वे ॥

प्रश्नस्य परमात्मानं निबन्धानवलोकाय च

श्रीवाचस्पतिधीरण द्वैतनिर्णय उच्यते ॥

तथाहो नाम-निर्णयः । शब्देनि वाक्यमस्योक्तं नमोऽस्मिन् चामृतपदम् ।

गुप्तासाक्षक नाम प्रश्नश्च वैश्वशूद्रयोः ॥

इत्यत्र इतिपदस्वरसेन यद्यपि शब्दपदात्मकमत्र नाम चयमस्यते तथापि तावन्मात्रं न नाम किन्तु तद्वशायेति निर्णीयते । इत्यादि ।

End.

मेघनाथमयमय सर्वथा पश्य स्य स्य शुभपुत्र प्रमत्तारदर्शनाद्वितमेवेति ।

शुभमस्तु श्रीरक्ष ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायपद्मिनीश्रीवाचस्पतिमिश्रविरचितो द्वैतनिर्णय समाप्तः ।

विषय । ब्राह्मणादीना नामनिर्णय । दाननिरूपण । जलाशयोक्त्यनिर्णय । आचारद्वैत-
निरूपण । तत्र स्नानादिद्वैतनिरूपण । मन्थ्या देवपूजादिद्वैतनिर्णय । वैश्वदेव-
होमनिर्णय । बलिदानविधि । पित्र्यश्रान्निरूपण । विवादनिरूपण । दृढिनिरू-
पण । क्रियाद्वैतनिरूपण । अथर्वारद्वैतनिरूपण । शुद्धिद्वैतनिरूपण । छत्रद्वैत-
निरूपण । व्रतद्वैतनिरूपण । तत्र विग्रहण एकादशीनिर्णय । जमाष्टमीव्रतनि-
र्णय । अष्टिकारद्वैतनिर्णय । आश्विनीरनिर्णय । हवाम्यनिर्णय । आश्विनिर्णय ।
विधिविचार । जनाश्रनिर्णय । घटस्थानादिनिर्णय । प्रयागहोमनिर्णय । आ-
श्वमेधनिर्णय । कुम्भनिर्णय । जयपराजयनिर्णय । क्षीकर्मकपार्थिवनिर्णय ।
अशीतावाहनिर्णय । विवाहवाहनिर्णय । जलमावनिर्णय । अपनयननिर्ण-
यश्च ।

No 1974 धर्मरत्नम् ।

Substance, palm leaf, 10 x 2 inches Folia, 150 Lines, 0 on a page
Extent, 4,883 śloka Character, Bengali Date, Sk., 1417 Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse.
Correct.

Dharma-ratna . On lunar days, and the rites, fasts, penances and
observances appertaining thereto By Jimutavāhana. The author is
best known by his *Diyabhaga*, a work on the law of inheritance as
current in Bengal Contents Time defined, month, intercalary
month, double Ashādha month, the day of Hari's sleep, consecration
and sacrifices, dawn and vesper, pole of Indra, the wane, rite of
Sastrahata Śrāddha on the 11th of the moon, time for the Vṛishokarga
rite, religious gifts, merits of the month of Kartika, time for bath-
ing, gifts, quadrimensial fast, baths at conjunctions of the day
and night, Mahanusa and Mahāyveshtha fasts, Aṣṭikhas, anti-
meridian, Śrāddhas with uncooked meat, rites prohibited on the
month of birth, oil, adverse opinions discussed, conjunctions of
months, Yugas, Dasahara rite, Kojagara rite Sukharatri or fast of
lamps, calendar of duties from the 1st to the 15th of the wane, the
rite on the 5th of the wane in Śravana, or Jina-nishṭha the fast on
the 11th of the wane Durgapuja, Mānavantā, eclipses The MS
is dated Saka 1417, and is 353 years old. Its last page is seen in
Plate I

Beginning विभुवनभवनस्त्रेयप्रत्यविधानेषु मूर्तिभट्टन ।
 विधि-विष्णु रुद्रनामा पुष्पा कालो नमस्तस्मै ॥
 कालः कैयिद्वय केचिन् साद्यन्नकुवचननिबद्धः ।
 इति मन्दमनीना + + + + + मया क्रियते ॥
 अथ कालविवेचन । कालाधीनत्वाद् विधिनिषेधाना तदाह यागः ।
 तिथिचतुर्विधारादिकालभागेषु यद् यदा ।
 विहित वा निषिद्धैवां पालयसिदिष व्रजेत् । इत्यादि ।

End. देय तस्मात्तदा दान देवाचनजपकथा ।
 कुर्यात्तस्मादिनेषु तस्य शान्तिर्भावयति ॥
 पञ्चविधविधादतिमिरपक्ष पक्ष एवे भग्नद्वय ।
 तद्वर्धनदीपालोफान् सकल व्यसोकपणु ॥

Colophon इति पारिभाषीयजीमूतवाचनलतौ धर्मरत्ने पक्षनिरूपणं ।
 समाप्तं भूत्वा धर्मरत्नमिति । यथा दृष्टेत्यादि । (ग्रन्थस्य सकाशात् १४१०)

विषय । कालरूपानिर्णयः । मासादिनिर्णयः । अधिमासनिरूपणः । द्विराषाढादि-
 निरूपणः । अथ सभ्रमभट्टजितन्द्रियादिमतकथनादिक । हरिश्चयनादिनिमित्त-
 क्रियानिरूपणः । उत्सर्गापाकसंनिरूपणः । अमस्यादयास्तमयकालादिनिरूपणः ।
 मन्त्रध्वजनिरूपणः । भक्त्यात्मनिरूपणः । अपरपक्षनिरूपणः । मन्त्रध्वनचतुर्दशी-
 निरूपणः । हस्तोत्सर्गकालनिरूपणः । दानकालादिनिरूपणः । कार्तिकमासात्म-
 कथनः । खानकालादिनिरूपणः । परकीयनिषानादिनिरूपणः । चातुर्मास्यव्रत-
 निरूपणः । सन्ध्यास्नानव्याख्याकीर्तनः । तत्र तत्र विविदकथनः । सदानिमादि-
 निरूपणः । महाश्वेष्टादिनिरूपणः । अष्टकाकालनिरूपणः । पूर्वोक्तादिकालनि-
 रूपणः । आसत्रादिविधिकथनः । अक्षमासे विविदनिरूपणः । निषधामुपालनविष-
 यः । तैलनिरूपणः । अथ कालविवेचनप्रसङ्गः । जितेन्द्रिय मन्त्रध्वन वासू-सभ्रम-
 हरिश्चय धवल योगलाकादिद्वयनिवन्धात् । नि सारवाप्त्यादम् । मन्त्रान्तिनि-
 रूपणः । युगादिनिरूपणः । दशहरानिरूपणः । कोआगमनिरूपणः । सुखराविनिरू-
 पणः । प्रतिपदादिचमभावस्थान्तितिथिलयनिरूपणः । तत्र विमेषण जन्माष्टमादि-
 निरूपणः । एकादशीनिरूपणः । दुर्गात्यनिरूपणः । मन्वन्तरानिरूपणः । पक्षका-
 ल दिविवेचनश्च ।

No. 1975. शब्दखण्डटिप्पनी ।

Substance, palm-leaf, 12 × 1½ inches. Folia, 720 Lines, 6 on a page. Extent, 3,759 slokas Character, Bengali. Date, Sk. 1516. Place of deposit, Nis'idāgadh, Post Vaiñchi, Zilla Burdwan, Pandit Vanes'vara Vidyāratna, also another copy at Calcutta, Government of India Appearance old. Prose. Correct.

Sabdakhanda-tippant. A gloss on the Ś'abdakhanda of Gaṅgeśa. By Jayadeva. The codex is dated, Śāka 1516 = A. D. 1596.

Beginning. न ज्ञाने श्रीजाने विचरितुमिह सम्यगज्ञे

समर्थं नैवाद्यं न धिगमपि न किञ्चित्तरपि ।

तथाप्येतावत्यामपि किञ्च विगत्यामहमिह

ग्रहणे यत्किञ्चिद्वचरन्तेवैव मरकम् ॥

इत्येति । इहाद्यशब्दस्यानन्तर्यवचनत्वेन तत्र चावधिनेनेपस्थितोपमाननिरूपणस्यैव—इत्यादि ।

End. सति प्रमादभेदेन सम्यगवेषणादिति ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायगणितश्रीजयदेवविरचिता शब्दखण्डटिप्पनी समाप्ता ।

पट्टाचार्यकेशवमहोदयमन्त्रिणे ग्रांथे मिते पत्रे हयगुप्तविरा ।

इहैव समाक्षेपि + भाषि पाञ्चजुन श्रीमहाश्विनीजीशब्दीशमन्त्रिणे ।

विषयः । मते शेषाध्यायस्ततश्च पितृनामस्तन्मतेन शब्दखण्डस्य व्याख्यानं ।

1509 cannot correspond with the letters of the era. The era dates from 1106, and 1509 added to it, would carry the record to A D 2614. If the figures be attributed to the Saka, the letters L and S become redundant. An error consequently has to be admitted, and the question is—where lies the error? The insertion of a cypher is a very common mistake. I have often seen in the pagination of MSS and elsewhere, a dot put in to indicate a ten or a hundred, though the figure following makes it redundant in the decimal system. If this be the cause of the error, the date would be L S 159 = A D 1265, and the MS would be 615 years old. If the L S be redundant, the date would be 1509 = A D 1588. I believe the first is the right interpretation. A facsimile of the page giving the date is annexed, Plate II.

Beginning वक्राणि च कुचयो प्रतिविम्बितानि हृद्गद्गद्मानवसागमनधमेन ।

भूयोऽपि शैलपरिदृष्टिभयन गच्छ-सालिङ्गितो गिरिजया गिरिभ पुनातु ॥

अधीत्य जयद्वेन हरिमितात पिष्टयन् ।

तत्त्वचिन्तामणिरित्यमालोकोऽय प्रकाशते ॥

प्रसङ्गात्कालक्षयसमाप्तिस्तुतो इत्यादि ।

End पाकरक्ते श्लोकद्वयेरप्यव्यवहारैकतया विशेषत्वमिति ॥

Colophon इति अद्यामहापाठ्यायसन्निवृत्तजयद्वेविरचित प्रत्यवालोक समाप्तः ।

शुभमस्तु । श्रीरक्तु । ल=च १५८ । श्रावणस्य ।

विषय । गङ्गायाः पाठ्यायतत्त्वचिन्तामण्यन्तर्गतप्रत्यवालोकस्य व्याख्यानम् ।

Beginning. एमद चवद्विंश तृह अवमारिच विखेच अणोष अगदिर ।

अपमुद्धं परिमन्य अषाच परमये पाचद मउमदुधम ॥

End भिरिलक्कलक्कस अमदेमसुवहर राजवेविहर । दोमसिखूरणन्दवि सुपक्वे चंद-
घषदिनसदे ॥ दोस्त्रदिस्त्रागमे लिखितासीवाणीनायेनेति ॥

रेजे भवान्नमसि श्रीतमदुखविम्व सन्याधमदुतियुनदुतिविम्वलिङ्ग ।

दालिअमवीजनिभवाणचये. समिद नारीमुखेन्दुमिलित मसिकुपदेव(?) ॥

प्राकृतभाषारचितपद्यै रावणवधकान्तवर्षम्)

No 1978 रावणवधटीका ।

Substance, palm leaf, 15 x 1½ inches Folia, 114 Lines, 5 on a page
Extent, 8960 slokas. Character, Bengali Date, Sk. 1457 Place of
deposit, Calcutta, Dr Rajendralala Mitra Appearance, old. Prosc. Correct.

Rāvanabaddha-tika. A commentary on the Setubandha of Pravarasena, noticed under the next preceding No. By Kulanaṭha The codex is dated in the Śaka year 1457, and is 315 years old

Beginning. श्रीचन्द्रबुद्धचरण म्बुद प्रकम्प

देधी प्रसाय च मिरं कुलनाथनाम्ना ।

वाक्यादन्ते प्रवरसमवपस्य स्रक्त सन्दोहनिर्भरदशान्वयप्रवत्य ॥

कल्याणरस्त्रिरयमोमयदेवविज्ञै काय्य छती प्रवरसेनवधो विदितु ।

भक्त्यापराय च नति प्रदिग्गभीष्ट-देवमुनि अधित विप्रविनामहेतु ॥

प्रारब्धस्याभिप्रेत परिचक्षात्रि कामयमान यदाचारानुमितश्रुतिभिद मङ्गल दर्श-

दितु उग्रदुःख.तस्थितिप्रलयेहेतु सर्वलोकमहेश्वर नारायण नमस्तुभंशाव सम-

चेत्यादि ।

End. अथ समाप्त एतत् श्रीतान्नाभजनितं बुद्धपाभुदये रावणवध इति काव्ये

अथ रामाङ्ग मयर्कान्तै सुन्दरहेतुनिर्वमोख तना वपुः तदा ॥

Colophon इत्युवाचायत्रीकुलनाथलतायां रावणवधटीकायां — दशमश्लोक(?) विवरणं
समाप्तमर्थं यन्त्र । शुभमस्तु सकाब्दः १८१० ।

विवरण । प्राकृतभाषया प्रवरदेवखण्डनिरचितस्य रावणवधकान्तवर्षम् काव्यात् ।

No 1979 मिताचरा ।

Substance palm leaf $11\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches Folia 229 Lines 6 on a page
Extent 6126 slokas Character Bengali Date L S 399 Place of deposit,
Calcutta Government of India Appearance old Prose and verse
Incorrect

Mitakalana A commentary on the Smṛiti of Yajñavalkya By
Vijñānesvara Bhaṭṭa son of Padmanābha Bhaṭṭa The work has been
thrice printed It is dated in 399 of Lakṣmana Sena's era and is 375
years old A facsimile of its last page is annexed, Plate III

Beginning गृहस्थाश्रमिणा जिन्यनैमित्तिकधर्मो उक्ता । श्रमिषकादिगृहयुक्तस्य गृहस्थवि
शेषस्य गृहधर्मो दर्शिता । अथना तदधिकारसङ्काचवतुभूताभोवप्रतिपादन
मुच्यते तथामपवाद प्रतिपाद्यते ॥

End श्रीमत्पद्मनाभभट्टापाध्यायकृतश्रीमत्पद्मवसुपतिराजकविज्ञानचरमहारस्य कर्ता
राजमिताचराया याज्ञवल्क्यधर्मशास्त्रविद्वतो ऋषीयोऽध्याय समाप्त ॥

विषय । याज्ञवल्क्यधर्मशास्त्राख्यान ॥

No 1980 शूद्रपद्धति ।

Substance palm leaf 11×2 inches Folia 91 Lines 4 on a page
Extent 1557 slokas Character Bengali Date Sam 1410 Place of
deposit Calcutta Government of India Appearance old Prose and verse
Correct

Śūdra paddhati On the duties of Śūdras By Āpīpala, son of
Dehṇupāla grandson of Makarandapala The codex is dated Samvat
1442 = A D 1385 and is 495 years old see Plate IV

Beginning अथस्य द्वादशा वितरन्तु भगवान् बालश्रीताम्रधारी
गौरीवचाञ्जलमृगसदञ्जितार खलोभूतिभद्र ।
विश्रान्ता यस्य दीपयुतिकपिलजटासम्पन्न आति मङ्गा
तन्वाङ्गाः कुङ्कुमाङ्गुलनलसमामङ्गमङ्गुलान्तव ॥
आभीदशीमसङ्घिना मकरन्दपाल खनुस्त्रिवाक्यम इति प्रथित प्रथितम् ।
तस्यादज स खलु देहपपालस्य प्रयागती मदि यस्य मुखा स्फुरति ॥

प्रस्थाप्यादिव देवलोक्तविनीतोयप्रवाहस्त
 स श्रीमानपिपास इत्युद्भवन् मृत्तलभान् यत्नि ।
 येनाहर्निशमेव शैवममथा विष्णो पद युञ्जता
 नित्योजप्रसिपातकलिभिर्बभूवकान्नाऽपि सम्पादित ॥
 एष श्रीशेखरसिन्धु द्विजकुलप्रसूतधेनिन्दुभिन्दुप्रकाशै-
 राकौमार यशोभिर्हन्तितमनोपान्तमेकान्तमानाम् ।
 नित्यं पटक्क्रीनत मुष्कनिलयमुपादाय दाधादबन्ध
 श्रीमान् दानैकश्रील कलयति विमला पश्यति शूद्रपूर्वाम् ॥
 अथ शूद्राणां नित्याचारः । तत्र रात्रिशेषदण्डद्वये प्रतिबुद्ध रात्रिवास परित्यज्य
 इत्यादि ।

End. कार्ये पुनः कथितं कलत्रसम्बन्धं सर्व्ववानधिकारयेति ।
 Colophon. इत्यपिपासकारिताया शूद्रपद्यतौ शूद्राभौचप्रकरणं सम्पूर्णं । पृ० १५४२ ।

श्राक्के युष्मत्सरोजसम्भवमुखाश्चाराग्निचन्द्राम्बिते
 वैधे नामि दिने शनैरवितिथौ शुक्रेनरे यत्नतः ।
 ग्रीःके प्रोक्तविद्वत्पर्व्वमनुकुटशीलीलकण्ठाश्रया-
 लक्ष्मीत्याल्लक्ष्मी कृति मरुपरि शूद्रक्रियादीपिकाम् ॥

विषय । धर्म्योऽग्निः शूद्राणामेव कृत्यादिनिरूपणं । तत्र प्रातःकृत्यविधिकथनं । मूषपुरी-
 धाद्युत्सर्गस्थानादिकथनं । शौचविधिः । आचमनविधिः । अक्षतशूद्रस्य विदे
 चकथनादिकं । तत्र तत्र निषिद्धानि । आचमनपारमिकपणं । दन्तधावनविधि
 तत्र चिपितप्लादिनिरूपणं । प्रतिषिद्धदिनकथनम् । प्रातः स्नानविधिः । तर्पण-
 कर्माव्ययता । तत्र कात्यायनोक्ततर्पणप्रयोगकथनम् । सामान्यता देवपूजाविधिः ।
 तत्र स्नानीयद्रव्यनिरूपणमुद्येन अम्बुदादिकथनं । दण्डहत—पञ्चमत्यादिकथनं ।
 सूर्य्यपूजानिधिः । विष्णुपूजाविधिः । शिवपूजाविधिः । दुर्गापूजाविधिः । जपा
 दिविधिकथनं । वैश्वदेवविधानकीर्तनम् । अथ प्रयागकथनम् । नित्यश्रादविधिः ।
 क्षत्रिमिश्रम्कारविधिः । शोऽन्नविधिः । अथ सर्व्वत्र प्रयोगकथनम् । अथ । शोऽन्न-
 पात्रादिनिरूपणं । शोऽन्ने निषिद्धानि । भाजनात्तरकर्मानिरूपणं । शोऽन्नाभ्या
 निरूपणं । पयसुद्रव्यनिरूपणं भक्ष्याभक्ष्यपशुपचिनत्स्य दिननिरूपणं । पशुमार-
 चादिविधानकथनं । सव्द्रैर्धन्यं पयमितिकथनं । शयनविधिः । उपशमन-
 विधिः । आदकालकथनादिकं । अम्बावस्त्रानिर्बन्धः । कृत्यपचापरपचादिनि-
 रूपणं । युगायामन्वन्तरादिनिरूपणं । काम्यश्रादादिकालनिरूपणं । एकोदिद्व-
 पिण्डनादिकालकथनं । आदनेष्टा । प्रातः कालादिलक्षणं । श्रादे निषिद्धकाल-

देमद्रयादिनिरूपणं । कात्यायनाश्रयादानुष्ठानकथनं । सपिण्डीकरणादिप्रयोगः । अम्बुघटश्राद्धप्रयोगः । अग्नौचनिर्णयः । अग्नौच विधिनिर्णयः । विदेमस्याग्नौचः । बान्तायग्नौचः । स्त्राग्नौचः । नयंघट्टिपाते अग्नौचनिरूपणं । अग्नौचमङ्गरकथनं । सपिण्यायग्नौचः । सपिण्यादिनिरूपणं । निर्हरेणायग्नौचः । मयग्नौचः । मुसूर्युल्लयनिरूपणं । पर्जन्यरदाहविधिः । अग्निमन्त्रयनविधिः । प्रेतोदकदानविधिः । पिण्डदानविधिः । भोकापनोदनविधिः । प्रव्रजनादिविधिः । अग्नौचानुष्ठाननिरूपणं । प्रेतक्रियाधिकारिनिरूपणं । उदकादाननिरूपणं । दासीघट्टदानविधिः । यावज्जीवाग्नौचनिरूपणम् ।

No 1981 तत्त्वदीपणी ।

Substance, palm leaf, 12 x 2 inches Folia, 95 Lines, 5 on a page
Extent, 1,762 slokas Character, Maithili Date, ? Place of deposit,
Magrani, Post Madhubani, Darbhanga, Pandit Kanai Jha Appearance,
old Prose Correct

. *Tattvadipani* A commentary on the Vasavadatta of Subandhu
By Jagaddhara, Mahamahopadhyaya, son of Ratnadhara, grandson of
Vidyadhara, of the family of Chandesa'vara His mother's name was
Damayanti

Beginning इतौ तात वैकुण्ठनाकाम्यविदौ हरे तात कामप्रणामाऽस्ति बुधौ ।
अतलौ विद्याय नदीयास्त्रिमीड तथा तेन हेरम्ब नादासिमयः ॥
नत्ता मुक्कन गुणगुक्कनबलाक्य डीका विद्यादिकापनिबद्धान सुविचार्य बुद्ध्या ।
बीमाम् अगदर दमा वितनोति डीका मूढाश्चोपनिपुणा भरतादिविद्य ॥
इह खलु निष्प्रत्यूहसीहतविद्यार्थमत्यर्थमर्थो कविकुलकुमुदबन्धु सुबन्धु वाग-
पिदेवताकीर्तनरूप मङ्गलभादौ निबध्नाति करनदरति । सा सरस्वती वाग्धि-
दयता जयति अन्तर्धेन वर्दनामित्यादि ।

End सन्ध्या दुर्लभशोधनं सुरजलपामाऽभिरामा गुणै-
विद्यावशविभूषिते अपि शुभे च्छे उभे धारते ।
रेनाय ममभूद्विजातितिलकचच्छयर पण्डितो-
मीमांसैकरहस्यवशच्छदयो दातावदानाश्रय ॥
तस्मादभूज्जलनिधेरिव शृङ्गभानु नन्देयरा विविधतन्त्ररहस्य-वत्ता ।
तस्मादजायत विशुद्धिनिधानमूर्धो-रामेचरो गुणमतेकरहस्यवश ॥

कैवर्त्तगीगणन येन लब्धं अगति दुर्लभ ।

नर्कराजान्मृदाजान् करणेऽप्यौ गुणाधिक ॥

नष्टादजायत गदाधरनामध्याधीरो गदाधर इव प्रथित प्रथिया ।

सोऽयं सुरासनगरे पदमाप शिष्टा भीमासको विमलकोटिपवित्रमूर्ति ॥

विद्याधरमज्जनदेश पुन(?) भीमासकं गृह्णित्विन् याचिताधिवास ।

समृद्धं कर्णमरचस्थानमस्तवाम्ब बोध निजान्वयसुरोद्भविकाग्रभातु ॥

रत्नधर वरमेकमुपय गृह्ययथाः समसूत विशुद्ध ।

येन जिता मुक्तिना स + + + ते सर्वगृहेण वसन्ति भूमौ ॥

इत्यन्यथास्य धीरा लभे सुतमरिन्दस ।

कीजगद्वरनामानमनर्त्तमुक्तशालिष ॥

विद्यामुक्तालङ्कारे पवित्रे च्छे विविचे अपि धारिते ते ।

जैयाधिकेनापि कवीचरेण टीका कृता तत्र जगद्वरेण ॥

येनापाठि कठोरमेतन्ममत्र वेदधिक कण्ठन

यन्मात्रानि सकोषकायनिमज्जतपाणिनीय नत ।

अन्वैऽलङ्कारस्य येन भरत तन्कामशास्त्रं पुन ।

तनानन जगद्वरेण कविना टीका कृतेयं मृदा ॥

नामाकापवती मिताम्रचतुरा रज्ज्यायैमार्थायिनी

नामालङ्कारितुन्दरी रचयता गृह्यान्वया भाषिनी ।

निर्दिष्टा कुलजाङ्गण गृह्णिकी टीका ममय तत-

स्वामिनामनुपालयन् कृतिमलेभ्या नम सन्निदा ॥

Colophon इति मद्यमहोपाध्यायधर्माधिकारिकवीजगद्वरविरचिता दशदीपनी समाप्ता ।

विषय । सुव्युहृतपाठवद्भाषा व्याख्यान ।

No 1982 प्रमाणप्रमोद ।

Substance, country made paper 11 x 4 inches Folia 40 Lines 6 on a page Extent, 1 020 slokas. Character, Maithili Date, ? Place of deposit, Magrari-gram Post Madhubani, Darbhanga Pand t Kauri Jha. Appearance fresh Prose Correct

Pramana pramoda A dissertation on the Vedanta doctrine regarding the soul By Gokulanatha Upādhyaya

Beginning. 'साकाङ्क्षानुक्रमेण स्फुटमलितपदन्यासतः सन्निधानं

प्राप्ताऽसौ तत्परापि प्रथितसमतया योग्यतां श्रोतवन्ती ॥

भूयो नेत्यालपन्ती चकितमुपनिषद्गुग्धरामभिरामा

य नोप व्यक्तमुक्तं चरितवत् स वेदं वाम्बिलासाननीतः ॥

श्रोतव्यो मन्त्रश्च इति युत्यात्मयवर्णं विधीयते । तत्र प्रमाणवाक्यमावादेव श्रवण-
ममनाङ्गं न तु वेदादेव—इत्यादि ।

End.

तस्मात्सर्वेषां कार्येषां भागवतज्ञानस्य चेतुस्तादाचार्योक्तानि सर्वान्पेक्षानुमानानि
निरपवादान्येवेति नास्ति नास्ति कस्यापि कथायामेवावग्रह इति ज्ञेयः परि-
पन्थिनः ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीमोक्तनाथोपाध्यायविरचितः प्रमाणप्रसोदः समाप्तः ।

विषय ।

आत्मा वा परे श्रोतव्यो मन्त्रश्च इति युत्या श्रवणममनाङ्गं विधीयते, तत्र श्रोतव्यः
युतिवाक्येभ्य इत्यादि स्मृतावपि युतिपदं प्रमाणवाक्योपमृच्छकमिति सर्वेषां प्रमा-
णवाक्यमावादेव श्रवणममनाङ्गं न तु वेदादेवेति पक्षधरमिदमन्तापन्यासपूर्वकं
तत्र रूपप्रदर्शनं । ननु “यतो हि ममवान् यज्ञस्य” युतिस्मृतीतिहासपुराणा-
दिभ्य इदानीं मन्त्रयो भवतीत्युदयनाचार्यचरणवाग्विरोध इति चेन्न तत्र
स्मृत्यादिप्रचणस्य सम्प्रदायत्वात् । तस्माद्देवाक्यादेव श्रवणममनाङ्गं विधीयते
इति सप्रपञ्च निरूपणी किञ्च श्रवणानन्तरं मननं तत्र चेतुसाध्यं, चेतव्यं कार्य-
त्वादेव इति सङ्कल्य तेषां स्वरूपनिरूपणमुखेन सर्वेषां कार्येषां ऐश्वर्यज्ञानस्य चेतु-
त्वनितिनिर्णयः । एतदुपोद्बलकलेन च कुटुमाञ्जल्युक्तानि सर्वान्पेक्षानुमानानि
निराकृततया समर्थितानीति ज्ञेयमिति ।

CLASSIFICATION.

I.—VEDA S'A'STRA.

- a. Sañhitá (hymns).
- b. Bráhmaṇa (ceremonials).
- c. Áranyaka (do. appropriate for forest life).
- d. Upanishad (theology).
- e. Vaidika (Sūtras, rituals, phonetics, &c.).

II.—ĀTITHĀSIKĀ S'A'STRA.

- a. Itihāsa (history).
- b. Purāṇa (ancient legends).

III.—KĀVYA S'A'STRA.

- a. Kāvya (poems).
- b. Nāṭaka (drama).
- c. Champū (poetico-prose compositions).
- d. Kōsha (miscellaneous poetical collections).
- e. Upākhyāna (tales and romances).

IV.—ABHIDHĀNA S'A'STRA (lexicography).

V.—VYĀKARAṆA S'A'STRA (grammar).

VI.—CHHANDAH S'A'STRA (versification).

VII.—ĀLANKĀRA S'A'STRA (rhetoric)

VIII.—JYOTISHA S'A'STRA (astronomy and astrology)

IX.—SMṚITI S'A'STRA (law, civil and canonical)

X.—ŚAŚTRA S'A'STRA (music).

XI.—ŚILPA S'A'STRA (arts).

XII.—KĀMA S'A'STRA (erotics).

XIII.—DARŚANA S'A'STRA (philosophy).

- a. Dārsanika (philosophy in general)
- b. Sāṅkhya (hylotheistic)
- c. Nyāya (dialectic).
- d. Vaiśeṣika (physical)
- e. Mīmāṃsā (ritualistic)
- f. Vedānta (monotheistic).
- g. Yoga (theocratic).
- h. Aparādārsanika (minor systems of philosophy)

XIV.—BHAKTI S'A'STRA (faith).

XV.—TANTRA S'A'STRA (mysticism).

XVI.—VAIDYAKA S'A'STRA (medicine).

XVII.—JAINA S'A'STRA (Jaina religion).

XVIII.—BAUDDHA S'A'STRA (Bauddhist religion).

XIX.—ANIRDISHṬA (miscellaneous).

CLASSIFIED INDEX.

			No.	Page
I.—VEDA S'A'STRA.				
1.—a. Sañhitá.				
Anuvákádhyáya,	1806,	120
Krama-sañhitá, Púrvárdha,	1803,	118
Krama-sañhitá, Uttarárdha,	1804,	119
1.—b. Bráhmaṇa.				
Aitareya-bráhmaṇa-bhāshya,	1801,	117
1.—c. Kāṇyaka.				
1.—d. Upanishad.				
Durgopanishad,	1929,	253
Ganeśopanishad,	1923,	253
Gaṅgopanishad,	1926,	252
Kaivalyopanishadálóka,	1810,	122
Kályupanishad,	1925,	251
Kaṭhavallyopanishadálóka,	1812,	123
Maitreyopanishadálóka,	1811,	123
Mándukyopanishadálóka,	1808,	121
Mundakopanishadálóka,	1813,	124
Súryopanishad,	1927,	252
Svetásvataropanishadálóka,	1809,	122
Taittiriyanishadálóka,	1798,	115

1.—*c* *Vandika*

	No	Page
Apastamba-sūtra-vṛitti <i>alias</i> A pastamba-sūtra dīpikā, 1807,	1807,	121
Aṣṭa-vikṛiti,	1931,	255
Ekāhanam Paddhati,	1728,	6
Gobhila gṛhya-bhāṣya,	1957,	288
Garga paddhati <i>alias</i> Gṛhya-paddhati,	1916,	236
Gṛhya-paddhati,	1890,	207
Gṛhya-sūtra-vivarana,	1891,	208
Jyotsnā,	1938,	262
Kaṛṇanuga-padārtha-dīpikā,	1901,	217
Kunda-tattva-prakāśikā,	1918,	239
Mūlyadhyaṃya-vivarana,	1796,	114
Nigama pariśiṣṭa,	1800,	116
Pakayajña-nirṇaya,	1811,	124
Parāskara gṛhya Sūtra,	1768,	87
Pratijña-sūtra-pariśiṣṭa,	1799,	110
Pravarādhyāya-pariśiṣṭa,	1795,	113
Prayoga-paddhati,	1827,	135
Somakarma prādīpikā,	1727,	6
Uktha-paddhati,	1794,	113
Varnaratna dīpikā, Śikṣā,	1932,	206

II — *ĀITHYĀSĪKA ŚĀSTRA.*2.—*a* *Itihāsa*

Hamschandra-charita, . . .	1899,	215
----------------------------	-------	-----

2.—*b* *Purana*

Avanti Khanda,	1753,	67
Badarik-mahātmya,	1711,	39
Bhaviṣhya purana,	1712,	33
Budharanjani,	1730,	8
Gaṇeśa-mahātmya,	1751,	62
Reṇukā-mahātmya,	1752,	61
Reva khanda,	1715,	12
Sahyādri khanda,	1713,	52
Sambhalaḡrama mahātmya,	1750,	59

			No.	Page
Satyopākhyāna,	1723,	1
Saura-saṁhitā,	1746,	48
Sīva-gītā,	1777,	95
Sīva-māhātmya-khaṇḍa,...	1747,	50
Saṅkara-saṁhitā,	1741,	30
Sūta-saṁhitā,	1776,	93
Turojā-māhātmya,	1749,	57
Vāsishṭha Upapurāṇa,	1759,	77

III.—KĀVYA ŚĀSTRA.

3.—a. Kāvya.

Ananda-lahari-satīkā,	1820,	120
Ananda-lahari-tīkā,	1732,	19
Harihara-subhāshita,	1851,	164
Kumāravyākhyā-sudhā,	1964,	235
Mānasollāsa and Mānasollāsa-vṛttānta,	1763,	81
Naishadha-prakāśa,	1942,	265
Nītisāra,	1828, 1829,	135, 136
Prapañcāmrīta <i>alias</i> Rāmānuja-charita,	1731,	9
Purusha-parīkṣā,	1922,	244
Rasa-dīpikā,	1966,	237
Rasamañjarī-prakāśa,	1943,	266
Rāvaṇa-badha-tīkā,	1978,	301
Setubandha,	1977,	300
Sāryānuvādinī,	1729,	7

3.—b. Nāṭaka.

Hanumannāṭaka-dīpikā,	1740,	29
Hanumanuāṭaka-vā-Mahānāṭaka,	1739,	27
Pārijāta-haraṇa,	1888,	205

3.—c. Champū.

3.—d. Kośa.

No. Page

3 — *Uḍḍakshyina*

Āravya yīminī,	1969,	290
Tattva-dīpanī,	1981,	204

IV — *Ābhidyā va Sāstra*

Trikandā chintāmanī,	1726,	5
----------------------	-------	---

V — *Vyakarana*

Gajasūtra-vyākhyā,	1792,	111
Paribhāshendu sekharā kāsikā,	1782,	101
Prayogottama ratanamālā,	1819,	129
Siddhānta-Laumudā gūḍa phakṣikā prakāśa,	1771,	89
Sphoṭa chātaka,	1780,	100
Sphoṭa vāda,	1880,	196
Subvibhaktayārtha-vivēka,	1791,	110
Vaiyākaranā bhūṣaṇa sūtra,	1818,	127
Vaiyākaranā māṇamāyana-jīkā,	1780,	103
Yāñjugānta sūromani,	1772,	90

VI — *Chandas*

Balavivēkinī,	1955,	273
---------------	-------	-----

			No.	Page
Keśavapaddhatyudāharana,	1897,	214
Mūrtanda-vallabhā,	1737,	25
Saura-bhāshya,	1838,	147
Siddhānta-sīrvabhauma,	1858,	171
Siddhānta-sundara <i>alias</i> Golādhyāya,	1767,	86
Siddhānta-tāttva-viveka,...	1865,	178
Sisubodhinī,	1898,	214
Soma-siddhānta,	1904,	221
Sūryya-siddhānta-vivarana,	1817,	127
Svarodaya-ṭikā,	1816,	126
Vasantarāja-ṭikā	1939,	263
Vas'ishṭha-siddhānta <i>alias</i> Viśva-prakāśa,	1903,	210
Vyāvahāra-ratna,	1875,	191
Yavana-jātaka,	1949,	272

IX.—SŪRITI ŚĀSTRA.

Achāra-chandrodaya,	1779,	97
Achāra-chintāmaṇi,	1857,	169
Acharādarsa,	1956,	279
Achāra-dīpikā,	1914,	233
Ahnika-saṅkshēpa,	1948,	272
Chaturvarga-chintāmaṇi,	1923,	246
Daṇḍa-viveka,	1910,	225
Dānadharma-prakrīyā,	1834,	144
Dāna-vākyāvali,	1830,	137
Danā-panjī,	1840,	150
Dāyabhāga-viveka,	1843,	154
Devadāsa-prakāśa,	1832,	140
Dharma-ratna,	.	..	1974,	297
Divya dīpikā,		...	1960,	282
Durgābhakti taraṅginī,	1876, 1878,	192, 194
Dvaita-nirnaya,	1843, 1973,	209, 296
Dvaita-nirṇaya-jīnoddhāra,		...	1853,	166
Dvaita-parīśiṣṭa,	1871,	186
Dvaita-nirnaya-prakāśa,	1953,	281
Gaṇḍībhakti-taraṅginī,	1867,	182

	<i>No</i>	<i>Page</i>
Gṛihastha ratnakara, .	1921,	212
Jagannatha prakāśa, .	1790,	109
Jalāsayotsarga vidhi,	1837,	146
Kṛṣṇārchana chanakya,	1894	211
Kṛtya maharnava,	1886,	202
Kṛtya tattvarnava,	1933,	207
Mantrārtha dīpikā, . .	1936,	261
Māsa mimāṃsā,	. 1891,	197
Mitākshara,	1979,	302
Nandimukha nirupana,	... 1872,	200
Palapīyusha latā, . .	1315,	269
Parāśara smṛiti, .	1703,	111
Paribhashā viveka, . .	1882,	197
Pitṛbhakti, .	1921,	200
Pitṛbhakti taraṅginī,	1773,	90
Pramāṇa pallava, .	1830,	145
Pratishṭha paddhati,	1811,	151 .
Prāyascitta pāṇy ita,	1900,	221
Prāyascitta pradīpa,	1963,	250

			No.	Page
S'rāddhendu,	1778,	96
S'uddhi-viveka,	1736, 1934,	25, 258
Sūdra-paddhati,	1980,	302
Tattva-nirnaya,	1845,	155
Tithi-nirnaya,	1839, 1895,	149, 211
Tithi-tattva-chintāmani,	1902,	217
Tīrtha-kaumudī,	1734,	21
Vivāda-chandra,	1859,	172
Vivāda ratnākara,	1842,	152
Vratodyāpana-kaumudī,	1824,	132
Vyāvahāra-chamatkāra,	1774,	91
Vyāvahāra-kalpataru,	1833,	142
Yati-dharma-samuchchaya,	1756,	75

X.—SĀṆGĪ'IA S'A'STRA.

XI.—SILPA S'A'STRA.

XII —K'VA S'A'STRA.

XIII.—DARSANA S'A'STRA

13 —a. *Dārsanika.*

13.—*f. Vedānta.*

Advaita-brahmavidyā-paddhati, ...	1761,	75
Anubandha-darsana, ..	1785,	105
Advaita-dīpikā, 2nd, 3rd, 4th Adhya,...	1970, 1971, 1972, 292, 293, 295	
Bheda-dīpikā, ..	1879,	199
Mānasollāsa-vṛttānta-vilāsa, .	1783,	102
Pañchapādikā, ...	1823,	131
Pramāṇa-mālā, ...	1787,	107
Pramāṇa-pramoda, .	1982,	305
Sārīraka-mīmāṃsā-nyāya-saṅgraha, ...	1957,	280
Sāstra-siddhānta-lesa-vyākhyā, ...	1835,	145
Taittirīriya-śruti-vārttika, ,	1724,	3
Upadeśa-ratnamālā, ...	1797,	114
Vedānta-kalpataru-parimala, ...	1766,	85
Vedāntāryā, ...	1781,	101
Vedānta-saṁjī-dīpikā, ...	1844,	155

13.—*g. Yoga.*

Pātaṅjala-bhāṣhya-vārttika, Yoga-vārttika, ...	1805,	116
Pātaṅjala-sūtra-bhāṣhya, ...	1884,	209
Sāntikalpa-pradīpa, ...	1953,	270
Yoga-ratnamālā, ..	1954,	275

13.—*h. Aparādā-saṁka.*

XIV.—BHAKTI SĀSTRA.

Haribhakti-dīpikā, ..	1874,	189
Pāshanda-chapeṭika, .	1758,	77
Prapannadīpa-charyā, .	1725,	4
Trilakṣaṇī-bhīva-prakāśa, .	1851,	166

XV.—TANTRA SĀSTRA.

Āgama-tattva-saṅgraha, .	1760,	79
Chandī-saṁgraha-krama-kalpavallī, .	1855,	167
Dattatreya-tantra, .	1830,	163
Kalyurddhamnaya Tantra, ...	1713,	38

			<i>No</i>	<i>Page</i>
Liṅgarchana-chandrika,	1944,	267
Mudra-prakāśa,		1866,	181
Padarthādarsa,		1733,	20
Sadhaka-sarvasva,	1950,	273
Tantraloka-ṭīkā,		1755,	74

XVI.—VAIDYAKA ŚĀSTRĀ.

Hārta-saṁhita,	1770,	88
--------------------	-----	-------	----

XVII.—JAINA ŚĀSTRĀ.

XVIII.—BAUDDHA ŚĀSTRĀ.

XIX.—ANĪRUDHĪYĀ.

APPENDIX A.

List of Sanskrit MSS purchased for the Government of India

SĀNĪTĀ

- 711 Samaveda Saṁhitā
 1167 Kauṣa saṁhitā bhāṣya. Mahādhara
 1186 Yajus saṁhitā kramapaṭha.
 1187 Rīg veda saṁhitā.
 1197 Garga saṁhitā
 1410 Rīg veda saṁhitā, prathamā bhāṣya
 938 Ditto Krama saṁhitā purvabhāga
 1421 Ditto Uttarabhāga
 1587 Satarudra-māntarartha dipikā.
 1412 Rīg veda, padapaṭha.
 1163 Aṣṭadhyāyī bhāṣya Mādhava.
 1177 Yajussaneyi padapaṭha.

BRĀHMANA

- 708 Śhāgṛīṣa brāhmaṇa.
 709 Tauṭya brāhmaṇa.
 710 Samavidhāna-brāhmaṇa
 716 Arshya-brāhmaṇa
 717 Mānta brāhmaṇa.
 940 Atareya brāhmaṇa bhāṣya.
 968 Satapaṭha brāhmaṇa bhāṣya
 1203 Kauṣitaki brāhmaṇa
 1411 Aitareya, 9th brāhmaṇa.
 1425 Varttika sara.
 1608 Aitareya brāhmaṇa bhāṣya

ĀRANYAKA

- 1353 Sambandhī varttika Vyādhī
 āraṇyaka-bhāṣya-jantirgata.
 1354 Ditto tika

UPANIṢAD

- 728 Vajrasūchyopaniṣad
 710 Aśramopaniṣad
 944 Māndīryopaniṣad-aloka
 945 Svetasvataraṇi opaniṣad-aloka
 946 Kaṇḍīyopaniṣad-aloka
 948 Maṇḍūkyopaniṣad-aloka.
 949 Kāṭhāvallyopaniṣad-aloka
 950 Tattīryopaniṣad-aloka
 951 Prasnaṇi opaniṣad-aloka.
 1024 Aitareya opaniṣad bhāṣya
 vīvarana
 1152 Nārāyaṇa-dharmopaniṣad
 1210 Nārāyaṇa dharmopaniṣad
 1413 Itihāsa opaniṣad: 52
 1262 Ananda mīmāṃsā kāmataṇi
 tika.
 1070 Gāṇḍīyā upaniṣad-dīpikā
 1450 Mukti opaniṣad
 1518 Kūṭalyopaniṣad: tika
 1577 Kāṇḍīyopaniṣad. Kāṇḍīy
 opaniṣad
 1578 Veda parivrajakopaniṣad
 1576 Vyādhī opaniṣad
 1575 Kāmataṇi tika.

- 1108 Pushpa sutra.
 1130 Paraskara grhya.
 1133 Sutra pradipa drāhyayaniya.
 1138 Pada gādha
 1149 Nārayaniya-madhava bhashya.
 1151 Mal' a parisishṭa
 1153 Aśatamba dharma sutra.
 1161 Paraskara bhashya Harihara
 1169 Sikkha pañj ka
 1179 Vidana-sutra.
 1180 Pushpa-sutra.
 1181 Grhya karikā
 1182 Śrīvāṇukramanika.
 1183 Kattayana sutra-vyakhyā
 1192 Śivalayana śrauta sutra-bha-
 shya.
 1199 Baudhayana-sutra, 9th prasa
 1200 Darśa purnamasa sutra.
 1201 Paśubandha. Baudhayaniya.
 1202 Chaturmasya ditto
 1204 Apastamba sutra-vṛtti
 1206 Samagana-phulla-sutra tika
 1213 Katiya purana-bhashya.
 1372 Sulva-parisishṭa.
 1373 Sankhyayana grhya-sutra
 1374 Ditto
 1375 Naradiya 4th. havivarana.
 1388 Bharadvaja sutra bhashya.
 1392 Ekabakṣa-satradī brahma
 paddhati
 1393 Kattayana nakshatra-satra
 prayoga.
 1403 Apastambiya andavila prayo-
 ga-vṛtti.
 1404 Padaprabhava bodh m
 1406 Kattayana sutra bhashya,
 Ananta.
 1413 Sankhyayana-sutra.
 1417 Vājasaneyi padakrama
 1419 Grhya sutra

- 1120 Sankhyana sutra.
 1122 Ditto
 1067 Upalekha
 1068 Ditto bhashya.
 1085 Vamana sukta.
 1100 Lakṣhanaratna paribhasha
 1189 Rudra bhāshya.
 1193 Mantrartha-man-jari.
 1209 Mantra sanhita.
 1269 Padakarika ratnamala
 1300 Iajñatantra-sudhan dhi.
 1301 Śrutirahasya-prakāśa.
 1322 Vadarak
 1327 Pitrālambana-vivarana.
 1409 Itma-vada.
 1409 D kshā pātala vṛtti.
 1480 D kshā pātala
 1504 Dāśa-sutra-tika.
 1505 Dāśa-sutra tika alias Balabo
 dha tika.
 967 Apastamba Sutra.
 967 Iajurvallabha
 968 Apastambī-darśachaturmasya.
 993 Iajurbhautika
 994 Pañcha vidha sutra.
 992 Apastambiya ultha sutra
 995 Kalpanupada sutra.
 996 Anupada sutra.
 997 Kshudra sutra
 998 Kalpa sutra
 999 Tandalaśikha-sutra.
 1001 Soma-yajamana.
 1005 Agnichayaniya-karika
 1006 Saṃjñakarana bhashya.
 1007 Chaturjñana.
 1008 Saiva-prakasa.
 1009 Ekagnikanda mantra vya-
 khyā
 1010 Kunderika, satika
 1011 Veda-lakṣhanadi nirupana

- 1012 Vihāra-kārikā.
 1013 Atirātra-stomayāga.
 1016 Sākamedhā.
 1017 Pratihāra-samprayoga.
 1018 Kaṅkili-prayoga.
 1019 Kaṅkili-maitravaruna.
 1020 Paundarika-somayāga.
 1021 Brāhmaṇḍasaṁsi-prayoga.
 1022 Vājapeya-paddhati.
 1023 Jyotiṣoma-paddhati.
 1025 Gajasūtra-vyākhyāna.
 1026 Piṭṛmedha-paddhati.
 1027 Vṛhadārnyaka-sureśvara-vārtika.
 1028 Agnidhra-prayoga.
 1029 Darsa-pūrnāmāsa-hautra-prayoga.
 1030 Pavitreshṭi.
 1222 Gṛhya-sūtra, Pāraskara.
 1223 Gṛhyasūtravāraṇa, Karkopādhyāya.
 1226 Āpastambīya-dharmma-sūtra.
 1227 Vimalodaya-māli, Āśvalāyana-gṛhyatīka.
 1228 Sāṅkhyāyana-gṛhya-sūtra.
 1229 Baudhayana-gṛhya-sūtra.
 1238 Āpastambīya-gṛhya-prayoga-vṛtti.
 1240 Nakshatra-sātra-sūtra-vṛtti.
 1244 Āśvalāyana-gṛhya-bhāṣya.
 1245 Āśvalāyana-gṛhya-bhāṣya.
 1246 Āśvalāyana-smṛti-sūtra.
 1247 Sāṅkhyāyana-sūtra, Purvārddha.
 1248 Sāṅkhyāyana-uttarārdha.
 1249 Gṛhya-praśna.
 1251 Kātyāyana-prātisākhya-bhāṣya.
 1253 Āpastambīya-sulva-bhāṣya.
 1254 Āpastambīya-dharmma-sūtra.
 1260 Rudrādhyāya-bhāṣya, Mādhava.
 1261 Gṛhya-prāyaścitta.
 1263 Darśapūrnāmāśādi-mantravyākhyā.
 1271 Savitra-chayana, Baudhāyana.
 1272 Prātisākhya, Atharvaṇa.
 1273 Yajur-mānjari.
 1282 Chayana-praśna.
 1283 Āpastamba-sūtra-vṛtti.
 1286 Pāraskara-gṛhya-prayoga-paddhati.
 1293 Chhāndasipada.
 1297 Gobhila-gṛhya-bhaṭṭa-bhāṣya.
 1298 Chhāndogya-pariśiṣṭa.
 1031 Ādhāna-prakarṇa.
 1033 Chāturmāsya.
 1033 Aranyasūtra-rishichhanda-dāvata-nirūpana.
 1035 Pravara-mūlāyana.
 1036 Agniṣṭomīya-stomayāga.
 1037 Vājapeya-sūtra.
 1038 Paundarika-prayoga.
 1039 Prayaścitta-pradīpikā.
 1040 Sulva-pradīpa.
 1041 Sulva-tīkā.
 1042 Baudhāyana-prayaścitta.
 1043 Navakandikā-sūtra-sāddha-vidhi.
 1496 Maitrāyaṇī-somaśānti-paddhati.
 1559 Maitrāyaṇī-gṛhya.
 1155 Paśubandha-prayoga.
 1331 Baudhāyana, 2nd prāśna.
 1333 Mahāvṛata-bhāṣya.
 1347 Kātyāyana-karka-bhāṣya.
 1348 Baudhāyana-ādhāna-sūtra.
 1349 Drahyaṇīya-sūtra-paddhati.
 1350 Baudhāyana-prayoga-sāra.

<p>1239 Apastamba dharma-sutra
vṛtti</p> <p>1250 Brihadarṇyaka sureśvara-vart
tika pada
Itihāsa.</p> <p>677 Gauraganoddesa dipika</p> <p>803 Itihāsa samucchaya</p> <p>808 Ramayana, Adī, Ayodhya, and
Kishkindhya Kāndās with
the commentary of Loka
nātha</p> <p>1127 Ramayana sara</p> <p>1304 Vaishnavi varttamala.</p> <p>1315 Divyasaahasra vivṛiti</p> <p>1573 Mahabharatartha saṅgraha
dipika</p> <p>1447 Udayapurha-Rānapikā-vaiśa
vahi</p> | <p>1453 Bhagavata sandarbha vā
kyā</p> <p>1516 Brahma-gita Skandapuraniya,
1st and 2nd Adhyāya.</p> <p>1516 Brahma gita-pika</p> <p>1150 Sanatasujatiya prakariya</p> <p>969 Bhṛviṣhya purana</p> <p>970 Brahma purana.</p> <p>971 Langa purana.</p> <p>972 Skanda-purāṇa Ambikā
khaṇḍa.</p> <p>973 Skanda purāṇa, Kūmarikā
khaṇḍa</p> <p>975 Vayu purana.</p> <p>977 Samba purana.</p> <p>978 Garudā purāṇa.</p> <p>980 Kalika purana.</p> <p>983 Narada-purāṇa Bṛhat</p> |
|--|--|

- 1399 Pravoga pñjaya
 976 Jayasñha kalpadruma
 886 Prayoga-darpana
 749 Prayoga sãra.
 1014 Kurukshetra ratnakara.
 1015 Tithyarka.
 1058 Sanatkumara-sañhita
 1064 Vibhagatatva vichara
 1233 Sannyasa-nirupana
 1342 Dharma niraya.
 1081 Yati viveka
 1088 Dana pañja
 1097 Gotra pravaramanjari.
 1109 Dharma pranojñã
 1073 Sannyasa-grahana paddhati
 1143 Anupa vilãsa.
 1144 Sakala lakshanochechaya
 1264 Triñśatsloki ulãsa Asaucha san-
 graha
 1274 Jayamãdhava manasollasa
 1368 Saunaka-karika
 1040 Apastamba-smṛiti
 910 Vratodyapana-kaumudi.
 966 Rayabhisheka ulãsa Raja
 dharma kaushtubha.
 983 Kãla-niraya.
 1000 Kṛitya ratnavali
 1034 Karma pradipa.
 1062 Sanshara-niraya
 1066 Svachara chaturdasa pari-
 sishtã.
 1107 Dharma pravṛitti.
 1114 Prakaraṇa prakasa
 1121 Vyavahara pradipa.
 1136 Tirtha chintamani
 1154 Yama smṛiti
 1163 Vasishṭha smṛiti.
 1166 Achãra-pradipa.
 1168 Smṛiti chandrika
 900 Vyavahara chamatkara.

- 1432 Smṛiti paribhasha.
 1433 Devadasa prakasa.
 1436 Purta kamalakara.
 1437 Kṛitya-kalpataru
 1563 Acharadar a
 1568 Dharma ratna
 1589 Dvaita niraya prakasa.
 1607 Grihya-sangraha
 1467 Indradhava puja.
 1433 Kasi tattva vichara.
 1561 Malamãsa tattva tika
 1588 Rãjabhisheka prayoga
 1482 Prathushṭha-sara sangraha

Sãdgotra.

- 1195 Raga mĩla
 1196 Vãdya-khandã.
 1307 Sangita-ratnavali.
 847 Pancha kalpa.
 1110 Sangita ratnakara
 1112 Nṛitya-ratnavali
 1131 Taladhya.
 1128 Sangita kalpataru
 1129 Sangita parijata
 1139 Sadkurnaraga lakshana.
 1141 Basaratnavali

SILPA.

- 1472 Pratima pramana

Sãkhyã

- 802 Sankhyatattva kaumudi
 920 Sankhya-karikã Sankhya-
 chandrikakhyã tika-sahiti
 913 Sankhya-sutra, Vṛitti sahita
 903 Tattva-yathartha-dipana.

Nyãya

- 669 Nyaya sutra-yakhyã.
 671 Anumaya didhiti tippani
 673 Kusumanjali tika
 684 Sadhanta mukhtarali gadartha
 prakãsha.

- 688 Vidhiváda-ṭikā.
 689 Bhásá-ratna.
 695 Siddhánta-lakṣhaṇa-rahasya.
 696 Vyáptyánugama.
 697 Keralánvayi-rahasya.
 698 Anumāna-didhiti
 699 Śabda-parichchheda-rahasya.
 700 Śakti-váda.
 703 Akhyáta-vichára,
 704 Anumāṇa-kbanda-ṭikā.
 705 Śabda-śakti-prakāśikā-bo-
 dhiní.
 706 Chintámaní-prakāśa.
 707 Ditto.
 712 Pratyakṣa-kṣaṇdálóka-
 darpana.

- 827 Satpratipakṣa-máthurí-ṭikā.
 837 Nyáya-maharanda-saṭika.
 838 Tarka-saṅgraha.
 840 Nyáya dípávali.
 852 Vishayatá-váda
 855 Aparokṣánubhuti, Dípikā-
 khyā-ṭika-sahita.
 860 Nāūrāda ṭippaní.
 861 Samāsa-váda.
 862 Śābdabodha-prakṛiyá
 918 Nyáya-siddhānta-muktávali-
 dípikā.
 925 Nyáya-siddhānta-muktávali-
 prakāśa.
 927 Viśiṣṭa-raśiṣṭa.
 928 Pratiná-sútra-pariśiṣṭa.

- 1057 *Mitabhāṣā śloka* *ṣaṭ* *ta-padar-*
thi *ṭikā*.
 1171 *Pratirtha-dīpikā*.
 1311 *Pratyak-tattva-chintāmaṇi*,
saṭika.
 1175 *Pratyakṣa-pragallbhā*.
 1231 *Nalaka-paricchedhā*.
 1255 *Śarvajakaraṇī śloka* *Bhāṣa*-
di *ṭikā*.
 1330 *Praśaṅga-paddhati*.
 1341 *Idi*, *ṭikā*.
 1310 *Bhāṣapraśaṅgikā śloka* *Māyā-*
vāda-*khaṇḍana*-*ṭikā*.
 904 *Tantrīloka*.
 957 *Vaidika-līṅgārtha-vivechana*.
 959 *Mīmāṃsā-nyāya-prakāśa*.
 900 *Idi*, *sūtra-paddhati*, *Ṣi*
Adhyāya.
 961 *Idi*, *kusumanjali*.
 963 *Idi*.
 1060 *Idi*, *śloka-vārttika*.
 1157 *Tantra-ratna*.
 851 *Vākya-dīpikā*, *saṭika*.
 1150 *Nyāya-siddhānta-tattvavireka*.
 1131 *Nyāya-kaustubha*.
 1139 *Pratyakṣa-khaṇḍa-kapṭhal-*
dhāra.
 1573 *Śloka-kapṭhakoddhāra*.
 1570 *Gaṇa-prakāśa-vivṛiti*.
 1445 *Līlāvati-bhāva-prakāśa*.
 1444 *Anumānāloka-ṭikā*.
 1192 *Khaṇḍanoddhāra*.
 1571 *Kiraṇāvālī-prakāśa*.
 1590 *Tārka-tattva-nirūpana*.
 1694 *Tārka-rakṣā*.
 1139 *Pratyakṣa-khaṇḍa-kapṭha-*
koddhāra.
 1143 *Pratyakṣāloka-darpana*.
 1506 *Pratyakṣāloka*.
 1552 *Nyāya-sūtra-padapanchika*.
 1170 *Nyāya-siddhānta-tattva-*
vireka.
 1131 *Nyāya-kaustubha*.
 1137 *Nyāya-vārttika-tatparīkṣa-*
ṭikā.
 1140 *Sāṅkhya-paricchedhāloka*,
Vaiśaṇṭika.
 824 *Vaiśaṇṭika-sūtraprakāśa*.
 859 *Siddhānta-chandrodaya*.
 1350 *ṣaṭ* *ta-padarthi*.
Mīmāṃsā.
 1290 *Māyūkhamālikā śloka* *Bhāṣa-*
chintāmaṇi-vyākhyā.
 1359 *Adhyāyana-vādhi-vyākhyā*.
 735 *Nyāya-ratnamālā*.
 747 *Tantra-ratna-ṭikā*.
 752 *Bhāṭṭa-dīpikā*.
 753 *Mīmāṃsā-siddhānta-leśa-saṅ-*
graha.
 758 *Mīmāṃsā-vārttika*.
 703 *Sāstra-siddhānta-saṅgraha*.
 803 *Adhikarapa-kāumudī*.
 869 *Mīmāṃsārtha-saṅgraha-kau-*
mudī.
 671 *Chandrāloka, Chandrāloka-*
prakāśa-sahita.
 853 *Sphoṭa-chaṭaka*.
 939 *Tantra-vārttika-ṭikā*.
 1147 *Mīmāṃsā-tantra-dīpikā*.
 1214 *Mīmāṃsā-vārttikābhāṣa*.
 1215 *Tantra-vārttika-ṭikā*.
 1230 *Tantra-ratna*.
 1241 *Mīmāṃsā-nyāya-dīpikā*.
 1255 *Mīmāṃsā-bhāṣya-vārttika*,
1-3-pāda.
 1256 *Idi*, *2-1-ditto*.
 1257 *Idi*, *tantra-vārttika*.
 1289 *Bhāṭṭa-chintāmaṇi*.
 1291 *Mīmāṃsā-kaustubha*.
 1292 *Bhāṭṭa-dīpikā*.

- 1326 Mīmāṃsā-nyāya prakāśa
 1408 Siddhānta-dīpa.
 1416 Śāstra-dīpikā-ṭīkā.
 1115 Savara-bhāṣya-prādayojanā.
 1110 Vārttika-kāśikā.
 1116 Śāṅkarshana-mīmāṃsā.
 1221 Ajitā *alias* Tantra-ṭīkā-vyākhyā.
 1275 Vidhi-rasāyana.
 VEDĀNTA
 1418 Brahmasūtrīya-śaiva bhāṣhya
 1287 Brahma-sūtra-vallabhi-bhāṣhya
 1312 Brahma-sūtra-anubhāṣhya.
 1813 Anu-bhāṣhya-prakāśa
 1320 Brahma-sūtra-bhāṣhya, Saunaka-sampradāya.
 1285 Śāstra-dīpikā, from 3 to 12 A.
 1360 Śāstra-dīpika, 2nd Adhya
 958 Śāstra-dīpikā.
 1328 Sāndilya-sūtra-pravachana.
 905 Pāṇḍa-chaṭetika
 954 Sarṅga mīmāṃsā-bhāṣhya-vivarana
 1188 Śāstra dīpika ṭīkā
 427 Taratamya-stava-vyakhyā
 628 Daśa-loka-ṭīkā *alias* Siddhanta-vindu
 653 Gītā-tātparya-bodhinī
 655 Adhyatma-bhagavata
 692 Siddhānta-vindu
 674 Aṣṭavaakra sūtratā
 715 Bheda-dhikṛitī
 729 Shaṭśloki-vārtika
 741 Advaita siddhyupanyāsa
 759 Advaita-chandrikā
 779 Gita-tātparya bodhinī
 782 Bhagavad-gītā-bhāṣhya
 780 Adhyatma-sāra
 836 Vedānta-saṅgā-prakāśa.

- 819 Hariyaśi-gītā *alias* Bhagavad-gītā-ṭīkā.
 850 Pāñchālī-gītā-ṭīkā.
 856 Vedānta-tattva-traya-nirūpana.
 859 Vedānta-ratna-traya-parikṣhā
 834 Anubandha-darsana
 885 Aṅgī-vyākhyā *alias* Vedānta-traya-saṭika
 909 Advaita-brahmavidyā-paddhati
 1001 Vivaraṇa-tattvadīpa.
 1069 Gītā-tātparya nirṇaya.
 1088 Vedānta-śaiva, Rāmānuja.
 1094 Pañchakoṣha-viveka
 1095 Svarūpa-prakāśa.
 1099 Pañchīkarana-vārttika.
 1023 Rasikā raṅgini-gītā-ṭīkā, 1st khanda
 1123 Ditto, 2nd khanda
 1124 Ditto, 3rd khanda.
 1125 Gītā-bhāṣhya, Rāmānujīya
 1148 Sureśvara-vārttika-vijākhyana
 1156 Vedānta-kāpalatā.
 1165 Advaitīnusandhāna
 1190 Amṛita-taraṅgini-gītā ṭīkā.
 1191 Tattvadīpikā gītā-ṭīkā.
 1225 Prapañcha sāra-viveka.
 1232 Paramahaiṣaṭhara paddhati
 1278 Pañchīkarana-tātparya-chandrika
 1280 Pañchapādīya-vivarana
 1288 Pañchīkarana-bhāṣyaprakāśikā
 1383 Gītārtha-vivarana.
 736 Siddhanta-lesa-guḍhartha-prakāśa
 744 Siddhānta-dīpa
 854 Divādaśa-mahavākya.
 911 Tattva-pradīpikā.
 915 Pañchapādika.

- 961 Panchapādika vivarana
 917 Upadesa ratnamala
 974 Yatindra mata dipika
 1071 Prameya ratnāvali, satika
 1084 Tattva bodha
 1143 Visi nutattva nirmaya tika
 1184 Naisbhakmya sindhu
 1209 Sastra prakāsika
 1213 Prameya sangraha.
 1324 Prameya ratnamala
 1332 Nibandha tika
 1339 Mādhyasiddhanta sara
 1330 Tattvodyota tika
 678 Tattva prakāsika
 1431 Vedanta dipi
 1431 Vedanta kalpataru parimāla
 1479 Itma-vada
 1500 Alak prakarana-bhasya
 1509 Gita pradipa
 Yoga
 941 Patanjala bhāsya-vartika.
 324 Yoga vas shta, Vasashta tat-
 parya prakasikakalya tika
 sahita.
 990 Yoga man prabha
 1150 Yoga-chintamani
 1279 Yoga yatra.
 1400 Yoga ratna mala.
 1061 Samadhi dipika
 BHAKTI
 604 Bhakti rasayana.
 681 Ujjala nilamam kiranalesha
 798 Kṛishna stava-mala
 806 Bhakhti ratnavali
 1074 Bhagavannama-mahatmya
 nirmaya
 1102 Bhagavadbhakti chandrika
 1104 Bhakti rasayana
 1113 Vaishnava siddhanta sa ja
 yanti.

- 1168 Bhakti rangini.
 1311 Bhakti siddhanta.
 1381 Bhakti bansa
 1384 Bhakti varddhini.
 1385 Bhakti margiya sankānirasa
 679 Sbaṣṣandarbha
 720 Krama dipika
 1206 Vishvutattva prakasa
 1319 Prema pattana
 1378 Bhakti siddhanta rahasya-
 nibandha.
 1379 Tattvadipa prakasa-
 bhanga
 1380 Jalabhedha, satika.
 1382 Sanyasa nirmaya vivarana
 1384 Brhad Bhagavatamrita,
 satika
 1606 Bhakti siddhanta rahasya
 1612 Bhakti rasamrita sindhu.
 1590 Govinda lilamrita.
 1582 Nama mahatmya
 1581 Rasamanjari stava and Radha
 saundaryya manjari.
 1560 Vaishnava-toshani
 1314 Sampradaya-pradipa.
 TANTRA
 675 Gautama-tantra
 672 Tantra-sara
 790 Tara-vilasodaya.
 797 Syama-kalpa latika
 804 Bhuta damara-tantra.
 811 Syama-rahasya
 810 Tarabhakti tarangini
 907 Agama tattva sangraha.
 1369 Virabhadra tantra.
 720 Agama kaumudi
 1100 Mandapa druma.
 1360 Jyotishmati kalpa.
 676 Urdhvamnaya-sanhita
 979 Dipa prakasa.

981 Śābdapraśāsa *alias* Dīpapra-
kāśa-ṭikā.

1011 Āgama-tattva-vilāsa.

1457 Sāma-tantra-bhāṣya.

VAIDYAKA.

828 S'ālahotra.

982 Paṭhyāpaṭhya-viveka.

1089 Chikitsā-sāra.

1123 Aśvavaidya-śāstra.

1124 Aśva-vaidya.

1125 Aśva-chikitsita.

1126 Ditto.

1117 Rasa-ratnākara.

1160 Arka-prakāśa.

1520 Bhāishajya-ratnāvalī.

1508 Dravya-saṅgrahābhidhāna-
ṭikā.

1585 Rasa-gaṅgādhara.

1609 Ratna-mālā.

JAINA.

1539 Nitisāra.

1515 Rāja-vārttika.

1528 Vimalanātha-purāṇa.

1474 Upāśakādhyāna.

1498 Uttara-purāṇa.

1533 Upāśakādhyāya-ṭikā

1512 Trailokya-sāra-ṭikā.

1449 Padma-purāṇa.

1503 Pravachana-sāra ṭikā.

1509 Pāṇḍava-purāṇa.

1510 Padma-purāṇa, brihat.

1518 Padmāvatī-charita

1521 Prasastāprasasti *alias* Mritā-
chāra.

1522 Prasastāprasasti *alias* Trailoka-
prajñapti.

1523 Padmānandī-pachanavī.

1527 Paresanātha-charita.

1562 Puruṣārthbhāṣasāna.

1473 Pratiṅkara-mahāmūṇī-charita

1299 Prasnoitara-mālā.

1300 Pāṇḍava-purāṇa.

1302 Laghu-kṣhetra-samāsa-viva-
raṇa.

956 Bhagavatī-vṛitti.

1187 Arādhana-kathā-kośa.

1189 Kṛdī-purāṇa.

1507 Ajitanātha-purāṇa.

1525 Apta-mīmāṃsa.

Aptamīmāṃsa-lāṅkṛita.

1550 Alāṅkāra-ratnākara.

1521 Bhāvya-kumuda-chandrikā.

1512 Brāhma-vilāsa.

1475 Chakradhara-purāṇa.

1484 Chandra-prabhā-charita.

1516 Charitra-sāra.

1538 Devāgamana-vṛitti.

1417 Gomatta-sāra-vṛitti.

1511 Muni-suvrata-purāṇa.

1567 Moksha-pravṛitti ṭikā.

1535 Malluātha-purāṇa.

1530 Kāhapanasāra. [sorts.

1515 Plates of Jaina figures, 48

1544 Drawings of Jaina-burthān-
haras, 24.

1511 Jaina-pūjā vidhi.

1536 Jñāna-sūryodaya-nāṭaka.

1531 Jaina-saṅhitā.

1529 Jñānārṇava.

1488 Jaina-pratishṭhā samagri.

1477 Jina-pūjā.

1476 Jaina-Yājñavalka-prathisthā-
pāṭha

1471 Jaina-vivāha-paddhati.

1461 Jayakumāra-charita

1448 Jaina-pūjā-vidhi.

1514 Brihat Harivaṇsa.

1459 Sapata-śataka-bhāvollāsa-pra-
kāśa

1462 Sumeda-śikhara mahātmya.

- 1466 Sāra-chauṣī.
 1468 Srāvakīchāra
 1469 Svapnāchala-māhātmya.
 1478 Santinātha-purāṇa.
 1480 Subhāshita ratna-sandoha.
 1489 Sukha-mūbhāna.
 1490 Siddha-chakrāśṭa-pūjā-ṭīkā.
 1494 Sridhara-vāsīśṭa-ṭīkā.
 1583 Śāstra prakāśa.
 1592 Śaṅkara-siddhi-dīpakā.
 1470 Mūlīchāra pradīpakā.
 1483 Mahāpāla charita.
 1491 Mahāpurāṇa-ṭippaṇī.
 1593 Mita-bhāṣaṇī.
 1491 Niyama-sāra.
 1603 Nirodha-lakṣhaṇa, saṭika

1440 Prapañcāmṛita

1155 Pañcha-stava.

BAUDDHĀ

1294 Bauddha-mata-yantra-vidhi.

1270 Vitarāga-stotra.

1427 Mahāda pañcā.

ANIRDISHṬA

880 Laukika-nyāya saṅgraha

1203 Adhikāra saṅgraha.

1318 Sarva-siddhānta.

1323 Nava ratna.

1377 Vālabodha-prakāśa.

1558 Bhujja-bhārati.

1176 Prāśasti prakāśikā.

1329 Prāśasti-patrikā.

APPENDIX.

FROM

RAI RAJENDRALALA MITRA, BAHADUR, C I E, LL D
TO

A PEDLER, ESQ

Secretary to the Asiatic Society of Bengal

Dated, 8 Maniktolah, August 25, 1880

Sir,

With reference to Government Resolution No 321/33 of
date March 8, 1879, communicated
to the Society under cover of Mr Under

• May 24 1880
February 16, 1876

der Secretary Bolton's Revenue Department No 443 mis, dated 27th idem,
and in continuation of my letters as per margin,* I have the honor to submit
the following report on the operations carried on by me, to the close of
the official year 1879 80, for the discovery and preservation of ancient
Sanskrit Manuscripts in the Bengal Provinces

2 The Resolution of Government requires "a report showing what
progress has been made in all the
branches of the work" entrusted to the

Scope of Report.

Society. The branches include—1st, enquiry and collection of information
regarding rare and valuable manuscripts, 2nd, compilation of lists
thereof, 3rd, printing and publication of such lists, 4th, purchase of all
rare or desirable manuscripts, 5th publication of rare works. Of these
the first four works have been, by direction of Government entrusted to
me, and this report will be confined to them. For the last the Society
receives an annual grant of Rs 3,000, for which, I presume you will submit
a separate report. The administration of the funds granted for the con-
duct of the works in my hands, has been carried on by the Society,
and, I believe, accounts thereof have been annually submitted to Govern-
ment by the Society, no further return therefore is now required

3 Of the works entrusted to me the most important is the first,

Enquiry about Sanskrit Manuscripts, the collection of information
of access regarding rare manuscripts in private

libraries. It forms the basis on which the others rest, and it is at the

same time the most difficult. Public libraries, or repositories accessible to the public, are unknown in this country, and private owners are all Hindus, who regard their manuscript treasures as sacred heir-looms which should be treated with every mark of veneration, and in many houses they are actually daily worshipped along with their lares and penates. In Hindu Maths this is particularly the case, and access to them is not permitted, except after certain troublesome purificatory rites have been observed. Such Maths in Bengal, however, are not very rich in rare works. Jain Maths are richer, and there no worship is paid to MSS., but they are not, generally speaking, open to other than persons of the Jain persuasion. The best places for rare works are Toles or native colleges owned by Pandits whose ancestors for several generations have been teachers, but the heads of such institutions are frequently absent from their homes, on invitations to Sradhas, and are mostly very suspicious and unwilling to exhibit their stores to strangers. Several visits have, therefore, to be paid to them before anything really valuable or rare can be seen. Moreover, such Toles are scattered wide apart over the country, and much time is lost in travelling from place to place before any satisfactory information can be obtained.

5. The enquiry has been conducted, as heretofore, by a travelling Pandit working under my orders, and by myself whenever I had opportunities of going out of Calcutta. I have also carried on extensive correspondence with friends, acquaintances, and Sanskrit scholars, and obtained much aid and information from them.

6 In 1876, I visited Benares for the purchase of MSS. In 1877, I went to Rishiganj, Patna and Benares, obtaining a large number of MSS from the last named place. In 1878, I had occasion to go to Gayá, and thence proceeded to Patná and Arrah. Next to Benares, Gayá is the most sacred city of the Hindus. It was the capital of a Hindu principality two thousand and five hundred years ago, even before the birth of Sakya Sishu, and held by the Buddhists for well nigh 2 thousand years as one of the principal seats of their religion. In the fifth century it reverted to the Hindus, and ever since it has been renowned as the sanctuary wherein rests the foot marks of the divinity, which every pious Hindu is bound to visit at least once in his lifetime. But for all that, it is exceedingly poor in Sanskrit literature. Having had occasion to perform there the Śrāddha rite in honour of my parents, I spent a considerable sum of money, and thereby secured the good-will of a great number of Brahmans, as also of the few Pandits living in the town, and they brought to me whatever Sanskrit manuscripts they had, but none of them had any worth looking at. Most of them are so ignorant that they cannot even repeat the services correctly when they officiate at Śrāddhas. In the neighbouring town of Buddha Gaya, the Hindu Math owned by Pandit Hemachandra Giri, has a collection of over three hundred MSS well preserved in a public house, and enjoying the benefit of a catalogue. As the works comprised in the collection were, however, not such, I did not think it worth while to take a copy of the catalogue.

7 Patna is even more ancient than Gaya, and was once the capital of an empire, but it, too, is poor in Sanskrit MSS as Gaya. There are no Pandits of note, and none has any work of value.

8 At Arrah there are four Jain Maths, one of which is noted for a collection of Jain MSS but, being a Hindu I was not allowed access to it. I was told there were upwards of 600 MSS.

9. At the Jain Maṭh at Benares I met with better reception, and my Paṇḍit was allowed for several days, to examine the MSS. there, but subsequently, when the Paṇḍit was engaged in taking notes of such of the MSS. as I thought rare, a rumour was spread that I would communicate to Europeans the secret mantras of the Jain faith, and my Paṇḍit's work had to be brought to an abrupt close.

10. I had no opportunity to go to Orissa lately, but Bābu Kshīroda-chandra Rāya, for some time Head Master of the Government School at Puri, procured for me a nominal list of about 400 MSS. contained in the Śaṅkara Maṭh at that place. I visited it in 1868, but failed to obtain any detailed account of its manuscript treasures. From what I then saw I calculated that there were about two thousand MSS., and the list obtained, I therefore suspect, is incomplete. The Bābu has been kind enough also to obtain for me copies of several works of local celebrity on the history of Puri, and among them may be noted the *Śaṅkara-mahātmya*, the *Kṣhetra-māhātmya* and the *Gundichā-māhātmya*, of which I have seen no notice in any catalogue hitherto published.

11. The work of enquiry in the Mufassil devolved mainly on Paṇḍit Rāmanātha Tarkaratna, who travelled from district to district for more than ten months every year, and I have every reason to be satisfied with his ability, zeal and devotion to his duties. In the beginning of 1875-70, he spent four months at Śāntipur, in the Nuddea district. It is a place of considerable repute, and the abode of a large number of learned Brāhmins, most of whom possess old MSS. One of them, Paṇḍit Kṣīdīśa Vidyāvāgīśa, owns a collection of over one thousand codices, many of which are rare, and a few unique. They are kept in a pukka room, and great care is taken for their proper preservation. I have obtained descriptive notices of 92 of these codices. Among the works contained in this collection, the following may be noted as rare :

1. Mathurānātha's commentary on the Gautama Sūtras.
2. Rāmabhadra's gloss on ditto.
3. Vardhamāna's commentary on the Kusumājali.
4. Varadarāja's Tīrthika-rakṣā
5. Laṅgākṣhi's Tārka-kāumudī.

monastery, in the house of Gopāl Bhattachārya, there are about a hundred MSS, mostly very old, and written either on palm leaves, or the bark of the *agaru*, but the travelling Pandit found opportunity for noticing only 12 of them. Going thence to Gopalapura, the Pandit found upwards of 300 medical works in the houses of Bābu Mahendranārāyaṇa Gupta and Bābu Kāśinātha Gupta, who are practising physicians of repute, and good Sanskrit scholars. Out of their collections, notices were secured of 10 codices. The next place in the district of Birabhumā where Sanskrit MSS can be found is Bhimgar. There, in the house of Bāmachārāṇa Bhattachārya, about 200 codices were examined, including a commentary on the Pāli Grammar of Kramadīvara, of which I have yet failed to obtain a second copy. Descriptions of 35 of these MSS were secured by the Pandit. He also obtained notices of 16 codices at Sūndi, in the house of Bābu Kuladānanda Mukherji. As at Hitampur so here, the collection, comprising 10 Tantras, is daily worshipped. Close by the last, in the village of Kāndha, there are 200 MSS in the library of Bābu Kuladāprasād Sen, and the Bhattachāryas of Singur and Mangaldihī, there are 250 more, of which 56 have been examined and noticed.

gether the Pandit has obtained upwards of 300 notices of rare works from Tirhut. These, however, I believe, represent but a small fraction of what may be fairly expected from a district which has been the chief seat of Sanskrit learning for upwards of 1500 years, and which still comprises a great number of learned men. Most of the MSS met with in Tirhut are dated in the era of Lakshmana Sena. My Pandit is of opinion, and I agree with him, that there exists in this place work enough to keep him fully employed for two years more.

16 In the autumn of 1879 the Pandit travelled in the interior of the Burdwan district. In the village of Begune he found a collection of Smṛiti works in the house of Sadānanda Bhattachārya, out of which he noticed 12, which he had not met with elsewhere. He was shown also an old list of works which the Bhattachārya had once owned, and it included upwards of a hundred names which the Pandit had not heard of before, but the works, he was told, had been mostly destroyed. At the village of Gudap he found among others a commentary, by Bhavadēva, on the Yoga aphorisms, of the existence of which I had no knowledge before, and a complete copy of Arjuna Miśra's commentary on the Mahābhārata of which I had before seen only small fragments. At Nished he found several rare works, most of which were dated, as in Tirhut, in the era of Lakshmana Sena.

17 In January last, I deputed the Pandit to Rānāghat, in the Nuddea district, and there he was employed for about three months in examining the MSS belonging, severally, to Babu Surendranāth Pal Chaudhuri, Babu Ramalala Bandyopadhyaya, and Pandit Madhusudana Nyāyaratna.

18 The notices referred to in the preceding parts, have been prepared in a tabular form, giving details regarding the following particulars, viz., 1, name of the work, 2, author's name, 3, size, 4, No. of folia, 5, No. of lines on each page, 6, No. of letters in each line, 7, character, 8, condition, 9, date, 10, accuracy, 11, place of deposit, 12, initial line and extracts from the Introduction, 13, concluding line and colophon, 14, contents. To save time and secure uniformity, printed forms have been used, and these, as filled up, are forwarded to me weekly, so as to give me

an idea of the amount of work done by the Pandit every week. On receipt of these forms, my assistants assort them, check them with the registers kept at my office, compare them with accounts previously received from other sources, and translate the details into English, leaving for me the task of writing out the general description of the works and translating the contents. Upwards of five thousand notices have been compiled, of which two thousand have been printed, and three thousand are now on hand. In addition to them a register has been kept, of all works of which only names have been communicated to me, together with notes of the places where the works are to be found.

form a companion volume to the 'Notices.' Considerable progress has also been made in the printing of an 'Analysis of the Sanskrit Buddhist literature of Nepal,' of which 70 different works were collected by Mr. B. H. Hodgson, while resident at Kātmāndu, and presented to the Asiatic Society of Bengal. Three sets of these works were collected, of which the second was presented to the India House Library, and the third to the *Bibliothèque nationale* of France. Out of Nepal these works are nowhere to be found, and with the exception of the *Lalita-Vistara*, edited by me, none has yet been printed. The extreme rarity of these works, coupled with their importance in connexion with the history of Indian Buddhism, renders a full analysis of their contents highly desirable, and I am glad to be able to say that I have already printed 180 pages, and hope to complete the work in six months more.

20. As the 'Notices' are now before Government, it is scarcely necessary to dilate on their contents in this report. I beg to observe, however,

Contents of the list.

that in making my selection of works for notice, I have always borne in my mind that the object of the undertaking is to form a complete record of the number and nature of the Sanskrit manuscripts now extant in the country, and that in many instances this record will be the only means of conveying information about them to European orientalists. It is certain that some of the works of which only one, two, or three copies are now extant, will, ere long, cease to exist altogether, and their memory can be preserved only by a record like the present. Popular works and school-books are being multiplied by the press, and consequently they are not subject to the risks to which Vedic, philosophic, astronomical and medical works are liable, and it is necessary, therefore, that those works which are liable to early destruction, should be taken up first. In the earlier fasciculi of the "Notices." I had also borne in mind that my work would be soon supplemented by catalogues of the MSS. in the Library of the Asiatic Society of Bengal and of the Sanskrit College of Calcutta, and accordingly omitted to notice all such codices as were contained in those repositories, but, seeing that the prospect of such catalogues being soon published is faint, I have of late changed my plan, and included in my 'Notices' all works that have come to hand without reference to those libraries.

XVII	Jam Sástra (Jain religion),	1
XVIII	Bauddha Sástra (Buddhist religion),	0
XIX	Anirdhishta (Miscellaneous), ..	5
		<hr/>
Total,		842

21 Reference was made in para 24 of the last report to facsimiles of old and rare works. Several such Facsimiles. have been inserted in the fasciculi published since. One of them deserves special mention. It is the last page of a codex of the 'Setubandha' or the 'Marine Causeway,' a work of the 5th century, attributed to king Piavarasena of Kashmir. The codex is dated 102 of the era of Lakshmana Sena, and is 672 years old. It is the oldest MS in the Bengali character that has yet been met with. It affords indubitable proof of the antiquity of a character which is ordinarily supposed to be of a very modern date.

22 The arrangement adopted by me in printing the lists was, after some correspondence, approved by Change of plan. Government. I find, however, that separate headings involve a great waste of space, I propose, therefore, if not otherwise instructed, to follow, in future fasciculi, the plan of Dr Burnell's Tanjore Catalogue, so as to put more matter on each page. It will lead to a slight sacrifice of uniformity, but will otherwise prove economical.

In my last report I adverted to several Prakrit grammars, which I had collected for my own private use. I have been able lately to obtain a commentary on one of them, the text of Kramadīśvara. It is unique, and I propose to give an abstract of it in my edition of the work of Kramadīśvara. I have employed copyists, too, for securing copies of my private acquisitions for the Government collection.

Of new poems, the *Sirjāna-charita*, the *Modha prakāśa*, the *Vaṣu-stuti*, the *Pilāmbara charita*, the *Megha sandamini*, the *Anugama-tattva-mālā*, and the *Sahṛdaya-hṛdayaloka* may be noted as new.

Under the head of Silpa or ancient Indian Art there is only one work, but it is a new one. It is entitled *Pratima pramāṇa*, and it supplies directions for the relative proportion of the figures of all the leading divinities of the Hindus. It is a guide to the formation of images, and highly interesting from an antiquarian point of view.

There are several names under the head of Philosophy. Among them the commentary (*tīṭṭi*) of Mathuranātha and the gloss (*trīṭṭi*) of Ramabhadra on the Nyaya aphorisms of Gotama are unique. The essay of Udayanar on the *Kusumanjali* and the commentary thereon by Vardhamanar Misra, are exceedingly scarce. I have not seen any of them at Benares, there is none in Calcutta, and my Pandit has seen them nowhere in the different districts he has travelled over.

Among medical works there are three treatises on the diseases, defects, anatomy and characteristics of horses, which are alike curious and interesting. I have prepared an abstract of these, and intend to print it in the Journal of the Asiatic Society of Bengal. Brief abstracts of the contents of these works have been already published in the "Notices."

ave not been visited, but, except in some parts of Rangpur and Rājshahi, the work to be done is not likely to be extensive. K unakhya in Assam has been the seat of Tantric learning for many centuries, and the number of Tantras likely to be found there will fully take up eighteen months or more. The whole of the eastern districts, except Dacca which was visited in 1871, has likewise to be visited. I know Mymensing contains a great number of Pandits who are descendants of long lines of Pandits, and they are sure to have rare or unknown works. Baidyáth near Deoghar, Midnapur and the province of Orissa are yet unvisited, and I calculate these will take up fully three years, and altogether a period of ten years more is necessary to complete the survey in which I have been engaged during the last ten years.

My official and other duties have hitherto prevented my devoting the whole of my scanty leisure to the task of passing through the press the lists prepared by my assistants, and I have now on hand over three thousand names in manuscript. In a short time I hope, however, to have more leisure at command, and, by steady application, to bring up arrears, and to keep pace with the work done by the travelling Pandit. As a native of India, cherishing deep respect for the memory of those who have contributed so largely to the literary reputation of my native land, I look upon the work as a labour of love, and long earnestly to be able to place before the learned world of Europe an inventory, such as my work is intended to be of the literary relics the people of India have inherited. Their extent is vast. In Laddell and Scott's Dictionary the total of Greek authors, whose works have descended to modern Europe, has been computed at 553, and of Latin authors of the classical period the total according to White and Riddle's Latin-English Dictionary is 218. Whereas of Sanskrit authors the total may be computed at four thousand, and the number of their works at 20,000, inclusive of Jain and Buddhist works. In a single catalogue, that of the Tanjore Collection, the total of Hindu authors given is 740. The comparison is, perhaps, not fair, as I am not in a position to supply the number of ecclesiastical and Byzantine writers who were numerous nor that of mediæval Latin authors, but the figures here given will, I hope, suffice to show that the literature with which I am concerned is in every way worthy of the consideration which

has been so generously to extended it by Government, and that the spent on preparing an inventory of its relics has not been wasted.

I have the honor to be,

Sir,

Your obedient Servant,

- RA'JENDRALÁLA MITR